पेशवे रोजनिशी

SELECTIONS FROM THE SÂTÂRÂ RÂJÂS

AND

THE PEISHWAS' DIARIES.

III.

BÂLÂJI BÂJIRÂV PEISHWÂ.

Volume I.

PREPARED BY

THE LATE RÂV BAHÂDUR GANESH CHIMNÂJI VÂD, B. A.

NATIVE ASSISTANT TO THE COMMISSIONER, C. D.

Edited under the orders of

THE DECCAN VERNACULAR TRANSLATION SOCIETY

POONA

BY

D. B. PÂRASNIS

AND

Published by the Society with the Permission of the

Government of Bombay.

1907.

[*Price 2¼ Rupees.*]

PRINTED AT THE "NIRNAYA-SAGAR" PRESS,
BOMBAY.

अनुक्रमणिका.

बाळाजी बाजीराव पेशवे यांची रोजनिशी.

भाग १ ला.

१ राजकीय महत्वाच्या गोष्टी.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. मोहरम १.

[१] तेरीख १ रोज चैत्र शुद्ध द्वितीया रविवार रोजीं कसबे देवरी फत्ते जाहाली. आणि आवजी कवडे याचे हवाला केली.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. जमादिलाखर २७.

[२] फिरंगी याचा तह दरम्यान कपितान इचबर्ड येऊन दुतर्फा तहनामे जाहले. त्याची नक्कल परभारी तुह्मांकडे पाठविली आहे त्यावरून कळेल. दवणें व परगणे नेबर द्यावयाचा करार जाला आहे. त्याप्रमाणें परगणे मजकूर फिरंगी यांचे स्वाधीन करणें. तेथील अमल ते करतील. परगणे मजकुरीं आपला किल्ला आहे, त्याचे पायथ्याला परगणे मजकूरचे गांव असतील ते आपले किल्ल्याकडे ठेवून त्याचा मुबदला दुसरे परगणे यांजकडे दवणेची जमीन वगैरे मुतसील गांव ऐवज मवाफिक नेमून देणें. परगणे मजकूर व दुसरे परगणे यांत मुबदला गांव नेमून द्याल त्यास तुह्मी आपले तर्फेनें एकजरा उपसर्ग न देणें ह्मणोन शंकराजी केशव यांसी पत्र. १

I Political matters.

A. D. 1740-41.

(1) The village of Devri was conquered on this day.

A. D. 1740-41.

(2) A letter to Shankraji Keshav:—Captain Eastbird came to Poona and a treaty has been concluded with him. A copy of the treaty is forwarded to you for information. The treaty stipulates the grant of Dawane and Pargana Nebar to the English. You should make over to them the said province, and it will remain under their rule. There is a Government fort in the said pargana having some villages in the neighbourhood assigned for its expenses. These villages should be retained, and in lieu of them, territory in other pargana should be given &c.

[३] राजश्री स्वामींनीं राजश्री स्वामी करवीरवासी यांचे स्वाधीन ठाणीं व किल्ले करविले त्यावरून रा० व्यंकटराव नारायण यांसी पत्र लेहून पाठवून ठाणीं व किल्ले हवालीं करविले:—१ किल्ले राजहंसगड, १ ठाणें सुपें, १ ठाणें सागें, १ ठाणें आजरे, १ ठाणें सुळकुंड, १ किल्ले मर्दनगड, ठाणें फोंडें. एकूण सात ठाणीं देवविलीं. याखेरीज अलीकडे जाजतीं दुसरीं ठाणीं घेतलीं असतील तीं देखील देवविलीं असेत. येविसीं पत्रें व्यंकटराव नारायण यांसीं; नारो चिमणाजी यांसी ठाणें फोंडें व किल्ले मर्दनगड याविसीं.

इ. स. १७४१–४२.
इसन्ने अर्बैन
मया व अलफ.
रजब ९.

[४] वतनपत्र शंकराजी केशव व धोंडो केशव व बाळाजी केशव व केसो महादेव महादाजी केशव यांचे पुत्र गोत्र अत्रि सूत्र आश्वलायन उपनाम फडके पुरातन वतनदार उपाध्ये मौजे कुर्धे तर्फ पावस प्रांत राजापूर हल्लीं वास्तव्य कसबे पुणें प्रांत मजकूर दिल्हें वतनपत्र ऐसेजे, प्रांत वसई हा मुलूख फिरंगी याजकडे होता त्यास वसई प्रांतें मुलुख सर करावयास तुह्मांस मसलतेस रवाना केलें. तुह्मीं ते प्रांतें फौजसुद्धां जाऊन श्रमसाहास बहुत केला, व तुमचे बंधु महादाजी केशव कसबे माहीमचे कोटास सन समान सलासीन मया व अलफामध्यें मोर्चे दिल्हे होते ते समयीं युद्धप्रसंगांत स्वामीकार्यीं कामास आले, व तुह्मी जीवाभ्य श्रमसाहास करून कितेक कामें काजें करून सेवाधर्म संपादिला. याजकरतां तुमचें चालविणें आवश्यक जाणोन तुह्मांवर कृपाळू होऊन तुह्मांस नूतन वतन परगणे माहीम प्रांत वसई येथील देशकुळकर्ण व गांवकुळकर्ण देखील जकायती बंदरें व देहाय परगणे मजकूरचें वतन करार करून दिलें असे.

इ. स. १७४१–४२.
इसन्ने अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल १५.

* * * * *

(3) Rajeshri Swâmi (the Râja of Satara) having ordered the following Thânnâs and Forts to be given up to the Swâmi of Karvir (The Kolhâpur Râja), a letter for their surrender is sent to Vyankatrao Nârâyan.

A. D. 1741-42.

1 Fort Râjhansagad. 1 Thânna Supe. 1 Thânna Sâge. 1 Thânna Âjre. 1 Thânna Sulkund. 1 Fort Mardangad. 1 Thânna Fode.

Orders have also been issued for the surrender of any other Thânnâs recently taken.

(4) Shankraji Keshav Fadke and his three brothers, watandar, of Kurdhe of Tarf Pawas in Prant Rajapur, were sent to conquer the province of Bassein from the Feringees. They acted with great valour and did various services to Government. One of the brothers lost his life in a siege which he laid to the fortress of Kasbe Mahim in the year A. D. 1737-38. The Desh Kulkarni and Gav-Kulkarni watans of Pargana Mahim were conferred on the family.

A. D. 1741-42.

एकूण देहे ८४ चौऱ्यासी जिरायत व बागायत व घरपट्टी व ठाण व मोहतर्फा व ताड व माड व भंडारथल देखील तुमार व कोळी मछीमार व तरी उतार वगैरे जराई बट्टापटी बाब व कमावीस व जकायती व बंदरें, जलमार्ग व उभा मार्ग व मीठबंदर व थळभरीत व थळमोड व सिंग सिंगोटी व रेदे व गादीया देखील कुलबाब कुलकानु सरकारी जमाबंदी होईल त्याजवर हक्क रयत निसबत वितपसील:—

नगदी जमाबंदी सरकारी आकार होईल त्यास रयतेनिसबत हक्क दर सदे रुपये दोन प्रमाणें करार केले असेत. घेत जाणें. कलम १.

गल्ला हरजिन्नस सरकारी आकार जमाबंदी होईल त्यास हक्क एक दरखंडी कैली बारुलें मापें ८॥ आदमण रयतेनिसबत करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

वतनसमंधें इनाम गांव मौजे दहीवलें परगणे मजकूर कुलबाब कुलकानु दरोबस्त इनाम दिल्हा असे. अनुभवीत जाणें. कलम १

इनाम आगरवाडीया २ एकूण आकार रुपये ३९ कसबे माहीम भाटपाखाडी ४० मौजे केळवेंभाट आगर दोन राजभाग सरकारी राजभाग पाऊणशें रुपये करार करून इनाम दिल्हे असेत. अनुभवीत जाणें. कलम १

मानपान, टीळा, विडा, व सिरपाव देशमुखाचे मागें करार केला असे. घेत जाणें. कलम १

शेव सबजी व वाणगी देशमुखाचे निमे करार केली असे. घेत जाणें. कलम १

कसबे माहीम येथें सरकारचीं घरें आहेत त्यांपैकीं एक घर देखील आगवाडा व पिछवाडा वतनी घर वाडा दिला असे. कलम १

खासगत तुमचें गलबत बारखडी १९ पंधरासे माहीमाहून वसई प्रांतें गल्ला व जिन्नस व लांकूडफांटे व सिवार आणतील व नेतील त्यास जकायत माफ केली असे. कलम १

परगणे मजकुरीं लग्नें व मुहूर्त होतील त्यास शेला जीवनमवाफिक घ्यावयाचा करार केला असे. जीवनमवाफिक घेत जाणें. कलम १

The perquisites of the watans were as follows:—

1 The watandars should receive from the ryots two percent of the Government revenue in cash and half a Maund for every Khandi of the revenue in kind.

1 They should take rank at festivals below the Deshmukhs (they should receive leaves &c. on festive ceremonies after the Deshmukhs).

1 They should make levies from traders, at half the rate of the Deshmukhs.

1 They shall enjoy exemption from octroi on grain, fuel &c. brought from Mahim to Bassein, upto 1500 Khandis.

खासगत घर १, व चाकरांचीं घरें ९, व बटकींचीं घरें जीं असतील तीं पाल दिल्हीं असेत. कलम १

तेली परगणे मजकुरीं जे गांवीं असतील त्यास दर घाणीयास दरमहा तेल पंधरपेसी वजनी ᵹ१ एक शेर करार करून दिल्हें असे. तेलीयापासून घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं जे गांवीं चांभार असेल त्यास दर दुकानास सालिना जुतें १ करार करून दिल्हें असे. घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं सुतार जे गांवीं असतील त्यांस त्याणें १ नांगर करून द्यावयाचा करार करून दिल्हा असे. एक नांगर करून घेत जाणें. कलम १.

खासगत तुमचा गाडा १ रानांत जाऊन सिवार व लांकूडफांटा आणील त्यास जकात माफ केली असे. कलम १.

परगणे मजकुरीं जे गांवीं महार असतील ते गांवचा महार सालिना ८ दिवस राबणुकेस द्यावयाचा करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं कुंभार ज्या गांवीं असेल त्या दर गांवास सालिना मडकीं यांची वरंडी १ करार करून दिल्ही असे. घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं तेली जे गांवीं असतील ते गांवीं दर घाणीयास पेंड सालिना वजन पंधरपेसी ᵹ॥ अदमण करार करून दिल्ही असे. घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं मोचेकरी यांचीं दुकानें ज्या गांवीं असतील त्यास दरदुकानास जोडा १ करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

परगणे मजकुरीं लग्नें व मुहूर्त होतील त्यास चिठी तुह्मीं लिहून देत जाणें. तेरीख माहालचे फडणीस घालतील. मोर्तब माहालकरी करतील याप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

तुह्मीं खासगत घरचे बेगमीस सालिना बटीक १, व घोडें १ व बैल १ व ह्मैस १ व टोणगा १ विकत घेतलींत त्यांस सरकारतर्फेची जकात व सिंगसिंगोटी माफ केली असे. कलम १.

परगणे मजकुरीं तांबोळी जे गांवीं असतील त्यांस दर दुकानास पानें वेलीचीं दर रोज १३ तेरा करार करून दिल्हीं असेत. घेत जाणें. कलम १.

---

1 They should receive a cloth at every marriage ceremony in the Pargana.

1 They shall be entitled to claim service for 8 days from one Mahar of each village in the Pargana.

1 They shall be supplied with earthen pots by the village potters.

1 They shall receive half a Maund of oil-cakes from every oil-press every year.

1 They shall receive every year from the ryots one bundle of loppings for every hundred bundles given to Government.

परगणे मजकुरीं सरकारांत झांप घ्यावयाचा सिरस्ता आहे, त्यास दर सदे सरकार बेरजेस सालिना हक्क रयत निसबत झांप १ एक करार करून दिल्हा असे. घेत जाणें. कलम १.

किरकोळ बाब देशमुखाचे निमे तुह्मांस करार करून दिल्हा असे. घेत जाणें. कलम १.

एकूण तेवीस कलमें सदरहुप्रमाणें सालमजकुरापासून तुह्मांस करार करून दिल्हीं असेत. तरी सदरहुप्रमाणें देशकुळकर्ण व गांवकुळकर्ण परगणे मजकूर येथील उपभोग देखील हक्क व निमे व इनामगांव व आगर वाडीया व मानपान व टीळाविडा सालमजकुरापासून तुह्मीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें करून वतन अनुभवून सुखरूप राहणें. वतन समंधें तुमचे माथां शेरणी कुलबाब कुलकानु करार रुपये १००१ एक हजार एक करार केला असे. सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाची हुजत घेणें ह्मणोन पत्रें:—१ मुख्य वतनपत्र नांवाचें, १ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी प्रांत वसई, १ जमीनदार परगणे मजकूर, १ मोकदम देहाय परगणे मजकूर. इनामतीचीं पत्रें १ गांवचें २ वाडीयाचीं, १ माहीम कसब्यांत मिरासेचा वाडा करून दिल्हा त्याचें पत्र. आठ पत्रें करून दिल्हीं असेत.

इ. स. १७४१–४२.
इसन्ने अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल २३.

[५] बेशमी गंगाजी नाईक व बुबाजी नाईक व जनार्दन नाईक बिन मुरारजी नाईक व शिवाजी नाईक व नारायणजी नाईक बिन निंबाजी नाईक महिमानराव कुळी साळोंखी ज्ञात पाठारे पुरातन वास्तव्य कसबे वानरे तर्फ मराळे परगणे साष्टी वतनदार मोकादम मौजे अणजूर तर्फ आटगांव परगणे सायवान प्रांत वसई हे, प्रांत मजकुरींहून तीर्थरूप रा० बाजीराव व तीर्थरूप रा० चिमणाजीपंत आंपा यांचे दर्शनास सातारीयाचे मुक्कामीं सन सलास अशरीन मया व अलफामध्यें येऊन आपली हकीकत विदित केली कीं, आपण पुरातन प्रांत मजकूरचे वतनदार आहों. त्यास वसई प्रांत फिरंगी याकडे आहे. त्याणें देवस्थानें व तीर्थें यांचा व महाराष्ट्रधर्म याचा लोप केला. हिंदु लोक भ्रष्टऊन क्षार केले. आपण पुरातन वतनदार, देशनाडगौडपणाचें

---

1 They shall be entitled to minor perquisites, at half the rate of the Deshmukhs.

A. D. 1741-42.

(5) Gangaji Naik, Bubaji Naik, and Janardan Naik bin Murarji Naik, and Shivaji Naik and Narayanji Naik bin Nimbaji Naik Mahimanrao of the Solonkhe family, by caste Pathare, residents of Wanre Tarf Marale in Pargana Salsette and watandar Patil of Anjur in Tarf Atgaum in Pargana Sayewan of Prant Bassein, came to Satara in A. D. 1722-23 to visit Peishwa Bajirao and his brother Chimnajipant Appa. They informed the Peshwa that the Portuguese had desecrated temples and other sacred places, had put down the Mahratta religion and had polluted the Hindus, and that owing to the discontinuance of their watans, they (Gangaji and others) had left the

वतन होतें त्यास फिरंगी याकडे तो प्रांत जाहलीयापासून वतन चालों देत नाहीं. याजमुळें आपण कुटुंबासहवर्तमान त्या प्रांतांतून येऊन कल्याण प्रांतीं प्रस्तुत राहिलों. वसई प्रांतींची हकीकत व आपलें वृत्त निवेदन करून त्या प्रांतीं साहेबीं मसलत करून, प्रांत मजकूर सर करून देवस्थापना करून, स्वधर्मस्थापना होय ते गोष्टी करावी व आपलें वतन आपणास करून द्यावें. त्या प्रांतींचे कोट किल्ले व जंजीरे वसई व कोट ठाणें या जागांचे लागे, माग व खाडीयांचे उतार व मार्ग वाटांस आपण माहीत आहों. व ठाणें वसईकोटाचे लाग आपले स्वाधीन आहेत ह्मणून. त्यावरून आणजोरकर मजकूर यांसीं तीर्थरूपांनीं आज्ञा केली कीं, तुमचे हातलागे असतील ते हातीं धरून वसईचा व ठाणेंयाचा उताराचा लाग ठीक करणें. त्याजवरून अणजूरकर मजकूर यांणीं हातलाग्ये त्या प्रांतींचे हातीं घेऊन कोट ठाणें साष्टी येथील लाग व तेंच खाडीयाचा उतारा व वसईचे आगरचे खाडीचे लाग केले, तें वर्तमान हुजुर येऊन साल दरसाल निवेदन केलें, त्याजवरून सन सबा सलासीन मया व अलफमध्यें तीर्थरूप रा० आपांनीं मसलहत करून फौज समागमें देऊन रा० शंकराजी केशव व रा० चिमणाजी भिवराऊ फौजसमेत गंगाजी नाईक व शिवाजी नाईक अणजूरकर बराबर देऊन वसईस पुढें रवाना केलें व रा० खंडोजी माणकर व रा० रामचंद्र हरी यांस फौज समागमें देऊन बुबाजी नाईक व मुरारजी नाईक व नारायणजी नाईक अणजूरकर हे तिघे बंधु बराबर देऊन साष्टीची खाडी पार करून फौज नेऊन ठाणेंयाचा कोट हस्तगत तुमचे हातीं लागोन जाला. तीं० कैलासवासी रा० आपा खासा फौजसुद्धां पाठीवर जाऊन प्रांत मजकूरचे गड कोट किल्ले हस्तगत करून प्रांत मजकूर सोडवून स्वराज्य केलें; त्याजमुळें स्वधर्मस्थापना होऊन देवधर्मादिक चालतें जालें. व अणजूरकर यांचा बंधु यांणीं एकनिष्ठपणें जीवाभ्य श्रमसाहास करून सेवाधर्म संपादिला. व मुरारजी नाईक अणजूरकर जंजीरे वसईचे कोटास हल्ला जाहली ते समयीं युद्धप्रसंगांत स्वामीकार्यीं खर्च जाले. त्याजवरून अणजूरकर पांचजण बंधु यांजवरी कृपाळू होऊन तीं० कैलासवासी यांणीं यांसी नूतन वतन करार करून द्यावें ऐसा करार केला. त्याजवरून हाल्लीं अणजूरकर

---

province, and were at that time residing in the province of Kalyan. They further represented that they knew the accesses to the forts of Bassein, Thana and others, the points where the Channels were fordable, and the roads in the country, and requested the Peishwa to lead a campaign against the province, to conquer it, and to establish the Hindu Religion. Gangaji Naik and others were then told to collect their friends and to take steps for facilitating entry into the Post of Thana and Salsette.

They came every year to the Peishwa and reported their progress. In 1836-37 Shankraji Keshav and Chimnaji Bhivrao with their army were sent with Gangaji and Shivaji and reached Bassein. The army of Khandoji Mankar and Ramchandra Hari, was sent with Bubaji, Murarji and Narayanji. It crossed the

मजकूर हुजूर येऊन आपली हकीकत निवेदन केली. त्याजवरून तुह्मांस नूतन वतन देशनाडगौडी ऊर्फ सरपाटीलकी वतन परगणे साष्टी देखील जकायती व तर्फ आटगांव देहे २६ सव्वीस परगणे सायवान पैकीं तर्फ मजकूर देखील जकायती जलमार्ग व उभा मार्ग व बंदरें परगणे मजकूर व तर्फ मजकूर वतन सरपाटिलकी करार करून दिल्हें असे.

इ. स. १७४२–४३. सल्लास अर्बैन मया व अलफ. जमादिलावल २१.

[६] मोकादमानी व रियान देहाय तालुके आजम यार महमदखान रोहिला यासी दिल्हें अभय पत्र ऐसें जे, सालेहाल्लीं माळवा प्रांतें फौजेसहीत छावणी जाहली आहे. या गोष्टीची दहशत तुह्मी खाऊन मुलखाची ज्युत होत नाहीं. याजकरितां खान मशारनिल्हेकडील कारभारी हुजूर येऊन खान मशारनिल्हेचे तर्फेनें करारबंद केला कीं, बाकी पहिली एक लाख रुपये आहेत त्यांपैकीं माहे जमादिलाखर अखेर रुपये ८०००० ऐसी हजार व दसरीयासी द्यावे रुपये २०००० वीसहजार एकूण लाख देऊन साल आयंदेचे मामलीयत सन मजकूरचे रुपये निमे मार्गसीर व निमे चैत्र मासीं आदा करून ऐसा करार केला आहे. त्यावरून खातरेस आणून कौल सादर केला आहे. तरी करारबंदप्रमाणें बाकी व साल हालचे रुपये सरकारांत आदा जाहलीया तुह्मांस कोणे बावें आजार लागणार नाहीं. खातर जमा राखून मुलखाची लावणी करणें. अभय असे.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. जिलकाद १४.

[७] कुलाबाकर लोक सन अर्बैनमध्यें अखेर सालीं सरकारांत चाकर जाहले. त्यांणीं सन इहिदेपासून खातें केलीं असतील त्यांचा आकार जो होईल तो मक्तीयांत मजुरा न देणें. खेरीज मक्ता जमा धरणें. कलम १.

---

channel at Salsette, and was able, with the help of Gangaji's friends, to capture the fort of Thana. Chimnaji Appa followed, and the whole territory was conquered, and the Hindu religion was again established. The watan of Nargoundi (that is, Sir Patel) of Pargana Salsette was therefore conferred on the family, above referred to.

A. D. 1742-43.

(6) The army having this year encamped in Prant Malwa, the cultivation of the land was given up by the people through fear. A letter of assurance was therefore issued to village officers, the ryot of taluka Azam Yar Mahomed Khan Rohilla, informing them that if he paid up the past arrears of one lack of Rupees, as also the revenue of the current year, no additional levy would be imposed upon them.

A. D. 1742-43.

(7) This shows that the territory of Kolaba came under the sway of Peishwa, towards the end of San Arbain (1739-40 A. D.)

[८] संस्थान वोडसे प्रतीसिंगराजा याच्या नांवें फारकती लेहून दिल्ही कीं साल मजकूरची खंडणी देखील जहागीर.

इ. स. १७४२–४३.
सलास आर्बा
मया व अलफ.
जिल्हेज २.

रुपये.
४०५००० रोख द्यावे.
४००००० ऐन खंडणी.
५००० बद्दल राजश्री महादाजी अंबाजी.
४०५०००
५०००० जहागीर किल्ले झांशी कमाल जमा.
४५५०००

एकून चार लाख पंचावन हजार रुपये मार्फत मल्हार कृष्ण सरकारांत भरून पावले ह्मणून फारकती लेहून तसलमात मल्हार कृष्ण दिली असे. पत्र १.

रुपयांचा झाडा करून घ्यावा व जहागीर पन्नासा हजारांची घ्यावी आणि फारकती द्यावी ह्मणून मल्हार कृष्ण यांसी सांगितलें असे.

इ. स. १७४३–४४.
आर्बा आर्बैन
मया व आलफ.
मोहरम १०.

[९] गणसेट वल्लद गोपाळसेट सोनार वस्ती कसबे पेण याणें गोंवें प्रांतीं मसलत जाहली ते समयीं श्रमसाहास जीवाभ्य केलें, सबब सोनार मजकुरास पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम भात पड जमीन बिघे ८१० दहा एकतर्फा कसबे पेण पैकीं देऊन इनामपत्रें लिहून दिल्हीं.

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल १०.

[१०] रा० सेकोजी सावंतराव व नरहरराव जिवाजी व मुकुंदराव साबाजी यांस फौजसुद्धां पटणे प्रांतें रवाना करून सरंजाम खेरीज बाबती व सरदेशमुखी दिल्हा असे बितपसील:—

---

(8) A Jahagir of Fort Jhansi, worth Rs. 50,000 was taken from the Chief of the Saunsthan Wodase. The total contribution of 4 lacs and 55 thousand Rupees including Jahagir was levied.
A. D. 1742-43.

(9) In a political mission regarding the province of Goa, Ganeshet Goldsmith of Kasbe Pen acted with great daring and enterprize. Some land was therefore given to him in Inam.
A. D. 1743-44.

(10) Sekoji Sawantrao, Narharrao Jiwaji and Mukundrao Sakhoji, were sent with army to the province of Patane, with instructions to acquire as much territory beyond the Ganges as possible.
A. D. 1743-44.

प्रांत गढे प्रांत माळवा. १ रेवा दक्षिण-तीर देखील कशी (?) जाहागीर खेरीज स्वराज्य. १ रेवा उत्तरतीर तालुका मुंगाजी सावत परगणे बिल्हेरी जाहागीर व मोकासा. कित्ता महाल बिल्हेरीचे पूर्वेस व दक्षिणेस घाटावर बुंधेले व बघेले यांचे महाल नसीले तर येणेंप्रमाणें जाहागीर व मोकासा. १ परगणे शहोरा, १ परगणा पचेल, १ परगणा उबरीया, परगणा आमोदा १ परगणा कवडीया.

परगणे नीळगड पंचमहाल, सरकार हांडे जाहागीर खेरीज तालुका मकडाई १

सुभापटणेंपैकीं संस्थानें जाहागीर व मोकासा. १ तालुका भोजपुरे १ तालुका सुंदरशा १ तालुका दाऊदनगर.

सुभा प्रयागपैकीं जाहागीर व मोकासा. १ तालुका बिजेपूर व मीरजापूर. १ तालुका काचरजाऊ.

भागीरथी पार उत्तरतीरीं जबरदस्ती पोंहेचेल तेथवर मुलुख सोडवणें जहागीर व मोकासा.

येणेंप्रमाणें सरंजाम दिल्हा असे. कुलबाब कुलकानु आकार होईल त्यापैकीं दरसदे रुपये ३९ बाबती सरदेशमुखीचा ऐवज २ पोतदारी. एकूण सदतीस रुपये दरसदे काढून हुजूरून कमावीसदार पाठविले आहेत त्याजवळ पावता करणें. वरकड ऐवज राहिला तो फौजेवरी गणती घेऊन गणतीबरहुकूम दामाशाईनें वांटून घेत जाणें. साल मजकुरीं मात्र रेवा उत्तरतीर तालुका जुगाजी सावत परगणा बिल्हेरी प्रांत गढे प्रांत माळवा येथील बाबती व सरदेशमुखी दरसदे रुपये ३९ पस्तीसप्रमाणें काढून हुजुरून कमावीसदार पाठविले आहेत त्याजवळ ऐवज पावता करणें. वरकड तालुक्याची बाबती व सरदेशमुखी सालमजकुरीं मात्र तुह्मांस माफ केली असे. पेस्तर सालापासून सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून सरदारांचे नांवें सनद १ व देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर व तालुके मजकूर यांस पत्रें सदरहुप्रमाणें कलम. १

[११] सेख दाऊद बिन सेख हसन हरकार साहुकार साकीन कसबे केळशी सुभा दाभोळ हालीं वस्ती ठाणें साष्टी यांणीं, तीर्थरूप कैलासवासी आपांनीं ठाणें साष्टी घेतली ते समयीं हरएक साहित्य व सेवा व कष्ट मेहनत बहुत केली व पुढेंही करावयास उमेदवार व हालींही करीतच आहेत. सबब कृपाळु होऊन मौजे नाणाळे तर्फ तुर्भें प्रांत साष्टी हा गांव इनाम दरोबस्त जिराईत व घरपट्टी व मोहतर्फा व ताड व झाडझाडोरा व कोंबडपट्टी वगैरे कुलबाब कुलकानु खेरीज हक्कदार पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें दिल्हा त्याचीं इनामपत्रें व साहित्यपत्रें दिल्हीं.

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
जिलकाद. ४.

---

(11) A village was given in Inam to Shekh Daud bin Shekh Hasan Parkar, merchant of Kelshi in Subha Dabhol now residing at Salsette in recognition of the services rendered by him to Appa (Chimnaji Appa), at the capture of Salsette.

A. D. 1743-44.

१ साहुकारास भोगवट्यास इनामपत्र.

३ साहित्यपत्रें कीं पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम चालवणें, प्रतिवर्षी नूतन पत्राचा आक्षेप न करणें. या पत्राची प्रति लिहून घेऊन हें पत्र भोगवट्यास साहुकाराजवळ परतोन देणें ह्मणून १ देशमुख देशपांड्ये प्रांत साष्टी, १ देशाधिकारी व देश लेखक वर्तमान भावी सुभा प्रांत साष्टी, १ गांवास (येणेंप्रमाणें ३ पत्रें).

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
साबान. ८.

[१२] वतनपत्र षरीयतपनाह महमद साले शतारी मांडलेकर हालीं वस्ती बंदर होळीज आगाशी यांणीं अर्ज केला कीं, आपण फिरंगाण प्रांतीं मसलत जाहाली ते समयीं श्रम साहास बहुत केले तर मेहरबान होऊन वसई प्रांतीं व दवण (दमण?) प्रांतीं नूतन काजीपणाचें वतन करून द्यावें ह्मणोन. त्याजवरून मनास आणून मेहरबान होऊन नूतन काजीपणाचें वतन परगणे बितपसील:—

परगणे सायवान प्रांत वसई:—१ तर्फ हवेली सायवान १ तर्फ आगाशी १ तर्फ कामणखाच १ माणीकपूर १ तर्फ आगरवसई १ प्रांत दवण:—१ परगणे माहीम २ परगणे तारापूर (१ तर्फ हवेली तारापूर १ तर्फ चिंचणी) १ परगणे डहाणू १ परगणे संजाण १ परगणे नेबर १ परगणे पवाडी (पहाडी?) १ परगणे खलाडे १ परगणे आसरे.

येणेंप्रमाणें चवदा परगण्यांचें काजीपणाचें वतन नूतन करून दिल्हें असे. तुह्मी पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें काजीपणाचें वतन अनुभवून सुखरूप राहणें. काजीपणाचा हक्क दस्तूर बमोजिब कल्याण भिंवडीप्रमाणें घेत जाणें ह्मणोन वतनपत्र लेहून दिलें असे.

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १७.

[१३] जवारकराकडील बळवंतगड किल्ला सालगुदस्तां सरकारांत घेतला होता तो पाडून टाकिला. त्या खाले जकातीचे घाट १ तळघाट (व) १ बोरघाट (या) दोन घाटांचा जकातीचा अमल तुह्मांकडे सांगितला असे. तरी हरदू घाटांस कमाविसदार पाठवून अंमल इमानें इतबारें चौकसीनें करवणें आणि जो जकातीचा आकार होईल तो सरकारांत पावता करून पावलीयाचीं कबजें घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. ह्मणोन बहीरजी बाळकवडे नामजाद प्रांत कावनई यांस सनद.

A. D. 1744-45.

(12) During a campaign in the Portuguese territory, Sheriyat Panha Mahomed Sale, acted with bravery and enterprize. The watan of Kazi in the 14 Parganas of Prant Bassein was given over to him.

A. D. 1744-45.

(13) The Fort of Balvantgad belonging to the Raja of Jawar was in the preceding year taken by Government. The Fort was dismantled, and Kamavisdars were appointed to collect the Octroi at Borghaut and Talghaut, which had been assigned for its expenses.

[१४] किल्ले सिंदोळा सन तीसामध्यें [इ. स. १७३८-३९] घेतला; ते समयीं चाहुजी गोरे वगैरा कोळी हव्यें होते त्यांस हत्यारें सांपडलीं तीं कोळी घेऊन गेले. किल्ले सुरगडाकडे जमा धरिलीं. शिलकेस वाढतात तीं खर्च लिहावयास आज्ञा करावी ह्मणून विनंती केली. त्यावरून मनास आणतां ते कोळी हजर नाहींत सबब माफी खर्च लिहिणें.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. सवाल १७.

९ बंदुका १ सेती १ निमचा, एकूण ११ अकरा हत्यारें माफी खर्च लिहिणें ह्मणोन मशारनिल्हे यांचे नांवें. पत्र १

[१५] तर्फ वाडे प्रांत जवार रा० विक्रम पतंगराव राजे जवार यांणीं सरकारांत दरोबस्त दिली असे त्यापैकीं किल्ले भास्करगडचे तनख्यास देहे ३७ सदतीस पेशजी दिल्हे. हालीं गांव २७ सत्तावीस दिल्हे. बितपसील देहे—१ मौजे गाधले १ मौजे सांदणें बुद्रूक १ मौजे कारोज १ मौजे डाहे १ मौजे हरवसाले १ मौजे बिलेकास खुर्द १ मौजे ठमावे १ मौजे उबराटे १ मौजे मानीवली, मौजे पेठ, मौजे दातसई १ मौजे कासघर १ मौजे देवली १ मौजे सारस वाहाळ १ मौजे सादणें खुर्द १ मौजे वाडले १ मौजे पेढई १ मौजे खेर १ मौजे सासणें १ मौजे नाजे १ मौजे सिरसाळ १ मौजे० १ मौजे० २ इसापत इनामत देशमुख तर्फ मजकूर १ मौजे तिळगांव इनाम १ मौजे काकर इसापत.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. जिलकाद. १४.

[१६] किल्ले कावनई येथील वस्तभाव व गल्ला व जिन्नस वगैरे जें असेल तें कुल उतरून घेऊन खालीं किल्ला सैद असकरखान दिंमत नवाब निजामन मुलुक पाठविले आहेत यांचे हवालीं करून पावलीयाची पोंहच घेणें ह्मणून बहीरजी बाळकवडे यांस पत्र १.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज. १५.

---

(14) The Fort of Sindola was taken by Government in San Tisa, (A. D. 1738-39).

A. D. 1744-45.

(15) The whole of the Tarf of Wade in Prant Jawar was surrendered to Government by Vikram Patangrao Raja of Jawar, 27 villages out of the said Tarf, were assigned for the expenses of the Fort of Bhaskargad.

A. D. 1744-45.

(16) Bahiraji Balkawde was ordered to remove all furniture from the Fort of Kawnai, and to hand it over to Sayad Askarkhan in the service of Nizam-ul-Muluk.

A. D. 1744-45.

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज. १७.

[१७] रा० फत्तेसिंग बाबा भोसले यांणीं सरकारांत मोकासबाबेचे महाल दिल्हे वितपसील:—१ परगणे हवेली नांदेड १ परगणे वर वळ १ परगणे चितापूर अगर परगणे सगर ·।।· परगणे लातूर निमे.

एकून साडेतीन माहाल सरकारांत दिल्हे त्यांची कमावीस मल्हारराव मुकुंद यास सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन अंमल करणें. सदरहू मामल्याचे ऐवजीं तुह्मांपासून रसद रुपये २५००० पंचवीस हजार घेतले. यास व्याज दरमहा दरसदे रुपये १।। दीड प्रमाणें शिरस्ते बमोजिब करार केले असे. जाहले मुदतीचें व्याज व मुदल हिशेब करून माहालचे ऐवजीं उगवून घेणें. तुह्मी रसदेचा भरणा कराल त्याचा जाब मितीवार घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजाचा हिशेब होईल. तुह्मांस मुशाहिरा रसदेस दरसदे रुपये ४ चार प्रमाणें रुपये १००० एकहजार करार केले असेत. परगणे मजकूरचे ऐवजीं घेणें. शिबंदी व प्यादे व स्वार लागतील ते माहाल पाहून गोविंद हरि नेमून देतील ह्मणोन मल्हारराव मुकुंद याचे नांवें सनद. १

इ. स. १७४४-४५
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
मोहरम ४.

[१८] सरकार मांडोगण येथील कानगोईपणाचें वतन जेसिंग व माधोराय यांचें आहे. त्यांणीं निमें वतन सरकारांत दिल्हें आहे. तेथील यादो शामराज यास गुमास्तगिरी सांगोन पाठविलें, त्याचीं ताकीदपत्रें परगणे २६. १ परगणे झबुवा १ परगणे जाहालीबोर १ परगणे मानधाता १ परगणे आमझरा १ परगणे बोरखडी १ परगणे हिंदोलाबरा १ परगणे बाम १ परगणे अली १ परगणे बडवा १ परगणे धार १ परगणे नालछा १ परगणे दुगठाण १ परगणे बेटमा १ परगणे बाघोदा १ परगणे कमालपूर १ परगणे धुनगाव १ परगणे हासीलपूर १ परगणे महेसर १ परगणे बडोदागागळी १ परगणे धरमपुरी १ परगणे हवेली मांडवगड १ परगणे लवाणी १ परगणे करंबी १ परगणे मानपूर १ परगणे सीमनखुर्द १ परगणे गोमापूर, जागीरपूर. चौधरी व कानगो यांस पत्रें २६

राणोजी सिंदे यांजकडे माहाल आहेत त्यांस ताकीदपत्रें महाल. १:—१ परगणे दिकठाण

A. D. 1744-45.

(17) Fatesing Baba Bhosale surrendered to Government the Mokasa Amal of the following Mahals.

1 Pargana Haveli Nanded. 1 Pargana Chitapur or Sagar.
1 Pargana Warval. ½ Of Pargana Latur.

A. D. 1744-45.

(18) Half the watan of Kango in Sarkar Mandogana was surrendered to Government by Jaysing and Madhoray. The waten extended over 26 parganas situated in the territories of the Scindia, the Holkar and Yeshwantrao Powar.

१ परगणे आमझरा १ परगणे धुनगांव १ परगणे बडवा १ परगणे जाहालीबोर १ बोरखडी १ बडोदागागली १ मानपूर १ हिंदोळा १ परगणे कमालपूर १ परगणे बाग परगणे मानधाता—

पत्र १

मल्हारजी होळकर याजकडे परगणे आहेत. १ बेटमा १ बसीलपूर १ कोठरा सिंगांणी १ महेसर १ परगणे लारही १ परगणे लवानी—

पत्र १

यशवंतराव पवार यांजकडे परगणे धार वगैरेः—१ धार १ जाहागीरपूर १ हवेली मांडव १ नालछा १ धर्मपुरी. तुकोजी पवार याजकडे परगणे बावोदें पत्र. १

गांव इनाम आहेत त्याचीं गांवांस पत्रें. १

१ मौजे गवळ्या परगणे बाग १ मौजे पिपळे परगणे लवाणी १ मौजे पेपरी परगणे जागीरपूर १ मौजे कनडपूरा परगणे हवेली मांडव १ मौजे हुसंगाबाद परगणे हवेली मांडव १ मौजे नीरपूर परगणे मानपूर १ मौजे पटलावद परगणे धर्मपुरी, मौजे पांजर परगणे हासीलपूर १ मौजे विटावदी परगणे महेसर १ मौजे वडवले परगणे महेसर १ मौजे माडले परगणे धर्मपूर, मौजे बिलोद परगणे बेटमा. १ मौजे झालरोड परगणे धर्मपुरी १ मौजे जामच्या परगणे हवेली मांडवगड १ मौजे जामन्या परगणे बावोदें १ मौजे दहपक परगणे सिंगाणे १ मौजे रायण परगणे दिकठाण १ मौजे मलणगांव परगणे बडोदा १ मौजे लगुर परगणे बडोदा १ मौजे अस्तन्या परगणे बडवा १ मौजे करोद परगणा धुनगाव. पत्र १

मशारनिल्हेचे नांवें सनदा कीं दरोबस्त कानगोईपणाची गुमास्तगिरी सांगितली असे. वतनाचा अंमल इमानें इतबारें करून हक्क रुसुम मानपान कुलबाब कुलकानु अंमल करून निमे जयसिंग माधवराव यास देऊन निमे सरकारांत जमा करणें ह्मणून सनद.

[१९] रोहिल्याकडील कबिले धरले आहेत ते सोडणें ह्मणून पत्रें दिल्हीं.

इ. स. १७४४-४५
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल १

१ कमावीसदार मंदोसर १ लक्ष्मण शंकर १ परगणे तिवदाबाग राव बसोद १ परगणे शाहाजापूर राघो विठ्ठल १ परगणे उचोद १ परगणे सुनेरा १ विठ्ठल पाटील दिंमत होळकर १ महतपूर १ सारंगपूर.

---

(19) The families of Rohillas, which were arrested, were ordered to be liberated. Orders to that effect were issued to Kamavisdars of Mandosar, Tiwadabag, Shahajapur &c.

A. D. 1744-45.

इ. स. १७४४-४५
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल १.

[२०] फैज महमदखान रोहिले यास तह होतां वीसा हजारांचे गांव देऊं केले ते परगणा सिफरे व दुराहा या परगण्यांत रामचंद्र बल्लाळ यास पत्र देऊन नेमून देविले.

[२१] रा० दादो महादेव व रा० रामचंद्र बल्लाळ कमावीसदार परगणे अष्टें यांस पत्रें कीं रोहिले यास तुह्मांकडून दहाहजारांचे गांव, रामचंद्र बल्लाळ याजकडून पंधराहजारांचे, एकूण पंचवीस हजार रुपयांचे गांव दिल्हे. त्यांच्या सनदा छ २८ रबिलावलीं दिल्या. त्या दिवसापासून त्यांच्या हातास सनदा जात तों पर्यंत वसूल तुह्मांकडे होईल तो त्यास देणें.

इ. स. १७४४-४५
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल १.

सदरहु गांवचा वसूल छ ९ सफर पासून छ २८ रबिलावल पर्यंत सरकारांत आला असेल तो त्यास न देणें.

येणेंप्रमाणें दादो महादेव यास सनद. १

[२२] प्रीतीसींग राजे संस्थान वोडसें यांस पत्र कीं संस्थान मजकूरचें राज्य निमें सरकारांत घेतलें आणि निमें तुह्मांस दिलें; आणि करार करून पट्टा लिहून दिल्हा आहे. तरी पट्टेमाफक चालणें. करारांत तफावत न करणें. तुह्मांकडे हिसेबांत सरकारांतून तफावत होणार नाहीं ह्मणून पत्र रांगडे लिहून दिल्हें असे.

इ. स. १७४५-४७
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १.

इ. स. १७४६-४७
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल २४.

[२३] गुजारत बापुजी भीमराव याजसमागमें फौज देऊन साष्टी वगैरे प्रांतीं पाठविले होते त्याचे गुजारत खर्चाबद्दल झडती मशारनिल्हे.

---

(20) In the treaty entered into with Faij Mahomed Khan Rohilla, he was promised villages of the value of Rs. 20,000. Ramchandra Ballal was now directed to assign to him villages, of the above value, in Parganas Siphare and Duraha.

A. D. 1744-45.

(21) The territory of the Rohilla having been taken by Government, villages yielding an annual revenue of Rs. 25,000 were assigned to him, and the Kamavisdars of Ashta were ordered to hand over the territory to him.

A. D. 1745-46.

(22) One half of the territory of Pritising, Raja of Samsthan Wodase, was taken by Government, the other half being left with him, and an agreement to that effect was entered into. The Raja was reminded of this agreement, and was desired to act up to its terms.

A. D. 1745-46.

(23) This gives details of expenses incurred by Bapuji Bhimrao, who was sent with an army to Salsette.

A. D. 1746-47.

२९८९॥ जीवाजी ढमढेरे शिलेदार.

२१८४ रोजमरा इस्तकबिल छ ८ जिल्हेज तागाइत छ ८ जमादिलावल रोज दर २१, स्वार ५० पन्नास एकूण आठरोजा रुपये १०४ एकूण.

१८३४ ऐन नगद

३५० भात खंडी १९॥३॥।

१७५ नवे खंडी ८॥। दर ८१

१७५ जुने खंडी १०॥३॥। दर ८१। प्रमाणें

३५० १९॥३॥।

४०५॥ अर्ज बाब ऐन नगद.

२९८९॥

५३९ आवजी ढमढेरे स्वार १०

१५०१३ जीवाजी पांढरे स्वार २००

४७२॥ सिदोजी पांढरे स्वार ९.

१२३१० पागा दिमत संभाजी सिंदे.

२०० पागेस खर्चास मोघम.

१२००० रोजमरा पथक राघो केशव स्वार ४००.

एकूण रोजमरा इस्तकबिल छ० ४ जिल्हेज तागाईत छ० ६ रबिलावल रोजमरे १२ दर आठवडा रुपये १००० एकूण नगद.

११० दीडमाही रोजमरे २ एकूण.

६० राघो केशव दर ३० एकूण.

३२ जासूद असामी ४ दर १६.

१० आफ्तागीरा १ दर ५.

८ दिवट्या १ दर ४ प्रमाणें.

११०

१२३१०

५ महादाजी नाईक निंबाळकर यास १० जिल्हेज स्वार यशवंतगड ताबा मल्हारपंत दिमत दर खड्यास.

९७६१ पागा दिमत मानाजी पायगुडे पथक स्वार २५० एकूण.

१६० जानोजी काळे स्वार ४ एकूण.
८६१॥। पागा दिमत फिरंगोजीचंद स्वार ३९.
४१७९॥ पागा दिमत झलोजी मुटे स्वार २९०.
देखील पागा शिलेदार.
१३०० बापुजी भीमराऊ नकद.
१३२॥ त्रिंबक कृष्ण नकद.
४१ चोपदार असामी ३.
६२ खास बारदार असामी ४.
२१ रुस्तुमखान भालदार.
१६ हसन फरास दिमत फरासखाना.
११॥ पदाजी सभगीर दिवठ्या.
१९ एसाजी गुंजाल मोहतोपदार.
२० ढाल्ये असामी २ दिमत पागा हुजूर.
१०० जासूद जथेहाय असामी ६.
२१ उष्टरखाना निसबत बडेखान सारवान.
असामी २ यांस रोजमरा.
१०१।= कित्ता पागार हुजूर तुळजा भाऊ १.
३११८=। उष्टरखाना निसबत बडेखान.
१७८-। तेवज खर्च.
२९॥≡॥ रोषनाई तेल वजन पक्के ८२।२॥ एकूण.
१६ पोस्तखर्च शिमग्यास देणें.
२।।।= दप्तरखर्च खरेदी कागद.
७८- फरासखाना जाजम वगैरे केलें त्यास लागवड लागला तो.
॥·। कित्ता उष्टरखाना उंटाचे सलीते शिवावयाबद्दल सुतळी पक्के ८८१॥ एकूण निसबत बडेखान.
·। · सिमग्याचे खेळाबद्दल रंगास हळद आणिली वजन पक्के ८८१ दर ८८४ प्रमाणें.
३।।। व्याज खर्च गुजारत यादोबा नाईक सराफ.
११९ खरेदी कागद गुजारत साहुकार खाते १०.
३३६१ ताबा बापुजी भीमराऊ शिलक राहिली ते.

९१६१४.

[२४] लक्षुमणजी वल्लद पिराजी पाटील मोकदम मौजे माणकेश्वर परगणे भुलासाकर पराडा यास अभयपत्र लिहून दिल्हें कीं, तुह्मीं सातारीयाचे मुकामीं येऊन हकीकत जाहीर केली कीं, मौजे मजकूरचे मोकदमी दरोबस्त आपली आहे; त्यास तेथें सैद आरब जाहागीरदार तेथें आहेत, त्यांणीं व आपले बिरादर भाऊबंद यांणीं रा० सुलतानजीराव निंबाळकर यांसी सामील करून आपणावरी नानाप्रकारें कसाले करून परागंदा केलें, याजकरितां साहेबीं त्याचें पारिपत्य करून वतनावरी स्थापना करावी. आपली सगळी मोकदमी आहे त्यापैकीं निमे मोकदमी वडीलपण साहेबांस स्वसंतोषें दिल्ही असे; याजप्रमाणें घेऊन जाहागीरदारास व बीरादरास ठिकाणें ठेवावें ह्मणोन. त्याजवरून तुह्मांपासून निमे मोकदमी वडीलपण सरकारांत लिहून घेतली आहे. जाहागीरदाराचें व तुमच्या बिरादराचें पारिपत्य करूं आणि पांच वर्षे पर्यंत निमे मोकदमीचा अंमल करावा. पांच वर्षे जाहालीयावरी तुह्मी निमे मोकदमी सोडवावयाबद्दल कबूल केले मुकरार रुपये ५००० पांचहजार ते सदरहू रुपये घेऊन तुमचे निमे मोकदमीचे खरीदखत लिहून घेतलें आहे, तें तुमचे तुह्मांस देऊं. सदरहु रुपयांचा कबूलकतबा अलाहिदा घेतला असे. तोही देऊं. मुदतीस रुपये सरकारच्या गुमास्तीयाचे न द्याल तर निमे मोकदमीसी तुह्मांस संबंध नाहीं. गांवांत जो आकार होईल त्यांत जाहागीरदार मोकासीयाचा ऐवज वजा करून बाकी ऐवज राहील त्यांत शिबंदी द्यावयाची वजा करून, जो ऐवज राहील त्यापैकीं तिजाई ऐवज नरहर रघुनाथ कुळकर्णी मौजे मजकूर याचा वजा करून, बाकी हिस्से दोन राहतील त्यांत निमे तुह्मांस देऊन निमे आह्मी घेत जाऊं; येणेंप्रमाणें तुमचें चालऊं. अभय असे ह्मणोन कौल लिहून दिल्हा असे.

इ. स. १७४६।४७
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
रजब १३.

[२५] बाबले कामत यास पत्र कीं दक्षिणप्रांतीं समुद्रांत सरकारचा अंमल चालत नाहीं तरी तुह्मीं आरमार सरकारचें करून सरकारचा पावणीचा अंमल चालता करून दक्षिण प्रांतांतील तरांडी वसईस येत तें करणें. तुह्मीं साहेब काम चालतें करून हुजूर दर्शनास येणें. तुमचे मातबरीप्रमाणें बहुमान केला जाईल व पावणीचा ऐवज जमा होईल त्यापैकीं निमे सरकार वगैरे यास खर्चाकारणें निमे सरकारांत जमा करणें ह्मणून मशारनिल्हेस पत्र १.

इ. स. १७४६।४७
सबा अर्बैन
मया व अलफ
सवाल १७.

---

(24) Laxman wallad Piraji Patel of Mankeshwar in Pargana Bhulasakar Parada, was deprived of watan by the Arab Jahagirdar of village and Sultanjirao Nimbalkar, and asked the assistance of the Peshwa. He offered to surrender half the watan to Government on condition that it would be restored to him after 5 years on payment of Rs. 5000. The offer was accepted.

A. D. 1746-47.

तुह्मी साहुकार घेऊन याल त्याजपासून जकात व कोलावण सरकारचे शिरस्ते बमोजिब घेतली जाईल; जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. ऐसें पत्रें.

[२६] बेशमी शरीयतपन्हा शेख दाऊद बिन शेख हसन हरकार साकीन कसबे केळसी सुभा परगणे दाभोळ हल्लीं वस्ती कसबे ठाणे प्रांत साष्टी तर्फ मजकूर यासी वतनपत्र दिल्हें ऐसेजे. तुह्मी हुजूर शाहुनगर नजीक किल्ले सातारा येथील मुकामीं येऊन अर्ज केला कीं, कैलासवासी राऊसाहेब व आपासाहेब यांणीं फिरंगाण प्रांतीं मसलत केली ते समयीं आपण श्रम साहास कष्ट मेहनत बहुत केली आहे, तरी साहेबीं मेहरबान होऊन परगणे साष्टी व प्रांत बेलापूर व परगणे उरण येथील काजीपणाचें वतन नूतन करून द्यावें ह्मणोन. त्यावरून पूर्वीं फिरंगाण प्रांतीं मसलत केली ते समयीं तुह्मीं श्रम साहास व कष्ट मेहनत बहुत केली हें जाणोन तुह्मांवर मेहेरबान होऊन काजीपणाचें वतन नूतन करार करून दिल्हें असे. बितपसील:—

इ. स. १७४६।४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज २१.

प्रांत साष्टी १ तर्फ ठाणे १ तर्फ घोडबंदर १ तर्फ धारावी १ तर्फ मालाड १ तर्फ मराळे १ कसबे वानरें १ तर्फ तुरबे १ तर्फ आटगांव पैकीं सायवान.

प्रांत बेलापूर १ तर्फ पंचनंद १ तर्फ खेरणें.

परगणे उरण.

एकूण अकरा तर्फांचे काजीपणाचें वतन नूतन तुह्मांस करार करून दिल्हें असे. तरी काजीपणाची खिजमत शरीयत प्रमाणें चालवून काजीपणाचा हक्क शिरस्तेप्रमाणें घेऊन तुह्मी व तुमची अवलाद अफलाद काजीपणाचें वतन अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन वतनपत्र दिल्हें असे. येविसीं साहित्यपत्रें.

---

(25) Bable Kamat was informed that the portion of the Sea, adjoining the Southern Country was not under the jurisdiction of Government, and that he should therefore prepare a fleet, grant passes of protection and see that ships from the Southern Country sailed up to Bassein.

A. D. 1746-47.

Bable was told that if he accomplished this object, his services would be duly recognized

(26) Shek Daud bin Shek Hasan Pârkar, of Kelsi, now residing at Thânnâ was granted the Watan of Kázi in Prânt Salsette, Belapur and Uran, for his exertion and enterprize during the campaign made by the former Peishwa and Appásaheb in the territory of the Portuguese.

The officers of the Mahals were directed to allow the grantee to issue permits for marriages among Mahomedans in future. Such permits were hitherto issued in these Mahals by Government.

२ देशाधिकारी व देशलेखक वर्तमान भावी यांस.

१ कित्ता (१ प्रांत साष्टी १ परगणे उरण)

१ कित्ता (१ तर्फ पंचनंद १ तर्फ खैरण)

१ देशमुख देशपांडीये यांस.

१ प्रांत साष्टी १ प्रांत बेलापूर १ परगणे उरण.

३ मोकादम यांस पत्रें.

१ परगणे उरण १ कित्ता (१ तर्फ पंचनंद १ तर्फ खैरण)

१ प्रांत साष्टी.

२ कित्ता पत्रें कीं काजीपणाचें वतन सरकारांत होतें याजमुळें सुभ्याची चिठी देत होते. हालीं काजीपणाचें वतन यास दिल्हें असे याची चिठी जे निका लागेल वसईच्या काजीपणाचेच दंड्याप्रमाणें यांचें चालवणें. यास काजीपणाचें वतन दिल्हें आहे. निकाचे वगैरे कामास तुह्मीं मुजाहम न होणें ह्मणोन पत्रें.

१ त्रिंबक विनायक यास प्रांत बेलापुराविसीं.

१ रामाजी माहादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास.

[२७] रा० लक्ष्मण शंकर याचें नावें पत्र लेहून दिल्हें कीं जैतपूरचा किल्ला घेऊन तुमचे स्वाधीन केला होता. त्यास बुंधेलीयाचा आमचा तह जाहला याजकरितां किल्ला राजे जगतराज यासी देविला असे. तरी आपलें ठाणे उठवून किल्ला त्याचे हवाला करणें ह्मणून पत्र १

इ. स. १७४६-४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज १३.

[२८] नारो शंकर यास पत्र कीं परगणे येरछ तालुका राजे सभासिंग व राजे जगतराज यांकडील गांव सालमजकुरीं तिजाई मुलुख घेतला त्या वांटणींत गांव आले आहेत. ऐशास राजे सभासिंग यांजकडील गांवची कमावीस राजश्री गोविंद बल्लाळ करतील. व राजे जगतराज याजकडील गांवची कमावीस राजश्री लक्ष्मण शंकर करतील. गांव बितपसीलः—

इ. स. १७४६-४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
मोहरम १.

---

(27) The Fort of Jaitapur was taken and was given over to the management of Laxman Shankar. A treaty having been concluded between the Peshwa and Bundele, &c. orders were issued for the transfer of the Fort to Jagatraj.

A. D. 1746-47.

(28) A third portion of the territory of Raja Sabhasing and Raja Jagatraj, comprising certain villages in Pargana Erachh, was taken by Government this year.

A. D. 1746-47.

निसवत गोविंद बल्लाळ दिमत सभासिंग. कित्ता गांव.

१ मौजे कटरा खालसा. ४ देवढीदाखल गांव (१ छपार १ पथवेडी १ खिरिया १ निवैला) ३ निसवत रावगोपाळसिंग (१ सीहा १ करगवा १ गुदाहो) २ दिवाण हिंदूसिंग (१ बरधळ १ पुरा) २ दिवाण सकरासिंग (१ गोंती १ आडोल) ४ कुवर उमेदासिंग (१ ताकेड १ लहपरी १ नकेला १ अंतरसुमा) २ दिवाणखाननू (१ करीगवा १ गातो) ९ निसवत जाफरखान (१ बिलहटी १ गोरा १ तीसरा १ देडिरा सारंगा १ जुजारपुरा) २६ निसबत जागीरदार (१ डिकोली १ सेमरा १ लराउडो १ सिंगार १ मुबराई १ बिलसेरी १ पीपरी १ फतेपूरगाव १ गेदो १ खिरीया १ ढेरा १ कबुला १ खलार १ खंडेजी १ साईपुरा १ मेढुका १ बाजीपूर १ कासीपूर १ जोरा १ ननोली १ भरसुडा १ गोगल १ पधरा) ४ निसबत दुरुगसिंग पवार (१ पंडारिगढी १ पहाडपुरा १ सिमरीया १ मोनेसे) ८ दिवाण पंचामसिंग (१ सिकंदरा १ पनाहरी १ पेवारखा १ मंडरा १ जरीहा १ डिगीसा परेछा १ दताउली) ७॥ दिवाण महकुमसिंग (१ बरेडा १ बबई १ सनो ॥ चिरगवा १ ग्यारई १ सलेमधुई १ सुखापुरा १ काईला) ३ हंसराज बक्षी (१ खलाल १ देवरा १ भदरवारो) येरछ कसब्याची जकात रुपये ४९०० आहे. तो अंमल तुह्मी करणें, गोविंदपंताकडे न देणें. ७ निसबत सवाईराऊ (लभेरो १ धेवारा १ पटा १ बिलहटी १ हरदुवा १ इकसक १ जवरा) २ कुवर लछीमनसिंग (१ असावोक १ टीहरका) ३ राव हरीसींग (१ कडीगांव १ कुदेया १ खरहला) २ निसबत कुवर माखनडी (१ जखेरा १ बिरगावो) १६ निसबत राव लछमनसिंग (२ सुव १ परीछा १ सीज झीरीया १ इगुही १ करीता १ सीसा १ ढेरी ढेरा १ धनोरा पाल चांद लुवा १ चचाउली १ बोधरा १ छटसेरी १ गडरोली १ ग्वारजी, १६ जमीदार निसबत राव चंद्रभान गुरसराई (१ गुर सराई १ मंडोरी १ बछेहो १ नगरा १ अलमपुरा १ बरमपुरा १ मठपुरा १ अजनेरी १ बरोरा १ हल्हरोळी १ हसाधरी १ खिदरपुरा १ आडजरा १ छिरोरा १ मल्हट १ डुडी) १ मौजे भुजोघ निसबत दिवाण बिसनासिंग. ९ निसबत राव इंद्रजीत (१ एरा १ मंडोरा १ तीघरां १ इमलीया १ बारोदा १ पुरा १ बरेछ १ खिरीया १ बारोदा खुर्द, ४ निसबत उदोसिंग (१ बेहोना १ कोळीया १ कुंडा १ बारोदा) गांव सुमार १३१॥.

निसबत लक्ष्मण शंकर दिमत जगतराज गांव.

१ मौजे कवजी १ पुलहरा १ दासजो १ ठाणे गडबाई १ निबवली १ सतऊपुरा १ दखनेसर १ कुरोटा १ अस्ण १ परसोह १ घवोली १ गारेज १ जबुजा १ धुरेया. गांव सुमार १४. तेरीज—१३१॥ निसबत गोविंद बल्लाळ.

१४ निसबत लक्ष्मण शंकर.

१४९॥

एकूण एकशें साडे पंचेचाळीस गांवाचे वांटें तुह्मी न जाणें. सदरहु गांवची कमावीस मशारनिल्हे करतील ह्मणून नारोशंकर याच्या नांवाची सनद.

इ. स. १७४६–४७. सबा अर्बैन मया व आलफ मोहरम ३.

[२९] कौलनामा लिखिदयो सीध श्रीमहाराज धी राजश्री महाराजा श्री हीमती सीद्ध जुदेव कौं श्रीमंत राजश्री मुख्य प्रधान श्रीबाळाजी बाजीरावजीनें अपार राजश्री मलारजी होलकर वा राजश्री जयाजी सिंदे वा राजश्री रामचंद्र बाबाके मारफातसौं करार आधोराज मुलक भदावरकौ बाट देनौको ठहरो सो हमकौ महजुरहै. तीस बमोजीब मारफात राजश्री पंडीत नारो शंकरके हीसा बाट करी दयो मालसाईर वा सब बाबनसुधा तीसरो हुकुमकाहुकौ न रहै. जो कोउ खरकसा मुलकमै करे तौ सीरकारतै तुमारा गौरख समानो करैगें कोउकाहु बातसो मुजाहीम न हुहै. और गढीकोट जीमी बीघा बीस्वा जागा बमुजीब तनखा बराबर माफीक करार बाट देना. आधो तुमकौ दयो आधो राज्य सरकारमे देना. मीती माहा सुदी ९ सन १८०३.

कौलनामा लिखिदयो श्री महाराजश्री राव इंद्रजीत जुदेवकौ श्रीमंत राजश्री मुख्य प्रधान श्री बाळाजी बाजीरावजीनै अपार राजश्री मलारजी होलकर वा राजश्री जयाजी सिंदे वा राजेश्री रामचंद्र बाबा जुने मारफात पंडीत श्री नारो शंकरके आगे हमसैं तुमारे तरफसे कोउ वातको तफावत पऱ्योहा तो सोअव यकला सान्नयो ज्या भाती आगे तैं एकला सख्योहार चलो आयो है ताइभात अवचलो जाय. करहराको कीलो वा कसबो कसबो कराहरा माल साईर सुधी तुमपर राखो ताकोन जरानो करार करो सो सरकारमे देना ऐर परगने मजकुरके गांव वोडसेके तरवा तुमारे तरफ माफीक पटेके चले आये हैं. तीन सीवाय बाकी परंगना करहरा माल सायर सुधा गांव बाट लेना. दोइ हीसे सरकारमे रहे है येक हीसाके गाव तुमको दये और तुमारे राज्यकी खंडी मारफात दीवान रघुवंसके ठहरी बमोजीब पठेके सीवाय येरछके गाव पटे बमोजीब खंडीके रुपया दैऐ जाइ वो मीती माहा सुदी ९ सन १८०३.

मराठी तरजुमा.

कौलनामा लिहून दिल्हा सिध श्री महाराजाधिराज श्री महाराजा श्री हिमतीसिद्धजुदेव यांस श्रीमंत राजश्री मुख्य प्रधान श्री बाळाजी बाजीराव यांणीं अपार राजश्री मल्हारजी होळकर व राजश्री जयाजी सिंदे व रा० रामचंद्र बाबा यांचे मार्फत करार कीं अर्ध राज्य भदावरचा मुलुख वांटून देणेचें ठरलें तें आह्मांस जाहीर झालें. त्याप्रमाणें रा० पंडित नारोशंकर यांचे मार्फत वांटून दिलें. माल साइर व सर्व बाबीसुद्धां तिसरे कोणाचाही हुकूम नाहीं. जर कोणी मुलकावर

A. D. 1746-47.

(29) These Sanads are in Hindusthani language and record agreements entered into with the Peshwa, by Maharaja Himati Sidh Ju Deo and Rao Indrajit Ju Deo, in regard to the division of the territory of Bhandawar.

लढाई तंटा करील तर सरकारांतून सांभाळ होईल. कोणच्याही प्रकारची काळजी करूं नये. आणि गढी-कोट जिमी-बिघा बिस्वा-जागा तनखा वगैरे बराबर वांटून द्यावा. अर्धा तुह्मांस दिल्हा; आणि अर्धराज्य सरकारांत द्यावा. मिती माघ शुद्ध ९ सन १८०३

कौलनामा लिहून दिल्हा श्री महाराज राजश्री इंद्रजीतजुदेव यास श्रीमंत राजश्री मुख्य प्रधान श्रीबाळाजी बाजीराव यांणीं अपार राजश्री मल्हारजी होळकर व रा० जयाजी सिंदे व रा० रामचंद्र बाबा यांचे मार्फत पंडित श्री नारोशंकर यांचे पुढें आह्मी तुमच्या तर्फेनें कोणच्या गोष्टीची तफावत पडेल तर एकटे झाल्यावर ज्या रीतिभाती व व्यवहार पूर्वींपासून चालत आल्या आहेत तशाच चालतील. करहराचा किल्ला व कसबा करहरा माल साईर सुद्धां तुह्मांकडे ठेवा, त्याचा नजराणा करार केला तो सरकारांत द्यावा; आणि परगणे मजकूरचे गांव वोडसे केतर व तुमचे मार्फत माफक पटेनें चालत आले आहेत ते तीन शिवाय बाकी परगणा करहरा माल साइर सुद्धां गांव वांटून घ्यावे. दोन हिस्से सरकारांत राहिले आहेत. एक हिशाचे गांव तुह्मांस दिले. आणि आमचे राज्याची खंडणी दिवाण रघुवंस याचे मार्फत ठरली त्याप्रमाणें पटे शिवाय येरछचे गांव पटेप्रमाणें खंडणीचे रुपये जाऊन दिल्हेची मिती माघ शु॥ ९ सन १८०३

इ. स. १७४६-४७.
सबा अबैन
मया व अलफ.
मोहरम ४.

[३०] देणें राणी सीताजी दतीयेकर यासी मिठाईबद्दल गांव परगणे येरछ दतीयेकरापासून येरछ परगणे याचे गांव सरकारांत घेतले त्यांपैकीं दिल्हे गांव १ मौजे बारनावो १ मौजे बारोदा १ मौजे पुलीया १ मौजे पाडरी.

पत्रें

१ नारोशंकर याचें नांवें सनद कीं चार गांव राणीकडे चालवीत जाणें ह्मणून सनद.
१ राणीच्या नांवें सनद चौ गांवची.

इ. स. १७४६-४७.
सबा अबैन
मया व अलफ.
मोहरम १४.

[३१] परगणे उचेबरा व परगणे पथरट व परगणे सोहावा व कोटी येथील तिसरा हिसा बुंधेलीयापासून सरकारांत घेतला आहे. तेथील कमावीस रामराव नरसिंह यासी सांगितली असे. परगणे मजकूरची नेमणूक व राऊत चाकरीचे यासी नेमणूक.

---

(30) Out of the villages in Pargana Erachh taken from the Datiyekar,
A. D. 1746-47. 4 were given to Sitaji Ranee of Datiya, as a present.

A. D. 1746-47. (31) A third portion of Pargana Uchebara Patharat, Sohawa and Koti was taken from the Bundheles.

स्वार शिलेदार नेमणूक दरमाहे रुपये	कारकून सालिना नेमणूक रुपये.
१२० शंक्राजी गोजदेव	३०० शंक्राजी गोजदेव परगणे उचेबरा.
३।= थोर ९ दर ।=	३०० बनाजी सोनदेव परगणे पथरट.
॥= लहान ५ दर ८=	
४ एकमाही.	
९० बनाजी सोनदेव	३०० कासी येसाजी परगणे सोहावा.
२॥= थोर ७ दर ।=	
।= लहान ३ दर ८=	३०० चिंतो कासी परगणे कोटी.
३ एकमाही.	१२००
७८॥ कासी येसाजी	
२। थोर ६ दर ।=	
।= लहान ३ दर ८=	
२॥= एकमाही.	
२६। चिंतो कासी	
·॥· थोर २ दर ।=	
८= लहान	
॥=	
३१५	

येणेंप्रमाणें दरमाहे तीनसें पंधरा व सालिना रुपये बाराशें प्रमाणें चाकरी घेऊन देत जाणें ह्मणून रामराव नरसिंह याचें नांवें सनद. १

इ. स. १७४७-४८.
समान अबैन
मया व अलफ.
रविलावल २.

[३२] किल्ले हरिश्चंद्र येथील जागीरीचे गांव मोगलाईत किल्ला होता तेव्हां गांवही मोगलाईत होते. हालीं किल्ले मजकूर स्वराज्यांत आला, सबब गांव किल्ले मजकुराकडे जागीर दिले. गांवगन्ना परगणे कोतूळ:—

(32) The fort of Harischandragad, which belonged to the Moguls, came into the possession of Government. Villages were assigned for its support.

A. D. 1747-48.

१ मौजे पिंपळगांव १ मौजे मोगरस १ मौजे आबीटाखिंड १ मौजे बोरी १ मौजे चास १ मौजे पिसेवाडी १ मौजे भालेवाडी १ मौजे जांबुत खुर्द १ मौजे जांबुत बुद्रुक १ मौजे केळी १ मौजे खडकी १ मौजे चांदसुरज १ मौजे माणीक वोझर १ मौजे वकुशेत १ मौजे शिंगणवाडी १ मौजे ल्व्हाळी १ मौजे कुरुसवाडी १ मौजे फौडस १ मौजे सिंदे १ मौजे चिंचवणें.

वीस गांवचा वसूल किल्ले मजकुराकडे सुरळीत देणें, आबाद गांवची खंडणी कर्णाजी शिंदे नामजाद किल्ले मजकूर याचे विद्यमानें लावणें आणि वसूल किल्ले मजकुराकडे सुरळीत देणें. गैर आबादी गांव आहेत तेथील आबादानी करून वसूल किल्ले मजकुराकडे देत जाणें ह्मणून लिहिलें असें पत्र १.

इ. स. १७४८-४९
तिसा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २८.

[३३] तालुका बखतसिंग व कालु पटेल भिलोल किल्ले सोनगड व मांडवगड यांणीं हुजूर येऊन नालशाचे मुकामीं येऊन अर्ज केला कीं परगणे नालसे येथील गांव वगैरे बितपसील. कित्ता सनद पेशकस रुपये १५० मौजे बागडी, ७५ मौजे सारेपूर एकूण दोन गांव सवा दोनशें रुपयांचे रा० यशवंतराव पवार याजकडोन आपणाकडे चालत होते. हालीं परगणे मजकूर सरकारांत जाला आहे तरी मेहेरबान होऊन सदरहु गांव पूर्ववत प्रमाणें करार करून द्यावे ह्मणोन मनास आणून पवाराकडोन गांव चालत होते हा अर्थ व भिलोल मजकूर सरकारचे कामाचे जाणून सदरील दोन गांव करार करून दिल्हे असेत, तरी सवा दोनशें रुपये सरकारांत वसूल घेऊन गांव हरदुजणाकडे चालवणें, आणि चाकरी घेत जाणें. कोठें चोरी मारी जाली तरी हरदु जणांनीं जाब करून द्यावा. चोरीचा जाब करून न देत तरी गांव फिराऊन घेतले जातील ह्मणून.

कित्ता सनद मौजे सादराबाद परगणे जाहागीरपूर हा गांव मोकासा रा० यशवंतराव पवार याजकडून आपणाकडे चालत होता त्यास हालीं परगणे मजकूर सरकारांत जाला आहे तरी मेहरबान होऊन पूर्ववताप्रमाणें करार करून द्यावा ह्मणोन. त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे तरी मौजे मजकूर पवाराकडून चालत आलें असेल त्याप्रमाणें मनास आणून त्या बमोजिब वाजवी पैका घेऊन गांव इजारा पहिला होता त्याप्रमाणें भिलोल मजकुराकडे चालवणें ह्मणून कमावीसदार.—१

A. D. 1748-49.

(33) The Pargana of Nalse and the forts of Songad, Mandavgad, were taken by Government from Yeshwantrao Powar. The villages of Bagadi and Sarepur of the said pargana, were granted by the Powar to Bakatsing and Kalu Patil. These and some lands and Haks were ordered to be continued to these 2 persons, subject to an annual payment of Rs. 225 to Government. These two persons were to be answerable for all thefts.

रा० यशवंतराव पवार यांणीं शेताच्या व गांव मोकासेच्या सनदा दिल्ह्या आहेत, त्याप्रमाणें मेहरबान होऊन सरकारांतून चालवावें ह्मणून, त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी सन समान अर्बैन या वर्षामागें शेतें व मोकासे चालत आले असतील त्याची चौकशी करून सुदामतप्रमाणें चालवणें आणि भिलोल मजकुरापासून सेवा चाकरी घेत जाणें.

कित्ता सनद कीं किल्ले मजकूरचे गिर्दनवाईस चौक्या येणेंप्रमाणें आहेत बितपसीलः—

१ मौजे पनाले परगणे नालसे येथील बिलोची आंबे याजवळ चौकी.

१ मौजे कुडा परगणे नालसे.

१ मौजे जमसी घुमटाजवळ चौकी नालसे व मांडवगड यामध्यें.

१ हलाबाद तलाव येथील चौकी.

याप्रमाणें चार चौक्या आहेत त्यास दर चौकीस दर बैलास कवडी दुकंडाप्रमाणें राजश्री यशवंतराव पवार याचे अंमलांत घेऊन रखवाली करीत होतों त्याप्रमाणें करार करून दिल्हे पाहिजे. त्यावरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी पेशजी पवाराच्या अंमलांत चालत आलें असेल तें मनास आणून त्याप्रमाणें भिलोल मजकुराकडे चालवणें आणि याजपासून चाकरी घेत जाणें.

[३४] रामाजी महादेव यास सनद कीं किल्ले माणिकगड रा० मानाजी आंगरे वजारतमाहा यांचा पेशजी सरकारांत घेतला होता तो हालीं त्यांचा त्यांस देविला असे. राजश्री स्वामीकडील बहिरो हरी व हुजरे व देवढीकडील केसो महादेव व हुजरे यांजबरोबर सरकारचे नारायण बापुजी व खासबारदार पाठविले आहेत. यांचे गुजारतीनें मशारनिल्हेचे हवालीं किल्ला करून पावलीयाचें कबज रा० मानाजी आंगरे वजारतमाहा यांचें घेऊन हुजूर पाठवणें ह्मणून सनद—१.

इ. स. १७४८–४९.
तिसा अर्बैन
मया व अलफ.
साबान ९.

[३५] किल्ले गडगडा सरकारांत घेतला आहे तो मीरजा बाकर याचे स्वाधीन करणें. शिवाजी बाबाजी व सदाशीव कानो जमेनीस पाठविले आहेत यांचे मारफतीनें स्वाधीन करून पावलीयाचें कबज घेणें ह्मणोन नारायण बापुजी यास सनद सादर केली असे—१.

इ. स. १७४८–४९.
तिसा अर्बैन
मया व अलफ.
जिलकाद २.

---

(34) The fort of Manikgad, belonging to Manaji Angria, which had formerly been taken by Government, was restored to him.

A. D. 1748-49.

(35) The fort of Gadgada, which had been taken by Government, was ordered to be handed to Mirja Bakar.

A. D. 1748-49.

[३६] मोतीलाल वल्लद हिमतराय चौधरी परगणा पलाणी याणीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं परगणे मजकूरचा चौधरीपणा पुस्त दर पुस्त आपला आपण करीत आलों. ऐसें असतां आपले बापानीं खवासीण ठेविली होती तिजपासून खानजया जाला. त्याणीं मौजे निंबईछ परगणे मजकूर हा बळाविला आहे, आपलें ऐकत नाहीं, तरी तो गांव खालीं करून देववावा; आपण सरकारांत दोन हजार रुपये देऊं, ह्मणून विदित केलें. त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी तुह्मी शें दोनशें राऊत मौजे मजकुरीं पाठवून खानजयास बाहेर काढून, मोतीलाल याचे हवाले करून, याजपासून दोन हजार रुपये घेऊन, गांव त्याचे हवालीं करणें. जरी दोन हजारांहून विशेष जीव आढळला तरी जेथवरी साधतील तेथवरी घेऊन हुजूर पाठवावे ह्मणून लक्ष्मण शंकर यास पत्र—१.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. जिलकाद २५.

[३७] हशमतुल्ला बाकर चाकर सरकार यास साल गुदस्ता तर्फ वनखल प्रांत कल्याण येथें राहावयास गांव दिल्हे १ मौजे मासगांव १ मौजे आहिवली १ मौजे विसावे–सदरहु तीन गांव माणिकगडानजीक दिल्हे होते; त्यास साल मजकुरीं किल्ले माणिकगड आंगऱ्याकडे दिल्हा सबब सरकारचे चाकरमान्याचे कबिले किल्ल्यानजीक ठेवावयाचे कार्याचे नाहींत. याजकरितां चाकरमाने लोकांकडून दूर करून सदरील तीन गांव पाटिलाकडे करार केले असेत ह्मणोन पत्रें:—१ त्रिंबक विनायक यास १ आपाजी हरी यास १ हशम चाकर सरकार यास.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल १६.

[३८] हरि विठ्ठल दिमत मेघःशाम बापुजी याचें पत्र आलें, त्यांत मजकूर येणेंप्रमाणें:— बासवाडेकर आह्मांसमागमें होते. तेथील मामलत मध्येंच बुडते. त्यास उज्जनीहून यशवंतराव पवार दरकूच चाकरीस चालिला तेथून आह्मीं रा० बावास पत्र लिहिलें जे, बासवाडेकराविशीं आज्ञा काय? त्यास हा मराठा बेमान हरयेकविसीं खराबींत आणून याची मस्ती उतरावी ही गोष्ट रा० बावास अवश्यकच आहे, त्याजवरून आह्मांस त्यांनीं चिठी पाठविली

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. जमादिलावल १६.

---

(36) Motilal Walad Himatroy, Chowdhari of Palani, represented that Khan Jya, the son of his father's mistress, had usurped the village of Nimbaichh, and agreed to pay Rs. 2000 if it were restored to him. Orders were therefore issued to Laxman Shankar to depute one or two hundred troopers to the village, and to hand it over to Motilal. Laxman Shankar was further told that if Motilal was found to be able to pay more than Rs. 2000, as much more money as could be obtained, should be levied from him.

A. D. 1748-49.

(37) The fort of Manikgad was this year given to the Angria. Three villages assigned for the residence of some soldiers from Kolaba who had accepted service under Government, being in the vicinity of the fort, were taken back from them and handed over to the Patils.

A. D. 1748-49.

जे, बासवाडेकर पुण्यास पाठवून देणें. यंदांची मामलत सरकारांत लागेल. हे रडत बसतील. पुढील पुढें पहातच आहों. बासवाड्यास एका ब्राह्मणाचें कृत्य, तेथें हा मराठा इतका बखेडा करून बसला; यास्तव ते मामलत खालीं पडल्यानें सहजच फजीत होतील. तें पत्र आजीच आलें. त्यास यशवंतराव गेल्यावर आह्मी डिगेजवळी चार मुकाम केले आणि रतलामचे कमावीसदार रा० त्र्यंबक मल्हार निसबत रा० बाबा यासी आणून त्याचे विद्यमानें बासवाड्याची मामलत विलेस लाविली. पहिला पवारानें २९००० पंचवीस हजार वसूल घेतला आहे तो खेरीज करून येणेंप्रमाणें करार केला. बितपसील रुपये:—

मामलत सालमजकूर देखील बाकी रुपये.

१३००० बाकी साल गुदस्त सन-समान खंडणी रुपये

३९००० बाकी

४९००० खंडणी सन तिसा साल मजकुरबद्दल पट्टा स्वामीचा.

९८०००

आह्मांस पथकसुद्धां बासवाड्यास नेलें, सबब रोजमरा एक माहान, पडल्या घोड्याचा ऐवज करार रुपये.

१०००० रोजमरा एक माही करार.

४००० पडल्या घोड्याबाबत करार ऐवज अजमास.

१४०००

एकूण बहात्तर हजार करारपैकीं बासवाडेकराच्या वाकेबाद मामलतीनिमित्यें यशवंतरावांनीं धरून आणल्या आहेत त्या सुटेत तों तहकूब ठेवावे रुपये २४००० चोवीस हजार. बाकी अठेचाळीस हजार रुपये ज्येष्ठ अखेरपर्यंत दो वायद्यांनीं द्यावे. येणेंप्रमाणें त्र्यंबक मल्हार यांणीं निशा करून घेतली. आणि बासवाडेकर याचे हवाला केले. पट्टा त्यास करून दिल्हा. पवाराचा काडीमात्र उपसर्ग लागों देणार नाहीं ऐसी त्याची निशा करून पैका उभा केला. चोवीस हजार वाकेचे माथा ऐवज तहकूब राहिला. त्यास वाकेबाद जावरांत आहेत. त्याजवर स्वारी केल्यानें हस्तगत होऊन चोवीस हजार रुपये रोखच हातास येतील. परंतु यशवंतराव चाकरीस गेला, किंवा आणखी कोणीकडे गेला हें ठीक कळेल, व रा० बावास हें वर्तमान लिहिलें आहे, त्यांची आज्ञा येईल त्याप्रमाणें वाकेविसीं वर्तणूक करूं. चार महिने पवाराचा पाय बासवाड्यांत नसल्यावर हा पैका हातास लागेल. बासवाडेकरावर यंदा सक्ती फार जाहली. मुलुख अगदीं लुटला. गांवगन्ना कुळें धरून यशवंतरायांनीं खंडणी छत्तीस हजार परभारीं केली. पैकीं वीस पंचवीस हजार पैका त्याचे हातास आला. बाकी राहिला ऐवज त्याजनिमित्य वाके आहेत. सोडवाव्या. कदाचित आमचे हातें वाके न सुटल्या तर वाके सोडवावयास पैका पडेल तो चोवीस हजारांपैकीं मजुरा देऊन राहिला ऐवज घ्यावा. येणेंप्रमाणें बोली आहे. त्यास

राजश्री बावाची आज्ञा होईल त्याप्रमाणें वर्तणूक करूं. सेवेसी श्रुत होय. बासवांडेकरास एक अभयपत्र आल्यानें त्याची खातरजमा होईल. येविसी आज्ञा करणार स्वामी समर्थ आहेत. कदाचित पवाराकडे मामलत देणें पडली तरी पैका दिल्यानें ते रजावंदच आहेत. आजपर्यंत बासवाड्याचे एकमुठी चाळीस पन्नास हजार रुपये कोणेही सालांत घेतले नाहींत. लुटून मारून हातास बेमानीनें येईल तितकें घ्यावें, परंतु सुरळीत मामलत उगविली नाहीं; आणि अतःपर बासवाडेकराचा त्याचा बनाव बसत नाहीं. तेही दो महिन्या सेवेसी येतील. सेवेसी श्रुत होय ह्मणून पत्र पाठविलें तें बार करून ठेविलें असे.

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २५.

[३९] रामाजी बापुजी यांस पत्र कीं नारो खंडेराव याचीं गुरें किल्ले जीवधनीकडे चारणीस होतीं, त्यास जीवधन मोगलास दिली ते समयीं लोक किल्ल्यावरून उतरले. त्यांणीं किल्ल्यानजीक गांवचीं गुरें धरून चावडेस आणिलीं. त्यामध्यें नारो खंडेराव याचीं गुरें २ गाई १ ह्मैस तीन सर आलीं आहेत. तीं फिरोन देवावीं ह्मणोन रा० हरी दामोदर याणीं विनंती केली. त्यावरून सनद सादर केली आहे. तर नारो खंडेराव याचीं सदरहु गुरें आलीं असलीं तर चौकसी करून देणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल १४.

[४०] कसबे सावरेगांव समत परांडे हा गांव मोंगलाईकडून रा० नारो तुकदेव यास आहे. त्यास कित्येक लोकांचा उपसर्ग लागतो. तरी मौजे मजकुरची रखवाली शंभर रुपये आपले सरकारांत घ्यावे ह्मणोन विनंती केली. त्यावरून हें पत्र सादर केलें असे. तरी कसबे मजकुरची रखवाली करून गांवास उपसर्ग न लागे तें करणें, आणि रुपये १०० एकशें रखवालीचे घेऊन आपले हिशेबीं जमा करणें ह्मणून बहिरो राम कमावीसदार परगणे करकंब यासी सनद १.

A. D. 1748-49.

(38) A letter from Hari Withal, in the service of Meghasham Bapuji, informing the Peshwa that he led an army in Banswara and farmed out the Mamlat of the territory for Rs. 72000; that Yeshwantrao Powar had much devastated the territory, had levied Rs. 24000 from the ryots, and had carried off some people as hostages for the payment of an additional sum of Rs. 12000; that the hostages were in Jawara, and that their release would be effected if an attack was led against the province; that he had written to Rajeshri Bawa and that he would act according to his instructions.

A. D. 1749-50.

(39.) The fort of Jiwadhan was given to the Mogals.

A. D. 1749-50.

(40.) Naro Tookdeo represented that the village of Sawaregaum in Samat Paranda, which was granted to him by the Mogals, was frequently molested, and prayed that if Government would under-

[४१] प्रांत जुन्नर येथें सालमजकुरीं दमाजी गाईकवाड याचे दंग्यामुळें शिबंदी खर्च जाजती लागला, तो मझरा द्यावयाची आज्ञा करावी ह्मणोन रा० हरी दामोदर यांणीं विनंती केली. त्याजवरून मनास आणतां गाईकवाडाच्या धामधुमीकरतां शिबंदीखर्च जाजती लागला यास्तव सालमजकुरचा एक साल जाजती शिबंदी खर्च मझरा रुपयेः—

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रजब ९.

२९७॥ सुभा निसबत शिबंदी.
१३४ ठाणें चाकण गुजारत गोपाळ भास्कर.

३९१॥ एकूण तीनशें साडे एक्याणव रुपये सालमजकुरीं खर्च लिहिणें. मझरा असेत ह्मणोन सनद १.

[४२] शंकराजी केशव प्रांत वसई यास पत्र कीं माणकोजी वडोळकर कासार याणें हुजूर येऊन नाजुक कामाचा मजकूर विदित केला कीं रणसोड शेणवी वगैरे यांनीं कबूल केलें आहे कीं कार्य करून देतों; आणि आमचा सरंजाम ठीक करून द्यावा. त्यावरून कासार मजकूर याचें वर्तमान रणसोड शेणवी याचे बोलीचें वर्तमान मनास आणून त्याचे मुद्दे कबूल केले

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
साबान १३.

बितपसीलः—

रणसोड शेणवी यास इनाम द्यावें १ गांव मोकासा, १ पालखी, १ कडें सोन्याचें एक, नक्त रुपये पांच हजार ५०००.

---

take its protection, he would pay Rs. 100 to Government for the duty. The Kamavisdar of Karkamb was therefore directed to protect the village from disturbance, and to levy Rs. 100.

(41) Additional expenses on account of Sibandi have this year been incurred for Junnar in consequence of the inroads of Damaji Gaikwad. The following additioual amounts have therefore been sanctioned for the current year:—

A. D. 1751-52.

Rs. 257–8 Sibandis at the Subha.
134–0 Post Chakan.

391–8

(42) A sanad issued to Shankraji Keshav of Prant Bassein—Mankoji Kasar of Wadle, having come to the Peishwa stated that Ransod Shenvi and others had agreed to carry out a certain political plan on condition of proper saranjam grants being made to them. Hav-

A. D. 1750-51.

मनवेल दुबर दरवाजकरी यास इनाम १ गांव मोकासा, १ कडें सोन्याचें एक, नक्त रुपये पांच हजार ५०००.

अंतोन सोज दरवाजकरी यास इनाम १ कडें सोन्याचें नक्त रुपये पांच हजार ५००० १ गांव मोकासा.

येणेंप्रमाणें करार केला आहे. त्यास हें राजकारण कसें काय आहे, त्याची चौकसी करून करावेंसें तुमच्या विचारास आलें, तर तूर्त शें दोनशें रुपये खर्चास लागले तर देणें. याखेरीज राजकारणाकडील माणूस येत जाईल, त्यास पोटास लागेल तें देत जाणें. हें काम भाद्रपदमासीं करावें लागतें ह्मणोन कासार मजकुरानें सांगितलें; त्यास कासार मजकूर तुह्मांकडे पाठविला आहे. याचें वर्तमान मनास आणून तुमचे विचारें करावेंसें आलें तर हुजूर लेहून पाठविणें. उपरांत आज्ञा करणें ते केली जाईल. ह्मणोन सनद १.

रसानगी करारी याद.

[४३] दिमत रा० चिमणाजी पंडित सचीव यांस सनदा लेहून दिल्या रसानगी बरहुकूम

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन मया व अलफ.
रमजान १.

याद किल्ले सरकारांत घेतले आहेत ते मशाररनिल्हेचे स्वाधीन करून कबजें घेणें ह्मणून सनदा सादर ३. किल्ले तुंग याविसीं. १ हवालदार व कारकून यांस. १ नारो रामचंद्र यास. १ नारो केशव यास. २ किल्ले तिकोना याविसीं. १ वाघोजी सिंदे नाईक किल्ले मजकूर यांस. १ नारो भगवंत यास.

---

ing considered the statement of the said Kasar and that of Ransod Shenvi the following has been agreed upon, viz:—

Inams to be granted to Ransod Shenvi.
1 Village in Mokasa.
1 Palanquin.
1 Gold Bangle.
Ready cash Rupees 5,000, five thousand.

Inams to be granted to Mr. Manvel De Bar, the gate-keeper.
1 Village in Mokasa.
1 Gold Bangle.
Ready cash Rupees 5,000 five thousand.

Inams to be granted to Anton De Souza, the gate keeper.
1 Gold Bangle. Ready cash Rupees 5,000 five thousand.
1 Village in Mokasa.

The above has been agreed upon; you should enquire into this affair, and pay, for the present, Rupees one or two hundred for expenses, if necessary. The aforesaid Mankoji states that the business in view is to be performed in the month Bhadrapad. He has been sent to you and if his statement be proved satis-

मशारनिल्हेकडील कमावीसदारास रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणून जमीदारांस सनदा सादर.

१ तर्फ पोनमावळपैकीं गांव आपाजी बाबूराव याजकडे होते ते सालमजकुरीं दूर करून पंडित मशारनिल्हेकडे दिल्हे असे ह्मणून.

१ जिल्हे किल्ले तुंग व किल्ले तिकोना येथील बेगमीस दिल्हे.

१ परगणे शिरवळ येथील खालशाचा अंमल रामाजी यादव याजकडे होता तो दूर करून मशारनिल्हेकडे अंमल दिल्हा असे ह्मणोन.

एकून सात सनदा लिहून दिल्ह्या असेत. दोही किल्ल्यांविसीं हवालदाराचे नांवें हातरोखा व तर्फ पोनमावळ येथील गांवाविसीं जमीदाराचें नावें हातरोखा राजश्री स्वामींचा आला होता ते रा० सचीव पंताचे हवाला केले. त्याच्या नकला दप्तरीं ठेविल्या असेत.

---

factory, a report regarding the same should be submitted to government, when final orders would be issued.

A. D. 1750-51. (43.) The following Sanads were issued in favour of Chimnaji Pandit Sachiv.

Sanads directing that the forts taken possession of, should be committed to the charge of the said Pandit, whose receipts for the same to be taken, viz:—

3 For the Fort of Tung.
- 1 to the Havaldar and Karkun.
- 1 to Naro Ramchandra.
- 1 to Naro Keshav.

3

2 For the fort Tikona.
- 1 to Waghoji Naik Sinde for the said fort.
- 1 Naro Bhagwant.

2

5

To the District Hereditary officers enjoining them to obey and pay the Government shares of the revenues, to the Kamavisdars on the part of the said Pandit.

1 The villages in Tarf Paun Mawal, which had been held by Appaji Baburao, have been resumed this year from him and transferred to the said Pandit.

The Zillhe (shares) of the revenues are assigned for the support of the Forts Tung and Tikona.

1 The Government shares of the villages of Pargana Shirwal which had been held by Ramji Yadav have been resumed from him and transferred to the said Pandit.

2

In all, seven sanads are granted. The orders, which are written in the handwriting of the Raja of Satara and received in the name of Havildar's respecting

[४४] किल्ले तिकोना येथील दारूगोळी, तोफा वगैरे जिन्नस किल्ले विसापुरास नेला आहे. त्यांत हरी बल्लाळ दिमत आपाजी बाबुराव यांची बटीक किल्ल्यावर होती तिजला नेली आहे ह्मणून विदित जाहलें. त्यास बटीक व तिचा पोर ऐसी दोघे हरी बल्लाळ यांचे स्वाधीन करणें. बाकी दागिने व जिन्नस राहिला त्यापैकीं शिशाच्या विटा मोजदादीशिवाय सांपडल्या आहेत त्या ठेऊन, बाकी जिन्नस तिकोन्यापैकीं राहील तो रा० चिमणाजी पंडित सचीव याजकडील माणसें येतील त्यांचे पदरीं घालणें. पावल्याची पोहोंच घेणें ह्मणून नारो भगवंत यास सनद १.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल १७.

[४५] सरकार हांडीया पैकीं परगणे हुसंगाबाद जागीर व बाबती व सरदेशमुखी देखील जकातीखेरीज मुकासा परगणा १, परगणे सिवणी निमे जागीर देखील जकाती खेरीज बाबती व सरदेशमुखी व मुकासा करून परगणा ॥. एकूण दीढ परगणा रोहिल्याकडे आहे तो तुह्मांस सरंजाम देऊन आज्ञा केली आहे कीं, तुह्मीं राजकारण अथवा कजीया करून रोहिल्याकडील अंमलास तंबी पोहोंचवून ठाणीं असतील तीं हस्तगत करून सरकारचा अंमल बसवणें. व ठाणीं हस्तगत होऊन

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद २९.

---

the two Forts and those in the name of the Hereditary District officers respecting the villages in Tarf Paun Mawal, have been made over to the said Pant Sachiv and their copies have been kept on the record.

A. D. 1750-51. (44) A Sanad to Naro Bhagwant to the following effect:—

It has been reported to Government that when removing ammunition, cannon, and other articles from Fort Tikona to Fort Visapur, a female servant of Hari Ballal, who is in the employ of Appaji Baburao, was also taken away from the Fort. It is therefore ordered that the servant and her son, should be made over to Hari Ballal. Excepting the plates of lead, found in excess of the recorded stock, all articles at the Tikona Fort should be handed over to Chimnaji Pandit Sachiv's men who would come there for the purpose. A receipt for the same should be taken.

(45) The following 1½ Parganas in Sarkar Handiya are in the possession of the Rohillas:—

A. D. 1750-51.

1 The Pargana of Husangabad Jagir Babti Sirdeshmukhi including Jakat and Mokasa.

½ The Pargana of Siwani half Jagir, including Jakat and excluding Babti Sirdeshmukhi and Mokasa.

This has been given over to you in Saranjam, you should on some political pretext invade the country of the Rohilas, conquer his posts and bring them under

सरकारचा अंमल बसे तोपर्यंत तुह्मी आपली शिबंदी ठेऊन कामकाज करणें. ठाणीं हस्तगत हो-ऊन सरकारचा अंमल बसलीयावरी ठाण्यास वगैरे शिबंदी लागेल ती लाऊन बाकी राहिल्या ऐवजावर राऊत चांगले असामी १०० शंभर बाळगून हुजूर चाकरी करीत जाणें. याप्रमाणें करार केला असे. राऊतास रोजमरा व ठाणीं वगैरे सोडवावयास शिबंदी पडेल ते तुह्मांस सरकारांतून देणार नाहीं. तुह्मीं कष्ट मेहनत हर तर्दुद करून अंमल बसवून आबादानी करणें ह्मणून रामचंद्र बल्लाळ यास सनद १. येविसीं जमीदारांस पत्रें १ परगणे हुसंगाबाद १ परगणे सिवणी.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
जिल्हेज ६.

[४६] बाळाजी नारायण उपनांव भुसकुटे गोत्र गार्ग्य सूत्र आश्वलायन याणीं कसबे पुणीयाचे मुकामीं येऊन विनंती केली कीं, तीर्थरूप पनाजी वामन भुसकुटे आपले चुलते याणीं पंतसचीव कैलासवासी यांचे वेळेस किल्ले सुरगड येथील राजकारण करून किल्ला हस्तगत केला. त्याजवरी शामलानें वेढा घालून बसला. चार महिने पनाजी वामन याणीं किल्ला भांडविला. परंतु सरकारची मदत पोंचली नाहीं. फिरोन सिद्दीनें किल्ला घेतला. पनाजी मजकूर यास कबिलेसुद्धां दस्त करून नेलें होतें. पनाजीस सहकुटुंब गोणत्यांत घाह्लन समुद्रांत बुडविलें. त्याचे संतानपैकीं एक आपण मात्र सुटोन आलों. ते समयीं पंताजीपंत याचे विद्यमानें विनंती केली. ते समयीं पंतसचीव याणीं पौन मावळ येथें आपणास वतनहक्क दरगांवास रुपया १ व गल्ला कैली ८१ एक मण व तूप मापी ८१ शेर याप्रमाणें करून दिल्हे. त्याचा भोगवटा कांहीं दिवस चालिला. प्रस्तुत आपण उदरपूर्तीमुळें सेवेचे उद्देशें देसीं गेलों, त्या तागाईत चालत नाहीं. ऐसीयास सांप्रत रा० चिमणाजी नारायण सचीव येथें आले आहेत; स्वामींनीं कृपाळु होऊन पूर्ववत् प्रमाणें मशारनिल्हेच्या सनदा करून देवाव्या; आणि सरकारचीं वतनपत्रें करून देऊन वतन चाले

---

the sway of Government. Till this can be done, you should maintain a Shibandi of your own. After the subjugation of the Country, you should maintain such force as may be necessary for the protection of the posts, you should also keep up a body of 100 efficient Rauts (horsemen) and serve the Huzur.

A Sanad to Ramchandra Ballal Bhuskute.

A. L. 1750-51.

(46) Balaji Narayen Bhuskute of the Gargya Gotra, Sutra Ashwalayan, having come to Poona, made the following request:—

My uncle Panaji Waman Bhuskute, managed to obtain the surrender of the Fort of Surgad, during the life of the late Sachiva. The Shamal (Siddi) laid seige to it. But he (Panaji) received no succour from Government. The Siddi retook the Fort, carried Panaji and his family prisoners and having put them in a sack threw them into the sea. Of his relations he (that is Balaji Narayen) alone, escaped and having made a request to the Pant Sachiva

तें करावें ह्मणून. त्यावरून पूर्वील मजकूर मनास आणिला; त्यास, रा० पंतीं सांगितलें व दाखला मनास आणितां तुमच्या वडीलांनीं श्रमसाहास केलें, आणि स्वामिकार्यामुळें खर्च जाहले; हें जाणून रा० चिमणाजी नारायण सचीव याणीं वतनपत्रें करून दिल्हीं आहेत. हालीं सरकारांतून वतनी हक्क करार करून तुह्मांस दिल्हा असे, तरी तर्फ पौनमावळ येथील गांवगन्ना दरगांवास नक्त रुपये १ व गल्ला कैली ८१ मण व तूप मापी ८८१ शेर येणें प्रमाणें तुह्मीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें वतन अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणून वतनपत्र १.

येविसीं पत्रें १ मुकदम तर्फ मजकूर यास सनद १, देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी तर्फ मजकूर यांस पत्र १, देशमुख व देशपांडे तर्फ मजकूर यांस पत्र.

[४७] खोंडराणी व भगडराव संस्थान माखले सरकार गावेल सुभे वराड याणीं आपले तर्फेनें कुळगुरु वेदशास्त्रसंपन्न राजश्री वेंकटभट यास हुजूर पाठविलें. त्याणें तुमचें वर्तमान विदित केलें कीं, संस्थान मजकुरचा राजा सेरबाहादर मृत्यु पावला. त्याचा लेक उदेकरण लहान होता. त्यासमयीं मुगुटराव कमजात याणें त्यास मारून तुह्मांस राज्यभ्रष्ट करून आपण राज्य करतो; तरी स्वामींनीं कृपाळु होऊन त्याचें पारिपत्य करून आह्मांस राज्यावर बसवावें ह्मणजे आह्मी

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
मोहरम १३.

---

through Pantaji Pant, was granted a Watan Hakka, authorising him to levy from each village in Pawan Mawal Re. 1 in cash, and grain one Maund Kaili, and Ghee 1 sheer. The Hakka was for some time enjoyed; but it has been discontinued, since he went abroad in search of employment. Sachiva Chimnaji Narayan is now here and the Peshawa may graciously be pleased to have Sanads issued by the Sachiva as before; and to order the issue of the Watan Patras by Government and thus to continue the Watan. On this request the previous circumstances were taken into consideration, as also the communications made by the Pant and the old records were consulted. Your ancestor did acts of great daring and enterprize and lost his life in the service of the State. Sachiva therefore granted Watan Patras and the Hak is now conferred upon you by Government.

(47) A Sanad to Khond Rani and Bhagad Rao of Sansthan Makhle, Sirkar Gowel in Subha Berar. Your family priest Venkatbhat, whom you sent to the Huzur on your behalf, stated that Sir Bahadur Raja of the Sansthan having died, Mukutrao of low birth, killed the Raja's young son Udekaran, drove you out of the kingdom, and was now ruling the country. The priest therefore prayed that if the Peshwa were pleased to punish the said Mukutrao and restore the kingdom to you, you would surrender half of your Sansthan. Taking into consideration the fact that you are the lawful descendents of the late ruler, while Mukutrao is illegitimate, and that notwithstanding he has driven you out of the kingdom and is ruling himself, the Peshwa has been pleased

A. D. 1750-51.

आपले संस्थान मजकुरचें निमें राज्य देऊं. त्यावरून मनास आणतां तुह्मी असल असोन तुह्मांस राज्यभ्रष्ट करून कमजात मुगुटराव राज्य करितो हें जाणोन, तुह्मांवर कृपाळु होऊन, रा० रामचंद्र बल्लाळ यास तुमचें निमें राज्य देऊन तुह्मांस राज्यावर बसवावयाची आज्ञा केली असे. तरी हे मुगुटराव कमजात याचें पारिपत्य करून तुह्मांस राज्यीं बसवितील. तुह्मीं राज्यीं बसलीयावर निमें राज्य तुह्मीं खाणें, निमें राज्य मशारनिल्हे खातील. हक्क पैसा उभयतां मिळोन देत जाणें. व संस्थान मजकूर येथील सरमंडलोईपण व सरकानगोपणाचें नवीन वतन रामचंद्र बल्लाळ यास करून दिल्हें असे. वतनसंबंधें हक्क ऐनजमा कुलबाब खेरीज सरदेशमुखी व हक्कदार करून दोनही वतनें मिळोन दरसदे रयत निसबतीनें रुपये ४ चार प्रमाणें व कानुकायदे व मानपान विडा सिरपाव व मोहतर्फा खुमजाद तफरीक व तहबाजारी व सायेर रहदारी व भेट व फुरोई वगैरे कानु कायदे, सरकार हांडिया सुभे खानदेश येथील सरमंडलोईपण व सरकानगोपणाचें वतन मशारनिल्हेचें आहे त्याप्रमाणें संस्थान मजकुरचें वतन करून दिल्हें असे. तरी तुह्मीं यास व याचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें वतन चालविणें ह्मणोन सनद १.

[४८] मौजे बावर्डे तर्फ बेल्हे प्रांत जुन्नर येथील मोंगलाईचा अंमल जप्त करून रा० भुलोजी ढमढेरे याजकडे अंमल देविला असे, तर मशारनिल्हेसी रुजू होऊन मोंगलाईचा अंमल सुरळीत देणें; ह्मणोन मोकदमास सनद.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन मया व अलफ.
सफर ७.

जप्तीचा ऐवज सरकारांत पावता करावा ह्मणोन लिहिलें असे.

याशिवाय मोंगलाचे परगणे जप्त केले तपसीलः—

१ परगणे कर्डे रांजणगांव १ परगणे गांडापूर १ परगणे अंतूर १ परगणे खंडाळें १ परगणे येतन १ कसबा टाकळे १ तर्फ मानूर २ सरकार नंदुरबार (१ परगणे नंदुरबार १ परगणे सुलतानपूर) १ परगणे वैजापूर १ परगणे नेवासें १ परगणे सुलतानपूर १ परगणे कुदाबाद १ परगणे वाळुंज १ परगणे खानापूर १ परगणे जांबखेड १४ सरकार बागलाण पैकीं १ परगणे तिळवण १ परगणे कारोळी हमयेबोज १ तर्फ लोनासी १ परगणे पीपले १ परगणे हातगड १ परगणे सांडस १ परगणे पिसाळे १ कसबे चौपाळे १ परगणे ऊनबई १ परगणे जैतापूर १ परगणे वारसे १ परगणे पिंपळनेर १ कसबे पानीवडे १ परगणे उमरपाटे—

to direct Ramchandra Ballal (Bhuskute) to restore the kingdom to you on condition of your surrendering half of it to him. Ramchandra Ballal would punish the illegitimate Mukutrao and place you on the throne. You should then enjoy half the kingdom, the other half being enjoyed by the above named person.

(48) The Monglai Amal (belonging to the Nizam) of certain Parganas was attached by the Peshwa, and persons were sent to manage it.

A. D. 1750-51.

७ सरकार आशेरपैकीं—१ परगणे थाळनेर १ परगणे ललीग ऊर्फ धुळें १ परगणे डागरी १ परगणे अमलनेर १ परगणे सेंदुरणी १ परगणे सोनगीर १ परगणे आंबे—६ सरकार आशेरपैकीं—परगणे जामनेर १ परगणे वरणगांव १ परगणे बोदवड १ परगणे नसीराबाद १ परगणे सावदें १ परगणे चोपडें—१ परगणे नेर सरकार नंदुरबार २ परगणे उत्राणपैकीं गांव—१ मौजे भातखेड १ मौजे पारोळें—१ परगणे पैठण १ परगणे आंबड १ परगणे राजणी १ परगणे देऊळघाट १ परगणे सिंदखेड १ परगणे जाफराबाद १ परगणे चिखली १ परगणे बाऊरवाडी १ परगणे परतुर १ परगणे आंधेगाव १ परगणे जालनापूर १ परगणे एकमुणी १ परगणे खेडीले १ परगणे सावळी १ परगणे धावड १ परगणे चांडोल १ परगणे सेवगांव १ परगणे सेंदुरवांदे १ परगणे संगमनेर खेरीज तर्फ देपूर व तर्फ बेलापूर दोनी तर्फा खेरीज तर्फ राहुरी करून १ परगणे चांदवड १ परगणे नासिक खेरीज साकुर १ परगणे धाड १ परगणे आंबडापूर १ परगणे भोकर्दन १ परगणे दाभाडी १ परगणे दिंडोरी १ परगणे वण १ परगणे कुंभारी १ परगणे सिन्नर १ परगणे आकोले १ परगणे कोतुल १ परगणे धांदर-फळ १ परगणे त्रिंबक १ कसबे वावी संस्थान संगमनेर १ परगणे जैनाबाद १ परगणे रावेर-पाल तर्फ खेरीज करून बाकी १ परगणे जामोद. ६ सरकार गाळणाः—१ परगणे गाळणा १ परगणे लोहोनेर १ परगणे वखारी १ परगणे ठोकुरपाळे १ परगणे चिखलवाहाळ १ परगणे वाकडे—कसबे पुणतांबे संस्थान संगमनेर १ कसबे राहातें संस्थान संगमनेर १ परगणे एदलाबाद १ परगणे नागांव १ परगणे पाचोरे ४ सरकार दोलताबाद—१ परगणे चाळीसगांव १ परगणे माणीकपूल १ परगणे मेहुणबारे १ परगणे झोडगें—९ सरकार आशेर १ परगणे बाबळ १ परगणे नाडगांव १ परगणे उत्राण १ परगणे ह्मसवे १ परगणे येरंडोल १ परगणे जलोद सरकार आशेर १ परगणे झामरे संस्थान नंदुरबार १ मौजे लोबारी प्रांत बोरनेर १ परगणे रायपूर प्रांत बागलाण १ परगणे निंबाईत एकून १०८.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे समसेन
मया व अलफ.
सफर.

[४९] या महिन्यांत मोंगलाईकडील मुलूख बराच जप्त राव यांनीं केला आहे.

या महिन्यांत हिंदु अगर मुसलमान यांना जीं इनामें व देवस्थानें मोंगलांनीं दिलीं होतीं तीं ज्याचीं त्याजकडे पेशव्यांनीं कायम ठेवल्याबद्दल उदाहरणें. × × × × × × × × × × × ×

---

(49) Different parts of the Mogal territory were attached in this month by the Peshwa. The Inams and Dewasthans granted to Hindus and Mahomedans in this tract by the Mogals were ordered to be continued as before.

A. D. 1750-51.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल ५.

[५०] रामाजी मल्हार यास कीं, मोंगलाई अंमल सोडणें व मोंगलाई ठाणीं मोंगलांकडे देणें ह्मणोन.

१ कसबे पुणतांबे १ कसबे राहाते १ कसबे वावी ७ तर्फ कोल्हारगांव एकूण ठाणीं दहा येविसीं.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल ६.

[५१] मोंगलाई सरदाराकडे वगैरे याजकडे जागीर होती त्याची जप्ती सरकारांतून केली होती, ते हालीं जप्ती उठविली; त्याविसीं अमलदारांस ताकीदपत्रें दिल्हीं.

१ माणको बल्लाळ यास कीं, मौजे अणगेर तर्फ रांजणगांव व्यंकटराव हरकारे याजकडे आहे त्याविसीं.

१ नारो बाबाजी कमावीसदार पारनेर यास कीं खोजे हमिदखान याजकडे गांव परगणे मजकुरचे.—१ करडी १ निंबळक १ डोंगरगण याविसीं.

१ राघो गोविंद यास कीं, तुरुकतानखान याचे जागीरचे गांव परगणे नेवासें १ रूपपूर १ कुडगांव १ आकली १ गुणग १ बखतापूर १ बाभुळखेड १ हिंगोणी १ कांगोणी १ बडाळे १ वरखडे १ खरवडी—यांविसीं पत्र.

१ गोपाळ त्रिंबक यास कीं जागीर तुरुकतानखान याची गांवगन्ना परगणे चांभारगोंदे—१ कसबे मजकूर १ मकरंदपूर १ देऊळगांव १ बाळवंडी १ पारगांव १ मडवडगांव १ वेळू १ गणेगांव १ जलालपूर १ कसबे खडे १ भांबोरे १ कात्रज १ उंबरली १ सिंदे १ हलीकुवडगाव १ जरीगांव—यांविसीं.

---

(50) A letter to Ramaji Malhar to relinquish the Moglai Amals, and to restore the stations of the Mogals to them.

A. D. 1750-51.

1 Kasba Puntambe.
1 Kasba Rahate.
1 Kasba Wawi.
7 Villages in Tarf Kolhar.

10

(51) The Jahagirs of certain Sirdars of the Nizam which were attached were released from attachment. Letters to that effect were addressed to the officers of Government.

A. D. 1750-51.

१ भगवंतराव राम यास कीं तुरुकतानखान याजकडील जागीरीचें गांवाविसीं.

२० परगणे पोडदेडीवगांव—१ सावेडी १ गुपीत वडगांव १ नालेगांव १ चाहुराने खुर्द १ पिंपळगांव गर्भा १ महलोरी १ शेतु १ मरसुदानगर १ शाहापूर १ टाकळी १ नागापूर १ चास १ फर्याबाद १ चाहुराने बुद्रुक १ न्यामतवाडी १ कापूरवाडी १ बलायवाडी-वरुळा १ निंब्रोडी १ बेल्हेगांव १ कोल्हेवाडी १२ परगणे कडेवळीत—१ पेडगांव १ टाकळी १ तानु १ बोरडी १ आरवी १ कवठे १ शेडगांव १ हलडगांव १ बोलवाडी १ सिद्धटेक १ अनज्ञुन १ बाबुर्डी.

१८ परगणे चांभारगोंदे—गोपाळ त्रिंबक याच्या पत्राप्रमाणें, याविसीं पत्र.

१ नरहर लक्ष्मणराव यांस पत्र १ रामाजी मल्हार यास १ भगवंतराव राम यास १ बाबुराव हरी यास १ जीवाजी महादेव यास १ राघो गोविंद यास १.

१ कित्ता रामाजी मल्हार यास—१ परगणे आकोले १ परगणे नासिक १ परगणे कोतुळ १ धांदरफळ १ परगणे वण १ परगणे चांदवड १ परगणे दिंडोरी १ परगणे सिन्नर १ परगणे कुंभारी—पत्र १. शिवराम नरसी याजकडे मौजे इनामगांव तर्फ रांजणगांव मोंगलाईतून आहे त्यास तेथील जप्ती तुह्मी केली आहे ती उठविणें. आजपावेतों वसूल जाला तो जाला, याउपरी जप्ती उठवणें, वसुलाचा तगादा न लावणें. ह्मणोन ताकीदपत्र माणको बल्लाळ यास १.

१ राघो गोविंद यास परगणे गांडापुराविसी.

४ कित्ता राघो गोविंद यास पत्रें.

१ मौजे दहीगांव परगणे वैजापूर जागीर शेख मीरखान १ मौजे हणवतगांव परगणे वैजापूर जागीर मीरमुर्तुजास.

१ मौजे भालगांव व मौजे सेसगांव परगणे नेवास जागीर मीर असदुल्लाखान.

१ परगणे वाळुंज जागीर सरकार आली कडील.

१ माधवराव कदम यास पत्र कीं मौजे आवलाटी व उरळगांव परगणे कर्डे जागीर सैद हमीदखान.

१ जीवाजी पवार यास कीं मौजे हिंगणी परगणे कर्डे जागीर सैद हमीदखान.

१ घनसेट कर्जे यास कीं गांव परगणे कर्डे जागीर शेख हमीद खान—मौजे कोरेगांव १ मौजे भराडी १ मौजे भागडी.

१ गोपाळ त्रिंबक दिंमत जयाजी सिंदे यास मौजे बाळवंडी परगणे कर्डे जागीर सैद हमीदखान.

१ बाबुराव हरी यास कीं ठाणेदार मोंगलाकडील याचीं ठाणीं याचे हवाला करणें ह्मणोन. संगमनेर, वावी, पुणतांबे येथील गढीया विट्ठल सुंदर याचे हवाला करणें ह्मणोन.

२ हरी दामोदर यास पत्रें— १ कित्ता पत्र, २ गांव तर्फ बाल्हे जागीर सेख हुसेन (१ पळसपूर १ कवठे) २ गांव तर्फ भोयर जागीर जैसिंग (१ सावरगांव १ सवगडदुर्या).

१ कित्ता पत्र गांव परगणे कर्डे येथील जागीर सैद मीरखान (१ मौजे घारगांव १ मौजे खामोडी).

१ माणको बल्लाळ यास कीं मौजे आलेगांव वगैरे हिस्से परगणे मजकूर जागीर मिरजा खान २ त्रिंबक विनायक यास—१ किल्ले कर्नाळा व किल्ले गारबा येथील जागीरीचे गांवाविसी.
१ कित्ता पत्र किल्ले कर्नाळा येथील जागीरीचे गांवाविसीं.
१ हरी दामोदर यास पत्र कीं मौजे सिंदोडी तर्फ वावरद जांबली परगणे जुन्नर जागीर हस्त जालीखान.
१ रामाजी मल्हार यास कीं मौजे तळवड व वराडी व पाटोदें जागीर हस्तजालीखान.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ११.

[५२] सलाबतजंग याचा आमचा सलुखा जाहला; बऱ्हाणपुरच्या सुभ्याकडून तीन लाख रुपये सरकारांत देविले आहेत; त्याची निशा करून घेऊन त्या प्रांतींची मोंगलाई अंमलाची जप्ती उठवणें. ठाणीं घेतलीं असतील तीं मोंगलाचीं मोंगलाकडे देणें ह्मणोन अमलदारांस ताकीदपत्रें १ महीपतराव कवडे यास १ मानाजी निकम यास.

गोपाळ केशव यास ताकीदपत्र कीं संस्थान नांदेड व माहूर येथील मोंगलाई जप्ती उठविणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५०–५१.
इहदे खमसेन
मया व अलफ.
सावान ९.

[५३] दुर्जनसिंग राजे संस्थान मांडवी याचे नांवें सनद कीं, संस्थान मजकूर पहिल्यापासून तुमची जागा, तुह्मी सर्व प्रकारें आमचे ठायीं एकनिष्ठ, यास्तव गायकवाडांनीं तुमचा अकस केला; यास्तव बहुत दिवस तुह्मी हुजूर सेवेंत राहिलां. हालीं श्रीकृपेनें गुजराथ सरकारांत जाली. तुह्मी सर्व प्रकारें एकनिष्ठ जाणून संस्थान मजकुरचे राज्यावर पूर्वस्थळीं तुमची स्थापना केली असे. तरी सर्व प्रकारें एकनिष्ठेनें सेवा करून राज्य अनुभवून सुखरूप राहणें, एकनिष्ठेनें सेवा करावी. तेणेंकरून सर्व उत्तम आहे. ह्मणून मशारनिल्हे याचे नांवें रसानगी यादी सनद १.

---

(52) An agreement has been concluded between the Government and Salabat Jang, and it is settled that the Subha of Berhanpur should pay to the Government three lacs of Rupees. You should take security for the amount, and release from attachment the Moglai Amals in that province. The posts that may have been taken from the Mogals should be restored to them. Letters to the above effect to the following officers.

1 Mahipatrao Kaude.

1 Manaji Nikam.

2

इ. स. १७५०–५१. इहदे खमसेन मया व अलफ. सफर २३.

[५४] सदाशिव खंडेराव याचे नांवें सनद कीं, इब्रामखान पठाण याणीं सरकारांत विदित केलें कीं, रासीन किल्ला सरकारांत घेऊन देतों ह्मणोन. त्यावरून पठाण मजकूर याजबरोबर तुह्मांस रवाना करून येणेंप्रमाणें तुह्मांस आज्ञा:— रासीन किल्यावर लोक आहेत, त्याची तलब कांहीं राहिली असेल त्यास किल्ला सरकारांत सर जाल्यावर किल्याच्या लोकांची तलब व मातबर लोक असतील त्यांस बहुमान द्यावयाविसीं तुह्मांस आज्ञा केली आहे. तर कसोसीकरितां निदान पांच सात हजार रुपये पावेतों देविले असेत. किल्ला फत्ते होऊन सरकारांत आल्यावर सदरहु रुपये पावेतों करणें आणि कबजा घेणें, तेणेंप्रमाणें तुह्मांस मजुरा पडतील. कलम १.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल २२.

[५५] खंडोबा गोसावी देहुकर याजकडे मौजे येलवाडी तर्फ चाकण हा गांव दरोबस्त मुकासा आहे. त्यास तेथील सरपाटीलकी व सरदेशमुखी रा॰ यशवंतराव दाभाडे सेनापति याजकडे आहे. त्याणीं आपले तर्फेनें गोसावी याजकडे दिल्हा आहे. त्यास हालीं सरकारांत दाभाडे याजकडील सरंजामाची जप्ती जाली त्याबद्दल तुह्मी या गांवचे सरपाटीलकीचा व सरदेशमुखीचा अंमल बंद केला आहे ह्मणोन कळलें. ऐसीयास गोसावी याजकडे पेशजीपासून सरपाटीलकी व सरदेशमुखी चालत आल्याप्रमाणें पुढें चालवणें; तुह्मीं खलेल न करणें ह्मणून हरी दामोदर यास सनद १.

A. D. 1751-52.

(53) A Sanad to Durjansing Raja of Sansthan Mandvi to the following effect:—The Sansthan of Mandvi was originally yours. You were in every way loyal to our cause. This made the Gaikwar your enemy, and you therefore took service under the Huzur and continued in that capacity for a long time. The province of Guzrath has, however, now by the grace of God, been vested in the Government and with due regard to your loyalty, Government is pleased to re-instate you in your former kingdom.

A. D. 1751-52.

(54) A Sanad to Sadashiv Khanderao. Ibram Khan Pathan has promised to get the Fort of Rasin for Government. You are directed to accompany the Pathan. In case the fort is taken, you should manage the Jahagir attached to it, pay the arrears that may be due to the employees, and treat, with due respect, all persons of influence in the fort.

A. D. 1751-52.

(55) Refers to the attachment of the Saranjam of Yeshwantrao Dabhare Senapati.

[५६] बहीरजी थोरात व शिवाजी थोरात याची फौज राजश्री जयसिंग गायकवाड या समागमें देऊन तुह्मांकडे पाठविले आहेत. तरी जयसिंग गायकवाड यास तुह्मांजवळ पोहोंचवून देतील. ते समयीं तुह्मीं आपले हवाला करून घेऊन यास पोंहच लेहून देणें; आणि यास हुजूर पाठवून देणें. सदरहु पथकास रोजमरा पंधरवडा हुजूर दिल्हा आहे. पुढें दिवसगत लागली तरी रोजमरा आठवडा येणेंप्रमाणें:—रुपये.

इ. स. १७५१–५२. इसने खमसेन मया व अलफ. साबान २१.

५०५ कृष्णाजी थोरात स्वार २००.

२६५ बहिरजी थोरात स्वार १००.

———

७७० एकूण सातसें सत्तर रुपये तीनसें राऊतांस छ० ८ रमजानीं देणें. त्यापुढें दिवसगत लागलीयास शिरस्तेप्रमाणें रोजमरा देणें; ह्मणून विठ्ठल शिवदेव यास सनद सादर.

[५७] रामचंद्र बल्लाळ उपनाम भुसकुटे गोत्र गार्ग्य सूत्र आश्वलायन यासी. शके १६७३ प्रजापति नाम संवत्सरे. सरकार हांडीया प्रांत नेमाड सुभे खानदेश हा जागा बहुत दिवस जाहले, भिलाच्या उपसर्गामुळें उजाड पडिला; झाडी वसली; बहुत खराबा झाला. याजकरितां तुह्मांस पेशजी आबादानीविसीं आज्ञा केली होती, त्याजवरून तुह्मीं श्रम साहास करून सरकार मजकूरची आबादानी केली; आणि पुणीयाचे मुक्कामीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, आह्मी स्वामींचे

इ. स. १७५१–५२. इसने खमसेन मया व अलफ. जिलकाद १.

---

(56) A Sanad to Vithal Shivdeo to the following effect:—Jaysing Gaikwad is sent to you with the army of Bahirji Thorat and Shiwaji Thorat. The army will hand over to you Jaysing Gaikwad, whom you should take into your custody. A written acknowledgement about him should be given.

A. D. 1751-52.

(57) A Sanad issued to Ramchandra Ballal Bhuskute of Gargya Gotra Sutra Ashwalayan in the year Sake 1673 the name of the year being Prajapati (A. D. 1751). The Sarkar Handia in Prant Nemar of the Khandesh District was, owing to the inroads of the Bheels, lying waste and desolate and was overgrown with forest. You were, therefore, formerly ordered to take steps for populating the tract in question. This, by dint of personal exertion and enterprize, you have been able to effect. You have now come to Poona and request that in consideration of your long services and your large family, a new Watan may be given to you. Considering that you are an old servant of Government, capable of performing any duty entrusted to you, and that you have hitherto served faithfully and are ready to do so in future, Government

A. D. 1751-52.

पुरातन सेवक, कुटुंबवत्सल, कुटुंबाचा योगक्षेम चालावा लागतो; याजकरितां नूतन वतन करून दिल्हें पाहिजे. त्यावरून मनास आणितां तुह्मीं पुरातन सेवक, कामाकाजाचे माणूस, एकनिष्ठपणें सेवा केली व पुढें ही करावयासी उमेद्वार. ऐसें जाणून तुह्मांवरी कृपाळू होऊन सरकार मजकूर रेवा दक्षिणतीर येथील सरमंडलोईपणाचें व सरकानगोपणाचें नूतन वतन तुह्मांस करार करून दिल्हें असे.

[९८] रामचंद्र बल्लाळ उपनाम भुसकुटे गोत्र गार्ग्य सूत्र आश्वलायन यास शके १६७३ प्रजापति नाम संवत्सरे सरकार बिजागड प्रांत नेमाड सुभे खानदेश हा जागा बहुत दिवस जाले भिलांच्या उपसर्गामुळें उजाड पडिला, झाडी वसली, बहुत खराब जाहला. याजकरितां पेशजी तुह्मांस आबादानीविसीं आज्ञा केली होती; त्यावरून तुह्मीं श्रम साहास करून सरकार मजकूरची आबादानी केली. आणि पुणीयाचे मुक्कामीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, आह्मी स्वामींचे पुरातन सेवक, कुटुंबवत्सल, कुटुंबाचा योग क्षेम चालावा लागतो, याजकरितां नूतन वतन करून दिल्हें पाहिजे ह्मणून. त्याजवरून मनास आणितां तुह्मी पुरातन सेवक, काम काजाचे माणूस, एकनिष्ठपणें सेवा केली व पुढेंही करावयासी उमेदवार, ऐसें जाणून तुह्मांवर कृपाळू होऊन सरकार मजकूरचें सरमंडलोईपणाचें नूतन वतन करार करून दिल्हें असे.

इ. स. १७५१–५२.
इसने खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद १.

[९९] नारायणराव व्यंकटेश यास सनद कीं, ठाणें नसेरीचें सरकारांत घेतलें आहे तें हालीं राजश्री स्वामी करवीरवासी महाराज यांजकडे देविलें आहे. तरी त्याजकडील भला माणूस येईल त्याचे हवाला ठाणें करणें. सरकारांत घेतल्यापासून खर्चवेंच जाहला असेल तो उमगून वेऊन ठाणें हवाला करणें; ह्मणोन सनद. रसानगी यादी १.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
रजब २९.

---

is pleased to bestow on you a new Watan of SarMandaloi and SarKango of the above tract to the south of the Rewa.

(58) A similar Watan was also granted in regard to the Sarkar Bijagad in Prant Nemar which is also described as lying waste through the ravages of the Bheels.

A. D. 1751-52.

(59) A Sanad to Narayanrao Venktesh. The Thana (post) of Naseri which had been taken by Government, is ordered to be handed over to the Maharaj of Karwir. You should make it over to any trusted person deputed by him for the purpose.

A. D. 1752-53.

[६०] नारो बल्लाळ यास सनद कीं, परगणे नंदुरबार प्रांत खानदेश येथील मोंगलाईचा अंमल साल मजकुरीं सरकारांत आला. त्यास परगणे मजकुरची कमावीस देखील जकाती तुह्मांस सांगितली असे; तरी परगणे मजकुरचा अंमल इमानें इतबारें करणें. परगणे मजकुरचे ऐवजीं तुह्मांपासून रसद रुपये ६०००० साठ हजार करार केले असेत. यासीं व्याज दरमहा दरसदे रुपये १ एकोत्रा प्रमाणें शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. व्याजसुद्धां माहालचे ऐवजीं उगवून घेणें. सदरहु रसद सरकारांत जमा होईल त्याप्रमाणें व्याजास मित्या लागतील. रसदेच्या ऐवजास मुशाहिरा दरसदे रुपये ३ तीन प्रमाणें करार केला असे. महालचे ऐवजीं उगवून घेणें. रसदेचा ऐवज माहालीं उगविला नाहीं तरी सरकारांतून व्याजसुद्धां दिला जाईल ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद १०.

[६१] दाभाडे याजकडील सरंजाम जप्त केला होता तो हालीं मोकळा करून ताकीदपत्रें दिल्हीं.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद २५.

[६२] भगवंतराव राम यास पत्र कीं, मौजे भिंगार व मौजे शेडी व मौजे चास तर्फ नगर हवेली हे तीन गांव गाजुद्दीन खान याणीं सरकारांत दिल्हे आहेत; परंतु कवीजंग याची जागीर आहे यास्तव रद्‌बदलीमुळें मोंगलाई अंमल सोडला असे, तुह्मीं मुजाहिम न होणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल ७.

[६३] श्रीपतराव बापुजी यास सनद कीं, शामजी हरी यासी राघो शंकर कोतवाल शहर अमदाबाद येथें कोतवालीचे लिहिण्याचे कामकाजास पाठविले आहेत. तरी मशारनिल्हेचे हातें कोतवालीकडे लिहिण्याचें कामकाज घेऊन वेतन पेस्तर साल आर्बांपासून रुपये ३०० तीनशें करार केले असेत; पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५२-५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ६.

---

(60) The Moglai Amal of Pargana Nandurbar and other Mahals in Khandesha came into the possession of the Peshwa in this year.

A. D. 1752-53.

(61) The Saranjam of Trimbakrao Dabhade, which was under attachment, was released.

A. D. 1752-53.

(62) A letter to Bhagwantrao Ram. Gajudin Khan has given over Mauze Bhingar, Shedi, and Chas in Taraf Nagar Haveli to Government. Their Moglai Amal being held in Jahagir by Kawijung was however continued to him.

A. D. 1752-53.

श्रीपतराव बापुजी यास सनद कीं राघो शंकर यास शहर अमदाबाद येथील कोतवाली सांगितली असे. तरी मशारनिल्हेचे हातें कोतवालीचें कामकाज घेऊन वेतन पेस्तर साल आर्बापासून रुपये,

६०० खुद्द मशारनिल्हे.

२०० शागीर्द पेशा देखील आफ्तागीरा माणसें ६.

---

७०० एकूण सातशें रुपये करार केले असेत. पेस्तर सालापासून पावीत जाणें ह्मणून सनद १.

श्रीपतराव बापुजी यास सनद कीं, जीवाजी बाबुराव, बाबुराव माणकेश्वर यांचे पुत्र, निसबत विठ्ठल शिवदेव, यांस अमदाबाद शहर देखील भद्रा येथील कारखान्याचे कामकाज सांगोन पाठविले आहेत. तरी यांचे हातें कारखान्याच्या बाबती असतील त्यांचें कामकाज घेऊन वेतन पेस्तरसाल आर्बापासून रुपये १५० दीडशें करार केले असेत; पेस्तरसालापासून पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

श्रीपतराव बापुजी यास सनद कीं, परगणे अमदाबाद दसकुरई व शहर अमदाबाद येथील मजमु कृष्णाजी गोविंद यास सांगून पाठविले आहेत. तर यांचे हातें शहरचे मजमूचें प्रयोजन घेत जाणें. दसकुरईचे मजमूचें प्रयोजन जो कमावीसदार होईल तो घेत जाईल. यास वेतन सालिना पेस्तर सालापासून देखील आफ्तागीरा रुपये ३५० साडे तीनशें करार केले असेत; पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

रसानगी चिठी.

रघुनाथ हरी टकले यास सनद कीं, शहर कसबे अमदाबाद येथील अंमल सायर कलमें:—

१ गल्ला तहसील १ मंड्यातकुल १ शहरगंज १ गंज बहिरामपुरा १ घीकांटा १ सबज मंडई १ रुई मंडई १ गुड मंडई १ सारखेज मंडई १ नखारा मंडई १ नाकेसायर बाब राबदा वगैरे दरोबस्त सायेर.—येणेंप्रमाणें सायर बाब अकरा ताल्लुके यांची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकसीनें करणें. आणि ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करून पावल्याचे जाब घेणें; तेणेंप्रमाणें मजुरा पडतील. ह्मणोन सनद १.

रसानगी यादी.

वनशेट कर्जे यास सनद कीं, शहर अमदाबाद येथील कोठीपारसा व मण्याराकोठी व मोतस बाबाहाछापा याची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकसीनें करणें. ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करणें आणि पावल्याचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा

---

(63) The province of Ahmedabad having at this time come under the sway of the Peshwa, orders regarding the appointment of officers, the farms of revenue, and the confirmation of Warshasan and Inams were issued.

A. D. 1752-53.

पडतील. सदरहु कलमाचा कानु जाबता आलाहिदा करार करून दिल्हा असे; तेणेंप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून सनद १.

रसानगी चिठी.

निजामुदीन खान काजी शहर अमदाबाद याणीं हुजूर येऊन जाहीर केलें कीं, प्रांत गुजराथ येथें जागीरीचा ऐवज आपणास पादशाहींतून दाम १९९४१३७ एकोणीस लक्ष चवऱ्याणव हजार एकशें सततीस दाम इनाम करून दिल्हे. त्याचे पातशाही फर्मान आहेत. परंतु सुभा अमदाबाद याणीं सदरहु ऐवजीं मुकरार रुपये २००० दोन हजार करार करून पोतांतून पावत आले आहेत. त्यास हालीं अंमल सरकारांत जाहला, याकरतां सुदामत चालत आल्याप्रमाणें करार करून देविले पाहिजे ह्मणून. त्यांस प्रांत मजकुरचा निमे अंमल रा. दमाजी गायकवाड समशेर बाहादर याजकडे बाकी निमे सरकारांत आहे. त्यास सुदामत दोन हजार पैकीं निमे रुपये १००० एक हजार सरकारतर्फेनें करार करून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे; तरी सुदामत सुभ्याचे पोतांतून हजार पावत आले असले, तरी, चौकसी करून मनास आणून सुदामत पैकीं निमे सदरहुप्रमाणें एक हजार रुपये देत जाणें. ह्मणून पत्र श्रीपतराव बापुजी यास सनद १.

रसानगी चिठी.

कमावीसदार व लेखक वर्तमान भावी परगणे हवेली अमदाबाद यास सनद कीं, निजामुदीनखान काजी शहर कसबे मजकूर, याणीं हुजूर येऊन जाहीर केलें कीं, परगणे मजकुरीं पेशजीपासून मोंगलाईंत व गायकवाड यांच्या अमलांत वजीफा इनाम जमीन ७५ बिघे गांवगंना गांव १ मौजे व्याच १ मौजे नांदेज येणेंप्रमाणें पाऊणशें बिघे जमीन व गांव दोन चालत आले आहेत व बादशाही फरमान व सुभ्याचीं पत्रें व गायकवाडाचीं पत्रें आहेत हीं मनास आणून हालीं अंमल सरकारांत जाहला, याजकरितां सुदामत चाललीयाप्रमाणें करार करून दिल्हे पाहिजे ह्मणून; व सदरहु प्रमाणें पत्रें आणून दाखविलीं. त्यास परगणे मजकुरचा निमे अंमल सरकारांत आहे त्यास सुदामत पैकीं सरकार तर्फेनें करार गांवगंना जमीन बिघे ७५ पैकीं निमे बिघे सुमार ३७॥ गांव सरकारचे वांट्यांत दोनी आहेत १ मौजे व्याच १ मौजे नांदेज. (एकूण) साडे सततीस बिघे जमीन व दोन गांव करार करून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी पेशजीपासून चालत आले असेल त्याची चौकशी करून, मनास आणून, काजी मशारनिल्हे याजकडे सुदामतपैकीं सदरहुप्रमाणें साडे सततीस बिघे जमीन व दोन गांव इनाम चालवणें. प्रती वर्षी नूतन पत्राचा आक्षेप न करणें. या पत्राची प्रती लेहून घेऊन अस्सल पत्र भोगवट्यास काजीजवळ परतोन देणें. ह्मणोन सनद. १ रसानगी यादी.

[६४] दिपाजीराव येरुणकर नामजाद व कारकून किल्ले राजमाची यास सनद कीं, शाहानवाजखान याजकडील जगन्नाथ किल्ले मजकुरीं ठेविले होते, त्यास हालीं सोडून द्यावयाची आज्ञा केली असे; सोडून देणें. ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २०.

[६५] श्रीपतराव बापुजी यास पत्र कीं, दमाजी गायकवाड समशेर बाहादर याजकडे शहर अमदाबाद येथील दरवाजे रायपूर व जमालपूर दोनी देवीले आहेत. मशारनिल्हे कडील कारकून येईल त्याचे स्वाधीन करणें. तेथील बंदोबस्त चौकी पाहरा रसानगी परवानगी करतील; तुह्मीं तेथें दखलगीरी न करणें; ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १५.

[६६] रामाजी माहादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास पत्र कीं, किल्ले सुंदरगड सरकारांत घेतला होता तो राजश्री पंतप्रतिनिधी यांचा याजकडे हालीं देविला असे. तरी पंत मशारनिल्हे कडील किल्ला स्वाधीन करून घ्यावयास येतील त्याचे हवाला करून कबज घेऊन हुजूर पाठविणें ह्मणोन सनद १ सादर.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
सावान १४.

[६७] रा० मल्हारजी होळकर यास किल्ले चांदवड व किल्ले इंद्राई येथील हवाला सांगितला असे. तरी यांचे तर्फेनें किल्ले मजकुरीं मुतालीक येतील त्यांचे हातें हवाल्याचें प्रयोजन घेऊन हे व तुह्मीं एकामतें राहून, काम कारभार करीत जाणें. आलंग नौबत चौकी पाहरा खबरदारीनें करीत जाणें. यास जामीन हुजूर घेतला असे. यास सालिना मोईन रुपये:—

इ. स. १७४४–४५.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
रमजान ९.

---

(64) A Sanad to Dipajirao Yerunkar the officer in charge of fort Rajmachi and the Karkun Jagannath, Shahanwaj Khan's man who has been confined in the fort, is ordered to be set at liberty. Release him.

A. D. 1752-53.

(65) The charge of the two gates Raypur and Jamalpur, of Ahmedabad city, is entrusted to Damaji Gaikwad Samsher Bahadur. You should hand them over to the care of his Karkoon that may be deputed for the purpose. The arrangements in regard to watch passports &c. will be made by him; you need not concern yourself with the matter.

A. D. 1752-53.

(66) Sundergad belonging to the Pratinidhi was restored to him.

A. D. 1753-54.

६००० किल्ले चांदवड.

९००० ऐन तैनात कबील्याचे बेगमीस वगैरे खासगी खर्च पोरगें देखील पडीले पान मिळोन.

१००० पालखीची तैनात.

———

६०००

४००० किल्ले इंब्राई.

३००० तैनात सदरहु प्रमाणें

१००० पालखी.

———

४०००

———

१००००

येणेंप्रमाणें दहा हजार रुपये करार केले असेत; पावीत जाणें. याखेरीज अडीसेरी असामी, १० किल्ले चांदवड १० किल्ले इंब्राई. (एकूण २०).

वीस असामींस तैनात शिवाय लोकांचे शिरस्तेप्रमाणें अडीसेरी करार केली असे, पावीत जाणें. म्हणोन सेनाधारी व सेनालेखक यांचे नांवें सनदा २.

रसानगी यादी.

सदरहु जामीन घेतला म्हणून सनदेंत शिरस्ते प्रमाणें लिहिलें असे; परंतु येथें जामीन कोणीं घेतला नाहीं.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद ४.

[६८] नबाब सलाबतजंग याचा तह जाहला त्याचीं पत्रें रसानगी यादीः—

हवालदार व कारकून किल्लेहाय यांचे नावें सनदा कीं, किल्ले मोंगलाकडील सरकारांत घेतले होते ते हालीं नबाब सलाबतजंग याजकडे देवीले, १ किल्ले इंद्राई १ किल्ले राजदेहर १ किल्ले

---

(67) The management of the forts of Chandwad and Imbrai was entrusted to Malharji Holkar.
A. D. 1753-54.

(68) Sanads to the Hawaldars and Karkoons of the following forts to the effect, that the forts in question which were taken from the Mogals are now to be handed over to Nawab Salabatjung:—
A. D. 1753-54.

1 Fort Indrai. 1 Fort Rawala.

मार्कंडा १ किल्ले कनेरा १ किल्ले कांचना १ किल्ले ज्वाळा १ किल्ले रवाला १ किल्ले हणवत्या १ किल्ले देहर १ किल्ले पेमगीरी १ किल्ले सोनगड १ किल्ले अन्चला. येणेंप्रमाणें बारा किल्ले नबाबाकडे देविले असेत. तरी नबाब याजकडील किल्लेदार येतील त्याचे हवाले किल्ले करून कबजें घेणें ह्मणोन सनदा १२.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज २२.

[६९] अंताजी माणकेश्वर पथक सहवर्तमान चारहजार फौजेनिसीं हस्तनापुरास आहेत, त्यास चार हजार फौजेची बेगमी नालबंदी व रोजमुरा करार करून ऐवज देणें. मशारनिल्हेस वकिलाकडे नालबंदीची वरात दिली होती तो ऐवज पावला नाहीं ह्मणोन मशारनिल्हेनीं सांगितलें. त्यास वकीलाकडील ऐवज पावला नसीला तर मनास आणून दुसरे जागा ऐवज नेमून देणें. वकीलाकडे ऐवज करार जाला तर त्याजकडून देवणें. ह्मणोन चिरंजीव रा० दादा यास पत्र १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. मोहरम १०.

[७०] नारो आपाजी यास सनद कीं, सलाबतजंग याजकडील पेमगीर किल्ला सरकारांत घेतला आहे. तो हालीं त्यास द्यावयाचा करार केला असे. तरी किल्ल्यावर जकीरा असेल तो कुल उतरून नबाबाकडील किल्लेदार येईल त्याचे हवालीं किल्ला करणें; कबज घेणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. मोहरम २३.

[७१] करारनामा खानआजम मीर महंमद सफीबेगखां प्रांत शेरपूर महाल बितपसील:—१ परगणे भदलावद १ परगणे लोहरवडा १ परगणे खेलचीपूर १ परगणे अलणपूर. एकूण माहाल चार येथील करार या प्रमाणें जाहला असे. तपसील:—

---

1 Fort Rajdehar.
1 Do. Markundeo.
1 Do. Kanera.
1 Do. Kanchana.
1 Do. Jawala.
1 Fort Hanwantgad.
1 Do. Dehar.
1 Do. Pemgiri.
1 Do. Songad.
1 Do. Anchala.

You should hand over the forts to the officers deputed by the Nawab and take their receipt.

A. D. 1753-54.

(69) Antaji Mankeshwar was at Delhi with 4000 men. Raghoba Dada was requested to arrange to supply him with money.

A. D. 1753-54.

(70) A Sanad to Naro Appaji. Fort Pemgiri belonging to Salabat Jung had been taken by Government. It is ordered that it should now be restored to him.

दरोबस्त चार माहाल अंमल देखील माल व सायरी व फौजदारी व फुरोही व नाकेदारी व जरीबाना व नजराणा व तलबाना वगैरे कुलबाब पडिले पान जो आकार होईल त्यापैकीं निमे सरकारांत कमावीसदार येतील त्याजकडे द्यावा; निमे खान मशारनिल्हेकडे द्यावा. त्यांत जागीरदार वगैरे मोगलाईकडील अंमलदार असतील त्याजला खान मशारनिल्हेनीं समजवावें. जे कोणी अमलांत खलेल करतील त्यांस सरकारचे कमाविसदारांनीं व खान मशारनिल्हेकडील कमाविसदारांनीं तंबी पोंहचवावी. आपल्या हिश्शाप्रमाणें जमावाचा खर्च दोहींकडे समजावा. चार परगणे यांत ठाणीं आहेत त्यांची वांटणी येणेंप्रमाणें:—

सरकारांत ठाणीं	खान मशारनिल्हेकडे
१ मौजे सुरवळ.	१ कसबे खिलचीपूर.
१ मौजे आवण.	१ कसबे लोहरवाडा.
१ कसबे अळणपूर.	१ कसबे शेरपूरा.

येणेंप्रमाणें तीन ठाणीं सरकारांत व तीन ठाणीं खान मशारनिल्हेकडे करार केलीं असेत. याशिवाय मौजे कुडेरा परगणे भदलावद येथील ठाणें समाईक; दोहींकडील शेडे दोन उभे करावे. दरोबस्त चहु माहालचीं ठाणीं देखील निमेनिम पडिलें पान वांटून घ्यावें. कसबे शेरपूर येथील अंमल दरोबस्त मशारनिल्हेकडे दिल्हा असे. येणेंप्रमाणें करारनामा लेहून दिल्हा असे १.

---

(71) 1 Pargana Bhadalwad. 1 Pargana Loharwada.
1 Do. Khelchipur. 1 Do. Alanpur.

Out of the whole revenue including octroi and other cesses that may be realized, one half should be paid to the Kamavisdar of Government, and the other half should be paid to the Khan. The Khan should manage to satisfy the claims of the holders of Jahagir and Amals, granted by the Mogals, from his portion of the revenue. The Kamavisdar of Government and the Kamavisdar of the Khan, should co-operate in putting down persons who may create disturbance in the province. The expenses of keeping up an army should be borne by both the parties. The posts shall be divided as under.

To be kept by Government.	To be kept by Khan.
1 Mauze Surwal.	1 Kasbe Khelchipur.
1 Do. Awan.	1 Do. Loharwara.
1 Kasba Alanpur.	1 Do. Sirpur.
3	3

[७२] कृष्णाजी केशव यास पत्र कीं, परगणे अकबराबादखुर्द हा परगणा रा० मल्हारजी होळकर व रा० जयाजी शिंदे याजकडील वाटणींत दिल्हा असे. तरी तुह्मीं परगणे मजकुरीं दखलगिरी न करणें. सदरहू परगणा मशारनिल्हेचे कमावीसदाराचे हवालीं करणें. साल मजकुरीं तुह्मीं वसूल घेतला असेल तो मशारनिल्हे उभयता सरदार यांजकडे परतोन देणें; ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ९.

[७३] लखोजी बोध्ये यास पत्र कीं, दुर्गवाले याजकडील वकील तहास आला; तह करून येथून रा० शंकराजी राम यास घेऊन गेले आहेत; कराराप्रमाणें पैका घेऊन व हत्ती नजरेचा ऐसे घेऊन दावणगिरेयास येतील; आणि तुह्मांस लेहून पाठवतील त्याप्रमाणें ठाणें आणजीचे दुर्गवाले याचे हवाला करणें. आणि ठाणें पावल्याचें कबज घेऊन तुह्मी व वरकड फौज देखील गाडदी सुद्धां उठोन येणें. दुसरे सनदेचा उज्र न करणें. पैका व हत्ती आला ह्मणजे उठोन येणें. ठाणें यांत दारू शिसें असेल तें घेऊन येणें; ह्मणोन लिहिलें असे.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १४.

[७४] जखापा देसाई परगणे तेरदल याजपासून ठाणें तेरदल सरकारांत घेतलें सबब देसाई मजकूर याचीं कलमें येणेंप्रमाणें चालवावीं. याचा करार विद्यमान नारायण व्यंकटेश:—

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
रबीलाखर २०.

इनाम गांव परगणे मजकूर पैकीं आहेत, १ हलीहिंगली १ हनगडी १ तकथडी १ मुगुलगोड १ हरगिरी. एकूण पांच गांव पुरातन असतील ते चालवावे.

देसाई मजकूर याचे भाऊबंद सरकारांत येऊन फिर्याद देतील त्याचा मजकूर गैरवाजवी असेल तो होणार नाहीं; वाजवी असेल तें होईल.

---

(72) In the division of territory that was made Pargana Akbarbad was given to Malharji Holkar and Jayaji Sinde.

A. D. 1753-54.

(73) A Letter to Lakoji Bodye. The ambassador of the Durga chief having come here, a treaty has been concluded with him. He will come to the province, and will get with him certain amount in cash and one elephant, to be presented as Nazar, and will write to you of his arrival. You should make over to him the post of Anji, and after taking a receipt for the same, you should withdraw your force, including the Gardis, and come to Poona.

A. D. 1753-54.

(74) The post of Terdal was taken from Jakhappa Desai of the Pargana. The Inam villages and Haks held by him were continued to him.

A. D. 1753-54.

देसाई याची वस्तभाव व प्यादे याचा हिसाब ठाणें मजकुरीं असेल तीं सोडून द्यावीं १.

ठाणें मजकुरीं आपले निसबतीचे कारकून आहेत त्याच्या असाम्या करार करून द्याव्या; तुह्मी हुजूर आलीयावर आज्ञा करणें ते केली जाईल.

देसाई मजकूर याचा हक्क लवाजमा परगणे मजकुरीं असेल तो पेशजीपासून चालत आल्याप्रमाणें चालेल.

एकूण कलमें पांच करार केलीं असेत. सदरहूप्रमाणें पाहून चालविला जाईल ह्मणोन देण्याची याद करार करून शिक्का करून दिल्ही असे.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रजब २०.

[७५] बाजी बल्लाळ फडणीस परगणे सिहोर व परगणे दुराहा यास पत्र कीं, खान वालाशान फैज महमदखान रोहिले याचे मुलुकाची वाटणी पेशजी सन खमस अर्बैनांत होऊन तह जाहला ते समयीं रदबदलीमुळें सरकारांतून खान मजकूर यास गांव दिल्हे आहेत; त्यांपैकीं परगणे सिहोर व परगणे दुराहा पैकीं गांव दिल्हे आहेत त्याच्या सनदा आहेत, त्याप्रमाणें खान मजकूर याजकडे चालत आहेत त्याप्रमाणें सुरळीत चालों देणें. कोणे गोष्टीविशीं मुजाहिम न होणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रजब २९.

[७६] जुन्नरसरकार सरकारांत जागीर जाली, व किल्ले मजकुरचे जागीर पैकीं फौजदारी सरकारांत जाली, व जागीर किल्ले मजकुर पैकीं गाजुद्दीनखान याणीं गांव सरकारांत दिल्हे त्याचा तह सरकार तर्फेचा व किल्ले मजकुरचा येणेंप्रमाणें जाहला:—

गाजुद्दीनखान याणीं गांव सरकारांत दिल्हे,

१ कसबे आळें तर्फ मजकूर. १ मौजे पिंपळवंडी तर्फ आळें १ मौजे ओझर तर्फ हवेली १ मौजे वडगांव तर्फ आळें. चार गांव पैकीं ओझर रदबदलीमुळें सोडलें असे, बाकी तीन गांव. त्या

A. D. 1753-54.

(75) The territory of Khan Wallashan Faiz Mahomed Khan Rohila, was divided in A. D. 1744-45 and a treaty was concluded with him. The Khan having prayed for the grant of a portion of the territory, some villages in the Parganas of Sihor and Duraha were conferred upon him. The villages were ordered to be continued to him without obstruction.

A. D. 1753-54.

(76) The Jahagir Amal of the Sarkar of Junnar was obtained by Government. The villages of Ale, Pimpalwandi, and Vadgaon, attached to the fort (of Junnar), were also surrendered. The town of Junnar was also surrendered, but was given back in exchange for Narayangaon. These arrangements were effected through the agency of Gajuddin Khan the officer in charge of the fort.

पैकीं वडगांव पेशजी मुबदिल्यास सरकारांत घेतलेंच आहे; बाकी दोन गांव. त्यांपैकीं कसबें आळें मल्हारजी होळकर याजकडे दिल्हें आहे. तेथील अंमल ते करतील. बाकी मौजे पिंपळवंडी येथील जागीरचा अंमल तुह्मीं करणें. बाकी मुबदिल्याचें गांव खेरीज करून कुल जागीर जुन्नर शहर व वोझर देखील मोकळी केली असे. तरी तुह्मी जप्ती उठवून जागीर किल्ल्याची सुदामत प्रमाणें चालों देणें; तुह्मीं मुजाहिम न होणें. कलम १.

जुन्नर शहर पुरे जात दिगर जागीर सरकारांत आली. तेथील अंमल सरकारचा करावा परंतु सोडला असे. त्याच्या मुबदला नारायण गांव घेतला असे; त्याचा अंमल हुजूर होईल. तुह्मी शहरच्या जागिरीच्या व फौजदारीचे अंमलास मुजाहिम न होणें; व शहरचे स्वराज्याचा मुबदिला पेशजी जाहलाच आहे. तरी तुह्मीं शहरास हरएक अंमलाविशीं तगादा न लावणें. व याखेरीज चावड वगैरे याचे जागीर व फौजदारी याचे मुबदल्याचे ऐवज पैकीं मौजे राजुरी तर्फ आळें येथील जागिरीचा ऐवज किल्ले शिवनेरीकडून सरकारांत दरोबस्त घेतला असे. तरी मौजे मजकुरचा अंमल तुह्मीं करणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें दोन कलमें करार केलीं असेत. सदरहु प्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन जुन्नर सुभा सनद १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन मया व अलफ.
मोहरम ११.

[७७] रामाजी केशव कमाविसदार परगणे जैनाबाद यास सनद कीं, परगणे मजकुरीं मोगलानें दंगा मांडिला आहे; याजकरितां परगणे मजकुरचे बंदोबस्तास स्वार नेमून द्यावे ह्मणोन तुह्मी विनंती केली. त्याजवरून स्वार,

९० दिमत हरी दामोदर पथक याजकडून.
९० दिमत मानाजी निकम याजकडून.

१०० एकूण शंभर स्वार नेमून दिल्हे आहेत. यांस रोजमरा दर राऊती रुपये २। सवा-दोन प्रमाणें रुपये २२९ सवा दोनसे रुपये देविले आहेत. हजिरी गैरहजिरी मनास आणून रोजमरा देत जाणें आणि कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें परगणे मजकुरचे ऐवजीं मजुरा पडतील ह्मणोन सनद १.

A. D. 1754-55.

(77) The Mogals were plundering the Purgana of Jainabad this year. One hundred Rauts (horse-men) at Rs. 2-4 per man per month, were ordered to be entertained.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
सफर ४.

[७८] आपाजी हरी यास सनद कीं, मोगलाकडील किल्ले सरकारांत पेशजी घेतले बीतपसील:—

१ किल्ले जवळा १ किल्ले रवळा १ किल्ले कन्हेरा. एकूण तीन किल्ले सरकारांत घेतले; तेथील बंदोबस्तास चौकी पाहाऱ्यास लोक तुह्मांकडील आहेत. ऐशास हालीं सदरहु तीन किल्ले मोगलाचे मोगलास द्यावयाचा करार जाहला, त्याजवरून तुह्मांस सनद सादर केली असे. तरी सदरहु तीन किल्ल्यांवर लोक असतील ते तुह्मीं उतरोन किल्ले मोगलाकडील किल्लेदाराचे स्वाधीन करून पावलीयाचें कबज घेणें. किल्ले कन्हेरा येथील जागीर साल मजकुरापासून मोकळी केली असे. तरी तुह्मीं सदरहु जागीरचे गांवचा फौजदारीचा अंमल सरकारांत वसूल घेणें. जागीर किल्लेकराकडे देणें. तुह्मीं वसूल जागीरीचा न घेणें; ह्मणून सनद १.

रसानगी चिटी.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रविलाखर २६.

[७९] श्रीक्षेत्र गया व श्रीकुरुक्षेत्र हीं दोनही क्षेत्रें पातशाहापासून सरकारांत घेतलीं आहेत. त्याची कमावीस तुह्मांस सांगीतली आहे. तरी हरदु ठिकाणीं आपले तर्फेनें कमाविसदार पाठवून इमानें इतबारें अंमल करणें. ऐवज सरकारांत पावता करून कबज घेणें; दोहीं क्षेत्रीं कर न घेणें; तीर्थें मोकळीं करणें; ह्मणोन दामोदर महादेव याचे नावें सनद १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ६.

[८०] राजश्री स्वामी करवीरवासी याणीं रा॰ तुळाजी आंगरे सरखेल याजकडून अंमल दूर करून सरकारांत दिल्हा असे; सरकार तर्फेनें कमावीस खंडोजी माणकर यास सांगितली असे. तरी यासी रुजु होऊनं सुदामत अंमल सुरळीत देणें; ह्मणोन जमीनदार यांस ताकीदपत्रें १ कर्यात मीठगावणें १ परगणे सौंदल १ परगणे राजापूर १ परगणे खारेपाटण.

---

(78) The Forts of Jawala, Rawala, and Kanhera, which were formerly taken from the Mogals, were restored to them.
A. D. 1754-55.

(79) A Sanad to Damodar Mahadev. The sacred places of Gaya and Kurukshetra have been taken from the Emperor by Government and their management is entrusted to you. No taxes should be levied at both the sacred places.
A. D. 1754-55.

(80) Letters to the District Hereditary officers of Kariyat Mitgavne, Pargana Sandal, Pargana Rajapur, and Pargana Kharepatan. The Raja of Karvir having transferred the Jurisdiction of the Mahals from Tulaji Angria Sirkhel to Government, they are entrusted to the
A. D. 1754-55.

१ खंडोजी माणकर यास सनद कीं, सदरहू माहालची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करणें, ह्मणून सनद.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन मया व अलफ.
जमादिलावल २६.

[८१] करारनामा तालुके मकडाई येथील तनखा सुरु सन खमस खमसेन मया व अलफ, निसबत रामचंद बल्लाळ, रुपये:—

८२००० परगणे छपारे व बिछोला कालीभीत माहाल एकूण.
१२७२१ परगणे गोमगांव.
७३७९ परगणे टेंभुर्णी.

१०२१००.
३४२६ वाटणीमुळें कसर.

१०५५२६.

एकूण एक लक्ष पांचहजार पांचसे सवीस रुपये. पैकीं वजा सरकारांत मुलुक घेतला त्याची तनखा विद्यमान रामचंद्र बल्लाळ रुपये ७५३०० एकूण पंचाहतर हजार तीनसें रुपये. बाकी गोंडाकडे राहिला तनखा रुपये ३०२२६. यासी तपसील:—

१५००० दरसाल सरकारांत घ्यावे.
७००० गोंडाकडे अजमासें द्यावे लागतील.
८२२६ रामचंद्र बल्लाळ भुसकटे यास बक्षीस.

३०२२६ एकूण तीस हजार दोनसें सवीस रुपये.

येणेंप्रमाणें रामचंद्र बल्लाळ याणीं मेहनत करून मकडाईचें ठाणें हस्तगत करून सदरहु तीस हजार दोनसे सवीस रुपयांचा तनखा घेतला तरी सदरहुप्रमाणें गोंडांची समजाविसीस सात हजार रुपयांचा अजमासें तनखा देऊन सरकारांत पंधरा हजार रुपये दरसाल घेऊन बाकी

---

charge of Khanduji Mankar, you should submit to his rule and pay him the revenue without obstruction.

(81) It was agreed that if Bhuskute succeeded in taking the post of Makdai and other territory, yielding a revenue of Rs. 30,009, belonging to the Gond, a portion of it yielding a revenue of Rs. 8,000, would be given to him (Bhuskute), a portion yielding a revenue of Rs. 7,000, would be retained in the hands of the Gond, and the rest surrendered to Government.

A. D. 1754-55.

आठ हजार दोनशे सविसांचा तनखा राहिला. तो मशारनिल्हेहीं पूर्वी या स्थलीं श्रमसाहास केला व हालीं ठाणें घेऊन सरकारांत देणार सबब साहाजक याजकडे चालवावा. मुलुक हातास आलियावरी सरकारांत कराराप्रमाणें पंधरा हजार रुपये देत जावे. जिरात जमीनीस बागाईत करून चार चवरस लावणी जाजती आकार जाहला तरी, मशारनिल्हेस बक्षीस करावें; ठाणें सरकारांत ठेवावें, शिबंदी वगैरे ठाणें जातीचा खर्च सरकारांतून चालवावा, सबनिसी मशारनिल्हेस द्यावी. येणेंप्रमाणें तूर्त करार करून दिल्हें. ठाणें व मुलुक घेतल्यावर सदरहु प्रमाणें सनद द्यावी; येणेंप्रमाणें करार केला. तनख्याचा अजमास रामचंद्र बल्लाळ याचे यादीवरून दिला आहे. दप्तरीं तनखा रुजू करून चौकशीमुळें जाजती तनखा जाहला सरकारचा. येणें प्रमाणें करार रसानगी यादी.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रजब १५.

[८२] बोली करारनामा खोजे महमददौला हातगडकरी किल्लेदार याचे मुद्दे करारः—

आपल्या पदरीं कुटुंब विशेष आहे आणि वडिलाचें नांव पदरीं आहे त्यासारखें एकस्थळ कुटुंब राहावयास द्यावें; तें स्थळ निर्वेध करून द्यावें; दुसरीयाचा उपद्रव तेथें नसावा; खावंदाच्या चरणासंनिध असावें; निमित्य सर्वांसी वशिला संपादिला आहे अन्यत्र स्थळीं ठिकाण होणार नाहीं. यास्तव पुण्यासंनिध स्थळ निर्वेध बतरीक साहाजक करून द्यावें. जरी स्थळ न जालें तरी खानदेशांत पारोळीयासंनिध अथवा अंताजी विठ्ठल यांचे कुटुंबासंनिध वसुली जमाचे द्यावे ह्मणोन अर्ज केला. रुपये १०००० दहा हजारचा अर्ज आहे. पैकीं करार केला वसुली रुपये २००० दोन हजाराचा गांव, पुणें अथवा जुन्नर अथवा बागलाण अगर सुलतानपूर येथें करार करून दिल्हा जाईल कलम १.

बरकंदाजी असामी १०० शंभर ठेवावे ह्मणोन अर्ज. त्यापैकीं करार असामी ५१ एकावन बारामाही चाकरी, अकरमाही कबज रुपयेः—

१३२ जमातदार १ दर माहा तैनात रुपये १२ प्रमाणें अकरमाही.

२७५० बरकंदाज असामी ५० दर रुपये ५ प्रमाणें दरमहा रुपये २५० प्रमाणें अकरमाही.

२८८२ येणेंप्रमाणें करार. चाकरी किल्यास जेथें पडेल तेथें करावी. मुलुखगिरीशिवाय तैनात करार कलम १.

---

(82) An agreement was entered into with Khoja Mahomed Doula, the Killedar of the fort of Hatgad for the surrender of the fort. Appaji Hari was ordered to hand over to the said person, in

A. D. 1754-55.

खाशाची बोली तैनात बरहुकूम बिरादरी.

१ खासा ६०००. ४ पुत्र ४०००. ९ बंधु व आप्तवर्ग यांत दर ४५००. २ कारकून कदीम रुपये १०००. (१ रामचंद्र उधव १ नारो महादेव) एकूण सोळा असामीस तैनात नक्त व पालखी पुरातन आहे, चालवून सरंजाम द्यावा ह्मणून अर्ज आहे. त्यापैकीं करार केले रुपये,

३२५० खासा जातीस तैनात रुपये ५२५० पैकीं गांव कुटुंबास वसुली रुपये २००० बाकी (३००० ऐन नक्त २५० कापड आंख एकूण ३२५०.)

१००० पुत्र ४ पैकीं लहान २ त्याची बोली पेस्तर करावी. हाली पुत्र दोन याची तैनात रुपये (८०० नक्त रुपये २०० कापड आंख एकूण १०००.)

३३५० आप्तविषयी बरे माणूस खासे असामी एकूण रुपये,

५५० महुदीन (५०० नक्त; ५० कापड एकूण ५५०.)

२८०० असामी ८ (२४०० नक्त; ४०० कापड एकूण २८००.)

३३५०.

५०० कारकून असामी २.

२५० रामचंद्र उधव (२०० नक्त ५० कापड एकूण २५०.)

२५० नारो महादेव (२०० नक्त ५० कापड एकूण २५०.)

५००.

८१००

८००० स्वार १०० करार करावे ह्मणून अर्ज. पैकीं करार ४० तैनात शिरस्ता निवळ; दर १७५ प्रमाणें.

७००० नक्त दर १७५.

१००० कापड दर २५ प्रमाणें.

८०००.

राऊतास खाशानीं घेऊन जिकडे चाकरीस पाठवूं तिकडे जावें. कदाचित खासे न जात तरी हुजूर राहावें; राऊतास जिकडे पाठवूं तिकडे जावें असा करार.

१६१००—तपसील १४१०० नक्त, २००० कापड; ऐणेंप्रमाणें तैनात करार कलम. १.

accordance with the agreement, a village yielding a revenue of Rs. 2,000, a cash allowance of Rs. 8,000, and Saranjam of the same amount, to promise free pardon for past offences, and to take possession of the fort.

नथो सखाजी दिवाण मातबर माणूस आहेत त्यांची तैनात करावी रुपये,

१००० खासा.

४०० पुत्र.

———

१४००. पैकीं करारः—

७५० खासा (६०० नक्त, १५० कापड एकूण ७५०.)

२५० पुत्र (२०० नक्त, ५० कापड एकूण २५०.)

———

१०००

येणेंप्रमाणें करार. सेवा हुजूर घ्यावी अगर हरयेक जागा घ्यावी ऐसा करार कलम १.

आजपर्यंत अधिकारामुळें सरकारचे व लोकांचे अपराध बहुत घडोन आले. हालीं स्वामींचे पदरीं पडतों अभय पत्र द्यावें ह्मणोन अर्ज. त्यास तुह्मी पदरीं पडलेत, अन्याय माफ केले. कलम १.

उधो बल्लाळ देशपांडे परगणे हातगड याचें चालवावें:—

१ मौजे चाडणे, परगणे हातगड, हा गांव इनाम वडीलांपासोन आहे त्याप्रमाणें करार करावा तनखा रुपये १५०.

१ याजखेरीज मदतखर्च रुपये १०० शंभर आपणापासून कुटुंबास देत होतो; हालीं सरकारांतून चालवावें.

यामध्यें करार मौजे धाडणे परगणे मजकूर तनखा रुपये १५० पैकीं वजा मुकासी व बाबतीचे ५०; बाकी जागीर शिवाय सरदेशमुखी करार रुपये १०० शंभर. हालीं गांव उजाड आहे. पेशजी जमाबंदी रुपये ७० सत्तर आली होती. तो गांव इनाम करून दिल्हा असे. कलम १.

साल मजकुरीं देवजी अवधूतराव याणें उपद्रव केला ते समयीं शिबंदी ठेविली; त्याचें देणें तसेंच राहिलें. कबजे न देतां तसेंच उठोन गेले. खालीं आपण उतरलीयावरी ते लोक उपद्रव करतील त्याचें निवारण करावें ह्मणोन अर्ज. त्यास तुह्मांस कोणाचा उपद्रव लागणार नाहीं. कलम १.

किल्ल्यावर शिबंदी आहे त्याचें आज तागाईत देणें फार होतें. त्यापैकीं हालीं द्यावयाचे करार केले मक्ता रुपये ३५०० साडेतीन हजार करार करून आपाजी हरि याजकडोन निशा करविली असे. ऐवज देतील. कलम १.

आपले कर्जदार त्याची नांवनिसी.—१ कल्याणसिंग नासिककर १ महंत डोंगरपुरी वस्ती चौदारी १ शेख अबदुल करीम वलद वखारी १ हरिसिंग जमादार ओतूरकर १ उचापत वाणी

वाडी हातगडकर एकूण ९.—पैकीं साल मजकुरचे कर्ज रोखे घेतले त्याचे सुद्धां दिलें पाहिजे रुपये,

१५०० हरिसिंग जमादार भाद्रपद मासीं घेतले आहेत.
१००० अबदुल करीम वलद वखारी व उधोपंत.

२५००
९०० व्याज आलेले हिशेब.

३००० तीन हजार रुपये आपाजी हरि याजकडून देविले आहेत; देतील. कलम १.

किल्ल्यावर जकीरा दारूगोळी तोफा वगैरे किल्ल्यावर सरंजाम आहे तो किल्ल्यावर राहील; परंतु दास्तानी आहे तो आमचे कुटुंबास द्यावा ह्मणोन अर्ज. त्यास गल्ल्याची मोजदाद करून किंमत आकारेल; निरखाप्रमाणें गल्ल्याचा पैका सरकारांतून दिल्हा जाईल. कलम १.

सदाशिव विश्वनाथ याजला धरून आणून साडेसात हजार रुपये घेतले आहेत ते शिबंदीस खर्च जाले; वरकड वस्तभाव परभारी लुटली गेली; तीन घोडीं आपलीं यापाशीं आहेत तीं देऊं येविसीं अभय ह्मणोन अर्ज. त्यास रुपये घेतलेत ते खर्च जाले, वस्तभाव लुटली गेली, तीन घोडीं आहेत तीं सरकारांत देणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें अकरा कलमें करार करून दिल्हीं असेत. येणेंप्रमाणें चालविलें जाईल ह्मणून करारनामा लेहून पाठविला असे १.

येविशीं आपाजी हरी यास पत्र कीं, किल्ले फत्ते जालीयावरी साडेसहा हजार रुपये देणें; किल्ला आपले ताबीनांत करून घेणें. ह्मणोन सनद १. छ० १९ रजब.

इ. स. १७५५-५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
साबान २६.

[८३] ग्वाल्हेर किल्ला सरकारांत घेतला त्याची करार दाद रवानगी यादी.

यादीदास्त करारदाद कुंवर बालाराम ज्यु सो संस्थान गोहज; तमारे तरफसे राव रूपराम कटारे इन्हुने आयके हजूर विनंती कींई, पातशाही किल्ला हमोने लीयोथो सो सरकारमों नजर दीयो;

(83) Memorandum of the terms entered into with Kuwar Balramji of Sansthan Gohaj for the surrender of the fort of Gwalior to Government.

A. D. 1755-56.

Rupram Kothare requested Government on your behalf that you (Kuwar Balramji) having made a present to Government of the Imperial fort which you

और आपनें मतलब श्री सदाशीव बीचदमें बेलभंडार कौल अभय देना जाकों सरकारको राज्य तांको आपने बंसपरंपरो कौल चलाना ऐसी विनती कीनी, सो सुनके बेलभंडार बीचदये. तुम हमारे जानके करारदाद लिख दीजे.

पटा ईस्तवा तरबीक खरच तालुका कदीम व जदीद गांव आपने तरफ हैं सो सरकारका अमल जामे हे तामे करार करदेना ऐसी बिनती कीनी. कदीम तालुका तुमारे तरफ है सो इस्तवा तरबीक खरच देके जमासरकारमें देके आबाद रहो. कलम १.

हमारे भाईबंद सरकारके तालुकेमें आये बेसोच रयत आई हो, हम लेजायंगे. वाको सरका-रमेते मुजाहीम न होय; सो तुह्मारे तुम मनायके लेजाव. फेर ऊनवंसाथे आकस न करना. और बेसोखी सरकारते हीमायत न होय हवाला करदेना १.

जदीद जकीरा गल्ला व तोफखाना चठायासो गोहजकू पोहचायेदेना; सो तुमारा जकीरा तोफ-खाना दरोबस्त लेजाव. सरकारते मुजाहीम नहीं १.

कदीम जकीरा तोफखाना पातशाही सीलक है वकोते आधोआध देना. सो यामेते चार तोफे अछी होवसो सरकारमे रखके बाकी जकीरा तोफखाना है सो आधाआध लेजाना १.

पुनीयामें अपने कबीलेके आदमी रखनेको हवेलीके जगा देनी. सो जगा दीई जायगी १.

कीले उपर राना भीमसींगजु मौत पाये वाकी छत्री कीला उपरी बांधनेकी. सो खुसीसे छत्री बांधो; मुजाहीम न होगे.

---

had taken (from the Mahomedan Government), the Peshwa should guarantee to you, under an oath in the most solemn manner, the hereditary lease of your territory during the continuance of the Peshwa Government. The required oath has therefore been taken and the following agreement of 10 articles is entered into:—

Article 1. You request that villages, old and new, enjoyed by you, free of expense, may be continued, so long as the Peshwa's Government lasts. The estate in your possession will be continued, free of expense. The Jama should be paid to Government. You may live in peace.

Article 2. You request that no obstruction should be offered to your taking away your relations, and your ryots, who are now in the territory subject to the jurisdiction of Government. You may induce them to go with you, but no oppression should be caused, and no occasion should be given for complaint to Government.

Article 3. You request that the articles, stores, and cannon, newly supplied to the fort by you, should be sent to you at Gohuj. You may remove all these things; no obstruction will be offered.

Article 4. You request that you may be given a site in Poona for building a house to keep your family. A site will be given.

हमारे तरफके लोक रफीक इनकी मिलक हवेली खोती ग्वालेर बीच है वाको मुजाहीम न-होना; सो वाको कोई मुजाहीम न होगे; सुदामत बमुजीब चलेंगे १.

पातशाही किलेदार याकी तीन गांव कदीम हयसो, और, राजा भीमसींग उने जदीद रूपीया १२००० बारा हजार करदीने है सो करार करदेना. सो तीन गांव करार करदीये है सो चले जायेगा. वाकी सनद अलाहिदा है. और बारा हजार रुपीया साल दरसाल बिलाखरच करदीने सो देजायगे १.

राजा भीमसेनको सरकारमें ताजीम तवजे थी उसबमोजीब हमको देना. सो उस बमोजिब तुमको होगी १.

परबतसींग बुधोलीयाको कबीला व बेटा पछोरवालेनें कैद कीये है सो छुडाय देना; सो कबीला छुडाय देंगे १.

येणें प्रमाणें दस कलमे करार करदयी है १.

मराठी तरजुमा.

यादीदास्त करारदाद कुंवर बळराम संस्थान गोहज यांचा. तुमच्या कडून राव रूपराम कटारे याणीं येऊन हुजूर विनंती केली कीं, बादशाही किल्ला आह्मीं घेतला होता तो सरकारांत नजर केला, आणि आपणाकडील श्री सदाशीव याणीं सर्वांसमक्ष बेलभंडार उचलून कौल अभय द्यावा. जोपर्यंत सरकारचें राज्य आहे तावत्कालपर्यंत आपल्या वंशपरंपरेनें कौल चालावा असी विनंती केली. तें ऐकून बेलभंडार सर्वांसमक्ष उचलून तुह्मीं आमचे समजून करारदाद लिहून दिल्हा.

पट्टा इस्तवा तरबीक खर्च तालुका कदीम जदीद गांव आपणाकडे आहेत ते, सरकारचा अंमल ज्याप्रमाणें आहे त्याप्रमाणें करार करून द्यावा ऐसी विनंती केली. कदीम तालुका तुह्मांकडे आहे तो इस्तव तरबीक खर्च देऊन जमा सरकारांत देऊन आनंदांत राहावें. १.

जदीद जकीरा गल्ला व तोफखाना चढवला तो गोहज येथें पोहचून दिला, तो तुमचा जकीरा तोफखाना व गल्ला दरोबस्त घेऊन जावा. सरकारांतून हरकत होणार नाहीं १.

Article 5. You request that the old furniture and cannon at the fort, of the days of the Emperor, should be divided, and half a portion given to you. Four of the cannon are excellent, and are retained for Government. You should take away half the remaining cannon and furniture.

Article 6. You request that Rana Bhimsing died in the fort, and a tomb is to be erected in the fort in his honour. There will be no objection to this being done.

आमचे भाऊबंद सरकारचे तालुक्यांत आले आहेत ते, रयत आहे ती, आह्मी घेऊन जाऊं. यास सरकारांतून हरकत नसावी. तुमचीं माणसें तुह्मीं घेऊन जावीं. पुन्हा त्यांच्याशीं द्वेष धरूं नये. आणि असा प्रकार न व्हावा सरकारास असा हवाला करून द्यावा. १.

पुण्यांत तुमचे कुटुंबांतील माणसें ठेवण्याकरितां हवेलीची जागा दिल्ही आहे ती तुह्मांस दिल्ही जाईल. १.

कदीम जकीरा तोफखाना बादशाही शिलक आहे त्यांतून अर्धा अर्धा द्यावा आणि चार तोफा चांगल्या असतील त्या सरकारांत ठेऊन बाकी जकीरा तोफखाना आहे तो अर्धा घेऊन जावा. १.

पातशाही किल्लेदार यांचे तीन गांव कदीम आहेत ते व आणखी राजा भीमसिंगजीनीं बारा हजार रुपये कर दिल्हा आहे तो करार करून द्यावा. त्याप्रमाणें तीन गांव करार करून दिल्हे आहेत त्याप्रमाणें चालतील. बाकी सनद अलाहिदा आहे. याखेरीज बारा हजार रुपये साल दरसालचा करार करून द्यावा तो दिल्हा जाईल. १.

किल्ल्यावर राजा भीमसिंग मृत्यु पावले त्यांची छत्री किल्ल्यावर बांधावयाची आहे ती खुशीनें बांधूं द्यावी. हरकत करूं नये. १.

आह्मांकडील लोक रफीक याची मिळकत हवेली शेती ग्वाल्हेरमध्यें आहे त्यास हरकत होऊं नये. त्याप्रमाणें कोणत्याही प्रकारें हरकत होणार नाहीं. सुदामत बमोजीब चालेल. १.

राजा भीमसेन यास सरकारांत ताजीम वगैरे होती त्याप्रमाणें आह्मांस द्यावी; तर, त्याच प्रमाणें तुह्मांसही होईल. १.

परबतसिंग बुंधेली यांचें कुटुंब व मुलगा पछारेवाले यानीं कैद केला आहे तो सोडवून द्यावा. त्याप्रमाणें बायको व मुलगा सोडून देतील. १.

Article 7. The fort keeper of the Mahomedan Government holds 3 kadim villages, and he has been granted, in addition, an allowance of Rs. 12,000, by Rana Bhimsing. You request that these grants should be continued. The villages will be continued, as per sanad separately issued. The allowance of Rs. 12,000, (clear of expenses) will also be annually continued.

Article 8. You request that the lands, houses and other estates of your dependents in Gawalior should be continued without obstruction. They will be continued as of old, and no obstruction will be offered.

Article 9. You request that the son and family of Pratapsing now in confinement, should be released. They will be released.

Article 10. You request that you should be treated with all the honours which were accorded to Rana Bhimsen. This will be done.

[८४] राणा भीमसिंग यांचा भाऊ कुंवर बालजी याचे मुलकाची जप्ती केली होती. त्यास, हालीं जप्ती मोकळी असे. तरी तुह्मीं आपला अंमल उठवून जप्ती मोकळी करून त्याचा अंमल चालवणें ह्मणोन विठ्ठल शिवदेव यास सनद १.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. साबान २६.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. मोहरम १६.

[८५] अजम रिचर्ड वेचर जनरल बंदर मुंबई याजकडे बाणकोट व हिंमतदुर्ग दिले त्यांचे सरंजामास गांव बितपसील:—

७ ता. वेश्वी पैकीं गांव:—

एक थडी पंधरा बिघे जमीन.

१ मौजे वेळासखेरीज मौजे मजकुरचे महाजनास इनाम जमीन बिघे ८१५ अगर वाडी ३ पंधरा बिघे शेतजमीन व वाडी तीन आहेत ते खेरीज करून दरोबस्त दिला असे.

१ मौजे कुडुक १ मौजे पणदिरी १ मौजे देवे १ मौजे सिपोळ १ मौजे वरवी १ मौजे नांदगांव कापरे मौजे वेळासपैकीं मौजे मजकुरचे महाजनास इनाम जमीन बिघे ८१५ पंधरा वाड्या ठिकाणें तीन दिल्हीं त्यांचे ऐवजीं मौजे मजकूर दिल्हा असे.

१ मौजे दासगांव परगणे माहाड १ मौजे बागमांडले तर्फ श्रीवर्धन १ मौजे कुवळें तर्फ डीडीज.

---

(84) A Sanad to Vithal Shivdeo. The territory of Kuver Balaji, brother of Rana Bhimsing, was attached. The attachment should now be removed.

A. D. 1755-56.

(85) The fort of Bankot and Himat Durga are given to Azam Richard Bechar, General of Bombay, and on their account the following villages are assigned in Saranjam:—

A. D. 1756-57.

7 Villages out of the Taraf Veshvi.

1 Mauze Welas, exclusive of 15 bighas of land and 3 hamlets which are the Inam of the Mahajan.

1 Mauze Kuduk.

1 Mauze Pandiri.

1 Do. Dewe.

1 Do. Sipol.

1 Do. Warvi.

1 Do. Nandgaon Kapre (this village is given in lieu of land and hamlets in Mauze Welas, given in Inam to the Mahajan).

एकूण दहा गांव सरकारतर्फेचा अंमल बंदोबस्तास दिल्हे असे, तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन गांवांस सनदा.

परवानगी रूबरू रा० भाऊ.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. सफर १०.

[८६] मोरोजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा यासी सनद कीं, नारो बल्लाळ कारकून दिमत आरमार जंजीरे मजकूर यांणीं सालगुदस्त जंजीरे सुवर्णदुर्गचे स्वारींत शिकस्त मेहनत केली. त्यावरून रा० रामाजी महादेव यांणीं इजाफा केला. त्याप्रमाणें हुजूर मनास आणून मशारनिल्हेस तैनात दरमाहा दसमाही शिरस्तेप्रमाणें करार,

९ कदीम तैनात, ५ इजाफा सनसीत अवलसाल; एकूण चवदा रुपये इजाफासुद्धां करार करून तुह्मांकडे पाठविले आहेत. त्यांची चाकरी पेशजीप्रमाणें आरमाराकडे घेऊन सदरहू तैनात कदीमशिरस्तेप्रमाणें पावत जाणें. व खेरीज तैनात अडीसरी दरमाहा पावत आल्याप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन रसानगी यादी सनद १.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर ३०.

[८७] किल्ले वाघेरा नवा सरकारांत घेतला. त्यास किल्याचे तनख्याचा अंमल कोळ्याकडे होता तो हल्लीं तुह्मीं सरकारांत जप्त करणें ह्मणोन त्रिंबक सूर्याजी यास सनद छ. ७ माहे जमादिलाखर.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. रबिलाखर ३०.

[८८] तर्फ कर्यात मावळ जिवाजी गणेश यास सनद कीं, तर्फ मजकुरीं दाभाड्याकडील अंमल सरपाटीलक्या वगैरे असतील त्या कुलजप्त करून ऐवज सरकारांत पावता करणें ह्मणोन छ० ३० जमादिलाखर सनद १.

The whole of the Government revenue of these villages is granted to the above person. You should obey him and pay him the revenue without obstruction.

Sanads to this effect to the villages.

(86) Refers to a campaign against Suvarndurga in the preceding year.
A. D. 1756-57.

(87) A Sanad to Trimbak Suryaji. The fort of Waghera has been lately obtained by Government. The revenue assigned to the fort was under the management of the Kolis. It should now be attached.
A. D. 1756-57.

(88) The shares of revenues, the Watan of Sar Patilki &c. in Tarf Kariyat Mawal belonging to the Dabhade, were attached.
A. D. 1756-57.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम १६.

[८९] रा. बाळाजी गोविंद याचे नांवें सनद कीं, रा. प्रीतीसिंग राजे बुंधेले यांची जागा कमाल तीन लक्ष बेचाळीस हजार तीनसें नवद रुपयांची आहे. त्यापैकीं चौथाई जागा कमाल पंचायसी हजार पांचसें साडेसत्याणव रुपयांची सरकारांत घ्यावी ह्मणोन पेशजी रा. मल्हारजी होळकर व जयाजी शिंदे यार्णी करार केला आहे. त्यापैकीं वसुलीपैकीं एकवीस हजार रुपये पूर्वी सोडिले आहेत ते वजा होऊन बाकी चौसष्ट हजारांची कमकसर जागा कमाल राजापासून नेमून घेणें. रियाती आहेत याजकरीतां निदान बेचाळीस हजारांची जागा घेणें, अगर पंचवीस तीस हजार रुपये निवळ दरसाल सरकारांत पोंहचत ऐसी निशा करून देत असतील तरी सदरहू प्रमाणें क्षेपनिक्षेप निशा करून घेणें. सारांश जे गोष्टींत सरकार किफायत होई ते गोष्ट करणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल २३.

[९०] जनकोजी शिंदे यांचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपशील:—

१ परगणे पैठण १ परगणे आंबड १ परगणे पडतूर १ परगणे एकतुणी १ परगणे भोकरधन १ परगणे रोषनगांव १ परगणे चिखली १ परगणे अमडापुर १ परगणे देऊळघाट १ परगणे सेंदूरवाडे १ परगणे शेवली १ परगणे धाड १ परगणे धावडें १ परगणे चांडोल १ परगणे सावदबारे. एकूण १९ महाल सरकारांत जप्त करून तुह्मांस कमावीस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. ह्मणून सनद १.

जमीदारांच्या नांवें सनदा १९.

A. D. 1757-58.

(89) A Sanad to Balaji Govind. The territory of Pritising Raje Bundele is worth Rupees 3,42,390. It has previously been settled by Malharji Holkar and Jayaji Sinde, that a fourth of this territory, worth Rs. 85,597½, should be taken by Government deducting Rs. 21,000, the claim to which is already renounced, the remainder is Rs. 64,000. Y ou should get the Raja to surrender a territory yielding this amount or at least Rs. 42,000; or to furnish security for the annual payment in cash of Rs. 30,000, or Rs. 25,000.

A. D. 1757-58.

(90) A Sanad to Jankoji Sinde. The following Mahals of the Mogals are attached and given over to you in Kamavis:—

1 Paithan, 1 Ambad, 1 Padtur, 1 Ekduni, 1 Bhokardan, 1 Roshangaon, 1 Chikhli, 1 Ambdapur, 1 Deulghat, 1 Sendurwari, 1 Shewali, 1 Dhad, 1 Dhavde, 1 Chandol; 1 Sawadbare.

(The following other Moglai Mahals were also attached).

विठोबा नाईक वाकडे याचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपसील:— परगणे हटे समत नांदेड १ परगणे लोहगांव समत पाथरी; एकूण दोन महाल सरकारांत

रबिलावल २४. जप्त करून तुह्मांस कमावीस सांगितली असे तरी इमानें इतबारें चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल ह्मणून सनद १. जमीदारांच्या नांवें सनदा २. रसानगी चिठी.

सटवोजी जाधवराव याचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपसील:—

१ परगणे कन्नड खेरीज अवकले १ परगणे फुलंबरी खेरीज बाहरे १ परगणे उडणगांव १ परगणे सीवणें १ परगणे सुतोंडा १ परगणे लाडसांगवी १ परगणे टाकळी १ परगणे हवेली १ परगणे पिंपरी.—एकूण नऊ महाल सरकारांत जप्त करून तुह्मांस कमावीस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणें-प्रमाणें मजुरा पडेल. तूर्त जप्तीचें ऐवजीं तुह्मांपासून सरकारांत रसद रुपये १२००० बारा हजार एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें व्याजाचा करार करून घेतले असेत. सदरहू ऐवजाचे भरण्याचे जाब सादर होतील त्याप्रमाणें तुह्मांस या महालाचे जप्तीचे ऐवजीं मजुरा पडेल. मोंगलाचा तूर्तच सलुका जाला आणि महालांत जप्तीचा वसूल न जाला तरी सरकारांतून सदरहू रसदेचा ऐवज देविला जाईल ह्मणून सनद १. जमीदाराचे नांवें सनद १ रसानगी यादी.

रबिलावल २४. महिपतराव कवडे याचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपसील:—

सरकार नांदेड—१ परगणे वासे १ परगणे निर्मळ १ परगणे राजुरे १ परगणे वोळे १ परगणे येलगडद १ परगणे वराडवाकडी १ परगणे बोध १ परगणे बोधन १ परगणे बाळकोंडा १ परगणे वानवेल १ परगणे वेमगळ १ परगणे दिलावलपूर १ परगणे खंदार १ परगणे ह्मसें खेरीज जानोजीराव निंबाळकर १ परगणे टेंभुर्णी १ परगणे पालीम १ कसबे विसाद १ परगणे सोनपेठ १ परगणे मुधोळ खेरीज जागीर जानबा १ परगणे भोकर १ कसबे खेड १ परगणे इंदूर १ परगणे कोसबेट १ परगणे मुकुंद मुदखेड १ परगणे बाहासर १ परगणे अर्थापूर १ परगणे नांदेड १ परगणे सारवाड १ परगणे वारखाळ खेरीज जागीर जानबा १ परगणे बसंत-नगर १ परगणे खुदावंदपूर १ परगणे खडके १ परगणे कोटगीर १ परगणे उदगीर १ परगणे देगळूर १ परगणे लोहगांव.

सरकार धारूर—१ परगणे पोहनेर १ परगणे शेलगांव १ परगणे शिरसाळे.

सरकार वासीम—१ हवेली वासीम १ परगणे आवढे १ परगणे बाह्मणी १ परगणे चारठाणे १ परगणे कळमनुरी १ परगणे खेडधामनी १ परगणे मंगरूळ १ परगणे नडसी.

सरकार माहूर—१ हवेली माहूर १ परगणे अनसींगे १ कसबे इंगोली १ परगणे पुसद

१ परगणे तामसे १ परगणे चिंचोली १ परगणे चिकणी १ प० दारवें १ प० सायतें १ प० नादापूर १ प० मनोट १ प० शेवाळें १ प० हळदवाढवणें १ प० गिरोली १ प० कीनट १ प० माहागांव.

सरकार पाथरी—१ तर्फ आष्टी १ प० वाळूर १ प० परबणी १ कसबे भोगांव १ क० टाकळी कुंभकर्ण १ प० टाकळी नीलवर्ण १ प० झरी १ प० कोसदु १ प० जिंतूर १ प० पाचळगांव.

सरकार मेहेकर—१ हवेली मेहेकर खेरीज जागीर जानबा १ प० रिसवड १ प० शिरपूर १ प० लोणार १ प० मलकापूर पांगरे.

सरकार बेदर वगैरे—१ परगणे कलबुर्गे १ कसबे माहागांव १ प० एकेहळी १ प० अवराप १ प० हसनाबाद १ प० चिचोली १ प० कानकुडती १ प० कल्याण १ प० प्रतापपूर १ हवेली बेदर.

---

1 Daurdwari, 1 Hate, 1 Samat Nanded, 1 Lohagaon, Samat Pathari, 1 Kanad, Samat Awakule, 1 Fulumbari Samat Baher, 1 Udangaon, 1 Siwane, 1 Sutoda, 1 Ladsangvi, 1 Takli, 1 Haveli, 1 Pimpri.

Also the following Sarkars.

1 Nanded	Mahals	34
1 Dharur	Do.	3
1 Wasim	Do.	8
1 Pathari	Do.	10
1 Mahur	Do.	18
1 Mehekar	Do.	5
1 Bedar &c.	Do.	11
		90

Also

1 Sirkar Parande Mahals 4

1 Prant Balaghat Do. 4

1 Pargana Nilge Sirkar Bedar.

Also Parganas.

1 Pargana Jafrabad.

1 Sakhar Khedle, 1 Rajni.

Also (from Nawab Salabat Jung).

1 Pargana	Gandapur worth Rupees.	2,91,983- 2-9.
1 Do.	Waizapur (a portion)	35,075-12-0.
1 Do.	Newase (some villages)	38,507-14-6.
		3,65,566-13-3.

एकूण नव्वद महाल सरकारांत जप्त करून तुह्मांस कमावीस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. ह्मणून सनद १. जमीदारांच्या नांवें सनदा २९.

२३ सरकार नांदेड सनदा महाल ३४. १ सरकार धारूर महाल ३. १ सरकार वासीम महाल ८. १ सरकार पाथरी १०. १ सरकार माहूर सरकार मेहेकर १. सरकार बेदर वगैरे ११.

परवानगी रूबरु.

रविलावल २७. निंबाजी नाईक निंबाळकर सरलष्कर यांचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपसील:—

४ सरकार परांडेपैकीं—१ परगणे भूम १ परगणे बारसी १ प० पांगरी १ मौजे माणकेश्वर परगणे भूम.

४ प्रांत बालाघाट पैकीं—१ प० धाराशीव १ प० बेबली मामले आवसे १ कसबे खळवीरे १ कसबे घाटनांदूर.

१ परगणे नीलगे सरकार बेदर.

एकूण महाल ६ सहा, व कसबे २ दोन, व देहे १ एक सरकारांत जप्त करून तुह्मांस मामलत सांगितली असे. तरी अंमल चौकसीनें करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. मोंगलाई अंमलाचा वसूल होईल त्यास दर शेंकडा रुपये २० वीस महाल मजकुरीं मजुरा पडेल ह्मणून सनद १.—जमीदाराचे नांवें सनद १. रसानगी चिठी.

गणेश संभाजी कमाविसदार परगणे जालनापूर याचे नांवें सनद कीं, मोंगलाई अंमलाचे महाल बितपसील:—

रविलाखर २. १ परगणे जाफराबाद १ परगणे साकरखेडले १ परगणे राजणी एकूण तीन महाल सरकारांत जप्त करून तुह्मांस कमावीस सांगितली असे. तरी इमानें इतबारें चौकसीनें अंमल करून ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणेप्रमाणें मजुरा पडेल. ह्मणून सनद १. जमीदाराचे नांवें सनदा ३. रसानगी चिठी.

जमादिलावल १९. परगणे नेवासें वगैरे महाल निसबत नारो बाबाजी यांचे नांवें सनद कीं, नबाब सलाबतजंग याजपासून मोंगलाई अंमलाचे महाल साल मजकुरीं सरकारांत घेतले; बितपसील बेरीज तनखा रुपये:—

२९१९८३८=॥। परगणे गांडापूर.

९५९१॥।≡ महाल सरकार आली.

१६७९२॥ महाल अहशम दौलताबाद.

८३३३॥।≡ अबदुल अजीजखान याचे तगीरीबद्दल.

९०१ इंतकाल देवीदास.

९९०१८॥। मुस्तेदखान बाहादुर.

२३६३६०८‍- इंतकाल रुकनुद्दौला मरहूम.

१०००० मुसवीखान.

१०४ इंतकाल महमद सलीम.

२९१९८४।≡॥। पैकीं वजा परवान्याचे बेरजेंत चूक रुपये १।- बाकी.

३९०७९॥। परगणे वैजापूर पैकीं.

२१४४९८=॥। जागीर शेख मुबारकखान वगैरे किल्लेदार माजूल दौलताबाद.

१०६२९८≡। अज तगीर मुबारकखान बदल मशरुत किल्ले दौलताबाद.

१९७३॥= अज इंतकाल महमद जयाखानाची.

१०३१॥। अज तगीर सेद मुजतमखान किल्लेदार माजूल शहर दौलताबाद.

३९०७९॥।.

३८९०७॥।=॥ परगणे नेवासें पैकीं गांव.

२९५९।- मौजे माके.

२३२८॥। वाटापूर.

१९९१। पांडे गव्हाण.

२९०९॥= हसीद पिंपळगांव.

१४२२।-॥ धुमणदेव.

३९९ वोहाळी.

७४२८≡॥ चिंचोली.

२६६३।- जेनपूर.

२६१॥ अंतरवाळी.

२०७७॥= गोवाळवाडी.

२९७३॥। करंजी.
३६१८॥=॥ वाघोली.
१८२६॥।-। जेऊर.
४४८७॥।-॥ गोधेगांव.
९९७१। भालगांव
९३७॥=। सुरेगांव.
१३३६॥।= चीचबन.

३८९०७॥।=॥.

३६५९६६॥।-। तीन लक्ष पांसष्ट हजार पांचशें पावणेसदुसष्ट रुपये सवा आणा बेरजेची जागीर सरकारांत घेतली, त्याची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. इमानेंइतबारें वर्तोन ऐवज सरकारांत पावता करणें. कसबे गांडापूर येथील गढी मजबूद नाहीं; परंतु शहरानजीक ठाणें, याजकरितां ठाण्यांत नेहमीं ठेवण्यास प्यादे ७५ पाऊणशें दरमाहा दर असामीस रुपये ५ पांच अकरमाही शिरस्तेप्रमाणें करार केले असेत. चाकरी बमोजीब रोजमरा परगणे मजकूर पैकीं पावीत जाणें ह्मणोन सनद १. रसानगी याद.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ
जमादिलावल १९.

[९१] सालारजंग ऊर्फ दरगा कुलीखान याजकडे मोंगलाईतून जागीर गांव आहेत ते सरकारांत जप्त केले होते; ते हालीं मोकळे केले असेत. तरी जागीरीचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणून पत्रें,

१ गणेश नारायण दिमत खंडो शिवदेव पानसी यास मौजे निजामाबाद परगणे वेताळवाडीविशीं.

१ नारो बाबाजी नामजाद परगणे नेवासें वगैरे महाल यास मौजे देवलाणें परगणे नेवासें येविशीं.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ३.

[९२] मिरजा महमद, खानसामा सरकार नबाब आसफजाहा, याची जागीर परगणे धारूर येथें मौजे उंदरी वगैरे देहे तेरा, तेथील जप्ती सरकारांतून तुह्मांस सांगितली होती; ती हालीं मोकळी केली असे. तरी तुह्मीं मशारनिल्हेच्या जागीरीच्या अंमलास मुजाहीम न होणें व हरएकविशीं याचे कमाविसदाराचें साहित्य करणें ह्मणून महिपतराव केसो याचे नांवें पत्र १.

---

(91) The Jahagir villages of Salar Jung alias Durga Kulikhan, given to him by the Mogal which were under the attachment of Government, were freed from attachment.

A. D. 1757-58.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १६.

[९३] दिमत हैदरखान गाडदी यांची रवानगी कर्नाटकांत केली. याजकडील कलमें करार बितपसील:—

गाडदी लोक व राऊत व फिरंगी यांचा रोजमरा तैनात जाबता अलाहिदा आहे त्याप्रमाणें हजीरी गैरहजीरी मनास आणून रोजमरा देत जाणें. जमादिलाखरचा रोजमरा हुजूर पावला नाहीं, तुह्मीं देणें. कलम १.

तोफांस व बंदुकांस दारू गोळी जे समयीं जसी लागेल तसी कामाप्रमाणें देत जाणें. कलम १.

लढाईत लोक जखमी जाले तरी त्यास खर्चास माणूस पाहून देत जाणें. जखमांचा ऐवज बद्दल मुशाहिरा न धरणें. बसावयास जखम्यास माणूस वाहनें देत जाणें.

मशारनिल्हेचे गाडदी असामी पैकीं १२०० पैकीं कडूरच्या ठाणीयांत ४००; बाकी असामी २० पुण्यांत; ७४० हालीं हाजरी. बाकी असामी नवे ठेवावयाचे चाळीस. याची पाहाणी चांगली करून चांगले असतील ते चाकर ठेवणें व सातशें चाळीस माणसांची पाहाणी करून वाईट असतील ते दूर करावे. चांगले ते प्रांतींचे पाहोन करार करावे. येणेंप्रमाणें कलम १.

यांच्या जमावांतील गाडदी कोणी फितावून चाकरीस ठेवील त्यास ताकीद करून चाकरीस ठेवूं देऊं नये. याप्रमाणें कलम १.

रोजमरा दीड माहीचा, ६९ निराजी त्रिंबक, ६९ राघो मुदगल, २०० अकबरखान, ९० त्रिंबकराव रामाजी, एकूण तीनसें ऐसीं रुपये रोजमरा देत जाणें कलम १.

येणेंप्रमाणें ६ साहा कलमें करार केलीं असेत ह्मणोन रा० गोपाळराव गोविंद व मल्हारराव भिकाजी यांस रसानगी यादी सनद १.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २२.

[९४] नबाब सलाबतजंग याचे बिघाडामुळें मोंगलाई अंमलाची जाहागीरीची जप्ती करून तुह्मांस कमावीस सांगितली होती ती हालीं मोकळी केली असे. तरी अंमल पेशजी चालत आल्याप्रमाणें चालों देणें ह्मणून पत्रें:—

---

(92) The Jahagir of Mirza Mahomed Khansama Sirkar Nawab Asaf-Jaha, (consisting of 23 Mahals Undri and others in Pargana Dharur,) was under attachment. The attachment was now removed.
A. D. 1757-58.

(93) Haidar Khan Gardi was sent with Gardis troops and some Portuguese to Karnatic. It was ordered that muster should be taken of his forces and payment made accordingly; that ammunition should be supplied to him when required; and that provision should be made for feeding the wounded and for removing them.
A. D. 1757-58.

कवीजंग याजकडील जाहागीरीचीं पत्रें,

१ भगवंतराव राम कडेकर—१ मौजे मेहेकरी १ मौजे शेडी निसबत काकाजी विनायक १ मौजे धनगरवाडी परगणे नेवासें निसबत नारो बाबाजी १ कसबे रासीन निसबत त्रिंबक निराजी.

जनकोजी सिंदे याचे नांवें,—१ मौजे नालेगांव १ मौजे सायवाडी १ मौजे माळीवाडा १ मौजे निबोडी १ मौजे कापूरवाडी १ मौजे गालफखानी १ मौजे मुर्तुजापूर १ मौजे चौराने खुर्द १ कसबे भिंगार १ मौजे पाटेगांव ॥ मौजे हेरवाडी निमे १ मौजे चौरानेबुद्रुक १ कसबे पेडगांव १ मौजे मांडवे १ मौजे हेलोडे १ मौजी वाकोडी. पत्रें ९.

सीयादत खान याजकडील जागीरीची पत्रें,

१ मौजे खमद निसबत रामाजी मल्हार.

१ निसबत भगवंतराव राम कडेकर—१ मौजे जाटदेवळें १ मौजे डाणेगांव.

मौजे पाटोदें परगणे पांडे पेडगांव निसबत फिरंगोजी निंबाळकर. कसबे खेड जलालपूर निसबत सदाशीव बाबाजी.

१ हिस्सा नारायणडोहो निसबत निळकंठ नारायण.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ५.

[९५] मुतार मीया शिलेदार कुंजरगडकर निसबत भवानजी ताकपीर याजपासून कुंजरगड सरकारांत घेतला ते समयीं गांव द्यावयाचा करार केला होता; सबब हालीं एक गांव सातसें रुपये तनख्याचा देविला असे. तर्फ हवेली संगमनेर पैकीं नेमून देणें ह्मणोन बाबुराव हरी कमावीसदार यास यादी सनद १. खेरीज तैनात गांव दिला असे.

इ. स. १७५८–५९.
तिसा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ५.

[९६] मीर इबादुल्लाखान याजपासून सोनगीर किल्ला सरकारांत घेतला त्या समयीं एक गांव द्यावयाचा करार केला होता. त्याप्रमाणें मौजे पाटोदें तर्फ हवेली परगणे नंदुरबार हा गांव दरोबस्त जागीर मोकासा बाबती सरदेशमुखीसुद्धां कुलबाब साल मजकुरापासोन मशारनिल्हेकडे देविला असे. तरी मौजे मजकुरचा आकार होईल तो याचे नांवें खर्च लिहिणें ह्मणोन केसो त्रिंबक कमावीसदार परगणे नंदुरबार यास सनद १.

A. D. 1757-58.

(94) The Mogal's share of revenue in some villages, which was attached owing to a dispute with Nawab Salabat Jung, was released.

A. D. 1757-58.

(95) At the time of the surrender of the fort of Kunjargad by Mutar Meeya Siledar of the fort, a village was promised to be given to him in Inam. The promise was now fulfilled.

येविसीं (सनदा) ३. १ मोकदमास, १ जमीदारास, १ मीर इबदुल्लायास. रसानगी यादी.

अमीनुद्दीन हुसेन किल्लेदार माजी किल्ले चौलहरे याजपासून किल्ले मजकूर सरकारांत घेतला त्या समयीं एक गांव द्यावयाचा करार होता, त्यास, त्याप्रमाणें मौजे तलवडे तर्फ देहर माल परगणे भामरे येथील जागीर व बाबतीचा अंमल मशारनिल्हेकडे देविला असे. तर मौजे मजकुरची जागीर व बावतीचा अंमल मशारनिल्हेकडे चालविणें. याचा आकार होईल तो मशारनिल्हेचे नांवें सालमजकुरापासोन खर्च लिहीत जाणें, ह्मणोन माधवराव बल्लाळ कमावीसदार परगणे भामरे यास सनद १.

येविशीं (सनदा) ३—१ मोकदमास, १ जमीदारास, १ अमीनुद्दीन हुसेन यास सनद. रसानगी यादी.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज ९.

[९७] हेलवाक महालांतील जयगड किल्ला रा० पंतप्रतिनिधी याजकडील; तो किल्ला तुह्मीं सरकारची आज्ञा नसतां घेतला ह्मणोन हुजूर विदित जालें. ऐशास त्याजकडील किल्ला बिगरहुकूम घ्यावयास कारण काय? हालीं सदरहु किल्ला पंत मशारनिल्हेस द्यावयाचा करार करून हे सनद सादर केली असे. व या कामास बाळोजी कदम व साखरोजी उपरा ऐसें हरदुजण पाठविले असेत. तर मशारनिल्हेकडील लोकांचे स्वाधीन हरदु हुजऱ्यांचे गुजारतीनें किल्ला स्वाधीन करून आपले लोक उठवून नेऊन कबज घेणें, ह्मणोन खंडोजी माणकर याचे नांवें सनद १.

चिटनिसी पत्र होतें तें फिरवून सनद लिहून दिल्ही.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. रबिलाखर २९.

[९८] त्रिंबक सूर्याजी किल्ले त्रिंबक याचे नांवें सनद कीं, कृष्णशा राजे याचे जवारचें ठाणें व परगणे मुजफरखान याणीं सरकारांत घेतलें बितपसील:—१ परगणे जवार हवेली ठाणें सुद्धां १ परगणे देहरजे, १ परगणे तलवडे, १ परगणे गंजड, एकूण चार परगणे व गढी जवारची देखील जकात; याची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. तरी सदरहुप्रमाणें परगणे व गढी मुजफरखान तुमचे हवाला करतील त्याची लावणी करून कीर्द आबादानी करणें. रयतीस कौल दिल्हा आहे त्याप्रमाणें रयत आणून परगणीयांत वसात करणें, ह्मणोन परवानगी रूबरू सनद १.

---

(96) The forts of Songir and Chaulher having been surrendered by Mir Ibadulla Khan and Aminudi Husen respectively, an Inam village was given to each, as agreed upon.
A. D. 1757-58.

(97) Khandoji Mankar having, without authority, taken the fort Jayagad in the Mahal of Helwak, belonging to the Pant Pratinidhi was ordered to restore it.
A. D. 1758-59.

मुजफरखान यास सनद कीं, रा० त्रिंबक सूर्याजी याजकडे सदरहु ठाणें व परगणे हवाला करून त्याजकडून बंदोबस्त करवणें ह्मणून सनद.—परवानगी रूबरू.

इ. स. १७५८–५९. तिसा खमसेन मया व अलफ. रजब २७.

[९९] बावा भाईराज संस्थान रामनगर याजकडील परगणेयाची जप्ती सरकारांत करविली होती. त्यावरून हालीं मशारनिल्हे वसईच्या मुकामीं येऊन नजरचे ऐवजीं परगणे नगर हवेली संस्थान मजकूर पैकीं देहे ६९ देखील जकात गांवगन्नाची कुलबाब कुलकानु, व परगणे मजकुरचे उभे मार्गाची जकात पैकीं निमे, येणेंप्रमाणें सरकारांत घेऊन परगणे त्याचे त्याजकडे बाहाल करून, कमाविसदाराच्या नांवें ताकीदपत्रें कीं मोकळी केली असे तर तुह्मी परगणे मजकुरीं दखलगिरी न करणें ह्मणोन पत्रें,

१ शंकराजी केशव प्रांत वसई याचे नांवें परगणे मांडवें.

१ रामचंद्र अनंत याचे नांवें परगणे पडवळ व परगणे धोडथळ व नरोळी व व्याळ.

इ. स. १७५९–६०. सीतेन मया व अलफ. रमजान १३.

[१००] सैद शरीफखान माजी किल्लेदार किल्ले देवगिरी यांस सरकारांतून जागीर करार करून दिल्ही असे तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन जागीरीचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन सनदाः—

---

(98) A Sanad to Trimbak Suryaji of Fort Trimbak. The Thana of Jawar and the following Parganas, belonging to Krishnasha Raja, were taken by Muzferkhan on behalf of Government:—

A. D. 1758-59.

1 Pargana Jawar with the Thana and the building.
1 Do. Deherje.
1 Do. Talwade.
1 Do. Ganjad.
—
4

The Kamavis of these 4 Parganas and the fort of (**गढी**) Jawar is entrusted to you.

(99) The Parganas of Bawa Bhairaj of Sansthan Ramnagar were attached by Government. He came to Bassein, and agreed to surrender to Government in lieu of Nazar, 69 villages of Pargana Nagar Haveli including town duties and Kulbab and Kulkanu, and half the transit duty leviable on the high roads. The proposal was accepted, and his Parganas were ordered to be made over to him. Letters were issued to Kamavisdars to remove the attachment.

A. D. 1758-59.

(100) Saed Sharifkhan, the old Killedar of Devgiri, (which was taken from the Mogals), was given three villages in Inam. One village was given to his servant, Appaji Dhundiraj.

A. D. 1759-60.

(सनदा) ३ मोकदमाचे नांवें—२ परगणे सुलतानपूर (१ मौजे पिंपळगांव १ मौजे गणोरी), १ कसबे टाकळे परगणे कन्नड निमे जागीर.

२ कमाविसदाराचे नांवें सनदा कीं, सदरहू गांवचा मोंगलाई अंमल मशारनिल्हेकडे चालवणें; आकार होईल तो मशारनिल्हेच्या नांवें खर्च लिहिणें. (१ गोविंद हरी सुलतानपूर, १ राजाराम बाबुराव कन्नड). एकूण पांच.

२ चिटनिसी जमीदाराचे नांवें.—रसानगी यादी.

आपाजी धुंडीराज दिमत सैद शरीफखान माजी किल्लेदार किल्ले देवगिरी यास मौजे सावखेडें परगणे पैठण येथील जागीर सरकारांतून करार करून दिल्ही असे; तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन जागीरीचा अंमल सुरळीत मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन मोकदमाचे नांवें सनद १.

माहादाजी गोविंद यास कीं, जागीरीचा आकार होईल तो मशारनिल्हेचे नांवें खर्च लिहिणें ह्मणून.

१ जमीदारांस चिटनिसी पत्र.

इ. स. १७५९–६०. सीतेन मया व अलफ. साबान ५.

[१०१] दौलताबाद सलुखानें येत नाहीं, कजीया लागला, याजकरितां अंतूरचे किल्लेदारानें भील जमा करून मुलुखांत उपद्रव देतो, याजकरितां कजीया फैसल होई तोंपर्यंत तूर्त दोनशें माणूस ठेवणें; तुह्मांस महालचे ऐवजीं पैका मजुरा पडेल ह्मणोन नारो बाबाजी नामजाद परगणे नेवासें वगैरे यासी रसानगी सनद १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जिल्काद ५.

[१०२] विसाजी कृष्ण व हरि गोपाळ यांस सनद कीं, अकल महमदखान व बेगम याजकडून हुसेनखान लोधी हुजूर आले. याणीं किल्ला सांतगड वगैरे ठाणीं व मुलुख आठ लक्ष तीस हजार रुपयांचा हालवसूली सरकारांत द्यावयाचा करार केला आहे. त्याची यादी अलाहिदा करार करून मशारनिल्हेस तुह्मांकडे पाठविले आहेत; तरी सदरहूप्रमाणें किल्ला व ठाणीं व मुलुक सरकारांत घेणें. सरकारकाम होऊन अंमल बसलीयावर मशारनिल्हेकडील कलमें सदरहू

A. D. 1759-60.

(101) A letter to Naro Babaji of Pargana Newase. The Killedar (fort keeper) of Antur seeing that Daulatabad cannot be obtained by negotiation, has collected Bhils and is disturbing the Country. You are permitted to entertain 200 additional men till peace is restored.

A. D. 1760-61.

(102) A Sanad to Visaji Krishna and Hari Gopal. Husen Khan Lodhi, who came to the Huzur on behalf of Akal Mahomed Khan and Begam, has agreed to the surrender to Government of Fort Santhgad and other posts and a territory yielding at present 8 lacs and 30 thou-

यादीवर करार करून दिल्हीं आहेत त्याप्रमाणें तीस हजार रुपये वगैरे कलमें यादीप्रमाणें करून देणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

सदरहू यादी करार करून दिली आहे. त्याचीं कलमें अकल महमदखान व बेगम याणीं किल्ले सांतगड वगैरे ठाणीं आठ लक्ष तीस हजार रुपयांचा मुलूख हालवसूली सरकारांत आलीयावर मशारनिल्हेस सरकारांतून द्यावयाचा करार बितपसील:—

किल्ला व ठाणीं सरकारांत आलीयावर तेथील लोकांचे समजाविसीस वगैरे मिळोन रुपये ३०००० तीस हजार द्यावे याप्रमाणें करार कलम १.

कुडचीबिडा देखील खेडीं वीस एक लाख रुपयांचीं अकल महमदखान व बेगम यांस चालवावीं येणेंप्रमाणें करार कलम १.

बेगमेचे निसबतीचे पीरजादे व ब्राह्मण यांचें चालवायास तीन हजार तनख्याचा होनाचा सरंजाम इनाम सदरहू तालुकीयांत द्यावा. नांवनिसीं याद लेहून देतील त्याप्रमाणें इनामपत्रें करून द्यावीं येणेंप्रमाणें करार १.

मखमूमखान यास सरकारांत ठाणीं व मुलूख येईल त्याखेरीज दाहा हजार रुपयांचा सरंजाम द्यावा येणेंप्रमाणें करार १.

हुसेनखान लोधी याणीं सदरहूप्रमाणें किल्ला व ठाणीं सरकारांत दिल्हींयावर मशारनिल्हेस,

१ शंभर स्वार व पांचशें गाडदी यांनिसीं चाकर ठेवावें. खाशास तैनात पांच हजार रुपये व कारकुनास बाराशें रुपये, याप्रमाणें करावे.

१ एक गांव एक हजार होनांचा दरोबस्त इनाम द्यावा. कलम.

सुभराव वेंकाजी यांणीं श्रम साहस करून ठाणीं सरकारचीं वसवून दिल्हींयावर मशारनिल्हेस तैनात सालिना रुपये १२००, व कापड आंख ३०० तीनशें, येणेंप्रमाणें तैनात करार करून सेवा घ्यावी. कलम १.

येणेंप्रमाणें साहा कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सरकारकामें जाहल्यावर सदरहुप्रमाणें

---

sand Rupees. The details of the agreement have been separately recorded, and the said person is sent to you. You should accordingly receive from him the fort, the posts, and the territory above referred to.

The agreement does not specify the territory to be transferred. It promises on the surrender of the fort &c., to grant Rs. 30,000 to the men of the fort, to continue the village of Kudchibida and 19 other villages to Akal Mahomed and the Begam, to employ Husen Khan Lodhi at the head of 100 Sowar and 500 Gardis on a Salary of Rs. 5,000 to grant him one village in Inam worth 1,000 Hons, and to assign a Saranjam Inam of 3,000 Hons for the maintenance of the Pirjades and Brahmins dependant on the Begam.

होतील. याप्रमाणें यादी करार करून विसाजी कृष्ण व हरी गोपाळ यांजकडे पाठविली असे. १ रसानगी यादी.

सदरहू यादी व पत्र हुसेनखान लोधी याचे स्वाधीन केलें असे.

[१०३] किल्ले बहुला सरकारांत घेऊन रा० त्रिंबकराव विश्वनाथ याजकडे दिल्हा असे.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जिल्काद २५.

किल्ले मजकुरचा बंदोबस्त व किल्ल्याचे जागीरीचे गांवचा बंदोबस्त मशारनिल्हे करतील. इतके दिवस जागीरीचा अंमल करार वाके पोहचत नव्हता. हालीं मशारनिल्हे जागीरीचा अंमल घेऊन गांव खेडीयास कौल करार देऊन जागीरचे गांवाची आबादानी करीतील. किल्ल्याचे दागदोजीचें, इमारतीचें काम, वेठ बिगार घेणें तें किल्ल्याकडे घेतील. परगणे नासिकचे जागीरीचें गांव वगैरे किल्ल्याकडे असतील तेथें कमाविसदारांनीं वेठ बेगार वगैरे रोखापत्र न करावा. येविसीं तुह्मीं ताकीद करणें ह्मणोन बाळाजी महादेव सरसुभा प्रांत गंगथडी यास ताकीदपत्र १.

मोरो विनायक व त्रिंबकराव सदाशिव कमाविसदार परगणे नासिक यांस पत्र रोखा पत्र न करणें ह्मणून.

[१०४] मोरो गोपाळ गोळे यास प्रांत गुजराथची सरमजमु आहे त्यास, तेकडी वगैरे

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
मोहरम १४.

सात माहाल गायकवाड याजपासून सरकारांत घेऊन साल मजकुरीं कमावीस तुह्मांस सांगितली त्याची सरमजमु मशारनिल्हेकडे सांगितली असे. तरी याजपासोन सात महालचे सरमजमुचें प्रयोजन घेणें ह्मणोन नारोकृष्ण कमाविसदार परगणे तेकडी वगैरे महाल परगणे गुजराथ यास सनद १. रसानगी यादी.

[१०५] मौजे वडवटी परगणे लक्ष्मेश्वर हा गांव साल गुदस्ता सिरेटीकराकडून सरकारांत

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
मोहरम २३.

घेऊन रामचंद्र नारायण याचे हवाला ठाणेंसुद्धां केला आहे; तो हालीं लक्ष्मण कोन्हेर याजकडे ठाणेंसुद्धां देविला असे. तरी मौजे मजकूर ठाणें व जकीरासुद्धां याजकडे देणें; ह्मणोन विसाजी नारायण यास सनद १. रसानगी यादी.

---

(103) The fort of Bahula was taken by Government, and entrusted to the management of Trimbakrao Vishwanath.
A. D. 1760-61.

(104) Tekdi and other 6 Mahals were taken from Gaikwad and entrusted to the management of Naro Krishna.
A. D. 1760-61.

(105) The village of Wadwati in Pargana Laxmeshwar was taken from Sirattikar in the preceding year.
A. D. 1760-61.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. सफर १.

[१०६] कृष्णाजी विश्वनाथ यास सनद कीं, नजफअली किल्लेदार किल्ले असेर, याजपासून असेरचा किल्ला सरकारांत घ्यावा आणि किल्लेदाराचे मुद्दे सरकारांतून करार करून द्यावे बितपसीलः—

जागीर वरणगांव परगण्यांत कसबासुद्धां तनखा ५०००० पन्नास हजारांचा द्यावा. चाकरी घ्यावी. कलम १.

शिबंदी खर्चास रुपये १००००० एक लाख किल्लेदार उतरलीयावरी द्यावे. कलम १.

बहुमान किल्लेदार व हैदरअल्ली भाऊ व पुत्र यांस शिरपाव देणें तो हुजूर आल्यावर होईल. कलम १.

जागीरीशिवाय इतलाख दोनशें राऊतांनिशीं चाकरी करावी. पैका शिरस्तेप्रमाणें पावेल. कलम १.

तोफा दोन तुर्ही पाडाव करून आणिल्या आहेत त्या, व त्याप्रतीच्या आणखी तीन, एकूण पांच द्याव्या. कलम १.

हजारी संदीवाल व जमातदार दाहा पंधरा यांस वस्त्रें योग्यायोग्य पाहून तुर्ही द्यावीं. कलम १.

वेताळवाडी किल्ल्याविशीं सलाबतजंग निजामअल्ली यास कागद पाठवून भीड खर्चून दिल्यास सर्वप्रकारें साहित्य करूं. कलम १.

सेरबाचे बंदुखा व सरकारचा पहिला जकीरा दास्तानचे जिनसा खेरीज वस्तवानी सेरबाचे बंदुखा ज्या किल्लेदाराजवळ असतील त्या द्याव्या. कलम १.

---

(106) A Sanad to Krishnaji Vishwanath. You are authorized to offer the following terms to Nazaf Ali, the Keeper of the Fort of Aser, for the surrender of the fort by him to Government:—

A. D. 1760-61.

1. A service Jahagir of Rs. 50,000 in Pargana Warangaon, including the Kasba, will be granted (to Nazaf Ali).

2. A dress of honour will be given to the Fort-keeper and his brother Haidarali, and his son, on his coming to the Huzur.

3. Rs. 100,000 will be paid for expenses of the Sibandi.

4. Nazaf Ali should serve with 200 horsemen, the charge on account of their salaries being paid by Government, in addition to the Jahagir.

5. In case Nazaf Ali succeeds, by using his influence with Salabatjung Nizam Ali, in obtaining a surrender of the fort of Wetalwadi, additional favour will be conferred on him.

And 3 other minor terms.

येणेंप्रमाणें आठ कलमें करार केलीं असेत. त्यास सदरहू कलमांची सनद सरकारची किल्लेदारास पावलीयावर त्याणीं किल्ला पंधरा दिवसांत सरकारांत द्यावा. याप्रमाणें जाल्यास सदरहू कराराप्रमाणें सरकारांतून चालवावें याप्रमाणें करार केला असे. सदरहूप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणून सनद १. रसानगी करारी यादी १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रबिलावल ११.

[१०७] नारो त्रिंबक तर्फ विजेदुर्ग यांचे नांवें सनद कीं, दत्ताजी शिवदेव याणीं राघो मुकुंद याजबराबर राजकारणाचा मजकूर हुजूर सांगोन पाठविला, त्याजवरून राजकारण करावयाचा करार करून तुह्मांस सनद सादर केली असे. कलमें बितपसील:—

हशमी लोक पांचसें यांसीं एक माहा रुपये,

६००० लोक असामी ५००, दर १२ प्रमाणें.
२०० सरदार.
१५० कारकून (१०० कित्ता, ५० राघो मुकुंद).

———

६३५०.

त्रेसष्टशें पन्नास रुपये देविले असेत. त्यास पांचशें माणूस चांगले बंदुखी पाहून करार करून रोजमरा देणें. कलम १.

नक्त रुपये ६००० साहा हजार देणें. कलम १.

घोडीं सामानसुद्धां २.

कित्ता—कडीं सोन्याचीं, पोशाक २. चौकडे २, दर २५० प्रमाणें रुपये ५००.

७२ प्रत कडीं ३, दर २४.
२४ प्रत कडीं २, दर १२. ४ गलबतें काबु.

——— ———

९६. ९.

दोन घोडीं सामानसुद्धां, व दोन पोशाक, व चार गलबतें, व शाण्णव तोळे यांचीं पांच कडीं, व पांचशें रुपयांचे दोन चौकडे देणें कलम १.

These terms should be fulfilled if Nazaf Ali surrenders the fort within 15 days of the receipt by him of the Government Sanad embodying these terms.

A. D. 1760-61.

(107) Dattaji Shivdeo having offered to do some political service to Government, Naro Trimbak of Fort Vijayadurg was ordered to place at his disposal, on due security being furnished, 500 gunners, Rs. 6,000 in cash, 2 Golden hand-ornaments, 2 ear-ornaments, 4 ships and 2 horses. Dattaji was promised, in case of success, a Jahagir of Rs. 45,000 in his province and of Rs. 5,000 in the Konkan.

तीन कलमें करार करून तुह्मांकडे पाठविले आहेत. तरी दत्ताजी शिवदेव याजपासून मातबर जामीन घ्यावा कीं, राजकारण न आलें तर पैकावगैरे जें सरकारांतून पोंचेल तें माघारें द्यावें. याप्रमाणें मातबर जामीन घेऊन त्याचा कागद लिहून घेऊन सदरहु लिहिल्याप्रमाणें देणें. राजकारण जालीयावर हुजूर लेहून पाठविणें; ऐवज पाठविला जाईल. मातबर जामीन घेतलीयावर सदरहुप्रमाणें सत्वर करणें ह्मणून सनद १. रसानगी यादी १.

राजकारण मारुफात दत्ताजी शिवदेव सरकारकाम जालीयावर द्यावयाचा करार:—

जागीर रुपये ४५००० स्वदेशीं.
५००० कोंकणांत.
―――
५००००.

पालख्या सामानसुद्धां दोन तयार करून द्याव्या कलम १.

पन्नास हजार तनख्याची द्यावी कलम १.

नक्त रुपये २५००० पैकीं विजेदुर्गास नारो त्रिंबक याजकडून देविले ६०००. बाकी १९००० एकोणीस हजार द्यावे. कलम १.

कारकून असामी ५ पांच योग्यतेप्रमाणें तैनात करार होईल. कलम १.

चार कलमें करार केलीं असेत. कार्यसिद्धि जालीयावर सदरहुप्रमाणें सरकारांतून दिल्हें जाईल. याप्रमाणें करार करून यादी लिहून दिल्ही असे.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रबिलाखर २.

[१०८] बाबुराव सदाशिव यांचे नांवें सनद कीं, परगणे धारूर पैकीं गांव १८ साल गुदस्तां नवी जागीर सरकारांत आली त्याची कमावीस अंताजी सखदेव यास होती; ते त्याजकडून दूर करून सालमजकूर सन इहिदे सीतेनांत सदरहु १८ गांव येथील जागीरीची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे. तरी चौकसीनें मामलत करून आकारप्रमाणें ऐवज सरकारांत जमा करून पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडतील. परगणे मजकूर येथील अठरा गांवचा कच्चा हिशेब सरकारांत समजवावा. याप्रमाणें करार केला असे ह्मणोन सनद. रसानगी यादी.

A. D. 1760-61.

(108) The Jahagir of 18 villages in the Mahal of Dharur was obtained by government in the preceding year.

[१०९] लिंगोजी जाधव दिमत फत्तेसिंग भोंसले यास सनद कीं, मौजे कुरले कर्यात आउंध येथील ठाणें फत्तेसिंग भोंसले यांजकडे होतें त्यास, ते मृत्यु पावले यास्तव, हालीं रा० कृष्णाजी त्रिंबक याजकडे ठाणें जकीरासुद्धां देविलें असे. तरी कुल जकीरासुद्धां ठाणें मशारनिल्हे यांचे हवालीं करून पावलीयाचें कबज घेणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रबिलाखर २०.

मौजे मजकुरास सनद कीं, मौजे मजकुरचा अंमल पेशजी फत्तेसिंग भोंसले यांजकडे होता. त्यास, ते मृत्यु पावले यास्तव, सालमजकुरापासून मौजे मजकुरची कमावीस रा० कृष्णाजी त्रिंबक याजकडे सांगितली असे. तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन मौजे मजकुरचा दरोबस्त वसूल सुरळीत देणें ह्मणून सनद.

बाबुजी नाईक जोशी यास पत्र कीं, कराड प्रांतीं वगैरे गांव सरंजाम फत्तेसिंग भोंसले यांचा आहे. तेथील जप्ती करावयास रा० कृष्णाजी त्रिंबक याजकडे सांगितली आहे. तरी वसूल मशारनिल्हे घेतील. कुरल्याचे ठाणेंस कमावीस देखील सांगितली आहे. तर तुह्मीं ताकीद करून ठाणें याजकडे देववणें ह्मणून पत्र.

रसानगी यादी.

[११०] परगणे भूम येथील जागीरीचा अंमल मुधोजी नाईक निंबाळकर दिमत मोंगलाई याजकडे आहे त्यास, साल गुदस्तां नबाबांनीं परगणे बारसी व वांगी येथील जागीर सरकारांत दिली. त्यास, खरीपाचा वसूल नाईकांनीं घ्यावा, रबीचा वसूल सरकारांत घ्यावा; असें असतां दोन्ही वसूल मशारनिल्हेनींच नेला. तो ऐवज येणें व कर्जपटीचा ऐवज करार होणें, यास्तव परगणे मजकुरचा जागीरीचा अंमल सरकारांत जप्त करून नागो राम यांस जप्ती सांगितली असे. तरी यासी रुजु होऊन परगणे मजकुरचा जागीरीचा वसूल सुरळीत देणें, मुधोजी नाईकाकडे न देणें, ह्मणून जमीदार परगणे मजकूर यास सनद १. परवानगी रूबरू राजश्री नाना.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रबिलाखर २१.

---

(109) Fattesing Bhosle having died, his post of Kurle in Taraf Oundh was taken by Government.

A. D. 1760-61.

(110) The Jahagirs of Parganas Barshi and Wangi were, in the preceding year, surrendered to Government by the Nawab. It was settled that the Kharif revenue of the Parganas should be taken by Mudhoji Naik Nimbalkar and the Rabi Revenue by Government.

A. D. 1760-61.

[१११] कृष्णाजी माधवराव कमाविसदार परगणे सितोडा यास सनद कीं, देहाय परगणे मजकूर पैकीं गांव पेशजी कवीजंग बाहादर याजकडे जागीर होती; त्यास, साल गुदस्तां नगरचा किल्ला सरकारांत आला तेव्हां जागीर सरकारांत घेतली. ऐशास देहाय परगणे मजकूर पैकीं गांवचा खरीफाचा ऐवज साल गुदस्त सन सीतेनचा मशारनिल्हेस माघारा द्यावयाचा करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे. तरी परगणे मजकूर पैकीं मशारनिल्हेकडील जागीरीचे गांवचा खरीफाचा ऐवज साल गुदस्तां तुह्मीं वसूल घेतला असेल तो, साल मजकुरीं मशारनिल्हेस माघारा देऊन पावलीयाचें कबज घेणें; ह्मणोन मशारनिल्हे यास सनद १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलावल २८.

रसानगी यादी.

[११२] मौजे अंतुरे परगणे धारूर येथील ठाणें लक्ष्मण खंडेराव याणीं घेतलें तें हालीं तुमचे तुह्मांकडे देविलें असे. मशारनिल्हे तुमचे स्वाधीन करतील तें घेऊन पावलीयाची कबज घेणें. गाडदी खेरीज करून नवी शिबंदी मशारनिल्हेनीं ठाण्यांत ठेविली आहे त्याची चौकशी उत्तम रीतीनें तुह्मीं करून नवीच शिबंदी गाडद्याखेरीज असेल त्याचा पैका वाजवी असेल तो आपल्या कमाविसदाराकडोन देवणें, आणि पावलीयाचें कबज घेणें; ह्मणून बाबुराव सदाशिव यास सनद १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलाखर ५.

चिटनिसी पत्र फिरऊन दिल्हें १.

[११३] बहिरराव विठ्ठल यास सनद कीं, तुह्मांस पथक पागासुद्धां प्रस्तुत करवीर प्रांतें रवाना केलें आहे तरी पत्रदर्शनीं स्वार होऊन त्या प्रांतीं जाणें. रा० विठ्ठल विश्राम यास तिकडे पाठविले आहेत; ते तुह्मांस जें सांगतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. याजकडील काम काज जाहल्यावर कर्नाटक प्रांतें पथकसुद्धां जाण्याची नेमणूक हुजूरून केली आहे; येविसीं चिरंजीव रा० दादा यासीं पत्र लिहिलें आहे, ते तुह्मांस रवाना करतील. ह्मणून बहिरराव विठ्ठल यास पत्र १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलाखर ६.

रसानगी यादी.

---

(111) The fort of Nagar came into the possession of government in the preceding year.

A. D. 1760-61.

(112) The post of Antur in Pargana Dharur, which was taken by Laxman Khanderao, was now restored to Baburao Sadashiv.

A. D. 1760-61.

(113) Bahirrao Vithal was sent on some mission to the Karwir territory, and was directed to act up to the instructions of Vithal Vishram.

A. D. 1760-61.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सितेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २५.

[११४] निजामअल्लीखान याची जागीर मोंगलाई अंमल सरकारांत जप्त करून रा० जगपतराव बाहादर याजकडे जप्तीची कमावीस सांगितली असे. तरी मशारनिल्हेसी रुजू होऊन कुल मोंगलाई अंमल वसूल देणें ह्मणोन जमीदाराचे नांवें सनदा.

१० सरकार सुभे भागानगर,

१ सरकार यलगंदल, १ सरकार रामगिरी, १ सरकार मलंगूर, १ सरकार खमेमेट, १ सरकार वरंगल, १ सरकार मुस्तफानगर व मुर्तजानगर, १ सरकार राजमहेंद्र, १ सरकार शिकाकोळ, १ सरकार मेदक वगैरे तालुक्यास कराई, १ सरकार भोवनगीर.

५ सरकार नांदेडचे माहाल,

१ परगणे बाळकोंडा, १ परगणे बेमगळ, १ परगणे वाकडी, १ परगणे होथ, १ परगणे यलगडद.

२ जागीर मोंगलअल्ली,

१ हवेली नांदेड; १ परगणे कोटगीर.

१२ प्रांत वराडचे माहाल,

१ परगणे तामसें १ परगणे वाढवणें १ परगणे सेवाळे १ परगणे मनाटे १ परगणे नादापूर १ परगणे इंगोली १ तुरुकचांदे परगणा १ परगणे सागड व लेभाही १ परगणे कीनवट १ परगणे कोरटे १ परगणे उटनूर १ परगणे गुरुनचील चीलमें—एकूण २९.

रसानगी यादीची नक्कल; अस्सल याद जगपतराव याजकडे नेली असे. १

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २५.

[११५] रघुपतराव जगजीवन पिंगळे मोंगलाईतून सरकारांत आले त्यास जातीचे बेगमीस सरंजाम तनख्याचे गांव नेमून तनखा रुपये,

---

(114) The Jahagir Moglai Amals of Nizam Ali Khan were attached and their management was entrusted to Jagpatrao Bahadur.

A. D. 1760-61.

10 Sirkars of Subha Bhaganagar (Sirkar Ramgiri, Rajmahendra, Elgandal &c.).

5 Mahals of Sirkar Nanded.

12 Mahals of Prant Warad (Berar).

2 Parganas Jahagir of Mogal Ali.

(115) Raghupatrao Jagjiwan Pingle came over to the Peshwa, leaving the service of the Mogal. He was given villages worth Rs. 25,000, in the Parganas of Lohagaon, Mudhol and Bahasar.

A. D. 1760-61.

१७००० महाल निसबत बाबुराव सदाशिव,
१०००० परगणे लोहगांव (मौजे होनगुंद १ मौजे येसगी १ मौजे नागणी) आकार.
७००० परगणे मुधोळ (१ मौजे आद्धर १ मौजे बिदरहळ्ळी) आकार.

१७०००.

८००० परगणे बाहासर पैकीं मौजे येवती वगैरे निसबत हरी दामोदर याजकडून.

२५००० एकूण पंचवीस हजारांचे तनख्याचे गांव नेमून देणें ह्मणोन सनदा ३.

रसानगी यादीची नक्कल; अस्सल करारी यादी रघुपतराव याजजवळ नेली.

इ. स. १७६०-६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब ११.

[११६] मोंगलाई ठाणीं असेरीच्या किल्ल्यामुळें १ कसबे मलकापूर, १ कसबे वडनेर, दोन ठाणीं सरकारांत घेतलीं साल गुदस्तां; परंतु तहांत नाहीं याकरितां माघारीं देविलीं असेत. तरी मोरो सुंदर याचे स्वाधीन करून कबज घेणें ह्मणोन हरी दामोदर यास सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७६०-६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब १८.

[११७] परगणे चाळीसगांव येथील जागीर नबाब निजामअल्ली-खान याणीं सरकारांत दिल्ही गांव एकूण तनखा रुपये:—

५००० सखाराम भगवंत यास,
२२०३ मौजे मळेगांव.
१७५० मौजे खडकी बुद्रुक.
७२७ मौजे गणपूर.
३२० मौजे पोहरे.

५०००.

५००० कृष्णराव बल्लाळ यास,
१५०० मौजे पिंपरीबुद्रुक.
१३५० मौजे अडगांव.
११५० मौजे चिंचखेड.
१००० मौजे देवळी.

५०००.

(116) The posts of Malkapur and Wadner, which were taken by government, as being assigned to the fort of Asher, were returned to the Mogals, as they were not included in the treaty.
A. D. 1760-61.

(117) A Jahagir of 10 villages was handed over to Government by the Nawab Nizam Ali.
A. D. 1760-61.

२००० रामचंद्र गणेश यास,
  ११४४ मौजे वझर.
   ८९६ मौजे बीमखेड.

  २०००.

१२००० बारा हजार तनख्याचे दाहा गांवची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन अंमल चौकसीनें करून लावणी करणें. रबीचा वसूल तुह्मीं घेणें. ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करणें ह्मणोन कमलाकर भास्कर निसबत कृष्णराव बल्लाळ याचे नांवें सनद १.

रसानगी यादी.

[११८] चिरंजीव समशेर बाहादर याचे नांवें सनद कीं, परगणे आंबे पडतूर येथील जागीर सरकारांत आली. तनखा ८१५२५ एक्याऐसी हजार पांचशें पंचवीस रुपये यांची कमावीस तुह्मांकडे सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन अंमल करणें. लावणी करून आबादी करणें. ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करणें. याखेरीज कलमें:—

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
सावान ११.

जकातीचा प्रकार तरी सारे पडतूर महालातचे बलुत सुद्धां आकार होईल त्यापैकीं तनखे बमोजीब दोन हिस्से खंडागळ्यास द्यावे. बाकी एक हिस्सा सरकारांत घेऊन जमा करणें कलम १.

मुकासी व सरदेशमुखी व बाबतीची नेमणूक सरकारांतून होऊन येईल त्याप्रमाणें ऐवज पावता करणें. कलम १.

शिबंदी व महाल मजकुरची नेमणूक सालिना रुपये:—

८०० कमाविसदार,	३०० तरफदार ४ दर ७५.
२०० फडनीस,	९० आफ्तागीर दिवट्या.
२०० मजमदार.	१५०० स्वार निसबत कमाविसदार स्वार १० दर १५०.
१५० कारकून.	१६०० प्यादे तबसीलीस असामी ४० दर सालिना ४०.
७५ कोतवाल.	२५० खेरीज मुक्काम कुल सारे.
५० मुश्रीफ.	
१४७५.	३७४०.

पांच हजार एकशें सत्तर रुपये करार केले असेत. चौकशीनें खर्च करून निमे माघ मासीं व निमे अखेर सालीं घेणें. कलम १.

(118) The Jahagir of Pargana Ambe Padtur of Rs. 81,525, which was obtained by government, was made over in Kamavis to Samsher Bahadur.

A. D. 1760-61.

१ बेरीज मुळांत चुकलेली आहे. मुळांत जी बेरीज आंकड्यांत दाखविली त्याप्रमाणें ती लेखी नमूद केली.

जमीदारांचा हक्क रुसूम एकसाल दरोबस्त वसूल करून सरकारांत जमा करणें. कलम १.

सरकारचे मजमदार फडनीस आहेत त्यांजपासून काम काज घेणें. कलम १.

परगणे मजकुरची लावणी टुपणी उत्तम प्रकारें करून आबादी करणें. कलम १.

खंडागळे याचे जागीरीची जप्ती जाली होती तेव्हां शिबंदीची नेमणूक जप्तीमुळें आहे; ते हालीं जप्ती मोकळी करून खंडागळ्यास अंमल दिल्हा सबब शिबंदी दूर करणें, हालीं नेमणुकीप्रमाणें ठेवणें. कलम १.

साल गुदस्तां पडतूरचें ठाणें खंडागळे याणीं घेतलें ते समयीं ठाण्यांतील रुपये २३०० तेवीसशें नेले ह्मणोन कमाविसदार सांगतात. त्यास, खंडागळे याजकडे रुजु करून देणें. त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

परगणे मजकुरीं कमाविसदारास राहाण्यास जागा चांगली पाहून पांच सातशें रुपयेपर्यंत खर्च करून ठाणें बांधणें. कलम १

येणेंप्रमाणें ९ कलमें करार करून दिल्हीं असेत. याप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन सनद १.

रसानगी करारी यादी.

(ब) राजकीय इतर माहिती.

१ सातारकर महाराज.

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल १.

[११९] शामजी गोविंद याचें नांवें सनद कीं, मातुश्री अंबिकाबाई जाधव यांची हवेली शहर औरंगाबाद येथें गहाण तुरुकतानखान याचे पुत्राकडे गहाण आहे त्याचें गहाणपत्र त्याजवळ आहे. तें सोडवावयाविषयीं महाराज राजश्री स्वामींनीं आज्ञा करून रुपये १२००० बारा हजार देविले आहेत; त्यावरून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे. तरी याचें घर बारा हजार रुपयांबद्दल गहाण पडिलें असलें बारा हजार रुपये दिल्हेयानें घर गहाण आहे तें सुटत असलें तरी, गहाणपत्र तुरुकतानखान याचे पुत्राकडे आहे तें व बारा हजार रुपये पावलीयाचें कबज औरंगाबाद शहर येथील काजीचे मोहोरेनिसीं घेऊन, आपणाजवळ तुह्मीं बहुतनिगेनिसीं जतन करून ठेऊन, बारा हजार रुपयांची निशा तुह्मीं करून देऊन हुजूर लेहून पाठविणें. तदनंतर ऐवज तुह्मांस पावता केला जाईल. बारा हजार रुपये याची निशा केलीयानें हवेली गहाण आहे ती सुटत नसली तर पैका न देणें ह्मणून पत्र १.

इ. स. १७४८–४९.
तीसा अर्बैन
मया व अलफ.
साबान २३.

[१२०] रा० नारायण दीक्षित यास पत्र कीं, सौभाग्यादिसंपन्न मातुश्री सगुणाबाई साहेब यांस आरोग्य वाटत नव्हतें, याकरितां राजश्री स्वामींनीं सुवर्णतुला केली त्यापैकीं श्रीमध्यें वांटावयासी मोहरा राजश्री स्वामींनीं आह्मांकडे रवाना केल्या, नाणें:—

९०० क्षेत्र श्रीकाशी विश्वेश्वर.
१०० क्षेत्र श्रीप्रयाग.
९० क्षेत्र श्रीगया.

६९०.

तपशील शिक्के.
४०० जुन्या सुर्ती हिंदुस्थानी.
२४१ सुर्ती नव्या हिंदुस्थानी.
९ अवरंगाबादी जुन्या.

६५०

Political Matters.

(B) Matters relating to

1 Satara Raja.

A. D. 1743-44.

(119) The house of Ambikabai Jadhav in Aurungabad was, by right of mortgage, in possession of Turuk Tankhan's son. The Raja of Satara ordered redemption of the mortgage with Rs. 12,000. Orders were issued accordingly.

येणेंप्रमाणें साडे साहाशें मोहरा रा० गोविंद बल्लाळ याजकडे रवाना केल्या आहेत. मशारनिल्हे तुह्मांकडे पावत्या करतील. त्या घेऊन तीन्ही क्षेत्रांस आपले विचारें व्यय करून मोहरा पावलीयाचा जाब पाठविला पाहिजे ह्मणोन पत्र १.

गोविंद बल्लाळ यास पत्र कीं, मोहरा येथें रा० बाळाजी गोविंद याचे स्वाधीन करून सदरहु साडे साहाशें मोहरा वेदमूर्ती रा० नारायण दीक्षित याजकडून तुह्मांकडे देविल्या आहेत. तर सदरहुप्रमाणें मोहरा त्याजकडे पावत्या करून वेदमूर्तीचा जाब मोहरा पावल्याचा आणून हुजूर पाठवणें. बाळाजी गोविंद याणीं तुह्मांस पत्र लगता लखोटा दिल्हें तें रवाना केलें असे. वेदमूर्ति रा० नारायण दीक्षित यास पत्र लेहून तुह्मांकडे पाठविलें असे, तें घेऊन पत्र व मोहरा रवाना करणें आणि जाब पाठवून देणें; ह्मणोन पत्र.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर. १२

[१२१] देणें. महादाजी अंबाजी याचे घरास राजश्री स्वामी जातात, त्यास रसानगी व तसलमात बाळोजी पंडवळ पोरगा,

गुलाब सीसे भरलेले सुमार २ एकूण. गुलाब पाणी वजन तोळे ८८२॥। सीसे रीत्प[?] सुमार २, अत्तर गुलाबी वजन तोळे १, उदबत्या सुमार १००.

देणें. महादाजी अंबाजी याचे घरास राजश्री स्वामी जाणार याजकरितां सामान नेलें.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. सवाल ३.

[१२२] राजश्री स्वामीस बरें वाटत नाहीं सबब जागोजाग ब्राह्मण अनुष्ठानास पाठविले त्याचे बेगमीविसीं सनदाः—

श्री भीमाशंकरीं पाठविले, १ श्रीदेव ११ अनुष्ठानाचे ब्राह्मण, ३ आचारी खटपटे; एकूण पंधरा. यांसी दररोज वगैरे बेगमी,

---

(120) A. D. 1748-49. Lady Sagunabai (wife of Satara Raja) being ill, the Raja had her weighed against gold, and a portion of the gold was sent to the Peshwa for distribution. Narayen Dixit was directed to distribute the quantity as follows:—

500 Mohors at Shri Kasi Vishweshwar.
100 Do. at Prayag.
50 Do. at Gaya.

(121) A. D. 1749-50. The Satara Raja visited Mahadaji Ambaji at the latter's residence in Poona.

(122) A. D. 1749-50. The Raja of Satara being unwell, Brahmins were sent to the following places to perform propitiatory ceremonies:—

11 men to Shri Bhimashankar.
10 „ to Shri Moreshwar.
10 „ to Shri Theur.
10 „ to Shri Jejuri.
10 „ to Shri Narayan Sansthan Purandhar.

दररोज वजन पक्कें.

৬৬७॥ कणीक. ৬৬७॥ तांदूळ बारीक.
৬৬१।॥९ दाळ तुरीची. ৬৬१।॥९ तूप.
৬৬१।॥९ साकर. ৬৬४ दूध.
৬৬२। जीरें. ৬৬৬२। मिरीं. ৬৬৬२॥ हळद.
৬৬।९ तेल दिव्यास. ৬৬१ मीठ.

৬॥६৬९.

एकमाही वजन पक्कें.

৬৬१ खारीक. ৬॥ खोबरें ৬৬। गुगुळ.
৬৬४॥ कापूर, ৬৬२ सुपारी.
৬৬२ चंदन. ৬৬। रक्त चंदन. ৬৬। कात.
৬৬৬४॥ हिंग.

৬৬६।९

पानें विड्याचीं दररोज सुमार असामीस १० प्रमाणें सुमार १५०. दक्षिणा दररोज खुर्दा टके ৬६ श्रीदेवास. ৬९ आचारी खटपटे ३·।॥·९ ब्राह्मण ११ दर ৬३ प्रमाणें.

एकूण दररोज वजन पक्कें सव्वीस शेर अदपाव एकमाही वजन पक्कें सव्वासहा शेर अदपाव, दक्षिणा दररोज एक टका, पानें विड्याचीं दररोज दीडशें, येणेंप्रमाणें साहित्य देविलें आहे; तर ब्राह्मण तेथें राहतील तोंपावेतों बेगमी करून देत जाणें. लांकूड फांटे व पान पत्रावळी शाकभाजी, स्वयंपाकास भांडीं लागतील तीं, व राहावयास जागा याप्रमाणें बेगमी करून देणें व रखवालीस प्यादे नेमून देणें, नेहमीं कामाठी एक देणें, ह्मणोन जीवाजी गणेश यास सनद.

श्रीमोरेश्वरीं पाठविले; १ श्रीदेव, १० ब्राह्मण, ३ आचारी खटपटे, एकूण चवदा असामींस साहित्य.

श्रीथेऊर येथें असामी; १ श्रीदेव, १० ब्राह्मण अनुष्ठानाचे, ३ आचारी खटपटे, एकूण चवदा असामींस साहित्य.

श्री जेजूरीस अनुष्ठानास असामी; १ श्रीदेव, १० ब्राह्मण अनुष्ठानाचे, ३ आचारी व खटपटे एकूण चवदा असामींस साहित्य.

श्री नारायण समत पुरंधर येथें असामी; १ श्रीदेव, १० अनुष्ठानाचे ब्राह्मण, २ आचारी व खटपटे साहित्य.

येणेंप्रमाणें पांचास्थळीं ब्राह्मण अनुष्ठानानिमित्य पाठविले असेत.

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम १५.

[१२३] सुरुसन खमसेन मया व अलफ ता. १५ मोहरम छ० रोजीं प्रात:काळीं चार घटका दिवसास छत्रपती स्वामी निधन पावले.

A. D. 1749-50.

(123) Raja Shahu died on this date (2nd date of the dark half of Margashirsha) about an hour and a half after sun-rise.

जमा रत्नशाळा.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. मोहरम १५.

[१२४] बद्दल प्रसाद छत्रपति स्वामी यांस देवाज्ञा झाली त्याजबद्दल मातुश्री सकवारबाई सहगमन केली. त्यांणीं राजश्रीचे कानची कुडक्याची जोडी दिली ते जमा समेत सोनें, ४ मोत्यें दाणे थोर, २ लाल, कुडक्या सुमार २.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. मोहरम २६.

[१२५] सुरु सन खमसेन मया व अलफ तारीख २६ मोहरम छ० रोजीं राजश्री राम राजा यांची भेट तृतीय प्रहरीं कृष्णा उत्तर तीरीं वडुताजवळ जाली.

जमा जामदारखाना.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. सफर ४.

[१२६] जमा कमावीस सनगें एकूण किंमत रुपये ४२९॥। बरहुकूम मातुश्री ताराबाई यांच्या भेटीस मातुश्रीबाई व सौभाग्यवती गोपिकाबाई गेली होती त्यांस सनगें आलीं तीं जमा गुजारतहाय:—

२८० गुजारत महादाजी शिंदा,

१३० सौभाग्यवती गोपिकाबाईस (१२९ पातळ जरी, ९ खण जरी).

१९० विश्वासराव व माधवराव यांस सनगें.

९० मंदील ४० ५०

६० दुपेटे ३५ २५

२८०

१४९॥। मातुश्रीबाईस, गुजारत गोविंद हरी गोखले, पातळ जरी पैठणी १.

४२९॥। एकूण किंमत.

(124) Raja Shahu having died, his wife Sakwarbai burnt herself on his pyre. She sent at that time a pair of ear-ornaments which was on the Raja's person, to the Peshwa, as a blessing. The ornaments consisted of 4 big pearls and 2 rubies.

A. D. 1749-50.

(125) The Peshwa had an inter-view with Rama Raja on this date in the afternoon near Waduth on the northern side of the Krishna.

A. D. 1749-50.

(126) Lady Gopikabai (Peshwa's wife) and Matushribai (probably Peshawa's mother) paid a visit to lady Tara Bai.

A. D. 1749-50.

इ. स. १७४९-५०. खमसेन मया व अलफ. सफर ६.

[१२७] २९६॥= हुजुरात खर्च महाराज राजश्री राजाराम स्वामी मुहूर्तेकडून सदरेस वसले त्यास नजर मोहरा केल्याः—११ विद्यमान रा० नाना. ५ विद्यमान रा० भाऊ. ५ विद्यमान रा० दादा. एकूण २१ दर १४८=.

जमा रत्नशाळा.

इ. स. १७४९-५०. खमसेन मया व अलफ. सफर २६.

[१२८] बरहुकूम सौभाग्यवती सकवारबाई यांणीं सहगमनसमयीं रा० महादाजी अंबाजी यास दिल्हीं, गुजारत मल्हारजी ससाणा पावलोक, दंडकडी जडाव जोडा १ एकूण.

इ. स. १७५०-५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. साबान १३.

[१२९] गोविंद बल्लाळ कमाविसदार प्रांत बुंदेलखंड यास पत्र कीं, कैलासवासी महाराज यांच्या अस्थि श्री—स राजउपाध्यासमागमें रवाना केल्या आहेत; त्यास यात्रेचे खर्चास दहा हजार रुपये तुह्मांकडून देविले आहेत; त्याची सनद अलाहिदा पाठविली आहे; त्याप्रमाणें काशीचे चालीचे रुपये दहा हजार देणें. काशी शिक्याचे रुपये यांस बट्टा पडेल तो मजुरा दिल्हा जाईल. पूर्वी कारकून तुह्मांकडून देविला आहे त्याप्रमाणें कारकून नेमून देणें ह्मणोन पत्र.

इ. स. १७५०-५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. रमजान ८.

[१३०] दरमाहे मुक्काम सातारा लक्ष्मीबाई व गजराबाई बांड्याचे वडगांवास पाठविलीं आहेत. त्यांस रोजमरा दीडमाही,

---

(127) Raja Rajaram ascended the throne of Satara. Nazars were given by the Peshwa.
A. D. 1749-50.

(128) Sakwarbai (Shahu Raja's wife) at the time of her self-immolation made a present of a pair of arm bracelets to Mahadaji Ambaji.
A. D. 1749-50.

(129) A letter addressed to Govind Ballal Kamavisdar of Prant Bundel-Khand :—
A. D. 1750-51.

The bones of the deceased Maharaj (Raja of Satara Shahu Maharaj) are sent to Benaras in charge of the Raja's Priest, and Rs. 10,000 ten thousand are ordered to be paid by you to him for his expenses. The sum of Rs. 10,000, of the Benaras coin, should, accordingly, be paid to him.

(130) A Sanad to Manko Ballal Subhedar Prant Karde Ranjangaum :—
A. D. 1750-51.

Laxmibai and Gajrabai have been sent from Satara to Bandia's Wadgaum. Their one and half monthly allowances are as follows :—

२५३ लक्ष्मीबाई,	२५० गजराबाई,
११५ खासा व बटकी पोटखर्च.	१२५ खासा पोटखर्च व बटकी वगैरे समेत सुद्धां.
३५ आंबाबाई काळी.	७५ भोई पालखीचे.
६० काळोजी पाटील.	३० खिजमतगार असामी ५ दर ६.
१५ आबाजी भगवंत कारकून.	१० कारकून.
२८ हुजरे असामी ४ दर ७.	१० रामजी पवार.
२५३	२५०

५०३ एकूण पांचसे तीन रुपये दीडमाही रोजमरा करार केला असे, तरी छ १२ सवालीं सदरहु प्रमाणें रोजमरा देणें. पुढें दिडा महिन्याचे रोजमरा देत जाणें ह्मणोन माणको बल्लाळ सुभेदार परगणे कडे रांजणगांव यास सनद.

रसानगी गोविंद चिंतामण दिमत खासगी.

याखेरीज रावजी पवार दिमत सौभाग्यवती गजराबाई यांस रोजमरा दीडमाही रुपये १० दहा करार केले असेत. देत जाणें ह्मणोन सनद.

इ. स. १७५३-५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २९.

[१३१] सातारीयाचे वाड्याचे कामाबद्दल सुतारः—३ गुजराथी, ५ वैजापुरी, ४ नेवासकर, ३ संगमनेरकर. एकूण १५ पंधरा असामी पाठविले असेत. यांस अडीसरी छ ३ रजबपासून,

---

Laxumibai		253.
Herself and maid-servant for maintenance ...	115	
Ambabai Kali	35	
Kaloji Patel	60	
Abaji Bhagwant Karkun...	15	
4 Personal attendants at the rate of Rs. 7 each...	28	
	253.	
Gajrabai		250.
Maintenance for herself and maid servants &c. including	125	
Palanquin bearers...	75	
5 Personal attendants at the rate of Rs. 6 each...	30	
Karkun	10	
Ramji Powar	10	
	250.	503.

In all Rs. five-hundred and three have been agreed as allowance for one month and a half which should be paid on the 12th of Sawal and in future at the end of each one month and a half.

गुजराथी सुतारास शिरस्ता दरमहा दर असामीस कैली ϭ।।१।। बाजरी, ϭϭ१ दाळ, ϭϭ।। मीठ वजन पक्कें, ϭϭ।।। तूप, ϭϭ। सुपारी, ϭϭ। तंबाकु, पानें सुमार ३००.

वेगारी देशचे सुतार १२ यांस शिरस्ता दरमाहा दर असामीस कैली ϭϭ।।१।। बाजरी, ϭϭ१ दाळ, ϭϭ।। मीठ वजन पक्कें, ϭϭϭ९ सुपारी, ϭϭϭ९ तंबाकु, पानें १५०.

एणेंप्रमाणें पंधरा असामींस दरमाहा दर असामीस अडसेरी शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. या देशचे सुतार १२ यांस दळाईबद्दल दर असामीस रुपये ।· पावला प्रमाणें देत जाणें. दळाई खेरीज न देणें. खर्चास रुपये १०८।।। एकशें पावणे नव दिल्हे असेत. खर्चास लागेल तेव्हां हुजूर लेहून पाठवणें. आज्ञा कर्तव्य ते केली जाईल ह्मणोन नारो बल्लाळ यास सनद १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २९.

[१३२] नेमणूक महाल हुजूरांत रा. शामराव अंब्राजी महाल मजकूर व शिबंदीची नेमणूक करार साल मजकुरीं रुपये,

---

(131) A Sanad to Naro Ballal. The following 15 carpenters are sent in-connection with the building of the Satara palace:—3 Guzarathi, 5 from Vijapur, 4 from Newasa, 3 from Sangamner, in all 15.

A. D. 1753-54.

They should be given ration from the 3rd Rajab at the following rates:—

For each Guzrathi man for every month,

By measure.	By weight.	
Sher 30 Bajri.	Sher $\frac{3}{4}$ Ghee.	
„ 4 Pulse,	„ $\frac{1}{4}$ Betelnut.	
„ 2 Salt.	„ $\frac{1}{4}$ Tobacco.	
36	$1\frac{1}{4}$	300 betel leaves.

For each carpenter of the province every month,

By measure.	By weight.	
Sher 30 Bajri.	Sher $\frac{1}{8}$ Betelnut.	
„ 4 Pulse.	„ $\frac{1}{8}$ Tabacco.	
„ 2 Salt.		
36	$\frac{1}{4}$	150 betel-leaves.

(132) This document gives a list of the establishment kept up in the Mahals of Huzurat (Satara Raja) under Shamrao Ambaji. The pay each person received is also given. The total on account of the sanctioned establishment was Rs. 28,277 a year.

A. D. 1760-61.

९८३९ निसबत शामराव अंबाजी.

२९७९ कारकून.

४२९ जीवनराव शामराव मजमदार.

४०० गंगाधर नारायण फडनीस रोजमरा दीडमाही रुपये ५० एकूण आठ रोजमरे.

३९० गंगाधर कृष्ण चिटणीस.

२९० वर हुकूम गुदस्त.

१०० जाजती (५० कित्ता यादी ५० कित्ता यादी).

३९०

२०० येसाजी कृष्ण पोतनीस.

९०० दप्तरदार.

२९० रामचंद्र महादेव.

२९० मल्हार गंगाधर.

२०० भिकाजी विश्वनाथ.

२०० निळो विश्वनाथ.

९००

१९० कोटनीस.

२९० उधो राजबा.

३०० बाळाजी माहादेव दिवाण जदीद साल मजकुरीं रोजमरा दरमाहा रुपये ७९ प्रमाणें इस्तकबिल पौष शुद्ध १ तागाईत जेष्ठ अखेर माहे ६, एकूण रोजमरा अजमासें दीडमाही ४० एकूण.

२९७९.

२००० प्यादे असामी ५० एकूण सालिना.

६० रक्तवान.

२३०० खेरीजमुशाहिरा.

१००० तशरीफा ४.

४०० दप्तर खर्च कागदवाब.

१०० तेवज खर्च.

१०० रोषनाई.

२०० उलफे व बाजे खर्च.
९०० धर्मादाव.

२३००.
२९०० दरबार खर्च.

९८३९.
१८४४२॥। महालानिहाय.
१०२४७। निसबत हैबतराव भवानीशंकर प्रांत वाई बरहुकूम गुदस्त समान,
७१२९ खासा.
८०० श्रीनिवास येसाजी मजमदार.
९१४॥ अंताजी जिवाजी.
९०० शामजी जनार्दन फडणीस खालसा.
१०० मुरार रामचंद्र चिटणीस.
१२० जनार्दन गणेश.
२९० मंबाजी अनंत दप्तरदार.
३२० काशी विठ्ठल पोतनीस.
१३३ महादाजी शिवदेव सबनीस.
३०० चिटको शामराज निसबत सरदेशमुखी.
२४० मोरो भिवाजी फडनीस निसबत सरदेशमुखी.
१०० रामाजी विष्णु फडनीस सरदेशमुखी.
२४० निळो त्रिंबक दिमत हुजूरात.
९०। मोरो गणेश रक्तवान सरकार हवेली वाई.
२०० मल्हार बयाजी हवालदार.
१०० विठ्ठल लक्ष्मण मजमदार.
१०० भानाजी मुरार फडनीस.
९० रावो हरी मजमदार देशमुखी समत निंब व कोरेगांव.
३९० रामचंद्र शामराव हवालदार.
१९० गोपाळ बयाजी मजमदार समत निंब.
७९ रामचंद्र गोविंद मजमदार समत कोरेगांव.
१०० कृष्णाजी रघुनाथ फडनीस.
३३। दादो गणेश समत वाघोली.

१५० रंगो शंकर हवालदार.
५० बाजी मल्हार मजमदार.
२५ आणाजी रघुनाथ समत मुळदे.
८४ राणो निंबाजी हवालदार.
७० राघो आपाजी मजमदार फुटगांव.
१०० माणको मल्हार कमाविसदार मौजे साळसी व नायगांव.
६७ अंताजी भिकाजी मौजे गोवें.

१२९३७
२०७५। शिबंदी प्यादे,
६५० निसबत खासासुभा (६०० प्यादे ५० दिवट्या १)
४०० समत हवेली असामी १०.
६०० समत निंब व कोरेगांव असामी १५.
३२० समत वाघोली असामी ८.
८० समत मुळदे २.
२५। रखवाली शेरी आंबराई असामी १.

२०७५।.
२६० दप्तरखर्च.

१४८७२। पैकीं साल मजकुरीं करार
५००० खासा रुपये ७१२५ पैकीं करार ५२४७। कारकून व प्यादे रुपये ७७४७। पैकीं बाद रुपये २५०० बाकी करार.

१०२४७।.
१६७५ सदाशिव आपाजी तर्फ सातारा.
९०० खासा तैनात रुपये ९००.
१५० दादो काशी मजमदार रुपये २३३॥.
२०० त्रिंबक विश्वनाथ फडनीस रुपये २००.
४०० प्यादें रुपये ६०० पैकीं करार.
२५ दफतर खर्च ५० पैकीं करार. पोतनीस रुपये ६६॥.

१६७५. २०५०.

५१३ निसबत रघुनाथ बल्लाळ कमाविसदार खासगी गांव ५१३ रुपये.

१०८४ निसबत विसाजी हरि निसबत सरदेशमुखी.

३०० खासा रुपये ३५० पैकीं करार

१०० अंताजी हरि १५० पैकीं करार

१०० येसाजी कृष्ण रुपये १३० पैकीं लक्ष्मण राम मजमदार रुपये १०० दूर.

५७४ प्यादे रुपये ५७४

१०० दफ्तरखर्च

*१०८४. १३०४.

८१९ निसबत नाथाजी साळोंखी रुपये.

४०० कारकुनास पोटाची नेमणूक रुपये ४०० पैकीं.

४०० प्यादे १० एकूण रुपये ४००.

१९ कागद बाब १९.

८१९.

४७९ निसबत बाजी मोरेश्वर

२०० खासा २००.

१२९ मोरो वामन रुपये १५० पैकीं बावाजी लक्ष्मण मजमदार रुपये १०० बाद.

१३९ प्यादे असामी ४ रुपये १३९.

१९ कागद बाब १९.

४७९. ६००.

७११ खास बागा निसबत त्रिंबक बापुजी.

२५० त्र्यंबक बापुजी २५०.

१०० नानो विठल लिहिणार १००.

२७५ प्यादे रुपये २७५.

६ कागद बाब ६.

८० बागाचा खर्च रुपये ६४५. पैकीं हुजरातीकडे बाग गेले त्यांचा खर्च उणा ५६५ बाकी.

७११. १२७६.

* या बेरजेंत चूक पडते. मुळांतील रकमा मांडतांना कोठें चूक झाली असावी.

५८७ कसबे रहिमतपूर.
२६७ कमाविसदार.
१६० मजमदार १६०.
१६० प्यादे ४ एकूण रुपये १६०.

५८७. ५८७.

३६७ कसबे निंब.
२०० कमाविसदार २५० पैकीं करार.
१२५ मजमदार १२५.
४० प्यादा १ सन समानांत तुट मुदती रुपये १० हालीं सरसाल.
२ कागद बाब २.

३६७. ३८७.

२६८ कसबे वाघोली.
२०० मजमदार २००.
६८ प्यादे २ रुपये ६८.

२६८. २६८.

० शंकराजी केशव कमाविसदार मौजे बोरगांव निसबत महादाजी अंबाजी.
१०० खुद, ४० प्यादा, १ कागदबाब, एकूण १४१.
गांव सिधोजी गुजर यास दिल्हा सबब असामी दूर.

४२५ कसबे बावधन.
२०० कमाविसदार २००.
१०० मजमदार १००.
५० गोविंद तिमाजी फडनीस ५०.
७५ प्यादे २ रुपये ७५.

४२५. ४२५.

१०८५॥ तर्फ कुडाळ व मेढें व परड निसबत बळवंतराव महीपत.
२०० खुद ४००.
२०० कारकून असामी २ रुपये ३००.
६६०॥ प्यादे रुपये ६६०॥.
२५ कागदबाब २६.

१०८५॥. १३८६॥.

१९० तर्फ आटगांव रुपये २९१ पैकीं करार,
१२२ निसबत देशमुखी व सरदेशमुखी यमाजीपंत मुतालीक.
६८ निसबत खासगी.
१९०.
— मौजे पाडे रुपये १४० बाद.
— जकात रुपये ७ बाद.

१८४४२॥. २९०२२॥.

२८२७७॥. येणेंप्रमाणें अठ्ठावीस हजार दोनशें पावणेअठ्याहत्तर रुपये महाल मजकूर व शिबंदीची नेमणूक करार करून दिल्ही असे. हजीरी गैरहजीरी मनास आणून चौकशीनें खर्च करणें. प्रांत वांई वगैरे तुह्मांकडील तालुकीयाचे ऐवजीं मजुरा दिल्ही जाईल ह्मणून नेमणूक लेहून दिल्ही असे. रसानगी यादी छ २८ जमादिलावल नेमणूक १.

२ पेशवे.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. रबिलाखर ११.

[१३३] तेरीख ११ रोज आषाढ शु॥ द्वादशी बुधवासरे मुक्काम सातारा छ० मजकुरीं दहा घटका दिवसास चिरंजीव नानास पेशवाईचीं वस्त्रें जाहलीं. हुजूरातचीं वस्त्रें:—

४३० राजश्री स्वामींचीं वस्त्रें,
२०० राजश्री आपास.
७९ मंदील सरासरी १.
६० चादर बादली १.
४० झगा जामेवाराचा १.
२९ पटका अमदाबादी.
२००.
२१० सौभाग्यवती मातुश्री विरूबाई,
१०० रा० आपास.
५० मंदील सरासरी १.
५० चादर बादली १.
१००.
६४०.

२३० रा० नानास पेशवाईचीं वस्त्रें.
९० मंदील सरासरी १ बादली.
७० चादर बादली १.
४० झगा जामेवाराचा.
३० पटका अमदाबादी.
२३०.
११० रा० नानास.
६० मंदील सरासरी १.
५० चादर बादली १.
११०.

तुरे मोत्यांचे:—

2 PESHWA.

(133) Nana Saheb (Balaji Bajirao) received the clothes of Peshwaship on this day at 10 A. M.

A. D. 1740-41.

रा० आपास तुरा १ सर १६ दर सरास मोत्यें सुमारें ९१ प्रमाणें मोत्यें ८१६ किंमत. रा० नानास तुरा १ सर १८ दरसरास मोत्यें सुमारें ४९ प्रमाणें मोत्यें ८१०.

एकूण तुरे २ मोत्यें सुमारें १६२६.

सुमारी दागिने रा० नानास बरहुकूम राजश्री स्वामींस. १ निमचा साधा १ कटार साधी.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. साबान २३.

[१३४] दानपत्र साल गुदस्तां तीर्थरूप राव कैलासवासी जालीयाचें वर्तमान कुलाबाचे मुक्कामीं वैशाख वद्य पंचमीस आलें. उत्तरकार्य जाहलीयावर भूमिदान करावयाचा सिद्धांत जाला. तेव्हां वेदमूर्ति रा० हरभट बिन महादेवभट पटवर्धन गोत्र कौंडण्य हे वेदशास्त्रसंपन्न पाहोन मौजे चौले तर्फ पंचनद प्रांत बेलापूर पैकीं लागवड जमीन बिघे १० उदकदत्त करून दान दिल्ही. मौजे मजकुरास पत्र सादर जालें नव्हतें. हालीं सालमजकुरीं हें पत्र सादर केलें असे; तर सदरहु दहा बिघे जमीन चतु:सीमापूर्वक वेदमूर्तीचे दुमाला करून यांसी व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें कुलबाब कुलकानू देखील हक्कदार दान चालवणें. प्रतिवर्षीं नवीन पत्राचा आक्षेप न करणें. या पत्राची प्रती लिहोन घेऊन हें पत्र वेदमूर्तीजवळ भोगवटीयास परतोन देणें ह्मणोन मौजे मजकुरास पत्र १.

वेदमूर्तीच्या नांवें १; देशाधिकारी व लेखक वर्तमान व भावी यासी पत्र १; देखमुख देशपांडे यांसी पत्र १.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. साबान २६.

[१३५] मौजे रावेर परगणे कानापूर समत बिज्यागड येथें तीर्थरूप राव यांणीं कैलासवास केला त्या स्थलीं इमारतीचें काम करावयासी रा० राणोजी शिंदे यांसी आज्ञा केली आहे; त्याचे बेगमीस मौजे मजकूर दरोबस्त कुलबाव कुलकानु मोकासा दिल्हा आहे; तर मशारनिल्हेसीं रुजू होऊन मौजे मजकुरचा कुलबाब वसूल मशारनिल्हेकडे देणें ह्मणोन गांवास पत्र १.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. सवाल ८.

[१३६] आपाचे देहविसर्जनास खर्च; सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाईस सहगमनसमयीं खासगत खर्च:—

---

(134) A. D. 1740-41. The news of Bajirao's death reached his son Nana Saheb at Kolaba on the 5th of the dark half of Waishak of the preceding year (that is in Arbain) A. D. 1739-40.

(135) A. D. 1740-41. Ranoji Sinde was directed to construct a building at Rawer in Pargana Kanapur, where the Peshwa's father, that is Bajirao, breathed his last.

२०० पातळ बादली १.
६० शालू किनारदार १.
४० चोळखण बादली २.
सनगें ओढणी सनग ·॥=
४००

४५ दुपेटा तसलमात शिवबा १.
वाणास धर्मादायाबद्दल विद्यमान सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई.
११२ सुसी पातळें १६ दर ७.
१०॥ चोळखण सुशीचे १६.
एकूण सुसीपातळ सनग १॥.
१२२॥. १७॥

धर्मादाव रुजू खाजगत खर्च कासारास. तसलमात गोपाळ महादेव विद्यमान सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई,
७ सुसी पातळ १.
३ गळता खण १ सनग ८≡.

खासगत खर्च तसलमात जावजी अहीर.
वजन तोळे,
२ जायफळ. २ पत्री.
४ लवंगा. २ रेशीम.

खासगत.
किरकोळी शेला साधा हात ४ एकूण सनग ·|·
तसलमात बाजी यादव रुपये १।.
दर्पण तसलमात जिवाजी न्हावी फुटलें १.
खासगत खर्च. देणें बापुभट दात्ये बद्दल—चापसीस—
फूल मोत्यें जोडी १ रुपये २००.
धर्मादाव विद्यमान सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई.

रा० आपास देहावसानसमयीं,
४५ शेले साधे.
५० पंचरत्नें.
१ मोतीं मार्फत बापुजी शिंदे दिमत रामजी सुर्वे मोत्यें जोडीपैकीं.
४ मार्फत निंबाजी चोरे.
१ माणिक. १ हिरा.
१ पाच. १ पवळें.
७ कित्ता मोत्यें बारीक बद्दल व खर्च सुमारें.
१०२

आहेरास तसलमात देवराव तुकदेव.
३ चोळखण १ एकूण गळता सनग ८≡
३० साडी.

खासगत खर्च.
८≡ धर्मादाव खर्च विद्यमान सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई.
१२० लुगडीं सनग २० दर ६.
१४३ चोळखणांस सनगें
१३५॥ गळतें ८ एकूण खण ४९

२७	१५	१४
१८	१६॥	१५
१५	१५	०
१३५.		८.

७॥ शेला साधा. खण १६.
२६३.

शेला साधा धोत्रास तसलमात

(136) Certain amounts are debited on this date on account of the expenses for the funeral of Appa (Chimnaji), and for the self-immolation of Anpurnabai, his wife. The expenses incurred for the ceremonies performed on the 11th day after his death are debited on the 18th of this month.

A. D. 1740-41.

बाकाजी भोंसला सनग ·।।·

एकूण हात १८ रुपये ७।।।

खासगत खर्च.

तसलमात तुकोजी पवार. रुमालास खादीपैकीं हात ३ सनग ८= रुपये. खासगत खर्च विद्यमान सौभाग्यवती अन्नपूर्णाबाई.

इ. स. १७४०-४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. सवाल १८.

[१३७] १००४८/ आप्पाचे क्रयेस खर्च अकरावे दिवशीं, बंद अलाहिदा (खालीं लिहिल्याप्रमाणें):—

९१।।≡ वृषोत्सर्गास अलंकार,

९६ शिंगें सोन्याचीं ४ एकूण वजन तोळे ४ दर १४.

७।।≡ खूर रुप्याचे ८ एकूण तोळे ८ दर १६।। प्रमाणें.

२८ प्रतिमा सोन्याच्या २ तोळे २ दर १४.

९१।।≡.

२११।≡ गोदानें,

९२।।।= गोदान वृषोत्सर्गांत,

२८ सोनें शिंगें २ एकूण तोळे २ दर १४.

२१ प्रत सोनें तोळे.

१ पवित्रके जोडे.

·।।· मोत्यें जोडीस.

१।। दर १४ प्रमाणें.

३।।।= खूर रुप्याचे ४ तोळे ४ दर १६।।.

९२।।।=.

१०९।।≡ वैतरणी गोदानें २,

९८ सोनें तोळे,

४ शिंगें ४ एकूण ७ दर १४.

२ पवित्र जोड.

१ मोत्या जोड्या २.

७।।≡ खूर रुप्याचे ८ तोळे ८ दर १६।।.

१०९।।≡.

९२।।।= गोदान पापक्षयार्थ,

४९ सोनें तोळे (२ सिंगें २. १ पवित्र जोड १ ·।।· मोत्यें जोडीस) दर १४ प्रमाणें.

३।।।= खूर रुप्याचे ४ तोळे ४ दर १६।।.

९२।।।=.

(137) The sum of Rs. 1004-1-0 is debited on account of expenses for the 11th day ceremony of Chimnaji Appa after his death.

A. D. 1740-41.

३६२८≡ शय्यादानास देणें दामोदर भट,
१७८॥ सोनें तोळे (१ मोत्यें जोडीस ९॥। साखळी चौपदरीबद्दल वसई. पवित्रकजोड १. २ प्रतीमा १ एकूण १२॥।) दर १४ प्रमाणें.
१८३॥≡ रुप्याचे दागिने वजन तोळे, (९० तबक, ९२॥ चंबु, १८॥। पंचपात्र, ३॥= पळी संध्येची, १८॥। चवरीची मूठ १८३॥=) दर रुपये तोळाप्रमाणें.

३६२८≡.

३७॥।= शिबिकादानास,
३९ सोन्याचे दागिने तोळे (मोत्यें जोडीस, २ पवित्रें जोड १) दर १४ प्रमाणें.
२॥।= रुप्याचे दागिने तोळे ते जाले (२ तरवारेस १ कटारेस) एकूण १००४८- दर १८॥ प्रमाणें.

३७॥।=.

२८६॥।= एकोत्तिष्ठाचे ब्राह्मण २,
७० सोनें तोळे (१ मोत्यें जोडी २ एकूण, ४ पवित्रके जोड २ दर २) दर १४ प्रमाणें.
२१६॥।= रुपें वजन तोळे, (१८०॥ ताटें ९० ९०॥) ३६।१॥ वाट्या (९॥१, ११॥१॥, ६८२, १३.) दर रुपयास तोळा १ प्रमाणें.

२१६॥।·१॥

२८६॥।=.

९९०८-.

१४ कित्ता वृषोत्सर्गास प्रतिमा १ सोनें तोळा १.

[१३८] मौजे रावेरी परगणे कान्हापूर हा गांव तीर्थरूप रा० राव कैलासवासी यांच्या वृंदावनाकडे दिल्हा असे त्या मार्गें बेपारी बैल घेऊन येतील जातील त्यांस रा० राणोजी शिंदे याजकडील कमाविसदार मौजे मजकुरीं आहेत ते दर एक बैलास रुके ८६ दोन पैसे घेतील त्यास तुह्मीं मुजाहिम न होणें ह्मणून बुबाजी सोमवंशी यासी पत्र १.

इ. स. १७४२–४३. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज ७.

(138) The village of Raweri in Pargana Kanhapur was assigned for the expenses of a mound raised in honor of the late Peshwa Bajirao.

A. D. 1742-43.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
रविलावल ११.

[१३९] खर्च—रुपये,

१३२२॥।= देणें श्राद्धास खर्च दक्षिणा,

९० पूर्व पंगत,

२ तिळोदकास.

३ पिंडास दक्षणा.

४९ ब्राह्मण असामी १३

१९ देव असामी ४ दर असामीस सोनें मासे ·।· एकूण तोळा १ दर १९

३. पितर असामी ९.

६ मुख्यस्थान एक द्विगुण.

२४ कित्ता ब्राह्मण असामी ८ दर ३.

१२७२॥।=भुईशी दक्षिणा ब्राह्मणांस,

७०४ भोजनसमयीं दिल्हे.

४३४ गुजारत धनशेट, बाहेर दिले.

२७ कित्ता असामी.

९ रामचंद्रभट पुराणीक. ९ बहिरव जोशी. ९ रामचंद्रभट गाडगीळ. १ चिंतामण दीक्षित. ९ आचार्य. (२ सरकारचे २. २ महादाजी आबाजी याचे २. १ दिमत फडनीस.) १ त्रिंबकभट पुरंदरे. ९ कित्ता.

१८ ब्राह्मण गुजारत उपाध्ये.

१३॥ कित्ता ब्राह्मण सरकारचे,

९ ब्राह्मण असामी ९. १ कृष्णाजी बल्लाळ रखतवान. १ हरी बाबाजी शागीर्दी. १ आपा दिमत जोशी. १ महादेव दिमत वैद्य. १ महादेव दिमत धोंडभट. १॥ दिमत दीक्षित, २ आचार्य.

८ दिमत राजश्री महादोबा ६ ब्राह्मण [१॥ गोविंद, १॥ दुसरा गोविंद, १ बळी, १ राघोबा, १ भीमा].

(139) This document gives the expenses incurred on account of a Shraddha-ceremony (the anniversary of the death of a relative) performed by the Peshwa. The anniversary was probably of his father's death.

A. D. 1742-43.
father's death.

२ आचारी २ दर ४ पैकीं अदा रुपये २ बाकी.)
६।≈ गुजारत एसाजी तरडा.
३९ आचार्य असामी २० दर असामीस दक्षिणा १, मजुरी १, एकूण दर दोन प्रमाणें ४०; पैकीं अदा दिमत फडणीस रुपये १ बाकी.
२३ पाणके असामी १६ दर असामीस दक्षणा रुपया १, मजुरी ·॥·, दर १॥ प्रमाणें रुपये २४; पो अदा चिमणाजी दिमत फडणीस १ बाकी.

१२७२॥≈.

१३२२॥≈.

इ. स. १७४५–४६. सीत अर्बैन मया व अलफ. मोहरम ४.

[१४०] तीर्थरूप मातुश्री ताईची रवानगी श्री महायात्रेस केली, त्यास खर्चास देवीले रुपये १०००००; उक्ता ऐवज हुंड्या करून काशीमध्यें पावते करून देणें ह्मणोन सनदा. रुपयेः—५०००० गोविंद बल्लाळ याजकडून देविले. ५०००० लक्ष्मण शंकर याजकडून देविले.

याशिवाय दोन द्यावयासी हत्ती पाहिजेत, १ काशींत, १ गया, एकूण दोन हत्ती तुह्मांपासीं सरकारचे हत्ती असतील त्यांपैकीं देणें. कदाचित तुह्मांजवळ सरकारचे हत्ती नसले तरी बुंदेले याजपासून दोन हत्ती दर चार हजार पांच हजार रुपयांचे किंमतीचे घेऊन देणें ह्मणोन सनद.

इ. स. १७४६–४७. सबा अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल ३०.

[१४१] चिरंजीव रा० सदाशिव चिमणाजी यासी पत्र कीं, कसबे घोडे तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर येथील निमे मोकदमी वडील तक्षिम होनाजी पाटील काळे याणें आपले खुष रजावंदीने खरेदी सरकारांत देऊन खरेदीखत करून दिल्हें आहे. त्यास, सरकारतर्फेनें सदरहु निमे मोकदमीचे गुमास्तगिरीस सुभाहून कारकून पाठवावयाची आज्ञा केली असे, तरी, तुह्मीं सुभाहून एक कारकून शाहाणा माणूस कसबे मजकुरास पाठवून निमे मोकदमी वडीलपणाचा हकदक मानपान खरेदी खताप्रमाणें घेऊन सरकारांत जमा करणें ह्मणून सनद १.

---

(140) The Peshwa's mother went on a pilgrimage to Kasi (Benares). Two elephants, and Hundies for Rs. 1,00,000 were given with her.

A. D. 1745-46.

येविसीं कुळकर्णी व चौगुला व थळकरी व बलुते वगैरे कसबे मजकूर यासी पत्र कीं, मोकदमीचे गुमास्तगिरीस सुभाहून कारकून पाठविला आहे यासी रुजू होऊन सदरहु निमे मोकदमी वडीलपणाचे मानपान जे असतील ते रुजु करून देणें आणि हे व तुह्मीं एकमतें राहून गांवचा कारभार करीत जाणें ह्मणून सनद १.

बाबुराव हरी कमाविसदार तर्फ देपूर व तर्फ बेलापूर यासी पत्र कीं, मौजे उकलगांव तर्फ बेलापूर परगणे संगमनेर येथील निमे मोकदमी वडीलपण भवानजी पाटील थोरात याची आहे. त्याणें आपले खुष रजावंदीनें निमेंतील निमे तक्षीम वडीलपण सरकारांत खरेदी देऊन खरेदीखत लेहून दिल्हें असे. त्यास, सरकारचे तर्फेनें सदरहु मोकदमीच्या गुमास्तगिरीस कारकून पाठवावयाची आज्ञा केली असे. तरी, तुह्मीं आपणाकडील शाहाणा माणूस एक कारकून मौजे मजकुरास पाठवून निमेपैकीं निमे मोकदमी वडील तक्षमेचा हकदक मानपान खरेदीखताप्रमाणें घेऊन सरकारांत जमा करणें ह्मणून सनद १.

येविसीं कुळकर्णी व चौगुला व थळकरी व बलुते वगैरे मौजे मजकूर यांस पत्र कीं, सदरहु मोकदमीचे गुमास्तगिरीस कारकून पाठविला आहे. यासी रुजू होऊन निमेपैकीं निमे मोकदमीचे मानपान जे असतील ते रुजू करून देणें ह्मणून सनद १.

शामराव महादेव देशपांड्ये तर्फ राजुरी परगणे आकोलें यासी महमद रजा देशमुख परगणे पाटोदें याणें आपल्या वतनापैकीं वतन देशमुखीचें वडीलपण व कसबे मजकूरची चौथी तक्षीम मोकदमीचें वडीलपण एकूण गांव सुमारें ३० सरकारांत खुषखरेदी दिल्हे. त्यास सदरहु देशमुखीची व मोकदभीची गुमास्तगिरी सांगितली. त्यावरून मशारनिल्हेनें चौसाला उत्पन्न करून पावते करावयाचे करार केले रुपये १६००१, यासी मुदती,

सन ११५७ सन समान अर्बैन रुपये १३०० माघ अखेर. २७०० वैशाखअखेर.
सन ११५८ सन तीसा अर्बैन रुपये १३०० माघअखेर. २७०० वैशाखअखेर;
सन ११५९ सन खमसेन रुपये १३०० माघअखेर. २७०० वैशाखअखेर.
सन ११६० सन इहिदे खमसेन रुपये १३०० माघअखेर. २७०१ वैशाखअखेर.

एकूण सोळा हजार एक रुपये देशमुखीचें उत्पन्न होईल त्यासुद्धां करार केले असेत. सदरहु रुपयांचें मशारनिल्हेचें खत घेतलें असे. सदरहु चार सालेंपर्यंत करार करून खत लेहून घेतलें असे. १.

---

(141) The following watans were purchased by the Peishwa:—
A. D. 1746-47.

1. Half the Patilki of Kasbe Ghode in Prant Junnar, the elder Taxim.
1. Half the Patilki of Ukalgaum in Tarf Belapur of Prant Sangamner, the elder Taxim.
1. A fourth share in the Patilki of Kasbe Patode and the Deshmukhi watan of the Pargana Patode.

[१४२] चिरंजीव नाना मुक्काम सातारा यासी पत्र कीं, नवे घोडे खरेदी केले त्यांपैकीं आमचे रिझेचा कुमेद घोडा आहे तो तुह्मांकडे पाठविला आहे. तर याजवर तुह्मीं बसोन फेरीत जाणें. घोड्याची निगादास्त उत्तम करवणें. घोड्याचे दाणा वैरणीस वाटेस रुपये चार शेख जीवन याजवळ दिले आहेत त्याचा हिशेब घेणें. घोड्यास दाणा दररोज कैली ०८१॥ दीड पायलीप्रमाणें हरभरे देत जाणें. घोड्याचे मोतदारास रोजमरा दीडमाही छ १ जमादिलाखरपासून रुपये ३ प्रमाणें दीडमांहा देत जाणें ह्मणून मशारनिल्हेस पत्र १.

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल २३.

[१४३] मौजे शिकरापूर तर्फ पाबळ प्रांत जुन्नर येथील निमे मोकदमी बेलभर याची होती. त्यास मोरोजी वल्लद तुळाजी व महादजी वल्लद सावजी व सोमाजी वल्लद बकाजी बेलभर यांणीं आपले खुष रजावंदीनें तीर्थरूप कैलासवासी राव व आपा यांस शके १६६० कालयुक्त नाम संवत्सरे वैशाख शुद्ध प्रतिपदा सन समान सलास नवमध्यें किंमत रुपये ७०५१ सात हजार एकावन घेऊन दिल्ही, त्याचें खरेदीखत वगैरे कागद सरकारांत घेतले होते. त्यास, साल गुदस्त सन सबामध्यें सातारीयाचे मुकामीं तुह्मीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, मौजे मजकूरची निमे मोकदमी सरकारांत घेतली आहे ती आपणास खुषखरेदी दिल्ही पाहिजे ह्मणोन. त्यावरून मनास आणून तुह्मांवर कृपाळू होऊन मौजे मजकूरची निमे मोकदमी बेलभरापासून सरकारांत घेतली होती त्याची किंमत तुह्मांपासून नक्त रुपये १०००१ दाहा हजार एक, व घोडा रास १ एक, घेऊन खुष रजावंदीनें तुह्मांस दिली असे. बेलभरापासून खरेदीखत वगैरे कागद सरकारांत घेतले होते ते तुह्मांस दिल्हे असेत. तरी तुह्मीं मौजे मजकूरची निमे मुकदमी मानपान व हक्क लवाजिमा वगैरे हक्क उत्पन्न सुद्धां तुह्मीं व तुमचे पुत्र पौत्रादिवंशपरंपरेनें अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन घनसेट कर्जे यास पत्र १.

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान ८.

[१४४] कमावीस बरोबर अहेर व्रतबंध रा॰ विश्वासराव, गांवगन्ना प्रांत पुणें नारो आपाजी यांनीं करार केले बरहुकूम पट्टी रुपये:—३०० तर्फ हवेली, २५५ तर्फ सांडस, १०० पाटस, ९३ तर्फ नीरथडी, १४१ करेपठार, ५ मौजे देहु तर्फ खेडबारे, एकूण ८६४.

इ. स. १७४७–४८.
तिसा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १७.

---

(142) The Peshwa's favourite horse of bay colour was sent to Nana (Purandare) at Satara. The latter was directed to use it for riding, to take great care of it, and to feed it with $1\frac{1}{2}$ Paylis of gram every day. The pay of the Syce was Rs. 3 for a month and a half.

A. D. 1746-47.

(143) In Shake 1660 (1738 A. D.), half the Patilki watan of Shikrapur in Tarf Pabal of Prant Junner was sold by the Belbhar family to Bajirao Peshwa and Chimnaji Appa for Rs. 7051. The watan was on this date sold by the Peshwa to Ghanset Karje for Rs. 10,001 and one horse.

A. D. 1747-48.

दिमत पागाहुजूर आहेराबद्दल रुपये १६९०.

कमावीस बरोबर अहेर व्रतबंध रा० विश्वासराव, सीधो उधव यांणीं करार केले ते नांवनिसीवार रुपये:—१३३९ बारगीर, २८९ शिलेदार, ३० बाजेलोक, एकूण १६९०. श्रीपतराव बापुजी अहेराबाबत रुपये ३०; कमावीसबाबत अहेर.

किल्ले वज्रगड नारो आपाजी यांणीं करार केले ते जासूद नाईक या दर नाइकीस रुपये ९ प्रमाणें रुपये ९९; कमावीसबद्दल अहेर व्रतबंध रा० विश्वासराव.

[१४९] व्रतबंधाचे साहित्याकरितां हरी दामोदर याजकडील राऊत असामी पंचवीस २९ तुह्मांकडे देविल्या आहेत, त्याचा रोजमरा मशारनिल्हे तुह्मांकडे नेमून देतील, त्याप्रमाणें तुह्मीं प्रांत मजकूरचे ऐवजीं पावता करून राऊतापासून कामकाज घेणें. हजिरी गैरहजिरी मनास आणून गणितीप्रमाणें रोजमरा देत जाणें ह्मणून अंताजी मल्हार प्रांत गंगथडी यासी सनद.

इ. स. १७४८–४९.
तिसा अबैन
मया व अलफ.
मोहरम २३.

[१४६] राघो पुरुषोत्तम दिमत लक्ष्मण शंकर याचे नांवें जाब लेहून दिल्हा कीं शिवजी गाईकवाड व भगवंतसिंग यांजबरोबर नाटकशाळेच्या पोरी ३ तीन पाठविल्या त्या पावल्या. पोरींबरोबर दागिने बितपसील:—

इ. स. १७४८–४९.
तिसा अबैन
मया व अलफ.
रबिलाखर १४.

जमा रत्नशाळा.

१३ सोन्याचे दागिने, ३२ रुप्याचे नग.

जमा कोठी.

मुकाम पुणें निसबत शिवराम कृष्ण १९.

फरासखाना जमा दागिने २.

येणेंप्रमाणें पंचेचाळीस दागिने रत्नशाळेकडे व पंधरा दागिने कोठीकडे व दोन दागिने फरासखानीयाकडे सदरहुप्रमाणें सरकारांत जमा जाले ह्मणोन जाब लेहून दिल्हा असे.

सदरहु पोरी छ २२ रबिलावलीं हुजूर दाखल जाल्या असेत. त्यांचे आंगावरील चिरगुट पांघरूण होतें तें पावलें.

---

(144) Presents made by the village officers and various servants of Government, on account of the thread ceremony of Wishwasrao (Peshwa's eldest son), are recorded in this day's accounts.
A. D. 1748-49.

(145) Some persons were sent to the Subhedar of Gangathadi to assist him in arranging for provisions for the Wratabandh (Thread) ceremony.
A. D. 1748-49.

(146) Three girls of concubines with ornaments, were sent as presents to the Peshwa by Ragho Purushotam, in the employ of Laxman Shankar.
A. D. 1748-49.

इ. स. १७५०-५१.
खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १.

[१४७] लग्नखर्च भाऊ ह्मणून रकमा खर्च आहेत.

इ. स. १७५०-५१.
खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ४.

[१४८] चिरंजीव विश्वासराव लग्नखर्च ह्मणून या तारखेपासून खर्च आहे सदरेस राजश्री स्वामी येणार असा उल्लेख तेरीख १० स आहे.

इ. स. १७५०-५१.
खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम ९.

[१४९] राजश्री संभाजी राजे यांणीं वस्त्रें पाठविलीं तीं:—

१७५ रा० नानास मंदील १ (१००), चादर १ (७५).
३५ सौभाग्यवती गोपिकाबाईस १ शालु (१५), इलाची १ (२०).
४५ रा० बाबास तिवट १ (१५), जाफरखानी १ (३०).

इ. स. १७५०-५१.
खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम २०.

[१५०] श्रीमंत राजश्री भाऊ स्वामी छ० मजकुरीं चार घटका दिवसास सातारीयास गेले.

इ. स. १७५०-५१.
खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर १५.

[१५१] छ २० सवाल देणें ब्राह्मणांस रा० जनार्दनपंताच्या शरीरीं सावकाश नाहीं या निमित्त महीदान केलें. सनगें एकूण रुपये १२, तिवट १, ७॥ धोतरजोडा १, २८ शेला जाफरखानी १, एकूण ४७॥.

---

(147) Certain amounts are debited on this date on account of the expenses of Bhau's marriage.
A. D. 1749-50.

(148) The expenses on account of Wishwasrao's marriage commence from this date (the diary for the 10th of this month states that the Satara Raja was coming to Poona for the marriage).
A. D. 1749-50.

(149) Sambhaji Raja sent clothes of honour to the Peshwa as follows:—
A. D. 1749-50.

To the Peshwa	... ...	worth Rs.	175
To his wife Gopikabai	... ...	" "	35
To Baba	... ...	" "	45

A. D. 1749-50. (150) Shrimant Bhau is stated to have left for Satara on this date.

(151) A grant of land was made to a Brahmin, as Janardanpant was ill.
A. D. 1749-50.

इ. स. १७५०–५१.
खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर १५.

[१९२] जनार्दनबावा याचे उत्तरकार्यानिमित्त छ १७ जिलकाद अकरावे दिवशीं अश्वदान केशवभट पेंडसे यांस दिलें.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रमजान ९.

[१९३] शंकराजी केशव प्रांत वसई यांस पत्र कीं, राजपुर प्रांतें–श्रीवर्धनास देशमुखीचा जुना घरटा आहे, तेथें नवें घर बांधावें लागतें त्यास सामान लांकडें सुमारः—

९ तुळई थोर मध्यम घराच्या दर लांब हात १२.
१८ खांड तुळया मध्यम दर हात ९.
१६ मोळाच्या तुळया मध्यम दर हात ९.
८६ खांब (१८ थोर ओव्याचे ६८ मध्यम).
१०० पिढी व उथळीवरील–खांबाची व ओंढे करावयास सोटे.
५० वोंबण कांबा पायली पव्या करावयास सोटे अजमासें.
५०० कड्या माळवदास (१०९ मधील माजघरच्या माळवदास, १६० ओव्याच्या माळवदास, १९४ मोळाच्या माळवदास, ८१ किरकोळ).
५० तक्ते करावयास सोटे.
५०० वांसे सागवानी सरळ गोल लांब दर हात १९.

१३२९ एकूण तेराशें एकूणतीस लांकडें आपल्या गलबतावर घाळून श्रीवर्धनच्या बंदरीं खाडींतून आणून मशीदीजवळ आश्विन मासीं लांकडें आणून देणें ह्मणून सनद १.

---

(152) On the eleventh day after Janardan Bawa's death, viz. on 17th Jilkad a horse was gifted away to a Brahmin.
A. D. 1749-50.

(153) A sanad issued to Shankarji Keshawa of Prant Bassien, setting forth that a new house is to be erected on the old Deshmukhi house site at Shrivardhan in Prant Rajapuri, for which purpose pieces of timber are to be supplied as follows:—
A. D. 1750-51.

9 Beams of large size for a house of the middling size, each 12 cubits long.
18 Beams over two posts of middle size, each 9 cubits long.
16 Beams for side root, each 10 cubits long.
86 Pillars :—
 18 of long size for Veranda.
 68 of middle size.
 ———
 86

बाळाजी कृष्ण गुमास्ते देशमुख दंडाराजपुरी यांस पत्र कीं, शंकराजी केशव याजकडून लांकडें आश्विन मासीं सनदेप्रमाणें आणवणें. किरकोळ साहित्य चुना वगैरे मजुरी व पाथरवट ठेवून काम करणें. हजार पांचशें रुपयेपर्यंत देशमुखीपैकीं खर्च करणें ह्मणोन सनद.

[१९४] नागाचार्य बिन नारायणाचार्य, उपनाम जंगी, गोत्र वसिष्ठ , सूत्र आश्वलायन, वास्तव्य कसबे कराड, यांस तीर्थरूप राव सन अर्बैनांत रेवातीरीं कैलासवासी जाले त्यांच्या उत्तरकार्यसमयीं बारावे दिवसीं भूमिदान करावें ऐसें शास्त्रांत जालें त्यावरून संकल्प करून उदक हातावरी घातलें. त्यास, हालीं मौजे रेठरे हरणाक्ष तर्फ कांसेगांव प्रांत पनाळा पैकीं वहीत जमिनीपैकीं अवल, दुम, सीम, ती प्रतीची चावर ·॥· निम कुलबाब कुलकानू जल, तरु, पाषाण, निधि निक्षेप, हालीं पट्टी, व पेस्तर पट्टी, खेरीज हक्कदार दान दिलें असे. तरी, चतुःसीमापूर्वक सदरहु निम चावर जमीन आपले दुमाला घेऊन तुह्मांस व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणोन वेदमूर्तीचे नांवें सनद १.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
रमजान १९.

---

100 Long straight thick pieces of wood for sockets, at foot and top of post and tie-beams.
50 Long straight thick pieces of wood for rafters of the roof.
500 Small square pieces of wood for the mud roof.
  105 for the centre roof.
  160 for the Veranda roof.
  154 for the side roof.
  81 for miscellaneous purposes.
  ———
  500.
50 Long straight thick pieces of wood for planks.
500 Teak wood rafters, straight and round, each 15 cubits long.
———
1329.

In all one thousand three hundred and twenty nine pieces of timber should be taken on board, conveyed through the sea, landed at Shrivardhan and placed near the mosque there, in the month of Aswin.

Sanad issued to Ballaji Krishna Gumasta Deshmukh at Danda Rajapuri directing him to cause the timber to be brought from Shankeraji Keshaw in the month of Ashwin according to the Sanad; to supply sundry materials such as Chunam, labour &c., to employ stone dressers on the work and for this purpose, to spend Rs. about 500 (five hundred) or one thousand from the proceeds of the Deshmukhi Revenues.

(154) A Sanad issued in the name of Nagacharya bin Narayanacharya, surname Jangi, Gotra Washita, Sutra Ashwalayan, inhabitant of Kasbe Karad :—

A. D. 1750-51.

[१९९] जिवाजी गणेश निसबत खासगी यांस सनद कीं, देशमुखी प्रांत राजपुरी येथील श्रीवर्धनास वतनी वाडा बांधावयाची आज्ञा केली आहे. त्यास सामान वगैरे तुह्मांकडून २ सुतार चांगले कसबी गुजराथी, २ गंवडे कसबी, डीक वजन ·।· पक्कें, पखाल १, जंजीऱ्या लोखंडी सुमार ५.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सफर २३.

एणेंप्रमाणें बाळाजी कृष्ण याचे स्वाधीन करणें. कारागिरांस रोजमरा नेमून देणें. बाळाजी कृष्ण देशमुखीच्या ऐवजीं देतील ह्मणोन सनद १.

Rao (Baji Rao Peshwa) died on the banks of the Narbudda in A. D. 1739-40. In accordance with the dictates of the Shastras, a gift of land should be made on the 12th day of the funeral rites; and a vow to that effect was made accompanied by a pouring of water on the hand (in token of the completion of the vow). From the cultivated lands, therefore, of the village of Retra Harnaksha, Tarf,Kasegaum, Prant Panala, ($\frac{1}{2}$) half a chaur of land of three sorts, superior, middle and inferior, including Kulbab, Kulkanu, water, trees, stones, treasure trove and present and future cesses &c., save the rights of Hakkadars are granted in, gift: and you are directed to take possession of the said $\frac{1}{2}$ chaur of land with the boundaries set forth, and should enjoy the same from father to son &c. on hereditary tenure and should live in comfort .. .. Sanad I

Letters on this subject issued to:—

1 The village officers of the said village of Retra Harnaksha.
1 The Deshadhikaries (District authorities) present and future.
1 The Deshamukhs and Deshapandes of the said Parganas.
—
3

(155) A Sanad to Jiwaji Ganesh of the Khasgi Department:—
A. D. 1750-51.

The construction of a house at Shrivardhan in connection with the Deshamukhi Watan of Prant Rajapuri, has been ordered. You should supply the following :—

2 Skilled carpenters from Guzerath.
2 Skilled masons.
—
4

Gum $\frac{1}{4}$ Khend.
Water bag 1
Iron chains 5.

The above should be made over to Balaji Krishna. The artizans should have their wages fixed. Balaji Krishna will pay the amount from the Deshmukhi revenues.

[१५६] रामचंद्र मल्हार यासी पत्र कीं, कैलासवासी राव यांचें वृंदावन नर्मदा तीरीं रावेरीमध्यें आहे, तेथें वेदमूर्ति रा० दिगंबर भट नासिककर दाहा माणसांनिशीं अग्निहोत्र घेऊन राहणार आहेत. सबब यांस वर्षासन रुपये २०० दोनसें देविले असेत. परगणे कान्हापूर येथील ऐवजीं साल दरसाल पावते करून कबज घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडतील ह्मणोन मशारनिल्हे यास सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १०.

[१५७] निंब मावळे पैकीं सन खमसामध्यें मातुश्री सीऊबाई आजी वारली ते समयीं सौभाग्यवती रखमाबाई लोहगडीं होती; तेव्हां सरकारचे कमावीस पैकीं रायाजी रामाजी याचे गुजारतीनें रुपये २४६। दोनशें सवा सेचाळीस दिल्हे ते बाकीस उतरले आहेत, सालेसाल दप्तरीं बाकीस ओढत आहेत; येविसीं आज्ञा केली पाहिजे ह्मणून तुह्मीं विनंती केली. त्यावरून सदरहु दोनशें सवा सेचाळीस रुपये खर्च लिहावयाची आज्ञा केली असे. त्याचे नांवें खर्च लिहिणें. मजुरा असेत. ह्मणून मशारनिल्हेस सनद १.

इ. स. १७५१–५२. इसने खमसेन मया व अलफ. जिलकाद २४.

[१५८] रामचंद्र बल्लाळ कमाविसदार परगणे खरगोण यास सनद कीं तुह्मीं सोनजी खराडे खिजमतगार याज बरोबर गौरी नाटकशाळा रवाना केली तिचे आंगावर दागिने वगैरे होते, त्याची यादी तुह्मीं पाठविली. त्या यादी तुह्मीं पाठविल्या त्याप्रमाणें दागिने वगैरे सरकारांत पावले असेत ह्मणोन जाब १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिलकाद २९.

[१५९] चिरंजीव रा० सदाशिव चिमणाजी यास सनद कीं, मौजे खोडद तर्फ नारायण गांव प्रांत जुन्नर येथील पाटीलकीचीं कलमें वितपसील:—

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. मोहरम ५.

---

(156) A letter to Ramchandra Malhar:—The late Peshawa's sepulchral monument is at Raver, on the banks of the Narbuda. Digambarbhat Nasikkar wishes with 10 persons to reside there as an अग्निहोत्री (a Brahmin who maintains a perpetual and sacred fire). He has, therefore, been allowed an allowance of Rs. 200 a year. Remit the amount every year to him from the Revenues of Pargana Kanhapur and take receipt.

A. D. 1750-51.

(157) Grand-mother Siubai died in San Khamas (A. D. 1744-45).

A. D. 1750-51.

(158) A Songstress, named Gauri, was presented to the Peshwa with ornaments by Ramachandra Ballal Kamavisdar of Khargon.

A. D. 1753-54.

सरकारांत निमे पाटिलकी खरेदी केली आहे. त्याचीं खरीदखतें आहेत. त्यांजवर काजीची मोहर व देशमुखाचा शिक्का करून घेऊन हुजूर पाठवून देणें कलम १.

गाईकवाड व थेटे व चकोर व थोरात यांस पाटिलकीचा निवाडा करून गोतमहजर करून दिल्हे आहेत. त्याजवर काजीचा शिक्का सुभाचा शिक्का करून देणें व हाजीर मजल्यास वतनदार लोक यांचे नांवें घालावी. सदरहु निमे पाटिलकीचे दोन महजर गायकवाडाचे गायकवाडाजवळ देणें; थेटे, चकोर, थोरात यांचे नांवचा महजर आहे तो थेट्याजवळ द्यावा. थेट्यास महजर दिल्हा त्याच्या नकला चकोर व थोरात यांस एक एक करून देणें. कलम. सरकारचा गोत महजर निमे पाटिलकीचा जाहला नाहीं तो करून घेऊन त्याजवर काजीचा शिक्का व पांढरीच्या साक्षी वगैरे घालून पाठवून देणें.

तीन कलमें करार केलीं असेत. सदरहुप्रमाणें करणें ह्मणोन सुभा जुन्नर यासी सनद १.

[१६०] येवजी लोहट हवालदार किल्ले विसापूर यास पत्र कीं, चिरंजीव रा० विश्वासराव याचे लग्नास तांदुळ किल्ल्याचे दास्तानपैकीं आणावयास नरसापा वाणी याचे बैल सर १२३ पाठविले आहेत. तरी दर बैलावर तांदूळ कैली ८२॥ अडीच मण प्रमाणें मोठे असडीक खंडी १९।२॥ सवा पंधरा खंडी अडीच मण पाठविणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. सफर १.

धोंडो विश्वनाथ यास पत्र कीं, सदरहुप्रमाणें तांदूळ पाठवणें ह्मणून.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १०.

[१६१] रा. श्रीपतराव बापुजी यास जाब लिहून दिल्हा कीं, रथ सामान सुद्धां एक गाई व बैल पाठवले ते पावले बितपसील:—

६९ जमा रथखान्याकडे सामान वगैरे,

६९ रथ दुमजला सुमार १ एकूण सामान दागिने ३१ कापडी दागिने. (४ तक्त रावळ, १ गादी मशरूची हसेदार, ३ तकीये मखमली जरी (१ थोर २ लहान), १६ आंबारी (२ गाद्या मशरूच्या हशेदार, १ सुजनी कारचोबी

(159) Half of the Patelki Watan of Khodad in Taraf Narayangaon having been purchased by the Peshwa, a deed of purchase was drawn up. The seal of the Kazi and the Deshamukha was deemed essential on the instrument.
A. D. 1753-54.

(160) Rice was ordered to be purchased for the Marriage of Vishwasrao Peshwa's son.
A. D. 1753-54.

(161) One chariot double-stored with copper crest lined over with gold, and 8 bullocks to draw it, as also a **रेहकला** (a kind of carriage) were received from Shripatrao Bapuji, officer at Ahmedabad.
A. D. 1753-54.

अस्तर मशरूची झालर रेशमी समेत, ३ तकीये मखमली जरी (१ थोर २ लहान), ६ पडदे सकलादी कारचोबी अस्तर इलाच्या हशेदार, २ छत्री (१ सकलादी कारचोबी जरी १ झालर जरी), २ सायवाने (१ सकलादी जरी कारचोबी, १ झालर जरी).

३ रसोडीया (१ सकलाद कारचोबी जरी, १ झालर किरमीजी १, गादी खारव्याची रुईदार) १ खादीचे पाल रथावरून टाकावयाचे एकेरी.

६ झुली बैलाच्या सुमार. १ रथास रुईदार खादीचा गदेला सुमार.

१३ कळस तांब्याचे सोनेरी मुलामदार (८ छत्रीचे, ५ साईवानाचे).

१५ दोरण्या (१४ रेशमी गर्भसुती, १ रसासुती).

५९.

८ रथाचे बैलसर.

१ गाडा मोडका जुना.

१ रेहकला मोडका.

६९.

१५ थटीकडे निसबत बाजी बाबुराव गाईसरे.

---

८४. एकूण चौऱ्यायशीं कापडी दागिने वगैरे खासगी निसबत शिवराम कृष्ण याजकडे जमा असे ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रमजान १४.

[१६२] तुळादान रा० नानाची सुवर्णतुळा जाहली त्यास खर्च १०६४१२॥≡ माहे रमजान छ ४ रोज.

८६४१०॥। मोहरा नाणें ५८२४ एकूण.

२०००१॥।≡ पुतळ्या वजन तोळे ११७६॥१ दर १७ प्रमाणें.

१०६४१२॥≡.

---

(162) The Peshwa weighed himself against gold. The charge on this account amounted to Rs. 1,06,412, the quantity of gold required being 7122 tola's.

A. D. 1753-54.

मोहरा भार वजन.

५८२४ ऐन मोहरा.

१२९८। पुतळ्या वजन तोळे ११७६॥१.

७१२२। एकूण.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ जमादिलाखर ३०.

[१६३] मल्हारराव भिकाजी याजकडे सरकारचे दागिने तालीमखान्याकडील होते त्यांपैकीं मशारनिल्हेंनीं पाठविले ते जमा गुजारत विश्रामजी शेळका खासबारदार दिमत सोनजी धनवडे. दागिने जमा तालीमखान्याकडे:—

९ दगडी दागिने (२ नाल लहान २ नाल थोर १ खरबुजी २ नाल चकरी २ जोडनाल).

२ नाल शिशाचे.

१३ लांकडी दागिने (२ गदा १ गडा लहान १ सोटा ६ मुदगल [जोड्या १ चंदनी जोडी, २ शिशव्याच्या जोड्या सुमार, १ फरश चंदनी, २ मुदगल जोडी, १ लहान एकूण]).

२४ एकूण चोवीस दागिने सरकारांत सदरहुप्रमाणें पावले असेत ह्मणोन जाब लेहून दिल्हा असे.

छ २८ जमादिलाखर सदरहू दागिने उदेभान चौकीदार दिमत भवानसिंग व लछाजेठी वल्लद एकजेठी याचे हवाला केले असेत.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १३.

[१६४] वेदशास्त्रसंपन्न रा० भास्करभट व धोंडभट बिन शिवरामभट उपनाम वझे, गोत्र गार्ग्य, सूत्र आश्वलायन, वास्तव्य क्षेत्र श्रीकाशी, तुह्मांस हें पत्र लिहून दिल्हें ऐसेजे, पूर्वीं तीर्थरूप कैलासवासी बाळाजी विश्वनाथ, आमचे आजे, श्रीमाहायात्रेस गेले होते ते समयीं तुमचे आजे वेदमूर्ती भिकंभट वझे हे श्रीहून या प्रांतास येऊन तीर्थरूप नानास श्रीतिरस्तळी यात्रेस घेऊन गेले. तेव्हां त्यांनीं भिकंभटास श्रीतिरस्तळी माहायात्रेचें उपाध्येपण दिलें. त्यावर तीर्थरूप नानाचे मातुश्रीसी यात्रा वेदमूर्ती शिवभट मेहंदळे घेऊन गेले. त्या बराबर भिकंभट वझे समागमें होते. ते समयीं

(163) This Document gives a list of the articles in the Peshwa's Gymnasium.
A. D. 1756-57.

(164) A dispute regarding the right to officiate as Peshwa's priest at Benares was decided in favour of the Waze family. It appears from this document that the following persons of the Peshwa's family had upto this year (1758-59) gone to Benares on pilgrimage:—
A. D. 1758-59.

तिरस्तळीचें उपाध्येपण त्यांसच दिलें. त्यावर तीर्थरूप नारोपंताची स्त्री, मातुश्री लक्ष्मीबाई, माहायात्रेस गेली त्या समयीं तुमचे चुलते हरभट वझे समागमें होते; त्यांसच श्रीतिरस्तळीचें उपाध्येपण दिलें. त्यावर तीर्थरूप मातुश्री राधाबाई श्रीमाहायात्रेस गेली होती ते समयीं तुमचे कोणी बरोबर नव्हते. याकरितां श्रीप्रयागीं गोविंदभट देवधर ह्मणों लागले कीं, या स्थळचें उपाध्येपण आह्मांस द्यावें. त्यास, वेदमूर्ती आनंदभट कर्वे मातुश्रीसमागमें होते त्यांणीं सांगितलें कीं, तिरस्तळीचें उपाध्येपण वझ्यांचें आहे. ते प्रसंगीं नाहींत यास्तव पिंडाची दक्षिणा अमानत ठेवावी, देवधरास देऊं नये. त्यावरून पिंडाचे दक्षिणेची मोहर १, व पवित्रकाबद्दल रुपये ५ ठेविले होते ते अमानत ठेविले. त्यावर मातुश्री काशीस गेली. तेथें मातुश्री द्वारकाबाई गांगलीण होती. त्यांस मातुश्रीनें पुसिलें कीं, प्रयागचें उपाध्येपण देवधर मागतात; त्यांस अनंतभट कर्वे ह्मणतात कीं, तिरस्तळीचे उपाध्ये वझे. त्यांस, हें वर्तमान तुह्मांस काय विदित आहे तें सांगणें. तेव्हां द्वारकाबाईनें सांगितलें कीं, तिरस्तळीचें उपाध्येपण वझ्यांचें आहे. पूर्वी थोरले नाना आले होते त्यांणीं भिकंभट वझ्यांस तिरस्तळीचें उपाध्येपण दिल्हें. मींच समागमें होते. ऐसें सांगितलें. त्यावर श्रीकाशीचें उपाध्येपण भिकंभटाचें. त्याचें कोणी काशीमध्यें नव्हतें, याजकरितां त्याचे पुतणे वेदमूर्ती गोविंदभट वझे काशीमध्यें होते त्यांस दिलें. प्रयागच्या उपाध्येपणाची मोहोर व पांच रुपये विस्मरणेंकरून रा० बाबुरावजी नाईक यांजपासीं राहिले. त्यावर मातुश्री यात्रा करून पुण्यास आली. त्यासमागमें गोविंदभट वझे आले होते ते समयीं तुह्मी नासिकामध्यें होते ऐसें कळलें. त्यावरून तुह्मांस बोलावून आणून मातुश्रींनीं रुपये एक हजार देऊन तुमची पूजा केली. व विस्मरणेंकरून मोहोर व पांच रुपये राहिले होते तेही रा० बाबुराव नाईक याजकडोन देविले. ते त्यांनीं दिल्हे. तुह्मी नासिकास गेलेंत. मागें गोविंदभट वझे यांनीं तुमच्या नांवें व आपल्या नांवें तिरस्तळी यात्रेचे उपाध्येपणाचें पत्र तीर्थरूप कैलासवासी रायांचें पत्र करून घेऊन गेले. त्यावर तीर्थरूप मातुश्री कैलासवासी ताई श्रीमहायात्रेस गेली. ते समयीं तुह्मी श्रीकाशींत होतेत; तेथून जाहांगीराबादेस येऊन मातुश्रीची भेट घेतली. त्यासमागमें प्रयागास जाऊन यात्रा करून काशीस समागमें गेलेत. ते समयीं देवधर कांहीं बोलले नाहीं. उपाध्येपण श्रीप्रयागचें तुह्मांस दिलें. त्यावर काशीमध्यें गोविंदभट वझ्यांनीं पत्र काढिलें त्यावरून तुमचा व त्यांचा कजीया पडला. ते समयीं मातुश्री द्वारकाबाई तेथें होती, त्यांस वेदमूर्ती नारायण दीक्षित व वेदमूर्ती वामनभट कर्वे या उभयतांनीं विचारलें कीं, थोरल्या नानांनीं वझ्यांस उपाध्येपण पूर्वी दिलें तेव्हां तुह्मी समागमें होतींत. त्यास वेदमूर्ती भास्करभटाचे आजे भिकंभट व गोविंदभटाचे तीर्थ-

1 Peshwa Balaji Vishwanath.
1 Peshwa Bajirao I.
1 Peshwa Balaji Vishwanath's wife.
1 Peshwa Bajirao's wife (she is here called the late Matoshri Tai).
1 Sagunabai wife of Janardanpant, Balaji Bajirao's brother.

रूप बहीरंभट वझे एकत्र होते कीं विभक्त होते तें सर्व सांगणें. त्यावरून द्वारकाबाईनीं सांगितलें कीं उभयतां विभक्त होते. उपाध्येपण भिकंभटासच दिल्हें. त्यावरून उपाध्येपण अमानत ठेऊन काशीहून आह्मांस पत्रें पाठविलीं. त्यावर तुह्मी मातुश्रीसमागमें पुण्यास आलेत. उपाध्येपण अमानत होतें तें तुह्मांस दिल्हें. आणि तुह्मांस पत्र शके १६६९ प्रभवनामसंवत्सरीं दिलें कीं, गोविंदभटास उपाध्येपणास संबंध नाहीं. त्यापासीं तीर्थरूप कैलासवासी रायांचें पत्र आहे तें रद्द असे. आह्मी पूर्वी बंगाल्याचे स्वारीस गेलों होतों तेव्हां प्रयागचे अलीकडील तीरीं राहिलों होतों तेव्हां तुह्मी प्रसंगीं नव्हतां. याजकरितां गोविंदभट देवधर यासी पिंडाची दक्षिणा दिली होती. हें जाणून त्याचे वडील बंधु रामभट देवधर एक वेळ पुण्यास येऊन सांगितलें कीं, आह्मांस प्रयागचें उपाध्येपण पूर्वी कैलासवासी थोरले नाना यांणीं दिलें आहे तरी भोगवटीयास पत्र करून द्यावें. त्यावरून शके १६७० विभवनामसंवत्सरीं पत्र करून दिलें. त्यावर चिरंजीव जनार्दनपंतासी व मातुश्रीबाईसी यात्रा दोन वेळ पाठविल्या होत्या. ते समयीं देवधर प्रयागीं समक्ष असतां तुह्मीं श्रीप्रयागचें उपाध्येपण घेतलें. त्यांणीं कांहीं प्रसंग केला नाहीं. त्यावर चिरंजीव सगुणाबाई माहायात्रेस पाठविली त्या समयीं तुह्मी बरोबर गेले होतेत. तेव्हां रामभट देवधर यांणीं व त्याचे पुत्र काशीनाथभट यांणीं कजीया केला. त्यास सर्वांस विचारतां त्यांणीं सांगितलें कीं, तिरस्तळीचे उपाध्यायाला जो घेऊन जातो तो तिरस्तळीचें उपाध्येपण घेतो. परंतु रामभटापासीं सरकारचें पत्र होतें ह्मणोन उपाध्येपण अमानत ठेविलें. त्यावर सगुणाबाई यात्रा करून पुणीयास आली त्यासमागमें तुह्मी व काशीनाथभट देवधर आले. ते उभयतांचें वर्तमान मनास आणून शिष्ट ब्राह्मणावर मनसुबी दिली. त्यांनीं पूर्वापार शोध मनास आणिला व प्रस्तुत काशीकर व प्रयागवासी व गयावासी ब्राह्मण पुणीयांत होते नांवनिसी बीतपसील:—

१ गणेश दीक्षित टोक काशीकर १ पांडुरंग जोशी काशीकर १ काऊ दीक्षित उसगेंकर १ विश्वनाथ दीक्षित माहाडकर १ यज्ञेश्वर दीक्षित चितळे काशीकर १ बापुभट केळकर काशीकर १ बचंभट मोनी काशीकर १ जयरामभट इंगळे प्रयागवासी १ रघुनाथभट परांजपे गयावासी.

येणेंप्रमाणें बहुतेक ब्राह्मण यांसी पुसतां त्यांणीं सांगितलें कीं, तिरस्तळीचा उपाध्याय सर्वत्रांचा एक आहे. दुसरा नाहीं. त्यावरून तुमचें उपाध्येपण तिरस्तळीचें खरें आहे हें खरें झालें. व आमचे वडिलांनीं तुह्मांसच उपाध्येपण तिरस्तळीचें दिल्हें. त्यावरून हें पत्र तुह्मांस लिहून दिल्हें असे व सगुणाबाईचे वेळेचें प्रयागचें उपाध्येपण अमानत होतें तें तुह्मांस दिल्हें असे. देवधर रामभट यापासीं सरकारचे उपाध्येपणाचें पत्र होतें तें त्यापासून फिरोन घेतलें. त्यास प्रयागच्या उपाध्येपणासीं देवधरास संबंध नाहीं. आह्मी व आमचे वंशीं कोणी प्रयागास जाईल तो तुह्मांस अगर तुमचे निसबतीचा ब्राह्मण असेल त्यास उपाध्येपण देईल. जर प्रयागीं तुह्मी अथवा तुमचे निसबतीचा ब्राह्मण प्रसंगीं नसला तरी तिराईत ब्राह्मणास द्यावें, देवधरास न देईल. श्रीतिरस्तळीचें उपाध्येपण पूर्ववत् प्रमाणें तुह्मांस करार करून दिल्हें असे. तरी

तुह्मीं आपले पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरनें तिरस्तळीचें उपाध्येपण आमचे वंशीचे अनुभवून आमचें कल्याण चिंतून सुखरूप राहणें. शके १६८० बहुधान्य नाम संवत्सरे ह्मणोन वेदमूर्तींच्या नांवचें पत्र १. रसानगी यादी.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जमादिलावल १३.

[१६५] पुरुषोतम दीक्षित बिन श्रीधर दीक्षित, उपनाम व्यास, गोत्र विश्वामित्र, सूत्र आश्वलायन, वास्तव्य कसबे वाई यांणीं हुजूर कसबे राक्षसभुवन परगणे बीड येथील मुकामीं येऊन विदित केलें कीं, आपण पूर्वीं पुण्याचे मुकामीं हुजूर आलां होता त्या समयीं आपलें कुटुंब थोर, आपला योगक्षेम चालत नाहीं. यास्तव स्वामींनीं सरकारांतून नूतन इनाम जमीन आपले योगक्षेमार्थ करून दिल्ही पाहिजे ह्मणोन विनंती केली. त्यावरून स्वामींनीं कृपा करून रा० शामराव आबाजी यांस सनद दिली कीं, कैलासवासी मातुश्रीताईची तूळा जाहली त्या समयीं भूमीदानाचा संकल्प केला आहे त्यापैकीं भटजीस तीस बिघे जमीन इनाम द्यावयाचा करार केला असे, तरी वाई प्रांतीं हरएक जागा जमीन नेमून देणें ह्मणोन सनद सादर जाहली होती. त्यावरून मशारनिल्हेंनीं कसबे बावधन प्रांत वाई येथें तीस बिघे जमीन नेमून दिल्ही आहे. त्याचीं आपणाजवळ भोगवटीयास इनाम पत्रें असावीं, यास्तव स्वामींनीं कृपाळु होऊन भोगवटीयास इनाम पत्रें करून दिलीं पाहिजेत ह्मणोन. त्याजवरून मनास आणतां तुह्मी थोर भले, शिष्ट ब्राह्मण, सत्पात्र, कुटुंबवत्सल, स्नान संध्यादि षट्कर्माचरणीं तत्पर राहतां, यास्तव तुमचे चालविल्या श्रेयस्कर जाणून कैलासवासी मातुश्रीताईच्या तुळादानासमयीं भूमीदानाचा संकल्प केला त्यापैकीं सदरहु जमीन तुह्मांस दिल्ही त्याचीं इनाम पत्रें जाहलीं नाहींत. हें जाणून तुह्मांवरी कृपाळु होऊन कसबे बावधन प्रांत वाई येथें जमीन बिघे ३० तीस नूतन इनाम स्वराज्य व मोगलाई एकूण दुतर्फा सरदेशमुखी व साहोत्रा व सादिलवार व इनाम तिजाई दरोबस्त कुलबाव व कुलकानु हालीं पट्टी व पेस्तर पट्टी, जल, तरू, पाषाण, निधी निक्षेप, याहीकरून खेरीज हक्कदार सरकारांतून तुह्मांस इनाम करून दिला असे. तरी कसबे मजकूर पैकीं सदरहु लिहिल्या प्रमाणें तीस बिघे जमीन चतुःसीमापूर्वक तुह्मीं आपले दुमाला करून घेऊन तुह्मीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें इनाम अनुभवून सुखरूप राहणें सनद १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
साबान २.

[१६६] दिमत पागा हुजूरपैकीं घोडीं चिरंजीव सौभाग्यवती पार्वतीबाईचे स्वारीकरितां पाठविलीं आहेत त्यास चंदी रोजमुरा,

---

(165) In fulfilment of a vow, made at the time the deceased lady Tai (appears to be Peshwa's mother) was weighed against gold, 30 bighas of land were granted to a Brahmin at Wai.

A. D. 1760-61.

चंदी दररोज हरभरे कैली
८।।।.१ नर रास ८.
८८=।। मादवाना रास २.

८१८।।.

एकूण एक मण अधोली दररोज चंदी छ २८ साबानापासून उज्जयनीस राहतील तोंपर्यंत देत जाणें कलम १.

दीड माही छ १६ रमजानापासून रुपये.
१९ खासदार असामी दर ३.
४ दाणेकरी १.

१९.

एकुणीस रुपये रोजमरा छ मजकूरपर्यंत घोडीं राहिलीं तर छ मजकुरीं रोजमरा देणें कलम १.

पुढें राहिली तर रोजमरा दीड माही देत जाणें ह्मणोन सनदेंत लिहिलें असे.

गोविंद विश्वासराव कमाविसदार परगणे उज्जयनी दिमत जनकोजी शिंदे यांस सनद.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रमजान.

[१६७] ७३१२४।।।≡ छ १२ रा० ओंकार मांधात्यास रा० नानांनीं तुला केली त्यास सोन्याचें नाणें.

छ ९ रमजानीं — रुपये.
४२१६२।।।≡ सोनें वजन तोळे २५६८८८१।।.
६७५६ प्रत ४२२। तोळे दर १६.
३५४०६।।।≡ प्रत तोळे २१४५।।।१।।
दर १६।।.

४२१६२।।।≡.
१६००० होन एकेरी नाणें ४००० दर ४ प्रमाणें.
१४९६२ मोहरा नाणें १०००
३३३० प्रत २२२ दर १५.
१४७२।। प्रत ९९ दर १५।।.

(166) Ten horses were sent to Ujjani to the camp of lady Parvatibai (she appears to be Sadasivarao Bhau's wife) and the Kamavisdar of Ujjani was directed to arrange for their food during the lady's stay at that place.
A. D. 1760-61.

(167) The Peshwa weighed himself against gold at Onkar Mandhata. The charge on this account was over Rs. 73124, the quantity of gold required being 2568 Tolas.
A. D. 1760-61.

५१३९। प्रत ३३७ दर १५।.
१९८२॥ प्रत १३० दर १५।.
२५३४ प्रत १८१ दर १४.
४३५ प्रत ३० दर १४॥।.
६८॥। प्रत ५ दर १३॥।.

७३१२४॥।≡. १४९६२. १०००.
० लग

२०४८≡ छ ५ रोज तुळेसमयीं खर्च.
३ ब्राह्मणांची पूजा केली असामी ३ दर १.
७ प्रतिमेस दक्षणा दर १.
१५ घटकेचे देवतास दक्षणा.
२ तुळेच्या द्रव्यांस दक्षणा.
९।≡ वोवाळणी देणें सुवासिनी बायका पुतळ्या ताटें २ वजन तोळे ।॥· ।॥।· दर १६॥।.
१६७॥। मोहरा नाणें.
१ गणपतीपुजेस.
२ गोविंद उमापती, विनायकप्रतिमेस.
७ आचार्य ब्राह्मण बाळकृष्ण भट खरे यास दर १५। प्रमाणें.

७३३२९८=. २०४८≡.

११.

इ. स. १७६०-६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रमजान २४.

[१६८] कृष्णाजी विश्वनाथ सुभा प्रांत खानदेश याचे नांवें सनद कीं चिरंजीव सौभाग्यवती पार्वतीबाई शहर बऱ्हाणपूर येथें राहिली आहे त्यास रोजमरा दीडमाही व पागा वगैरे कारखाने आहेत त्यांस चंदीची नेमणूक:—

खिजमतगार वगैरे यांस रोजमरा रुपये,
३४॥ खिजमतगार; १२ नवलोजी वाघमारा, ११ जानाजी भिताडा, ४॥ नागोजी

दिमत पागा हुजूर रोजमरा दीडमाही रुपये चंदी केली,
३२ मोतद्दार, ८ ३॥ मराठे पोर्गे, २७ म-

(168) Lady Parvatibai remained at Barhanpur—for some days—orders were issued to provide her with supplies.
A. D. 1760-61.

लांडगा, २ बहीरजी जोरी रुपये ६ पैकीं, ९ धोंडजी रायकर.

२८॥ ढालाईत, ९॥ शेख रमजान वल्लद शेख दखणी, ६ शेख इमाम वल्लद शेख इस्माल, ६ शेख करीम वल्लद जानमहमद, ६ सैद यार वल्लद सैद भीकन, ९ शेख हुसेन वल्लद नूर महमद.

६॥ रखमाजी परीट १.

७ भवानजी शिंपी.

९ सैद हुसेन पखाली.

९ भिकाजी साळोंखा शेखेकरी.

१० हलालखोर, ९ दाऊद वल्लद महमदु, ९ दखणी.

३० दिवटे, ६ सेताजी सोमवंशी, ८ धोंडजी पवार, ९ गंगाजी चव्हाण, ९॥ मायाजी सेळका, ९॥ गंगाजी कदम.

९॥ ह्मसके दिमत थटी, ९ भिवाजी यादव, ४॥ आवजी पवार.

२६४ महाल शिबिका भोई कारखाने,

१९६ जथे भिकाजी नाईक.

१०८ जथे घासी कादर.

२६४.

४०४॥ चारशें साडे चार रुपये छ १६ सवालीं हजीरी घेऊन देणें, पुढें दीड महिन्यांनीं देत जाणें. कलम १.

२०२ सारवान वगैरे यास रोजमरा दीडमाही रुपये,

७२॥ बेलदार दिमत बसंत, असामी १० सारवान वगैरे यास.

९८॥ सारवान व पखाली १८.

३१ छकडेकरी यास रोजमरा असामी ४.

---

२०२ एकूण दोनशें दोन रुपये रोजमरा हार पोर्गे ९, १४ दाणेकरी, ३ पखाली, १२ नालबंद, ४ बावाखान वलद अजीजखान सालोफी, एकूण १२९॥.

८॥२॥ खासी घोडीं रास, ८८१।। शागीर्द पेशास घोडीं रास, १३ ८।· तट्टे रास, ४ एकूण ८२।२॥.

एकूण एकशें साडे पंचवीस रुपये रोजमर दीडमाही छ २३ रमजानी हजरी घेऊन देणें. पुढें दीड महिन्यानें देत जाणें, व चंदी दररोज कैली सवा दोनमण अडीच पायली देत जाणें. कलम १.

उष्टरखाना वगैरे कारखाने यास चंदी कैली खंडी,

८८२।८ दिमत उष्टरखाना ८१॥।॥

निसबत कासम नफर १. सनद १.

८१।= ऐनचंदी ८॥ पखाली.

८८१८ मुठी सारवान.

८८२॥=॥ निसबत नौरंग ८॥२.

ऐनचंदी ८८॥ मुठी दर.

८२।८.

८॥·१॥ दिमत रथखाना छकडे ३ रथ १ एकूण बैलसर १४ एकूण; ८८१॥ रथाचे बैल२; ८॥ छकडेयाकडे १२ सर.

८२॥।१॥ एकूण पावणे तीन मण दीड पायली पावशेर कैली दर रोज देत जाणें. याखेरीज रथाचे गाडीवानास मुठी दररोज वजन पक्का ८८१ कणीक, ८८८९ दाळ, ८८८२ तुप, एकूण ८८१८११ एक शेर अकरा छटाक वजन पक्का देत जाणें. कलम १.

जासूद वगैरे यास रोजमरा दीडमाही रुपये,

७९ जथे भिकाजी नाईक जासूद.

११ जासूद वगैरे यास.

छ १ साबानी द्यावा. त्यापैकीं निमे हुजूर पावला. बाकी निमे राहिला तो अलाहिदा नांवनिसीची याद आहे त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन देणें. पुढें दीड महिन्यांनीं देत जाणें. कलम १.

१४१॥ फरास दिमत फरासखाना असामी २०.
३२॥ तबलदार दिमत बाळु ५.

२४९ एकूण दोनशें एकूण पन्नास रुपये सनद पेवस्तगिरी होतांच देणें. पुढें दीड महिन्यांनीं देत जाणें. नांवनिसीची याद अलाहिदा आहे त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन देणें कलम १.

कामाठी दिमतहाय यास असामी ५२ एकूण.

रोजमरा दीडमाही ऐवज रुपये २०५॥
पीठ पैसा भार रोज.
८१८७ पीठ वजन.
२॥।९ टके.

एकूण दोनशें साडे पांच रुपये रोजमरा, नांवनिसी यादी अलाहिदा आहे त्याप्रमाणें, हजिरी घेऊन एकच रोजमरा देणें. याखेरीज पीठ वजन एक मण सात शेर व खुर्दा शिवराई पावणे तीन टके नऊ रुके दररोज देत जाणें कलम १.

एणेंप्रमाणें सहा कलमें करार करून हे सनद तुह्मांस सादर केली असे. तरी सदरहु लिहिल्याप्रमाणें वर्तणूक करणें. याखेरीज हरकारे ब्राह्मण पाणके ८ पाठविले आहेत. त्याची नांवनिसीची यादी अलाहिदा आहे त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन रोजमरा दीडमाही दर असामी रुपये ४ चार प्रमाणें देत जाणें ह्मणोन सनद १.

[१६९] झांबरोजी बिन देवजी वाघ याणें साल मजकुरीं हिंदुस्थानचे लढाईंत सौभाग्यवती पार्वतीबाई बराबरी सरकार चाकरी उत्तम रीतीनें केली. सबब पीलकासे परगणे तीळवण प्रांत खानदेश येथें इनाम जमीन चावर १ मौजे मजकुरी जमीन चावर एक नेमून देऊन इनाम चालवणें आणि चतुःसीमेचे चकनामे करून देणें ह्मणोन कृष्णाजी विश्वनाथ प्रांत खानदेश याचे नांवें रसानगी यादी सनद १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
सवाल ११.

झांबरोजी मजकूर पोर्गा दिमत पागा हुजूर सौभाग्यवती बाईचे घोड्याची चाकरी करीत होता. सदरहु जमीन अवल, दुम, सीम, तीही प्रतीची जमीन नेमून देणें.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सवाल २७.

[१७०] स्वारी सौभाग्यवती गोपिकाबाई हिंदुस्थानांतून येते समयीं नर्मदातीरीं चिरंजीव रा० नारायणराव यास देवी निघाल्या होत्या तेव्हां राहिली. इस्तकबील छ ११ रमजान तारीख छ १२ सवाल.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सवाल २८.

[१७१] ५० नरसिंगदास बैरागी यास छ० १७ रमजान इनाम. सबब कीं चिरंजीव रा० नारायणराव यास देवी निघाल्या तेव्हां मेहनत चांगली केली. सबब रा० कृष्णाजी गोविंद गोरे तसलमात महादजी शिंदे.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जिलकाद ९.

[१७२] १ नवस खर्च छ० ९ रमजान विद्यमान मातुश्री गोपिकाबाई साल गुदस्त नर्मदातीरीं रा० नारायणराव यास देवी आल्या होत्या ते समयीं मौजे अवळसे येथील देवीस धुपाबद्दल बोलली होती ते पाठविले.

इ. स. १७६१–६२.
इसने सीतेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १.

[१७३] ४।≈ व्याज खर्च गुजारत व्यंकोजी नाईक भावे याजपासून छ ७ जमादिलाखरीं कैलासवासी विश्वासराव याचे वर्षश्राद्धाबद्दल मोहरा नाणें कर्ज घेतलें त्याचें व्याज दरमहा दरसदे १॥ दिढोत्रा प्रमाणें करार केले ते इस्तकबील छ मजकूर तागाईत छ १७ मिनहु मुदत रोज ८१० एकूण कच्चे २९२॥—व्याज छ १७ जमादिलाखर रुपये.

---

(169) A Sanad to Krishnaji Vishwanath of Prant Khandesh.
A. D. 1760-61. Zamroji bin Devji Wag did excellent service to Government by attending upon Parvatibai in the current year's battle in Hindusthan. One chahur of land is, therefore, ordered to be granted to him in Inam. Zamroji was a groom, having charge of Parvatibai's horse.

(170) On the return journey from Hindustan to the Deccan, Narayanrao
A. D. 1760-61. Peshwa's son, had an attack from small-pox. Gopikabai, therefore, made a halt at Sarwad on the banks of the Narbudda from 11th Ramjan to 12th Sawal.

(171) Narsingdas Bairagi was given Rupees 50 for the services he rendered
A. D. 1760-61. during the illness of Narayanrao, Peshwa's son, owing to an attack of small-pox.

(172) Mother Gopikabai made a vow of burning incense before the goddess
A. D. 1760-61. of Mauze Awalse. Rupee one stands debited on this date in fulfillment of the vow.

(173) On the 7th of Jamadilakhar there is a debit on account of the anni-
A. D. 1761-62. versary of Vishwasrao's death.

३. प्रतिनिधी.

[१७४] मातुश्री मैनाबाई व सुंदराबाई, प्रतिनिधीच्या स्त्रिया, यांचे खर्चाची नेमणूक करून रुपये ७२९५ सात हजार दोनशें पंचाण्णव रुपये देविले असेत. कडेवळीत येथील सरदेशमुखीचा मामला गोपाळ शंकर याजकडे प्रतिनिधीचा आहे त्या ऐवजीं साल दरसाल बापुजी विठ्ठल याचे मार्फतीनें पावीत जाणें. तुह्मीं आपली सनद गोपाळ शंकर यास देऊन ऐवज पावीत जाणें ह्मणून यमाजी शीवदेव यास सनद १.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. मोहरम १०.

गोपाळशंकर यास सनद १ साल दरसाल सदरहुप्रमाणें रुपये देत जाणें ह्मणून १.

रसानगी यादी.

[१७५] दिमत मातुश्री मैनाबाई व सुंदराबाई प्रतिनिधी याकडे पेशजीपासून गांव मुकासे आहेत त्याप्रमाणें करार असेत, तरी, गांवचा वसूल सुदामतप्रमाणें याकडे देणें ह्मणोन ताकीदपत्रें. १ मौजे वीग प्रांत कऱ्हाड. १ मौजे पावस प्रांत राजापूर.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. मोहरम १२.

४. दाभाडे व गाईकवाड.

[१७६] जमा कमावीस भेटी सनंग एकूण किंमत रुपये ७०० रा० त्रिंबकराव दाभाडे सेनाखासखेल याच्या डेरीयास गेले त्यांणीं दिल्हीं तीं जमा सनगें:—

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. रबिलावल ९.

२९० रा० नानास. १९० मंदील बादली १, ३० महमूदी १, ६० किमखाप १, ५० चादर राव्याची १, एकूण २९०.

१८९ रा० भाऊस, ६० मंदील १, ७९ पासोडी पैठणी १, ५० महमूदी जरी १, एकूण १८९.

---

3. PRATINIDHI.

(174) The allowance to Mainabai and Sundrabai, wives of Pratinidhi for their expenses, is fixed at Rs. 7,295, and should be paid every year through Bapuji Vithal from the revenues of Sardeshmukhi of Prant Kadewalit which belongs to the Pratinidhi and which is managed by his Mamlatdar Gopal Shankar.

A. D. 1755-56.

(175) The following villages are enjoyed as Mokasa by Mainabai and Sundrabai from former times. Their continuance to them is sanctioned. The collections should be paid to them as formerly.

A. D. 1755-56.

1 Mauze Wing Prant Karad.
1 Kasaba Pawas Prant Rajapur.
—
2

१३९ रा० रघुनाथपंत. ५० मंदील १, ३९ दुपेटा १, ५० महमूदी चिकनूदोजी १, एकूण १३९.

९० रा० महादोबास. १५ तीवट १; ७५ पोट पैठणी १, ३० बाबत कमाविसदार परगणे रेवा तुकुदपूर सनगें; जामदारखान्यांतून सनगें देऊन नक्त करार केले. २ रा० नानास; १ तिवट, १ जाफरखानी. २ रा० भाऊकडे; १ तिवट, १ जाफरखानी. २ रा० दादास; १ तिवट, १ जाफरखानी. १ रा० महादोबास; १ तिवट जाफरखानी. एकूण ७.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १९.

[१७७] रा० महादाजी अंबाजी यास रा० त्रिंबकराव दाभाडे यासी सेना खासखेल करार केली ह्मणोन देऊं केले; हवाला रा० गोविंदराव चिटणीस यांणीं घेतला, आणि सदाशीव नाईक पारकर याजकडून ऐवज देविला. त्याचा करार मजकूर भिकाजी साबाजी कारकून रुपये १८०००. (१०००० तूर्त हवाला वेंकाजी नाईक पोतदार दिमत नारो कृष्ण जोशी, ८००० वैशाख शुद्ध पंचमीस सदाशिव नाईक पारकर यांणीं द्यावे. चिटी लेहून घेतली असे. १८००० एणेंप्रमाणें अठरा हजार रुपये करार).

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. मोहरम ३०.

[१७८] जेसिंग गाईकवाड दिमत दमाजी गाईकवाड यास किल्ले कोरीगडा ठेविले त्यास साहित्य किल्ले घनगड पैकीं साहित्य.—तेल दररोज पक्का ॆ१, मीठ दरमाहे कैली मापें ॆॆ३; पोरगे असामी ३ त्यास अडसेरी दरमाहे कैली, ॆ१॥।१॥ तांदुळ मोठे, ॆ। दाळ, ॆ॥ मीठ, किरकोळ साहित्य जें मागतील तें देणें. कलम १. पावशेर वजन दररोज व सवादोन मण एक शेर कैली वगैरे साहित्य देत जाणें ह्मणोन खंडेराव काकडे हवालदार यास सनद १.

केसो विष्णु हवालदार तर्फ पोडखोरें याजकडून शाकभाजी, व मिरशेंगा कोथिंबीर, व कोंबडे आठ चौ रोजा एक दुसरें मागतील तर, व लांकूडफाटें, व पान पत्रावळ, वगैरे किरकोळ साहित्य लागेल तें देणें ह्मणोन. कलम १. तूप दररोज ॆॆ॥ प्रमाणें एकमाही ॆ।५. औषधाचें साहित्य कांहीं लागेल तर देणें. कणीक कैली ॆ॥.

पंधरा शेर वजन व अदमण कैली व शाकभाजी वगैरे किरकोळ साहित्य देत जाणें ह्मणोन सनद १.

---

4. DABHADE AND GAIKWAD.

(176) The Peshwa with Dada (his brother) and Bhau (his uncle) and Mahadoba (Mahadaji Ambaji Purandare) paid a visit to Trimbakrao Dabhade, Sena-khaskhel at the latter's tent.
A. D. 1749-50.

(177) Trimbakrao Dabhade agreed with Mahadaji Ambaji for the payment of Rs. 18,000 for receiving the duty of 'Sena-khaskhel.' Govindrao Chitnis was taken as security for the payment of the amount.
A. D. 1749-50.

(178) Jaising Gaikwad, employed under Damaji Gaikwad, was kept in the part of Korigad and orders were issued to supply him with provisions.
A. D. 1751-52.

इ. स. १७५३-५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २०.

[१७९] दमाजी गाईकवाड समशेर बाहादर यास सनदा कीं तुह्मांकडील सरदारीचे वगैरे डौलाचे हुद्दे सांगितले असेत. असामी १ शिवराम भास्कर दिवाण, १ रामचंद्र महादेव मुजूमदार, १ भीवराव महादेव फडणीस, १ धोंडो मल्हार बक्षी. येणेंप्रमाणें चार असामींस हुद्दे सांगितले असेत. तरी यांचे हातें कार्य काम करून घेऊन बंदोबस्त करून घेणें ह्मणोन सनदा ४. रसानगी यादी.

इ. स. १७५४-५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
सफर ४.

[१८०] दमाजी गाईकवाड याजकडे दाभाड्याकडील ऐवज करार केला त्यापैकीं मशारनिल्हेंनीं सावकाराकडून ऐवज सरकारांत देविला त्यास मशारनिल्हेंनीं सावकारास खतें लिहून दिल्हीं येणेंप्रमाणें रुपये:—११९००० रामाजी नाईक दातार खत १, ५७००० मार्गशीर्ष शु॥ १५; ३१००० माघ अखेर; ३१००० जेष्ठ अखेर; एकूण ११९०००.

३६२००० गोपाळ केशव व केशवभट कर्वे:—१७१०४ मार्गशीर्ष शु॥ १५;९५५०० माघ अखेर ९५५०० जेष्ठ अखेर एकूण ३६२०००.

२४०००० भुकणजी हरीदत खत १:—११५००० मार्गशीर्ष शु॥ १५; ६२५०० माघ अखेर; ६२५०० जेष्ठ अखेर; एकूण २४००००.

११९००० शिवराम गोविंद भिडे:—५७००० मार्गशीर्ष शु॥ १५; ३१००० माघ अखेर; ३१००० जेष्ठ अखेर; एकूण ११९०००.

एकूण ८४०००० आठ लक्ष चाळीस हजारांचीं खतें लिहून दिल्हीं. यासी महाल नेमून दिल्हे येणें प्रमाणें रुपये:—१५०००० परगणे पेटलाद; १२०००० परगणे भडोच व कारेल; ५५००० परगणे वसराई; १५०००० परगणे बेलसर चौऱ्याशीं सत्रा गांव.

६०००० परगणे वेकडी, ६५००० परगणे सीवादे, ६०००० परगणे चिखली, ६०००० परगणे नडीयाद वगैरे, ५०००० परगणे कावांरेज, २५००० परगणे मातर,

---

(179) A Sanad to Damaji Gaikwad Samsher Bahadur. The following offices under you, are filled up as follows:—

A. D. 1753-54.

1	Shivram Bhaskar	Dewan.
1	Ramchandra Mahadev	Muzumdar.
1	Bhivrao Mahadev	Fadnis.
1	Dhondo Malhar	Baxi.

(180) The amount of Rs. 8,40,000, due from Dabhade, was paid by Damaji Gaikwad through certain bankers. Bonds were passed by Damaji in favour of the bankers and some Mahals in Gujarath were mortgaged to them. Government guaranteed to the bankers the repayment of the amounts advanced by them.

A. D. 1754-55.

३२००० परगणे मोहे. एकूण ८२८००० आठ लक्ष अठ्ठावीस हजार रुपये महालचा रसदा घेऊन जेष्ठपर्यंत कर्ज वारूं ह्मणोन यादी शिक्क्यानिसीं असे. सावकारास व्याज दरमाहे दरसदे रुपये १॥ दिढोत्रा व मनोती दरसदे रुपये ४ प्रमाणें देऊं. याप्रमाणें खतांत लिहून दिल्हें असे.

येणें दमाजीनें सावकारास चार खतें लिहून दिल्हीं. त्याजवर सरकारची उगवणी कीं दमाजी गाईकवाड यांणीं रुपये न दिल्हे तरी महाल नेमून दिल्हे आहेत ते जप्त करून पैका वसूल करून देऊं. जर महाल जप्त होऊन पैका वसूल न आला तरी सरकारांतून देऊं. याप्रमाणें खतावर लेहून दिल्हें असें.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जिलकाद १.

[१८१] खंडेराव गाईकवाड हिम्मत बहादर यांस सनद कीं तुमची दिवाणगिरी धोंडो केशव याजकडे आहे त्याची मुतालकी सरकारांतून शामराव विश्वनाथ यास सांगितली असे. तरी त्याचे हातें दिवाणगिरीची तैनात रुपये १०००० दहा हजार पैकीं शामराव यास तैनात रुपये तीन हजार पावती करून बाकी सात हजार धोंडो केशव यास मुतालिकाचे विद्यमानें सालिना पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

५ नागपूरकर भोंसले.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल २१.

[१८२] कमावीस भेट सनगें एकूण रुपये:—

७०० बाबत रा० रघोजी भोंसले याचे घरास गेले ते समयीं तसलमात सुलतानजी मान्या खिजमतगार. ३३० रा० नानास (१००मंदील पैठणी १, ११० जामेवार पैठणी ५० ५०/२ १००, ६० चादर पैठणी १, ७० किनखाप १. एकूण ३३०). २०९ रा० भाऊस (१०० मंदील पैठणी १, ६० चादर पैठणी १, २९ महमूदी १, २० किनखाप॥ एकूण २०९). १६९ रा० दादास. (७० चीरा पैठणी १ रुजुमंदील, ५० चादर पैठणी १, २९ महमूदी १, २० किनखाप॥ एकूण १६९).

६ रा० भाऊकडे बाबत भानेगवस हेटकरी तसलमात जोगोजी कुमटकर यास केला तीवट १ एकूण किंमत. ७ रा० नानास बाबत भानेगवस हेटकर तीवट तसलमात ईवजी

---

(181) A Sanad to Khanderao Gaikwad Himat Bahadar. The office of Dewan under you vests in Dhondo Keshav; Shamrao Kashinath is appointed by Government as his deputy. He should therefore be permitted to act in that capacity. The salary attached to the post of Dewan is Rs. 10,000. Out of this, Rs. 3,000 should be paid to Shamrao, and the remaining amount should be annually made over through him to Dhondo Keshav.

A. D. 1760-61.

5. BHOSLE OF NAGPUR.

(182) The Peshwa paid a visit to Raghoji Bhosle at his house in Satara.

A. D. 1749-50.

जाधव खिजमतगार. ११९ रा० माहादाजी अंबाजी यास बाबत रा० रघोजी भोंसले तसलमात मेघराज चोपदार सनगें; २० तीवट १, ३० शेला जाफरखानी १, ३० महमूदी १, ३९ किनखाप ॥ एकूण ११९. खासगी रा० भाऊ पैकीं शेला धुवट खर्च मुळे जमा सुमार १.

६ पवार.

[१८३] मेघःशाम बापुजी यास पत्र कीं परगणे धार येथें किल्ले धार हा किल्ला आहे. तो पूर्वी रा० यशवंतराव पवार याजकडे दिला होता. सन समान अबैंनांत मशारनिल्हेपासून किल्ला घेऊन सरकारांत ठेवून तुमचे स्वाधीन केला आहे. हल्लीं परगणे धार सरंजाम मशारनिल्हेकडे दिल्हा. किल्ला आपले स्वाधीन करावा ह्मणोन मशारनिल्हेंनीं विनंती केली, त्यावरून किल्ले मजकूर मशारनिल्हेकडे देविला आहे. तर किल्ल्यांतील दाणा गल्ला व जकेरा तुह्मीं मांडवगडास घेऊन जाणें आणि किल्ला यशवंतराव पवार याचे स्वाधीन करून कबज घेणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. सवाल ४.

७ शिंदे व होळकर.

[१८४] मल्हारजी होळकर यास गुदस्तां लग्नाकरितां वीस खंडी तांदुळ देविले त्यासमयीं तांदुळ कैली सहा खंडी दोन मण दीड पायली पावले. बाकी पावणे चवदा खंडी पावणे तीन मण दीड पायली राहिले. ते मशारनिल्हेचे कोठवळे बैल सुद्धां न्यावयासी आले आहेत त्यास जितके पावले तितकेच गुदस्तां एक बेर्जीस उगवले. तरी येविसीं काय आज्ञा ह्मणून त्रिंबक विनायक यांणीं लेहून पाठविलें. त्यावरून सदरहु पावणे चवदा खंडी पावणे तीन मण दीड पायली सनदेपैकीं बाकी राहिले आहेत, ते मशारनिल्हेचा कोठवळा आला असेल त्याच्या पदरीं घालणें ह्मणून पत्र.

इ. स. १७४४–४५. खमस अबैंन मया व अलफ. रबिलावल १०.

---

6. PAWAR.

(183) The fort of Dhar, which was formerly granted to Yeshwantrao Pawar and which was taken back in 1747-48, was now regranted to him, the Pargana of Dhar being conferred on him in Saranjam.

A. D. 1751-52.

7. SCINDIA AND HOLKAR.

(184) 20 Khandies of rice were ordered to be paid to Malharji Holkar for the purpose of marriage.

A. D. 1744-45.

[१८९] रा० मल्हारजी होळकर व जयाजी शिंदे यांचे नांवें सनदा लिहून दिल्या:—

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. सावान ५.

तुह्मांकडे प्रांत बुंदी व प्रांत नेणवे वगैरे प्रांत मजकूर येथील चौथाईचा अंमलाचा मक्ता सालमजकुरा पासून दरसाल रुपये ७५००० पाऊण लक्ष रुपये करार केले असे. साल दरसाल सरकारांत पावते करून पावलीयाचा जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असे. याजखेरीज रा० महादाजी अंबाजी याज बद्दल दरसाल रुपये १५००० पंधरा हजार रुपये करार केले असेत. पावते करीत जाणें ह्मणोन सनद १.

तुह्मांकडे नजर बरहुकूम तालुका माधोसिंग सालमजकुरापासून दरसाल रुपये ५०००० पन्नास हजार रुपये करार केले असेत. सरकारांत पावते करून पावलीयाचा जाब घेत जाणें. याजखेरीज रा० महादाजी अंबाजी याजबद्दल नजर दरसाल रुपये १०००० दहा हजार पेशजी करार केले आहेत त्याप्रमाणें दरसाल पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

प्रांत गुजराथ पैकीं सुरत अठ्ठाविसी सरकारांत ठेऊन बाकी प्रांत मजकूर पैकीं निमे सरकार व निमे तुह्मीं उभयतां याप्रमाणें करार केला असे. सुरत महाल अठ्ठावीस खेरीज करून दरोबस्त प्रांत मजकूरपैकीं समाईक रा० महादाजी अंबाजी यास बेरीज रुपये ८००००० आठ लक्ष पैकीं सरकारी हिश्शाचे ऐवजीं रुपये ४००००० चार लक्ष तुमच्या हिश्शापैकीं रुपये चार लक्ष द्यावे. बाकी तुह्मीं निमे घेणें व निमे सरकारांत देणें. सुरत अठ्ठाविसी पैकीं निमे उभयतांस महाल (फाटलें आहे) चा द्यावयाचा करार केला असे. ह्मणोन सनद १.

---

(185) Sanads issued to Malharji Holkar, and Jayaji Sindia, to the following effect:—

A. D. 1750-51.

It has been agreed to assign to you in farm, from the current year, the Chouthai of Prant Bundi, Nenve, and others, for a fixed sum of Rs. (75,000) seventy five thousand a year. This sum should be remitted to Government every year and a receipt obtained for the same, and it will then be accounted for. In addition to this, Rupees (15,000) fifteen thousand per annum, should be paid to Mahadaji Ambaji as agreed upon.

It has been agreed that, with the exception of Surat Athavisi, which has been retained under the Government management, one half of the Prant of Guzarat should remain with you and the other half with Government.

It has been agreed that a sum of Rupees (50,000) fifty thousand per annum should be paid from the current year by you to Government on account of nazar for the Taluka of Madhosing. This sum should be remitted to Government and a receipt obtained for the same. In addition to this the sum of Rs. (10,000) ten thousand should be paid annually on account of Mahadaji Ambaji as already agreed upon.

[१८६] मल्हारजी होळकर व जयाजी शिंदे यांचे नांवें पत्र कीं परगणे इटावें व परगणे फुफुंद प्रांत अंतरवेद येथील अंमल दरोबस्त सरकारांत आहे. त्यास, सदरहु परगणे मजकूर येथील जो आकार होईल, त्यापैकीं दिल्लीस समाईक फौज राहील त्याचा खर्च वजा होऊन, बाकी जो ऐवज राहील तो हिस्सेप्रमाणें वांटून द्यावा. दर शेंकडा रुपये:—५३।= सरकारची वांटणी, २३।- मल्हारजी होळकर, २३।- जयाजी शिंदे, एकूण १००. येणेंप्रमाणें दर शेंकड्याप्रमाणें जो निव्वळ ऐवज राहील त्याची वांटणी सदरहुप्रमाणें जिकडील तिकडे देत जावी ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ९.

[१८७] प्रांत अंतरवेद येथील पठाणाचे महाल सन इहिदेंत घेतले होते. त्यांची वांटणी साल मजकुरीं केली. उभयतां सरदारांचे वांटणीस महाल दिले ते अलाहिदा बार असेत. सरकारचे वाटणीस महाल आले ते येणेंप्रमाणें बीतपसीलः—महाल एकूण रुपये:—६४५४३८॥ वांटणी तिजाई; ३००००० समाईक सरदारांनीं रा. दादास महाल देऊं केले होते ते घेतले; एकूण ९४५४३८॥. तपसीलः—५५२३५९ परगणे शाहापूर अकबरपूर. १२९२४३ परगणे जलाली. १३०००० परगणे डेरापूर. ६६८१४ परगणे मंगलपूर. ७२७१८ परगणे सेवगंजपूर. एकूण ९४७१३०. येणेंप्रमाणें पांच परगणे नऊ लक्ष सत्तेचाळीस हजार एकशें तीस रुपयाचें जमेचे सरकारांत घेतले.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १०.

---

(186) A letter to Malharji Holkar and Jayaji Sindia. The whole of the Parganas of Itave and Phuphund in Prant Anterwed, is under the jurisdiction of Government. Out of the revenue that may be realized from the said parganas the expenses of the joint army to be kept at Delhi, should be deducted, and the remainder should be distributed in the following proportion:—

A. D. 1753-54.

53–6	Government share for each hundred of the revenue.
23–5	Malharji Holkar's share.
23–5	Jayaji Sindia's share.
100	

The amount should be divided in the above proportion and paid to the parties entitled to it.

(187) The Mahals belonging to the Pathans in Prant Anterwed, which were taken in San Ihide (A. D. 1750-51) are divided this year. The Mahals allotted to the 2 Sardars (meaning Holkar and Sindia) are separately specified. The following Mahals have fallen to the share of Government:—

A. D. 1753-54.

Rs.	6,45,438–8	Amount of one third share.
	3,03,000–0	Value of the Mahals agreed to be given to Dada by the 2 Sardars.
	9,45,438–8	

रा० मल्हारजी होळकर यांचे नांवें सनद कीं प्रांत अंतरवेद येथील महाल तुह्मांकडे फौजेचे बेगमीस सरंजाम दिल्हा असे महाल बीतपसील एकूण रुपये:—८२३१९ परगणे कनोज, १९०००१ परगणे देवळाली, १७९००० परगणे सकीट, ६९००० परगणे अलीपूरखेरा, ६७००० परगणे सोरू व गंगेरी व पंचकणा महाल ३ एकूण, १३६०८९ परगणे सिकंदरा, एकूण ६४३००१.

येणेंप्रमाणें आठ महाल सहा लक्ष त्रेचाळीस हजार एक रुपयांचे जमेचे दिल्हे असेत. तरी महालानिहायचा ऐवज आकारेल तो फौजेस खर्च करणें. याखेरीज परगणे अकबराखुर्दपैकीं निमे रा० जयाजी शिंदे यांजकडे दिल्हा असे. निम्मेचा अंमल ते करितील. बाकी निमे परगणा तुह्मांकडे दिल्हा असे तरी निमेचा अंमल तुह्मीं करणें ह्मणोन सनद १.

[१८८] कसबे निफाड परगणे चांदवड येथील पेशजी कमावीस लक्ष्मण रघुनाथ याजकडे होती. त्यास त्याजकडून दूर करून हल्लीं तुह्मास कमावीस बाबती, सरदेशमुखी, व मोकासा, व जहागीर किल्लेजात देखील फौजदारी कुलबाब कुलकानु दरोबस्त सांगोन कसबे मजकूरचा मक्ता दरसाल रुपये १०००१ दहा हजार एक रुपया करार करून दिल्हा असे. तरी सदरहुप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावता करून कबजे घेत जाणें. येणेंप्रमाणें मजुरा पडतील ह्मणोन मल्हारजी होळकर यांचे नांवें सनद १.

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन मया व अलफ.
मोहरम ५.

गांवास मोकदमाचे नांवें अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन. रसानगी यादी १.

Details.

5,52,355	Pargana	Shahapur Akabarpur.
1,25,243	Do.	Jalali.
1,30,000	Do.	Derapur.
66,814	Do.	Mangalpur.
72,718	Do.	Sewganjpur.
9,47,130.	5.	

(The following Mahals in Anterwed were given to Malharji Holkar and Jayaji Sindia as Fauz Saramjam)

To the Holkar.
Pargane Kanoz.
Do. Devlali.
Do. Sakit.

Do. Alipurkhera.
Do. Soru and Gangeri and Panch Kane-Mahals 3
Do. Sikandara

8 Valued at Rs. 60,43,00,

To the Sindia.
Pargane Birbar.
Do. Bikaspur.
Do. Balbare.
Do. Nanaman.
Do. Siwali.
Do. Sewarabara.
Do. Sorakh.
Do. Sakalpur.
Do. Dewha

9 Valued at Rs. 6,46,176.

(188) Kasba Nifad was farmed out to Malharji Holkar for Rs. 10,00.
A. D. 1755-56.

८ मनोलीकर शिंदे.

[१८९] कृष्णा बाई शिंदे याचे नांवें सनद कीं सुबराव शिंदे तिगस्तां सन तिसांत (इ. स. १७५८–५९) मृत्यु पावले. याकरितां तुह्मांकडील सरंजाम दूर करून रा० राणोजी शिंदे यांस साल गुदस्त सन सीतेना (इ. स. १७५९–६०) पासून सरंजाम करार करून दिल्हा असे. अनभवतील. तुह्मीं व तुमचे पुत्र नीलकंठराव शिंदे यांचें चालवावें यास्तव तुह्मांस सरंजाम रुपये १०००० दहा हजार सरकारांतून करार करून मशारनिल्हेकडून देविला असे. त्याची सनद सादर जाहली आहे त्याप्रमाणें नेमून देतील. व तुह्मासी राहावयासी कसबे सतीगरे देहे एक करार करून दिल्हा असे. कसबे मजकूर आपले स्वाधीन करून घेणें. कसबे मजकूरचा कमाविसीमुळें आकार होईल तो सदरहु दहा हजार नेमणूकपैकीं वजा करून बाकी राहील ऐवज तो मशारनिल्हे दुसरे गांवीं नेमून देतील. त्याप्रमाणें घेऊन तुह्मीं व तुमचे पुत्र आज्ञेप्रमाणें सुखरूप राहणें ह्मणोन सनद १. रसानगी चिठी.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
मोहरम १३ व सफर २३

राणोजी शिंदे मनोलीकर याजकडे सरंजाम. सुबराव शिंदे यांजकडे सरंजाम होता त्यांस ते मृत्यु पावले, सबब त्यांजकडील सरंजाम दूर करून यांजकडे सरंजाम करार केला असे. पेशजी प्रमाणें बेरीज रुपये:—

३४०४४।≡ तालुका निसबत नारायणराव व्यंकटेश पैकीं.

२२००९॥‹ परगणे नवलगुंद पैकीं,

३४०८॥। दरोबस्त गांव ९. (५६२॥ परगणे नवलगुंद पैकीं देहे. १७२१। गावेनकोप देहे ३. ११२९ असोंडी फोबुली गांव १. एकूण ३४०८॥।.)

८२२८। परगणे मजकुराकडे मुकास बाबेचा हिस्सा.

१०३७२॥‹ खेरीज बेहडा परभारे, (३७५ जकात कसबे नवलगुंद पैकीं. ९९९७॥≡ जाय जोडा एल्हे (?) याचे इनाम गांव पैकीं. एकूण १०३७२॥‹.)

२२००९॥‹.

8. SINDIA OF MANOLI.

(189) A Sanad to Krishnábái Sindia. Sindia Subráo died in the year before the last (San Tisen 1758-59). The Saranjám in your possession was therefore resumed, and was handed over to Rájeshri Ránoji Sindia last year (San Sitain—1759-60), who will continue to enjoy it. To provide for you and your son, Nilkantráo Sindia, Ránoji has been directed to assign to you a Saranjám of Rs. 10,000. A Sanad to that effect has been issued. The village of Satigere is given over to you for residence. This Saranjám was worth Rs. 47,000 and required military service of 300 horse men. It is situated in Dhárwár Nawalgund. These Sindias are Manolikars.

A. D. 1760-61.

७९९६ परगणे गदग पैकीं (६२२० मुकासा हिस्सा रुजु बेहेडा, १३७६ खेरीज बेहेडा परभारा डंबळकर देसाई याचे इनाम गांव पैकीं, एकूण ७९९६.)

४४३८।।।= तर्फ धारवाडपैकीं, (४०३८।।।= मुकासबाबचा हिसा रुजु बेहडा, ४०० खेरीज बेहडा देशकुळकर्णी याचे इनाम गांव पैकीं, एकूण ४४३८।।।=.)

३४०४४।=.

१३००० महाल निसबत लक्ष्मण शंकर कोनेर पैकीं:—१००० परगणे रायहुबळीपैकीं, ९००० परगणे लखमेश्वरपैकीं, ९९०० परगणे कित्तूर मामले हुबळीपैकीं मुकासाबाब, १२९० परगणे मुळगुंद पैकीं, २९० नागनूर तर्फ गांवळकोटे फुटगांवपैकीं, एकूण १३०००.

६०० परगणे बदामी निसबत नारायणराव व्यंकटेश पैकीं.

४७६४४।= सतेचाळीस हजार साहासें सवा चवेचाळीस रुपये तीन आण्यांचा सरंजाम सदरहुप्रमाणें करार करून सनदा सादर केल्या असेत. तरी सदरहुप्रमाणें सरंजाम मशारनिल्हेकडे चालवणें. सदरहु सरंजामाचा ऐवज महालामध्यें पेशजीप्रमाणें देहेवार नेमून देणें. महालीं फडफर्मास सुदामत चालत आली असेल त्याप्रमाणें चालवणें. मशारनिल्हेनीं तीनशें रावतांनीं चाकरी हुजूर करावी याप्रमाणें करार आहे. त्यास रोजमरेयाबद्दल नारायणराव व्यंकटेश याणीं सरंजामापैकीं रुपये १०००० दहा हजार वजा करून घेऊन सरकार हिशेबीं जमा करावे. मशारनिल्हे चाकरीस फौजेसुद्धां आलीयावर रोजमरा सदरहु दहा हजारपैकीं पावेल ह्मणून सनदा.

छ० २८ मोहरमीं सनदा लिहून दिल्या त्याचे बंद छ मजकुरीं लागू केले असेत.

९ निंबाळकर.

[१९०] बहिरो राम यांस पत्र कीं रा० मुधोजी नाईक निंबाळकर व कृष्णाजी नाईक निंबाळकर यांजकडे परगणे बारसी जाहागीर आहे. तेथील जमीदार परांगदा होऊन तुह्मांकडे आले त्याचा हक्क चालवावा, स्थापना करावी; याजकरिता परगणे मजकूरची मशारनिल्हेचीं ठाणीं मौजे बावी व मौजे सौंदरे व तांदुळवाडी व शेलगांव हीं चार ठाणीं तुह्मीं घेतलीं. याजकरितां जिवाऊ निंबाळकर येथें आली; रदबदल बहुतच केली; तेव्हां शेवटीं करार जाला कीं चार

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
रजब १६.

---

9. NIMBALKAR.

(190) A District hereditary watandar of Barsi, who was away from his district for some time, requested Bahiro Ram to assist him in restoring his Watan, of which he had been deprived during his absence. The pargana of Barsi was the Jahágir of Mudhoji Náik and Krishnaji

A. D. 1746-47.

ठाणे पैकीं मौजे बावीचें ठाणें मात्र सरकारांत ठेवावें, तीन ठाणीं त्याचीं त्यास द्यावीं. जमीदारास त्याचे हातांत द्यावें. सुदामत प्रमाणें इनाम व हक्क जमीदाराचा निंबाळकरांनीं चालवावा. याप्रमाणें करार करून जमीदाराचे गुमास्तीयास जिवाऊ निंबाळकर इचे हातीं देऊन वाजवी चालवावयाविसीं निंबाळकराचा जमीदारांचा कतबा लेहून घेतला आहे. तरी तुह्मीं चार ठाणीं पैकीं मौजे बावीचें ठाणें सरकारांत ठेऊन बाकी तीन ठाणीं निंबाळकराचीं निंबाळकरांस देणें, शिबंदीचा निकाल करून घेणें तो याजपासून घेतला. तुह्मीं अतःपर मशारनिल्हेसी कजीया कथला न करणें ह्मणोन पत्र दिल्हें १.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रविलावल ७.

[१९१] मल्हार बल्लाळ खिजमतराव यांस पत्र कीं, रा० महाराव जानोजी जसवंत निंबाळकर यांस हत्ती बाबत रुपये ११००० अकरा हजार रा० मेलगीर श्रीनिवास व नरसो मल्हार व बाबुराव आपाजी कमाविसदार बाबती महालानीहाय याजकडून देविले आहेत. त्यांची सनद अलाहिदा मशारनिल्हेचे नांवें लेहून दिल्ही आहे. त्याप्रमाणें मशारनिल्हेपासून बाबतीचे ऐवजीं घेऊन पावलीयाचें कबज लेहून देणें ह्मणोन मशारनिल्हे यांस सनद १.

१० डफळे.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रजब २०.

[१९२] परगणे जत व परगणे करजगी येथील मामलत सालमजकुरीं दूर करून अमृतराव व रामराव डफळे यांजकडे सांगितली असे. तरी संस्थानमध्यें मालमालीयत व वस्तभाव व हत्ती घोडीं व गुरें वगैरे जिन्नस जरा-बजरा दरोबस्त दोन महाल ठाणींसुद्धां मशारनिल्हेचे स्वाधीन करून पावल्याचें कबज घेणें. याशिवाय संस्थान संबंधें कर्ज जालें असेल त्याचे हवाले मशारनिल्हेकडे देणें. निशा करून देतील. ह्मणोन बहिणाबाई डफळी यास छ २० रजब सनद. लष्कर सनद १.

Naik Nimbalkar. Bahiro Rám consequently attached their posts of Bawi, Sawdare, Tandulwadi and Selgaum. The Nimbalkars having sought the assistance of the Peshwa, the posts were ordered to be restored to them, with the exception of Bawi, which was retained by Government, and an agreement, promising the continuance of the Watan to the Jamidár, was taken from the Nimbalkars.

A. D. 1750-51.

(191) Rs. 11,000 were ordered to be paid to Máhárão Janoji Jaswant Nimbalkar on account of an elephant.

10. DAPHALE.

A. D. 1760-61.

(192) The Mamlat of Jath and Karajgi was taken back from Bahinabai Dafle and handed over to Amratrao and Ramrao Dafle.

११ कोल्हापूरकर महाराज.

इ. स. १७४०-४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल १८.

[१९३] स्वारी राजश्री संभाजी राजे जेजुरीस आले ते समयीं खर्च गुजारत बापुजी श्रीपत, इस्तकबील छ २६ सवाल तारीख छ ४ मोहरम बद्दल हिसेब रुपये:—

४९७०|||≡ सन्निध राजश्री संभाजीराजे हुजुरात खर्च.

४३०० नकद मोईनप्रमाणें. (३६०० दररोज मोईन रुपये ४५० एकूण आठ रोजा, ७०० महापूजा, एकूण ४३००).

१९३||= मुदपाक खर्च असामी, ८०० मोईन दररोज असामी, ३० खासा असामी, ७० सदरची असामी, एकूण १०० आठ रोजा ८००. १०० मोरगांवीं समाराधना. एकूण ९००. खर्च रुपये.

१३७|= उलफा सामान. (८३|= मुक्काम जेजुरी पांच रोजा. ५४ मुक्काम लोणंद रोज ३. ४०| बकरी २५. १ लोणी. १५ माळवे एकूण ५६|. एकूण १३७|=).

४८– तेवज खर्च.

·|– रोशनाई.

६६||| देहनगी शागीर्द पेशा. ११ बाजीपंत. २५ यशवंतराव गोळे. १० उपाध्ये. २ भोई. ३ भालदार चोपदार. १|| हुद्दे बारदार. १ चांदखान नगारची. १ शाहाद फरास. २ सराफखाना. १ दिवट्या. १ मुदबख्या. २ जासूद. २ जामदार. १ रिकिबेदार. २| बहीरजी नाईक. १ पिलाजी पवार. एकूण ६६|||.

·|||= गुजारत अतार खरेदी जिन्नस.

३|– खरेदी पेंड.

·|||· खासगत खातेपैकीं पाणी झांकावयासी.

१| सूत चोईल्यास.

४९७०|||≡.

२७|| संनिध राजश्री छत्रपति स्वामी यांणीं मशारनिल्हे बरोबर बुबाजी नाईक दिल्हे होते त्यास अदा खिजमतगार २२ नक्त, १८ खासा, २ फिरंगोजी पवार, २ निंबाजी कणसे, एकूण २२. ५|| उलफा, एकूण २७||.

---

11. KOLHAPUR RAJA.

A. D. 1740-41.

(193) Raja Sambhaji came to Jejuri and stayed there from 26 Sawal to 4 Moharam of this year.

९॥। बहादरजी पाळे दिमत आबाजी शिवदेव शिलेदार राऊत समागमें आले त्यास खर्चास.
७९८= कित्ता संनिध राजश्री संभाजी राजे. १९ खरेदी फाटी. १॥= बुरुडकाम. ६२॥ खरेदी वैरण कडबा. एकूण ७९८=.
७१ अडसरी वेठे पोटास.

४७९८८=.

पैकीं वजा पेशजी खर्च पडिला हुजुरात खर्चाकडे रुपये.
२९०० पोतापैकीं.
२००४॥ दहीयेलाचे ऐवजीं वरात लेहून दिल्ही छ. (११०४॥ भिकाजी काकडे याजकडून. ९०० जाईलाजीकडून.)

४९०४॥

बाकी रुपये २९३॥=, तपसील:—२७॥ संनिध राजश्री छत्रपती स्वामी. ९॥। आबाजी शिवदेव दिमत विठ्ठल शिवदेव. ७१ अडसरे वेठे पोटखर्च. १४९॥। स्वारी संभाजीराजे. प्रांत पुणें निसबत बापुजी श्रीपत याजकडून पावले.

१२ निजाम.

इ. स. १७४०–४१.
इहिदे अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल २९.

[१९४] तेरीख २९ रोजीं माघ शु॥ प्रतिपदा बुधवार मुक्काम मौजे दोधें परगणे एदलाबाद, नवाब निजामनमुलुक यांची भेट जाली.

१३ दिल्लीचा बादशाहा.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
साबान २९.

[१९५] चिरंजीव रा० सदोबास पत्र कीं रा० महादाजी गोविंद हिंगणे यांस दिल्लीचे वकीलीजें प्रयोजन आहे. त्यास, कुटुंबाचें संरक्षण वंशपरंपरेनें व्हावें येविषयीं मशारनिल्हेंनीं विनंती केली. त्याजवरून हजरत जिल–सुभानी पातशाहा यांस अर्जी पाठवून अर्ज करविला. त्याजवरून हजरत पातशाहा कृपाळु होऊन मौजे चांदोरी परगणे नासिक हा गांव मोगलाईतर्फेनें मशारनिल्हेस साजक जाहला. पातशाही फर्मान व दिवाणी सनद होऊन आली. हें वर्तमान पहिलें तुह्मांस लिहिलें आहे. नवाब आसफजहा यांस या गावांविसीं नवाब कमरुदीनखान व-

---

12. The Nizam.

A. D. 1740-41.

(194) The Peshwa met Nawab Nizam-ul-Mulukh on this date at Dodhe in Pargana Edlábád.

जीर व फेरोजजंग यांणीं पत्रें लिहिलीं आहेत. आह्मींही लिहिलें असे. नवाब आसफजहा आपली सनद करून देतीलच. कदाचित् सनद व्हावयासी दिवसगत लागल्यास गांवीं तों अंमल यांचा होऊन मोगलाई कडील उठला पाहिजे. त्यास, येथून जमीदार व कमाविसदारास साहित्य पत्रें सादर केलीं आहेत. परंतु तुह्मांकडून साहित्य वरचेवर होऊन मशारनिल्हेचा अंमल बसला पाहिजे. तरी वरचेवरी साहित्य लागेल तें करून गांवीं अंमल बसे तें करणें. मशारनिल्हे पदरींचे, कर्ते, यांचें सर्व प्रकारें अगत्य, यास्तव साहित्यांत न्यून न पडे तें करणें ह्मणून पत्रें.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. साबान ९–१०.

[१९६] इजुद्दीनशा पादशाहा दिल्लीचे तक्तावर नवा बसविला. अहमदशाहा कैद करून ठेविला.

नवाब गाजीउद्दीनखान यास संध्याकाळीं वजीरी वस्त्रें दिलीं.

१४ युरोपांतील राष्ट्रें.

(अ.) इंग्लिश.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. जमादिलाखर २७.

[१९७] कपतान इचबर्ड खुसकीनें आपलीं माणसें व कागद दवणेस पाठवितील, त्यास कोणेविसीं मार्गीं मुजाहिम न होतां सुखरूप जाऊं देणें ह्मणोन दस्तक १.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. जमादिलाखर २७.

[१९८] विश्वनाथ नारायण बेलापूर यांस पत्र कीं कपतान इचबर्ड व दो फरासीस्क फरोज यांची रवानगी करून पाठविले आहेत. तर बेलापुरास सरकारी व सावकारी गलबतें तयार असतील ते देऊन पत्रदर्शनीं रवानगी करणें, मुंबईस पाठवून देणें, ह्मणून पत्र १.

---

13. The EMPEROR of DELHI.

(195) Mahadaji Govind Hingne was the Peshwa's representative at the Court of Delhi. The Emperor Hazarat Jil Subhani granted to him a village in Inam, and letters about the village were accordingly sent by Vazir Kamruddin Khán and Feroj Jung to Nawab Asafjaha.

A. D. 1742-43.

(196) The following remark appears at the beginning of this Diary:— A new Emperor named Ijudin Shâha has been enthroned at Delhi. The old emperor has been imprisoned. Nawab Gajiuddinkhán was given the clothes of ministership last evening.

A. D. 1753-54.

14. EUROPEON POWERS.

A. The English.

(197) A passport was issued permitting Captain Eastbird's men to go by land to Dawane.

A. D. 1740-41.

इ. स. १७४५–४६. सीत अर्बैन मया व अलफ. सवाल ८.

[१९९] मिस्त्र सेजेल कोसलर इंग्रज मुंबईकर यांस भात मुडे २०० दोनशें वाजवी पाडाप्रमाणें देविले असे. देणें. जो पैका होईल तो घेणें. ह्मणोन जगन्नाथ दामोदर कमाविसदार परगणे बेलापूर यांस पत्र १.

इ. स. १७६१–६२ इसन्ने सीतेन मया व अलफ. जमादिलाखर १६.

[२००] दरबार खर्च रुपये ८ छ० २२ रोज रामाजी यादव वकील दिमत इंग्रेज मुंबईकर यांजकडील येथें होते, त्यांस समाधान नाहीं सबब फिरोन माघारे जातात; सबब बेगारचे माणसास रसानगी चिटी रुपये.

(ब.) इतर.

[२०१] जो-पेसील बुतज फिरंगी राजश्री स्वामीपासीं होता तो मुंबईस जात आहे; त्याज जवळ घोडें आहे, त्यास दररोज हरभरे किंवा उडीद कैली ८८॥। पाऊण पायली याप्रमाणें फिरंगी मुंबईहून फिरोन येई तों पावेतों पेणेस ठेऊन घेऊन देत जाणें. ह्मणोन आपाजी कृष्ण हवालदार तालुके पेण पंच महाल यांस पत्र १.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. सवाल १८.

१९. लहान लहान संस्थानें.

[२०२] खंडणी तालुका निसबत यारमहमदखान रोहिले तीसाला इस्तकबील सालमजकूर तागाईत सन सलास बेरीज रुपये. सालमजकूर सन इहिदे रुपये:— २१६००० बरहुकूम साल गुदस्त जबानी मोहनलाल (१२८००० कित्ता, ८५००० भेलसें, ३००० खर्च महाल मजकूर.)

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. जिलकाद २४.

---

(198) A letter to Vishwanath Narayen of Belapur. Captain Eastbird and 2 Europeans are going from here to Bombay. You should provide them with ships belonging to Government or to private traders, whichever may be available, for their journey to Bombay.

A. D. 1740-41.

(199) A letter to the Kamavisdar of Belapur directing him to give rice measuring 200 Mudhes to Mr. Segel, Councillor of the English Government at Bombay and to receive from him its price at the proper rate.

A. D. 1745-46.

(200) Ramji Yadav, was agent of the English of Bombay, at the Poona Court.

A. D. 1761-62.

(201) A Ferangee (Portuguese), who was with the Raja, was going to Bombay. Orders were issued for keeping his horse at Pen, and for feeding the animal till his return.

A. D. 1742-43.

सन इसन्ने बरहुकूम साल गुदस्तां २४००००:—यासी मुदती. १२०००० कार्तिकअखेर, १२०००० चैत्रअखेर.

२४००० जाजती सालमजकुरीं गुदस्ताचे बेरजेवर. सन सलास बरहुकूम साल गुदस्त रुपये २४००००. यासी मुदती:—१२०००० कार्तिकअखेर, १२०००० चैत्रअखेर.

येणेंप्रमाणें तीसाला दरसाल दोन लक्ष चाळीस हजारप्रमाणें खंडणी करार केली असे. सदरहुप्रमाणें तीसाला द्यावे. पेशजी तहनामा तीर्थरूप रा० कैलासवासी राव यांणीं तीसाला करून दिल्हा आहे. त्यांत साल गुदस्तां सन अर्बैनची बेरीज जी असेल ती व खर्चाचे तीन हजार यांजवरी दरसाल चोवीस हजार रुपयेप्रमाणें जाजती तीन सालें द्यावें. प्रांत माळवा व सरकार हांडे वगैरे सरकारचे तालुक्यांत कांहीं उपद्रव न द्यावा. साल मजकुरची खंडणी रुपये २४०००० ऐन सालमजकूर, ६९४१४ साल गुदस्ताची बाकी, एकूण ३०९४१४ तीन लक्ष नऊ हजार चारशें चौदा रुपयांच्या मुदती इस्तकबिल छ २९ जिलकाद. ६९४१४ तारीख छ ३ जिल्हेज द्यावे, १२०००० तारीख छ ११ जिल्हेज द्यावे, १२०००० तारीख छ २९ मोहरम द्यावे. सदरहुप्रमाणें सालमजकुरीं द्यावे. पेस्तर दुसाला मुदतीप्रमाणें द्यावे.

या खेरीज उदेपूरचे मजमूचे दरसाल द्यावे रुपये २०० दोनशें.

[२०३] संस्थान दतिया राजा इंद्रजीत यांसी फारखती लेहून दिल्ही कीं, खंडणी साल मजकुरीं खेरीज जहागीर रुपये ४०१००० एकूण चार लाख एक हजार भरून पावलों ह्मणून फारखती लेहून दिल्ही असे. फारखती तसलमात मल्हार कृष्ण रुपये वसूल होतील तेव्हां फारखती द्यावी ह्मणून सांगितलें असे.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज २.

[२०४] संस्थान चंदेरी निसबत राजे मानसिंह खंडणी साल मजकूरची करार ७०००० करार केले; त्यापैकीं घाटीवरचे गांव सरकारांत घेतले, त्याचा वसुली आकार होईल तो वजा देऊन बाकी ऐवज घ्यावा ह्मणून खंडणीपत्र राजाचे नांवें लिहून दिल्हें. घाटीवरचे गांव घेतले त्यांपैकीं राजाकडे ठेविले १ रामनगर १ इमलीया २ सराई १ सिधपूर १ गडरोळी १ फतीयाबाद लंग येणेंप्रमाणें वजा करून बाकी घाटीवरचे गांव सरकारांत घेतले असेत.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल १०.

---

15. MINOR STATES.

(202) The contribution to be levied from the province under Yar Mahomed Khan Rohilla, was fixed for 3 years, at Rs. 2,40,000 a year, or Rs. 24,000 more per year than the amount fixed by Bajirao during the last 3 years, and he was directed not to molest the territory of Malwa and Sarkar Hande.

A. D. 1740-41.

(203) A contribution of 4 lacs and one thousand Rs. was levied from Raja Indrajit of Sansthan Datiya.

A. D. 1742-43.

[२०५] राजे सभासिंग व राजे जगतराज यांजपासून कबुलायती लिहून घेतल्या कीं, तुमचा आमचा भाऊपणा पहिल्यापासून होता; आतां विशेष जाहला; ह्मणून आपले राज्यांत हिस्सा शेंकडा रुपये २५ पंचवीस दिल्हे असेत. गांवगन्ना शेकडा पंचवीस रुपये तुह्मीं घेणें; पाऊणशें रुपये आह्मीं घेऊं; ह्मणून उभयता राजांच्या कबुलायती २ घेतल्या. मिति हिंदुस्थानी आषाढ वद्य ४, दक्षिणी ज्येष्ठ व॥ ४ करार सन १८०२.

इ. स. १७४५–४६.
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १.

[२०६] कसबे संबळगड राजा गोपाळसिंग करोलीकर यांसी दिल्हा असे. कसबे संबळगड ठाकूर धीरतसिंग यांस पत्र कीं तुह्मीं किल्ला गोपाळसिंग यांस देणें आणि तुह्मीं जलालपुरांत राहणें. जलालगड तुह्मांस राहण्यासी दिल्हा असे तरी तेथें राहणें आणि किल्ले संबळगड गोपाळसिंग यांचे हवाला करणें ह्मणून पत्र मशारनिल्हेच्या नांवचें दिल्हें असे.

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान ३०.

[२०७] परगणे सेवढा तालुका राजा प्रीतीसिंग येथील दुसाला रुपये भरून पावले, सन खमस व सन सीत दोहीं सालचे रुपये कबुलायतीप्रमाणें भरून पावले ह्मणून फारखती लेहून दिल्ही असे.

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
मोहरम १९.

[२०८] बाबत नजर रा० माधोसिंग सवाई जयसिंग यांचे कनिष्ठ पुत्र रा० सवाईईश्वरसिंग यांजकडून चार महाल देविले. १ परगणे टोंक १ परगणे तोडा. १ परगणे मालपुरा देखील फागीचे गांव दरोबस्त १ नेवाईचा मुक्काम बारवाडा, एकूण चार महाल भाऊपणाचा हिस्सा द्यावयाचा करार केला; सबब नजर करार रुपये १०००००० . सदरहू रुपयांची निशा रा०

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १२.

---

(204) The tribute to be levied from Mansinh Raja of Sansthan Chanderi was fixed at Rs. 70,000. The Raja was asked to remit the amount after deducting from it, the assessment of the villages above the ghauts; surrendered to Government. Of the villages above the ghauts, Ramnagar, Imlia, Sarai, Sidhpur, Gadroli, and Fatiyabad were left with the Raja.
A. D. 1744-45.

(205) Agreements were taken from Raja Sambhasing and Raja Jagatraj promising to surrender to the Peshwa a quarter of their revenue in consideration of the brotherly relation which had long existed between them and the Peshwa.
A. D. 1745-46.

(206) Dhiratsing Thakur of Kasba Sambalgad, was ordered to hand over the village to Raja Gopalsing of Karoli, and to reside in Jalalpur.
A. D. 1746-47.

(207) Contribution was received from Pargana Sevadha under Rana Priti Sing.
A. D. 1746-47.

मल्हारजी होळकर यांणीं करून पत्र लेहून दिल्हें असे. सदरहु रुपयांचे वायदे करार रुपये ३००००० इस्तकबिल वैशाख शुद्ध पंचमी तागाईत श्रावण शुद्ध १ प्रतिपदा शके १६७०. ३००००० इस्तकबिल श्रावण वद्य ७ तागाईत कार्तिक शुद्ध प्रतिपदा १६७०. २००००० पौषमास शुद्धअखेर शके १६७०. २००००० वैशाख शुद्ध प्रतिपदा शके १६७१. एकूण १०००००० दहा लक्ष रुपयांचें निशापत्र लेहून दिल्हें आहे कीं, सदरहू महालांत दरोबस्त अंमल करून द्यावा व ठाणीं गढीया कोट जे असतील ते खालीं करून द्यावे. मशारनिल्हेचा अंमल सुरळीत बसलीयावर सदरहु नजराणीयाचा ऐवज आह्मीं उगवून देऊं. वायद्याप्रमाणें पावतें करून कराराप्रमाणें जागा खालीं करून द्यावी. याप्रमाणें करार करून मल्हारजी होळकर यांचा कागद लेहून घेतला असे.

वरील गोष्टीच्या दुसऱ्या दिवशीं सवाई जयसिंग यांजकडून तीन लाख रुपये पेशवेसरकारकरितां व २५ हजार रुपये महादाजी अंबाजी यांजकरितां नजर ह्मणून घेण्याचा करार केला.

[२०९] शंकराजी केशव नामजाद प्रांत वसई यांस पत्र कीं रा० विक्रम पतंगराव जवारकर यांजकडे अंताजी रुद्र यांचे रुपये १००० एक हजार येणें आहेत. त्यास हुजूरून पत्र लिहिलें आहे. तर त्यांजकडे तुह्मीं पाठवून हजार रुपये वसूल घेणें. त्यापैकीं चौथाई रुपये २५० अडीचशें सरकारांत घेणें. बाकी साडेसातसें मशारनिल्हेस देणें. ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४७–४८. समान अर्बैन मया व अलफ. मोहरम २४.

[२१०] हरी कृष्ण कमावीसदार परगणें नासिक यांस पत्र कीं छटु सदीवाळ यांणीं विदित केलें कीं, रामदेव राणा संस्थान रामनगर यांजकडे जमाव सुद्धां चाकरी केली, त्यास आपली तलब रुपये एक हजार व खरेदी कापड आपणं शंभर रुपयांस दिल्हें एकूण एकशें रुपये राहिले आहेत ते देत नाहीं; व रुद्राजी विश्वनाथ दिमत विक्रम पतंगराव यांजकडे चाकरी आठ म-

इ. स. १७४८–४९. तीसा अर्बैन मया व अलफ जमादिलावल २७.

---

(208) It was agreed that Government should obtain for Madhosing, Sawai Jaysing's youngest son, the four Mahals of Pargana Tonk Pargana Tod, Pargana Malpura including the Fagi villages, and Barwada, as his share, from Sawai Ishwar Sing, and that he, Madhosing, should pay to Government a nazar of 10 lacs of Rupees. Malharji Holkar stood security for the amount.

A. D. 1747-48.

On the next date, Rs. 3 lacs for the Peshwa, and Rs. 25,000 for Mahadaji Ambaji, were agreed to be levied, as a present from Sawai Ishwarsing.

(209) Vikram Patangrao owed a debt of Rs. 10001 to Antaji Rudra. Shankarji Keshav of Prant Bassein was ordered to recover the amount and to credit a fourth of it to Government.

A. D. 1746-47.

(210) Chhatu Sadiwal represented that Ramdeo, Rana of Ramnagar, owed him Rs. 1000 on account of wages for service done, and Rs. 100 on account of cloth furnished. Hari Krishna Kamavisdar of

A. D. 1748-49.

हिने केली त्यास त्याजकडे तलब शंभर रुपये व आपल्यावर तुफान घेऊन गुन्हेगारी शंभर रुपये घेतले व तरवार वगैरे वस्तभाव घेतली आहे ती देवावी. त्यावरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी सदरहूप्रमाणें मनास आणून याचा वाजवी पैका त्याजकडे असेल तो उगवून घेऊन सरकारची चौथाई घेऊन हुजूर पाठवणें. बाकी तीन तक्षिमा याच्या यास देणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४८–४९. तीसा अबैन मया व अलफ. रविलावल २९.

[२११] संस्थान सेवढा निसबत राजा बिजेबहादर याजकडे करार केले रुपये १०००१ खंडणी बदल सालगुदस्त मार्फत शेख रोशनअल्ली व खेमचंद वकील सन १८०९, ७९००० नजर साल मजकूर बाबत टिळा राज्य सेवढा बरहुकूम कबुलायत, एकूण १७९००१.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर १९.

[२१२] नारोशंकर कमावीसदार यांस पत्र कीं, राव भोज दिमत राजा वोडसेकर यांचीं मुलें माणसें सावकारांनीं दहा हजार रुपयांबद्दल अटकावून ठेविलीं आहेत ह्मणोन मशारनिल्हेंनीं विदित केलें, तरी राऊ भोज पदरचे आहेत यांजवर नजर देऊन हें पत्र तुह्मांस सादर केलें असे. तरी राजा वोढसेकर यांसी सांगोन कांहीं ऐवज त्यांजकडून देववणें व कांहीं तुह्मीं देऊन मशारनिल्हेचीं मुलें माणसें सोडऊन देणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. सवाल १५.

[२१३] घाट कासारे येथील जकात जवारकरानें सरकारांत दिल्ही त्याचा अंमल पेशजीं रा० बहिरजी बाळकवडे यांस सांगितला होता, तो दूर करून हालीं जकात तुह्मांकडे दिल्ही असे. तरी जकातीचा अंमल पेशजीच्या शिरस्तेप्रमाणें तुह्मीं करणें. आकार होईल तो सरकारांत जमा करीत जाणें. ह्मणोन शंकराजी केशव प्रांत वसई यांस पाठविले रूबरू सनद १.

१ बहिरजी बाळकवडे यांस पत्र कीं, सदरहु जकात तुह्मांकडे होती ते दूर करून शंकराजी केशव यांस कमावीस सांगितली असे. याचे तर्फेनें कमावीसदार अंमल करील त्यास करूं देणें ह्मणोन.

Pargana Nasik was directed to make inquiries, and to recover the amount due, taking one-fourth of it for Government.

A. D. 1748-49.

(211) A tribute of Rupees 175001 was imposed on Raja Bije Bahadur of Sansthan Sewadha.

A. D. 1749-50.

(212) Rao Bhoj in the service of the Raja of Wodse, owed a debt of Rupees 10000. The creditor therefore kept the Rao's family under restraint. Orders were issued for the clearance of the debt partly by the Raja of Wodse and partly by Government, and for the release of the family in question.

A. D. 1749-50.

(213) The right of levying Octroi in the Kasara Ghaut, was transferred to the Peshwa by Vikram Patangrao, Raja of Jawar.

१ पाणसारे घाट मजकूर यास पत्र कीं जकातीचा कानूकायदा सुदामतप्रमाणें यांस सांगोन वर्तणें ह्मणोन.

१ क्षष्णशा संस्थान जवार यांसी पत्र कीं, जकातीचा अंमल मशारनिल्हेकडे देणें खळखळ न करणें ह्मणोन.

इ. स. १७५०-५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. सावान ५.

[२१४] संस्थान बुंदी निसबत राव राजा उदेसिंग यांजकडे पेशजी स्वारीमध्यें दहा लक्ष रुपये करार केले. त्यांपैकीं सन तीसांत वसूल सरकारांत जाहला रुपये २००००० दोन लक्ष, बाकी रुपये ८००००० आठ लक्ष राहिले. त्यांपैकीं तुह्मां उभयतांस रुपये ३००००० तीन लक्ष देविले आहेत. निमेनिम प्रमाणें वांटून घेणें. बाकी पांच लक्ष राहिले ते सरकारांत पावते करणें. आठ लक्ष रुपयांचा वसूल जसजसा येत जाईल त्याची वांटणी दामाशाई बमोजिब होईल त्याप्रमाणें तीन लक्षांवर वांटणी बसेल तो ऐवज तुह्मीं उभयतां घेणें. पांच लक्ष रुपयांवर वांटणी बसेल तो ऐवज सरकारांत पावता करून जाब घेणें ह्मणोन रा० मल्हारजी होळकर व जयाजी शिंदे यांचे नांवें सनद १.

इ. स. १७५०-५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. सवाल ६.

[२१५] राजा अमरसिंग आहरवाला याचा सरंजाम कदीम होता तो करार करून दिल्हा सबब नजरेचा ऐवज रा० भाऊंनीं करार केला. साल दरसाल द्यावे याप्रमाणें करार बरहुकूम कतबा रुपये १५००, तपसील (१२०० ऐन सरकारांत द्यावे, ३०० दलपतराय कायत दिमत मजकूर यास बक्षीस सालदरसाल द्यावे. एकूण १५००). सदरहु दीड हजार रुपयांचा कतबा मोघम लेहून घेतला आहे. परंतु सदरहु प्रमाणें तीनशें रुपये दलपतराय यास द्यावयाचे करार केले आहेत ते अमरसिंग राजा यास कळों देऊं नये. परवानगी रूबरू.

A. D. 1750-51.

(214) A sanad issued to Malharji Holkar, and Jayaji Sinde, Rao Raje Uddesing in charge of Sansthan Bundi, agreed during the last invasion to pay Rs. (10,00,000) ten lacs, of this sum Rs. (200,000) two lacs were received in the year A. D. 1748-49, and the balance of Rs. (800,000) eight lacs, has yet to be recovered. Out of this balance Rupees (300,000,) are granted to you in equal proportion. The remaining amount of Rs. (500,000) five lacs should be remitted to Government.

A. D. 1750-51.

(215) The old saranjam of Raja Amarsing Aharwala having been conferred on him, Rajeshri Bhau fixed the Amount of Nazar to be annually levied at Rs. 1500, as per agreement.

Details.

1200 To be taken by Government.

300 To be given annually as reward to Dalpatray in the service of the above person.

इ. स. १७५३–५४. सलास खमसेन मया व अलफ. रजब १२.

[२१६] रंगापा नाईक संस्थान कनकगिरी यांस जाब दिल्हा कीं तुमच्या संस्थानाची खंडणी रुपये ९००० पैकीं वसूल रुपये ८००० आठ हजार सरकारांत पावले. बाकी हजार रुपये राहिले ते नारायणराव व्यंकटेश यांस देविले असेत. देऊन कबज घेणें. याउपरी तुह्मांस जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं ह्मणोन कौल दिल्हा असे. रसानगी यादी.

इ. स. १७५२–५३. सलास खमसेन मया व अलफ. रविलाखर ९.

[२१७] समत हरपनहळ्ळीं येथील सोमशेखर नाईक याचे नावें कौल लेहून दिल्हा कीं, खासा स्वारी या प्रांतीं जाली, सबब तुमच्या संस्थानाची खंडणी खेरीज मसाला रुपये १००००१ एक लाख एक रुपया करार केला असे. याचा वसूल सरकारांत देऊन कबज घेणें. ह्मणोन कौल लेहून पाठविला असे १.

इ. स. १७५२–५३. सलास खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ११.

[२१८] समत श्रीरंगपटण येथील संस्थानिकास सनदा लेहून दिल्या कीं खासा स्वारी फौजेसहवर्तमान या प्रांतीं जाली. त्यास पूर्वीं कैलासवासी तीर्थरूप आले होते त्या समयींचा संस्थानासंबंधीचा कांहीं किंत चित्तामध्यें होता, तो दूर करून संस्थान मजकूरची खंडणी देखील सालाबाद बाकीसुद्धां बेरीज रुपये २२००००० बावीस लक्ष करार केले असेत. पावते करणें. या उपरी साल मजकुरीं आमच्या राज्यांतील कोणी सरदार व फौज येऊन संस्थान मजकुरास उपसर्ग लागणार नाहीं. तुह्मीं आपली निशा असों द्यावी ह्मणोन सनदाः—१ राजे जगदेव याचे नांवें; १ देवराज दलवाई याचे नांवें.

The agreement for Rs. 1500 is in general terms and is silent as to the reward of Rs. 300 promised to Dalpatray. The amount should however be paid and this should be kept secret from Raja Amarsing.

A. D. 1752-53.

(216) A tribute of Rs. 9000 was received from Rangappa Naik of Sansthan Kanakgiri.

A. D. 1752-53.

(217) A Kaul to Som-shekhar Naik of Samat Harpanhali. The Peshwa having come to your province in person, the tribute to be levied from the Sansthan (exclusive of fines) is fixed at Rs. 100001.

A. D. 1749-50.

(218) Sanads issued to Raja Jagdeo and Deoraj Dalwai of the Sansthaniks of Samat Shrirang-pattan. The Peshwa with his army came in person to the province. The province was also on a former occasion visited by the late Peshwa. The Sansthan by its conduct at the time incurred the displeasure of Government. The displeasure has now been removed, and the amount of tribute payable by the Sansthan, including past years arrears, is fixed at 22 Lacs of Rupees. The amount should be remitted. No officer of the Government or his army will trouble the Sansthan in the current year. You may rest assured.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिलकाद ११.

[२१९] स्वारी कर्नाटक येथील खंडणीपैकीं साल गुदस्तां स्वारीहून सातारीयाचे साहुकारावर हुंड्या पाठविल्या होत्या. त्याप्रमाणें सावकाराकडील ऐवज वसूल आला. सबब ज्या सावकारांनीं हुंड्या लेहून दिल्या होत्या त्यांस कबजें लेहून दिल्हीं. रुपये:—

९००९०० संमत श्रीरंगपट्टण येथील खंडणीपैकीं हुंड्या पाठविल्या त्यांचीं कबजें लेहून दिल्हीं, (७००७०० भुकणजी हरीदत्त याजवर हुंड्या होत्या त्यास कबजें; [१००१०० श्रीधरजी दाजी यास. १००१०० जगन्नाथदास द्वारकादास व गिरधरदास यांस. १००१०० अण्णाजी गोविंद मार्फत भगवानदास गोवर्धनदास; ३९६०० रोख. ६०५०० हुंडी. १००१०० वेंकाजी लिंगोजी व सदाशिव वेंकाजी यांस. १००१०० भगवानदास गोवर्धनदास. १००१०० वृंदावनदास रघुदास यास. १००१०० बाळकृष्णदास जीवनदास. एकूण ७००७००.] १००१०० वल्लभसुंदरदास यास. १००१०० भुकणाजी काशीदास यास. एकूण ९००९००).

१००००० संस्थान बिदनूर पैकीं हुंड्या आल्या त्यास कबजें लेहून दिल्हीं; (५०००० विश्वनाथदास काशीदास यास, ५०००० वल्लभ सुंदरदास यास, एकूण १०००००.)

१००९००. येणेंप्रमाणें अकरा कबजें दहा लक्ष नवशा रुपयांचीं सावकारांस लेहून दिल्हीं. याखेरीज सावकारांस कागद माघारे दिल्हे:—

हुंड्या सदरहू ऐवजाच्या होत्या त्यास ज्या सावकारांवर होत्या त्यांस माघाऱ्या दिल्या हुंड्या पत्रें ११. त्रिवर्ग सावकारांचा कागद सरकारांत लेहून घेतला होता कीं, हुंड्यांचा ऐवज बाकी राहिला तो साबान अखेर देऊं. पुण्यास ऐवज देऊं त्यास दर हजारीं हुंडणावळ रुपये ४ चार प्रमाणें सरकारांतून घेऊं. साबान अखेर ऐवज पावला तरी सावकारी व्याज देऊं ह्मणून कागद लिहून घेतला होता तो माघारीं दिला. हुंड्यांच्या पेटा श्रीरंगपट्टणच्या हुंड्यांच्या होत्या त्या माघाऱ्या दिल्या पेटा पत्रें ९.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रबिलाखर ८.

[२२०] प्रीतीसिंग राजे धारवाडकर यांस चाकर ठेवून तुह्मांकडे पाठविले आहेत. स्वार देखील कारकून ७५ पाऊणशें, यांस तैनात सेत दर राऊती रुपये ३३७५० यांचा तपसील:—

नक्त तीन हिस्से रुपये २५३१२॥ कापड चौथाई चौपटीनें वजाबट्टा

---

(219) A tribute of 10 lacs of Rupees was levied from Shrirangpattam. Bills for the amount were taken in the names of 10 bankers at Sattara.

A. D. 1753-54.

(220) A Sanad to Govind Ballal of Prant Bundelkhand, Pritising Raje of Dharwar(?) is taken in the employ of Government, and is sent to you. He is to maintain 75 horse-men (including Karkoons) and is to be paid Rs. 33756 at Rs. 450 for each horseman.

A. D. 1753-54.

दरसदे तीस ८४३७॥ आख २१०९ प्रमाणें रुपये ७५९३॥। बाकी निवळ रुपये १७७१८॥।. येणेंप्रमाणें तैनात करार करून तुह्मांकडे पाठविले असेत. यांजपासून बारमाही चाकरी पाऊणशें राऊतांनिसीं घेऊन, हजीरी गैरहजीरी मनास आणून, गैरहजीरी वजा करून हजीरीप्रमाणें कबज करून, प्रांत बुंदेलखंड येथील ऐवजीं ऐवज पावता करणें ह्मणोन गोविंद बल्लाळ प्रांत बुंदेलखंड यांचे नांवें सनद १. रसानगी तैनात जाबिता.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर २९.

[२२१] रामचंद्र बल्लाळ भुस्कुटे, गोत्र गार्ग्य, सूत्र आश्वलायन, यांणीं, सन इहिदे खमसेनामध्यें मकडाईची राणी अंमल सुरळीत न देई सबब बिघाड जाहला ते समयीं तुह्मीं मर्दुमकी करून लढाई केली आणि राणी ब्रिजकुंवर इजपासून ताल्लुके मजकूरपैकीं परगणे चार तपें सतरा एकूण देहे चारशें साडेएकुणचाळीस घेतले बितपसील:—

परगणें चारवे बिछेले, १ तपें चारवें ४६. बिछेले १ तपें बिछेले ३८. १ तपें बरूड २६. १ तपें बोरी १९. १ तपें हरसूब २०. १ तपें जदगाव ८. १ तपें नांदगाव २१. १ तपें खालवा २४. १ तपें कोठडा निमे २६.

परगणें मुदलास देहे, १ परगणें मुदलास ९. १ परगणें टेंभुर्णी १२. १ परगणें चौकी १७.

कालीभीत मकडाईपैकीं फुटगांव (१ गडहवेली ३९. १ ताल्लुका डोडागा ३८. १ कालीभीत पैकीं ३२॥. १ तर्फ बोरकुंड ३७. १ फुटगांव तन्हाव्या (१ मौजे न्हव्या १ मौजे घोघड्या)).

एकूण परगणें चार, तपें सतरा, एकूण देहे चारसें साडेएकुणचाळीस सरकारचे वांटणीस घेतले; सरकारचा अंमल सरकारांत लाविला; आणि वतनदारीचा हक्क रुसूम तुह्मीं घेतला. त्यास गोंडाचा हक्क रुसूम कितेक गोष्टींचा वाजवी गैरवाजवी आहे. हुजूर विदित जाहलें त्यास सरकारचा अंमल सरकारांत लागला. तुह्मीं श्रम साहास करून मुल्लक सोडविला, तुमचें चालवणें अवश्यक जाणून तुह्मावरी कृपाळु होऊन सदरहु परगणें चार तपें सतरा एकूण देहे चारसें साडेएकूणचाळीस येथील वतन मंडलोईपण व कानगोईपण दोन्हीं वतनें करून दिल्हीं. वतनसंबंधीं हक्क लवाजिमे करार करून दिल्हे बीतपसील:—

नेमाड प्रांतींचे हरदे व जलोदे वगैरे बिज्यागड सरकार नेमाड प्रांतींचे मंडलोईपणाचा व कानगोपणाचा हक्क दरसदे आहे त्याप्रमाणें तुह्मांस करार करून दिल्हा असे. सदरहुप्रमाणें तुह्मीं घेत जाणें. कलम १.

सायर जकात बाजार सेव शिंगोटी वगैरे देशरीतीचे जमीदार घेत असतील त्याप्रमाणें तुह्मीं दोन्हीं वतनें घेत जाणें. कलम १.

A. D. 1753-54.

(221) A Sanad to Ramchandra Ballal Bhuskute of Gotra Gargya, sutra Ashwalayan. In Ehide Khamsen (A. D. 1750–51), when a dispute arose between Government and the Rani of Makdai, owing to the default of the latter in paying the amal due to Government, you led

दफ्तर शिरस्ता तुह्मीं लिहीत जाणें. तुमार, वासिलात, कबुलात, मुचलका, कागदपत्र होईल त्याजवरी शिक्का दस्कत तुह्मीं करीत जाणें. कलम १.

इनाम गांव जमीन जिराईतीची पेस्तर आज्ञा करून सनद सादर होईल त्याप्रमाणें नेमून घेणें. कलम १.

भेटी गांवगन्ना दुसरे मंडलोई व कानगो परगण्यांतील घेत असतील त्याप्रमाणें तुह्मीं घेत जाणें. कलम १

मानपान विडा शिरपाव तुह्मीं आधीं घेत जावा. मग पाटील निसबत रयत देवीत जाणें. कलम १.

राखी, श्राद्धपट्टी, दसरा, दिवाळी, शिमगा, फुरोईचा हिस्सा देशरीतीप्रमाणें दोन्हीं वतनांचा करार करून दिल्हा असे; त्याप्रमाणें तुह्मीं घेत जाणें. कलम १.

माहार, चांभार, तेली, कलाल वगैरे खुद्द जातीवर हक्क दस्तुर देशरीतीचे जमीदार घेत असतील, त्याप्रमाणें करार करून दिल्हा असे. त्याप्रमाणें तुह्मी दोन्हीं वतनांचा घेत जाणें. कलम १.

एकूण कलमें आठ करार करून मंडलोईपण कानगोपण दोन्हीं वतनें करार करून दिल्हीं असेत. लिहिल्याप्रमाणें तुह्मीं व तुमचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें अनुभवून सुखरूप राहणें ह्मणून पत्र १. शके १६७५ श्रीमुखनाम संवत्सरे माघ वद्य ११ सन इहिदे.

[२२२] रामाजी बापुजी यांस जोरावरसिंग व उदेसिंग संस्थान वासदे यांचा कजीया लागला आहे सबब संस्थानचें राज्य जप्त करावयास पाठविले आहेत, तरी मशारनिल्हेबरोबर हशमी लोक असामी १२९ सवाशें त्यांमध्यें बरकंदाज व हशमी कारकून सबनीस देणें. लोकांस एक रोजमरा देऊन रवानगी करणें. पुढें रोजमरेयाचा जाबता रामाजी बापुजी यांजकडे लेहून पाठवणें. त्याप्रमाणें मशारनिल्हे रोजमरा देत जातील ह्मणोन पत्रें. १ शंकराजी केशव यांजकडून हशमी लोक असामी १०० एकशें देणें ह्मणून. १ बहिरजी बाळकवडे यांजकडून हशमी लोक २९ पंचवीस येविसीं पत्र.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १६.

---

the attack on the Rani's forces with great valour and took from the Rani Brijkuwar, from out of the above Taluka, 4 parganas, of 17 Tarafs, consisting of 439½ villages. In return for this service, the Sarmandloi Watan and the Kango Watan of the acquired territory, is granted to you.

(222) A dispute having arisen between Jorawar Sing and Udesing of Sansthan Wasde, Ramaji Bapuji was sent to attack the Sansthan.

A. D. 1753-54.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
साबान १३.

[२२३] वीरपा मलपागौडा सरदेसाई मामले हुबळी वगैरे याचे नांवें कौल लेहून दिल्हा कीं फौजेची स्वारी या प्रांतीं जाली, सबब तुमचे तालुकेयांची खंडणी परगणे कितूर वगैरे कुल बेरीज करार रुपये ८०००० ऐशी हजार केले. याचा वसूल सरकारांत मुदतीबमोजिब देऊन सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं, अभय असे ह्मणून कौल १.

सदरहु ऐशी हजार ऐवजाचा जाब मशारनिल्हेचे नांवें लेहून दिल्हा कीं, सदरहु खंडणीचे ऐवजाचा वसूल लिंगो आपाजी याचे गुजारतीनें सरकारांत जाहला. मजुरा असेत ह्मणोन १.

इ. स. १७४८–४९.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल २९.

[२२४] मेदगीर नाईक संस्थान चित्रदुर्ग याचे नांवें जाब लेहून दिल्हा कीं साल गुदस्तां खासा स्वारी त्या प्रांतें जाली होती, सबब तुमचे संस्थानची खंडणी करार रुपये ६५००० पांसष्ट हजार केली. त्याचा भरणा सरकारांत गुजारत रा० शंकराजी राम जमा रुपये:–४४८०० जमा पोता, २०२०० जमा परंजेकर, एकूण ६५०००.

येणेंप्रमाणें पांसष्ट हजार रुपये सरकारांत जमा जाहले असेत ह्मणून जाब लिहून दिल्हा असे १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ३.

[२२५] रूपराम कटारे यांस करार कीं सूरजमल जाट यांजकडे साल गुदस्तां तीस लक्ष रुपये खंडणी करार केली; त्यापैकीं दरसदे रुपये २ दोन समाईक ऐवजीं तुह्मांस करार करून दिल्हे आहेत येणेंप्रमाणें:—

२८००० हालीं चौदा लक्षांचा भरणा करावा. त्यांपैकीं दहांचा जाला आहे. बाकी चार लक्षांची निशा बाळ गोविंद यांजकडे करावयाचा करार केला आहे. त्याचीं कबजें बाळ गोविंद यांजजवळ लेहून दिल्हीं आहेत. त्यास चार लक्षांची निशा क्षेपनिक्षेप जाली ह्मणजे सदरहु पैकीं अठावीस हजार रुपये रूपरामास देणें ह्मणोन बाळ गोविंद यांचे नांवें पत्र दिल्हें आहे. सन खमसचा हप्ता आठ लक्ष रुपयांचा येणें त्याचा भरणा करणें. पुरे आठ लक्ष सरकारांत पावले ह्मणजे सदरहु पैकीं घेणें ह्मणोन रूपरामास पत्र.

१६००० सन सीतचा तिसरा हप्ता आठ लक्षांचा येणें त्याचा भरणा करणें. पुरा भरणा

६०००० जाला ह्मणजे सदरहु ऐवजीं सोळा हजार घेणें ह्मणोन रूपरामास.

A. D. 1754-55. (223) The province of Hubli, &c. having been invaded a tribute of Rs. 80,000 was imposed.

(224) Receipt was acknowledged of Rs. 65,000, remitted by Medgir Naik of Sansthan Chitradurga on account of tribute, as agreed upon at the time of the invasion of the province by the Peshwa during the preceding year.

A. D. 1754-55.

(225) A tribute of Rs. 30 lacs was imposed upon Surajmal Jat in the preceding year.

A. D. 1754-55.

तपशील २८००० बाळ गोविंद यांचे नांवें पत्र चार लक्षांपैकीं. ३२००० रूपराम यांचे नांवें पत्र दोन सालचे हस्त्यापैकीं.

येणेंप्रमाणें साठ हजार रुपये रूपराम कटारे दिमत सूरजमल जाट यांस देविले आहेत. रसानगी यादी पत्रें २.

[२२६] मल्हार राम कारकून याजबरोबर संस्थानिकाच्या राज्यास पत्रें व जागा जागा भील मवासगिरी करून गांवगंनाचीं गुरें ढोरें नेतात व गिरासपट्टी मन मानेसी घेतात ह्मणून हुजूर विदित जाहलें. त्याजवरून वाजवी गिरासपट्टी वगैरे सुदामत चालत आली असेल त्याप्रमाणें गांवगंना मल्हार राम याचे विद्यमानें घेणें आणि सरकारची नजर करार बितपशील.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन मया व अलफ.
जमादिलाखर ४.

	नक्त रुपये.	घोडे.	ह्मैसीसर.	चितळे.	हत्ती.
प्रतापसिंग संस्थान राजपिंपळे	१०००००	१०	०	०	०
यांस पत्र कीं तुह्मीं रा० दुर्जन सिंग राजे याजपासीं बदकबर्दीस होते; त्यास गैतलसिंगांचा कौल होतांच ऐकून त्यासी पुसोन जाऊन राज्यीं बसोन कारभार करितां ह्मणून हुजूर विदित जाहलें. त्याजवरून सरकारची नजर आऊदसिंग कुंवर पहाडसिंग	५००००	५	०	०	१
मोठा पाहाडवी मौजे अवलीबारे	२०००	०	२५	२	०
काळु पाहाडवी मौजे काळवी प्रांत राजपिंपळें	२०००	०	२५	२	०
सबळसिंग संस्थान अली	५००००	५	०	०	०
रायसिंग राऊळे संस्था मोहन	५००००	५	०	०	०
दलेलसिंग संस्थान आख्याणी	५०००	०	२५	४	०
अजबसिंग संस्थान वाल्हेर	३०००	२	२५	०	०
डोंगरा व सोवा व बाबल्या व सोवा मौजे सागवडे प्रांत राजपिंपळे भील	१००००	०	५०	०	०
मोटा बरसदा गीतसा परगणें बालवाड	५०००	२	०	०	०
कानोजी सुरते वगैरे गीरासे सुरत अठाविसी	२०००	५	०	०	०
	२७५०००	३४	१५०	८	१

येणेंप्रमाणें नक्त रुपये दोन लक्ष एकुणऐंशी हजार व घोडे रास चौतीस व ह्मैसी सर दीडशें व हत्ती नग एक व चितळे ८ करार केली असेत. तरी सदरहुप्रमाणें मल्हार राम पेठे याजबरोबर हुजूर पाठवून देणें ह्मणोन सनदा ११.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. साबान २३.

[२२७] राजाराम प्राणनाद बसवापट्टणकर याचे नांवें जाब दिल्हा कीं तालुके बसवापट्टण येथील सालमजकूरची खंडणी रुपये ४०००० चाळीस हजार जाली. त्याचा वसूल येणेंप्रमाणें रुपये:–

२४००८।।।= जमा पोता होन वगैरे. १५९९१८= जमा परभारें वराता (फाटलें आहे). एकूण ४००००. येणेंप्रमाणें ऐवज सर (फाटलें आहे) जाला. मजुरा असे ह्मणून (फाटलें आहे) लेहून दिल्हा असे १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. साबान ११.

[२२८] नारो शंकर यांचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं विनंति केली कीं, वोडसेकर राजानें आपली प्रतिनिधि आमचे चिरंजीवाचे नांवें दिल्ही आहे. शंभर स्वारांनिसीं चाकरी करावी. तैनातीमध्यें दहापांच गांव दिल्हे आहेत. त्याप्रमाणें स्वामींनीं कृपाळु होऊन सरकारांतून करार करून द्यावी ह्मणून. त्यावरून मनास आणून वोडसेकर राजाची प्रतिनिधि करावयाची आज्ञा तुह्मांस केली असे. तैनात रुपये १०००० जातीची तैनात. २०००० राऊत शंभर एकूण ३०००० तीस हजार रुपये करार केले असेत. वोडशाचे राजाची प्रतिनिधि करावी. त्यांणीं

---

(226) The chiefs of Raj-pipla and other places, as also the Bhils used to carry of cattle, and levy Giras at their pleasure. Orders were issued that a cess should be levied through the agency of a Karkoon deputed by Government for the purpose, the following Nazars were imposed.

A. D. 1754-55.

1 Pratap Sing, for succeeding to the Sansthan of Rajpipla	Rs.	1 Lac.
2 Sabalsing Sansthan of Ali	Rs.	50 thousand.
3 Raysing Raul Sansthan of Mohan	„	50 „
4 Dalel Sing Sansthan of Akrani	„	5 „
5 Ajab Sing Sansthan of Walher	„	3 „
6 Dongra Wasowa and Bablya Wasowa Bhil of Mauze Sagwade in Prant Rajpipla	„	10 „

(227) The Taluka of Baswa Pattan having been invaded, a tribute of Rs. 40000 was imposed.

A. D. 1754-55.

(228) The office of Pratinidhi was conferred by the Raja of Wodse on Naro Shankar's son. Naro applied for Peshwa's permission for his son to accept the office. The permission was granted, subject to the condition that if the salary granted by the Raja exceeded Rs. 30,000 the excess should be made over to the Government.

A. D. 1754-55.

गांव दिल्हे असतील त्यांचा आकार व आणखी जे देतील तो ऐवज जमा करून त्यापैकीं सदरहु तीस हजार बाद होऊन बाकी जे राहतील ते सरकारांत द्यावे. हिसेब कच्चा आणून समजावा. या सदरहु तैनातेपुरता त्यांणीं ऐवज न दिल्हा, बाकी राहिला तो हुजुरून द्यावा, ऐसी रदबदली केली तरी देणार नाहीं; ह्मणून सनद १.

[२२९] संस्थान उदेपूर येथें नाथजी व राणाजीचा हर्षामर्ष होता, त्यास नाथजी हुजूर आले होते व जेतसिंग व खुमानसिंग दिमत राणाजी हुजूर येऊन नाथजीची समजाविसी करून घेऊन गेले. सबब राणाजीकडे नजराणा करार केला सन खमस खमसेन मजकूर रा० जयाजी शिंदे मुक्काम दिल्लीनजीक सालेमार बाग छ १ रमजान रुपये २५००००१. तपसील:—

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रमजान १.

१५००००० सन खमस साल मजकूर (७००००० आश्विन शुद्ध १०. ५००००० माघ शुद्ध पौर्णिमा. ३००००० ज्येष्ठ शुद्ध प्रतिपदा. एकूण १५०००००) १००००००१ सन सीत खमसेन (५००००० माघ शुद्ध प्रतिपदा, ५००००१ आषाढ शुद्ध प्रतिपदा एकूण) २५००००१ येणेंप्रमाणें पंचवीस लक्ष एक रुपया करार केला. याच्या मुदतीप्रमाणें रा० जयाजी शिंदे याजवर वराता कराव्या. ऐवज उदेपुरीं घ्यावा. येणेंप्रमाणें करार.

[२३०] मानाजी पायगुडे यांस पत्र कीं, दायमखान पठाण सवदागर याजपासोन रा० राजे अमानसिंग व दिवाण हिंदुपत बुंदेले यांणीं हत्ती साहा किंमत रुपये ५४१०० चौपन हजार एकशें यासी खरेदी केले. यांचा हवाला शंकराजी अनंत दिमत गोविंद बल्लाळ यांसी देऊन सवदागराची निशा कागदीं पत्रीं करविली; त्यास मुदतीप्रमाणे शंकराजी अनंत यासी रुपये बुंदेले यांणीं न दिल्हे. तेव्हां सवदागरास रुपये पावणें कळतच आहे. त्यास येविसीं ताकीद करून रुपये वसूल होत तें करावें, आणि सदरहु रुपयांपैकीं सरकारचे नजर रुपये ७००० सात हजार घ्यावे, ह्मणोन शिवराम भास्कर वकील दिंमत दायमखान मजकूर यांणीं अर्ज केला त्याजवरून तुह्मांस लिहिलें असे; तरी तुह्मीं बुंदेले यांसी तगादा करून पेशजी बुंदेले यांचा व सवदागराचा करार मदार असेल त्याप्रमाणें हिशेब करून व्याजसुद्धां चौपन हजार रुपये वसूल करून घेणें. पैकीं सरकारची नजर सात हजार रुपये घेऊन बाकी रुपये शंकराजी अनंत यांचे विद्यमानें सवदागराचे पदरीं घालणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रमजान २८.

(229) A dispute having arisen between Ranji and Nathji of Sansthan Udepur, the latter came to the Huzur in person, as also Jet Sing and Khumansing on behalf of the former. A reconciliation was effected between the parties, and a Nazarana of Rs. 250000 was ordered to be levied from Ranaji.

A. D. 1754-55.

(230) The order is dated 1st Ramjan San Khamas Khamsen 1754–55 at Salemar garden near Delhi. Surety Jayaji Sindai.

A. D. 1754-55.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. सवाल २०.

[२३१] नारोशंकर यांस पत्र कीं वृंदावनदास व बाळ गोविंद साहुकार याचें कर्ज राजे बीजे बहादर सेवडेकर यांजकडे रुपये १७०००० एक लाख सत्तर हजार रुपये आहेत, ते देत नाहींत. याकरितां हें पत्र तुह्मास सादर केलें असे. तरी राजे मजकूर यांस ताकीद करून रुपये वसूल करून देविणें. वसूल होईल त्यापैकीं सरकारची चौथाई घेऊन बाकी ऐवज साहुकाराचा गुमास्ता सीतळदास याजवळ ऐवज देणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. रमजान १४.

[२३२] शिदापा शेट्या वीरकर यास आज्ञापत्र कीं नगरशेट वोडशेकर याचे कर्ज सावतसिंग संस्थान वोडसें याजकडे येणें, रुपये ३६३४०२ तीन लाख त्रेसष्ट हजार चारशें दोन रुपये येणें; यासी व्याज दरमाहे दरसद्दे रुपये ·।।।· पाऊण प्रमाणें करार करून राजानें खत लेहून देऊन फुट जहागीर गांवाचा तनखा गांव ३१. एकूण तनखा बरहुकूम पट्टा रुपये १०५१८८ एक लाख पांच हजार एकशें अठ्याऐसी रुपये, पैकीं राजास खर्चास द्यावे सतरा हजार; बाकी तनखा अठ्याऐसी हजार एकशें अठ्याऐसी रुपये; पैकीं शिबंदी माहालीं खर्च व सरकारच्या असाम्या नेमून दिल्ह्या आहेत तो ऐवज जाऊन बाकी निवळ राहील त्याची कमावीस तुजकडे सांगितली आहे. सदरहुप्रमाणें वसूल करून नगरशेटीस रद्द कर्जांत ऐवज देणें. त्याचा चौथाई हिस्सा सरकाराचा येणें तो घेऊन जमा करणें, आणि सरकारांत पावता करून कबज घेणें. चौथाईचा ऐवज देशीं पुण्यास पावेल त्यास हुंडणावळ हिंदुस्थानचे शिरस्तेप्रमाणें मजुरा दिल्ही जाईल. याखेरीज रोजाचा ऐवज राजाकडे तीन हजार रुपये येणें त्याबद्दल मौजे खेरगांव तर्पे बांद परगणें व्हरी हा गांव दरोबस्त सरकारांत घेऊन कमावीस तुजकडे सांगितली आहे. इमानें इतबारें वर्तोन अंमल करणें. गांवची लावणी टुपणी करून ऐवज जमा करून सरकारांत पावता करणें. तुजला तैनात सालीना रुपये पांचशें करार केले आहेत. जहागिरीचा ऐवज वसूल होईल त्यांत समाईक ऐवजीं घेत जाणें. बाळाजी कृष्ण फडणीस व राघो मोरेश्वर निसबत सखाराम भगवंत यांची असामी करून अलाहिदा सनदा सादर आहेत त्याप्रमाणें समाईक ऐवजीं देत जाणें ह्मणोन पत्र १.

A. D. 1754-55.

(231) Dayam Khan Pathan, a merchant sold six elephants for Rs. 54100 to Raja Amansing and Diwan Hindupant Bundele. The money was not however paid, and the merchant's agent petitioned for its recovery, offering a Nazar of Rs. 7000 for the purpose. Orders for the recovery of the amount were issued.

A. D. 1754-55.

(232) Naro Shankar was ordered to recover a debt of Rs. 170,000 due by Raje Bije Bahadur to merchants Wrindawandas and Balgovind, and to take a fourth of the amount for Government.

[२३३] हरबाजी कृष्ण कमाविसदार संस्थान चंदेरी याचे नांवें सनद कीं संस्थान मजकूर येथील मामल्याचा ऐवज सालमजकूरचे राजानें वसूल द्यावा याप्रमाणें चालत आहे, त्यास पेस्तर सालापासून तीस हजारांचे गांव सदरहू मामल्याचे ऐवजीं सरकारांत घ्यावा; याप्रमाणें करार केला असे. याजमुळें शिबंदी जाजती पाहिजे. ऐशास तीस हजारांचे वसुली गांव राजापासून नेमून घेतल्यावर वसूल होऊं लागला तरी शिबंदीची नेमणूक तुह्मांस पेस्तर साल सन सबा पासून दरसाल रुपये ६००० साहा हजार करार केले असेत. याखेरीज हुंडणावळ व व्याज व रसदेचा मुशाहिरा पेशजीप्रमाणें दिल्हा जाईल. जर गांव तोडून दिल्हे नाहीं तरी शिबंदी पेशजीप्रमाणेंच करार असे ह्मणोन रसानगी यादी सनद १.

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल२९.

[२३४] कर्जपट्टी विंध्याद्रि पर्वतामध्यें राजे व गिराशे आहेत ते नानाप्रकारचे मुलकांत उपद्रव करतात; सरकारांत रुजू होत नाहींत; सबब कर्जपट्टी करार करून मल्हार राम पेठे पाठविले आहेत. यांजबरोबर ऐवज हुजूर पाठवून देणें; व तिकडील अपूर्व चीज घोडे वगैरे पाठविणें ह्मणोन पत्रें लिहिलीं असेत. तपशील:—१००००० प्रतापसिंग राजा संस्थान राजपिंपळे. ५००० दलेलसिंग राजा संस्थान अखराणी. ३००० अजबसिंग राजा संस्थान वाल्हेर. ५०००० पाहाडसिंग राजा संस्थान बडवाणी. ५०००० सबळसिंग राजा संस्थान अलीकर राठोड. ५०००० रामसिंग राऊळ संस्थान मोहन. २००० कान्होजी सुरते गिरासे वगैरे. १०००० भडोचचा मोंगल.

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन मया
व अलफ.
रमजान २.

भिल्लः—१०००० डोंगड्या वासवा व बाबज्या वासवा वस्ती सागवडे. २०००

(232) Raja Sawatsing of Sansthan Odase owed Nagar Shet of Odase Rs. 363402. The rate of interest was 0–12 annas per hundred per month. A portion of the Raja's territory was attached for the liquidation of the debt. One fourth of the amount of debt recovered was ordered to be credited to Government.

A. D. 1755-56.

(233) A sanad to Harbaji Krishna Kamavisdar of Chanderi. The revenue of the Mamla of the said Sansthan, is being paid by the Raja of the Sansthan to Government. It is agreed that in lieu of it, villages of the value of Rs. 30,000, should be ceded by him to Government.

A. D. 1755-56.

(234) The Rajas and Girasis, residing in the Vindyadri range of hills, oppress the country in various ways, and do not submit to the authority of Government. The following levy (Karjipatti कर्जपट्टी) is therefore imposed upon them. Malhar Ram Pethe is sent with instructions to remit it to the Huzur together with such articles horses &c. as may be peculiar to the Province.

A. D. 1755-56.

आंबलीबोर याचा मोट पाहाडवी. २००० काळु पाहाडवी परगणे वाल्हेर. ५००० मोल्हबा सद्रा गिरासा परगणे बलवाड वस्ती मांडवी.

५०००० निंबाजी व्यास व सातीदास बक्षी व मीठा सेहेता राजपिंपळेकर हे तिघेजण मिळोन. एकूण ३३९०००. रसानगी कृष्णराव पारसनीस.

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
रमजान ४.

[२३५] सर्ज्या हणमापा नाईक संस्थान तरीकिरें याचे नांवें सनद कीं खासा स्वारी या प्रांतें जाहाली, सबब संस्थान मजकूरची या सालची खंडणी ऐन देखील मसाला मिळोन रुपये ४५०१ ऐन, ५०० मसाला, मिळोन एकूण ५००१ पांच हजार एक रुपया करार केला; तो ऐवज रा॰ विसाजी कृष्ण यांचे गुजारतीनें सरकारांत जमा जाहला असे. तुह्मीं आपली खातरदास्त राखोन सुखरूप राहणें. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं ह्मणोन जाब व कौल रसानगी यादी कौल १.

सदरहु पांच हजार रुपये विसाजी कृष्ण यांणीं सरकारांत ज्येष्ठअखेरपर्यंत द्यावे येणेंप्रमाणें करार करून हवाला घेतला असे. रसानगी यादी.

इ. स. १७५५–५६.
तीसा खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर ३.

[२३६] संस्थान सेवडे येथील साल मजकूरची रसद रुपये १००००० एक लक्ष करार केले ते पथक दिमत रा॰ महादाजी अंबाजी यांजकडे देविले. ते त्यांस गणेश महादेव बिवलकर यांचे गुजारत मार्गशीर्ष शुद्ध अष्टमीस पावले. सरकारांत जमा जाले असेत ह्मणोन नारो शंकर यांस जाब १

1,00,000 Pratapsing, Raja of Sansthan Raj-pipla.
5,000 Dalelsing, Raja of Sansthan Akhrani.
3,000 Ajabsing, Raja of Sansthan Walher.
50,000 Pahadsing, Raja of Sansthan Badwani.
50,000 Sabalsing, Raja of Sansthan Alikar Rathod.
50,000 Raysing, Rawal of Sansthan Mohan.
2,000 Kanhoji Surate Girasis.
10,000 The Mogal of Broach.

Bhils.

10,000 Dogadya Waswa and Bablya Waswa resident of Sagwade.
2,000 Mot Pahadavi of Ambli Bore.
2,000 Kalu Pahadavi of Pargana Walher.
5,000 Molhaba Sadra Girasi of Pargana Balwad, resident of Mandwi.
50,000 Nimbaji Vyas, Sathidas Baxi, and Mitha Lohata of Rajpipla, conjointly.

3,39,000

(235) The Peshwa having personally visited the Sansthan of Taripkire, a tribute of Rs. 5001 was imposed.
A. D. 1755-56.

(236) A tribute of Rs. 100000 was imposed on Sansthan Shewade.
A. D. 1755-56.

[२३७] रा० प्रीतीसिंग राजे बुंधेले यांणीं आपला पुत्र वडील दिवाण नारायणजी यास बाहेर घातलें आहे. ऐशास राजानें वडील पुत्रास बाहेर घालवें, विभाग न द्यावा, हे गोष्ट उचित नाहीं. याजकरितां तुह्मी राजास माकूल करून परस्परें पितापुत्रांची समजावीस होय ते गोष्ट करणें. उभयतांचें रसायन [सौरस्य?] न होय, समजावीस न पडेच, तरी नारायणजीस पंधरा हजारांची जागा कमाल तोडून देवणें आणि कलहास न प्रवर्तत ते गोष्ट करणें ह्मणून बाळाजी गोविंद यांचे नांवें सनद १ रसानगी यादी.

इ. स. १७५७–५८. समान खमसेन मया व अलफ. मोहरम १६.

[२३८] आपाजी हरि किल्ले धोडप वगैरे यांचे नांवें सनदा संस्थान जवार येथील राजे कृष्णशा वगैरे लोक यांसी तुह्मांकडे पाठविले आहेत यांसीः—कित्ता असामी यांसी रोजमरा दीडमाही रुपये, २०० कृष्णशा राजे देखील शागीर्दपेशा. ३० झुंजारराव कोथे. ३९ कदंबराव राजकुवर. ३० येशजी मुलाणे. ३० हरिराम सातपुते. ३० जिवाजी बांडे. ६० महादजी सरनाईक. ६० देवजी अवधूतराव. ३० निंबाजी मिशाळ. २० नेवाजी जुमलेदार. ३० त्रिंबक भानजी. २० गंगाधर शंकर मजमदार. २० यशवंतराव जिवाजी. ३९ लक्ष्मणराव राजकुंवर. ५० आनंदराव जावले. एकूण ७००.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. रजब २४.

कित्ता असामी कोळी नाईकवाडी वगैरे मर्द माणूस चांगले पाहून करार करून ठेवणें. त्यांस तैनात बारमाही शिरस्ता दरमाहे रुपये, ८० जकातदार असामी १० दर ८ प्रमाणें. ७० प्रत असामी १० दर ७ आणे प्रमाणें. ४८० प्रत असामी ८० दर ६ प्रमाणें, एकूण ६३०.

शंभर माणूस यांसी दरमाहा तैनात साहेब तीस असामी करार करून दिल्हे असेत. करार होतील त्या तारखेपासून कबजाचा आकार करणें कलम १.

येणेंप्रमाणें सोळा असामी यांसी दीडमाही सातशें व शंभर माणूस यांसी दरमाहा साहाशें तीस करार करून दिल्हे आहेत सुभे मजकुरीं चाकरी घेऊन तैनात पावीत जाणें.

---

(237) A Sanad to Balaji Govind. Pritesing Raje Bundhele has turned out his eldest son Diwan Narayenji. It is improper that a king should turn out his eldest son, and deprive him of any share in the kingdom. You should therefore, by using your influence with the Raja, arrange to effect a reconciliation between him and his son. In case that cannot be done, you should have a territory worth Rs. 15,000 assigned to Narayenji, and should take such further steps as may prevent their resorting to arms in the matter.

A. D. 1757-58.

(238) Sanads to Appaji Hari of fort Dhodap. Krishna Sha Raje and others of Sansthan Jawar are sent to you. They should be given remuneration at the following rate per month and a half.

A. D. 1758-59.

तुह्मांकडील तालुक्याशीं लोक हशम असामी:—२००० पेशजी नेमणूक हुजुरून जाहली आहे. (१५०० बरहुकूम गुदस्त. २०० घोडप. २५० माची किल्ले घोडप. ३०० चांदवड. २५० रामसेज. १७५ हातगड. ५० काळेपखर. २७५ सुभा. एकूण १५००.)

५०० कित्ता नेमणूक:—इब्राई, कन्हा, पेहर, कंचना, ठाणें, सुरगांव, ठाणें गाढीं एकूण ५००.

३०० साल मजकुरीं नेमणूक २०० ठाणें जवार. १०० कित्ता. एकूण ३००.

२३०० येणेंप्रमाणें दोन हजार तीनशें लोक करार करून दिले आहेत यांसी नेमणूक:—

२२५० तुह्मीं सुभे मजकुरीं ठेवणें:—२००० बरहुकूम रुजु गुदस्त, २५० जाजती साल मजकुरीं नेमणूक नवे ४६९ ठेविले आहेत त्यांपैकीं चांगले पाहून ठेवणें. एकूण २२५०.

५० किल्ले माहुली पैकीं नामजाद, त्याचा रोजमरा अडीसेरी तिकडून पावेल.

येणेंप्रमाणें दोन हजार तीनशें माणूस पैकीं हुजुरून देविले ५०, बाकी दोन हजार अडीचशें माणूस तुह्मीं सदरहुप्रमाणें ठेऊन तैनात सुभे मजकूरचे ऐवजीं पावीत जाणें ह्मणोन याद सनद.

देवस्थानें खंडेराव व पीर वगैरे यांस कदीम नैवेद्य व दिवावत्तीस तेल सुदामत प्रांत शंकराजी केशव यांणीं चालविलें आहे. तेणेंप्रमाणें चौकसी मनास आणून पेशजीप्रमाणें चालवीत जाणें. कलम १.

जवार वाघेरा येथील ब्राह्मण व कारकून मंडळी यांचीं वर्षासनें व शेतें गांव इनाम व असाम्या सुदामत चालत आहे त्याची चौकसी करून भोगवटा असेल त्याचा जाबता आकारून हुजूर पाठवणें. मग आज्ञा होईल तेणेंप्रमाणें वर्तणूक करणें. कलम १.

जवारकर व वावरेकर कोळी यांचे गांव इनामाचे व शेतें वगैरे मोकासे पूर्वापार चालत आहेत त्यांची माहीतगिरीनें चौकसी करून त्याचा जाबता आकारून हुजूर लेहून पाठवणें. मग आज्ञा होईल तेणेंप्रमाणें वर्तणूक करणें. कलम १.

प्रांत गाढीकडे जाणें जाहल्यास बराबर कुमक रामनगरकर, व वासदेकर, व पेठकर वगैरे कोळी सुद्धां न्याल, त्यास कामें पाहून मनुष्य नेत जाणें. काम असेल तों पाटास हजीरी घेऊन दर असामीस शेर व तंबाकु पैसाभार देत जाणें. काम जाहली (यावर) निरोप देणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें चार कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहु प्रमाणें वर्तत जाणें.

कर्णाजी शिंदे नामजाद व कारकून किल्ले माहुली यांसी पत्र ऐसेजे, तुह्मांकडून ठाणें जव्हार निसबत रा० आपाजी हरि याजकडे हशमी लोक असामी ५० पन्नास नामजाद देविले असे. त्यास ठाणें मजकुरीं लोक सदरहु पाठवून देणें. त्यांस रोजमरा व अडसेरी किल्ले मजकूरचे ऐवजीं पावीत जाणें ह्मणून पत्र १.

आपाजी हरि याचे नांवें सनद कीं आनंदराव शिंदे यांस तैनात दरमाहा रुपये.

६१ खाशास (रुपये ३० जातीस देखील घोडे, १५ स्वार १, ५ आफतागीरा १, ८ पोरगे २, ३ दिवट्या १ एकूण ६१) १२ केसो महादेव कारकून १ एकूण ७३.

एकूण सात असामी यांसी दरमाहा तैनात बारमाही शिरस्तेप्रमाणें रुपये त्र्याहात्तर करार केले. तुह्मांकडे पाठविले आहेत. याचे हातून चाकरी घेऊन तैनात सुभेमजकूरचे ऐवजीं पावीत जाणें. व्याजखेरीज आफतागीराचे सामानाबद्दल एकसाला दिवटीस तेल दरमाहा वजन ८८३॥। मापी रुपये १०.

येणेंप्रमाणें दहा रुपये एकसाला व तेल दरमाहा वजन पक्के पावणे चार शेर करून दिल्हें असे. पावीत जाणें ह्मणोन रसानगी यादी सनद.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर १७.

[२३९] नरसिंह नायडू संस्थान गुमनाड पाले (?) यांस कौल लेहून दिल्हा कीं या प्रांतें स्वारी जाहली सबब तुह्मांकडील तालुक्याची खंडणी करार रुपये:–२७०७८।= बाकी साल गुदस्त; ४८००१ साल मजकूरची खंडणी (३२००१ ऐन खंडणी, १५००० नजर, १००० मसाला) एकूण ४८००१, एकूण ७५०७९।=. यासी मुदती:–३७५०० तूर्त द्यावे, १८७५० छ १ रजबीं, १८८२९।= छ १ साबानीं.

७५०७९।= एकूण पंचाहत्तर हजार सवा एकुणऐसीं रुपये चवल सदरहू मुदतीबमोजीब करार केले असेत. तरी मुदतींत ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेऊन तुह्मीं आपल्या तालुक्याची लावणी संचणी करून सुखरूप राहणें. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. अभय असे. ह्मणोन कौल १.

[२४०] कामगती कस्तुरी रंगापा नाईक रामेदकीरी नाईक राजे संस्थान चित्रदुर्ग यांचें नांवें कौल लेहून दिल्हा कीं, तुह्मांकडील रा० मेदगिरी आपा व पुरुषोत्तम तमाजी हुजूर आले. यांणीं कितेक तुमचे एकनिष्ठेचा मजकूर सांगितला त्याजवरून विदित जाहला. सालमजकूरचे खंडणीची आज्ञा केली, त्याजवरून यांणीं मुलकाचे नातवानीचा व संस्थानच्या कसाल्याचा मजकूर विदित केला. याजवरून तुमचे निष्ठेवर व मुलकाचे नातवानीवर नजर देऊन सालमजकूरची खंडणी करार रुपये:–३५०१०१ ऐन खंडणी ५०००० दरबार खर्च ४००१०१ एकूण चार लक्ष एकसें एक रुपया. यासी मुदती:–२००००० चैत्र अखेर, २००००१ ज्येष्ठ अखेर,

इ. स. १७५९–६०. सीतेन मया व अलफ. साबान २.

---

200 Krishna Raje including servants wages &c.

500 Other persons.

Service should be taken from these persons at the Subha. The management of Sansthan was taken from the Raja given in Kamavis to Appaji Hari (11th Rajab).

(239) The Sansthan of Gumnad Pale having been invaded, a tribute of Rs. 75,079 was levied.

A. D. 1758-59.

(240) Kamgatti Kasturi Rangappa Naik Ramed Kiri Naik, Raja of Sansthan Chitradurg, sent an agent to the Peshwa requesting that the tribute due by him might be fixed with due regard to the poverty of his Sansthan, and his loyalty to Government. The amount of

A. D. 1759-60.

येणेंप्रमाणें चार लक्ष एकशें एक रुपयांच्या मुदती सदरहु दोन करार केल्या असेत. मुदतीप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचें कबज घेणें. त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. खातर जमा असों देणें. ह्मणोन कौल १.

इ. स. १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. रविलावल २.

[२४१] संस्थान सातगड निसबत हिरास्तखान किल्लेदार याजकडे सन तीसांत गोपाळराव गोविंद व मल्हारराव भिकाजी यांचे स्वारींत खंडणी करार केली त्याचा वसूल येणेंप्रमाणें रुपये:—

१४१६४ जमा रा० स्वारी गोपाळराव गोविंद व मल्हारराव भिकाजी सन तीसांत.

३८३६ छ० मजकुरीं जमा परभारें गुजारत तिमाजी कृष्ण. १८७८ तिमाजी कृष्ण यांणीं गैरसनदीं खर्च केला तो मजुरा दिला. शिबंदी खर्च लिहून रुपये १९५८ देणें सिद्दी अंबर गाडदी दिमत गंगाधर परशराम यांस. एकूण ३८३६.

१८०००

एकूण अठरा हजार रुपये सदरहुप्रमाणें सरकारांत पावले असत ह्मणून जाब लिहून दिल्हा असे. जाब १. रसानगी यादी.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलाखर २१.

[२४२] मेदगिर नाईक राजे संस्थान चित्रदुर्ग यांस कौल लिहून दिल्हा कीं तुह्मांकडून मेदगीरी आपा व श्रीनिवासराव बापुजी हुजूर आले, त्यांणीं तुमची एकनिष्ठता बहुत प्रकारें सांगितली व साल मजकूरचे खंडणीविसीं विनंति केली. त्यावरून तुमचे एकनिष्ठेवर नजर देऊन साल मजकूर खंडणी करार रुपये:—

४००००० ऐन खंडणी देखील जप्ती किल्लेसुद्धां.

७५००० परगणे हरिहर व बासवपट्टण व बुकापट्टण व सीरे येथील नाड तरवारकीचे (?) रुसूम व दुमाली गांव पेशजीप्रमाणें तुह्मांकडे करार करून नजरेचा ऐवज करार केला तो.

४७५००० यांस हप्तेबंदी २७५००० चैत्र शुद्ध १,२००००० ज्येष्ठ शुद्ध १, एकूण

the tribute was fixed at Rs. 4,00,101, Rs. 3,50,101 being tribute proper, and Rs. 50,000 on account of Darbar Kharch, and the Raja was informed that no further levy would be imposed.

A. D. 1760-61.

(241) The tribute of Rs. 18,000 imposed upon Sansthan Satgad, under Hira Satkhan Killedar, during the invasion of the province in (San Tisa) A. D. 1758–59 by Gopalrao Govind and Malhar Bhikaji, was received.

A. D. 1760-61.

(242) A Kaul to Medgiri Naik, Raje of Sansthan Chitradurg. Medgiri Appa and Shriniwasrao Bapuji, who came from you to the Huzur, spoke in high terms of your fidelity, and requested that

४७५००० चार लक्ष पंचाहत्तर हजार रुपये सदरहु मुदती बमोजिब करार करून रा० विसाजी कृष्ण व हरी गोपाळ यांजकडे देविले आहेत; तरी हप्तेबंदीप्रमाणें सदरहु ऐवज मशारनिल्हेकडे पावता करून पावलीयाचा जाब घेऊन सुखरूप राहणें. जाजती उपसर्ग तिळमात्र लागणार नाहीं ह्मणोन कौल १.

येविसीं विसाजी कृष्ण व हरि गोपाळ यांस पत्र कीं सदरहु हप्तेबंदीप्रमाणें ऐवज वसूल करून घेऊन पावलीयाचा जाब देणें. जाजती उपसर्ग काडीमात्र न देणें व मशारनिल्हेस सालाबाद बहुमान पावत असेल त्याप्रमाणें देणें ह्मणोन पत्र १. रसानगी यादी १.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
जमादिलाखर २२.

[२४३] विसाजी कृष्ण व हरि गोपाळ यांस सनद कीं मेदगीरी नाईक राजे संस्थान चित्रदुर्ग यांजकडेस सन सबाचे खंडणीपैकीं बाकी पाऊण लक्ष रुपये येणें, त्यास बळवंतराव गणपतराव यांणीं इरकुरे व बहीरवतिदी व तजमीरे हीं तीनही ठाणीं रायदुर्गकरापासून घेऊन संस्थानिकास द्यावीं आणि बाकीचा ऐवज सरकारांत द्यावा याप्रमाणें करार केला आहे. ऐसीयास तुह्मीं सदरहु तीन ठाणीं रायदुर्गकरांपासून घेऊन संस्थानिकांस देऊन बाकीच्या ऐवजाची निशा करून देणें. कदाचित् ठाणीं घेऊन संस्थानिकास न दिल्हीं तर बाकीच्या ऐवजाचा तगादा संस्थानिकास न करणे ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
रजब २१.

[२४४] मोहनकुंवर राणी जवारकर यांणीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं, कृष्णशा जवारकर याणें सरकारचा ऐवज शंकराजी केशव यांजपासून घेतला तो द्यावयाबद्दल साहुकारापासून कर्ज घेऊन पाठवून देईन. साहुकाराकडे कर्जाबद्दल ××× गहाण दिला होता व साहुकारास शंकराजी केशव यांणीं सरकारचें उगवणीपत्र दिलें होतें, त्याजवर कृष्णशाहानें कल्हई केली ते

---

the amount of the contribution of current year might be fixed with due regard to your loyalty. Government is pleased to fix the contribution as under:—

4,00,000 Net contribution.

75,000 The nazar fixed for the continuance of your haks over the Parganas of Harihar, Basawapatan, and Bukapatan and Sire.

&c. &c. No further levy shall be made.

A. D. 1760-61.

(243) A Sanad to Visaji Krishna and Hari Gopal. The contribution due from Medgiri Naik, Raja of Sansthan Chitradurg, for the year of (San Saba) A. D. 1756-57 is in arrears. It has been agreed with Balwantrao Ganput, that the post of Irkura, Bahirao Tipi and Tajmira should be taken from Rayadurg and handed over to the Sansthan, and that the Sansthan should give security for the payment of the arrears.

A. D. 1760-61.

(244) A Sanad to Appaji Hari:—Krishna Sha Jawarkar, obtained a loan from the Government, through Shankaraji Keshav, and to repay it, he raised another loan from certain bankers, pledging

समयीं त्याचा मुलुक सरकारांत जप्त केला. त्याजवर सदरहु कर्जाचा ठराव बारा हजार रुपये केले. त्यांचे हप्ते दरसाल रुपये २५०० अडीच हजार प्रमाणें पांच साला इस्तकबील सन सीतेन तागाईत सन अर्बा सीतेन पावेतों साडे बाराहजार रुपयांचे ऐवजीं परगणे मजकूर तुह्मांकडे कमावीस सांगोन साहुकाराचे हवाले तुह्मांकडे दिले होते. त्यास सन सीतेन व साल मजकूर दोन सालें तुह्मांकडे अमल होता. पुढें तीन सालें राहिलीं. तीं आपण कराराप्रमाणें दरसाल अडीचहजार रुपये प्रमाणें देऊन मागील दोन सालांचे पांच हजार रुपये पैकीं कमी ऐवज परगणे मजकूरचा आकारला असेल तो रुजवातीमुळें ठरेल तो तोटा व पुढील ऐवज साहुकारास देऊं ह्मणोन करार केला. त्याजवरून हें पत्र तुह्मांस सादर केलें आहे. तरी पेशजीचे कराराप्रमाणें इस्तकबील सन इसन्ने सीतेनापासून अर्बा सीतेनापावेतों तीन सालें दरसाल रुपये अडीच हजार प्रमाणें व मागील दुसाल्याचे पांच हजार पैकीं कमी ऐवज परगणे मजकूरचा आकारला असेल त्याचे तोटीं याचा ऐवज सुद्धां साहुकारीं निशा करून दिल्यास परगणे मजकुरीं राणीचे हवाला ठाणेंसुद्धां करून पावल्याचें कबज घेणें ह्मणोन आपाजी हरी यांस छ २१ रजब रसानगी यादी लष्कर सनद १.

[२४९] मोहनकुंवर संस्थान जवार यांस पत्र कीं जवार तालुका सालमजकुरीं सरकारांतून तुह्मांकडे दिल्हा आहे. ऐशीयास तुह्मी आहां तों पावेतों संस्थान मजकूरचा कुल कारभार तुह्मीं करावा. तुमच्या मागें रा० कृष्णशा याचे पुत्रानें करावा. याप्रमाणें सरकारांतून करार करून हें पत्र तुह्मांस लिहिलें असे. तरी तुह्मी आहां तोंवरी कुल कारभार तुह्मीं करणें. तुमच्या मागें कृष्णशा याचे पुत्र कारभारास अधिकारी होय ते गोष्ट करणें ह्मणोन चिटणिसी पत्र छ० २ रजब पत्र.

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रजब २९.

with them the Pargana of Deurga as security. The bankers received, through Shankaraji Keshav the permission of Government to collect the revenue of the Pargana in question Krishna Sha however obstructed the bankers in the collection of revenue. His province was therefore attached by Government. The amount of the loan was then settled at Rs. 12,500, and the Pargana in question was given over to Appaji Hari in Kamavis, on condition of his paying in liquidation of the debt, an annual instalment of Rs. 2,500 during the years 1759-60 to 1763-64 A. D. Appaji accordingly managed the province for two years. Mohan Kuvar Rani of Jawar has come to the Huzur, and agrees to manage the province for the remaining 3 years, to pay the 3 instalments becoming due in those years, and also to make good any deficit that may have occurred in connection with the past 2 instalments. You are therefore directed, in case the Rani gives sufficient security for carrying out her agreement, to make over to her the Pargana, together with the Thanna (Post) and to take her receipt for the same.

(245) A letter to Mohan Kuvar of Jawar. The Taluka of Jawar has this year been made over to you by Government. You should manage the Sansthan for life. After you, it will be managed by Krishna Sha's son.

A. D. 1760-61.

[२४६] मोरो निंबाजी निसबत महिपतराव चिटणीस यांस संस्थान मकडाई येथील मजमु आहे; सालिना वेतन तीनशें रुपये आहेत; त्यास याचे हातें मजमूचें प्रयोजन घेऊन निमें वेतन सरकारचे ऐवजीं पेशजीचे सनदेप्रमाणें तुह्मीं देणें व निमें वेतन राव राजा धाडशा हटीयाराय संस्थान मजकूर याजकडून देवणें ह्मणोन नारो बल्लाळ कमाविसदार सरकार बिज्यागड व हांडें यांचे नांवें चिटणिसी पत्र १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रमजान १७.

क. देशांतील बंडें.

१. भिल्ल व कोळी.

[२४७] प्रांत खानदेश येथील परगणीयांत भीलपट्टी करार करून बापुजी मेघःशाम याजकडे देविले दिमत जानराऊ ढमढेरे रुपयेः—१००० परगणे भडगांव, १००० परगणे अंतूर, १००० परगणे चाळीसगाऊ, ६००० परगणे सेंदुरणी, १२०० परगणे उत्राण, १००० परगणे पाचोरें, ९०० परगणे ह्मसवें, ७०० परगणे बोरनार, ११०० परगणे बाहाल, एकूण ८१०० येणेंप्रमाणें करार करून देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर यांस पत्रें लिहोन दिल्हीं.

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. रजब २६.

[२४८] अंताजी त्रिमल हरकारा यास मौजे वडवळी तर्फ नाणें मावळ येथें इनाम जमीन बिघे ९ तीर्थरूप कैलासवासी यांणीं दिली होती, त्यास प्रस्तुत कोळ्याच्या दंग्यामुळें मौजे मजकूरची जमीन टाकली. त्यास हल्लीं तर्फ पौडखोरें येथें हरएक गांवीं, अंताजी त्रिमल मागेल तेथें, लागवड दुपिकी जमीन बिघे ९ पांच याचे स्वाधीन करणें ह्मणोन नारो रामचंद्र यांस सनद १.

इ. स. १७४१–४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. रमजान १४.

---

(246) A letter to Naro Ballal Kamavisdar of Sirkar Bijagarh. Moro Jivaji a dependent of Mahipatrao Chitnis owns the office of Majum in Sansthan Makadai. The annual remuneration of the office is Rs. 300. You are directed to allow him to serve in that capacity to pay him half the remuneration as previously ordered, and to cause the remaining half to be paid by Rao Raja Dhad Sha Hatiya Roy of the said Sansthan.

A. D. 1760-61.

(247) Bhil Patti amounting to Rs. 1,000 was imposed on each of the following Mahals:—Bhadgaum, Antoor, Chalisgaum, Shendurni, Utran, Pachore, Mhasawe, Bornar, and Bahal and orders were issued accordingly to the Deshmukhs and Deshpandes.

A. D. 1740-41.

(248) Refers to an insurrection of the Kolis in Nane Mawal.

A. D. 1741-42.

[२४९] वासुदेव रघुनाथ कमाविसदार परगणे बहादरपुरा प्रांत गुजराथ यांणीं विनंति केली कीं, परगणे मजकुरीं चोवीस प्यादे स्वामींनीं नेमून दिल्हे आहेत; त्यास कोळी व भिल्ल यांनीं मुलकामध्यें दंगा बहुत आरंभिला आहे; त्यांचें पारपत्य जाहल्याखेरीज वसाहत होत नाहीं; तरी आणखी जाजती प्यादे आह्मीं ठेविले आहेत, ते करार करून द्यावे ह्मणजे मुलकाचा बंदोबस्त करूं, ह्मणोन विनंति केली. ते मनास आणून मुलखाचे आबादानीवर नजर देऊन प्यादे ठेविले आहेत त्यांपैकीं असामी २६ सव्वीस पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणें तुह्मीं ज्या तारखेस ठेविलेत त्या तारखेपासून करार केले असेत. तरी हजिरी गैरहजीरी मनास आणून वेतन पावतें करणें. प्यादे चांगले पाहून ठेवणें. याखेरीज जाजती प्यादे तुह्मीं ठेविले असतील ते दूर करणें. पहिले नेमणुकीचे चोवीस व हल्लीं जाजती करार केले सव्वीस एकूण पन्नास प्यादे जाले आहेत. त्यांस पुढें खासा स्वारी त्या प्रांतें जाहलियावर मनास आणून करार करून देणें तें दिल्हीं जाईल. तूर्त लिहिल्याप्रमाणें प्यादे ठेऊन मुलकाची लावणी करून बंदोबस्त करणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७५२–५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
सावान २७.

[२५०] जमीदार महालानिहाय प्रांत खानदेश यांचे नांवें सनदा कीं तुह्मी कोळी मिळोन भिल्लांस मिलाफ होऊन डोंगरांतून दबे देऊन गांवगंना माल वगैरे जाळून सरकारची नुकसानी करवितां; याजकरितां तुमचीं व कोळ्यांचीं वतनें सरकारांत जप्त करून वतनाची कमावीस रा० माधवराव विश्वनाथ यांस सांगितली असे. तरी वतनाच्या हक्काचा वसूल मशारनिल्हेकडे

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १७.

---

(249) The Kolis and Bhils having raised a rebellion in pargana Bahadurpur in Guzrath, and it being therefore difficult to populate the country, the Kamavisdar was ordered to entertain additional soldiers for the suppression of the rebels.

A. D. 1752-53.

(250) Sanads to the District Hereditary Officers of the following Mahals in Khandesh.

A. D. 1754-55.

1 Pargana Raver.
2 Pargana Asher.
3 Do. Sawada.
4 Do. Chopra.
5 Do. Arawad.
6 Do. Yaval.
7 Do. Nasirabad.
8 Do. Chandsar.

You and the Kolis, acting in concert with the Bhils, attack the travellers in the hills, and set fire to the property of the villagers, and inflict loss on Government. Your watans and those of the Kolis are therefore attached, and their management is entrusted to Madhavrao Vishwanath to whom the realization on account of the watans should be paid without obstruction.

Similarly the right to a fourth of the actroi, enjoyed by the Bhils in Pargana Chopra and Aravad as also their inams, were attached.

सुरळीत देणें ह्मणून जमीदारांस सनदाः—१ परगणे रावेर १ परगणे आशेर १ परगणे सावदें १ परगणे चोपडे १ परगणे अडावद १ परगणे यावल १ परगणे नसिराबाद १ परगणे चांदसर (एकूण ८).

याखेरीज भिल्लांचा चौथ लवाजमा चोत्र्यावर चालत असतो तो सरकारांत जप्त करून जप्तीची कमावीस सांगितली असे. तरी यासी रुजू होऊन भिल्लास एक पैसा न देतां चौथ लवाजमा व इनामाचा वसूल मशारनिल्हेकडे सुरळीत देणें ह्मणून जमीदार महालानिहाय सनदाः—१ परगणे चोपडे १ परगणे अडावद (एकूण २).

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. सफर १.

[२५१] कोकण प्रांतें कोळ्यानें धामधूम मांडिली आहे. तेथील बंदोबस्ताकरितां जदीद माणूस चांगले निवडक कसबी पाहून ठेवणें ह्मणोन सनदाः—

१ बाजी शंकर प्रांत कल्याण १ बहीरजी बाळकवडे कानवई.

२ इतर.

इ. स. १७४१–४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ रबिलावल ७.

[२५२] नारो हरी कमाविसदार परगणे चांदवड यांस पत्र कीं मौजे सुकेणें परगणा चांदवड येथें नरसोजी जाधव याणें धामधूम करून गांव तजावजा केला आहे, परंतु पाटील कुळकर्णी मौजे मजकूर यांणीं रयतेस दिलभरोसा देऊन हुजूर येऊन वर्तमान विदित केलें, त्याजवरून मौजे मजकूरचे रखवालीस प्यादे असामी २५ पंचवीस यांसी दरमाहे असामीस रुपये चार ४ प्रमाणें करार करून दोहों महिन्यांचा मुशाहिरा मौजे मजकूरचे ऐवजीं देविले असेत; ते देतील. पेस्तर तीर्थरूप नाना लष्करांतून आलियावरी आज्ञा कर्तव्य ते केली जाईल. मौजे मजकूरचा वसूल जाला पाहिजे, त्यास माल दंग्यामुळें खळ्यांत तैसाच आहे; तो मेळऊन माल तयार करून रयत राखोन वसूल सरकारचा होय ते गोष्ट करणें ह्मणोन पत्र १.

A. D. 1758-59.

(251) A Sanad to Baji Shankar of Kalyan:—The Kolis are creating disturbance in Konkan. You should therefore enlist new recruits for the purpose of quelling the disturbance.

A. D. 1741-42.

(252) Narsoji Jadhav attacked and plundered the village of Sukane in Pargana Chandwad. A body of 25 peons, on a salary of Rs. 4 per month per head, was deputed to protect the village for 2 months. Final orders were to be issued on the return of the Peshwa from his Camp.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर ३०.

[२५३] गणपती रामचंद्र कमाविसदार परगणे कुंभारी यांस सनद कीं मौजे कोळगांव परगणे कुंभारी येथें धीराजी पवाराचें ठाणें आहे. त्याणें मुलकांत उपद्रव फार मांडिला आहे. याजकरितां दारूगोळा लागेल तो चौकसीनें खरेदी करून ठाणें घेणें. ऐवज मजुरा दिला जाईल ह्मणून छ २४ जमादिलाखर सनद १.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. रजब २.

[२५४] नारो त्रिंबक देशमुख याचे नांवें सनद कीं श्री बल्लाळेश्वर वास्तव्य मौजे पाल येथील देवालयाची इमारत होत आहे. त्यास प्रस्तुत त्या प्रांतीं शामलाची धामधूम होत आहे. सबब रखवालीबद्दल माणूस असामी २५ पंचवीस तुह्मांकडून देविले असे. तरी किल्ले राजमाची पैकीं अथवा सरसगडपैकीं लोक नेमून देऊन त्यांचे पोटाची बेगमी करून देऊन नांवनिशीवार जाबता लेहून जाबता व लोक देवालयाजवळ गणेश कृष्ण दप्तरदार आहेत त्यांजकडे पाठवून देणें. धामधुमीचे दिवस आहेत तोंपर्यंत नेहमीं सदरहु माणूस रखवालीस ठेवणें ह्मणोन सनद १ पागा रुबरू रा० भाऊ.

A. D. 1756-57.

(253) A Sanad to Ganapati Ramchandra Kamavisdar of Pargana Kumbhari. There is a post of Dhiraji Powar at Kolegaon in Pargana Kumbhari. The Powar is plundering the country. You should therefore purchase such ammunition as may, after inquiry, appear to be necessary, and capture the post.

A. D. 1758-59.

(254) There being a disturbance of the Siddi in the territory about Pal, a party of 25 men was deputed to guard the temple of Shri Ballaleshwar.

२ लष्करी खातें.

(अ) फौज.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. रविलाखर ५.

[२५५] अरब असामी:—१ सिद्दी जाफर, १ सिलेमान बुदाऊद एकूण दोन असामी करार केल्या; यांसी तैनात दरमाहे दरसदे असामीस रुपये ११ प्रमाणें करार केले असेत; यांसी तुह्मीं हरएक ठाण्यामध्यें चाकरी सांगोन ठेवणें; आणि रोजमरा शिरस्तेबरहुकूम देत जाणें ह्मणोन रामचंद्र हरी यांसी सनद सादर १.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. रविलाखर ९.

[२५६] रामचंद्र हरि यांसी पत्र कीं हशम लोक त्रिंबकजी साळवी व दामाजी बापुजी वगैरे आहेत व वसईकडील देवराव आहेत. त्यास कोकणांत हे होते तेव्हां सवा रुपयाचें भात अडीसरी पावत होते त्यांमुळें त्यांचें तेथें पोट भरत होतें. या प्रांतांत सजगुरे व जोंधळे यांसीं संबंध, तें धान्य या लोकांस सोसत नाहीं. कांहीं तांदूळ व कांहीं जोरी बाजरी ऐसें ह्मणतां कनिष्ठ पक्ष महिना अडीच रुपये पाहिजेत. त्यास सवा रुपया अडीसेरीचा आहेच. सवा रुपया दर असामीस जाजती द्यावयाचा हशमी लोकांचा अर्ज आहे. याची काय आज्ञा ह्मणोन लिहिलें, त्यास सवा रुपया दरमाहा दर असामीस बुडता द्यावयासी अनुकूल पडत नाहीं यास्तव माहागाई जाली. यामुळें दरमाहा दर असामीस पोटास रुपये २ बद्दल पेशजी नेमणूक, ·॥· जाजती हल्लीं, एकूण अडीच रुपये करार केले असेत. देत जाणें. याखेरीज सरदारास दरमाहा दर असामीस अडीच रुपये व तीन रुपयेप्रमाणें पूर्वी नेमून दिले आहेत त्याप्रमाणेंच

---

2 Military Administration.

(A) Army.

A. D. 1742-43.

(255) Two Arab soldiers were entertained, the pay of each being fixed at Rs. 11 per month.

A. D. 1742-43.

(256) Certain Hashams from Bassein &c. represented to Government that they used to receive, while serving in that territory, ration amounting to a Rupee and a quarter's worth of rice, that it was sufficient for their needs in that province, that in the territory above the Ghauts, to which they were transferred, *Sajgura* or *Jondhala* was the staple food, that it did not agree with them, that a mixed ration consisting of rice, *Jowari* and *Bajri* was therefore necessary, that it would cost at least Rs. 2½, and that therefore an addition of Rs. 1¼ might be made to their ration allowances. They were informed that Government was unable to sanction an increase of Rs. 1¼ per man per month. An increase of 8 annas to the allowance of Rs. 2 received by each person for dearness of corn was however allowed.

देत जाणें, व हशमलोक साष्टीपैकीं यांस सरंजाम दिवटे ४ चार करार करून द्यावे ह्मणोन तुह्मीं लिहिलें; त्यावरून दिवटे करार केले असेत. १ गंगाजी लाड, १ गणोजी चवाण, १ संभाजी नाईक माहाद दिमत त्रिंबकजी देसाई, १ राम सावंत दिमत त्रिंबकजी साळवी, (ऐसे) चार करार केले असेत. यास दरमाहा दर असामीस दोन रुपये अडीच रुपये करार करणें. त्यामध्यें दिढीनें बाद ठेऊन दोन तक्षिमांचे रोजमरे नेमून देणें; ह्मणोन पत्र.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज १५.

[२९७] पागा दिमत राणोजी भोसले यांसी गोविंद हरी यांजकडून देविले. रोजमरा दीड महिन्यानें देत जावा. ४१३ बारगीर (४४ करोल ४६ भालेकरी) २९९ बाजेलोक (२८ रिकीबदार ९. १८ नालबंद ५. २४ सारवान असामी ८. ८ खिजमतगार ४. ६ हुलसार २. ११ नगारची ३. १० कोठवळे ५. ६ जामदार २. ५० भोई १३. ५ जिनगर २. ३ परीट १. ६ चोपदार २. २ चांभार १. ३ हलालखोर १. ४ ढोल २. ८ जासूद ४. २ दिवट्या १. २ नाहावी १. २ शिंपी १. २१ पखाली ७. ८ आफतागीरे २. ७ कर्णेकरी २. १८ माहातगडकरी ४. ३ पोतदार १.). १९८ खासदार असामी ९९ दर २. ५२ कारकून (८ विठ्ठल काळो. ६ गणेश माहादेव. ८ रघुनाथ केशव. २० राघो गोविंद. १० खंडो रघुनाथ.) ६० मुदपाख. १४० पीलखाना– हत्तीस रतीबाबदल. एकूण १११८.

सदरहु रुपये छ १ मोहरमापासून देत जाणें ह्मणून पत्र १.

पागेस दाणा इस्तकबिल छ १ मोहरमापासून दररोज देत जावा. दाणा कैली मापें:–.।३८१। नर घोडे १०६. ।१।१। मादवान ९१. ८८॥ वासरें. ८१।.॥ उंटें १५. ८।१ पखालांचे बैल सर ८ दर ८८॥ प्रमाणें. एकूण ॥।१८१॥. तपसील:—।· हरभरे कैली, ॥१८१॥ सजगुरे, एकूण ॥।१८१॥. सदरहु दाणा दररोज देत जाणें ह्मणून पत्र १.

रोजमुरा आठवडा नेमणूक स्वार असामी ७०० पैकीं पागास्वार ९० नवद बाकी स्वार,

---

A. D. 1742-43.

(257) This document gives the particulars of a detachment of Cavalry under Ranoji Bhosle, the Salaries of the men, the daily rations of the horses and other animals &c.

There were in this detachment 90 Bargirs (44 horse musketeers and 46 Spearsmen) and their salary was Rs. 413 for a month and a half.

There were 610 Sowars and their weekly salary was Rs. 1200 or Rs. 4800 a month.

The detachment had 5 Karkuns and 181 attendants.

Daily rations by Kaili measure.

			Khandies,	maunds,	Pailies.
There were 106 horses	...	...	0	8	$1\frac{1}{4}$
91 Mares	...	...	0	6	$4\frac{1}{4}$
15 Camels	...	...	0	1	$4\frac{1}{2}$
8 Bullocks	...	...	0	0	4

६१० सहाशें दहा. यांस रोजमरा रुपये १२०० बाराशें आठवडा करार केला असे. तरी छ० १ मोहरमापासून गणती घेऊन दर राऊतास सरासरी रुपये दोन प्रमाणें दरमाहे रोजमुरे चार एकूण रुपये ४८०० चार हजार आठशेंप्रमाणें पावीत जाणें. पुढें लूट लागलीयावर साहाशें दहा राऊतांपैकीं करोल असामी १२४ एकशें चोवीस आहेत यांस दीडमाहा रोजमुरा रुपये ४५४ चारसें चौपन प्रमाणें गणती घेऊन देत जाणें. बाकी राऊतांस रोजमरा न देणें ह्मणून पत्र १.

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन
मया व अलफ.
रमजान ७.

[२५८] संताजी मोहिते हवालदार किल्ले चांदवड यांस सनदा येणेंप्रमाणें बरहुकूम यादीः—

१ कित्ता सनद. किल्ले जीवधन फत्ते केली ते समयीं लुटी पैकीं जिन्नस लोकांकडे राहिला आहे. बरहुकूम स्वारी जाबता गुजारत रामाजी बापुजी.

१५३ लोकांचे नांवें बक्षीस खर्च लिहिणें जाबत्याप्रमाणें.

१२४ भांडीं वजन पक्के. (६८ तांब्याचीं ८१।९. ५० पितळी ८॥८८९. ४ कांशाचीं ८८२।॥९. २ कथली ८८॥. एकूण १२४. भांडीं वजन एकूण ८२।·॥).

१२ लोखंडी दागिने. (४ तवे. ३ कोईते. ३ विळे. १ कुऱ्हाड. १ पळी साधी. एकूण १२).

२ किरकोळ दागिने. (१ सिंगाडा. १ रंजकदाणी).

१५ खिल्लारे सर. (१० ह्मैसी. [७ ऐन. ३ वासरें सीर खोर] ३ टोणगे. [१ थोर. २ लहान]. २ गाई. [१ ऐन गाय. १ वांसरूं]). एकूण १५३.

४३ सरकारांत शिलेखान्याकडे दागिने आणून द्यावे.

(९ बंदुखा. १ पिस्तोल. २ तरवारा. १३ निमचे. ७ कटारा. १ पट्टा मोडका. १ तरकस खोततीर. ४ बरच्या. २ परज जुने. [१ कटारेचा १ निमचाचा] ३ ढाला). एकूण १९६ एकशें शाहाणव दागिनेपैकीं लोकांचे नांवें बक्षीस नांवनिशीवार एकशें त्रेपन्न खर्च लिहिणें व त्रेचाळीस दागिने हुजूर पाठवून देणें ह्मणोन.

१ कित्ता सनद किल्ले जीवधन फत्ते केली ते समयीं वस्तभाव आढळली ते मवेसी जाबत्यास जमा आहे. त्याखेरीज लोकांकडे जिन्नस आढळला त्याचा करारः—

८ सरकारांत आणून द्यावे. (६ हत्यारें. [१ गुर्दा इंग्रजी; निसबत हरजी सावंत दिमत राजजी सावंत. १ दिमत लक्ष्मण सावंत, निमचा. २ निसबत गोमाजी इंगळा दिमत भाने परब. [१ कटार उणाख १ ढाल कबज कागदी] १ भास्कर रघुनाथ दिमत बाबुराव दळवी, निमचा उणाख. १ सुरी कांचेचे मुठीची निसबत सटवोजी मोहिते].

A. D. 1749-50.

(258) In regard to property obtained by plunder after the capture of the fort of Jiwadhan, it was ordered that pots and ordinary ornaments should be debited in the names of the persons possessing them, and that all weapons, guns, pistols, swords, *Nimchas* (small swords), deaggers, Pattas (double edged long swords), Quivers and arrows, spears, shields, *Gurdas* English (short and strong swords) and knives, should be surrendered to Government.

२ तिवाशा (१ कित्ता लांब हात ४ रुंद हात २. १ कित्ता लांब हात ५॥ रुंद हात २॥. निसबत आनंदराव लोहट.)

३ लोकांचे नांवें बक्षीस लिहिणें (२ आंगठ्या निसबत सटवोजी मोहिते. [१ सोन्याची आंगठी वजन मासे ८८३ तीन. १ रुप्याची आंगठी रुपयाभार]. १ पोथी ज्ञानेश्वरीची संपूर्ण निसबत हरजी सांवत दिमत राजजी सांवत). एकूण ११. सनद.

१ कित्ता सनद किल्ले जीवधन फत्ते केली ते समयीं लोक जखमी जाहाले; त्यांस वस्तभाव गेली त्यास आदा जाहले रुपये:—

११ जखमी यांस (१ दादजी खानवीलकर दिमत गणेश नारायण. १ सुभानजी कदम दिमत बाबुराव ढमाले. ९ गंगाजी सावंत दिमत रघुनाथ सावंत).

४७। वस्तभाव गेली सबब (२॥ आनंदराव लोहट. २॥ येसजी हेमाडे दिमत संताजी कोकाटे. ॰।।।॰ कावजी कुटे दिमत शिवाजी सांवत. २॥ कान्होजी कोहाळे दिमत सावजी सेजवळ. २॥ भवानजी सावंत दिमत राजजी सांवत. ॰।।।॰ एकोजी जगंनाथ दिमत गिरजोजी जगताप. १७। दिमत लखमा सांवत [२ जीवाजी तावडे. २ तुकोजी परुळेकर. १३। गणोजी कुवरा (१। जोटाबद्दल. १२ बंदूक गेली सबब.]). ५॥ दिमत रामजी लोहट. ९ सावजी सोळसे दिमत संताजी सांवत. २॥ भिक सावंत दिमत भान सावंत. १॥ सोनजी मसूरकर दिमत भाने परब. ४ दिमत रघ सांवत. [२। खळे परब. १।।। ताजनाक]. ५८।. सवा अठावन रुपये पावले आहेत ते बक्षीस करावे ह्मणोन विनंति केली. त्याजवरून सदरहू सवा अठावन रुपये पावले आहेत ते बक्षीस खर्च लिहिणें ह्मणोन.

१ कित्ता सनद किल्ले मजकूरचे लोकांस तांदूळ, जोरी, बाजरी वगैरे हरजिन्नस गल्ला अडसेरी पावत आहे त्यास लोकांचे बदल मुशाहिरा पाच पाइली प्रमाणें दहा नक्त होते, त्यास चाकरीवर नजर देऊन साहा पाइली प्रमाणें बदल मुशाहिरा धरावयाची आज्ञा करावी ह्मणोन विनंति केली. त्यावरून लोकावर नजर देऊन साल मजकूर सन खमसेनापासून दहा नक्त केली ८॥ साहा पायली प्रमाणें धरावयासी आज्ञा केली असे. तरी हरजिन्नस गल्ला शिरस्तेप्रमाणें अडसेरी देऊन साहा पाईलीप्रमाणें बदल मुशाहिरा धरीत जाणें ह्मणोन.

१ कित्ता सनद किल्ले मजकूरच्या लोकांस साल गुदस्तांचे रोजमरे २ एकूण रुपये ६५९६।।।

जीवधनीचे बक्षीस कापड आंख ३०००	४२५२ ऐन
	४०७५ कापड
	८३२७

येणेंप्रमाणें देऊन बाळाजी महादेव वांटणी करावयास पाठविले आहेत. तुह्मीं व रामाजी बापुजी बसून वांटणी करणें ह्मणोन.

१ कित्ता सनद किल्ले मजकुरीं लोक रवाना:—

	असामी	ऐन	पोरगे	घोडे.
दिमत संताजी कोकाटे	५	५	०	०
दिमत गणसांवत	१	१	०	०
दिमत लखम सांवत	१	०	१	०
निसबत सदर वारगीर	२	१	०	१
दिमत खेम सावंत फट सांवत पैकीं	१४	१४	०	०
बिगर विल्हे				
	२३	२१	१	१

येणेंप्रमाणें रवाना केले असेत. याचे तैनात जाबते आलाहिदा आहेत त्याप्रमाणें हजिरी घेऊन ऐन असामी व पोरगे यांस अडसेरीबद्दल मुशाहिरा शिरस्तेप्रमाणें सनद पेवस्तगीरीपासून देत जाणें. रोजमरा हुजुरून पावेल ह्मणोन.

६ येणेंप्रमाणें साहा सनदा लेहून दिल्या. छ १३ साबान.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन. मया व अलफ. मोहरम १७.

[२५९] किल्ले रतनगड फत्ते केला ते समयीं लोकांकडे लुटीपैकीं दागिने आहेत, त्यापेकींत गुजारत बाळाजी महादेव कारकून दिमत गोविंदराव करोळ व बाळाजी करक खिजमतगार व यमाजी अलम व नारायण चव्हाण व देवजी साळोखे हशम.

जमा **रत्नशाळा** साळोजी भांगरे पैकीं वजन तोळे.

६॥। सोनें केवळ हीण
२ पाटल्या जोड १
१। १। सरी गळ्यांतील
·|· कुडक्या २
सऱ्या पितळीपैकीं सोनें.
·||· भोकर जोड १, सोबत मोत्यें ४, बारीक करे.
२|२ कुडी १८२ मणी २, सा मासे वजन

६॥·।

५९|= रुपें वजन तोळे
२४ सांखळ्या जोड १ एकूण ३॥२
वाळा पायींचा मोडका १
२२ कडीं जोड.
९॥। गोप तुटका गोवई १ ५९|=

५९|=

एकूण ६५॥।२। पावणे साहसष्ट तोळे सवा दोन मासे.

जमा जिरातखाना. ३ केराजी लोखांडे याचे निसबतीनें दागिने होते त्यांपैकीं:—१ निमचा

(259) The gold and silver ornaments, pots, and other property, obtained by plunder after the capture of the fort of Ratangad were not given to the soldiers, but were confiscated to Government.

A. D. 1749-50.

बाबत परसोजी खाडे परज साधा परजावर फुल्या रुप्याच्या दोन एकूण. दागिना मेण सांखळी १ कटार बाबत हरजी खाडे. मेण बनाती लाल जुने परज जाळीदार, १ कटार खद्वा बाबत दुप परज साधा.

१ बंदूख बाबत साळोजी भांगरे दुबारी साही उणाख जुनी खेरीज सामान.

४ चार दागिने.

जमा **कोठी** मुक्काम पुणें. केराजी नाईक खाडे पैकीं दागिने सुमार ३ तांब्याचे दागिने (१ हांडा कड्यांचा एकठायीं फुटका आहे. वजन ८८९। पक्कें. १ तपेलें वजन पक्कें ८८७।।।. १ गुंड वजन पक्कें ८८५।।). एकूण ३ वजन ८।।२।। १. झारी पितळी वजन पक्कें ८८१।।१५।।। २ ताटें कांसें ८८१।।६।।।. सहा दागिने पावणे सवीस ८।।५।।४।।।. शेर साडेचार टांक वजन पक्कें.

८८६।। लोखंड दागिने. (८८२ कढई फुटकी, ८४।। समयी ठाणवई १)
८८१८९ जस्त हुक्का फुटका बपारी १ वजन.
८८।।११।. तांबे दागिने ३ (८८।। बुगुणें, १ ८८८११। तबकड्या २)

८८८।२। सवाआठ शेर सवा दोन टांक

यमाजी नाईक भाणारे याजकडे ठेव ठेविली होती. दागिने २७ सुमार ७ तांब्याचे वजन [१ हांडा कड्यांचा वजन पक्कें ८८७. १ गुंड ८८६. १ चंबू ८८३. १ तांब्या कल्याणी ८८।।।६।।। १ परात काथवट वजन पक्कें ८८५८१३।।।. १ वोगराळें ८८।।५ १ संपुष्ट ८८।४।।] ७ पितळी दागिने. [१ कचोळें १ गडु. १ खंदील लांबण दिवा. वजन ८८।।।४।।. १ तेल-वाटी ८८।।१५।।।. १ जांब ८८।४।।. २ पीकदाण्या वजन ८८।।।१५।।।.]

१२ कांशाचे दागिने. [४ जांब वजन. ३ वाट्या ८८।।१५।।।. १ घाट ८८८१३।।. ४ ताटें ८८८।९] एकूण २६. सव्वीस दागिने पावणे पसतीस शेर पावणेपंधरा टाक. पितळ मोडकी समई १ वजन पक्कें ८८१।९ सवाशेर नऊ टाक. गोविंदराव कराळे पैकीं दागिने ३ सुमार तांब्याचे. (एक हांडा साधा कड्यांचा वजन पक्कें ८८५८९. १ तांब्या साधा जुना ८८।।८१५।।।. २ दोन दागिने पावणेसाहा शेर पावणेसात टाक). तांबें हांडा साधा कावल १ एकूण वजन पक्कें ८८३८१३।। तीन सेर साडेतेरा टाक.

बाळाजी महादेव पैकीं दागिने. सुमार (१ तबक जस्ती थोडा रुप्याचा मुलामा असे वजन पक्कें ८८१।।।६।।।. १ तबकडी तांबें वजन पक्कें ८८८९. दोन दागिने पावणेदोन शेर पावणे-सोळा टांक).

येणेंप्रमाणें सरकारांत जमा जाहले असेत ह्मणोन परसोजी खाडे यांस हुजत १.

[२६०] हुजुरून राजश्री स्वामींनीं रा० आपाजी सोमवंशी यांजकडून सरलष्कर

इ. स. १७४९-५०. खमसेन मया व अलफ. रबिलावल. १४.

दूर करून हल्लीं रा० निंबाजी नाईक निंबाळकर यांस सरलष्कर सांगोन जमावाचे बेगमीस खेरीज फुट मुकासे मुकासा व जकाती निमे सरंजाम दिल्हा असे, तरी तुह्मीं मशारनिल्हेकडील कमाविसदाराशीं रुजू होऊन खांब वसुलाची मुकासबाब व जकाती निमेचा अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन सनदा बितपशील:—

२४ आपाजी सोमवंशी यांजकडील सरंजाम.

१३ परगणे

१० मुकासा व निमेजकाती. (१ परगणे बीड. १ परगणे अंबड. १ परगणे कळंबनुरी. १ परगणे ब्राह्मणी. १ परगणे सुपें. १ परगणे खेड धामणी. १ परगणे दारवें १ तर्फ कडें. १ तर्फ पेडगांव. १ परगणे वासे सुभे मजकूर पेशजी तह आहे त्याप्रमाणें. एकूण १० सनदा.)

३ निमे मुकासा व निमे पैकीं निमे जकाती. (·॥· परगणे मेहकर, ·॥· परगणे शिरपूर, ·॥· परगणे लोणार दिमत खासकुंड, ·॥· परगणे यकतुणी, ·॥· परगणे शेवली, ·॥· तर्फ रासीन प्रांत कडेवळित) ३ एकूण सनदा ६.

११ देहे.

७ परगणे जालनापूर पैकीं गांव जमीदाराचें नांवें सनद मुकासा व निमेजकाती. (१ सामणगांव १ बटाण १ रेवगांव १ पांगरी १ अंतरवेल. १ कालगांव १ इंद्रवाडी) पत्र सनद १.

४ मोकदमांस सनदा मोकास बाबेचा वसूल देणें ह्मणून (१ मौजे ढोरजें तर्फ रांजणगांव. १ मौजे रवळगांव तर्फ मांडवगण. १ मौजे पेरले तर्फ दहीगांव. १ मौजे आसुं परगणे फलटण.) सनदा ४.

२४

३॥ कित्ता परगणे.

१ परगणे अष्टी बहिरजी निंबाळकर याजकडून दूर करून मशारनिल्हेस मुकासा व निमेजकाती सरंजाम दिल्हा असे व १॥ दमाजी पिसाळ याजकडील परगणे दूर करून मशारनिल्हेस सरंजाम दिल्हा असे. निमे मुकासा व निमेपैकीं निमे जकाती. (·॥· परगणे पडतूर, ·॥· चार ठाणें, ·॥· परगणे पाचलगाऊ) १॥· सनदा ३.

१ परगणे दाऊरवाडी संस्थान पैठण भगवंतराव सोमवंशी यांजकडील दूर करून मशारनिल्हेस मुकासा व निमे जकाती सरंजाम दिल्हा असे.

२७॥

(260) The Raja of Satara deprived Apaji Somwanshi of the office of Sir Lashkar, and conferred it on Nimbaji Naik Nimbalkar. The Saranjam of the office was therefore transferred to the

A. D. 1749-50. Nimbalkar.

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
रजब २.

[२६१] दिमत राजे सुमेरसा जगमनपुरवाले जदीद शिलेदार यांचे स्वार साल मजकूर पासून करार असामी १ खासा, ९९ स्वार खासे व राऊत उत्तम करोल एकूण शंभर राऊत यांस बारमाही तैनात निवळ रुपये २५००० पंचवीस हजार करार करून तुमचे निसबतीस दिल्हे असेत. यास ऐवज पावावयाची नेमणूक:—७००० नालबंदी तूर्त द्यावे. १२००० रोजमरा दरमाहे रुपये १००० प्रमाणें हजिरी मनास आणून गणतीप्रमाणें देत जाणें. एकूण बारमाही बेरीज. एकूण १९००० एकोणीस हजार तुह्मांकडे मामला प्रांत बुंदेलखंड वगैरे महाल आहेत त्याऐवजीं पावते करणें. नालबंदी व रोजमुरीयाचा ऐवज पावोन हिशेबामुळें अखेर सालीं बाकी राहील ते तुमचे मागल्यापैकीं देणें ह्मणून गोविंद बल्लाळ यांस सनद १

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
रजब २४.

[२६२] दिमत चिमणाजी बापुजी यांजकडील राऊत ४०० चारशें सातारा आहेत त्यांस रोजमरा आठवडा रुपये १००० एक हजार इस्तकबील छ ६ रजब पासून देत जाणें. महिन्यामध्यें चार रोजमरे या प्रमाणें देत जाणें ह्मणून चिरंजीव रा० नाना मुकाम सातारा यांस सनद १.

---

(261) A Sanad issued to Govind Ballal.—The following horsemen, who are in the service of Raja Sumersa of Jagamanpur, have been enlisted from the current year viz:—

A. D. 1750-51.

Officer	... ...	1
Horse soldiers and horse-musketeers	...	99
	Total ...	100 horse soldiers.

Their annual salary is fixed at Rs. 25,000 and they are placed under your command. The payments to these horsemen are to be made as follows:—

To be paid at present on account of Nalbandi allowance	Rs. 7,000	0 0
To be paid on account of monthly salaries at the rate of Rs. 1,000 according to the strength of the muster roll per annum	Rs. 12,000	0 0
	Rs. 19,000	0 0

The total sum of Rs. 19,000 should be paid from the revenues of your Mamlat of Prant Bundelkhand and other Mahals.

(262) A Sanad issued to Nana at Satara setting forth that 400 horse-soldiers are stationed at Satara under the command of Chimnaji Bapuji and directing that their wages at the rate of Rs. 1,000 per week be paid to them from 6th Rajab; 4 instalments being paid monthly. Sanad 1.

A. D. 1750-51.

[२६३] बहीरजी बाळकवडे नामजाद कावनई यांसी सनद कीं तुमचे निसबतीचे लोकांस रोजमरेयासी ८५०० साल गुदस्त सन खमसेनचे रोजमरे; १३०० सन तीसा दसमाहीवाले यास रोजमरे; एकूण नऊ हजार आठशें रुपये देऊन रा० गंगाधर महादेव व वेंकाजी राम पाठविले आहेत. यांसी लोकांची हजिरी देऊन तुह्मी व हे बसोन चौकशीनें नांवनिसीवार वांटणी करणें व शाई शिरस्त्याच्या लोकांस कापड सनगें ६३६ सहाशें छत्तीस एकूण आंख ५०००॥= पांच हजार अर्धा रुपया चवल पाठविले आहेत याची वांटणी करणें. कोठीच्या शिलकेची मोजदाद करावयासी मशारनिल्हेसी आज्ञा केली आहे, तरी मोजदाद करून जावता हुजूर पाठविणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. रजब २४.

[२६४] पागा हुजूर पैकीं जिनाचें सामान गांवगन्नाकडे दिल्हें असे. त्यास गांवगन्नाच्या लोहारांस ताकीद करून खिळे पत्र्या घडून देणें. (फाटलें आहे) जीन दसरीयाअलीकडे तयारून पाठवून देणें ह्मणोन सनदा लेहून दिल्ह्या व चिंचोके खळीबद्दल देविले:—

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. साबान ८.

कैली ८।२ कर्यात तळेगांव जीन १०. ८८२ कर्यात नारायण गांव जीन ४. ८।२ मौजे वडगांव बांडे जीन १० माणको बल्लाळ याजकडून. ८।२ कर्यात सुपें निसबत महीपतराव कवडे जीन १० एकूण ८॥१ नारो दादाजी याजकडून १० कर्यात सासवड ४ मौजे बेलसर. एकूण १४.

---

(263) A Sanad issued to Bahirji Balkawade an officer of Kavnai. The following sums viz:—

A. D. 1750-51.

Salary for the year A. D. 1749–50	Rs. 8,500	0	0
Do. Do. A. D. 1748–49	Rs. 1,300	0	0
	Rs. 9,800	0	0

Rupees nine thousand and eight hundred are sent with Gangadhar Mahadeo and Venkaji Ram for the purpose of being disbursed to the men in your service. You should together with the 2 persons referred to, muster the men and distribute their pay, and you should also distribute the 636 six hundred and thirty-six pieces of cloth valued at Anks 5,000–10 among the men who are, according to the usual practice entitled to receive them. (The said Gangadhar Mahadeo and Venkaji Ram were further ordered to examine the store and to forward a Memo of the same to the Huzur).

(264) Orders were issued to various villages for preparing horse-saddles for the body of horse attached to the Huzur. Black-smiths were directed to prepare nails and pieces of iron for the purpose. It was directed that the saddles should be completed before the Dasara

A. D. 1750-51.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रमजान ९.

[२६९] पागा हुजूर साल गुदस्तप्रमाणें राबते माहार वगैरे देविले रा० सदाशिव बाबाजी कारकून दिमत पागा मजकूर.

प्रांत जुन्नर निसबत चिरंजीव सदाशिव चिमणाजीपैकीं ९२ राबते माहार, १० मांग चराटें वळावयास, १० चांभार फरसावयास.

प्रांत पुणें निसबत श्रीपतराव बापुजी याजकडोन राबते माहार ६०. प्रांत गंगथडी निसबत अंताजी मल्हार यांजकडून असी उंबरीस राबते माहार असामी ५०.

परगणे पारनेर निसबत नारो बाबाजी याजकडून राबते माहार २५. मुकाम उंबरे यास राबते माहार असामी मु० २५. परगणे करकंब निसबत बहिरोराम. मु० २५ परगणे भोसे निसबत निंबाजी नरसी.

(10th of the bright half of the month of Ashwin). Tamarind seeds for preparing paste were given to the villages as follows:—

	Paylees.
Kasba Talegaon for 10 saddles...	5
„ Narayengaon for 4 Do.	2
Mouze Wadgaon Bande through Manko Ballal for 10 saddles	5
Kasba Supa, through Mahipatrao Kawade ...	5
Through Naro Dadaji:—	
Kasba Saswad, for 10 saddles. Mouze Belsar for 4 Do.	7
Total maunds...	2

(265) Mahars, and others, required for service at the Huzur Paga (Cavalry) were ordered to be furnished as under, as in the last year.

A. D. 1750-51.

From Prant Junnar.
92 Mahars for menial service.
10 Mangs for preparing ropes.
10 Chambhars for preparing leather work.

112

From Prant Poona.
60 Mahars for menial service.

From Prant Gangthadi.
50 Mahars for menial service.

From Pargana Karkamb.
25 Mahars for menial service.

From Pargana Bhosa.
25 Mahars for menial service.

50

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. सवाल २७.

[२६६] गोविंद बल्लाळ कमाविसदार प्रांत बुंदेलखंड यांस पत्र कीं अमरसिंग राजे जूदेव यांणीं तुह्मांकडे चाकरी करावी, त्याची नेमणूक राऊत पेशजी प्रमाणें करार २५, प्यादे असामी १०० पेशजी प्रमाणें, ५० हल्लीं जाजती एकूण १५०.

येणेंप्रमाणें २५ पंचवीस स्वार व दीडशें प्यादे करार केले आहेत. त्यास सरंजाम गांव बरहुकूम तनखा:—५ तर्फ आमझरी ५१०१. २७ तर्फ बजेरार २०३७७. ४ तर्फ डिगार ८४१७.

छत्तीस गांव यांचा तनखा रुपये ३३८९५ तेतीस हजार आठशें पंचाण्णव रुपयांचे तनखीयाचे दिले असेत. तरी सदरहु पंचवीस राऊत व दीडशें प्यादे यांजपासोन चाकरी घेणें ह्मणोन सनद १.

पेशजी सनद नारो शंकर यांजकडे चाकरीची दिली होती परंतु ते दूर करून हल्लीं गोविंद बल्लाळ यांजकडे दिली असे.

इ. स. १७५०–५१. इहीदे खमसेन मया व अलफ. जिलकाद १.

[२६७.] गोविंद बल्लाळ कमाविसदार प्रांत बुंदेलखंड यांस सनद कीं सरकारांत बंदुखाचें प्रयोजन आहे तरी बंदुखा बहुत बेश फर्मासी सुमार १०० दर किंमत रुपये ५ व ६ व ७ व ८ याप्रमाणें खरेदी करून पाठवून देणें. पैका पडेल तो सरकारचे ऐवजीं मजुरा दिल्हा जाईल ह्मणून सनद पाठविली रूबरू १.

A. D. 1750-51.

(266) A letter to Govind Ballal Kamavisdar of Prant Bundelkhand. It is settled that Amarsing Raje Ju Deo should keep in your service 25 horsemen and 150 peons as under.

Horsemen as before 25. Soldiers. 100 as before 50 per cent increment.

The following revenue is given in Saranjam for the service.

5	Villages of Tarf Amzari...	... ...	5,101
27	Do. of Tarf Bajerar	... ...	20,377
4	Do. of Tarf Digar ...	... ...	8,417
36			33,895

You should therefore employ the above troops under your orders-25 Rauts and 150 soldiers.

A. D. 1750-51.

(267) A Sanad to Govind Ballal Kamavisdar of Prant Bundelkhand. Government is in need of matchlocks. Purchase and send, therefore, one hundred excellent matchlocks at Rs. 5, 6, 7 or 8 each. Credit will be given for the purchase-money, in the amount to be received by Government.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ जिलकाद ३.

[२६८] सदाशिव चिमणाजी यांस सनद कीं रा० शालेगवस(?) यास कांहीं कार्याबद्दल दारू वजन पक्कें ८१, गोळ्या बंदुकेच्या १२०० एक मण दारू व गोळ्या बाराशें देविल्या असेत. कल्याणच्या दास्तानपैकीं देणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १०.

[२६९] राजे महंमद जमातदार हशम यास खानदेशी पन्नास माणूस आणावयास पाठविला आहे तरी पन्नास माणूस तुह्मांजवळ आणील, त्यास तुह्मीं आपले दृष्टीनें लोक पाहून चांगल्या असाम्या धडधडीत करार दर असामीस सात, साडेसात, व आठ, साडेआठ पर्यंत माणूस पाहून तैनात करार करून एक भरमाहा घास दाणीयाचे ऐवजीं लोकांस देऊन हुजूर पाठविणें. लोकांची नांवनिसी, उमर, वस्ती, नांव बिनाव सुद्धां लेहून पाठवणें ह्मणून रामचंद्र महादेव दिमत त्रिंबकराव विश्वनाथ यांस सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ३०.

[२७०] शेख घासी दिमत दर्याखान जेजालंदाज हशम यासमागमें बाण सुमार ६० साठ एकूण कैच्या दोन उंटांवर घालून आपणाकडे पाठविले आहेत. शेख घांसी बाण चांगले जाणतो. याजपासून याच कसबाची चाकरी घ्यावी. यास रोजमरा तूर्त दिल्हा आहे. पुढें छ १ रजबीं रुपये ७ द्यावे. पुढें दीड महिन्यानें. याप्रमाणें रोजमरा देत जावा. ह्मणोन रा० नाना व बापु यांस पत्र. १.

A. D. 1750-51.

(268) A Sanad to Sadashiv Chimnaji directing that Gunpowder one maund, and bullets 1,200, may be supplied from the store at Kalyan to Talegaon.

A. D. 1750-51.

(269) Raje Mahomed, head of the Hashams (attendants) has been sent to Khandesh to enlist 50 recruits. When the men are brought to you, you should personally examine them, and engage only such of them as may be stout, on a salary of Rs. 7, 7-8, 8, or 8-8, fixed according to individual fitness. You should pay them a full month's wages as Ghasdana, and send them to the Huzur, along with a nominal roll in which may be entered the person's names, father's name, age, and residence. A letter to the above effect sent to Ramchandra Mahadeo serving under Trimbakrao Vishwanath.

A. D. 1750-51.

(270) Two camels loaded with 60 arrows are sent with Sheik Ghasi belonging to the force under Darya Khan. Sheik Ghasi knows how to use these weapons. He should be employed on that duty. He has been paid his salary for the present. He should be paid Rs. 7 on the 1st of Rajab and the same amount should be paid to him every month and a half in future. A letter to this effect to Nana and Bapu.

[२७१] या व मागील महिन्यांत पाहतां वारंवार स्वार व शिबंदी ठेविले आहेत व किल्ल्यावर नोकर ठेविले आहेत. नवीन लोक ठेवायाचे ते हुशार पाहून ठेवीत व ठेवल्यानंतर अगर पूर्वी त्यांची खुद्द सरकारांत पाहाणी होत असे. एक प्रसंगीं विठ्ठल शिवदेव यांसही तपासणी करावयास सांगितलें आहे. पगार वांटावयास मनुष्य निराळा हुजुरून कित्येक प्रसंगीं जाई. त्याणें सर्व लोकांची हजिरी घेऊन पगाराचा पैसा किल्लेदारासमक्ष ज्या त्या इसमाचे हातावर टाकावा असा हुकूम त्यास असे.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब.

[२७२] श्रीपतराव बापुजी शहर अमदाबाद यांसी सनद:—तोफखान्याकडील गोलंदाज तुह्मांकडे पाठविले आहेत. यांस रोजमुरा चांदरातीचे चांदरातीस येणेंप्रमाणें देत जाणें रुपये:—३० जोकी १. २५ माणीक १. १२॥ पारासीस रुद्रेक १. १२॥ जेकब रुजेल १. १५ मालक मलकर १. १५ मनवेल १. एकूण साहा असामींस दरमाहा एकशें दाहा रुपये देणें. जमादिलाखर अखेरपर्यंत रोजमुरा हुजुरून पावला असे. माहे रजबपासून देत जाणें ह्मणून पत्र १.

इ. स. १७५२–५३. सलास खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर २३.

रा० विसाजी केशव ज्यांस बरें वाटत नाहीं ते बरे जाले ह्मणजे साऱ्यांबरोबर माणूस देऊन हुजूर पाठवणें.

---

(271) A considerable force both infantry and cavalry, was entertained in this and the previous months. The garrison at the forts was also strengthened. It was usual for the recruits when enlisted to be sent to the Huzur for inspection. The duty of inspection was on one occasion entrusted to Vithal Shiwadeo (the ancenstor of the Vinchurkar family). It was insisted that the recruits should be strong and active. The pay was distributed by a person sent from the Huzur, in the presence of the fort officers.

A. D. 1751-52.

(272) The following artillery men were sent to Shripatrao Bapuji at Ahmedabad and orders were issued for their salaries being paid on the 1st day of each month.

A. D. 1753-54.

Rs.	
30	Joki (जोकी).
25	Manik (मानिक).
$12\frac{1}{2}$	Pharasis Rudrak (परासिस रुद्रेक).
$12\frac{1}{2}$	Jacob Rujel (जेकब रुजेल).
15	Malakmalkar (मालक मलकर).
15	Manawell (मनवेल).

[२७३] नारो रामचंद्र कमाविसदार प्रांत कल्याण भिंवडी यांस सनद कीं तोफखान्याकडे लोखंड रा० रामाजी महादेव यांजकडून साष्टीहून हुजूर आणविलें होतें; त्यास मशारनिल्हे यांणीं मुंबईहून लोखंड नव खंडी खरेदी करून पनवेलीस पाठविलें आहे. ऐशास तुह्मीं पांच खंडी लोखंड भाड्याचे बैल पनवेलीस करून हुजूर पाठवून देणें. बाकी चार खंडी लोखंड राहिलें तें गांवगन्नाचे बेगारी यांवर हजिराहजीर सत्वर मजूर पाठवून देणें, ह्मणोन मशारनिल्हेस सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज १७.

[२७४] दत्ताजी शिंदे यांस पत्र कीं दोस्तमहंमद पेंढारी याचा दडा हुजूर असतो. त्यास खासा स्वारी याप्रमाणें जाली नाहीं याकरितां तुह्मांकडे असतो. त्यास दोस्तमहंमद मृत्यु पावला. त्याचा भाऊ शहामहमद हुजूर आला. याचा दडा हुजूर राहील. याजकडे तुमचे रुपये ६००० साहा हजार रुपये येणें आहेत ते याजपासून हुजूर उगवून घेतले जातील. तुह्मीं यास तगादा न करणें. तुह्मांस हरएक ऐवजीं मजुरा पडतील. पेंढारी मजकूर याचे सदरहू ऐवजाचें खत तुह्मांपासीं आहे तें हुजूर पाठवणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज २०.

सदरहू साहा हजार रुपयांची निशा सिद्धापा शेट्या यांणीं सरकारांत उगवून द्यावे.

[२७५] मुजफरजंग गाडदी यास कबिले ठेवावयाबद्दल कसबे बेल्हे तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर हा गांव जागीर व बाबती व सरकारतर्फेचा अंमल दरोबस्त जो असेल तो साल मजकुरीं दिल्हा असे. तरी मशारनिल्हेसी रुजु होऊन कसबे मजकूरचा अंमल याजकडे वसूल देत जाणें ह्मणोन कसबे मजकुरास सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रबिलाखर २३.

चिरंजीव रा० सदाशिव चिमणाजी यांस पत्र कीं कसबे मजकूरचा जो आकार होईल तो मशारनिल्हेच्या नांवें बरहुकूम मुशाहिरा खर्च लिहिणें ह्मणोन सनद १.

---

(273) Nine Khandis of iron required for the artillery department was ordered from Bombay.

A. D. 1753-54.

(274) A letter to Dattaji Sinde, Dost Mahomed Pindari's band is bound to serve at the Huzur as the Peshwa did not come to the province in person, the band is serving with you. Dost Mahomed is dead. His brother Shaha Mahomed has come to Poona, and will remain here with his band. The amount of Rs. 6000 which he owes you, will be recovered from him by Government. You should not press him for payment. Credit will be given to you for the amount in question. The bond passed by the Pindari for the said amount which is with you, may be sent to the Huzur.

A. D. 1753-54.

(275) The village of Belha was given in Jahagir to Muzfurjang Gardi for keeping his family. Similar grants to many other Musalman and Maratha Sardars for the same purpose are found in this month.

A. D. 1753-54.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ६.

[२७६] रामाजी सखदेव व केसो गोविंद यांस पत्र कीं तुह्मीं नवीं माणसें चाकर ठेवून पाठविलीं ते असामी:—२ तोफंदाज, १ देगंदाज, ५० बंधानी, १२ खारवे, १७ गोलंदाज, एकूण ब्यांसी असामी तोफखान्याकडे पावल्या ह्मणोन पत्र १. रसानगीचा कागदपत्र कांहीं आला नाहीं.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रजब १३.

[२७७] रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांस पत्र कीं मुंबईस बाळाजी महादेव कारकून तोफा खरेदी करावयास पाठविला आहे. त्यास बिडी तोफ एक दीड हजारांची साहुकार सांगतो ह्मणोन बाळाजी महादेव यांणीं लिहिलें. त्यास कमपेश करितां दहा अकराशें रुपये घेऊन देईल ह्मणोन बाळाजी महादेव यांनीं लिहिलें आहे. तरी तोफेची चौकशी करून, कमपेश करून, तोफ खरेदी करून पाठवून देणें. पैका पडेल तो प्रांत साष्टीपैकीं देणें. ह्मणून रामाजी महादेव प्रांत साष्टी यांस सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. साबान १४.

[२७८] नारो कृष्ण कमावीसदार कसबे सुरत यांस पत्र कीं तुह्मांकडून सरकारांत तोफा नव खरेदी करविल्या आहेत; त्यापैकीं पेशजी डबईस तोफा तीन देविल्या बाकी साहा राहिल्या. त्यांपैकीं रा० विठ्ठल शिवदेव यांजकडे ठाणें मलगांवांत ठेवण्याची तोफ एक देविली आहे, तरी देणें. व शंकराजी महादेव विरमगांवीं ठेवण्यासी तोफा दोन देविल्या आहेत. तरी मशारनिल्हेकडील कोणी न्यावयासी येतील त्यांस देणें. तीन तोफा राहतील त्या अमदाबादेस रा० श्रीपत बापुजी यांजकडे पाठवून देणें ह्मणून पत्र १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. मोहरम २७.

[२७९] मौजे अवसरी बुद्रुक तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर येथें बिबाजी व लाडोजी शितोळे यांस राहावयास गांव दिल्हा, त्यामुळें मौजे मजकूरचे पाटील परागंदा जाले; गांव वोस पडला; यास्तव त्रिंबक रघुनाथ कारकून पाठविले आहेत, त्यांस रुजु होऊन गांवची आबादानी करणें. त्रिंबक रघुनाथ यांस दीडमाही रोजमरा रुपये २० वीस गांवचे ऐवजीं देत जाणें ह्मणोन गांवास सनद १.

---

(276) A. D. 1753-54. Eighty-two men were newly engaged in the artillery department. The names of their offices are given.

(277) A. D. 1753-54. A cannon worth from Rs. 1100 to 1500 was ordered to be purchased at Bombay.

(278) A. D. 1753-54. Nine cannon were purchased at Surat and kept at different places.

(279) A. D. 1754-55. The village of Avasari Budrukha in Pargana Junnar was given to Sitole family for its residence. The Patel therefore absconded, and the village was deserted by the inhabitants. A Karkun was deputed to populate the village.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ९.

[२८०] माधवराव शिवदेव यांजकडील तोफखान्याचे कारभारास येणेंप्रमाणें राऊत वगैरे लोक नेहमीं व निसबतीचे आहेत त्यांचा रोजमरा वाटावयाचा करार; व दिवाण व मजमदार व फडणीस व सबनीस यांणीं बसोन वांटणी हातावर द्यावी; वांटणी फडणिसांनीं लिहावी. येणेंप्रमाणें करार कलम १.

राऊत वगैरे लोक नेहमीं व निसबतीस देखील काबाडी यांची हजीरी घ्यावयाचा करार; सरदार व दिवाण व मजमदार व फडणीस व सबनीस यांणीं महिन्यांत एक दुसरी हजीरी घेणें ते घ्यावी. हजीरी लिहिणें व नेहमीं हजीरी घेणें ते सबनिसांनीं घ्यावी. अवघे बसोन हजीरी घेतील त्याजवर एकुणात मजमदारांनीं करावी तारीख फडणिसांनीं करावी. येणेंप्रमाणें करार कलम.

रोखापत्र वगैरे हरएक लिहिणें तें कोणीं लिहावें व हुजुरून सनदपत्र येईल तें कोणापासीं विल्हे लावावी त्याचा करार; फडणिसांनीं ल्याहावी. मजमदारांनीं निशाण करावें. कागदपत्र फडणिसांजवळ ठेवीत जाणें. येणेंप्रमाणें करार कलम १.

नेहमीं व निसबतीचे लोक यांची अडीसरी व कामाठ्यांचा पीठपैसा व उंटाच्या व बैलाच्या वगैरे चंदीचा दाणा व किरकोळ हुजुरून पावते, त्याची यादी अगर चिठी आकारून हुजूर लेहून देणें त्याचा करार; फडणिसांनीं आकारून द्यावी. सरदारांनीं व दिवाणांनीं व मजमदारांनीं पाहून (वाळवीनें खाल्लें आहे) समजाऊन विल्हे लाऊन द्यावी येणेंप्रमाणें करार १.

लोकांचीं कबजें करावयाचा करार; फडणिसांनीं करावीं, मजमदारांनीं पाहून विल्हे लाऊन द्यावीं. कलम १.

पोत्याची चिठी व कोठीची चिठी रोखापत्र होईल तो फडणिसांनीं लिहावा. दिवाण व सरदार (वाळवीनें खाल्लें आहे) व मजमदारांनीं निशाण करावें. कीर्दीवर एकुणात मजमदारांनीं करावी. येणेंप्रमाणें करार १.

लोकांचा व रावल्याचा तैनातजाबता लिहिणें व हुजूरून करार करून घेणें, रदबदल करणें हें सर्व सरदारांसमागमें दिवाण व मजमदार अगर सबनिसांनीं आणावें. हुजुरून मखलासी करून (वाळवीनें खाल्लें आहे) फडणिसांजवळ द्यावी. करार कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें कारखान्याचीं करार करून दिल्हीं असेत. सदर्हुप्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन मशारनिल्हेचे नांवें सनद १.

A. D. 1754-55.

(280) A Sanad relating to the administration of the artillery under Mahadeo Shiwadeo contains the following instructions:—

1 The pay of all troopers whether employed under direct orders of Government or under the orders of others, should be disbursed in the presence of the Sirdar, the Diwan, the Majamdar, the Fadnis and the Sabnis. The Fadnis should note the payments.

2 The necessary Memo regarding the grain to be supplied to these persons should be drawn up by the Fadnis.

[२८१] तहनामा सबनिसीचे कायदे दिमत तोफखाना रसानगीबंद अलाहिदा:—

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
जिल्हेज २३.

हजिरी सर्वांची सबनिसांनीं कैदेप्रमाणें घ्यावी. त्याचा आकार वांटणी करावा. त्याजवरी देणें होऊन वांटणी व्हावी तेव्हां सरदारांनीं व सबनिसांनीं बसावें. नांवनिसी सबनिसांनीं वाचावी. रुकार मारावा. त्याप्रमाणें नांवनिसीवार वांटणी खर्च कीर्दीस फडणिसांनीं आपल्या ल्याहाव्या. वांटणीसमयीं फडणिसांनीं आपला कारकून जवळ बसवून वांटणी नांवनिसीवार ल्याहावी. खासा हजिरी घेतील तेव्हां रुकार खाशांनीं मारावा येणेंप्रमाणें करार कलम १.

तैनात जाबता लिहिणें तो सबनिसांनीं लिहावा. त्याजवरी करार खावंदांनीं करावा. तैनात घालून रुकार मारावे. बेरजा मेळवून असाम्या व तैनात जाबते यांचा बयाज सबनिसांनीं बोलून ल्याहावा. तेरीख फडणिसांनीं घालावी. इरफ मजमदारांनीं बांधावी. कलम १.

असामी रजेस जाईल व रजेपैकीं हजीर होईल त्यास सबनिसीकडील कीर्दीस ल्याहावा. कबज सबनिसीकडे होते तेव्हां गैरहजिरी हजिरी कीर्दीस लिहिले असेल त्याप्रमाणें पाहून कबज सबनिसाकडे व्हावी. कलम १.

कीर्दखतावणी नफरगत सबनिसांनीं घालावी. कबज करून देणें फाजील काढावें. याचा दाखला खर्च होईल तो फडनिसांनीं नफरगत अवर्जी घालून बार करावा. परस्परें रुजुवात व्हावी. कलम १.

मोर्च्यास नेमणूक करणें व चाकरी घेणें ते सरदारांनीं सबनिसीचे विचारें करावी. घ्यावी. मोर्च्यांत हमेशा हजिरी घेणें, पाठीवर उभें राहून काम काज घेणें तें सबनिसांनीं घ्यावें. कलम १.

हरएक जागा सिपायें कामकाज केलें त्यास पुढें बक्षीस देवणें तरी ज्यानें कामकाज केलें असेल त्याची नांवनिसी यादी सबनिसांनीं ल्याहावी. त्याजला बक्षीस नेमणें तें सरदारांनीं नेमून खावंदांजवळ रदबदली करून देवावें. उभयतांनीं चाकरीमाफक नेमणूक करणें ते करावी कलम १.

येणेंप्रमाणें सरदारांनीं ज्याचा तो कायदा घ्यावा. सबनीस फडणीस मजमदार यांणीं सर्वप्रकारें सरदाराचे आज्ञेप्रमाणें करावें. खावदांनीं अकस करूं नये. कारभारी यानें सर्वप्रकारें खावंदांजवळ हजर रजावंद राहून चाकरी आपली आपली करावी. येणेंप्रमाणें करार खास दस्तूर १.

---

3 Muster of the troopers should be called by the Sirdar, the Diwan the Mujumdar, the Fadnis and the Subnis, once or twice in a month and should be totalled by the Mujumdar, and dated by the Fadnis.

4 The muster of the men and troopers should be prepared by the Fadnis.

(281) The Sabnis should call the muster of the army. He should be present at the distribution of the salaries. The salary rolls, and absentee lists should be written by him. Rewards to soldiers should be fixed by the Sirdars and a list of the same should be drawn up by the Fadnis. The Fadnis should also keep his Karkun present at the distribution of salaries. He should complete the salary rolls prepared by the Sabnis. The Sabnis should supervise the working of the battery in action.

A. D. 1755-56.

[२८२] खंडेराव बांडे यांचा मुकासा परगणे सुलतानपूर व नंदुरबार येथील आहे. त्यास मशारनिल्हे हिंदुस्थानचे स्वारीस गेले नाहींत, त्याजमुळें फाजील जाहाले. सबब सरंजाम सन सीतांत सरकारांत जप्त केला. त्यास मशारनिल्हेंनीं सावनुरावर काम काज चांगलें केलें, याजकरितां फाजील जाहाले होते, ते माफ करून परगणे मजकूरची जप्ती मोकळी करून, मोकासीयाचा अंमल याचा याजकडे करार असेल तर सन सीतचा मुकासीयाचा अंमल तुह्मीं घेतला असेल तो फिरून देणें व मुकासीयाचा अंमल सुदामतप्रमाणें यांजकडे चालविणें ह्मणून पत्र.

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. मोहरम १.

१. पा. सुलतानपूर नि॥. सदाशिव बल्लाळ यांस.

१. पा. नंदुरबार नि॥. केसो त्रिंबक.

[२८३] बाबुराव माणकेश्वर सुभेदार परगणे कर्डे रांजणगाव याचें नांवें सनद कीं खासा स्वारी परगणे मजकुरांतून जाते येते समयीं गवत, लांकूडफाटें लागतें. त्याचे बेगमीस परगणे मजकूर पैकीं चारपांचशें रुपयांचा गांव कुरणाचे सोईचा पाहून त्यापैकीं कांहीं लावणी राखून बाकी गांव पाडून कुरण राखणें ह्मणून आज्ञा केली असे. तरी चार पांचशें रुपयांचे तनखीयाचा कुरणाचे सोईचा असोन ओस खराब असेल त्याची लावणी राखोन बाकी गांव पाडून कुरण करणें ह्मणून छ १९ जमादिलावल सनद १. रसानगी यादी लष्कर.

इ. स. १७५७–५८. समान खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल २९.

[२८४] अलाबक्ष फकीर याणें हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, लष्करामध्यें स्वारी समागमें राहून कूच मुकामची खबर बाजारच्या शेट्यास व वाणी व वणजारे यांस दररोज सांगतो. त्यावरून बाजारच्या शेट्यांनीं दरदुकानीं आठवडा दमडी एक व दररोज चुटकीभर आटा करार करून दिल्हा; त्याप्रमाणें चालतो. परंतु सरकारची आज्ञा नाहीं. तरी साहेबीं मेहरबान होऊन बाजारच्या शेट्यानें करार करून दिल्हे आहे त्याप्रमाणें सनद भोगवट्यास करार करून दिल्ही पाहिजे ह्मणोन.

इ. स. १७५८–५९. तीसा खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल २५.

---

(282) Khanderao Bande having failed to accompany the army in his campaign in Hindusthan (upper India), his Saranjam in Sultanpur and Nandurbar was attacked. He however did good service in Sawnoor and the Saranjam was therefore restored to him.

A. D. 1756-57.

(283) To provide for the supply of grass and fuel to the army of the Peshwa passing through Pargana Karde Ranjangaon, it was ordered that the lands of a village yielding a revenue of Rs. 400 or 500 should be reserved as Kuran for Government.

A. D. 1757-58.

(284) Alabax Fakir represents that he accompanies the army when it is on the march, and gives daily information regarding its movements and encampments to the *Shetes*, the *Wanis*, and the *Banjaris*, that the *Shetes* have therefore ordered the grant to him by every shop-

A. D. 1758-59.

त्यावरून फकीर दुवागीर हमेशा लष्करासमागमें राहून कूच मुकामाची खबर बाजारांत वाणी बकाल उदमी यांस पोंहचवितो हें जाणून, याजवर कृपाळु होऊन बाजारच्या शेव्यानें दर दुकानीं आठवडा दमडी एक व दररोज दरदुकानीं चुटकीभर आटा करार करून दिल्हा. त्याप्रमाणें हल्लीं सरकारांतून करार करून दिल्हा असे. तरी कूच मुकामाची खबर दस्तूर पोंहचवून सदरहु प्रमाणें घेत जाणें. दुसरे फकीरास संबंध नाहीं. अभय असे ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७५९–६०. सीतेन मया व अलफ. रमजान २५.

[२८५] उधो वीरेश्वर यांसी पत्र कीं तालुके अंजनवेली व रत्नागिरी येथील लोक किल्ले देवगिरी ऊर्फ दौलताबाद येथें आहेत त्यांस हुजूर आणविले असेत. या लोकांचे ऐवजीं नगरपैकीं लोक तुह्मांकडे देविले, त्यांची सनद तुह्मांकडे गेलीच आहे, त्याप्रमाणें नगराहून लोक तुह्मांकडे गेल्यावर या दोहीं तालुकीयांचे लोक हुजूर रवाना करणें ह्मणोन पत्र १.

[२८६] कर्नाटक प्रांतें फौजा पाठविल्या आहेत त्यांची हजिरी सदाशिव कृष्ण व कारकून यांणीं घ्यावी व सरदारांनीं खेड गणती घ्यावी त्याचा करारः—

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब १८.

हजिरी घ्यावी त्यास या किंमतीचें घोडें गणतीस धरावें; ४०० उत्तम, २०० मध्यम, १०० कनिष्ठ येणेंप्रमाणें तीन प्रतींचीं घोडीं हजीरीस धरून त्यांस रोजमरा देत जाणें. या अलीकडे किंमतीचे घोडें गणतीस धरूं नये. जे जे तेरीखास राऊत येतील त्या तेरीखा गणतीचे कारकुनाकडे सरदारांनीं रुजु करून द्यावी. कलम १.

घोडें उत्तम; त्याजवर बसणार कनिष्ठ असला तर हजिरीस धरूं नये. कलम १.

सरकारचीं ठाणीं कमाविसदाराकडे आहेत त्यामध्यें हशमी लोक वगैरे जे असतील त्यांची हजिरी किल्ल्याचे लोकांची नांवनिसीवार घ्यावी. कलम १.

येणेंप्रमाणें तीन कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहुप्रमाणें हजिरी घेत जाणें ह्मणोन करार. छ १८ रजब.

---

keeper of a Damadi ($\frac{1}{4}$ of a pice) every week, and a handful of flour every day, and that the grant is accordingly continued to him. The grant has not however received the sanction of Government. The Fakir therefore requests that the grant as made by the *Shete*, may be ratified, and that a sanad to that effect may be issued to him. The request is complied with.

A. D. 1759-60.

(285) Men from Tarf Anjanwel and Ratnagiri serving at Deogiri were brought to the Huzur, and from Nagar sent in their place.

A. D. 1760-61.

(286) The following order was issued in regard to the muster of troops sent to Karnatic.

1 A horse worth Rs. 400 should be classed as superior, that worth Rs. 200 as middling and that worth Rs. 100 as inferior. Any horse worth less than Rs. 100 should not be counted in the muster.

1 A horse classed as superior, but having a bad rider should not be counted in the muster.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सवाल २६.

[२८७] पागा तुळाजी पराड याच्या पसु घोड्या शिरापुरीं आहेत त्यास वळु घोडा जांब गांवीं तुमचे पागेस आहे तेथें वळु देऊन घोड्या काढऊन देणें. एकदोन दिवस तुमचे पागेस राहतील तों घोड्यास दाणा वैरण पागेपैकीं देणें ह्मणोन बहीरजी बाबर पागा यास सनद १.

रसानगी हरि जिवाजी बर्वे.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सफर ६.

[२८८] यशवंतराव मावळे वगैरे मावळे पाटील मौजे लोणी परगणे पारनेर शिलेदार दिमत रा० मल्हारजी होळकर यांस साल गुदस्ता राणुजी महादेव यांणीं नालबंदीचा ऐवज दिल्हा; तो घेऊन घरीं राहिले. हिंदुस्थानांत चाकरीस गेले नाहींं. सबब शिलेदार यांजपासून नालबंदीचा ऐवज माघारा घ्यावयाचा करार केला, त्याचा हवाला तुह्मीं पांच हजार साडे नऊशें रुपयांचा घेतला. त्याचा भरणा रुपयेः—२००० छ १९ रमजान शिलेदार रवानगी १४८० चंदरराव पवार. ५२० राजेखान पवार.

२००० छ १७ जिल्काद किल्ले देवगिरी रोजमऱ्याबद्दल.

१९५० छ १३ जिल्काद हशाम रोजमरा.

५९५० एकूण पांच हजार साडे नउशें रुपये मल्हारजी होळकर यांचे ऐवजीं जमा जाहाले ह्मणोन चंदरराव पवार यांचे नांवें जाब.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ८.

[२८९] लक्ष्मण कोन्हेर यांस सनद कीं आपाजी कोकिळ कासार यास साल गुदस्ता चिरंजीव रा० भाऊंनीं गोळे तोफांचे करावयासी सांगितलें होतें; त्यापैकीं गोळे पांच हजार कासारमजकूर याजकडे राहिले आहेत. त्यास तुह्मीं तालुके हरिहर बसवाटण वगैरे ठाण्याकडे सदरहु पांच हजार गोळे खरेदी करून वाजवी निरखाप्रमाणें जो पैका होईल तो कासारमजकुरास देणें ह्मणून मशारनिल्हे यांस सनद १.

---

(287) A stallion was kept in the Paga at Jambgaon to cover mares.
A. D. 1760-61.

(288) Yeshwantrao Mawla, a Patel of Loni in Pargana Parner and a Silledar under Holkar, received advance money last year, but did not accompany the campaign in upper India. The money was therefore taken back.
A. D. 1760-61.

(289). Appaji Kokil Kasar prepared cannon balls, for Government under instructions from Sadashivrao Bhau.
A. D. 1760-61.

ब. आरमार.

इ. स. १७४१–४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. सवाल २२.

[२९०] आरमारावर लोक स्वारीस जातील त्यांस जितके दिवस स्वारी होईल तितके दिवस अडसेरी खेरीज तैनात देणें. भात कैली द्यावें. येणेंप्रमाणें पत्र दिल्हें १.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. सवाल १५.

[२९१] शंकराजी केशव नामजाद प्रांत वसई यांस पत्र कीं, बाजीराव बेकसे यांसी आरमारचा सुभा होता; त्यास ते मृत्यु पावले, याजकरितां त्यांचे पुत्र रा॰ त्रिंबकराव बेकसे याजकडे आरमारचा सुभा करार केला असे. तरी याचे हातून आरमारचे सुभ्याचें काम काज घेत जाणें. यांसी वेतन, बाजीराव बेकसे यांस होतें त्याप्रमाणें करार केलें असे.

नक्त—रुपये.

१००० खांसा

९० घोडीस दाणा दरमाहे रुपये ७॥ प्रमाणें बारमाही.

९६ शाही शिरस्ता असामी ३ एकूण दरमाहे ९॥ गणजी अफमजीरा १. ६ पोरगे असामी २. बारमाही कबज रुपये १३८ पैकीं वजा २३. दुमाही १७। कापड दुमाही रुपये २३ पैकीं तीन तक्षिमा १॥। पंधरवडा पैकीं कसर

११८६ बाकी निवळ सालीना नक्त.

तेल दिवटीस दरमाहे वजन पक्के ०८५ अडसेरी खुद असामीस अर्नालीयास राहातात व आरमारावर जातात सबब बारमाही दरमाहे भात ०१।१॥ प्रमाणें कैली साडेतीसेरी खंडी ०॥।१॥.

येणेंप्रमाणें अकराशें शाहसी रुपये व साडेसोळा मण कैली तीसेरी माहे सालीना व दिवटीस तेल दरमाहे वजन पक्के पांचशेर याप्रमाणें करार केलें असे. सदरहुप्रमाणें पेशजीचें शिरस्तेप्रमाणें पाववीत जाणें. सदरहुप्रमाणें तैनातजाबता अलाहिदा करार करून दिल्हा असे ह्मणून रसानगी चिठी.

A. D. 1741-42.

(290). Orders were issued to the effect that when the Peshwa's ships went out on expedition, the men on duty should be given ration consisting of rice in addition to pay.

A. D. 1749-50.

(291). The command of the fleet was held by Bajirao Bekse. He being dead, the office was conferred on his son Trimbakrao. The salary of the office was in cash Rs. 1186 every year in addition to grain measuring 16½ maunds.

[२९२] मोरोजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा यांसी सनद कीं जंजीरे मजकूरचे दर्यावर्दी यांसी पेशजी तैनात होती त्यास काबाडी गलबतावर चढोन कामकाज करीत होते. अलीकडे एक दोन साले आरमारी गलबतावर चढोन स्वारीस जातात. सबब वसईचे शिरस्तेप्रमाणें खलासी व तांडेलास तैनात व अडीसेरी करावी ह्मणून हुजूर अर्ज केला. त्याजवरून सोरठेचे स्वारीस खलासी गेले होते; तेव्हां सन तिगस्ता रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांणीं इजाफा केला तो कदीम शिरस्ता दूर करून हल्लीं छ १ सफरापासून तैनात व अडीसेरी दरमाहे करार.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन मया व अलफ.
मोहरम १६.

(292). The sailors, who were formerly employed for service on trading ships, were required during the current and the preceding years to serve in war-ships, and to go out on expedition. Their salaries were therefore increased as under:—

A. D. 1753-54.

	Salary in cash.	
To men serving in war-ships.		
Sir Tandel	Rs. 10	per month.
Tandel	„ 7–8	Do.
Sailor	„ 4–8 or 5	Do.
To men serving in trading ships.		
Tandel	„ 5 or 6	Do.
Sailor	„ 4 or 4–8	Do.

To men serving in war-ships per man per. mensem.	Grain		
	Maunds	Paylis	Sheer.
Sir Tandel			
Rice	2	10	0
Pulse	0	1	0
Salt	0	0	1
Ghee	0	0	6
Tandel			
Rice	2	1½	0
Pulse	0	1½	0
Salt	0	0	1
Ghee	0	0	4
Sailor			
Rice	1	5	0
Pulse	0	1	0
Salt	0	0	1
Ghee	0	0	3
To men serving in trading ships per man per mensem			
Tandel or Sailor	1	5	

नक्त तैनात दरमाहे रुपये:—

३ आरमारी फिरते स्वारीचे तांडेल व खलासी यांस दरमाहे रुपये. १ तांडेल असामीस रुपये ७॥ प्रमाणें. १ सर तांडेल असामी १ तैनात दरमाहा रुपये १० दाहा प्रमाणें. १ खलासी असामीस दरमाहे दर असामीस रुपये ४॥ साडेचार व रुपये ५ पांचप्रमाणें.

२ काबाडी गलबत याचे तांडेल व खलासी यांसी १ तांडेल असामी दर असामीस दरमाहे रुपये ५ पांच व परमसीमा रुपये ६ प्रमाणें. १ खलासी दरमाहे दर असामीस रुपये ४ चार व रुपये ४॥ प्रमाणें.

तूप वजन कच्चें चोंहोदेसी शेर आरमारचे फिरतें स्वारीचे. ४४४ तांडेल दर असामीस दरमाहे चार शेर प्रमाणें. ४४६ सर तांडेल दरमाहे सहाशेर. ४४३ खलासी दरमाहे दर असामीस तीन शेर एकूण ४।·३ .

आरमारी फिरते स्वारीचे असामीस दरमाहे गल्ला कैली:—

४३४। सर तांडेल दुहेरी ४२॥।१ तांदुळ असडीक ४१।२ एकूण भात ४४१ डाळ ४४। मीठ एकूण ४३४।·

४२।·। तांडेल असामीस दिडकी ४२४१॥ तांदुळ असडीक ४१४॥। भात ४४१॥ डाळ ४४। मीठ एकूण ४२।·।

४१॥·। खलासी असामीस एकेरी अडसेरी (४१।२ तांदुळ असडीक ४॥२॥. ४४१ डाळ ४४। मीठ एकूण ४१॥·।)

·।१॥।·॥· पावणे सात मण पाऊण पायली. काबाडी गलबताचे असामीस तांडेल व खलासी दरमाहे दर असामीस सवा मण दोन पायली भात कैली ४१।२.

येणेंप्रमाणें आरमारचे तांडेल व खलासी व काबाडी गलबताचे तांडेल व खलासी यांसी तैनात दरमाहे व अडसेरी सदरहु शिरस्तेप्रमाणें छ० मजकुरापासून करार केली असे. असामीवार हजिरी घेऊन माणूस पाहून तैनात व अडीसेरी करून बारमाही शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

क. किल्ले.

इ. स. १७४०–४१.
इहिदे अर्बैन मया व अलफ.
जिल्काद २९.

[२९३] किल्ले इंद्रगड व डाहाणू हा मामला मोरोजी शिंदे यांजकडे होता. हे रेवदंडे यास रवाना केले. यांचे त्या मामलीयास कर्णाजी शिंदे यांस पाठविले आहेत. तर, यांस डाहाणू इंद्रगडास ठेवून मोरोजी शिंदे यांजप्रमाणें तिकडील धंदीयाचें कामकाज यांचे हातें घेत जाणें ह्मणून रा० शंकराजी केशव यांस पत्र १.

(293). Moroji Sinde Mamletdar of Indragad and Dahanu was transferred to Rewadanda and Karnaji Sinde was appointed in his place.
A. D. 1740-41.

इ. स. १७४१–४२.
इसन्ने अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्काद १२.

[२९४] किल्ले नारायणगड येथील अंताजी कांटकर हवालदार यांस पत्रः—पाथरवट कामावर खपतील त्यांस अमावास्या पौर्णिमा सुटी देणें, आणि सुटीचे दोन रोज गैरहजिरी न करणें.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान १०.

[२९५] किल्ले कोकणदुर्ग जागा कार्याचा नाहीं, पाडावयाची आज्ञा करावी, ह्मणून हुजूर विनंति केली. त्यावरून किल्ला कार्याचा नसला तर पाडून टाकणें. शंकराजी केशव नामजाद प्रांत वसई यांस पत्र १.

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज १७.

[२९६] दत्ताजी मोरेश्वर यांस पत्र कीं किल्ले आशेर येथील दरवाजा नीट करावयासी पाथरवट दोन व गंवडी एक एकूण तीन असामी एक महिना ठेवून दरवाजा नीट करणें. एका महिन्याची मजुरी सदरहू तीन असामींस पडेल ती देणें. किल्ले मजकूरचे दरवाज्यास लोखंड लागेल तें देणें ह्मणून मशारनिल्हेचे नांवें पत्र १.

इ. स. १७४५–४६.
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
साबान २७.

[२९७] किल्ले पुरंधर लोक असामी १७ किल्ले कलोलगड येथें नामजाद आहेत. त्यास बहुत दिवस जाले, करितां त्याचे मुबदला सत्रा असामी किल्ले मजकूरचे पाठविले आहेत. यांसी किल्ल्यावर घेऊन अलंग नौबत, चौकी, पाहारा घेत जाणें. यांसी अडसेरी दरमाहे तांदुळ कैलीः—
८।॥२। भवानजी जाधव ८।॥१॥ गोंदजी शिरवळ ८।॥१॥ जावजी मुंढा ८।॥१॥ संभाजी जाधव ८।॥१॥ भवानजी शेळका ८।॥१॥ शिवजी झेंडा ८।॥२। देवजी भरडा ८।॥१॥ कावजी शिरसाट ८।॥१॥ बाळाजी चिव्हा ८।॥ चिमाजी चिव्हा ८।॥१॥ चांगोजी सावळा ८।॥१॥ संताजी चिव्हा ८।॥१॥ संभाजी खाण्या ८।॥१॥ इंद्रोजी सणस ८।॥१॥ येसजी सोरखता ८।॥१॥ दादजी

---

(294). An order to the Havaldar of fort Narayangad to the effect that stone-cutters working at the fort should be given leave of absence (without loss of pay) for two days in a month viz: on the full moon and new moon days.
A. D. 1741-42.

(295). The fort of Kokandurga being considered useless was ordered to be dismantled.
A. D. 1742-43.

(296). Sanction was given for the employment of 2 stone-cutters and one mason for a month, for repairing the entrance to the fort of Asher.
A. D. 1744-45.

(297). Seventeen men at fort Kalolgad having served there for a considerable period were transferred and men from fort Purandar were sent in their place. The monthly grain allowance of these persons amounted to 10 maunds and 18¾ Paylis.
A. D. 1745-46.

साबळा ८॥१॥ जीवाजी कदम एकूण सत्रा असामींस दरमाहे अडसेरी दहा मण पावणे एकुणीस पायली देविली असे. किल्ले मजकुरीं लोक पोंचल्यावर दरमाहे अडसेरी हजिरी घेऊन देत जाणें. पहिले लोक किल्ले मजकुरीं आहेत, त्यांस निरोप देणें ह्मणून कावजी भांगरे हवालदार व कारकून किल्ले कलोलगड यांस सनद १.

[२९८] किल्ले चांदवड येथील चाकरमाने लोक कबिले किल्ले मजकुरावर नेऊन नेहमीं राहणार, त्यास तैनात खेरीज कबिल्यास जे तेरखेस पैवस्ती होईल त्यापासून दरमाहा रुपये १ एक करार केला असे. जितके दिवस कबिला किल्ल्यावर असेल तों पावेतों सदरहुप्रमाणें दर चाकरमान्यास दरमाहा एक रुपया देत जाणें ह्मणोन बापुजी नारायण यांस पत्र १.

इ. स. १७४५–४६.
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज २.

[२९९] नरसिंह रघुनाथ यांस पत्र कीं शेखअल्ली बिन शेखअहमद बरकंदाज दिमत जावजी लाड चाकर किल्ले सुरगड यासी मुबदला अल्ली पीरखान याचे असामीवर किल्लेकरी यांणीं ठेविला. सालगुदस्त सातारीयाचे मुक्कामीं तुह्मांकडील मुबदले कुल होते ते आणवून पाहाणी करून करार करावयाचे ते करून रवाना केले. तेव्हां याची असामी कां ठेविली? तुह्मीं याप्रमाणें चौकशी करीत असतां याउपर राहिल्या लोकांची चौकशी करणें. याउपर मुबदला राहिल्यास पारपत्य होईल. तूर्त सदरहु असामी १ उमर ५० तैनात कदीम दरमाहा रुपये ६ करार करून पाठविला आहे. पेस्तर साल सन तीसा अर्बैनापासून चाकरी घेऊन कदीमशिरस्तेप्रमाणें तैनात पावीत जाणें. यास मुबदला ठेवल्यास त्याची जबानी वर्षे आठ जालीं आहेत. मागील फाजीलाय असामीकडे असेल ते याजकडे धरणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ६.

---

(298). The servants at fort Chandwad having agreed to live at the fort with their families, orders were issued to pay each servant Re. 1 per month in addition to his salary from the date of the arrival of his family, and for so long as the family continued to reside in the fort.

A. D. 1745-46.

(299). The fort-officer at Surgad entertained a new man in the place of an old servant. All such newly appointed persons at the fort were called for inspection in the preceding year and the entertainment of those who were fit was sanctioned. The above person was not however sent along with the others. Explanation for this omission was called for, and Narsing Raghunath, the officer of the fort, was warned that any such neglect in future would be punished.

A. D. 1747-48.

[३००] अंताजी कांटकर हवालदार व कारकून किल्ले नारायणगड यांसी पत्र कीं, किल्ले मजकूरचे लोक मयत जाहले व रुसकत घेऊन गेले त्याचे मुबदले पाठविले आहेत. यास करार करून पाठवावे ह्मणून लिहिलें, त्यावरून मुबदले करार करून पाठविले. तैनात दरमाहे दरमाही शिरस्तेप्रमाणें इस्तकबील छ १ रजबपासून करार दिमत संताजी अहीरः—

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १४.

	असामी	आढाव	बरकंदाज	तैनात रुपये.
सूर्याजी हरजी शिंदे वस्ती तानमड तर्फ खेडेबारें उमर ३९	१	१	०	४॥
कुसाजी शिंदे पैकीं भाऊ रामजी निळोजी थोरात वस्ती मौजे खोडद तर्फ नारायणगांव उमर वर्षे २९	१	०	१	४
आबाजी परसोजी कासीद वस्ती चिंचोली तर्फ घोडें उमर वर्षे ३० देवजी कोन्हला पैकीं मुबदला	१	१	०	५
	३	२	१	१३॥

एकूण तीन असामी पैकीं आढाव २ दोन व बरकंदाज एक यांसी तैनात दरमाहा साडे तेरा रुपये करार करून किल्लेमजकुरीं पाठविले आहेत. यांची चाकरी घेऊन सदरहु तैनात दसमाही शिरस्तेप्रमाणें सनद पैवस्तगिरीपासून शिरस्ते छ १ रजबपासून पावीत जाणें ह्मणून सनद १.

[३०१] मोरोजी शिंदे नामजाद रेवदंडा यांस पत्र कीं, जंजीरे रेवदंडा येथील रयतीस भात केली बारुळें मापी खंडी १०० शंभर जंजीरेमजकूरचे दास्तान पैकीं जुनें भात विकत देणें. किंमत दर खंडीस बावीस रुपये पाड आहे ह्मणोन तुह्मीं लिहिलें, परंतु वरकड जागा पाड दर खंडीस २५ पंचवीस रुपयेप्रमाणें आहे. याजकरितां पाडाची चौकशी करून किंमत क-

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १९.

(300). Some of the servants at the fort of Narayangad having died, and some having been permitted to leave the service, other men were entertained in their place. The new men were sent for inspection to the Peshwa, and were approved. Their ages were 25, 30, or 35, years; their pay was fixed at Rs. 4, 4½, or 5 per month. The pay was to be paid for 10 months in the year.

A. D. 1747-48.

(301). Old rice in the store at fort Revdanda to the extent of 100 Khandies was ordered to be sold to the ryots at the proper rate. The price of rice at other places was Rs. 25 per Khandi.

A. D. 1747-48.

रार करून रयतेस विकत देणें आणि पैका जमा करून हुजूर पाठवून देणें. तुह्मीं एकंदर खर्च न करणें. याउपर दुसरें भात कोणा एकास विकत न देणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जिल्काद १.

[३०२] किल्ले चांदवड येथील बेगमीस जिन्नस वजन पक्के ८१ हळद ८२ तंबाकु ८॥ भांग ८॥ मिरच्या ·/· तूप ·/· तेल एकूण ॥४ चौदा मण पक्के व चंद्रज्योती सुमार ५० पन्नास शिवराम नारायण कारकून याजसमागमें पाठविलें आहे. उंटें किल्ल्याखालीं नेऊन टाकतील. तुह्मीं तेथून गडकरी याजकडून चढवणें. सामान शिलकेस ठेवणें. किल्ल्याचा नेहमीं खर्च आहे, त्याची नेमणूक सालोसाल होऊन खर्च होतो त्याखेरीज हें सामान नेहमीं शिलकेस राखोन ठेवणें. जो जिन्नस नसेल त्याचा मुबदला करून चांगलें सामान नेहमीं शिलकेस ठेवणें ह्मणोन संताजी मोहिते हवालदार किल्ले मजकूर यांस सनद १.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जिल्काद ३.

[३०३] दिपाजीराव येरुणकर नामजाद किल्ले राजमाची. इमारतीचे कामास सुतार जरूर प्रयोजन लागेल तर एक दोन ठेवणें. काम जालीयावर निरोप देणें. सदरहू सुतार तोफांचे गाडे करावयासी ठेवणें. किल्ले मजकुरीं तोफा आहेत त्या वर्षामध्यें एकबार करून झाडीत जाणें. सरकारी जेजाला बंदुका असतील त्यांस दरमाहे चांदरातीस एकबार करून झाडीत जाणें १. येणेंप्रमाणें तीन कलमांचा मजकूर लिहिला असे. सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. रजब २०.

[३०४] बहिरजी बाळकवडे नामजाद कावनई यांस पत्र कीं किल्ले त्रिगडी येथील कारखाननिसी सदाशिव खंडो यांस होती, तैनात शाही शिरस्ता रुपये सात होती. त्यास तैनात कमी यास्तव आपले घरीं राहिले, सबब सदाशिव खंडो याची कारखाननिसी दूर करून साल मजकुरापासोन रा० गोविंद कृष्ण यांस कारखाननिसी सांगोन पाठविले आहेत. वेतन सालीना निवळ

---

(302). A. D. 1749-50. The list of provisions sent to fort Chandwad, includes 2 seers of Tobacco and half a sheer of Bhang.

(303). A. D. 1749-50. It was ordered that the canon at fort Rajmachi should be fired once a year, and that match-locks and guns should be fired on the first day of each month.

(304). A. D. 1750-51. A letter addressed to Bahirji Balkawade, an officer, at Kawanai—The office of Karkhanvis of the fort of Trigadi, was held by Sadashiv Khando, on a salary of Rs. 7-0-0. The salary being small he absented himself from the duty. Sadashiv Khando is therefore removed from the said office and Govind Krishna is appointed in his place from the current year. His salary has been fixed at Rs. 100-0-0 per annum without the usual deductions. A security should be taken from him at the said fort.

शिरस्ता वजा न करितां रुपये १०० शंभर करार केले असेत. तरी याचे हातून कारखाननिसीचें प्रयोजन घेऊन तैनातीपैकीं रोजमरा १० दहा किल्ले मजकुरचे शिरस्तेप्रमाणें देत जाणें. यांस जामीन किल्ले मजकुरीं घेणें ह्मणोन सनद १.

[३०५] किल्ले सिंहगड येथील सबनिसी रा० निळो महादेव यांस सांगितली आहे. यांस वेतन सालिना निवळ:—खासा—६०० नक्त रुपये; कापड आंख १००; दिवट्या १ व पोरगा १ एकूण असामी दोन; यांस तैनात दरमाहे दर असामीस रुपये पांच प्रमाणें रुपये १० पैकीं रोजमरा दर असामीस रुपये ४ चार प्रमाणें रुपये ८ आठ करार केले असेत. बारमाही चाकरी दसमाही कबज. याप्रमाणें करार केले असे.

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
रमजान १४.

येणेंप्रमाणें साहाशें रुपये नक्त व शंभर आंख कापडखात्याची नेमणूक व दिवट्या व पोरगा याची असामी करार करून दिल्ह्या आहेत. तर हे व तुह्मीं एकमतें राहून किल्ल्याची अलंग नौबत चौकीपाहरा करून कामकारभार करीत जाणें. मशारनिल्हेच्या तर्फेनें महादाजी गोविंद सबनिसीचे प्रयोजनास पाठविले आहेत, तर सबनिसीचें प्रयोजन घेत जाणें.

सबनिसीकडे मोकासे गांव दोन आहेत त्यांचा आकार होईल तो तैनातेंत वजा करून, उरेल वेतन पावतें करणें ह्मणोन तुकोजी सोमवंशी हवालदार व कारकून किल्ले मजकूर यांस सनद १.

---

(305). A Sanad issued to Tukoji Somvanshi Hawaldar and to the Karkuns at fort Singarh—Nilo Mahadev has been appointed to be a Subnis at the said fort, and his annual stipend is fixed as follows:—

A. D. 1750-51.

Nilo Mahadev himself cash Rs. 600, and cloth of the value of Anks 100.

One Torch-man and one boy in all two on a salary of Rs. 5 each, per mensem. Service from them should be taken throughout the twelve months of the year and wages to be paid for ten months only.

In the aforesaid manner Rupees six hundred in cash and cloth of the value of one hundred Anks should be given to Nilo Mahadev as his stipend, and a torch-man and a boy should be placed under him. All these men together with the said Tukojee should act unanimously and manage the affairs in respect of watching the dangerous approaches &c. On behalf of the said Nilo Mahadev one Mahadaji Govind is deputed to perform the duties of the office of Subnis from whom the said duties should be taken. Two villages have been assigned in Mokasa for the said office, the revenue of which should be deducted from the salary fixed and balance paid in cash.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. रमजान २९.

[३०६] मोरोजी शिंदे नामजाद रेवदंडा यांस पत्र कीं, किल्ले कोरळा येथील भरतीस लोक पाहिजेत, याजकरितां जदीद लोक तुह्मीं पाठविले त्यांपैकीं चांगले माणूस होते त्यांस करार केलें असामी तैनात दरमाहे:—

	असामी.	आढाव.	हशेम.	पोरगा.	तैनात.	रोजमरा.
दिमत येसाजी सुर्वे.	३५	२६	८	१	२७२	१८३॥।
दिमत बाजी दलपतराव.	६	४	१	१	४७	३२
एकूण.	४१	३०	९	२	३१९	२१५॥।

एकूण असामी एकेचाळीस. यांस तैनात दरमाहे तीनशें एकोणीस पैकीं रोजमरा दोनशें पावणे सोळारुपये करार करून हुजूर दरमहा एक व रोजमरे दोन देऊन तुह्मांकडे पाठविले आहेत. यांची चाकरी किल्ले कोरळेस घेणें. तैनातजाबते नांवनिसीवार अलाहिदा आहेत. त्याचे तेरखेप्रमाणें हुजूर पैका पावला व तुह्मांकडून पावला तो एकंदर करून, शाही शिरस्तेप्रमाणें पावला पैका वजा करून, पुढें रोजमरा देत जाणें. हे लोक हुजूर तीन महिने रमजान अखेर पावेतों होते. यापैकीं दोन महिन्यांची अडीसरी देणें ह्मणोन सनद.

A. D. 1750-51.

(306). A letter addressed to Moroji Sinde an officer at Rewadanda:—out of the new persons sent by you to complete the garrison of the fort of Korla, the following men have been selected and their monthly salaries are fixed as shown below:—

	Total.	Unarmed Sepoys.	Hasham (armed soldiers).	Boys.	Tynat.	Rozmura.
Persons in the service of Yesaji Surve	35	26	8	1	272	183¾
Persons in the service of Baji Dalpatrao	6	4	1	1	47	32
	41	30	9	2	319	215¾

Total forty-one men. Their monthly Tynat has been fixed at Rs. three hundred and nineteen and Rozmuras (weekly wages) at Rs. two hundred and fifteen and annas twelve and they have been paid at the Huzur one month's Tynat and two Rozmuras. They are sent to you and should be employed on the fort of Korla. Nominal rolls have been sent separately according to which they should be paid their allowances, deductions being made as usual on account of sums received by them at the Huzur and from you. The people were at the Huzur for three months till the end of Ramjan and are to be paid their grain allowances for two months.

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ७.

[३०७] संताजी मोहिते हवालदार व कारकून किल्ले चांदवड यांस पत्र कीं किल्ले मजकूरच्या लोकांस भरमहा व रोजमहा एक गुदस्ता पैकीं व साल मजकूरचा रोजमरा एक एकूण रुपये: १९७॥; शिलक साल गुदस्त बरहुकूम वांटणी ६७४६॥।. हुजूरून रवाना केले पोता पैकीं एकूण ६९४४।. साहा हजार नवशें सवाचवेताळीस रुपये सदरप्रमाणें देऊन रा० बाळाजी रघुनाथ कारकून वांटणी करावयास पाठविले आहेत. यांस लोकांची हजिरी देऊन तुह्मीं व हे एक जागा बसोन वांटणी ज्याचे त्याचे हातावर देऊन वांटणी करणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ९.

[३०८] दिपाजीराव एरुणकर नामजाद व कारकून किल्ले राजमाची यांस सनद कीं बाबजी येवले यांसी किल्ले श्रीवर्धनगड येथील सरनाईकी सांगोन पाठविले आहेत. यांजपासोन सरनाईकीची चाकरी घेणें. यास हुजूर जामीन घेतला नाहीं. तुह्मीं किल्ले मजकुरीं जामीन घेणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५०-५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल २३.

[३०९] खंडोजी माणकर यांस सनद कीं तुह्माकडे मतंगडास वगैरे जागा हुजूरचे नामजाद लोक आहेत, त्यांस साल गुदस्ताचे रोजमरे तीन व साल मजकूरचा एक एकूण रुपये ६२९६ साहा हजार दोनशें शाण्णव देऊन हरि त्रिंबक व बाळाजी गणेश कारकून वांटणी करावयासी पाठविले आहेत. या समागमें सुभ्याचा कारकून देऊन हजिरी चौकशीनें घेऊन वांटणी ज्याचे त्याचे हातावर देणें. गैरहजिरी साल गुदस्त जाली असेल, ती त्यास रुजु करवणें. सालामध्यें एक महिना ज्याची गैरहजिरी असेल ती रोजमऱ्यांत वजा होणार नाहीं. पुढें कबजास येईल. जाजती असली तर वजा करतील ह्मणून सनद १.

A. D. 1750-51.

(307). A Karkun was sent from the Huzur to distribute pay to the servants at the fort of Chandwad. The Killedar was directed to have muster-roll called in the presence of himself and the Karkun in question and to see that the money was paid into the hands of the person entitled to the same.

A. D. 1750-51.

(308). Surety was not taken at the Huzur from the Sir Naik appointed to the fort of Shrivardhan. The fort officer was therefore ordered to take surety from him at the fort.

A. D. 1750-51.

(309). A letter to Khandoji Mankar on the subject of pay to be given to servants at Matangad directs that no deductions should be made in the salaries of the fort people for absence from service for one month in a year.

[३१०] पंताजी मोरेश्वर यांस पत्र कीं किल्ले कोहज व किल्ले अशेर व किल्ले टकमक येथील लोक साल गुदस्तापैकीं साल मजकुरीं कांहीं मेले, कांहीं आजारी होऊन घरास गेले, एकूण शंभर माणूस गुदस्तास कमी जाले; त्यांचे ऐवजीं नवे शंभर माणूस ठेवावयाची आज्ञा जाली तर ठेवूं; गुदस्ताप्रमाणें किल्ल्याची भरती करूं ह्मणून विनंति केली. त्यावरून शंभर माणूस चांगले, निवडक, इतबारी असे पाहून तुह्मांस ठेवावयास आज्ञा केली असे. पाहून ठेवणें आणि गुदस्ताप्रमाणें किल्ल्याची भरती करणें. तैनात जुन्या शिरस्त्याप्रमाणें माणूस पाहून करणें. नवे शंभर माणूस ठेवाल तें पेस्तर पाहावयास आणविलें जाईल ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल २०.

[३११] मातुश्री गंगाबाई पंत प्रतिनिधी यांची भावजई यांस किल्ले मचिंद्रगड येथील सबनिसी होती, ते दूर जाहाली, यामुळें किल्ल्याचे तनख्यापैकीं जमीन एकशें चौदा बिघे होती तेही दूर जाहाली. त्याकरितां सदरहु जमिनीचे मुबदला जमीन गांवगन्ना प्रांत कऱ्हाड पैकीं वहीत जमीन बिघेः—।·मौजे बिचऊत ।· मौजे शिरटे ।२४ मौजे गोंदी (८९ मळा ।१९ काळी) एकूण ।।।२४ एकशें चौदा बिघे देणें ह्मणोन मोकदम यांस सनदा ३.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब १९.

[३१२] श्रीपतराव बापुजी यांस सनद कीं मनवेल रुद्रीक गोलंदाज हशम किल्ले पुरंधरास पाठविले आहेत. असामी १. त्यास अडसेरी दरमाहे कैली मापी ८।।१।। तांदुळ व जोरी बाजरी, ८८१ दाळ, ८८। मीठ, एकूण८।।२।।। पावणेनवपायली दरमाहे गल्ला नेमणूक असे. तरी सदरहुप्रमाणें छ १६ मोहरम पासून देत जाणें ह्मणोन सनद १. छ १७ मोहरम.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. मोहरम ३०.

---

(310). A letter to Pantaji Moreshwar. You represented that some of the garrison at the forts of Kohaj, Asher and Takmak had died and some had fallen ill and had returned to their homes. The number of men on duty had thus fallen down by about a hundred as compared with the last year, and you relate that if permission were accorded you will enlist new recruits to make up the usual number of garrison of the fort. You are therefore ordered to entertain 100 select good and honest men to bring up the force to the strength of the last year. The salary should be fixed according to fitness, at the usual rates. The new hundred persons that will be engaged will be brought up for inspection to the Huzur at a future date.

A. D. 1750-51.

(311). Lady Gangabai, sister-in-law of the Pant Pratinidhi, having been deprived of the Subnis Watan of the fort of Machindragad which belonged to her, land measuring 114 bighas enjoyed by her on account of the Watan was also taken back and other land was given to compensate her for the loss.

A. D. 1751-52.

[३१३] जिवाजी गणेश यास सनद कीं पास्कोलरुजाल गोलंदाज हशम असामी १ किल्ले सिंहगडास नामजाद पाठविले आहेत. त्यास अडसेरी दरमाहे कैली एकमाही दरमाहे ८॥१॥ तांदुळ व जोरी बाजरी, ८८१ दाळ, ८८। मीठ एकूण ८॥२॥। अदमण पावणेतीन पायली दरमाहे नेमणूक छ. १६ माहे मोहरमपासून देत जाणें ह्मणोन सनद १. छ १७ मोहरम.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम ३०.

[३१४] गोलंदाज फिरंगी असामी ९ नव पाठविले आहेत, यांस अडसेरी दरमाहा दर असामीस दररोज ८८। प्रमाणें दररोज ८८२। सवा-दोन पायलीप्रमाणें देत जाणें ह्मणोन किल्ले मीरगड यास सनद १. छ १८ मोहरम.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम ३०.

[३१५] यादो त्रिंबक व निंबाजी यादव कमावीसदार प्रांत डबई यांस पत्र कीं किल्ले डबई येथील बेगमीस सरंजाम:—

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल १५.

लांकडें जळाऊ किल्ले मजकुरीं शिलकेस ठेवावयास गाडे सुमार२०० दोनशें गाडे लांकडें देविलीं असेत; प्रांत मजकूरपैकीं आणून देणें कलम.

प्रांत मजकुरीं आंबे पिकूं लागतात, तेव्हां कसब्यांतील दाहा झाडें व दरगांवास झाड १ एक प्रमाणें किल्लेकरी यांस द्यावे, ऐसा सुदामत शिरस्ता आहे, ह्मणोन विदित जालें. ऐशास आंबे पिकतात ते समयीं थोडे बहुत आंबे किल्लेकरी यांस देणें. बाकी आंबे विकून पैका होईल तो सरकारचे हिशेबीं जमा करणें कलम १.

---

(312). A sanad to Shripatrao Bapuji:—Manual Roderigues of the artillery is sent to serve at fort Purandhar. The following ration should be paid to him monthly.

A. D. 1751-52.

(Kaili that is by measure, not by weight)

Payalies.

$7\frac{1}{2}$ Rice, Jawari and Bajri.
1 Pulse.
$\frac{1}{4}$ Salt.

$8\frac{3}{4}$

The ration should be paid from the 16th of Moharum.

(313). A similar sanad issued in regard to Paskal Rujal, artillery man, sent for employment at fort Sinhgarh.

A. D. 1751-52.

(314). A sanad to fort Mirgarh. Nine Portuguese are sent. Give them ration at $\frac{1}{4}$ of a Paili per day per each man–that is $2\frac{1}{4}$ Paylis every day to all.

A. D. 1751-52.

किल्ले मजकूरचे बेगमीस शिलकेस ठेवावयास गल्ला केली खंडी १०० शंभर खंडी गल्ला देविला असे. खरेदी करून पावता करणें. कलम १.

चुन्याचे भट्टीस किल्लेकरी लोक लांकडें रानांत तोडतील, तीं प्रांत मजकूरच्या रयतीनें गांवगन्ना गाड्यावर आणून द्यावीं. सदरहुप्रमाणें रयतेस ताकीद करून लांकडें आणून ठेवणें. लांकडांचा झाडापाडा तुह्मीं पाहात जाणें. कलम १.

परगणें मजकूरपैकीं सुतार व कुंभार वगैरे बलुते यांचें प्रयोजन किल्ल्यास लागेल तेव्हां वेठीनें करून घेत जाणें. कलम १.

प्रांत मजकूरपैकीं राबते दरमाहे वेठीचे कोळी व भंगी व वाघरी असामी ५ पांच प्रयोजन लागल्यास किल्लेकरी यांस देत जाणें. कलम १.

किल्लेकरी लोक गल्ला वाजवी पाडानें घेतील त्यांस घेऊं देणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार केलीं असेत. सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करणें. पत्र १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर २८.

[३१६] त्रिंबक सूर्याजी यांस सनद कीं, किल्ले त्रिंबक येथील पर्जन्यकालचे गस्तीचे लोकांस सालगुदस्तप्रमाणें कांबळे सुमार ३५, दर किंमत रुपये १॥ प्रमाणें खरीदी करून देणें ह्मणून सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रजब ७.

[३१७] येवजी लोंबट हवालदार किल्ले विसापूर यांस सनद कीं, तुमचे कन्येचें लग्न आहे; यास्तव कांहीं लग्नाचे बेगमीकरितां अर्जबाब देववावी ह्मणून तुह्मीं विनंतिपत्र लिहिलें. त्यावरून तुह्मांकडे किल्ले मजकूरचे शिलकेपैकीं उसनवार रुपये २०० दोनशें येणें आहेत; ते तुह्मीं आपलेबद्दल मुशाहिरा खर्च लिहिणें, जाजती द्यावयास अनुकूल पडत नाहीं. ह्मणून सनद १.

---

(315). A. D. 1752-53. The villages assigned for the expenses of the fort of Dabai were required to provide the fort with carts, feul, and mangoes, and to arrange for the services of carpenters, potters, Baluttas, Mahars, Kolis and scavengers.

(316). A. D. 1753-54. A sanad to Trimbak Suryaji. You should purchase 35 Kamblies at Rs. 1–8 each, and give them to the men at the fort of Trimbak who have to do the patrol duty during the mansoon.

(317). A. D. 1753-54. A sanad to Yewaji Lombhat, Havaldar of fort Visapur. You request that Government may be pleased to grant you some amount as present (अर्जबाब) to assist you in celebrating the marriage of your daughter. You have already been given a loan of Rs. 200 out of the balance at the fort. The amount should now be written off as paid on account of you, as remuneration. Government is unable to make you any further grant.

[३१८] किल्ले लोहगड पायनाळ्यास सरकारचे कोठीची गडद आहे, तिची भिंत जुनी जाहली आहे; त्यामुळें गल्ला जाया होतो; सबब भिंत जुनी आहे ती पाडून नवी घालून देणें. भिंत चुनेगची घालणें. किल्ले मजकूरचे माचीस त्रिंबक जोशी याचे परसांत विहीर आहे; तिजला पाणी बहुत आहे. ती विहीर, तुह्मीं किल्ले विसापूरपैकीं सामान नेऊन, दोन हजार रुपयांमध्यें विहीर तयार करणें. बलकुबलीस विहिरींत पाण्याचा बिंदु न राहे, ऐसी तळीं सांड राखून काम चांगलें तयार करणें. ह्मणून शिवाजी कृष्ण किल्ले विसापूर यांस सनद १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १५.

[३१९] लखमाजी लायमुडे नामजाद व कारकून किल्ले नारायण यांसी सनद. किल्ले मजकूर पैकीं हुजूर श्रावणमासाचे कामकाजाबद्दल असामी २० वीस आणिले होते, ते किल्ले मजकुरीं रवाना केले आहेत. यांची पूर्ववतप्रमाणें चाकरी घेऊन रोजमरा व अडसेरी देत जाणें. यांसी रोजमऱ्यापैकीं हुजूर दर असामीस रुपये ३ प्रमाणें रुपये ६० साठ आदा झाला असेत. ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ साबान ११.

[३२०] त्रिंबक विनायक यांस सनद. किल्ले मतंगडपैकीं गुदस्तां सन अर्बांत लग्नसमयीं हुजूर चाकरीस आले त्या असामींची चाकरी:—३ दिमत बाबाजी रावेकर तेरीख छ ३ जमादिलावलपावेतों चाकरी. १ नागोजी मोरे हजीर छ १४ जिल्हेज. १ गुणनाक गोंदनाक हजीर छ २१ जिल्हेज. २ दिमत रामाजीराव विसरे तेरीख छ ३० सफरपावेतों चाकरी. १ धोंडजी जगदळे हजीर छ १३ जिल्काद. १ रघोजी भिवजी भानसे हजीर छ ११ मोहरम. एकूण पांच असामींची चाकरी मजुरा देऊन, अडसेरी सदरहु मुदतीची पावली असेल ती वजा करून, बाकी शिरस्तेप्रमाणें देऊन चाकरी मजुरा देणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. रमजान २०.

[३२१] खंडेराव काकडे हवालदार व कारकून किल्ले कोरीगड यांसी सनद कीं, किल्ले मजकूरपैकीं लोक सुवर्णदुर्गास रवाना करावयास हुजूर आणिले त्यांस तैनात दरमहा:—

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज १२.

---

(318). A well at fort Visapur was to be repaired and Rupees 2000 were sanctioned for the purpose. It was ordered that when repairing the well a sluice be kept at the bottom, so that in time of danger it might be possible by opening the sluice to run the well dry.

A. D. 1754-55.

(319). Men brought from fort Narayen for assistance during the Shrawan festivities were sent back to their places.

A. D. 1754-55.

(320). Men from fort Matangad brought to assist in a marriage ceremony were permitted to return to their places.

A. D. 1754-55.

	कदीमतैनात.	जाजती.		कदीमतैनात.	जाजती.
गणोजी कराळे.	६	·॥·	हरनाक.	४॥	·॥·
धावजी गावडे.	४॥	·॥·	खंडनाक.	४।·	·।·
वाघोजी जाधव.	६॥	१॥·	सखोजी कडु.	६॥	·॥·
बाळोजी शिंदकर.	४॥	·॥·	येसजी माणकर बरकंदाज	४॥	१
बावजी खान्या.	४॥	·॥·	तुळाजी साठे.	४॥	१
वाघनाक.	६॥	·॥·	काळोजी शेलार.	६	·॥·
परसनाक.	४॥।	·।·	आबाजी माणकर.	४॥	१
लखनाक.	३॥।	·॥।·	धावजी खांबकर.	४॥	·॥·

एकूण साडेपंचायसी रुपये पैकीं सवा पंचाहत्तर रुपये कदीम तैनात जाजती इजाफा रुपये सवा दहा छ १ जिल्हेजापासून करार केले असेत. सदरहुप्रमाणें पावीत जाणें ह्मणोन सनद १.

किल्ले घनगड पैकीं लोक सुवर्णदुर्गास रवाना करावयासी हुजूर आणिले त्यांस तैनातः—

	कदीमतैनात.	इजाफा.		कदीमतैनात.	इजाफा.
राघोजी नाईक गायकवाड	६॥·	१	येसजी माहाडीक	४	·॥·
धर्माजी यादव.	४॥·	·॥·	सुरनाक	३	१

एकूण असामी चार तैनात दरमाहे रुपये एकवीस पैकीं कदीम तैनात रुपये अठरा जाजती इजाफा दरमाहा रुपये तीन छ १ जिल्हेजपासून करार केले असेत. किल्ले मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें पावीत जाणें. ह्मणोन उमाजी हणगभर हवालदार व कारकून किल्ले मकूजर यांसी सनद १.

किल्ले लोहगड पैकीं लोक हुजूर सुवर्णदुर्गास रवाना करावयासी आणिले त्यांस तैनात दरमाहा: —

	कदीमतैनात.	जाजती.		कदीमतैनात.	जाजती.
कोंडाजी पवार.	६॥	·॥·	खंडोजी पडवळ	४	१
रेखोजी भीवखोले	४॥	·॥·	भवानजी अंदेर	४॥	१
फुलाजी मराठे	४	·॥·	अंमद सईद	४॥	·॥·
आपाजी माडेकर	६	१	शेख चांद	४॥	·॥·
दारकोजी थोरवे	४॥	·॥·	बाबाजी जगताप	४	·॥·
गोंदजी यादव	४॥	·॥·	रघोजी दाभाडा	४	·॥·
गोरोजी मावकर	४॥	·॥·	बुगुनाक	६	·॥।·
			वाननाक	४॥	·॥·

(321). A. D. 1755-56. Some of the persons serving at forts Korigarh, Ghangarh, and Lohagarh were transferred to Suvarnadurg on increased salaries. Some of these were Mahars by caste. Their pay ranged from Rupees 3 to 6 a month.

एकूण साडेशाहात्तर रुपये पैकीं साडेसदसष्ट रुपये कदीम तैनात जाजती इजाफा पंधरा असामींस दरमहा रुपये नव प्रमाणें छ १ जिल्हेजपासोन करार केले असेत. किल्ले मजकूरचे शिरस्तेप्रमाणें पावीत जाणें.

याखेरीज सदाशिव मल्हार सबनीस दिमत संताजी गुंड व खंडोजी गुंड यांची जदीद असामी करार करून पाठविले असेत. यांस तैनात दरमाहा रुपये आठ प्रमाणें छ १६ जिलकादापासून करार केले असेत. किल्ले मजकूरचे दसमाही शिरस्तेप्रमाणें पावीत जाणें. ह्मणोन दुर्गोजी अहीरराव व कारकून यांस सनद १.

इ. स. १७५५–५६.
सोत खमसेन मया व अलफ.
मोहरम ५.

[३२२] नारो त्रिंबक यांचे नांवें सनद कीं, किल्लेहाय येथील चौकशी करावयास तुह्मांस आज्ञा केली असे; तरी, तुह्मीं किल्लोकिल्यास जाऊन, किल्याची हजिरी गैरहजिरी मनास आणून, देखील इमारतची चौकशी करीत जाणें ह्मणून किल्ले किल्ल्यास सनदा. ३ किल्लेकरी याचे हवालदारास व कारकुनास सनदा कीं, तुह्मीं मशारनिल्हेचे आज्ञेंत वर्तोन कामकाज करीत जाणें ह्मणून सनदा. १ खंडेराव काकडे हवालदार व कारकून किल्ले कुपरीगड. १ उमाजी हणगभर हवालदार व कारकून किल्ले घनगड. १ दुर्गोजी अहीरराव हवालदार व कारकून किल्ले लोहगड १ नारो त्रिंबक याचे नांवें सनद. रसानगी यादी.

इ. स. १७५९–६०.
सीतेन मया व अलफ.
रमजान १०.

[३२३] किल्ले देवगिरी ऊर्फ दौलताबाद येथें गोलंदाज व बाणदार तोफखान्यापैकीं पाठविले असामी ३० तीस; यासी तैनात दरमाहे रुपये ४९० चारशें नवद याचा नावनिशीवार नेमणूक जाबता सनदेंत लेहून गेला आहे. त्याप्रमाणें रोजमरा दीडमाही सदरहुप्रमाणें छ १६ सवालीं देणें. पुढें दीड महिन्यानें देत जाणें. फिरंगी गोलंदाज आहेत, यास कबिले नाहींत. याची सड्याचीच चाकरी घेणें. वरकड मुसलमान गोलंदाज व बाणदार कबिलदार आहेत, त्यापैकीं परमुलखांत लांब कबिले असतील ते सडेच राहतील; बाकी शहरांत व शहराभवताले परगण्यांत दहा

A. D. 1755-56.

(322). A sanad to Naro Trimbak. You are appointed a superintendant of the forts. You should visit the various forts, call the muster and inquire into the condition of the buildings therein.

A. D. 1759-60.

(323). Some Portugese and other artillery men were sent to fort Dewagiri, otherwise called Daulatabad. It was ordered that those persons whose families resided at the villages in the vicinity of the fort should be called upon to get their families into the fort, and that if they refused to do so, they should be sent back to the Huzur. In the case of those whose families resided at a longer distance, no objection was to be taken to their staying long in the fort. Out of the artillery men serving in the fort from the time of the Mogals, those who might be efficient in their work, should be sent to the Huzur, the rest being turned out of the service.

पांच गांवें दूर कबिले असतील त्यांचे किल्ल्यांत आणून चाकरी घेणें. शहरभवताले परगण्यांत कबिले ठेऊन चाकरी करतील तर तें कामाचें नाहीं. त्यांची चाकरी न घेणें. त्यास हुजूर पाठवणें. पहिले मोंगलाचे वेळेचे गोलंदाज किल्ल्यांत आहेत, त्यांपैकीं चांगले कसबी असतील त्यांस हुजूर पाठविणें. नाकार असतील त्यांस किल्ल्यांत न ठेवणें. ह्मणोन उधो वीरेश्वर यांस सनद १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. मोहरम १०.

[३२४] दुर्गोजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा यांसी पत्र कीं तुह्मीं विनंतीपत्र लिहिलें:— राजपुर सुभ्यापैकीं हजार खंडी भात जंजीरे मजकुरीं आणावा लागतो, त्यास फडावर माप ध्यावयासी जदीद गणेश यादव कारकून ठेवून याची तैनात दरमाहे रुपये ११ अकरा करून पाठविला आहे. याची असामी करार करून द्यावी ह्मणोन लिहिलें. त्यास हुजूर गणेश यादव कारकून याची पाहाणी करून जदीद असामी एक उमर वर्षें २५ पंचवीस यास तैनात दरमहा रुपये ११ अकरा पैकीं रोजमरा दीडमाही रुपये ७॥ साडेसात करार सालमजकूर अवल सालापासून करून पाठविला आहे. याची चाकरी फडावर घेऊन तैनात चाकरीमवाफिक शिरस्तेप्रमाणें पावीत जाणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

A. D. 1760-61.

(324). Durgaji Sinde, officer of fort Rewadanda, represented that as rice amounting to 1000 Khandies was received at the fort from the Rajapur Subha, an additional Karkun was necessary to superintend the measurement of the corn and requested that Ganesha Yadav might be appointed to the post on a salary of Rs. 11 per month. Ganesha Yadav aged 25 years was inspected at the Huzur. The post of a Karkun on a salary of Rs. 11 per month was sanctioned and Ganesh Yadav was appointed on a salary of Rupees $7\frac{1}{2}$ per month and a half.

३. मुलकीखातें जमीनमहसूल व त्याजबद्दल व्यवस्था.

[अ.] जमिनीची पाहाणी व जमाबंदी.

इ. स. १७४०-४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल ९.

[३२५] तर्फ हवेली पाल एथील जमीदार यांणीं अर्ज केला कीं जमाबंदीचा आकार करून दिल्हा पाहिजे. त्याजवरून येणेंप्रमाणें करार केला असे:—

भात शेतजमीन दर बिघा देखील बाबती खेरीज हक्कदार ·॥· दाहा मण चालत आहे, त्याप्रमाणें करार केलें असे कलम १.

ऊंस दरबिघा रुपये ५ पांच पूर्ववत्प्रमाणें करार केला असे. कलम १.

घर देणें चालत असे. ऐन घरास रुपये १॥ दीड, रांडवली गोरगरीब रुपये ·|||· येणेंप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

ठाण ह्मैशीस रुपया १ एक पूर्ववत्प्रमाणें करार केलें असे. कलम १.

खोत पाटिलास सरकारची चाकरी पडत्ये त्यास तिहोत्रा सरकारांत पावत असतो, त्यास पंचोत्रा करार करावा ह्मणोन अर्ज केला. त्यास नवें होत नाहीं. पेशजीं चालत आलें आहे त्याप्रमाणें करार केलें असे. कलम १.

---

(325). The Jamidars of Tarf Haveli Pal, having applied for the settlement of the Jamabandi, the following orders were issued to the Havildar and Karkuns of the Tarf:—

A. D. 1740-41.

1 Rice lands should be assessed as before at 10 maunds per bigha, including the levy on account of Babti, but excluding the levies of Hakdars.

1 Lands under Sugar-cane should be assessed at Rs. 5 per Bigha as before.

1 House tax should be Rs. 1½ per house. The houses of the poor should be assessed at 0–12–0 each.

1 The tax on she-buffaloes to be assessed at Re. 1 per she-buffaloe.

1 The Khot Patils used to receive 3 per cent. of the revenue, in consideration of the service rendered by them to Government should, it was proposed, be paid at 5 per cent. The proposal was negatived.

1 The Adhikaries, Kulkarnies, Khot Patils, Bhopes and Mahars should be exempted from house-tax and the tax on she-buffaloes.

1 The Jamidars should be exempted from the marriage tax.

1 Vegetable-producing lands should be assessed at Rs. 2 per Bigha as before.

1 Lands under Summer crops should be assessed at Rs. 1½ per Bigha as before.

उन्हाळी कीर्द दरबिध्यास रुपया १॥ पूर्ववत्प्रमाणें करार केले असे. कलम १.

माळवे जमीन दरबिध्यास रुपये २ दोन आहेत त्याप्रमाणें करार केले असेत. कलम १.

अधिकारी व कुळकर्णी व खोतपाटील व भोपी माहार यांसी घरठाण माफ आहे त्याप्रमाणें केलें असे. कलम १.

लग्नें व पाट जमीदारांस पाल पडतात त्याप्रमाणें हल्लीं करार केले असे. कलम १.

अधिकारी यास तीन बिघे जमीन मौजे वाघोसीपैकीं चालत आहे. हल्लीं पांच बिघे करार करावी ह्मणोन विनंती केली. त्यास तसें होत नाहीं. पेशजींप्रमाणें करार केली असे. कलम १.

येणेंप्रमाणें दहा कलमें करार केलीं असेत. सुदामत चालत असेल त्याची तहकीकात करून त्याप्रमाणें चालवणें ह्मणून रामाजी बाबजी हवालदार व कारकून तर्फ पाली हवेली यास सनद १.

[३२६] मौजे कठापूर संमत कोरेगांव प्रांत वाई येथील पाटील कुळकर्णी हुजूर सातारीयाचे मुकामीं येऊन विनंति केली कीं, मौजे मजकूरचे जमिनीस पीक नाहीं, पाऊस कमतर पडतो, याजकरितां साल मजकुरीं लावणी होत नाहीं. गांवास कौल सादर केलीयानें लावणी करून कीर्द आबादानी होईल ह्मणोन. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून पेस्तर सालचे कीर्दीवर नजर देऊन कौल येणेंप्रमाणें सादर केला असे.

इ. स. १७४०–४१.
इहिदे अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १७.

अवल जमीन चावर	दुवम जमीन चावर	सीम जमीन चावर.
६८१७८४।	३८८१	२॥।१३

एकूण सत्रा बारा चावर सवा पांच पांड. अव्वल जमीन साहा चावर सत्रा बिघे सवा चार पांड, व दुवम जमीन तीन चावर एक पांड व सीम जमीन पावणे तीन चावर तेरा बिघे. यासी धारा बारुळे मापें अव्वल जमिनीस ८३।१ सवा तीन एक पायली, दुवम जमिनीस ८२॥२ अडीचमण दोन पायली, सीम जमिनीस ८१॥।१ पावणे दोन मण एक पायली करार केला असे. सदरहुप्रमाणें वसूल साल दरसाल देऊन सुखरूप राहाणें. जाजती आजार लागणार नाहीं; आणि सोड मागावयास प्रयोजन नाहीं. सादिलवार खर्च वेंच पेशजीच्या कौलाप्रमाणें मजुरा दिल्हा जाईल ह्मणोन कौल सादर केला असे.

---

(326). A kowl was given to the village of Kathapur in Samat Koregaum of Prant Wai, fixing the rates of assessment as under :—

A. D. 1740-41.

Class of land.	Assessment Maunds.	Per Bigha Paylis.
Superior	$3\frac{1}{4}$	1
Ordinary	$2\frac{1}{2}$	2
Inferior	$1\frac{3}{4}$	1

No remission was to be asked for.

इ. स. १७४१–४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. सवाल २३.

[३२७] प्रांत जुन्नर तर्फ हवेली येथील १ मौजे खानापूर, १ मौजे आगर, १ मौजे शिरोलीखुर्द सदरहु तीन गांवीं पाऊसपाणी नाहीं व मोंगलाचे कसाले भारी, याजकरितां पाटील व मिरासदार कुणबी परागंदा जाले. उपरी कुणबी गांवावर आहेत त्यांस बटाईचा कौल दिलीयानें पेस्तर सालची कीर्द होऊन येईल ह्मणोन मीर महमूद खान जाहागीरदार यांचकडील गोविंद यशवंत कारकून हुजूर येऊन विदित केलें. त्यावरून मामुरीवर नजर देऊन बटाईचा कौल सादर केला. रबीचे मालाचें बीज उभे रासीस काढून, राहिला माल व खरीफाचा माल जैसा जो होईल त्याचे तीन हिस्से पैकीं एक हिस्सा रयतेस; दोन हिस्से राहिले त्यास एक हिस्सा स्वराज्य व एक हिस्सा मोंगलाई येणेंप्रमाणें. व नकदीबाब उंबरपट्टी व मोहतर्फा बाब व आंबा आंबली व कमावीस याचा जो आकार होईल तो निमें स्वराज्य व निमें मोंगलाई येणेंप्रमाणें देऊन सुखरूप राहून कीर्द मामुलीप्रमाणें करणें. ह्मणोन तीही गांवांस तीन अभयपत्रें सादर केलीं. ताकीद गोविंद यशवंत कारकून दिमत जाहागिरदार कलमें.

इ. स. १७४१–४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज १०.

[३२८] तर्फ पाल येथील पाहाणी करावयास हुजूरून बाळाजी दादाजी यांस पाठविलें. दुसरा कारकून होनाजी बाळकवडे याजकडून सुभ्याहून उत्तम लिहिणार पाहाणीयोग्य देऊन पाहाणी करविली. पाहाणी करावयास काटकर काटी होनाजी बाळकवडे याजकडून देविले. येविशीं पत्रें १ होनाजी बाळकवडे यासी १, रामाजी बाबजी हवालदार तर्फ पाली यासी कोरे कागद व रुमाल लिहिणें माफक मशारनिल्हेकडून देविले असेत.

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. साबान २७.

[३२९] मंडलोई व कानगो व मोकदम माहालानिहाय समत बिज्यागड सुभे खानदेश यांसी अभयपत्र दिल्हें जे, तुह्मी तमाम महालाचे जमीदार हुजूर येऊन इलतेमास केली कीं, मोंगलाईचे कारकीर्दीस हकीमाचे वगैरे सक्तीमुळें सरकार मजकूरचे रयतेचे हाल बहुत शिकस्त जाले. रयत नादारीनें कित्येक फरारी जाली होती. ते प्रांत मजकूर साहेबांकडे जालीयावरी

A. D. 1741 52.

(327). It was represented by the Jahagirdar of the villages of Khanapur Agar, and Siroli Khurd, in Prant Junnar, that the villages had owing to the draughts and the inroads of the Moguls, been deserted. A kowl was granted, allowing the ryots to take one third of the produce of Ratlands, minus the quantity of seed sown, and one third of the produce of Kharip lands. (This did not exempt them from the payment of other cesses such as Mohatarpa, Umbarpatti &c.)

A. D. 1741-42.

(328). Two karkuns, one from the Huzur and other from the Mahal, were deputed for the purpose of surveying the lands in Pargana Pal, and orders were issued to provide them with the rod of measurement, and to place the service of the village measurer at their disposal.

रयतेनें उमेदवारी धरून कित्येक गांव नव आबाद जाले व पुढेंही आबादीची उमेद धरून आपली बेबुदी करून ध्यावयासी साहेबाचे पाय पाहावयास आलों. आमचे नातवानीवर नजर देऊन साल मजकूरची जमाबंदी जीवनमाफक मुशकश केली पाहिजे. आबादीचे कौल रयतेस सादर आहेत, त्या बमोजिब पाळून रयत परवस करावयासी आमीलांस आज्ञा केली पाहिजे. ह्मणून कित्येक तपसीलें अर्ज केला. बराय माळूमांत खातरेस आणून आबादीवर नजर देऊन सालमजकूरची जमा मुकरार केली. बितपसील:—खेरीज अबुवाब व सरदेशमुखी सायेर व जकात फरोई वगैरे बाकी ऐन जमाबंदी.

८४७३९॥ रुजू गुदस्त; मोकदम गोविंद सिद्धेश्वर जमाबंदी ९०२२९॥ पैकीं वजा कमी हुंजूर दिल्ही, सबब नादारी रयत ५४८६ बाकी करार.

६०८६ इजाफा सालमजकूर.

९०८२९॥ पैकीं वजा तालुके बाजी अनंत तपे सीलाणी व हिलोरा परगणे सनावद बरहुकूम गुदस्त रुपये ५०२ बाकी करार रुपये ९०३२३॥ नव्वद हजार तीनसें साडे तेवीस केले असेत. बीतपसील:—कदीम देहाय जमाबंदी रुपये ८९४१४॥.

नव आबाद गांव आकार बीतपसील कौल रुपये ९०९ सदरहुप्रमाणें कौल सादर असे. खातर जमा राखोन सदरहु वसूल आईंदेची आबादानी करार वाके करणें. कौल परवसीविसीं रा. आपाजी जीवाजी यांसी तुह्मांविसीं ताकीद केली आहे. हरएकविसीं गौर केला जाईल ह्मणोन कौल दिल्हा १.

[३३०] पाहणीदार जिराइताचे पाहणीस पाठविले.

इ. स. १७४२–४३.
खलास अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान २५.

तर्फ नागोठणें यास पाठविले त्यास एक महिना जालीयावर पाहाणीचें काम होईतों पावेतों दरमाहे रुपये ८ राघो बल्लाळ अमीन, ८ हरी बाळाजी कारकून एकूण सोळा प्रमाणें देविले. याखेरीज २ शिपायी १ मोजणार परवारी एकूण ३.

होनाजी बाळकवडे पैकीं देविले. लिहिण्यामाफक कोरे कागद खर्ची व रुमाल खादीचा देविला असे.

---

(329). The Mandaloi, Sir Kango, Patels, and ryot of Pargana Bijagad in Subha Khandesh, represented to the Peshwa that during the Mogal administration, the ryot had, owing to the oppression of the officers, been reduced to poverty, and had absconded; that since the advent of the Peshwa's rule, the ryot had populated several new villages, and prayed that a kowl or lease regarding the revenue might be granted to them. The prayer was granted.

A. D. 1742-43.

(330). One Ameen on Rs. 8, one Karkun on Rs. 8, 2 peons and 1 measurer (Parwari), were sent for the Survey of the Jirayit crops in Tarf Nagotne. A similar number of officers was deputed in Tarf Pal. A party was also sent for the purpose, in Nane Mawal, vide Diary of Sawal 10.

A D. 1742-43.

तर्फ पाली यास रोजमरा एक महिना जालीयावर पाहाणीचें काम होय तोंपावेतों रामाजी बावजी हवालदार तर्फ मजकूर याजकडून देविला:—दरमाहे रुपये ८ नारोबल्लाळ अमीन, ७ केसो मोरेश्वर कारकून एकूण १५ येणेंप्रमाणें देविलें. याखेरीज होनाजी बाळकवडे याजकडून २ शिपायी १ मोजणार परवारी एकूण ३ तीन लिहिण्यामाफक कोरे कागद खर्ची व रुमाल खादीचा देविला असे.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल १०.

नारो रामचंद्र यास पत्र कीं तर्फ नाणें मावळ येथील जिराइताचे पाहाणीस पाहणीदार १ विष्णु जिवाजी अमीन, १ रामचंद्र बहिरव कारकून याजबरोबर मोजणार चौकस एक व शिपाई दोन नेमून देणें. बराबर जमीदार देऊन पाहाणी चौकसीनें करवणें. यास एकमाही रोजमरा रुपये १४ दिल्हे आहेत. पुढें दरमाहे दर असामीस रुपये:—

७ विष्णु जिवाजी, ७ रामचंद्र बहिरव एकूण १४ रुपये दरमाहे पाहाणीचें कार्य होय तोंपावेतों देत जाणें ह्मणोन सनद १.

[३३१] शेख सुलतान यांणीं हुजूर विदित केलें कीं, मौजे सातगांव परगणे पाचोरें प्रांत खानदेश येथील पाटीलकी आपण घेतली आहे. त्यास गांवची वसाहत जाहाली पाहिजे. तनख्याप्रमाणें वसूल घेतल्यानें गांवची लावणी होईल. तरी येविसीं पत्रें सादर केलीं पाहिजेत ह्मणून. त्यावरून पत्रें सादर केलीं असेत कीं, मौजे मजकूरची जमाबंदी साल-ब-साल तनख्याप्रमाणें करून सरदेशमुखी व जागिरदार वसूल वाजवी घेत जाणें ह्मणून पत्रें. १ कमाविसदार, चौथाई मुकासी व सरदेशमुखी व यांस पत्र. १ जमीदार परगणे मजकूर.

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ३.

[३३२] पाहणीदार ता० पाळेखोरें नारो रामचंद्र यास पत्र असामी १ मोरो नरहरी, १ भिकाजी बल्लाळ याजबरोबर दोन शिपाई व जमीदार व मोजणार परवारी शाहाणा माणूस देऊन पाहाणी चौकसीनें करवणें. यास रोजमरा दर असामीस रुपये ७ प्रमाणें रुपये १४ एकमाही दिला आहे. पुढें पाहाणीचें काम होय तोंपावेतों दरमाहे रुपये ७ मोरो नरहरी, ७ भिकाजी बल्लाळ. येणेंप्रमाणें देत जाणें. लिहिण्यामाफक कोरे कागद व रुमाल देणें. गुदस्ताचे कागद समागमें देणें. ह्मणोन पत्र छ १३ जिल्काद.

इ स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
रविलावल ५.

(331). Sheik Sultan Patel of Satgaum in Taluka Pachora in Khandesh requested that, in the interest of cultivation, the land revenue of the village should be levied according to the Tankha. His request was complied with.

A. D. 1743-44.

(332). Two Karkuns were sent for the survey of lands in Paul Khora. Two Karkuns and two Ameens (on pay Rs. 7 and 8 each), were sent to inspect the Jirayat lands in Prant Rajpuri.

A. D. 1743-44.

होनाजी बाळकवडे प्रांत राजपुरी यास पत्र कीं तर्फ सियावळ येथील जिरायतीचे पाहाणसी कारकून येणेंप्रमाणें पाठविले त्यांस रोजमरा दरमाहे रुपये:—८ नारो बल्लाळ अमीन. ८ हरी बाबजी कारकून. ७ गणेश बल्लाळ अमीन. केसो मोरेश्वर कारकून. येणेंप्रमाणें एक रोजमरा हुजूर देऊन रवाना केले. पुढें महिना जाहलियावर पाहाणीचें काम होय तोंपावेतों दरमहा सदरहुप्रमाणें देत जाणें. बराबर शिपाई चार व मोजणार परवारी २ दोन चौकस देणें. लिहिण्यामाफक कोरे कागद व रुमाल देणें. गुदस्ताचीं तेरजें व पेशजीचे पहाणीखर्डे बराबर देणें. व जमीनदार समागमें देऊन पहाणी चौकशीनें करवणें. ह्मणोन सनद छ १७ जिल्काद.

याखेरीज परगणे बिरवाडीस कारकून यास दरमहा रोजमरा ८ राघो बल्लाळ अमीन. ७ बाबजी अनंत कारकून एकूण पंधरा दिले हुजूर. महिना जाहलियावर सदरहुप्रमाणें पाहाणी होय तोंपावेतों दरमाहे देत जाणें. रुमाल व कागद देत जाणें. शिपाई दोन व मोजदार परवारी एक देणें. जमीदार देणें व खर्डे गुदस्ताचे देणें. छ० मजकूर.

[३३३] मौजे वडझिरें तर्फ कर्डे येथील शेरीचें शेत आहे; तें सरकारांत ठेविलें आहे. त्याची लावणी करावयासी तुह्मांस आज्ञा केली असे. तरीं ते शेरीचे शेताची लावणी सरीक ठेऊन करणें. तेथील आकार होईल तो सरीकास देऊन बाकी उरला निमे ऐवज सरकारांत पावता करणें. ह्मणोन रामाजी नारायण अजहत कुलकर्णी मौजे मजकूर यास पत्र.

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ११.

[३३४] परगणे पाटोदें येथील तहनामा. परगणे मजकुरावर कसाला बहुत पडला. याजकरितां रयत खराब झाली. यास्तव जमीनदार व पाटील हुजूर येऊन विदित केलें. त्याजवरून मुकासी यांनीं तहनामा करून दिल्हा. त्याप्रमाणें करार केले बितपसील:—

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन
मया व अलफ.
सवाल २२.

तोटीयाचे गांव असतील, ज्यास नगदी करावयास ताकद नसेल, त्यागांवींची बटाई करावी. उभेराशी रब्बीचें बीज व सरदेशमुखीकडून बाकी राहिली बेरीज पैकीं दोन वांटे मोंगलाई व मोकासी व पट्टीयांत घ्यावे. बाकी एक वांटा राहिला निखालस रयतेस द्यावा. बागाईत नगदीबाबत धारा मुरसदकुलीखान चालवावा. कलम १.

---

(333). A field at Wadzire in Tarf Karde was let out for cultivation, on the condition that half the produce should be paid to Government the remaining half being engaged by the cultivator.

A. D. 1744-45.

(334). The ryot of the Pargana of Patode being reduced to poverty in consequence of frequent inroads into the province, the Jamidars and the Patils came to the Huzur, and the Mokasi proposed the following arrangement, which was agreed to by the Peishwa:—

A. D. 1744-45.

हवालदारी व घुगरी दर खंडीस ८॥ आटा पायली मोंगलांनीं व मोकासी यांनीं द्याव्या. तसेंच पासोडीचे दर गांवास रुपये २॥ अडीच घ्यावे. जाजती तगादा न करावा. कलम १.

रावते माहार दोन महिने राबवावे. जाजती दिवस राबऊं नये. कलम १.

ज्या गांवींचे पाटील मेहनत करून करारवाके लावणी करतील, त्या गांवींचा तनखा मोंगल व मोकासी मिळोन द्यावा. जाजती जलेल न करावें. कलम १.

नवे गांवास आबादीचा कौल द्यावा. त्याप्रमाणें निभावीत जाणें. त्यास तफावत न करणें. कलम १.

काटणीचा शिरस्ता वैजापूर व परगणे कंनड येथें असेल त्याप्रमाणें घ्यावा. जाजती न घ्यावा. कलम १.

इनाम जमीदार व पाटील यांचे सुदामत असेल त्याप्रमाणें चालवावें. कलम १.

येणेंप्रमाणें कलमें सात मोंगलांनीं व मुकासी यांनीं चालवून आबादी करावी. जलेल न करावें. ह्मणोन तहनामा लेहून दिल्हा. १.

येविसीं विष्णु राम कमावीसदार परगणे मजकूर यास पत्र.

इ. स. १७४७–४८
समान अबैंन
मया व अलफ.
रमजान ३.

[३३५] खंडोजी माणकर प्रांत राजपुरी यांस पत्र कीं, तुह्मांकडील महालची घरटीप वगैरे पाहाणी व दिवे श्रीवर्धन बागाइताची पाहाणी करावयास कारकून नांवनिसीः—१ नारो वासदेव, १ नारो बल्लाळ, १ गणेश बल्लाळ, १ खंडो नारायण, १ गंगाधर महादेव, १ गोविंद विश्वनाथ, १ सदाशिव मोरेश्वर, १ येसाजी शिवाजी, १ रामचंद्र बल्लाळ, १ हरी केशव. एकूण १० दहा पाठविले आहेत यांजकडून घरटिपेची व बागाईत वगैरे शिरस्तेप्रमाणें पाहाणी करवणें. आणखी कारकून लागतील ते तुह्मीं सुभ्यापैकीं देऊन काम चालवणें ह्मणोन पत्र १.

---

1 In villages where people are unable to pay the revenue in cash, payment in kind should be taken. From the grass produce, the seed required and the quantity due to Sir Deshmukha, should be deducted, and $\frac{2}{3}$ of the remainder should be taken by the Mogals and the Mokasi, and one third by the ryot.

1 The Mogal and Mokasi should levy their Haks on account of Hawaldari watan at the rate of 8 paylis per Khandi. Similarly Rs. 2/8 should be levied from each village on account of Pasodi.

1 Service should be exacted from the village Mahar for 2 months only, only in a year and not more.

1 Kowls should be given to villages newly brought under cultivation.

A. D. 1747-48.

(335). Karkuns on Rs. 7 or 8 a month were sent to take a census of the houses &c. in Prant Rajapuri, and for an inspection of the Bagayet lands in Diwe Shriwardhan, and for the same purposes in Tarf Nandgaum Marud.

होनाजी बाळकवडे प्रांत राजपुरी यास पत्र कीं, तर्फ नांदगांव मरूड येथील बागाई घरटिपेची पाहाणी सुभ्यापैकीं कारकून शहाणे लिहिणार दोन पाठवून पाहाणी करावी ह्मणोन पत्र १.

खंडोजी माणकर यांस पत्र कीं, पाहाणीस कारकून पाठविले आहेत, त्यांपैकीं जदीद कारकुनास रोजमरा:—रुपये ८ नारो बल्लाळ. ७ गणेश बल्लाळ. ७ येसाजी शिवजी. एकूण बेवीस रुपये रोजमरा दरमहा ठेविले आहेत. सनद पैवस्तगिरी पाठऊन जितके दिवस लागतील त्याप्रमाणें रोजमरा देत जाणें ह्मणोन पत्र १.

[३३६] माणको बल्लाळ सुभेदार परगणे कडें रांजणगांव यासी सनद कीं, परगणे मजकूर पैकीं गांव, जहागिरदार व मोकासी व बाबती साहोत्रावाले याचे उपद्रवामुळें खराब पडले. त्यास इस्तावियाचा कौल दिल्ह्यानें व चौथां दिवाणचा बंदोबस्त केल्यानें गांवची आबादानी होईल ह्मणून तुह्मीं हुजूर येऊन विनंती केली. त्याजवरून गांवची बेरीज तनख्याप्रमाणें भरून द्यावयाचीं सालें येणेंप्रमाणें करार केलीं असेत. गांवगन्ना बितपसील:—

इ. स. १७४८–४९.
तिसा अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्हेज १९.

मौजे कोभली. तनखा रुपये १२८० एक हजार दोनशें ऐसी. सातवे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा. मौजे निहावी. तनखा रुपये ९०० नऊशें. पांचवे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा. मौजे कुरळी. तनखा ७१९॥–॥ सातशें साडे एकोणीस दीड आणा. सातवे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा. मौजे खंडाळें. तनखा रुपये ४९३॥=। चारशें पावणे चौपन रुपये सवादोन आणे. तनख्याप्रमाणें बेरीज पांचवे सालीं भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा १.

मौजे भोसें. तनखा रुपये ९२९॥= नऊशें पावणे सवीस रुपये दुवल. सहावे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती होईल तो सरकारचा. जुनी वस्ती आहे. मौजे चिंचणी. तनखा रुपये ४६७। चारशें सवासदसष्ट, सालमजकुरीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा. मौजे निंबगांव भोगी. तनखा रुपये ४,१९॥=॥ चारशें पावणेसोळा अडीच आणे. पांचवे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा. मौजे तांदळी. तनखा रुपये १३१० तेराशें दहा. पांचवे सालीं तनख्याप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. जाजती आकार होईल तो सरकारचा, जुनी वस्ती आहे. १.

---

(336). Certain villages in Pargana Kade Ranjangaon, having suffered considerably owing to the oppressions of the Jahagirdars, and holders of Mokasa, of Babti, and of Sahoṭra Amals, a Kowl fixing the revenue of the villages was granted. It was ordered that the holders of the

A. D. 1748-49.

येणेंप्रमाणें आठ गांव पैकीं मौजे चिंचणी सालमजकुरींचे तनख्यांप्रमाणें बेरीज भरून द्यावी. बाकी वरकड गांवचा पेस्तर सालापासून सदरहुप्रमाणें करार केला असे. इस्तावियाबरहुकूम लिहिल्याप्रमाणें सालाचे सालांत, गांवगनांची बेरीज तनख्यांप्रमाणें भरून देणें. आणि जें साधेल तें सरकारांत जमा करणें. सदरहु गांवास वरकड दिवाणाचा उपद्रव लागों न देणें. पेस्तर सालापासून हुजूरून नेमणूक होईल त्याप्रमाणें जिकडील तिकडे ऐवज पावता करणें ह्मणून मशारनिल्हेस सनद १.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. सफर १८.

[३३७] नारो त्रिंबक कमाविसदार खासगी गांव यासीं पत्रें कीं, मौजे शिरढोण सोमठण येथील पाहाणी करावयासी हुजूरून पाहणीदार दिल्हे पाहिजेत ह्मणोन विनंती केली. त्यावरून पाहाणी करावयासी आज्ञा तुह्मांस केली. सदरहु दो गांवची पाहणी करून जमा ठरवणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. रबिलाखर २८.

[३३८] महादाजी राम कमाविसदार मौजे कठापूर संमत कोरेगांव प्रांत वाई यास सनद कीं, मौजे मजकूरचे जमिनीस धारा दर बिघा गल्ला बारुळें:— अव्वल जमिनीस दरबिघा कैली ८३।१, दुवम जमिनीस दरबिघा गल्ला कैली ८२॥=, सीम जमिनीस दरबिघा गल्ला कैली. ८१॥।१.

एकूण अवल जमिनीस सवा तीनमण एक पायली व दुवम जमिनीस अडीचमण दोन पायली व सीम जमिनीस दरबिघा पावणे दोन मण एक पायली याप्रमाणें आहे. पाऊसपाणी यथास्थित पडत नाहीं, यामुळें जमिनीनें कस सोडिलें, यास्तव कृपाळू होऊन कांहीं धारा कमी केला

Amals should not be permitted to levy anything from the villages, and that their shares would be fixed by Government.

A. D. 1748-49.

(337). At the request of the Kamavisdar, Naro Trimbak an officer was sent from the Huzur to make a survey of the lands in the village Sirdhon Somthan, and orders were issued for the assessment being fixed.

A. D. 1748-49.

(338). The assessment at Kathapur in Samat Koregaon was previously fixed as under:—

Class of land.	Rate of assessment per Bigha. Maunds	Paylis.
1st class.	$3\frac{1}{4}$	1
2nd class.	$2\frac{1}{2}$	2
3rd class.	$1\frac{3}{4}$	1

The Mokadam represented that, owing to scanty rainfall, land was not as productive as before. The rate of assessment was reduced by 3 paylis per bigha all round.

पाहिजे ह्मणोन मौजे मजकूरचे मोकदमांनीं अर्ज केला. त्यावरून मनास आणून मामुरीवर नजर देऊन सन खमसेनापासून दरबिघा गल्ला ८।. तीन पायली सोड दिली असे. तीन पायली दरबिघा वजा करून आकार करणें ह्मणोन पत्र. १

[३३९] परगणे पिंपळगांव बसवंत परगणे चांदवड यास कौल कीं, तुह्मीं हुजूर कसबे पुणें येथील मुकामीं येऊन विनंती केली कीं, गांव बहुत खराब जाहाला आहे. याजकरितां रयतेस अभय देऊन गांवची लावणी व उगवणी पाटीलकीचे रीतीनें करवावी, याप्रमाणें कौल सादर केला पाहिजे. ह्मणजे गांवची आबादानी होईल ह्मणून. त्याजवरून मनास आणून तुह्मांवर कृपाळु होऊन तुमचे मुद्दे मवाफिक येणेंप्रमाणें करार करून दिल्हा असे. बीतपसील:—जिराइत जमिनीस दरबिघा धारा वहीत जमीन आहे; त्यास, काळीस दरबिघा रुपये दोन व माळ मुरुड दरबिघा रुपया एक प्रमाणें करार केला असे. व नवी लावणी पडजमिनीची होईल, ते जमिनीस दरबिघा उगवणी करावयाचा शिरस्ता येणेंप्रमाणें करार करून दिल्हा असे:—

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन
मया व अलफ.
रमजान २८.

काळे जमिनीस दर बिघा रुपये.

·।· पहिले सालीं.
·॥· दुसरे सालीं. १॥ चौथे सालीं.
१ तिसरे सालीं. २ पांचवे सालीं.

येणेंप्रमाणें काळे जमिनीसदर बिघा पहिले सालीं पावला, दुसरे सालीं अर्ध रुपया, व तिसरे सालीं एक रुपया, व चौथे सालीं दीड रुपया व पांचवे सालीं दोन रुपये याप्रमाणें करार करून दिल्हा असे.

बरड माळ जमिनीस दर बिघा रुपये.

८= पहिले सालीं.
·।· दुसरे सालीं. ·।॥· चौथे सालीं.
·॥· तिसरे सालीं. १ पांचवे सालीं.

येणेंप्रमाणें बरडमाळ पड जमिनीस दर बिघा पहिले सालीं चवल, व दुसरे सालीं पावला, व तिसरे सालीं अर्ध रुपया, व चौथे सालीं पाऊण रुपया व पांचवे सालीं एक रुपया करार करून दिल्हा असे. कलम १.

बागायत जमिनीस धारावहीत जमीन आहे, त्यास, ऊंस वगैरे देखील दर बिघा सरासरी रुपये १० दहा घ्यावयाचे करार केले असेत. याखेरीज पडजमीन असेल त्यास दर बिघियास उगवणी शिरस्ता आडव्या पाटाचे जमिनीस रुपये पहिले सालीं दर बिघा रुपये ५, दुसरे सालीं दर बिघा रुपये ६, तिसरे सालीं दर बिघा रुपये ७, चौथे सालीं दर बिघा रुपये ८, पांचवे सालीं दर बिघा रुपये १०, येणेंप्रमाणें पहिले सालीं दर बिघा पांच रुपये व दुसरे सालीं साहा रुपये व तिसरे सालीं सात रुपये व चौथे सालीं आठ रुपये व पांचवे सालीं दहा रुपये याप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

आंबराईचा तह:—बागाईत जमिनींत आंब्याचीं झाडें आहेत, त्यास, ज्याचे जमिनींत जीं झाडें आहेत तीं त्याचे बागाइताखालें उगवतील. त्याचा महसूल वेगळा घेऊं नये. याखेरीज

पाटील वगैरे यांची अंबराई आहे, त्याचा कदीम शिरस्ता बारदार आंबा जाहलियावर पाहाणी करून आंबे जाहाले असतील त्यांचा नजर मोजजा अजमासें करून, दर हजारीं रुपये एक प्रमाणें महसूल घ्यावयाचा करार केला असे. सदरहुप्रमाणें महसूल घेत जाणें. याखेरीज सरकारची आंबराई आहे तिची रखवाली व बंदोबस्त करून आंबे होतील ते सरकारतर्फें फरोक्त करून ऐवज होईल तो जमा करणें. कलम १.

जिराईत जमिनींत जे सालीं जे विहीर खणून बागाईत करतील त्यांस पहिल्या सालापासून पांचवे सालीं दर बिघा रुपये पांच प्रमाणें घ्यावयाचा करार केला असे. यासी उगवणीचा शिरस्ता:—पहिले सालीं दर बिघा रुपये १. दुसरे सालीं दर बिघा रुपये २. तिसरे सालीं दर बिघा रुपये ३. चौथे सालीं दर बिघा रुपये ४. पांचवे सालीं दर बिघा रुपये ५. येणें-प्रमाणें दर बिघा पहिले सालीं एक रुपया, दुसरे सालीं दोन रुपये, तिसरे सालीं तीन रुपये, चौथे सालीं चार रुपये, पांचवे सालीं पांच रुपये याप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

बाजार भरावयाचा कौल द्यावा त्यास तीसाला जकात माफ करावी. चौथे सालापासून वसूल घ्यावा ह्मणून तुह्मीं अर्ज केला. त्यावरून तीसाला बाजारची जकात माफ केली असे. चौथे सालापासून शिरस्तेबमोजिब जकात घेऊन बाजारची आबादानी करणें. कलम १.

उदमी लोक हल्लीं गांवांत आहेत त्यांजपासून शिरस्तेप्रमाणें महसूल घ्यावा. नवीन कुळें कौल देऊन आणावीं, त्यांस तीन सालें पाळावें, चौथे सालापासून महसूल शिरस्तेप्रमाणें घ्यावा; ह्मणून तुह्मीं अर्जी केली. त्यावरून सदरहुप्रमाणें करार केला असे. याप्रमाणें गांवांतील कुळांस शिरस्तेप्रमाणें वसूल घेत जाणें. नवीन कुळें आणाल त्यांस तीन सालें पाळ देऊन चौथे सालापासून शिरस्तेप्रमाणें महसूल घेत जाणें. कलम १.

कसबे मजकूर येथील जमीन पैकीं अजमासें दहावा हिस्सा जमीन लागली आहे. पुढें जी जमीन राहिली, ते पांचा वर्षांत लावून देणें. याप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून दिल्हीं आहेत. सदरहुप्रमाणें उगवणी करणें. सरकारतर्फेंखेरीज दुसरा कोणाचा उपद्रव लागणार नाहीं. ज्यास जें देणें तें सरकारचे सनदेनें देत जाणें. सनदेशिवाय तुह्मांस द्यावयास प्रयोजन नाहीं. ह्मणून कौल लेहून दिल्हा. १.

---

(339). It being represented that the village of Pimpalgaon Baswant in Pargana Chandwad had suffered considerable damage, a kowl was issued, the terms of which were as follows:—

A. D. 1749-50.

1. Land having black soil, already under cultivation, should be assessed at Rs. 2 per bigha; land of a rocky description, already under cultivation, should be assessed at Rs. 1 per bigha. In regard to land newly brought under cultivation the following rates should be applied:—

Black soil per bigha. Rocky soil per bigha.

[३४०] तर्फ नाणें मावळ येथील मक्ता सात सालां पेशजी केला होता, तो साल गुदस्तां सन खमसेनांत पुरला. साल मजकुरीं मक्त्यास रयत रजावंद नाहीं. साल मजकुरीं पाहाणी करावी ह्मणोन रयत बजिद झाली. त्यावरून साल-मजकुरीं पाहाणी करावी ऐसा करार केला असे. पाहाणीच्या समयीं तुह्मीं सरकारचे कारकून घेऊन जाऊन जमीदार व माहालकरी मिळोन चौकसून पाहाणी करणें. पाहाणीचे चौकसीस अंतर जाल्यास कार्यास येणार नाहीं. पाहाणीमुळें आ-

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल १८.

1st year	Rs. 0 4 0	Rs. 0 2 0
2nd ,,	,, 0 8 0	,, 0 4 0
3rd ,,	,, 1 0 0	,, 0 8 0
4th ,,	,, 1 8 0	,, 0 12 0
5th ,,	,, 2 0 0	,, 1 0 0

1. Bagayet lands, already under cultivation (including lands bearing sugar-cane and other crops) should be assessed at Rs. 10 per bigha. 1 Waste land, newly brought under cultivation, and irrigated by canal, should be assessed as under:—

1st year	5 Rs.	Per bigha.
2nd ,,	6	Do.
3rd ,,	7	Do.
4th ,,	8	Do.
5th ,,	10	Do.

1. In the case of Jerayet land turned into Bagayet by the sinking of new wells, the following assessment should be imposed:—

1st year	1 Rupee	Per bigha.
2nd ,,	2	Do.
3rd ,,	3	Do.
4th ,,	4	Do.
5th ,,	5	Do.

1. Mango trees in Bagayet lands should not be separately taxed. Mango trees belonging to Patils and others, should, when they begin to bear fruit, be inspected and taxed at the rate of Rupee 1 per thousand fruits. Mango trees belonging to Government should be protected and the proceeds of the fruit thereof should be credited to Government.

1. Traders who had already settled in the town, should be taxed at the usual rate. New comers should be exempt from taxation for 3 years.

1. Octroi in markets should not be imposed for the first 3 years.

1. A tenth part of the village lands was under cultivation. The remaining portion was ordered to be brought under cultivation within 5 years.

कार होईल तो अखेर सालीं मनास आणून, त्याउपरी पेस्तरसालीं मामल्याचा ठराव करणें तो केला जाईल ह्मणून नारो रामचंद्र यास पत्र १. येविसीं पत्रें २. १ जमीदार तर्फ मजकूर. १ मुकदम तर्फ मजकूर.

[३४१] तर्फ तुगांर्तन येथील ब्राह्मण यांणीं विनंती केली कीं, तर्फ मजकूर आंगऱ्याकडे होता. ते समयीं ब्राह्मणापासून दरबिघा दाहा मण भात घेत होते. त्यास हालीं तर्फ मजकुरचा अंमल सरकारांत जाहाला. तरी कल्याणचे शिरस्ते-प्रमाणें ब्राह्मणांपासून दरबिघा घ्यावयाचा करार केला पाहिजे ह्मणून. त्याजवरून मनास आणून ब्राह्मणाचे बिघे गांवगन्ना येणेंप्रमाणें:—६० मौजे वसांबे. १९ मौजे चांभारली. ९२ मौजे आंबिवली. १४ मौजे पराडें. ३९ मौजे पोखरी. १६ मौजे तुराडें. १८ मौजे कराडें खुर्द. २ मौजे चावडोळी. १० मौजे कैरे. एकूण २२२ पैकीं निम्मे कर्नाळकर मोंगल बिघे १११. बाकी बिघे निसबत सरकार १११. मौजे गुळसुंदे निसबत सरकार ३२. एकूण एकशें त्रेचाळीस बिघ्यांस कल्याण प्रांतींचे शिरस्तेप्रमाणें दर बिघा रुपये ५८=। पांच रुपये सवा दोन आणे. यासी बयाना रुपये ५ ऐन दर बिघा, ८=। बाबती (८-॥। सरपाटील दर सदे रुपये २ प्रमाणें; ८॥ पोतदारी दर सदे रुपये ·॥· प्रमाणें.) येणें-प्रमाणें पांच रुपये सवा दोन आणे घ्यावयाचा करार केला असे. सदरहुप्रमाणें घेत जाणें. ब्राह्मणास वेठ बेगार व खरेदी कल्याण प्रांतीं घेत नाहींत; त्या शिरस्त्याबमोजिब यासही तुह्मीं घेत न जाणें ह्मणोन रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांस सनद. रसानगी यादी १.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
रमजान २४.

---

(340). A letter to Naro Ramchandra to the following effect:—

A. D. 1750-51. The period of 7 years of the revenue farm of Tarf Nane Mawal came to an end last year viz. San Khamsen. The ryots are unwilling to have the revenue farmed in the current year and request that it may be assessed after inspection. The request is granted. You should therefore make an inspection of the lands with the aid of the district and village officials of Government. The assessment fixed after inspection will be examined at the end of the year, and will be taken as a guide in fixing the amount to be levied from the Mamletdar in the next year.

(341). The Brahmins of Tarf Tungartan have represented that when the Tarf was under the Angria, he used to levy from the Brahmins, 10 maunds of rice for every Bigha held by them, and pray that the Tarf having now come under the rule of Government, the assessment to be levied per Bigha from the Brahmins should be regulated according to the practice at Kalyan. The land belonging to the Brahmins is under:—

A. D. 1751-52.

Bigha.

60 Mauze Masambe.

[३४२] नारो रामचंद्र यास सनद कीं, तर्फ पौंडखोरें येथील पाहाणी करावयासी रा० गंगाधर महादेव व बाजी मोरेश्वर कारकून पाठविले आहेत. तर सुभ्याचे कारकून व जमीदार व मोजणार व परवारी बराबर देऊन तर्फ मजकूरची जमाबंदी करवणें. चांगली चौकशीनें पाहाणी करून जमाबंदी आकारून हुजूर पाठवून देणें. ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
सफर ३०.

15 Do. Chambharli.
52 Do. Ambewali.
14 Do. Parada.
35 Do. Pasri.
16 Do. Turade.
18 Do. Karade Khurd.
2 Chawdoli.
10 Kere.

222

Of which half belongs to the Karnalkar Mogal viz. Bighas. 111

The balance with Government is Bighas	111
Land of mauze Gulsunde under Government	32
	143

It is ordered that for these 143 bighas the assessment should be levied as at Kalyan, at the rate of Rs. 5—2—3 per bigha, which rate is made as follows:—

Rs. 5 The net assessment per bigha.
" 0–2–3 Babati.
0–1–9 Sar Patel at Rs. 2 per cent.
0–0–6 Potdari at Rs. 0–8–0 per cent.

0–2–3

5–2–3

Brahmins are not called upon for forced service, or to pay tax on purchases. The above persons should also be similarly exempted. A letter to the above effect to Ramji Mahadeo officer of Salsette.

(342). A Sanad to Naro Ramchandra. Karkuns Gangadhar Mahadeo and Baji Moreshwar are sent for the inspection of the lands in Tarf Pond Khora. You should send with them, Karkuns from the Subha, the Jamidars (District Hereditary officers), the measurers, the village watchman, and do the Jamabandy. The inspection should be thorough. The Jamabandy should be calculated on the result of this inspection, and should be reported to the Huzur.

A. D. 1751-52.

[३४३] मौजे हिंगणी व मौजे गणेगांव तर्फ कडें रांजणगांव यांस कौल लेहून दिल्हा कीं, साल मजकुरीं मोंगलांचा दंगा जाल्यामुळें गांव लुटले गेले. घरें जळालीं, खराबी बहुत जाली. येविसीं तुमचे बाबें रा० तुकोजी पवार यांणीं अर्ज केला कीं, स्वामींनीं दयाळु होऊन दोहों गांवांस साल मजकुरीं माफीचा कौल लेहून दिल्ह्यावर रयत उमेदवार होऊन पेस्तर सालची लावणी, संचणी, उगवणी करतील ह्मणोन. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून, पेस्तर लावणी उगवणीवर नजर देऊन, साल मजकुरीं खंडणी माफ केली असे. तरी उमेदवार होऊन, गांवची लावणी संचणी करून, सुखरूप राहाणें. कोणेविसीं अंदेशा न धरणें. अभय असे. ह्मणोन गांवांस कौल लेहून दिल्हे. २ मौजे गणेगांवः—१ गांवास कौल. १ बाबुराव माणकेश्वर यांस सनद. २ मौजे हिंगणीः—१ गांवास कौल. १ बाबुराव माणकेश्वर यांस सनद.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रबिलावल २८.

येणेंप्रमाणें चार सनदा लेहून दिल्ह्या आहेत.

टीपः—अशा तऱ्हेचे कौल कांहीं गांवांना (जांवगांव, नेवासें, व शिकारपूर वगैरे) दिल्याचीं उदाहरणें तारीख ४, ८, १०, व १५ रबिलावलच्या रोजकीर्दीत आहेत.

[३४४] कसबा सासवडीं बागाईत आहे. त्यास, बागाइतास पहिल्यापासून दर बिघा रुपये ६ प्रमाणें द्यावयाचा शिरस्ता आहे. अलीकडे बागाईत पाण्यामुळें जातें. यास्तव कांहीं सोड दिल्ही पाहिजे. ह्मणून तुह्मीं रदबदली केली. त्यावरून मनास आणितां, पाण्यामुळें बागाईत जातें हें जाणोन, साल मजकुरापासून दर बिघा सोड रुपये तीनप्रमाणें दिल्ही असे. बाकी दर बिघा रुपये तीनप्रमाणें घ्यावयाचा करार केला असे. साल मजकुरापासून घेत जाणें. सालमजकुरीं जाजती ऐवज घेतला असला तरी पेस्तरसालीं मजुरा देणें. ह्मणून देशमुख, मोकदम व देशपांडे यांस पत्र १.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब १९.

---

(343). Tukoji Powar having represented that during current year owing to the Mogal oppressions, the villages of Hingni and Ganegaon Tarf Kade Ranjangaon have been looted and houses burnt, resulting in considerable damage, and therefore a Kowl remitting the revenue of the current year may kindly be granted so that the ryot will be encouraged to cultivate the lands next year, it has been decided in view of the future cultivation to remit the revenue of the current year.

A. D. 1751–52.

(344). It has been brought to notice that the village of Saswad is a bagayat one, and assessment at Rs 6 per Bigha is levied, but lately the bagayat crops fail owing to water, and therefore some remission of assessment is necessary; it has been decided to reduce the assessment to Rs. 3 per Bigha from the current year, and the excess amount recovered will be deducted from next year's assessment.

A. D. 1751–52.

[३४५] दादो महादेव यास सनद कीं, कसबें आष्टें वगैरे गांव रा० शामराव भीमराव याजकडे आहेत. ऐसीयास त्या प्रांतें यंदा पाऊस गेला आहे, याजमुळें आफत पडली आहे. तरी गांवगन्नाचा अजमास मनास आणून जीवन पाहून जमाबंदी ठराऊन देणें. त्याप्रमाणें मशारनिल्हे वसूल घेतील ह्मणून.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १.

[३४६] मौजे मोहकल तालुके खेड प्रांत जुन्नर याचे नांवें कौल कीं, तुह्मी मोकासी याचे दहशतीनें गांव टाकून परागंदा झाले ह्मणून हुजूर विदित जाहालें. त्याजवरून तुह्मांस कौल सादर केला असे. तरी बेवसवास होऊन, गांवावर येऊन, आबादानी करून सुखरूप राहणें. मोकासी याचे ऐवजाची नेमणूक हुजुरून करून देऊं. त्याप्रमाणें त्याजकडे देणें. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं ह्मणून.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. सवाल १९.

[३४७] मौजे पाडळी संमत कोरेगांव निसबत केसो दादाजी कमाविसदार याचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं व परगणे मजकूरचे मोकदम हुजूर येऊन सन खमस खमसेनांत विनंती केली कीं, मौजे मजकूरची जमीन खडिक माळ होती, ते पर्जन्यानें वाहोन माळ जाहला. पीक होत नाहीं. व नदीस पाणी येऊन जमीन वाहोन गेली. जमीन बितपसील बिघे एकूण आकारः—

इ. स. १७५६–५७. सबा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज २८.

नदीनें वाहोन गेली बिघे ८४॥~॥· अव्वल खडिक माळ जमीन बिघे २२।. एकूण दर-

---

(345). A sanad was issued to Dado Mahadeo to the effect that the villages of Kasba Ashta &c. held by Shamrao Bhimrao should be re-assessed in view of the failure of season in that part, this year, for want of rain, to enable him to collect revenue accordingly.

A. D. 1753-54.

(346). A Kowl to the village people of Mohokal, Taluka Khed Prant Junnar. It has been represented that you have left the village owing to the threats of the Mokashi. A kowl is therefore granted that you should return to the village and live comfortably in spite of the Mokashi. The dues of the Mokashi will be fixed by the Huzur which only should be paid to him and no more.

A. D. 1754-55.

(347). A Sanad to Keso Dadaji Kamavisdar of Padali Samat Koregaon. You and the Mokadam of the said Pargana having brought to the Huzur's notice that the land under the said village being rocky (mal) had been washed away by rain and flood of river and became un-

A. D. 1756-57.

बिघा आकार जोरी ८२॥। प्रमाणें चौशेरी मापें आकार जोरी खंडी. १॥।१८=, दूम ८१४॥=
खंडी ॥=।२।=. दर ८१॥।~प्रमाणें. ८॥१॥।=, सीम ८८८२
दर ८१। प्रमाणें
१॥।.॥। ८२२॥।.

एकूण सवा सत्तावीस बिघे अर्धा पांड. एकूण आकार जोरी सवा दोन खंडी तीन मण सवादोन पायली निठवें सरकारांत वसूल देणें लागतो. सन खमस व सीत दुसाला बाकी ओढते. यास्तव सरकारांतून पाठऊन पाहाणी करून साल दरसाल जमीन बाद द्यावयाची आज्ञा करावी, व दुसाला गल्ला बाकीस ओढतो तो माफ करावा ह्मणोन. त्याजवरून हुजुरून कारकून पाठवून चौकसी करून जमीन मोजणी केली. सदरहुप्रमाणें जमीन भरली; पीक होत नाहीं; रयतेनें आंगावर सारा द्यावा लागतो. हें खरें जाणोन सदरहु जमीन जमाबंदीस वजा द्यावी ऐसी आज्ञा केली असे. बाद देत जाणें. पुढें पिकास येईल त्या समयीं आकार होईल तो जमेस धरणें. सदरहु जमिनीचा आकार दुसाला गल्ला जोरी खंडी ४॥।१।१॥। पावणे पांच खंडी सवा मण पावणेदोन पायली बाकी ओढते आहे, ते माफ केली असे. माफ खर्च लिहिणें मजुरा असे ह्मणोन.

[३४८] बहिरजी धनवडे याजकडे कसबा कुडाळ तालुके मजकूर येथें कुंभारखारीचा चावर एक मध्येंच दाबून गांवकरी खात होते. तो हल्लीं सरकारांत येऊन सरकारतर्फेनें तुह्मांकडे लागण करावयास आज्ञा केली असे. तरी हे लावणी जमिनीची करतील. याजकडे जमीन देणें ह्मणोन मोकदम कसबे कुडाळ यांस सनद.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
सफर २२.

---

culturable and that therefore some body should be sent to the village for inspection and the payment in kind due for the last 2 years should be remitted. Upon this a karkoon was sent to the village and measurement taken of the land. The land was found unculturable and the ryots pay the assessment from their own pockets. In these circumstances it has been ordered that the land in question should be deducted from the Jamabandi and the assessment in kind for the last two years remitted.

(348). One Chawar of land in Kasba Kudal was not brought to account by the villagers, and its revenue was appropriated by them. This having come to notice the land was ordered to be entered as Government land and was let out for cultivation.

A. D. 1751-52.

(ब) साऱ्याचा वसूल, सूट व हप्तेबंदी.

[३४९] गोविंद त्रिंबक कमाविसदार परगणे नेवासें यांस पत्र कीं, मौजे माळ वडगांव येथील जमाबंदी सालमजकुरीं रुपये २८०० करार केले आहेत ह्मणोन विदित जाहालें. त्यास मौजे मजकूरची पाटीलकी निम्मे सरकारची आहे, व सटवोजी कुरणा कुणबी मौजे मजकूर याणें मौजे मजकूरचे नातवानीचें वर्तमान जाहीर केलें. त्यावरून सोड रुपये १५० दीडशें दिले आहेत. बाकी रुपये २६५० वसूल घेणें ह्मणोन पत्र दिल्हें.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
रविलावल ५.

[३५०] मौजे निंबगांव सावा तर्फ आळें येथील पाटील किल्ले निंबगिरी येथील किल्लेदारानें जाहागिरीनिमित्तें धरून नेला आहे, तो सोडून देत नाहीं. सबब सोडवायासी हुजुरून पत्र पाठविलें होतें तें अमान्य करून, पाटलास बेडी घातली. सबब किल्ले मजकूरची जाहागीर आहे ते जप्त करून किल्ले नारायणगडाकडे वसूल देविला असे. तरी जाहागिरीचा वसूल किल्ले नारायणगडाकडे सुरळीत देणें. किल्ले निंबगिरीकडे एक पैसा वसूल न देणें. ह्मणोन पत्रें सादर प्रांत जुन्नरः—१ मौजे बाभुळवाडें तर्फ गाजी भोइरे. १ मौजे बेलापूर तर्फ वोतूर; १ मौजे चिलेवाडी तर्फ वोतूर. १ मौजे बोरी बुद्रुक तर्फ आळें. १ मौजे शिरवली तर्फ आळें. १ मौजे जांबुत तर्फ आळें, १ मौजे वडनेर खुर्द तर्फ गाजी भोईरे. १ मौजे भोईरे तर्फ गाजी भोईरे. १ मौजे वडज तर्फ हवेली. १ मौजे आंबेगव्हाण तर्फ वोतूर. १ मौजे आणें तर्फ बेल्हे. सदरहु गांवांविसीं किल्ले नारायणगडास पत्र.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
रविलावल २८.

---

(349). The revenue of Mouze Mal Wadgaum was fixed by the Kamavisdar of Newasa at Rs. 2800. Half the Patilki watan of the village belonged to Government. Having regard to this fact and to the poverty of the village, as related by Satwaji Kurana Kunbi, the Peshwa was pleased to grant a remission of Rs. 150.

A. D. 1742-43.

(350). The Patel of Nimgaon Sawa in Tarf Ale was arrested for arrears of revenue, due from his village, and was taken to the fort of Nimgiri, and put in irons by the fort officer. An order was sent by the Peshwa for his release, but it was not obeyed. The villages assigned to the fort were consequently attached.

A. D. 1742-43.

इ. स. १७४२-४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल २८.

[३५१] तर्फ गोरेगांव येथें गल्ला खंडी २६० दोनशें साठ बाकी आहे ह्मणून बहिरो शिवदेव मजमदार तर्फ मजकूर यांणीं विदित केलें. त्यावरून मखलाशी येणेंप्रमाणें केली असे:—

दीड सवाईप्रमाणें तकूब ठेविला असे खंडी १००. दीड सवाईप्रमाणें कतबा घेऊन ठेवावे हंगामशीर पेस्तरसालीं दीड सवाईसुद्धां वसूल घ्यावा.	हल्लीं ऐनजिन्नस वसूल घ्यावा. गल्ला कैली खंडी १०० पाडाप्रमाणें तेसेर घ्यावे खंडी ६०.

येणेंप्रमाणें पत्रें दिलीं. १ खंडोजी माणकर यांसी. १ हवालदार तर्फ गोरेगांव यांस.

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रजब १९.

[३५२] प्रांत राजपुरी येथील रयत शामलाचे दंग्यामुळें तजावजा जाली आहे. रयतेची कीर्द होऊन पावली नाहीं. नित्य उठोन दंगाच आहे. यास्तव स्वामींनीं कृपाळू होऊन, प्रांत मजकुराची पाहाणी करून, पाहाणीप्रमाणें सालमजकुरीं वसूल घ्यावा ह्मणोन जमीदार व खोत पाटील यांणीं हुजूर पुण्याचे मुक्कामीं येऊन विदित केलें. त्यावरून मनास आणितां पाहाणीमुळें कमी येतें. वरकड महालीं पाहाणी होत नाहीं, त्यामुळें येथील पाहाणी नसावीच. परंतु शामलाचे दंग्यामुळें रयतेची कीर्द होऊं पावली नाहीं; नित्य उठोन दंगाच आहे. सबब सालमजकुरीं पाहाणी करावयासी तुह्मांस आज्ञा केली असे. तरी चौकशीनें प्रांत मजकूरची पाहाणी करून वसूल घेणें. ह्मणोन रसानगी यादी २ छ १९ रजब. सनदा. १ त्रिंबक विनायक. १ राणोजी बाळकवडे.

---

(351). Out of the land revenue of Tarf Goregaon, 260 Khandies of corn remained in arrears. The recovery of 100 of these Khandies was postponed, agreements being taken from the people that they would pay the quantity increased by one-half or one-forth next year. In regard to 60 Khandies, it was ordered that they should be valued at the current price and the amount recovered in cash.

A. D. 1742-43.

(352). The ryots of Prant Rajpuri are in a state of consternation on account of a disturbance created by the Shamal (Siddi), and owing to the same cause, their lands have remained uncultivated. The Jamidars, Khots, and Patels, have therefore come to the Huzur at Poona, and pray that the lands of the Province may be inspected and that assessment should be levied this year, according to the result of the inspection. This system of fixing the assessment entails a loss on Government, and has never been adopted in other Mahals. Its introduction in the province in question cannot therefore be claimed as a matter of right, but having regard to the fact that the disturbance of the Shamal was continuous and that cultivation was accordingly retorted. Government is pleased to permit the lands to be inspected. You should conduct the inspection with care and fix the assessment accordingly. Sanads to this effect to Trimbak Vinayak and Ranoji Balkawade.

A. D. 1760-61.

[३९३] मियाखान खतीब यासी तर्फ आटगांव परगणे सायवान येथील सरकारचा धारेयाचा गल्ला ठाणें साष्टीस आणावयाची आज्ञा केली, आणि रयत निसबत दर खंडीस भाडें ८१॥ दीड मण प्रमाणें करार करून देविलें. त्याचा तीसाला मक्ता करार केला. दरसाल रुपये ३७९ पावणे चारशें. यासी मुदती रुपये. १८७॥ फाल्गुनमासीं, १८७॥ वैशाखमासीं, एकूण ३७९. येणेंप्रमाणें पावणे चारशें रुपये दरसाल करार केले असेत. मुदतीमवाफिक रामाजी महादेव याजकडे वसूल देणें. ह्मणोन खतीब मजकुराचे नांवें कौल लेहून दिल्हा.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्काद ८.

येविसीं रामाजी महादेव नाईक प्रांत साष्टी यांस पत्र कीं, तर्फ मजकूरचा धारेयाचा गल्ला सरकारचीं गलबतें पाठवून दर खंडीस भाडें ८१॥ दीड मण प्रमाणें सरकारांत घेऊन ठाणें साष्टीस आणतात. त्याचा मक्ता तिसालां मीयाखान खतीब यांस दिल्हा आहे. त्याचें पत्र अलाहिदा सादर केलें असे. त्याप्रमाणें सालमजकूरचे पावणे चारशें रुपये मियाखान याजकडे येणें. त्यापैकीं आजतागाईत तर्फ मजकूरचा गल्ला सालमजकुरीं तुह्मीं सरकारचीं गलबतें पाठवून आणिला असेल, त्याजवर हिशेब बमोजिब पावणें चारशें रुपये याची वांटणी बसेल, ते रुपये मीयाखान यास मजुरा देणें. आणि बाकी ऐवज राहील तो मुदतीबरहुकूम याजपासून वसूल घेणें. तर्फमजकूरचा गल्ला सालमजकुरीं तुह्मीं सरकारचीं गलबतें पाठवून गल्ला सारा वसूल करून आणिला असीलात, तरी पेस्तर सालापासून तीन सालेंपर्यंत खोती याजकडे करार करून देणें. ह्मणोन मशारनिल्हेचे नांवें पत्र.

[३९४] तर्फ आटगाऊ परगणे सायवान येथील सरकारचे धारेयाचा गल्ला रयत निसबतचा येणें, तो सरकारचीं गलबतें जाऊन गल्ला भरून आणितात, त्याचें भाडें दर खंडीस ८१॥ मण प्रमाणें सरकारांत घेतात. याप्रमाणें आजपावेतों चालत आलें. हल्लीं मियाखान खतीब पुण्याचे मुक्कामीं हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, आपण बहुत दिवस बेरोजगार बैसलों; आपला गुजरान चालत नाहीं. साहेबीं मेहेरबान होऊन तर्फ मजकूरचा गल्ला सरकारचा आणून द्यावयाची

इ. स. १७२४–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्काद २.

(353). The contract of removing to Salsette, the revenue in kind recovered in Prant Salsette, was given to Khatib. He was bound to pay Government Rs.375, and was permitted to recover from the ryots, on account of cost of carriage, $1\frac{1}{2}$ maund for every Khandi of land-revenue.

A. D. 1742-43.

(354). The land-revenue of Tarf Atgaum in Pargana Sayewan, which was recovered in kind, was carried to the Head quarters in Government boats. An additional levy on account of carriage, at the rate of $1\frac{1}{2}$ maunds per khandy, was imposed in the ryots. The duty of carrying

A. D. 1742-43.

खिजमत सांगितली पाहिजे ह्मणोन. त्याजवरून बराय अर्ज खातरेस आणून मियाखान खतीब याजकडे नजर रुपये ३७५ पावणे चारशें करार केले, आणि आटगांव तर्फेचा गल्ला आणावयाची आज्ञा केली असे. तरी खतीबमजकूर आपले गलबतावरून गल्ला भरून आणून दर खंडीस भाडें ८१॥ दीड मण प्रमाणें रयतेपासून घेईल. तरी तर्फ मजकूरचे पाटलास आणि रयतेस ताकीद करून सदरहुप्रमाणें भाडें देऊन गल्ला तर्फ मजकूरचा खतीब मजकुरापासून आणवणें. नजर पावणे चारशें रुपये करार केले आहेत, हे वसूल घेणें. ह्मणोन रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांस पत्र सादर १.

[३९५] राजपुरी प्रांतें जागा दास्तानें आहेत येथें, मुलकी गल्ल्याचें माप नवा फरा साडे तीशेरी हुजूरून करून दिल्हा आहे, त्याणें घेत जाणें. वर्तोळा दरमणीं गल्ला कैली ८८॥ अधोली घेणें; व खर्च अडसेरी वगैरा जुने फरे सवा तीसेरीचे आहेत त्याप्रमाणें खर्च मुडे कसर दरखंडीस कैली ८१। सवा मण निघेल ते जमा धरणें. वर्षाचा वर्षांत गल्ला खर्च होईल त्यास दर खंडीस नुकसान कैली ८८। तीन पायली कसर पैकीं मजुरा देणें. दोन वर्षें शिल्लक राहिली तरी दरखंडीस नुकसान कैली ८॥ आदमणपावेतों कसर पैकीं मजुरा देणें. बाकी कसर जमा धरीत जाणें. ह्मणोन खंडोजी माणकर यांस पत्र १.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जिल्काद १५.

[३९६] नारो रामचंद्र जिल्हा मावळे यासी पत्र कीं, गल्ल्याचे तसेरे एकंदर न घेणें. जरूर एखाद्यास गल्ला न मिळेच तेव्हां तसेरे घेणें. शिरस्ते बितपसील— भात मोठें व बारीक दरमणीं किंमत रुपये १। सवाप्रमाणें, वरी सावे दरमणीं किंमत रुपये सवाप्रमाणें. नागली दरमणीं किंमत रुपये १॥ प्रमाणें. जोरी दरखंडीस रुपये ३५ पस्तीस प्रमाणें. गहू दरखंडीस

इ. स. १७४२–४३.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
सफर १६.

the revenue was entrusted to Miyakhan Khatib on payment of a Bazar of Rs. 375 and he was permitted to recover the additional levy above referred to from the ryots.

(355) The revenue in kind, to be levied in Prant Rajpuri, was ordered to be measured by a measure specially sent from the Huzur. The grain to be paid to the servants in their wages, was to be measured by a different measure, less than the above one by a quarter of a seer. Besides the levy above referred to, an additional quantity of grain, at the rate of 2 seers for every maund, was to be levied to make up for deficit in measurement.

A. D. 1742-43.

(356). Naro Ramchandra of Zilla Mawal was directed not to commute the land-revenue in kind, into a money payment, except when the ryots had absolutely no grain to offer. In these cases, the

A. D. 1743-44.

चाळीस प्रमाणें. तीळ दर रुपयास ८।१ चार पायलीप्रमाणें. हरभरे दर खंडीस रुपरे ४० चाळीस प्रमाणें. तूप दर रुपयास मापी वजन ८८२ दोन शेर प्रमाणें.

येणेंप्रमाणें आठ जिनसांचा शिरस्ता केला असे. सदरहुप्रमाणें तेसेर घेत जाणें. ह्मणून मशारनिल्हेच्या नांवें सनद १.

[३९७] खंडोजी माणकर नामजाद राजपुरी यांस पत्र कीं, रयतीकडे साल गुदस्तचा गल्ला बाकी येणें. त्यास ऐनजिन्नस होतां होईल तो घेणें. ऐन जिन्नस जये रयतेजवळ द्यावयास नाहीं त्यापासून दर खंडीस रुपये १९ पंधराप्रमाणें तसेरे करून झाडियानिसी वसूल घेणें. बाकी न ठेवणें. ह्मणून पत्र १.

इ. स. १७४३-४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल १९.

मौजे कुसुंबें परगणे नेर कौल लिहून दिल्हा. रुपये. ७५०१ खंडणी सालमजकूर बरहुकूम गुदस्त. १२२५२। बाकी साल गुदस्त वगैरे (५२६७।।।'।। बाकी साल गुदस्त बरहुकूम जमावसूल ६९८४।≡।। किस्ती सनवत बाकीच्या करून दिल्या आहेत त्यांपैकीं बाकी, [३५०० सन ११५४ सालमजकूर ३४८४।≡।। सन ११५५.]) एकूण १९७५३।. पैकीं वजा सूट नादारीमुळें ३२६७।।।. बाकी करार रुपये १६४८५।।. यास उगवणी

---

money payment was ordered to be fixed at the following rates.

Rice	per maund	Rs. 1 4 0
Nagli	Do.	„ 1 8 0
Wari Sawa	Do.	„ 1 4 0
Til (oil seed)	4 paylis kaili	„ 1 0 0
Jowari	per khandi	„ 35 0 0
Gram	Do.	„ 40 0 0
Wheat	Do.	„ 40 0 0
Ghee	Two Seers (by weight)	„ 1 0 0

The officer of Rajpuri was directed to levy in kind, as far as possible, the revenue for the preceding year which was due from the ryots. When the people had no grain to pay a money payment at the rate of Rs.15 per khandi was ordered to be taken.

(357). A kowl to the village of Kusumbe in Pargana Ner. The revenue assessment for this, as for the preceding year was Rs 750. The arrears for the preceding year were Rs. 12252. The total amount due was Rs. 19753. Out of this Rs. 3267 were remitted on account of the poverty of the people. The remaining amount Rs. 16485 was ordered to be received by instalments extending over a period of 6 years.

A. D. 1744-45.

सालें ६; ७००१ सालमजकूर सन ११५४. ९४८४॥- पेस्तरसालें ५ बाकीच्या किस्ती. (२००० सन ११५५ सन सीत. २००० सन ११५६ सन सबा. २००० सन ११५७ सन समान. २००० सन ११५८ सन तीसा. १४८४॥ सन ११५९ सन अर्बैन.) एकूण १६४८५॥. येणेंप्रमाणें उगरणी करणें ह्मणून कौल दिल्हा.

[३५८] मावळप्रांतीं थोडा बहुत गल्ला बाकी राहिला, त्याचे तसेराविसीं रा० सदाशिव लक्ष्मण यांणीं हुजूर येऊन विनंती केली त्यावरून निरख येणेंप्रमाणें करार केला असे. रुपये:--३० भात बारीक व मोठें दर खंडीस तीस रुपये प्रमाणें. ३५ नागली दरखंडीस पस्तीस रुपये प्रमाणें. ३० सावे वरी दरखंडीस तीस रुपये प्रमाणें. ७० तीळ दरखंडीस सत्तर रुपये प्रमाणें. ४५ जोरी बाजरी दरखंडीस पंचेताळीस रुपये प्रमाणें. ६० काठाण दर खंडीस साठ रुपये प्रमाणें. तूप दर रुपयास मापी ८८२ दोन सेर प्रमाणें. येणेंप्रमाणें तसेर द्यावयाचा निरख करून दिल्हा आहे. तरी वीस पंचवीस खंडीपावेतों किरकोळ बाकी राहिली असेल त्याचे तसेर घेणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४५-४६.
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २१.

[३५९] मौजे कानु तर्फ नाणें मावळ हा गांव जळाला. याकरितां सालमजकूर इस्तावय पैकीं गल्ला केली बारुळे मापें खंडी १॥२ दीड खंडी दोन मण गल्ला माफ केला आहे. तर सदरहु दीड खंडी दोन मण गल्ला माफी खर्च सन मजकुरीं लिहिणें ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७४५-४६.
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २१.

---

(358) The arrears of land revenue in kind in Prant Mawal were ordered to be levied in cash at the following rates:—

A. D. 1745-46.

Rice at Rs. 30	per khandi.
Nagli at Rs. 35	Do.
Sava Wari at Rs. 30	Do.
Sesamum at Rs. 70	Do.
Jowri and Bajri at Rs. 45	Do.
Kathan (wheat, grain &c.) at Rs. 60	Do.

Ghee at two seers (by weight) per Rupee.

(359). The village of Kanu in Tarf Nane Mawal having been burnt, land revenue to the extent of 1½ khandies and 2 maunds was remitted.

A. D. 1745-46.

[३६०] महादाजीराय कमावीसदार मौजे कठापूर संमत कोरेगांव प्रांत वांई यांसी पत्र कीं, मौजे मजकुरचे रयतीनें हुजूर येऊन विनंती केली कीं, सालमजकुरीं पर्जन्याचें आवर्षण पडून शेतें सुकलीं व कांहीं पेरावयाचीं राहिलीं. त्याजवरून हुजुरून कारकून पाठवून खराबा व बांड जमीन व खरीप जमीन निवडून जमिनीचे आकाराप्रमाणें अजमास करून रयतीवर व पेस्तरसालचे लावणीवर नजर देऊन सालमजकूरपैकीं सोड दिल्ही. सोळिले मापें गल्ला कैली खंडीः—

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल २७.

३४ जोरी शाळु (१८ खराब जमीन—९ पेरून नापेर जाली त्याचा आकार अजमासें सरासरी.—९ नाबूद पेरा जाला नाहीं. त्याचा आकार अजमासें.—१६ पेरा शाळूपैकीं बांड जाले त्याचा अजमास पाहाणीमुळें. १ गोडसेवाडीचीं कुळें यांणीं शेतें अगोदर काढिलीं, त्याची पाहाणी जाली नाहीं. सबब अजमासें.)

१२ पेरा खरीप याची पाहाणी जाली नाहीं. जबानींचे रदबदलीवरून सूट १० बाजरी. २ राळे. एकूण १२.

४६.

पैकीं वजा शेत सनदेयाची बेरीज आकारांत आली सबब वजा गल्ला. कैली.

	आज गल्ला.	जोरी.	बाजरी.
महादाजीराय.	·।३।१·	·।३।१·	०
गोपाळजी पवार पावलोक.	८०८३॥·	८४८३॥·	०
महादाजी नारायण निसबत कोठी.	८३।३·	८३।३·	०
गोविंद कासी कारकून	·॥४८॥·	·॥·॥३·	·।३।१॥·
	१॥·	१।१॥२॥·	·।३।१॥·

बाकी गल्ला सोळुलें मापें. कैली खंडी. ३२॥३।१॥ जोरी. २ राळे. ९॥१॥२॥ बाजरी. एकूण ४४।· सवा चवेचाळीस खंडी गल्ला सोळुलें मापें सालमजकुरचे जमेपैकीं सोड दिल्ही असे. कुळाचे कुळास आकाराप्रमाणें मजुरा देऊन खर्च लिहिणें. ह्मणून सनद १.

टीप.—वर दिलेल्याच कारणावरून मौजे पाडळी संमत कोरेगांव येथें ३१$\frac{3}{4}$ खंडींपर्यंत सोड दिल्याचें उदाहरण तारीख १ रबिलाखरच्या रोजकीर्दींत सांपडतें.

(360). A petition was made to Government by the villagers of Katapur in Samat Koregaum that owing to want of rain, their crops had failed. A Karkun was therefore sent to inspect the crops, and remission to the extent of 44$\frac{1}{4}$ khandies of grain was granted. (For the same reason, remission to the extent of 31$\frac{3}{4}$ khandies was granted to the village of Padli in Samat Koregaum—Diary of Ist Rabilakhar.)

A. D. 1745-46.

[३६१] चांदजी पाटील व बापुजी पाटील मोकदम कडेगांव बुद्रुक परगणे बाहाळ प्रांत खानदेश. तुह्मांकडे दुसाला बाकी येणें जप्ती वगैरे; मार्फत बाळाजी भिकाजी ऐवज रुपये २८०० येणें, यासी तुह्मीं हरदु जणांनीं रुपये द्यावे, त्यास, नादारी; सबब ऐवज वसूल न जाला. याकरितां मशारनिल्हेसीं रुपयांचा तगादा सन अर्बैनांत केला. त्यासी, रुपये वसूल होत नाहीं. याकरितां वायदेरोखा लेहून सरकारांत दिल्हा कीं, आठा दिवसांत रुपये देऊन जरी मुदतीस राहिले तरी पाटीलकी सरकारची. ह्मणून तुह्मीं हरदु पाटलांनीं दोन्ही रोख्यांत आट लेहून दिल्ही. त्यासी सन समानांत पुणीयाचे मुक्कामीं विठोजी नागनाथ गुमास्ते देशपांडे व गावजी पाटील कसबे मजकूर व रामसिंग पाटील मोकदम तामसवाडी वगैरे मुकदम प्रांत मजकूर यांणीं हुजूर येऊन मशारनिल्हे अठाविसशें रुपये वगैरे कलमांचा फडशा करून रोखा रा० त्रिंबकराव विश्वनाथ यांचे नांवें लेहून देऊन रुपयांची निशा करून दिली. त्यासी सदरहु रोखे द्यावे. त्यासी, रोख्याचा शोध करितां दप्तरीं गैरविल्हेस लागले. याकरितां तुह्मांस अभयपत्र सादर केलें असे जे, तुमचे रोखे २ आहेत ते निघाले तरी रद्द असेत. तुह्मीं कराराप्रमाणें वसूल देऊन मौजे मजकुरची लावणी संचणी करणें. ह्मणोन पत्रें. १ एक आज्ञापत्र. १ अभयपत्र. एकूण २.

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
मोहरम ११.

[३६२] निसबत रामचंद्र बल्लाळ याजकडे सरकार बिज्यागड ऊर्फ खरगोण पैकीं महाल एकवीस देखील जागीर व सरदेशमुखी व बाबती व मुकासेमहाल दोन परगणे बाकवाडा व परगणे जलालाबाद सदरहु अंमल देखील जकात. सायर व फुरोईसुद्धां पेशजीपासून बिलकुल माल इजारा सन खमसेनपर्यंत होता. त्यास, तुह्मीं मौजे असापूर येथील मुक्कामीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, साल मजकुरीं काळ पडिला, त्यामुळें आपण रयतेसी कर्ज तगाई बहुत

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
रबिलावल २१.

(361). The Patels of Khedgaum Budruk in Pargana Bahal owed arrears of revenue for two years to Balaji Bhikaji. Being pressed for payment, they gave in an agreement to Government, promising to pay the dues within 8 days and in case of failure to do so to forfeit their watan to Government. Other patils in the same Pargana paid the amount due from the Khedgaum Patil.

A. D. 1747-48.

(362) The parganas of Balkvada and Jalalabad in Sirkar Bijagad alias Khargon, which were entrusted to Ramchandra Ballal, were visited with a terrible famine this year. Ramchandra Ballal represented that though he gave a large amount of Tagai, several inhabitants had succumbed to the effects of the famine, and the rest had absconded, and that the amounts obtained on loan by him from the bankers had remained outstanding. He therefore prayed for a reduction of the assessment for 4 years. His request was granted.

A. D. 1747-48.

दिल्ही. परंतु काळ भारी. त्यामुळें लोक मेले व पळोन गेले. सावकारचा पैसा सावकारास
पावला नाहीं. पुढें सरकारची बेरीज भारीच आहे. पेस्तर सालापासून दोन सालें राहिलीं.
याजकरितां आपला निभाव होत नाहीं. तरी स्वामींनीं कृपाळू होऊन, आणखी चार सालें
इस्तावा बांधोन द्यावा. ह्मणजे लावणी संचणी करून अबादी होईल; आणि सरकारचा पैसा
फिटोन आपली उगवणी होईल ह्मणोन. त्याजवरून बराय अर्ज खातरेस आणोन तुह्मांवर
कृपाळू होऊन सरकार मजकुरचे आबादीवर नजर देऊन सन इहिदेपासून चार सालें व
पेशजीच्या पट्ट्यापैकीं दोन सालें, एकूण साहा सालां मक्ता करार जाहागीर व सरदेशमुखी व
बाबती व मुकासे महाल दोन व जकात व सायर व फुरोईसुद्धां पेशजीप्रमाणें करार करून
इजारा दिल्हा. खेरीज मुकासी व शिबंदी महाल मजकूरबद्दल सनद. बितपसील सालें:—
पेशजीच्या पट्ट्यापैकीं सालें दोन. सन तीसा अर्बैन शके १६७० विभवनाम संवत्सरे सन
खमसेन शके १६७१ शुक्लनाम संवत्सरे जमा रुपये. १६९०७१। बरहकूम गुदस्त ४२६८१।।।
जाजती चढ सन समानपैकीं. एकूण २११७५३. यांसी हप्तेबंदी (७०५८५ महालीं ऐवज
दिल्हा तरी कार्तिक शु॥ पौर्णिमेस द्यावे. पुण्यास दिल्हे तरी मार्गशीर्ष शु॥ ७ स द्यावे,
७०५८५ महालीं ऐवज दिल्हा तरी माघ वद्य ७ द्यावे. पुण्यास दिल्हे तरी फाल्गुन वद्य प्रति-
पदेस द्यावे. ७०५८३ महालीं ऐवज दिल्हा तर ज्येष्ठ शुद्ध पौर्णिमेस द्यावे. पुण्यास दिल्हे सन
तीसा अर्बैन तरी आषाढ शु॥ सप्तमीस द्यावे) २११७५३ बरहुकूम गुदस्त सन तीसापैकीं सन
बाद बाकी बरहुकूम पेशजी सन इहिदेंत घ्यावे ते ५३३५२२८/. तपसील बरहुकूम गुदस्त.
(७०५८५ पहिला हप्ता. ७०५८५ दुसरा हप्ता. ७०५८३ तिसरा हप्ता.) हल्लीं सन इहिदेपासून
चार सालां इजारा तुह्मांस दिल्हा. तनखा दसकत कानगो सुभे खानदेश महाल ३२ बत्तीस. यांसी
तपसील:—१ परगणे हवेली खरगोण. १ परगणे ऊन. १ परगणे आमलाथा. १ परगणे बसवा
ऊर्फ सनावंद. १ परगणे बिलाजगांव ऊर्फ कानझर. १ परगणे वडखळ. १ परगणे फराबाद. १
परगणे खुडीगांव. १ परगणे जागलवाडी. १ परगणे कान्हापुर ऊर्फ काकेर. १ परगणे बरेड.
१ परगणे बाकवाडा. १ परगणे बरूड. १ परगणे पटखला. १ परगणे जलालाबाद. १ परगणे
चवारी ऊर्फ माळीपुरा. १ परगणे कसराबाद. १ परगणे महंमदपूर. १ परगणे मर्दाना. १
परगणे मरवाडा. १ परगणे मधेवी. १ परगणे नेवाळी. १ परगणे देवळाली. १ परगणे आजरडे.
१ परगणे बाडोदा. १ परगणे ब्राह्मणगांव. १ परगणे सुराफ. १ परगणे नांदरी. १ परगणे
सेंधवें. १ परगणे इसलामाबाद. बत्तीस महालांची तनखा बेरीज रुपये ४७६५४६८=।.
एकूण चार लक्ष शाहात्तर हजार पांचशें सेताळीस रुपये सवा दोन आणे. याहून जाजती तनखा
जाहाला तरी त्याचा ऐवज तुह्मीं सरकारांत भरून द्यावा, याप्रमाणें करार केला असे. पैकीं वजा
बेरीज रुपये:—१४९३४।।।/ इनामदार पहिल्यापासून बुन्यादी आहेत. त्याचा ऐवज
तनख्याबमोजिब लिहिला असे. त्यास पादशाही सनदा इनामदार हुजूर येऊन रुजू करितील,

हुजूरचें ताकीदपत्र सादर होईल त्याप्रमाणें तुह्मांस मजुरा पडेल. ५३६३२ हुजुरून निसबतवार महाल ११ व गांव दिल्हे आहेत त्यांचा तनखा ११ महाल. (२ निसबत मल्हारजी होळकर [१ परगणे जागलवाडी. १ परगणे सेंधवें.] १ निसबत जयाजी शिंदे. कान्हापूर. १ निसबत बहीरजी बबर. परगणे बरडें. ७ निसबत राजे बडवणी. [१ परगणे आजरडा. १ परगणे बाडोदा. १ परगणे बाह्मणगांव. १ परगणे सुरानळ. १ परगणे मरवाडा. १ परगणे महेश्वी १ परगणे. नेवली]). १ गांव निसबतवार आहेत. (४५ निसबत जयाजी शिंदे परगणे बसवापैकीं. १८ निसबत होळकर परगणे जलालाबादपैकीं एकूण ६३).

६८५६६॥।ऽ तनखा. बाकी महाल २१. असामी तनखा बेरीज रुपये ४७७९७९।ऽ।. पैकीं वजा सरदेशमुखीचा ऐवज रुपये ४०८००. बाकी रुपये ३६७१७९।ऽ।. पैकीं वजा मुकासी चौथाईपैकीं बाबती वजा करून बाकी मुकासीची वजा केली ते बेरीज ६८८५०.

बाकी	२९८३२९।ऽ।.
सरदेशमुखीचा ऐवज.	४०८००.

सरकारची खासगत जमा ३३९१२९।ऽ।. पैकीं वजा सरदेशमुखीबाबत तनख्याचा ऐवज तूत तहकूब ७३७६।ऽ। रुपये. बाकी करार बेरीज ३३१७५३ रुपये. यासी उगवणी सालें:—

सन इहिदे खमसेन शके १६७२ प्रमोदनाम संवत्सरे—रुपये.

२११७५३ बरहुकूम गुदस्त.
२०००० जाजती सालमकूर
२३१७५३.

५३३५२८ऽ सनवात बाकी सन तीसापैकीं. यासी मिल्या बरहुकूम गुदस्त (९१०३५८ऽ हप्ता १. ९५०३२ हप्ता २. ९५०३५ हप्ता ३.)

सन इसन्ने खमसेन शके १६७३ प्रजापतिनाम संवत्सरे—रुपये.

२३१७५३ बरहुकूम गुदस्त.

३५००० जाजती सालमजकूर यासी मिल्या बरहुकूम गुदस्त. (८८९१८ हप्ता १. ८८९१८ हप्ता २. ८८९१८ हप्ता ३.)

सन सलास खमसेन शके १६७४ अंगिरानाम संवत्सरे जमा रुपये.

२६६७५३ बरहुकूम गुदस्त.
३५००० जाजती सालमजकूर तपसील:—(१००५८५ हप्ता १. १००५८४ हप्ता २. १००५८४ हप्ता ३.)

सन अर्बा खमसेन शके १६७५ श्रीमुखनाम संवत्सरे जमा रुपये.

३०१७५३ बरहुकूम गुदस्त.
३०००० जाजती सालमजकूर.
३३१७५३.

यासी मिल्या बरहुकूम गुदस्त. (११०५८५ हप्ता १. ११०५८५ हप्ता २. ११०५८४ हप्ता ३.)

येणेंप्रमाणें सन तीसा अर्बैन दोन लक्ष अकरा हजार सातशें त्रेपन, व सन खमसेन दोन लक्ष अकरा हजार सातसें त्रेपन, व सन इहिदे दोन सक्ष पंच्यासीं हजार एकशें पाच रुपये दुवल, व सन इसन्ने दोन लक्ष सासष्ट हजार सातसें त्रेपन, व सन सलास तीन लक्ष एक हजार सातसें त्रेपन, व सन अर्बा तीन लक्ष एकतीस हजार सातसें त्रेपन याप्रमाणें करार केला असे. सालाचे साल हप्तेबंदीप्रमाणें सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. पुण्यास ऐवज आणावयास हुंडणावळ पडेल ती रास्ती मजुरा दिली जाईल. मल्हारजी होळकर व जयाजी शिंदे यांणीं परगणे जागळवाडी व परगणे सेंधवें वगैरे गांव आपाजी जिवाजी यांचे अमलाअलीकडे मशारनिल्हेनीं गांव घेतले असीले तरी तुमचे गांव तुह्मांस देऊं. मशारनिल्हेनीं तुह्मांस गांव न दिल्हे तरी त्या गांवचा ऐवज व सरकारांतून गांव कोणास दिल्हे त्याचा ऐवज जो होईल तो तुह्मांस इजारियांत मजुरा दिल्हा जाईल. सदरहु मक्तीयाशिवाय सरकारच्या बाबा पूर्वी करार केल्या आहेत त्या त्पसील:—

१ भेट (१॥ भेट बकरा. १॥ सरदेशमुखीची व बाबतीची भेट. २। रजा भेट.) एकूण ५। सवा पांच रुपये दर गांवास छपरबंद व पायकस्ता देखील करार असे.

१ खासगी मुकासे परगणे जलालाबाद व बाकवाडा येथील दर गांवास छपरबंद व येकस्ता रुपया १ एक प्रमाणें करार केला असे. कलम १.

सरकारमजकुरीं वतनदारीचा कजिया निवडून त्यामुळें बारकी गुन्हेगारी जमा होईल ते सरकारांत दाखल करावी कलम.

येणेंप्रमाणें दोन कलमें साल दरसाल अलाहिदा सरकारांत जमा धरीत जाणें. याखेरीज गुरें सरकारचीं पेशजीप्रमाणें. २५ गाई; दुभत्या तरण्या, गाभण्या मिळोन. २५ बैल तरणे चांगले.

राजश्री महादाजी आंबाजी यांस हल्लीं सन समानापासून गुरें सदर २५ गाई दुभत्या, तरण्या, गाभण्या. २५ बैल तरणे चांगले.

येणेंप्रमाणें शंभर गुरें साल दरसाल देत जाणें. सरकार मजकुरचे मजमदार व फडणीस गांववस्ती व उजाड किती याचा वतनदारीचा कजिया निवडोन बारकी गुन्हेगारी करार होईल त्याचा दाखला देऊन लिहिणें लिहवीत जाणें. वरकड लिहिण्याविसीं व हिशोबाविसीं उभयतांस संबंध नाहीं. तमाम मुलकांत पाऊस जाऊन आफत पडली व फितुर होऊन मुलुक खराब जाहला तरी तुह्मांस मजुरा दिल्हा जाईल. याजखेरीज तनखीयापैकीं, सरदेशमुखीबाबद ऐवज सात हजार तीनसें सवा शाहात्तर रुपये सवा आणा तूर्त तकूब ठेविला असे ह्मणून मशारनिल्हेचे नांवें सनद १.

इ. स. १७४७–४८. समान अर्बैन मया व अलफ. रजब ६.

[३६३] तर्फ नाणेंमावळ व पौनमावळ येथें सन सीत व सन सबापैकीं, सत्तर खंडी गल्ला बाकी राहिला आहे. त्यापैकीं, कांहीं तसेर घ्यावे व कांहीं गल्ला तकूब ठेवावे ह्मणोन रा० नारो केशव यांणीं हुजूर येऊन विनंती केली. त्यावरून मनास आणून सदरहु गल्ल्यांपैकीं वीस खंडी गल्ल्याचे तसेर घ्यावे; ऐसा करार केला आहे. तरी रब्बी दर रुपयास तीन पायलीप्रमाणें व भुसार नाचण्या, वऱ्या व भात दर रुपयास साहा पायलीप्रमाणें तसेर घेणें. बाकी गल्ला तकूब ठेवणें. पेस्तर हंगामशीर वसूल घेणें. ह्मणौन रा० नारो रामचंद्र यांस पत्र.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन मया व अलफ. मोहरम १०.

[३६४] मौजे कोंकमठाण परगणे कुंभारी येथील किल्ले कावनईच्या जाहागिरीचा हिस्सा आहे. त्यास, सन सीत व सन सबा व सन तीसा वसूल सरकारांत आला नाहीं. याजकरितां पाटलास तगादा जाला. तीसाला वसूल पाटलांनीं सांगितला.

सन सीत व सन समान दुसाला वसूल किल्ले सन सबा पवारांनीं गांव लुटून नेला यामुळें कावनई मोंगलाकडे दिल्ही ह्मणोन मोंगलानें पैका घेतला १. त्याखालीं गांव अगदीं नाकस्ता जाला; कोणास पैसा पावला नाहीं.

येणेंप्रमाणें सांगितलें त्यास तुह्मीं तीसालाचे हिशेब मनास आणून चौकशीनें मोंगलानें वसूल घेतला असीला तरी मोंगलाची जाहागीर पाटोदे वगैरे येथें आहे, त्यांत वजा करून घेणें. वसूल नेला नसीला तरी मौजे मजकुरापासून घेणें. सन सबामध्यें पवारांनीं गांव लुटला, कोणास पैसा दिल्हा नाहीं. त्याची चौकशी करून दिल्हा असीला तरी सरकारचा हिस्सा घेणें, ह्मणून राघो गोविंद कमावीसदार परगणे नेवासें वगैरे यांसी सनद १.

A. D. 1747-48.

(363). At the request of the ryots in Tarf Nane Mawal and Pan Mawal, a portion of the arrears of land revenue in kind was allowed to be converted and paid in cash.

A, D. 1748-49.

(364). The Government dues of the village of Kokamthan in Pargana Kumbhâri were in arrears. It was alleged that the fort of Kawanai having been tarnsferred to the Moghals, the revenue for the years 1765-66 to 1767-68 was taken by them, and that in San Saba the village was pillaged by the Power. Orders were issued that an enquiry should be made, and that if the allegations in question proved to be false, the revenue due should be recovered.

[३६५] मौजे पाचोरें परगणे वण यास सनद कीं, तुह्मीं हुजूर कसबे पुण्याचे मुक्कामीं येऊन कित्येक आपले नातवानीचा अर्थ विदित केला. नापीक जाहालें; ऐवज द्यावयास सामर्थ्य नाहीं, तरी कांहीं बाकीपैकीं सोड दिली पाहिजे ह्मणजे गांवची आबादानी होऊन सरकारची उगवणी होईल. ह्मणून त्यावरून मनास आणून तुमचे नातवानीवर नजर देऊन नापीक जालें हें जाणून तुह्मांकडे सरकारचे बाकीचा ऐवज येणें रुपये.

स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जिल्काद १६.

२०१८॥- तागाईत सन खमसेन मक्ता ५०७९।-॥ पैकीं गांवाकडेस येणें ते.

५९४॥ सन बादबाकीपैकीं सालमजकुरीं सरकारांत द्यावयाचे करार केले होते.

२६१३८-

पैकीं सन बाद बाकीचे ऐवजीं सोड रुपये १३१३८- एक हजार तीनसें तेरा रुपये दुवल सोड दिली असे. बाकी राहिला ऐवज रुपये १३०० एक हजार तीनसें यासी उगवणी सालें रुपये:—३२५ सालमजकुरीं सन इहिदेंत देणें, ३२५ सन इसन्ने खमसेन, ३२५ सन सलास खमसेन, ३२५ सन अर्बा खमसेन. येणेंप्रमाणें एक हजार तीनसें बाकीचे राहिले आहेत. याची उगवणी सदरहुप्रमाणें सालाचे सालांत करून पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असे. याखेरीज सालमजकुरचे खंडणीचा ऐवज पेशजीं करार करून कौल सादर केला आहे. त्याप्रमाणें सरकारांत उगवणी करून सुखरूप राहणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज ३०.

[३६६] खंडोजी माणकर प्रांत राजपुरी यास पत्र कीं, द्वारकाबाई टुली इच्या दादल्याकडे सरकारची भातबाकी येणें आहे; ह्मणोन आह्मी गुरें पेशजी सरकारांत आणिलीं आहेत. त्यांपैकीं हल्लीं जिवंत गुरें असतील तीं माघारीं देविलीं असेत देणें ह्मणून सनद १.

---

(365). A sanad to the village of Pachora Pargana Wani. You come to the Huzur at Poona, and representing your inability to pay the revenue due, prayed that both in the interests of the village and of the Government, a portion of the arrears might be remitted. Taking into consideration your poverty and failure of your crops, Government is pleased to remit Rs. 1313-1 out of the amount due. The remaining amount of Rs. 1300 shall be paid by instalments.

A. D. 1750-51.

(366). A sanad to Khandoji Mankar. An arrear of rice being due from the husband of Dwarkabâi Tulli, his cattle was formerly attacked by Government. Permision is now given to restore to him such of the cattle as may be living.

A. D. 1750-51.

[३६७] आटगांव तर्फ खर्डी प्रांत जवार येथील पांच सालां मक्ता सन खमसेनापासून सन अर्बापावेतों हुजुरून करार करून दिल्हा आहे. त्यास चढसुद्धां दोन सालें सरकारांत वसूल दिल्हा. सालमजकुरीं नापीक जाहालें आणि मक्ता भारी बसला. यास्तव रयत परागंदा होऊं लागली, दुसरें लष्कर कोंकणांत उतरलें; यामुळें जंगलांत आगी लागल्या. त्यामुळें दोचौं गांवचा शिवारही जळाला. ऐसें कित्येक प्रकारें नादारीचें वर्तमान तुह्मी व जमीदार तर्फ मजकूर यांणीं हुजूर येऊन विदित केलें. त्यावरून अर्ज खातरेस आणून व रयतेवर नजर देऊन मक्त्यापैकीं येणेंप्रमाणें सोड दिल्ही असे. रुपये ४०० सन इसन्ने मजकुरांत, ४०० सन सलास खमसेनांत, ४०० सन अर्बा खमसेनांत, एकूण बाराशें रुपये तीसाला मिळोन दरसाल चढाची बेरीज चारशें रुपयेप्रमाणें सोड दिल्ही असे. सदरहुप्रमाणें सालबेसाल मक्त्यापैकीं सोडखर्च लिहित जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असेत. बाकी बेरीज सालदरसाल सरकारांत वसूल देऊन तर्फ मजकुरची आबादानी करणें, ह्मणून आनंदराव शिंदे हवालदार किल्ले माहूर यास रसानगी याद. सनद १. येविसीं जमीदार तर्फ मजकूर यास सनद १.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
रजब १५.

[३६८] कसबें मुखेड परगणे पाटोदें सरकार संगमनेर हा गांव सालमजकुरीं बाणरायानें लुटिला व लष्करामुळें पायमाली जाहाली. याजकरितां सालमजकुरचे इस्तावयापैकीं सोड देऊन जमाबंदी कुलबाब कुलकानु मुकरर केले रुपये २००० दोन हजार करार केले असेत. उगवणी करून सुखरूप राहणें, जाजती आजार लागणार नाहीं. ह्मणून कौल जाहीराना लेहून दिल्हा असे, बरहुकूम यादी.

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
रजब १९.

[३६९] महिपतराव कवडे यास पत्र कीं, आपाजी गणेश व जमीदार यांणीं अर्ज केला कीं, परगणे रायपूर बुधाटी या महालाची जप्ती सालमजकुरीं झाली. यामुळें गायकवाड यांनीं अदावत करून परगणा नागविला; त्यामुळें रयत परागंदा झाली. त्याहीमध्यें कोठें जुजवी वस्ती कांहींशी राहिली. ते, खासा स्वारीचा मुक्काम या परगण्यांत पंधरा सोळा दिवस जाहला याकरितां झाडून परगणा खराब झाला. तरी मुकासबाबेची जप्ती रयतेवर नजर देऊन माफ के-

इ. स. १७५१–५२.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
रजब १९.

(367). Owing to the encampment of troops in the Konkan, the Jungles of 2 or 3 villages caught fire, and crops were burnt. Remission was therefore granted.

A. D. 1751-52.

(368). The village of Mukhed in Pargana Patode of Sarkar Sangamner being this year pillaged by Bânaray, the revenue was remitted.

A. D. 1751-52.

लीया वस्ती होऊन पेस्तर सालाची लावणी होईल; ह्मणोन विनंती केली. त्यावरून मनास आणतां गायकवाड यांणीं अदावतीनें परगणा लुटून खराब केला. त्यावरी खासा स्वारीही प्रस्तुत होऊन पंधरा सोळा दिवस मुक्काम जाले. याकरितां उपसर्ग जाला. यामुळें मशारनिल्हेचा व जमीदाराचा अर्ज खातरेस आणून परगणे मजकूरच्या मोकासबाबेची जप्ती माफ केली असे. तरी तुह्मीं जप्तीचा तगादा परगणे मजकुरीं न करणें. ह्मणोन सनद १.

येविसीं पत्रें २. १ हरी दामोदर यांस १, देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर यांस.

[३७०] सुबराव वेंकटेश यांस पत्र कीं, संस्थान बल्हारी येथील खंडणीच्या ऐवजीं तुह्मीं चोवीस हजार सहाशें रुपयांचा हवाला घेतला. त्यापैकीं तुह्मांकडे बाकी रुपये ६४०० साहा हजार चारशें येणें. व याखेरीज रा० विसाजी कृष्ण यांजकडील ताकितीस राऊत ४ हिरेहल्लीस नेले होते. त्यास, ते राऊत गांवकरी यांनीं मारिले व त्यांचीं घोडीं घेतलीं. त्याबद्दल घोडीयांचे रुपये १००० एक हजार करार केले ते. एकूण सात हजार चारशें रुपये येणें. ते रा० नारायणराव व्यंकटेश यांजकडे देविले असेत. किल्ले पराक्रमगड येथें ऐवज पावता करून कबज घेणें. ह्मणोन पत्र १.

इ. स. १७५२–५३. सलास खमसेन. मया व अलफ रजब २८.

[३७१] बहिरो राम कमावीसदार अगर जंजीरे रेवदंडा यास सनद कीं, जोरीजी फिरंगी याची वाडी जंजीरे मजकुरीं आहे. त्यास, तो टाकून परागंदा जाहला, तेव्हां वाडी सरकारची जाहाली. ते, सरकारांतून बाबजी कृष्ण उकीडवे यांस इजारा दिल्ही आहे. त्यास, वाडीमध्यें विहीर जुनी होती ते बाबाजी कृष्ण यांणीं बांधिली; त्यास सवाशें रुपये खर्च लागले आहेत ह्मणोन

इ. स. १७५१–५२. सलास खमसेन मया व अलफ. सवाल २.

(369). The Pargana of Raypur Budhati which was kept under attachment this year, was, through ill-feeling, pillaged by the Gaikwad. The Pargana also suffered much in consequence of the encampment therein of the Peshwa's army for 15 or 16 days. Remission was therefore granted.

A. D. 1851-52.

(370). Some horsemen sent for the recovery of revenue in Sansthan Bellari were killed by the villagers and their horses were taken away. Rs. 1000 were levied from the villagers as the price of the horses in question.

A. D. 1751-52.

(371). A Sanad to Bahiro Ram Kamavisdar Agar Fort Revdanda. Joriji(?) Portuguese who owns some land under the control of the fort has absconded. The land therefore vests in Government and should be left out to Babaji Krishna Ukidwe.

A. D. 1752-53.

मोरोजी शिंदे यांणीं हुजूर लेहून पाठविलें. त्यावरून तुह्मांस हें पत्र सादर केलें असे. तरी सरकारचे बागेंत विहीरीस खर्च लागला रुपये १२९ सवाशें तुह्मांस मजुरा द्यावयास आज्ञा केली असे. तरी बाबाजी कृष्ण यांजकडे सालमजकूरचा वाडीचा ऐवज येणें, त्यांत सदरहु सवाशें रुपये मजुरा देणें. ह्मणून सनद.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जिल्काद ४.

[३७२] अंताजी विठ्ठल कमावीसदार परगणे भेलसें यांस पत्र कीं, परगणे खामखेडें येथील कमावीस रा० सदाशिव त्रिंबक यांस साल गुदस्त आहे, त्याप्रमाणें सालमजकुरीं यांजकडे करार असे. त्यास परगणे मजकूरचे पाटील रयत पळोन तुमच्या परगण्यांत जातात, त्यांस समजाऊन नेणें असें तुह्मीं ह्मणतां, ह्मणोन हुजूर विदित जालें. ऐशास सरकारची बाकीसाकी घेऊन पळोन जातील हें कसें कामास येईल? याजकरितां ज्याचे परगण्यांतील रयत येईल त्यास ताकीद करून गांवचे गांवीं लाऊन देत जाणें. मौजे आठसीवर येथील माल भरून नेऊन गांव लुटिलांत ह्मणून कळलें. तरी यांचे गांवचे वाटेस एकंदर न जाणें ह्मणोन पत्र.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन
मया व अलफ.
साबान ३.

[३७३] बहिरो राम परगणे करकंब यांस पत्र कीं, लक्ष्मण खराडा कुणबी मौजे कठापूर याजकडे सरकारची बाकी गल्ला येणें, त्यापैकीं सात खंडी जोरी सोळुलें मापें, त्याचा भाऊ करकंबेस शेत वाहातो, त्याजपासून खंडी ७ सात घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें; ह्मणोन सनद १. रसानगी जनार्दन आपाजी.

A. D. 1753-54.

(372). A Sanad to Antaji Vithal Kamavisdar of Pargana Bhelse. The revenue farmer of the Pargana of Khamkhede last year was Sadashiv Trimbak, and he has also taken the farm for the current year. It is represented to the Huzur that the Patels and ryots of the said province absconded to your Pargana, and that you, when asked by Antaji to send them back to their villages, reply that they may be taken away with their consent. How can it be tolerated that persons owing revenue to Government should abscond? You are therefore directed to warn the Ryots of the said Pargana coming into your province, and to send them back to their villages.

A. D. 1754-55.

(373). A letter to Bahiro Ram Patel of Karkumb. Certain revenue (in kind) is due to Government from Laxaman Khurada Kunbi of Kathapur. A portion of it viz. 7 Khandis of Jawari should be levied from his brother who cultivates a field at Kurkumb, and brought to the account of Government.

[३७४] सुलतानजी रणदिवे पाटील मौजे रांजणगांव सांडस याचे शेतांत चिरंजीव रा० भाऊचे स्वारींत खासे डेरे व लष्कर राहून आठ दिवस मुक्काम जाहला. त्यामुळें शेताची खराबी अगदीं जाहली आहे. ऐशास शेताची खराबी जाहाली असेल त्याची चौकशी करून, सरकारशिरस्तेप्रमाणें शेताचा सारा होईल तो पाटील मजकूर यास मजुरा देणें. ह्मणून बाबुराव माणकेश्वर सुभेदार परगणे कर्डे रांजणगांव यांस सनद १. रसानगी पत्र रा० भाऊ.

इ. स. १७५९–६०. सीतेन मया व अलफ. रमजान २९.

[३७५] नारो त्रिंबक देशमुख यांचे नांवें सनद कीं, मामले कोहज निसबत यशवंतराव शिवाजी येथील रयत सन तीसांत कोळ्याचे दंग्यामुळें तर्फ गोरट प्रांत कल्याणभिवंडी येथें जाऊन राहिली आहे. त्यास मामले मजकूरपैकीं, जी रयत जाऊन राहिली असेल ती मशारनिल्हे याचे हवालीं करणें. रयत हवालीं न केली तरी रयतीकडे मत्तयाची सूती नक्त व ऐनजिनसी असेल ती रयतीचे गुजारतीनें तुह्मीं सरकारचे हिशेबीं जमा धरणें. आणि रयतीपासून वसूल घेणें. ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब १६.

क.—शेतकीस उत्तेजन.

१. तगाई.

[३७६] सुभानजीराव एरुणकर किल्ले राजमाची यांस पत्र कीं, मौजे तांबस तर्फ नीड व मौजे खाडपें तर्फ वासेर प्रांत कल्याण या दोन गांवांस तगाई भात कैली बारुळें मापें खंडी १० दहा देणें. पेस्तरसालीं हंगामशीर दीडसवाईप्रमाणें हिशेब करून वसूल घेणें. कदबा लिहून घेणें. ह्मणोन पत्र.

इ. स. १७४१–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. रबिलावल २६.

---

(374). A Sanad to Baburao Mankeshwar Subhedar of Karde Ranjangaon. In a campaign led by Bhau, the army encamped for 8 days in the field of Sultanji Randive Patel of Mouze Ranjangaon. The tents of Bhau himself were also pitched there. The field was therefore considerably damaged. You should therefore satisfy yourself of the fact after inquiry and remit the assessment that may be due on the said field.

A. D. 1759-60.

(375). A Sanad to Naro Trimbak Deshmukh. The ryots of Mamle Kohaj under Yeshwantrao Shiwaji went away to reside in Tarf Gorat Prant Kalyan Bhiwandi, in San Tisa, on account of a disturbance of the Kolis. You are directed to send back the ryots in question to the said Yeshwantrao. In case this is not done, you shall have to recover and pay up on their behalf, the revenue in cash and in kind, due by them to Government.

A. D. 1760-61.

376. A letter to Subhanjirao Erunkar of the Rajmachi Fort. You may advance 10 candies of rice in husk as Tagai to the villages of Tambas and Khadpe Prant Kalyan, to be recovered next year at one and a half for a candy.

A. D. 1741-43.

[३७७] इभ्रामजी नाडकर खोत कसबें गोवळें तर्फ मजकूर यांस लक्ष्मण हरि याजकडून देशमुखीपैकीं तगाई रुपये १०० व भात खंडी दहा दिल्हें आहे. त्यास सालमजकुरीं नापीक जाहालें, याजमुळें यंदा घ्यावयास मवसर नाहीं. यास्तव खोत मजकुरास सालमजकुरीं तगाईचा तगादा न करणें. पेस्तर फसल हंगामीं गल्ला व नक्ताचा वसूल घेणें. ह्मणून लक्ष्मण हरी यांस पत्र १.

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
सफर २८.

[३७८] रामाजी बाबजी हवालदार व कारकून तर्फ हवेली पाल यास पत्र कीं रयत कसबे पाल यांचीं घरें जळालीं; याजकरितां ज्यांस भक्षावयास नसेल त्यांस जामीन घेऊन भात कैली बारुळें मापें खंडी १५ पंधरा देविलें आहे. तर जामीन बळकट घेऊन सदरहु भात देणें. पुढले सालीं हंगामशीर वसूल उसनें घेणें. याखेरीज कसबे मजकूरचे रयतेचीं घरें जळालीं याकरितां सालमजकूरचे ऐवजीं रयत निसबत तकूब ठेविले असे. भात कैली बारुळें मापें खंडी १० नक्त रुपये ५० येणेंप्रमाणें तकूब ठेवायाची आज्ञा केली असे. तरी सदरहुप्रमाणें तकूब ठेवणें; ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७४६–४७.
सबा अर्बैन
मया व अलफ.
रविलाखर.

नक्त रुपयांविसीं अंबाजी दादा यांचे नांवें सनद लेहून दिल्ही असे.

अंबाजी दादाजी कमावीसदार नक्तबाब तर्फ हवेली पाल यांस पत्र कीं कसबे पाल येथील रयतेचीं घरें जळालीं. याजकरितां गौळीयाबाबत तूप वजन कच्चें ।· पांचमण तकूब ठेविलें असे. तरी सदरहुप्रमाणें पांचमण तूप गौळीयाबाबत सालमजकूरचे ऐवजीं तकूब ठेवणें. ह्मणोन सनद १.

---

377. A letter to Laxuman Hari. Rs. 1000 in cash and ten candies of rice in husk was given as Tagai to Ibhramji Nadkar Khot of Kasba Govale of the same Tarf. The present season having failed, no demand should be raised for the repayment of the Tagai. It should be recovered next year.

A. D. 1743-44.

378. A Sanad to Ramji Babaji Havildar and Karkun Tarf Haveli Pal. The rayats of Pal having lost their houses owing to fire, you are desired to give a loan of 15 candies of rice in husk to those who are in need of food, on their furnishing solvent sureties. The loan is to be recovered next year in harvest time.

A. D. 1746-47.

[३७९] रामाजी बाबजी हवालदार तर्फ पाल हवेली यांसी पत्र कीं, तर्फ मजकूरचे रयतीस तगाई भात कैली खंडी २५ पंचवीस पावेतों तुह्मांकडून देविलें असे. तर्फ मजकूरचे शिलकेपैकीं देऊन पेस्तर हंगामीं राशीसुद्धां जनशिरस्ता होईल त्याप्रमाणें वसूल घेणें. यासी ऐवज कोठील ह्मणाल तर तुह्मांकडील सीतचे नेमणुकीस बासष्ट खंडी तसेर घ्यावयाचे नेमले ते घेतले नसले व याखेरीज साल गुदस्तापैकीं हुजूर पस्तीस खंडी तांदुळ आणावे ते न आणले त्याचें सत्तर खंडी भात, व गुदस्ताचा चढ चाळीस खंडी व तिगस्ताप्रमाणें बासष्ट खंडी, गुदस्ता तसेर घेतले तसेर घेतले नसेल. एकून तुह्मांकडील सालाबाद नेमणूकप्रमाणें खर्च वजा करून दीडशें खंडीपावेतों बाकी निघते त्याऐवजीं देणें. ह्मणोन मशारनिल्हे यासी पत्र १.

इ. स. १७४७–४८.
समान अबैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १५.

[३८०] राजपूर प्रांतींच्या रयतीस सालगुदस्ता व सालमजकुरीं गल्ला तगाई अजमासें पांचशें साहाशें खंडी दिल्हा आहे. फसल हंगामीं जनशिरस्ताप्रमाणें वाढीसुद्धां वसूल घ्यावयाची आज्ञा जाहाली. त्यास मक्ता भारी; वाढीदिढीपावणेदुप्पट जनशिरस्ता जाला आहे. त्याप्रमाणें रयतीच्यानें देवत नाहीं. तरी स्वामींनीं रयतीवर नजर देऊन कांहीं रियात करून घ्यावयाची आज्ञा करावी ह्मणोन तुह्मीं अर्ज केला. त्यावरून रयतीवर नजर देऊन पांचशें साहाशें खंडी गल्ला तगाई दिल्हा आहे तो सवाई वाढीसुद्धां माघमासाअलीकडे झाडून वसूल घेणें. एक शेर बाकी न ठेवणें ह्मणोन खंडोजी माणकर यांसी पत्र १.

इ. स. १७४७–४८.
समान अबैन
मया व अलफ.
जिल्काद १६.

[३८१] राघो गोविंद यास पत्र कीं कसबे मुखडे परगणे पाटोदें येथील गांवचा बंदोबस्त सालमजकुरीं करून दिल्हा आहे. याजकरितां कसबे मजकुरास तगाईबद्दल कर्जदाखल रुपये १५०० दीड हजारपर्यंत तुह्मांकडून देविले असेत. पावते करून पावलीयाचें कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असेत. सदरहु तगाईचे रुपये दोहों सालांमध्यें हंगामशीर उगवून घेणें. गांवचे

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ३.

---

379. A letter to Ramaji Babaji Havaldar and Karkun Tarf Haveli Pal. You are desired to give Tagai to the amount of 25 candies of rice in husk from the stock in hand to be recovered next year at the harvest time at the usual rate.

A. D. 1747-48.

380. A letter to Khandoji Mankar. You have represented that the Tagai of 500/600 candies of grain was given to the rayats of Rajpur Prant during the last and present years, that the current rate has risen to $1\frac{3}{4}$ for a candi, that the rayats are not able to return the grain at that rate and that therefore some leniency should be shown to them. You are therefore desired to recover the grain at $1\frac{1}{4}$ per candy before the end of next magh, no outstandings should be left.

A. D. 1747-48.

381. A letter to Ragho Govind, desiring to pay to the villagers of Mukhade

रखवालीस तुह्मांकडून प्यादे असामी दाहा व पांच सात राऊत देविले असेत. देऊन गांवची रखवाली करणें, ह्मणून पत्र १.

[३८२] रामचंद्र विश्वनाथ कमावीसदार परगणे हसोट (हसोत) प्रांत गुजराथ यास सनद कीं, परगणे मजकूर खराब आहे, त्यास रयतीस कांहीं तगाई दिल्हीयानें आबादानी होईल ह्मणोन विदित केलें. त्यावरून रयतीवर नजर देऊन तुह्मांस सनद सादर केली असे. तरी जरुरातीस दोन तीन हजार रुपयेपर्यंत रयतीस तगाई देऊन लावणी उत्तमप्रकारें करणें; तगाईचा ऐवज पुढें हंगामशीर उगवून घेणें; ह्मणोन सनद १. रसानगी याद.

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब ८.

[३८३] नरसिंगराव विठ्ठल कमावीसदार जागीर परगणे निंबाईत यास सनद कीं, मौजे मलगाव परगणे मजकूर सरकारचे फौजेमुळें लुटलें गेलें. याकरितां मौजे मजकूरचे रयतीस तगाई उसने रुपये १०००० तुह्मीं देणें आणि गांवची कीर्द आबादानी करवून तुह्मीं आपले रुपये उसने उगवून घेणें; ह्मणोन सनद १. रसानगी याद.

इ. स. १७५२–५३. सलास खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १५.

[३८४] नारो रामचंद्र जिल्हे मावळे यांचे नांवें सनदाः—जिल्हा मावळें येथें सालमजकुरीं नापीक जाहालें; रयतेस भक्षावयासी नाहीं; तरी रयतेवर नजर देऊन तगाई दिल्हीयानें रयत जगोन कीर्द आबादानी होईल; ह्मणोन तुह्मीं विनंती केली. त्याजवरून रयतेवर नजर देऊन प्रांत कल्याणभिवंडीपैकीं गल्ला भात, नागली, वरी मिळोन बारुलें मापें ३०० तीनशें खंडी गल्ला

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. मोहरम २२.

A. D. 1750-51. Pargana Patode Rs. 1500 as Tagai advance on proper receipts and to recover the amount in two years in proper time.

382. A sunad to Ramchandra Vishwanath Kamavisdar Pargana Hanot Prant Gujarath. It has been represented that the Pargana has been reduced to poverty; that therefore if some Tagai advances are made to the rayats, improvement might be expected. You are therefore directed to make advances to the extent of 2/3 thousand as may be necessary with a view to secure the best cultivation. The advances to be recovered next year in due time.

A. D. 1751-52.

383. A Sanad to Narsingrao Vithal Kamavisdar Jahagir Pargana Nimbait Mouje Malgon of the said Pargna having been looted by Govt. troops, you are directed to issue Tagai amounting to Rs. 10000 to the rayats and secure good cultivation to enable you to recover the advance.

A. D. 1752-53.

384. A Sanad to Naro Ramchandra Zilla Maval. You have represented that owing to the failure of season this year the rayats have nothing to live upon and that therefore any Tagai would enable them to live and secure good cultivation. In consideration of your representation and the condition of the rayats, it is ordered that 300 candies of rice in husk Nagli and

A. D. 1753-54.

देविला आहे. घेऊन रयतेस तगाई देणें. पुढें पेस्तरसालीं सदरहु तीनशें खंडी गल्ला सरकारांत उसना वरघाटी देणें. ह्मणोन सनद १.

२ पडीत जमिनीच्या लागवडीकरितां व बागाईत वाढविण्याकरितां विशेष प्रकारची सवलत.

[३८५] परगणे पुर्णी सरकार बांडे परगणा वैराण आहे. त्यास, त्र्यंबक हरि यास लावणी संचणी करावयाची आज्ञा करून तनख्याप्रमाणें इस्तावा साता सालांनीं भरून द्यावयाचा करार केला. तनखा जागीर व फौजदारी व मुकासा व बाबती कुलबाब कुलकानु रुपये ४२६४॥~ यास उगवणी सालें सात:—

इ. स. १७४३–४४ अर्बा अर्बैन मया व अलफ. रमजान २९.

सालमजकूर सन अर्बा रुपये	३१.	सन समान अर्बैन रुपये	१३००.
सन खमस अर्बैन रुपये	६२.	सन तिसा अर्बैन रुपये	२१००.
सन सीत अर्बैन रुपये	२००.	सन अर्बैन रुपये	४२६४॥~.
सन सबा अर्बैन रुपये	७००.		

येणेंप्रमाणें उगवणी करून परगणे मजकूरची लावणी संचणी करणें. याखेरीज परगणे मजकुरीं जकात वगैरे आकार होईल तो माहाल मजकुरास दिल्हा असे; खर्च करणें ह्मणोन त्र्यंबक हरि कमाविसदार सरकार बांडे यास सनद १.

[३८६] देशमुखी प्रांत वसई व साष्टी व बेलापूर निसबत परशुराम रामचंद्र याजकडे पत्रें दिलीं:—

इ. स. १७४६–४७. सबा अर्बैन मया व अलफ. जिल्हेज २०.

मौजे जु तर्फ तुरभें प्रांत साष्टी हा गांव इसाफतीचा; तेथील बागाईत जमीन खराब आहे, यास कौल दिलीया बागाची लावणी होईल ह्मणून अर्ज केला. त्यावरून लागवडजमीन धारीयाची खेरीजकरून पडजमीन बागाईत आबाद करणें कौल.

Vari pertaining to Prant Kalyan Bhivadi should be given to them to be returned next year on the ghauts. Every facility should be afforded to cultivate waste land and for the improvement of the Bagait.

385. A Sanad to Trimbak Hari Kamavisdar Pargana Purni under the Banda Sirkar having fallen waste, Trimbak Hari has been directed to bring it under cultivation, the revenue being paid within 7 years. The assignment to include Jagir, Fouzdari, Mokasa and Babati with Kulbab Kulkanu Rs. 4264-14 to be paid in 7 years. Besides any other levies such as Jakat &c. to be remitted.

A. D. 1743-44.

386. A kowl or agreement passed to Parashram Ramchandra of the Desh-

माडाची नवी लावणी होईल त्यास बारा वर्षें पाळावें. पेस्तर पाहाणी करून शिरस्तेप्रमाणें पाळावीं. सुपारीची लावणी होईल त्यास आठ वर्षें पेस्तर पाहाणी करून शिरस्तेप्रमाणें धारा घ्यावा १.

येणेंप्रमाणें माड बारा वर्षें व सुपारी आठ वर्षें महसूल माफ करून कौल दिला असे.

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ
सवाल ३.

[३८७] कसबे मुखेड परगणे पाटोदें सरकार संगमनेर सुभे खुजिस्ते–बुनियाद यांस कौल लिहून दिल्हा कीं, कसबे मजकुरावर बहुत कसाले येऊन गुदरले. यामुळें गांव खराब जाहला. रयतेमध्यें बळ हवाल किमपि राहिले नाहींत. याजकरितां साहेबीं कृपाळु होऊन इस्तावियाचा कौल दिल्हीयानें सरकारची उगवणी होईल व गांवची लावणी टुपणी होऊन आबादानी होईल ह्मणून. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून तुह्मांवर कृपाळु होऊन व कसबे मजकूरचे आबादानीवर नजर देऊन इस्तावियाचा कौल येणेंप्रमाणें सदर केला असे. कुलबाब कुलकानु रुपये:—

११४०५८=॥ ऐन तनखा दरोबस्त व ११४०॥· सर देशमुखी. एकूण १२५४५॥=॥ एकूण बारा हजार पांचशें साडेपंचेचाळीस रुपये अडीच आणे. यासी इस्तावा सालें बितपसील काळी व पांढरी कुलबाब कुलकानु:—

सन इहिदे सालमजकूर रुपये,	४०००	सन सलास खमसेन जमा रुपये,	
सन इसन्ने खमसेन रुपये,		बरहुकूम गुदस्त	५०००
बरहुकूम गुदस्त	४०००	जाजती सालमजकूर	२०००
			७०००
सालमजकूर जाजती	१०००	सन अर्बा खमसेन जमा रुपये,	
	५०००		
		बरहुकूम गुदस्त रुपये	७०००
		जाजती सालमजकूर	३०००
			१००००
		सन खमस खमसेन जमा रुपये;	
		बरहुकूम गुदस्त	१००००
		जाजती सालमजकूर	२५४५॥=॥
			१२५४५॥=॥

A. D. 1746-47. mukhi Prant Bassein, Salsette and Belapur to the effect that excepting lands already under cultivation paying revenue, all the waste lands should be made Bagait lands brought under Mâd and Supari cultivation for the first 12 and 8 years respectively.

येणेंप्रमाणें सालमजकूर सन इहिदे चार हजार व सन इसन्ने पांच हजार व सनसलास सात हजार व सन अर्बा दाहा हजार व सन खमस बारा हजार पांचशें साडेपंचेचाळीस रुपये अडीच आणे. याप्रमाणें पांच सालां करार केला असे. सदरहुप्रमाणें सालाची साल-उगवणी करून कीर्द आबादानी करणें. जाजती आजार लागणार नाहीं. पांचां वर्षांत कसबे मजकूरची सारी जमीन लाऊन देणें. आप्ता फितरती जाली तरी मनास आणून मुल्क शि-रस्तेप्रमाणें मजुरा दिल्हा जाईल. अभय असे ह्मणोन कौल लेहून दिल्हा असे.

[३८८] तर्फ पौनमावळ येथील इस्तावा पेशजी सन सबा अर्बैनापासून सन तिसा अर्बैन पावेतों तीसाला मक्ता करार करून दिल्हा होता, तो पुरला. सन खमसेनची जमाबंदी जाहली नाहीं. व पुढें साल मजकुरापासून जमाबंदी मुशकस करून दिल्ही पाहिजे. पेशजी सरकारांतून इस्तावा दिल्हा होता तो भारी जाहल्यामुळें रयत परागंदा जाहली व पर्जन्यानें घालविलें; याकरतां रयतेमध्यें ताकत राहिली नाहीं. जीवनमवाफक जमाबंदी करून कौल सादर केलीया उमेदवारी धरून कीर्द पुरी करतील. ह्मणून तुह्मीं विनंती केली. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून आबादानीवर नजर देऊन जमाबंदी करार केली. आज देहे २८ पैकीं वजा पागा दिमत खंडेराव बारगे याजकडे जिल्हेबाबपैकीं मुकासे देहे, १ मौजे पाचाणें, १ मौजे पुसाणें; एकून दोन गांव वजा होऊन बाकी देहे २६ यांची जमाबंदी येणेंप्रमाणें. कुलबाब इहिदे सन खमसेन तारीख सन अर्बा पांच सालां बितपसील सालें रुपये:—

इ. स. १७५०–५१.
इहिदे खमसेन मया व अलफ.
सवाल १८.

---

387. A Kowl to Kasba Mukhed Pargana Patode of the Sirkar of Sangamner under Subha Khujiste Buniad. The Kasba in question having undergone many difficulties and dangers, has become quite reduced. The rayats have become helpless. In view of these circumstances and of the improvement of the Kasba it is given over to you for Rs. 11405-2-6 on account of Kulbab Kulkanu and Rs. 1140-8 on account of Sardeshmukhi, to be paid in yearly 5 specified instalments.

A. D. 1750-51.

388. A Kowl to the Deshmukhs and Deshpandes Tarf Pownmawal. The present assessment being very high, the rayats have gone away, besides the rains have failed, consequently the rayats have lost all capacity. For these reasons you have requested that a moderate Jamabandi be fixed deducting the villages of Pachane and Pusane pertaining to Khanderao Barge from the 28 villages. The following Jamabandi has been fixed for the next 5 years.

A. D. 1750-51.

1 In san Khamsen cash Rs. 8251 and grain 35 candies.
2 In san Ihide cash Rs. 8251 and grain 35 candies.
3 In san Isane „ „ „
4 In san Salas „ „ „
5 In san Arba cash Rs. 9001 and grain „

सन खमसेन सालगुदस्तः—

नकद गुदस्त सन तीसा रुपये ९५०१ पैकीं वजा सोड रुपये १२५०, बाकी करार रुपये ८२५१.	गल्ला कैली साडेतीसेरीमाप खंडी ३३॥४॥=। बारुळें, गुदस्त सन तीसा. १८।.।॥ जाजतीसाल मजकूर. ३५.

सन इहिदे खमसेन जमाखेरीजः—

नक्त बरहुकूम सन खमसेन बेरीज रुपये ८२५१.	गल्ला कैली साडेतीसेरी बारुळे मापें बरहुकूम गुदस्त खंडी ३५.
सन इसन्ने खमसेन नक्तबरहुकूम गुदस्त रुपये ८२५१.	गल्ला कैली बरहुकूम गुदस्त खंडी ३५.
सन सलास खमसेनः—बरहुकूम गुदस्त नकद रुपये ८२५१.	गल्ला कैली बरहुकूम गुदस्त खंडी ३५.
सन अर्बाखमसेनः—नक्त जमा रुपये बरहुकूम गुदस्त ८२५१ जाजती साल मजकूर ७५० ९००१	गल्ला कैली बारुळे मापें खंडी बरहुकूम गुदस्त खंडी ३५.

येणेंप्रमाणें सन खमसेन नक्त रुपये आठ हजार दोनशें एकावन व गल्ला पस्तीस खंडी व सन इहिदे नक्त आठ हजार दोनशें एकावन व गल्ला पस्तीस खंडी; इसन्ने नक्त आठ-हजार दोनशें एकावन व गल्ला पस्तीस खंडी; व सन सलास आठ हजार दोनशें एकावन रुपये व गल्ला कैली खंडी पस्तीस; व सन अर्बा नक्त रुपये नऊ हजार एक रुपया व गल्ला कैली खंडी पस्तीस याप्रमाणें पांच सालां करार करून दिल्हा असे. सदरहुप्रमाणें सालबसाल सर-कारांत उगवणी करून कीर्द आबादानी करून सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं. ह्मणून देशमुख देशपांडे तालुके मजकूर यांस कौल.

इ. स. १७५०-५१. इहिदे खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज ५.

[३८९] मौजे मोहाडी परगणे दिंडोरी हा गांव कसाल्यामुळें नातवान जाहला आहे. तरी इस्तावियाचा कौल करून द्यावा ह्मणून शाहाजी सोमवंशी यांणीं विनंती केली. त्यावरून मौजे मजकूरचे नातवानीवर नजर देऊन येणें-प्रमाणें इस्तावा करार केला असे. तनखा जागीर मोकासी कुलबाब कुलकानु खेरीज सरदेशमुखी तनखा रुपये ३५०० साडेतीन हजार पैकीं वजा शिवेखाली जमीन गेली आहे तिचे अजमासें वजा रुपये ५००, बाकी तनखा रुपये ३००० तीन हजार यास इस्तावाः—

सन इहिदे साल मजकूर रुपये २४००
सन इसन्ने खमसेन रुपये २७००
सन सलास रुपये ३०००

येणेंप्रमाणें करार केला असे. जिकडील तिकडे हिश्शाबमोजिब उगवणी करून सुखरूप राहणें. परगणेसंबंधें पट्टीचा ऐवज बसेल तो सदरहु तनख्याशिवाय देत जाणें ह्मणोन कौल सादर.

[३९०] कसबे तळेगांव तर्फ पाबळ प्रांत जुन्नर यास दिल्हें अभयपत्र ऐसेजें, तुह्मी हुजूर कसबें देपूर तर्फ मजकूर परगणे संगमनेर येथील मुकामीं येऊन अर्ज केला कीं, सालमजकुरीं मोंगलाची स्वारी आपले प्रांतीं जाली. मोंगलाचा मुकाम कसबे मजकुरीं जाला, त्यामुळें शिवार गेला; गांवचीं घरेंदारें जाळून फस्त केलीं; रयत परागंदा जाहली; याकरितां लावणीचा कौल दिल्हीया रयतेचा दिलासा करून गांवावर आणून लावणी करूं ह्मणोन. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून रयतेवर व लावणीवर नजर देऊन, पेस्तर साल सन सलास खमसेनापासून चार सालां मिळोन दिल्हा असे. ऐन तनखा बरहुकूम यादी पाटील रुपये १०००० दाहा हजार पैकीं वजा मोहतर्फ २२००, बाकी जिराईत व बागाईत ७८०० सात हजार आठशें यास इस्तावा येणेंप्रमाणें:—

इ. स. १७२१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रबिलावल १८.

---

389. Shahaji Somvanshi having represented that the village of Mohadi Pargana Dindori has become quite incapable owing to its being hard pressed, it has been agreed that the village be managed on payment of the following increased sums:—

A. D. 1750-51.

In san Ihide current year Rs. 2400
In san Isane Rs. 2700
In san Salas Rs. 3000

Besides any rates that may be levied in connection with the Pargana.

390. A Kowl to the village of Talegaon Tarf Pabal Prant Junar. It was represented to the Huzur while encamped at Depur Pargana Sangamner that during the current year the Mogals appeared in this Prant and encamped at this village, the result being the destruction of crops and houses of the villages and the migration of villagers and that therefore if a Kowl for cultivation be granted, the rayats would be induced to return and proper cultivation secured. In consideration of this representation, this Kowl is granted on payment of the following sums:—

A. D. 1751-52.

In san Salas San 1162, no payment.
In san Arba Khamsain San 1163 Rs. 1950.
In san Khamas Khamsain San 1164 Rs. 3900.
In san Sit Khamsain San 1165 Rs. 7800.

सन सलास सन ११६२ माफ केले असे सालमजकूर रुपये०
सन अर्बाखमसेन सन ११६३ चौथाई रुपये १९५०
सन खमस खमसेन सन ११६४ रुपये

१९५० बरहुकूम गुदस्त
१९५० जाजती

३९००

सन सीत खमसेन सन ११६५ रुपये

३९०० बरहुकूम गुदस्त
३९०० जाजती

७८००

येणेंप्रमाणें सन सलास माफ व सन अर्बा साडेएकुणीसशें व सन खमस तीन हजार नवशें व सन सीत सात हजार आठशें याप्रमाणें करार केले असे. तर सदरहुप्रमाणें सालाचे सालांत सरकारांत ऐवज पावता करून पावलीयाचीं कबजें घेणें, आणि कीर्दी मामुरी करून सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं. अभय असे. याखेरीज मोहतर्फ रुपये २२०० बावीसशें आहेत. त्यास सनसलास तागाईत सनसीत चार सालेंपावेतों माफ केले असेत. मोहतर्फ कुळें आणून, दिलासा देऊन आबादानी करणें. शिरस्तेप्रमाणें मोहतर्फा घेतला जाईल. जाजती आजार लागणार नाहीं. ह्मणोन गांवास कौल लेहून दिल्हा असे १.

इ. स. १७५४–५५.
खमस खमसेन मया व अलफ.
सरफ १८.

[३९१] प्रांत बागलाण येथील बागाइतास पाटाचें पाणी बंधारे फुटले, यास्तव जात नाहीं. याजकरितां पाटाचे बंधारे बांधावयासी आज्ञा करावी ह्मणोन तुह्मीं विनंती केली. त्याजवरून पाटाचे बंधारे बांधावयासी प्रांत मजकूरचे ऐवजीं साल मजकुरापासून दरसाल रुपये पांच हजारप्रमाणें पांच सालां बिनतपसील रुपयेः—५००० सनखमस सालमजकूर. ५००० सन सीत. ५००० सन सबा. ५००० सनसमान. ५००० सन तीसा.

एकूण पंचवीस हजार देविले असेत. सदरहुप्रमाणें दरसाल पांच हजार घेऊन पाटाची इमारत पक्की बांधोन बागाइतास पाणी पोहोंचोन कीर्द आबादी होय तें करणें. इमारतीचा कच्चा हिशेब साल दरसाल सरकारांत आणून समजावीत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा होतील. ह्मणून अंताजी विठ्ठल कमावीसदार प्रांत मजकूर यांस सनद १.

A. D. 1754-55.

391. A Sanad to Antaji Vithal Kamavisdar Prant Baglan. You have represented that dams having given way the bagait crops do not get water in the Baglan Prant and therefore requested permission to repair the dams. It is hereby ordered that for the purpose of repairing the dams, Rs. 5000 be paid yearly for 5 years from the revenues of the Pargana.

[३९२] मौजे अगरखेडें परगणे इंडी प्रांत विजापूर हा गांव चौघा हाकिमांचे तसदीमुळें उजाड पडिला; ह्मणून देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर यांणीं विनंती केली कीं, स्वामींनीं कृपाळु होऊन कौल दिल्हीया गांवची लावणी होऊन कीर्द आबादानी होईल ह्मणून. त्यावरून तुह्मांवर कृपाळु होऊन मौजे मजकुराचे आबादानीवर नजर देऊन रा० विसाजी कृष्ण पागासरकार यांसी मौजे मजकूरची लावणी करावयास आज्ञा केली असे. तरी मशारनिल्हेसी रुजू राहून गांवची कीर्द आबादानी करून सुखरूप राहणें. जाजती आजार करणार नाहीं. अभय असे. ह्मणोन मोकदमाचे नांवें कौल लेहून दिल्हा असे.

इ. स. १७५४-५५. खमस खमसेन मया व अलफ. साबान २३.

[३९३] अभयपत्र कसबे खेड तर्फ चांभारगोंदें प्रांत कडेवळीत येथील मोंगलाकडील व स्वराज्याकडील कमाविसदारांनीं धामधूम करून वसूल मन मानेल तसा घेतला आहे ह्मणोन हुजूर विदित जाहलें. त्यावरून कसबे मजकूरास इस्तावियाचा कौल सादर केला असे. आज तनखा रुपये:—

इ. स. १७५५-५६. सीत खमसेन मया व अलफ. रबिलावल २४.

८३५२॥।=॥ ऐन तनखा.
१०४४ सरदेशमुखी दर सदे रुपये १२॥ प्रमाणें.

९३९६॥।=॥ यासी इस्तावसाले रुपये.
४५०० सन सीत सन ११६६ रुपये.
४००० ऐन रुपये.
२००० जाहागीर रुपये ५० प्रमाणें.
२००० स्वराज्य रुपये ५० प्रमाणें.
८०० सुभाबाबत.
९२० मोकासी.
१६० निमे चौथाई.
१२० साहोत्रा.

४००० २०००
५०० सरदेशमुखी दर सदें रुपये १२॥ प्रमाणें.

४५००

392. A Kowl in the name of Mokadam. The village Agarkhede, Pargana Indi, Prant Vijapur has become desolate owing to the oppression of the 4 Hakims and therefore the Deshmukh and Deshpande requested that a Kowl be granted to enable the cultivation of the village lands. In consideration of these circumstances, Visaji Krishna Paga Sarkar has been ordered to bring under cultivation the lands of the said village.

A. D. 1754-55.

५६२५ सन सबा सन ११६६ रुपये,

४५०० बरहुकूम गुदस्त.

११२५ जाजती सालमजकूर.

५६२५

तपसील:—

५००० ऐन जाहागीरसुद्धां.

२५०० जाहगीर.

२५०० स्वराज्य.

१००० सुभाबाबत.

११५० मोकासी.

२०० निमे चौथाई.

१५० साहोत्रा.

५००० २५००

६२५ सरदेशमुखी दरसदे १२॥ प्रमाणें.

५६२५

७०३१। सनसमान सन ११६७ रुपये,

५६२५ बरहुकूम गुदस्त.

१४०६। सरदेशमुखी.

७०३१।

तपसील:—

६२५० ऐन.

३१२५ मोंगलाई.

३१२५ स्वराज्य.

१२५० सुभाबाबत.

१४३७॥ मोकासी.

२५० निमे चौथाई.

१८७॥ साहोत्रा.

६२५० ३१२५

393. It has been represented that the Kamavisdars of this Government and of that of Mogals have recovered the revenue of the village Khed Tarf Chambergonde, Prant Kadevalit at the rates according to their wishes by coercion. A kowl has therefore been granted fixing the amount each Government should receive every year.

A. D. 1755-56.

६२५०
७८१। सरदेशमुखी दर १२॥ प्रमाणें.
७०३१।

९३९६॥।=॥ सन तीसा सन ११६८ रुपये,
७०३१। बरहुकूम गुदस्त.
२३६५॥।=॥ जाजती.
९३९६॥।=॥

तपसील:—
८३५२॥।=॥ ऐन.
४१७६।≡। जाहागीर.
४१७६।≡। स्वराज्य.
१६७०॥ सुभाबाबती.
१९२०॥।= मोकासी.
३३४।= निमे चौथाई.
२५०॥≡। साहोत्रा.
८३५२॥।=॥. ४१७६।≡।.
१०४४ सरदेशमुखी १२॥ प्रमाणें.
९३९६॥।=॥

२६५५३८=॥

एकूण सव्वीस हजार पांचशें त्रेपन रुपये अडीच आणे मोंगलाई व स्वराज्य चौसाला इस्तावा करार करून दिल्हा असे. सदरहु इस्तावीयाप्रमाणें साल दरसाल जिकडील तिकडे ऐवज पाठवीत जाणें. ह्मणून अभयपत्र.

[३९४] मौजे शेंदी परगणे पांडें पेडगांव हा गांव मोंगलाचे दंग्यानें सन इसन्नेंत जळाला, व लुटला. त्याजमुळें गांवची खराबी जाहली. सबब गांवचे लावणीवर नजर देऊन इस्तावा करार करून दिल्हा असे. मौजे मजकुराचा तनखा:—

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन मया व अलफ.
रबिलावल ३०.

394. A letter to Gopal Shunkar. The village of Shendi Pargana Pande Pedgaon was burnt and robbed in the Mogal disturbances and thus has been reduced to poverty. In consideration of this, it has been agreed to receive Rs. 2801–4–0 during the 3 years mentioned, any sums recovered beforehand being deducted from this amount.

A. D. 1755-56.

रुपये, ३१००|≡ ऐनतनखा.

३८७॥ सरदेशमुखी दर सदे रुपये १२॥ प्रमाणें.

३४८७॥≡ यासी इस्तावा साले,—

सन इसन्नेंत मोंगलानें लुटलें सबब वरकडाप्रमाणें मोकासी व सरदेशमुख यांणीं ऐवजाचा तगादा लाऊं नये. माफ केला असे.

१४००॥= सनसलास खमसेन.

७१३॥= मोकासी.

३८७ सरदेशमुख.

३०० जाजती फड फरमास वगैरे मिळोन अवघे अमलदार अजमासें

१४००॥= घेत होते त्याप्रमाणें घ्यावे.

१४००॥= सन अर्बा गुदस्ताप्रमाणें.

२८०१।

एकून दोन हजार आठशें सवा रुपया मागील दुसाला इस्तावा येणेंप्रमाणें करार केला असे. तरी सदरहु हिश्शाप्रमाणें वसूल घेणें. जाजती तगादा न लावणें. तीसालांत मौजे मजकुरचा वसूल घेतला असेल तो सदरहु इस्तावियांत मजुरा देणें. ह्मणोन गोपाळ शंकर यांसी पत्र.

[३९५] मौजे जखणगांव परगणें कर्डे रांजणगांव येथील मोकदमाचे नांवें कौल कीं, तुवां हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, सालमजकुरीं मोंगलाच्या दंग्यामुळें गांवचा शिवार लुटला, घरें जळालीं, व वस्तभाव सर्व गेली. गुरें भोंसले यांणीं लुटलीं. यामुळें गांवची वस्ती करून लावणी करावयाची ताकद राहिली नाहीं. ऐशास साहेबीं कृपाळु होऊन कौल दिल्हीयास उमेदवार होऊन लावणी करूं ह्मणोन; व बाबुराव सदाशिव यांणीं तुमचेविशीं विनंती केली; त्यावरून मौजे मजकुराचे लावणीवर नजर देऊन अभयपत्र सादर केलें असे. तरी आकार मोंगलाई व स्वराज्य रुपये:—

इ. स. १७६१–६२. इसन्ने सीतेन मया व अलफ. रजब २०.

395. A letter to the Mokadam of Jakhangaon Pargana Karde. You have represented to the Huzur that owing to the Mogal disturbances in the current year, the village crops had been taken away, houses burnt, and property lost, besides the cattle has been robbed by the Bhosla, in consequence of which the village has been depopulated, and no cultivation of lands was possible and requested for a kowl to secure cultivation. Baburao also pleaded your cause. In consideration of both, a kowl is hereby granted under which you should pay the following sums yearly and manage the village:—

A. D. 1761-62.

१४०० ऐनतनखा.
१४० सरदेशमुखी दर सदे रुपये १०.
२१० नजर दर सदे रुपये १५ प्रमाणें.
२५१ महालमजकूर मक्ता.
२००१

एकून दोन हजार एक रुपये. यासीं पेस्तर सालापासून इस्तावा साले बितपसील:—

५००	सन सलास सीतेन रुपये	१४००	सन सीत सीतेन रुपये.
८००	सन अर्बा सीतेन ,,	१७००	सन सबा सीतेन रुपये.
११००	सन खमस रुपये ,,	२००१	सनसमान रुपये.

येणेंप्रमाणें सन सलास पांचशें, व अर्बा आठशें, व खमस अकराशें, व सीत चौदाशें व सबा सतराशें, व समान दोन हजारएक रुपयाप्रमाणें सहा सालें करार करून दिल्हें असे. तरी मौजे मजकूरची लावणी संचणी करून उमेदवारीनें कीर्द आबादानी करून इस्ताव्याप्रमाणें सालाचे सालांत वसूल देत जाणें. मौजे मजकुराची कमावीस सदाशिव बाबाजी याजकडून दूर करून सदाशिव हरि याजकडे सांगितली असे. यासी रुजू होऊन त्याजकडे अंमल सुरळीत देणें ह्मणोन मोकदमाचे नांवें कौल १.

येविशीं सदाशिव हरि याचे नांवें सनद कीं, सदाशिव बाबाजी याजकडून कमावीस दूर करून तुह्मांस सांगितली असे. तरी गांवची लावणी करून इस्तवियाप्रमाणें वसूल घेऊन तो हुजूर पागेकडे देत जाणें. तुह्मांस पेस्तर सालापासून सालीना दरसाल वेतन रुपये १०० सरकार ऐवजपैकीं, १०० सादिलवार गांव खर्चापैकीं, एकून २०० दोनशें रुपये करार करून दिल्हे असेत. घेत जाणें, पैकीं सदर्हू १०० शंभर रुपये सरकारचे ऐवजीं मजुरा पडतील. ह्मणोन सनद १.

ड. बिगर हुकूम लागवड केल्याबद्दल शिक्षा.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ- साबान २७.

[३९६] मौजे कोल्हाळें बुद्रुक परगणें सुपें व मौजे मुढळें परगणे मजकूर याची जमीन दोहों गांवची मिळोन होती, ते कोल्हाळ्याचे कुणब्यानें न पुसतां पेरली, सबब मौजे मजकुराकडे गुन्हेगारी करार करून कतबा लेहून घेतला, मुदत आश्विन मास ३०० रुपये तीनशें करार केले असेत.

In san Salas Rs. 500
In san Arba Rs. 800
In „ Khamas Rs. 1100
In „ Sita Rs. 1400
In „ Saba Rs. 1700
In „ Saman Rs. 2001

ई. जमीन घेतल्याबद्दल मोबदला.

इ. स. १७५२-५३. सलास खमसेन मया व अलफ. रबिलाखर १५.

[३९७] नवलोजी वाघमारा खिजमतगार वतनदार कुणबी मौजे पर्वती तर्फ हवेली प्रांत पुणें याचें शेत होतें तें तळ्याखालीं वगैरे बागाखालीं गेलें यास शेत नाहीं; याजकरितां मौजे मजकुरीं आपाजी सावंत खासबारदार साठ बिघे वाहात होता. त्यास, तो कोंकण प्रांतीं गेला. शेत रिकामें पडलें. तें शेत कानो जनार्दन वाहातात. त्यास हालीं त्या शेतापैकीं तीस बिघे शेत यास देविलें आहे; तरी याचे हवालीं करणें. वाजवी सारा होईल तो याजपासून घेणें. ह्मणोन चिरंजीव रा० नीलकंठ महादेव यास सनद १.

येविशीं चिरंजीव रा० विश्वासराव यास पत्र कीं, तुह्मीं ताकीद करून यास शेत देवणें ह्मणोन १.

परवानगी रा० भाऊ. रसानगी हरि जिवाजीवरें.

फ.–गांवठाणाकरितां दिलेल्या जमिनी.

इ. स. १७५४-५५. खमस खमसेन मया व अलफ. मोहरम १८.

[३९८] मैराळ मेघःशाम याचे नांवें सनद कीं, तुह्मीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, कसबे पाबळ तर्फ मजकूर प्रांत जुन्नर येथें शेंपन्नास घर नवें होणार, त्यास पाबळचे पूर्वेस जागा आहे तेथें वस्ती करावयाची आज्ञा केली पाहिजे ह्मणून. त्याजवरून कसबे मजकूरचे वसाहतीवर नजर देऊन तुह्मांस सनद सादर केली असे. तरी कसबे मजकूरचे पूर्वेस जागा आहे तेथें लोकांस घरें बांधून सुखरूप वस्ती करून राहूं देणें ह्मणून सनद १. रसानगी याद.

ग.–जंगलखातें.

इ. स. १७४३-४४. अर्बा अर्बैन मया व अलफ. सवाल १७.

[३९९] खंडोजी माणकर नामजाद प्रांत राजपूरी यास पत्रें. परगणें घोसाळें येथील भेरली माडाचा मक्ता सालमजकुरीं नारो हरि यांणीं रामाजी बल्लाळ हवालदार परगणे मजकूर यांचे गुजारतीनें करार केला, तेणेंप्रमाणें मक्ता करार केला असे रुपये १५४॥= सदरहूचा वसूल घेणें ह्मणोन.

---

(396) A piece of land in dispute between the villages of Kolhale and Mudhale in Pargana supe, was unauthorizedly cultivated by a Kunbi of the former village. He was fined Rs. 300.
1749-50. A. D.

(397) A field belonging to Nauloji a Vatandar, resident of Parvati, having been taken up for a tank and garden, another field was given to him in exchange.
1752-53 A. D.

(398) About 100 houses being to be newly built at Pabal, a vacant site to the east of the Village was issued for the purpose.
1754-55 A. D.

(399) The farm of the revenue from Bherali palm trees in Pargana Ghosala for one year was given for Rs. 154-10-0.
1743-44 A. D.

[४००] जुन्नर प्रांतींच्या रयतेचीं घरें जळालीं मोंगलांच्या दंग्यामुळें. त्यांस घरें नवीं बांधावयाबद्दल साहित्य रसानगी यादी:—

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ७.

सीनाजी नाईक बरडे याजकडून रांधेदरवाडी येथील कुरण पैकीं देविले सुमार १००००० गवत पुळे.

घराच्या कामाबद्दल रयत लांकडें, वांसे, धारण वगैरे सरंजाम तोडून नेतील त्यास नेऊं देणें ह्मणोन सनदा.

१ मौजे रांधे येथील कुरणास.

१ मेघःश्याम बापुजी यास कीं अजमपूरच्या कुरणपैकीं नेऊं देणें ह्मणोन.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १५.

[४०१] रा० जनार्दन बल्लाळ फडणीस यांचें घर पर्वतीस नवें होत आहे. त्यास सावळ्या घाटांतून इमारतीचीं लांकडें साइली व हर-जिनसी गाडे १०० शंभर गोंदजी काळभोर कसबे पुण्यास आणील त्यास आणूं देणें. कोणेविशीं मुजाहिम न होणें. हाशीलाचा तगादा न करणें. ह्मणोन दस्तक.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. सवाल ८.

[४०२] रा० जनार्दन बल्लाळ फडणीस यांजकडील जळाऊ लांकडें सालाबादप्रमाणें रानांत तोडतील त्यास तोडूं देणें मुजाहिम न होणें ह्मणून पत्रें मोकदमांसः—

१ मौजे आधलें तर्फ पौन-मावळ.

१ मौजे कातर खडक तर्फ पौनमावळ.

---

(400) The houses of ryots in Prant Junnar having been burnt during the Mogal invasion, the grant of the following materials required for building new houses is sanctioned.

1751-52 A. D.

Grass bundles one lac to be supplied by Sinaji Naik Berad out of the Randhedharwadi Kuran.

Letters directing that the ryots requiring beams and rafters for constructing new houses should be permitted to cut and remove them.

1 To the person in charge of the Kuran at Randha.

1 To Meghashyam Bapuji directing him to allow the material to be removed from the Kuran at Anjanpur.

(401) Order was issued for allowing wood required for the construction of a new house at Parvati by Janardan Ballal Phadnis, to be brought from Savalya Ghaut without duty.

1754-55 A. D.

(402) Letters to the Patels of Mauza Andhale and Katar Khadak in Tarf Paun Maval. Permit the cutting of fuel in your forests for the use of Janardan Ballal Fadnis as is usual every year.

1755-56 A. D.

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
जिल्काद २६.

[४०३] वेदमूर्ती रा० शंकरभट खरे वस्ती मौजे हेदवी, तर्फ गुहागर, यांनीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं, मौजे मजकुरीं पांच सात झाडें आहेत. त्यांपैकीं आपल्या घराजवळ कोस एक झाड आहे, त्याजवर काळंबी बसोन मध होतो. त्यापैकीं निमे सरकारांत घ्यावा, निमे आह्मीं घ्यावा याप्रमाणें अंगऱ्याचे अंमलांत चालत होतें, त्याप्रमाणें सरकारांतून करार करून द्यावें ह्मणून त्यावरून तुह्मांस सनद सादर केली असे. तरी भटजीचे घराजवळ एक झाड असेल त्याजवर साल दरसाल मध निघेल त्यापैकीं पेशजीप्रमाणें निमे सरकारांत घेत जाणें, व निमे भटजीस देत जाणें. ह्मणून चिमाजी माणकर नामजाद तालुका अंजनवेल यास रसानगी यादी सनद १.

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे सीतेन मया
व अलफ.
रविलावल १४.

[४०४] वेदमूर्ती रा० दिवाकर भट गोडबोले यांणीं कल्याणास घर बांधावयास लांकडें खरेदी केलीं आहेत. त्यास सरकारचा शिरस्ता दर शेंकडा लांकडें पांच घ्यावयाचा आहे. तो न घ्यावा ह्मणोन भटजींनीं हुजूर विनंती केली. त्याजवरून ही सनद तुह्मास सादर केली असे. तरी भटजीपासून शिरस्तियाचीं लांकडें न घेणें. घरापुरतीं लांकडें आणूं देणें, ह्मणोन बाजी शंकर प्रांत कल्याण भिवंडी याचे नांवें सनद १.
रसानगी यादी.

ह–मामलेदार, कमावीसदार जमीन महसुलाचे मक्तेदार आणि खोत.

इ. स. १७४०-४१.
इहिदे अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर २६.

[४०५] ताहा महादलिंग जंगम व संभाजी पडवळ व रयेत मौजे नांदवी तर्फ गोवेले व बाळकोजी गवसकर पाटील मौजे चिचोली तर्फ गोरेगांव यास कौल लेहून दिला यैसेजे. तुह्मी हुजूर कसबे पुण्याचे मुकामीं येऊन अर्ज केला कीं, सरकारी गांव खोती

बितपसील:—

---

(403) Shankarbhat Khare of Hedvi in Taraf Guhagar, represented that
1760-61 A. D. during the administration of Angria, he used to receive half the quantity of honey obtained from hives on a tree near his house, and prayed that the practice might be continued. His prayer was granted.

(404) A man purchasing wood for the construction of a house in Prant
1760-61 A. D. Kalyan was required to surrender to Government 5 pieces out of every hundred purchased by him.

(405) The Khoti watan of Nandvi Dhabhole in Tarf Govele &c. belonged
1740-41 A. D. to Government. Shekh Mahamed was appointed the agent of Government to carry on the duties of the watan. The ryot

तर्फ गोवेले.
१ मौजे नांदवी,
१ मौजे दाभोळे,
१ मौजे टोळखुर्द,
एकून ३

तर्फ गोरेगांव.
१ चिचावली,
१ मलखंड कसबे गोरेगांव.
एकून २

एकून चार गांव मलखंडें कसबे गोरेगांव येथील कारभार शेख महंमद मुरजूका यास साहेबीं सांगितला आहे. त्यास हा कारभारी रयतेस पुरवत नाहीं. तर यास दूर करून गांवचा मक्ता आहे त्याखेरीज खोतीचा नफा जीवन मवाफिक सरकारांत घेऊन गांव आमचे स्वाधीन करावे व सरकारची शेरी, व कामंथ, व मलखंडे व वोसाड जमीन, व सरकाचे अर्धेल आहेत ते आमचे स्वाधीन करावे ह्मणून अर्ज केला. त्यावरून मनास आणून, मामुरीवर व रयेतीवर नजर देऊन सन मजकुरापासून सरकारची शेरी व कामथ, व मलखंडे, व ओसाड जमीन, व सरकारचे अर्धेल तुमचे स्वाधीन करून कीर्दी पावसाळी व उन्हाळी करार बेरीजः—

सन मजकूर,

८८॥३॥१॥ बरहुकूम मक्ता गल्ला खंडी.

२९ खोतीचा नफा
५० नक्त गल्ला खंडी.
२२।२ भात.
२॥३ काठण.
२५

नक्त रुपये ५०
गल्ला कैली खंडी. ११३॥३॥१॥

सन इसन्ने

बरहुकूम मक्ता गल्ला खंडी.
१०३॥३॥१॥

खोतीचा नफा.
नक्त.
५०
गल्ला
२२।२ भात.
२॥३ काठण
२५

नक्त रुपये ५०
गल्ला कैली खंडी. १२८॥३॥१॥

सन सलास.

बरहुकूम मक्ता गल्ला कैली खंडी
११९८२॥।

खोतीचा नफा
नक्त रुपये
५०
गल्ला खंडी
२२।२ भात
२॥३ काठण
२५

लंग

being dissatisfied with the agent, offered to pay to Government the amount of the farm (agreed upon by the agent) together with the profits of the watan, if the management were intrusted to them. The offer was accepted.

नक्त रुपये	गल्ला खंडी
५०	१४४८२॥।

येणेंप्रमाणें तीसाला करार केला आहे तर मक्ते याची बेरीज माहालचे शिरस्तेप्रमाणें व खोतीचा नफा नेमणूकप्रमाणें सालाचे साल सरकारांत उगवणी करून सुखरूप राहाणें, पेस्तर सालापासून सरकारचा ऊस जमीन बिघे ८२॥ अडीच तुह्मी लावून द्यावासा करार केला आहे त्याप्रमाणें लाऊन देणें. उसास तूस व जो खर्च लागेल तो सरकारांतून दिल्हा जाईल ह्मणोन कौल लिहून दिल्हा.

[४०६] त्रिंबक हरि कमावीसदार सरकार हांडे महाल मजकूरची नेमणूक:—

दिमत खासा सालीना रुपये.

इ. स. १७४०-४१.
इहिदे अर्बैन
मया व अलफ.
रजब १३.

१००० खासा.

६६० पालखी दरमाहे रुपये ६० इस्तकबील छ १ साबानपासून.

एकून अकरमाही कब्ज, बारमाही चाकरी.

७५०० राऊत ५० पन्नास एकून.

९१६०

नवहजार एकशेंसाठ करार केले असेत.

प्यादे असामी २०० यास दरमाहा अजमास अडीच, पावणेतीन, अथवा तीन याखेरीज जमातदारास कांहीं थोडेंबहुत अधीक करणें लागेल तर करणें, जाहले चाकरीचा पैका देणें. दसमाही अकरमाही वजा न करणें.

चौकीवर कारकून असामी १२ यासी दरमाहा दर असामीस रुपये ३॥ साडेतीनप्रमाणें देऊन ठेवणें. काम नसेल तेव्हां दूर करणें.

कारकून दरमाहा रुपये,

---

(406) The following charge on account of the establishment to be kept by Trimbak Hari Kamavisdar of Sirkar Hande was sanctioned.

1740-41 A. D.

Rs. 1000 The Kamavisdar.

" 660 Palanquin for 11 months at Rs. 60 per month. Service to be taken for 12 months.

" 7500 Troopers 50.

1. Two hundred peons to be entertained on Rs. 2-8. Rs. 2-12. or Rs. 3 each per month; the salary to be payable for 12 months.

1. Twelve Karkuns to be employed when necessary at the chowkis (out posts) at Rs. 3-8 each per mensem.

Karkuns at the following monthly salaries payable for 10 months, service being taken for 12 months.

२५ मजमदार २५ नारो राम फडणीस २५ शिवाजी दादाजी चिटणीस २५ शिरमाजी आवजी २० जनार्दन भास्कर १५ विसाजी यादव १५ भिकाजी तानदेव १२ बाबुजी त्रिमल १२ गोविंद शिवदेव १५ मोरी शानराज १२ शिवाजी राम १२ वेंकाजी अनंत १५ गिरमाजी निसबत सदाशिव भट पटवर्धन. (एकून २२८.) सदरहू दोनशेंअठ्ठावीस रुपये तेरा असामींस दरमाहे करार केले आहेत. बारमाही चाकरी दसमाही कबज करून पावणें.

येणेंप्रमाणें चार कलमें करार केलीं असेत. सदरहूप्रमाणें सरकार मजकूरचे ऐवजापैकीं पावते करणें ह्मणोन मशारनिल्हेच्या नांवें सनद १.

[४०७] परगणे भूपाल निसबत रामचंद्र बल्लाळ कमावीसदार यास सनदाः—

इ. स. १७४३–४४. अर्बा अर्बैन मया व अलफ. साबान ३.

तुह्मांस परगणे मजकुरची कमावीस सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन सेवा करीत जाणें तुह्मांस माहाल मजकूर करार रुपये,

७००० तुह्मांस वेतन, रसद पावणेदोन लाख रुपयास दरसदे ४ रुपयेप्रमाणें.

१६२० शिबंदी करार.

१५०० स्वार १० दरअसामीस १५० प्रमाणें.

१२० प्यादे ५ दरमाहे ३ येकूण दरमाहे १५ प्रमाणें आठमाही.

१६२०

२२४ किरकोळ असामी आठमाही करार.

१२८ जासूद ४ दरमाहे ४ प्रमाणें दरमाहे १६ प्रमाणें आठमाही.

२४ चोपदार १ दरमाहे ३ येकूण आठमाही.

३२ दिवट्या १ दरमाहे ४ येकूण आठमाही.

४० आफ्तागिरा १ दरमाहे ५ येकूण आठमाही.

२२४

--Rs.	25	Majumdar
"	25	Fadnis
"	25	Chitnis
"	25	one Karkun
"	20	one Karkun
"	60	four Karkuns on Rs. 15 each
"	48	four Karkuns on Rs. 12 each

(407) 1743-44 A. D. The remuneration of the Kamavisdar of Bhopal was fixed at Rs 4 per cent of the revenue received.

७५० तुह्मांस बक्षीस.
५०० पालखीबद्दल.
२५० कड्याबद्दल.
७५०

९५९४

येणेंप्रमाणें करार करून दिल्हे असेत. परगणे मजकूरचे ऐवजीं घेणें. ह्मणोन सनद १.

तुह्मांपासून मामल्याची रसद रुपये १७५००० एकलाख पंचाहत्तरहजार रसद देखील दिवाणगिरी व मजमु व फडनीसी घेतली असे यास व्याज दरमाहे दरसदे रुपये १॥ प्रमाणें करार केलें असे. जाले मुदतीचें व्याज व मुदल हिशेब करून परगणे मजकूरचे ऐवजीं उगवून घेणें. महालीं ऐवज उगविला नाहीं, तरी, व्याजासुद्धां सरकारांतून दिला जाईल. रसदेचे रुपये माहालीं ज्या दिवशीं पदरीं पडतील त्या दिवसापासून साहुकाराचे पदरीं पडे तोंपर्यंत देखील साहुकारी मुदत पाऊण महिन्याची करार करून दिल्ही असे. तेथून व्याज पुढें खुंटलें. व हुंडणावळ रसदे रुपयास व रसदेचे व्याजास देखील दरसदे रुपये ५ प्रमाणें करार केले असेत. परगणे मजकूरचे ऐवजीं मजुरा दिले जातील. सदरहु रसदेचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मित्या लागतील. ह्मणोन सनद १.

येणेंप्रमाणें दोन सनदा लिहून दिल्ह्या असेत.

इ. स. १७४४–४५.
खमस अर्बैन मया व अलफ
सफर १९.

[४०८] परगणे मनोर येथील मक्ता तीसाला नरोत्तम भगवंत परदेशी यासी दिल्हा होता त्यास परगणे मजकूरची रयत हुजूर येऊन फिर्याद जाली. त्यास रजावद नाहीं. याजकरितां रयतेचें वृत्त मनास आणून मक्ता त्याजकडून दूर करून रघुनाथ विठ्ठल व केशव भट आठवले यासी खोती करार करून सांगितली असे. इस्तकबील सन मजकूर तागाईत सन सबा अर्बैन तीसाला ऐन जिनस व नक्तबाब देखील नदी गर्क व जंगल गर्क व दर्या गर्क जमीन व भुताले गांव व देशमुखीचे गांव कुलबाब कुलकानु मक्ता करार केला असे.

× × × × × × × × ×

1744-45 A. D.

(408) The (land revenue) farm for 3 years of the Pargana of Manora, was given to Narotam Bhagwant. The ryot of the Pargana being dissatisfied with him, laid a complaint before the Huzur. The farm was therefore cancelled.

येणेंप्रमाणें सन मजकुरीं पांच हजार दोनशें रुपये दाहा आणे नक्त व गल्ला आठशें सवा एकूणपन्नास मुडे सवा दाहा कुडव; व सनसीत दुसरे साल पांचहजार सहाशें साडेसत्तावन रुपये चवल नक्त व गल्ला नवशें सवाब्यायशी मुडे सवादाहा कुडव; व सन सबा तिसरे साल नक्त साहाहजार एकशें सवापंधरा तीन आणे व गल्ला अकराशें सवापंधरा मुडे सवादाह कुडव याप्रमाणें. याखेरीज—वेट दरसाल पेलणें सुमार अडीच हजार व नव घेणें दोनशें व कोळईस पेंढे पन्नास; व किल्ले कालदुर्गास शाकार दोनहजार दोनशें पंधरा व किल्ले टकमकेस शाकार दहा हजार साडेपांचशें याप्रमाणें करार केले असे–तर सदरहुप्रमाणें सालाचे साल उगवणी करून देऊन पावलीयाची कबज घेणें तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. याखेरीज जाजती आकार होईल तो शिबंदी व माहाल मजकुरीं खर्च करणें, सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करून कीर्द आबादानी करणें. परगणे मजकुरीं हल्लीं कुळें आहेत. व हल्लीं परमुलकी नवीं कुळें आणून आबादानी करणें आणि तिसरे सालीं सदरहु कुळांची रुजुवात करून देणें. कूळ तफरका होऊं न देणें, ह्मणोन सनद १.

(४०९) माहाल निसबत लक्ष्मण शंकर यासी सालगुदस्तप्रमाणें सालमजकुरीं मामला सांगोन सनदा लेहून दिल्हा. कित्ता सनद माहाल बितपसील:–१ परगणे सिरोज तुमजे व कचभर.

इ. स. १७४५–४६
सीत अर्बैन
मया व अलफ.
साबान २६.

१ प्रांत बुंदेलखंड मामला पावणेतीन लक्षांचा.

१ परगणे अहिरवाडा, १ परगणे उचाड, एकून चौमहालाचा मामला तुह्मांस सांगितला असे. इमानें इतबारें वर्तोन चौकशीनें अंमल करणें. तुह्मापासून सदरहु माहालाची रसद रुपये ३२०००० तीन लक्ष वीस हजार घेतले. यासी व्याज दरमाहे दरसदे रुपये १ प्रमाणें बिनसूट करार केलें असे. जाले मुदतीचें व्याज व मुद्दल हिशेब करून माहालचे ऐवजीं उगवून घेणें. कदाचित् माहालीं ऐवज उगवला नाहीं, तरी सरकारांतून व्याजासुद्धां दिला जाईल. रसदेचा ऐवज साहुकाराचे दप्तरीं पडे तोंपर्यंत व्याज पडेल तें रास्ती मजुरा दिल्हें जाईल. सदरहु रसदेच्या ऐवजास हुंडणावळीचा शिरस्ता दरसदे रुपये ४ औरंगाबाद पावेतों, ४॥ नाशीक पावेतों, ५ पुण्या पावेतों. येणेंप्रमाणें चार, साडेचार, पांच रुपयेप्रमाणें करार करून दिल्ही असे मजुरा पडेल. तुह्मास मुशाहिरा रसदेचा दरसदे रुपये ४ प्रमाणें १२८०० बारा हजार आठशें करार केले असेत, माहालचे ऐवजीं घेणें. सदरहु रसदेचा भरणा सरकारांत करून जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मिया लागतील ह्मणोन सनद १.

---

(409) The Màmlat of Bundelkhand was entrusted to one person, and Rs 320,000 were received from him in advance on account of land revenue. His remuneration was fixed at Rs. 12,800 at Rs. 4 per cent of the revenue. Sanction was given to the expenditure of Rs 25,000 on establishment.

1745-46 A. D.

इ. स. १७४५-४६ सीत अर्बैन मया व अलफ. रमजान ३.

(४१०) परगणे खांडवा निसबत बापुजी मेघःश्याम याजकडे परगणे मजकूरची कमाविसी सालगुदस्ताप्रमाणें सालमजकुरीं करार करून तीसाला जमाबंदी करार केली असे. अजदेहेखेरीज मौजे छगांव माखण देहे २७५ एकून तनखा रुपये ११३५१६॥ एक लक्ष तेरा हजार पांचशें साडेसोळा रुपये पैकीं वजा तनखा रुपये.

७६७८॥। खराब गांव ४१ बितपसील

८४६५॥ नादार गांव तनखा १२७८७॥

पैकीं वजा जुजबी वस्ती जाहली आहे त्याची जमाः—

३३२२ सन खमसांत जमा झडतीस.

१००० पेस्तर तीसाला चढ दर साला रुपये १००० प्रमाणें तीसाला रुपये २००० पैकीं

४३२२

बाकी तनखा वजा

१६१४४।

बाकी तनखा रुपये.

९७३७२। ऐन तनखा.

९७३७ सरदेशमुखी दरसदे १० रुपये प्रमाणें.

१०७१०९।

एकून एक लक्ष सात हजार एकशें सवानऊ रुपये. यासी जमाबंदी तीसाला इस्तकबिल सनसीत सालमजकूर तागाईत सनसमान अर्बैन तीसाला करारः—

सालमजकूर सन सीत रुपये.

४५६६६॥ बरहुकूम गुदस्त देखील धानोरा इस्लामपूर व बोरगांव रुपये

४१५०९॥ ऐन.

४१५७ सरदेशमुखी.

४५६६६॥

१३५०१। जाजती सालमजकूर.

१०११९॥ ऐन इस्तावा

१०१२ सरदेशमुखी.

१११३१॥

२३६९॥। कित्ता जाजती देखील सरदेशमुखी

१३५०१।

५९१६७॥।

सन सबा अर्बैन रुपये.

५९१६७॥। बरहुकूम गुदस्त.

११३३९ जाजती.

१०३०८ ऐन.

१०३१ सरदेशमुखी.

११३३९

७०५०६॥।

सन समान अर्बैन रुपये.

७०५०६॥। बरहुकूम गुदस्त.

११२४३ जाजती

१०२२१ ऐन इस्तावा.

१०२२ सरदेशमुखी.

११२४३

८१७४९॥।

येकूण येणेंप्रमाणें सनसीतांत एकुणसाठ हजार एकशें पावणेअडसष्ट रुपये व सन सब्बा सत्तर हजार पांचशें पावणेसात रुपये व सन समानांत तिसरे सालीं एक्यायशीं हजार सातशें पावणेपन्नास रुपये. याप्रमाणें करार केले.

जकात	सरकारबट्टा दरसदे	सादील दरसदे	भेट गांवगन्ना	चिठीमसाले
१	रुपये ३८=	रुपये ३ प्रमाणें	१	१
	१	१		

हवालदारी	खंड फुरोई व कमाविसबाब
१	१

येणेंप्रमाणें सात कलमांचा आकार होईल त्याचा हिशेब व ऐवज सरकारांत द्यावा व तीसाला मख्याची उगवणी सालाचे साल सरकारांत करून पावलीयाची कबजे घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल, व ओसगांव व नादारगांवाचा तनखा बाद दिल्हा आहे. त्यापैकीं गांव लागतील त्याचा ऐवज व हिशेब अलाहिदा सरकारांत द्यावा. याखेरीज गुरें दरसाल ५० सरकारांत (२५ गाई उत्तम, २५ बैल उत्तम) २० रा० महादोबा (१० गाई उत्तम, १० बैल उत्तम) एकून ७० दागिने सरकारांत देऊन पावलीयाचे जाब घेणें ह्मणून बापुजी मेघःश्याम याचे नांवें सनद दिल्ही १.

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल २०.

[४११] मामले रेवदंडा येथील मक्ता महादाजी अनंत याजकडे होता, तो त्याजकडून दूर करून पेस्तर साल सन तीसा अर्बैनापासून सात सालां बहिरोराम यास मक्ता सांगितला असे, रुपये.

१९५०१ सन तीसा अर्बैन.

---

(410) The Pargaṇà of Khàndwe was given in Kamàvis to Bàpuji Meghashyàm for 3 years, the amount of land revenue to be paid to Government being fixed at Rs. 59,167 Rs. 70,506 and Rs 81,749

1745-46 A. D.

The revenue on account of the other items, named below, was also to be paid to Government:—

1 Octroi.
1 Sirkár *Battá* (discount) at Rs. 3-2-0 per cent.
1 Sádil or contingent allowance of Rs. 3 per cent.
1 Bhets from villages (presents).
1 Masàlà-Fees levied from persons summoned to the Huzur to answer a charge &c.
1 Hàvàldàri.
1 Fines and Kamàvis bàb.

The Kamàvisdàr was further to supply 25 cows and 25 bullocks to Government, and 10 cows and 10 bullocks to Mahàdabà (Purandare).

(411) The Màmlà of Revdandà was taken back from Mahàdàji Anant, and was farmed out for 7 years to Bahiro Ràm, for an annual payment of Rs. 136,507. The following instructions were issued:—

1747-48 A. D.

१२२०० बरहुकूम गुदस्त.

११००० अगर बागाईत, व जिराईत, व वण, घरटका, व जकात, व थलभरीत, व थळ मोड, व जळमार्ग, व खुष्की, व तरी, व मोहतर्फा, देखील कोरला खेरीज फुरोही कुलबाब कुलकानु.

१२०० तंबाकूचे रेंदाचे.

१२२००

७३०१ जाजती चढ साल दरसाल.

१९५०१

१९५०१ सन खमसेन.

१९५०१ सन इहिदे खमसेन.

१९५०१ सन इसन्ने खमसेन.

१९५०१ सन सलास खमसेन.

१९५०१ सन अर्बा खमसेन.

१९५०१ सन खमस खमसेन.

१३६५०७

येणेंप्रमाणें एक लक्ष छत्तीस हजार पांचशें सात रुपये सात सालां मक्ता करार केला असे. सदरहुप्रमाणें दरसाल एकुणीस हजार पांचशें एक रुपया सरकारांत वसूल देत जाणें, यासी शिरस्ता व तहः—

पेशजी मोह तर्फा व घर देण्याचे कौल आहेत त्याप्रमाणें पाळावें. कलम १.

जकातीचा शिरस्ता सुदामत आहे त्याप्रमाणें अंमल करणें कलम १.

---

1. The kauls previously issued in regard to Mohotarfà and house-tax should be respected.
1. Octroi should be levied at the usual rates.
1. The amount on account of Mahàl should be levied separately. No deduction for the same would be allowed in the amount of the farm.
1. Steps should be taken for planting in every Agar (field), new cocoanut trees at the rate of 5 trees for every 100 trees now existing.
1. Two Karkuns would be allowed as before at the cost of Government.
1. No levy should be made on account of wheels for drawing water, already constructed by Government.
1. The special exemptions granted to Bhandàris should be continued. A set off would be given for these exemptions in the amount of the farm.
1. In case of an invasion of the country by the Portuguese, due remissions would be given in the amount of the farm.
1. Tobacco should be sold to merchants and traders at the rate of Rs. 5—10, per maund.

माहाल मजकूर मक्त्याचे बेरजेखेरीज घ्यावे, मक्त्यांत मजुरा पडणार नाहीं. कलम १.

अगराची लावणी दरसदे कदीम माडास पांच माड दरसाल नवे लावावे. कलम १.

कारकून असामी २ दोन मक्त्याशिवाय पेशजीप्रमाणें करार असेत. कलम १.

आजपावेतों राहाट रहाटवड सरकारांतून आले आहेत, त्याचा पैका सरकारांत न घ्यावा. कलम १.

भंडारी यास सरकारांतून घर देणें वगैरे पेशजीचे शिरस्त्याखेरीज रयात जाली आहे ते सदरहु मक्त्याचे बेरजेंत मजुरा पडेल. कलम १.

आफ्त फितूर फिरंगी याचा मातबर वगैरा जाला तर मजुरा दिला जाईल. कलम १.

तंबाकु विकावयास शिरस्ता शाई वजनें दरमणीं ५॥= रुपये साडे पांच चवल प्रमाणें साहुकार लोकांस व उदमी लोकांस विकत देत जाणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें नऊ कलमें करार केलीं असेत. सदरहुप्रमाणें तुह्मास मजुरा पडतील. व तुह्मी सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करीत जाणें. येणेंप्रमाणें कौल लिहून दिल्हा असे छ. १७ जमादिलावल.

इ. स. १७४७–४८.
समान अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलावल २४.

(४१२) आणाजी साटक(म?) शिलेदार याजकडे मौजे भालीवाडी तर्फ नीड परगणे नसरापूर प्रांत कल्याण येथील पेस्तर साल सन तीसा अर्बैनापासून मक्ता करार केला:—

सालमजकुरीं ऐन मक्ता आहे त्यास दिढी चढ घालून साल दरसाल जे बेरीज होईल ते घ्यावी. कलम १.

---

(412) The Village of Bháliwádi in Tarf Nidi in Parganá Nasrápur of Piánt Kalyán was entrusted to A'nnáji Sátam Shilledár, and the following instructions were issued:—

1747-48 A. D.

1. The revenue of the current year should be increased by one half, and collections should be made accordingly.
1. The fields of Government servants should be continued to them. The cultivators should be protected.
1. Carriers should be supplied for the removal of things from village to village in accordance with permits issued by the Huzur on the officer of Kalyán Prànt. The carrier of one village should be relieved at the next neighbouring village and should, in no case, be compelled to proceed further on.
1. The quantity of grain to be purchased in the village, should also be increased by one half.
1. Materials for thatching, should be sent to Ráj Máchi as usual.
1. An inspection of houses would take place in the following year, and there would then be a reasonable increase in the amount of the house-tax.

गांवांत चाकरमाने आहेत. त्यांचीं शेतें त्यांजकडे राखोन शिरस्तेप्रमाणें वाजवी उगवणी करावी. कुणबी गांवांत आहेत त्यांस नांदवावें. कलम १.

हाजीर बेगारी हुजूरचे व कल्याणचे दस्तक असेल त्याप्रमाणें चालवावें. याखेरीज किरकोळ अगत्य अगत्य चालवावें. मागील गांवचा बेगारी पुढें जाऊं न द्यावा. कलम १.

ऐन जिन्नस खरेदी सालाबाज आहे. त्यास दिढी चढ बाजे मोकासीयाप्रमाणें करार केला, सबब खरेदी भात, उडीद, हरभरे, तूप, गोणपाट माफ. कलम १.

शाकार, चुडी, वोंडा, पानताव्या, सालाबाजप्रमाणें राजमाचीस पावाव्या. कलम १.

घरठाणींची सन तीसाची पाहाणी करून पेस्तर चढ जीवन माफक घालून मक्ता करार होईल. कलम १.

गांवचे पेशजीचे बेरजेवर दिढी चढ बसवून बेरीज करार होईल त्याप्रमाणें दोन, चार हस्तेबंदी करून सुभा वसूल घेणें. याखेरीज जाजती किरकोळ उपद्रव न देणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून गांव मशारनिल्हेकडे दिल्हा असे.

इ. स. १७४८–४९.
तीसा अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान ४.

(४१३) आणाजी शामराज कमावीसदार परगणे निंबाईत यास पत्र कीं, परगणे खुलदा(द)हन येथील इजारा पूर्वीं तुह्मीं हुजुरुन केला होता. त्यास मौजे किनगांव परगणे मजकूर या गांवाकडे तुह्माकडील ऐवज बाकी राहिला. याज करितां मौजे मजकूरचे पाटील कुळकर्णी हुजूर आणून कैदेंत ठेविले होते. ऐशास पाटील कुळकर्णी यांणीं हुजूर विनंती केली कीं, आपणांकडे बाकी रुपये १९२५ सवा एकुणीसशें आहेत. त्यांपैकीं सोळाशें रुपये हरतरतूद करून जमा केले आहेत, हे आणाजी शामराज देववितील त्यास द्यावे. सवातीनशें बाकी राहिली ते द्यावयासी ताकद नाहीं. कृपाळु होऊन माफ करावे ह्मणोन. त्याजवरून मनास आणितां हे नातवान, द्यावयासी ताकद नाहीं. याकरितां सवा तीनशें रुपये यांस माफ करून कैदेंतून सोडून गांवावर पाठविले असेत. तुह्मी यांस सवातीनशें रुपयांचा तगादा न करणें. सोळाशें रुपये येथें आले. ते तुह्मी रा० मोरो कृष्ण कमावीसदार जकाती प्रांत पुणें व जुन्नर यास देविले. ते रा० जीवाजी गणेश याचे गुजारतीनें मशारनिल्हेस देऊन मोरो कृष्ण याचे कबज घेऊन जीवाजी गणेश यांचे स्वाधीन केलें असे. ते तुह्मांकडे पावते करतील. सदरहु

1748-49 A. D.

(413) The revenue-farm of Parganá Khuldádan was taken by Annáji out of the amount of revenue due to Annaji by the village of Kingaum, Rs. 1,925 remained in arrears. The Patil and Kulkarni were therefore brought to the Huzur and were kept in confinement. They subsequently represented that they had managed to collect Rs. 1,600, that the amount should be paid to Annáji, and that the remainder of the arrears should be remitted. Their request was granted and they were set at liberty.

सवा एकोणीसशें रुपयांचे कागद कतबे पाटील कुळकर्णी यांचे तुह्मी घेतले असतील ते फिरून देणें. यांणीं सांगितलें कीं, सवा एकुणीसशें पहिली बाकी होती; त्याचा कागद लेहून घेतला त्यापैकीं पंधराशें रुपये त्यांस पूर्वींच दिल्हे. सवा एकुणीसशें रुपये यांचा मजकूर सदरहुप्रमाणें जाला आहे. सवा चौतीसशांचें खत आहे तें देववावें. ह्मणोन विनंती केली; त्यास सदरहुप्रमाणें सवाचौतीसशें रुपयांचें खत घेतलें असेल तें पंधराशें वसूल आला असेल तो मनास आणून सदरहु खत देणें. ह्मणोन मशारनिल्हेस पत्र सादर.

सदरहु एकूणीसशें पंचवीस रुपयांखेरीज बाकी असेल ते भरून देऊं ह्मणोन मौजे मजकूरचे पाटील कुळकर्णी यांणीं कतब लेहून हुजूर दिल्हा असे.

(४१४) मक्ता निसबत अंबाजी दादाजी तर्फ पाली व कसबे पाली व मौजे खोरें येथील

इ. स. १७४८–४९.
तीसा अर्बैन.
मया व अलफ
जिल्हेज ४.

नक्तबाब व गौळी याजकडील तुपाचा मक्ता सालमजकूर पावेतों तुह्मांकडे आहे. त्यावरील पेस्तर सालापासून चढ घालून पुढें चौसाल मक्ता व रामाजी बाबाजी याजकडे जिराईताचा व कमाविसीचा मक्ता होता त्यावर साल मजकुरापासून चढ घालून पंच सालां मक्ता करार सालें बितपसील:—

सन तीसा आर्बैन. नक्त रुपये.
२७१३।=॥ नक्त बाब बरहुकूम गुदस्त
७०० कमावीस देखील मसाले व खंड
गुन्हेगारी बरहुकूम गुदस्त

३४१३।=॥

ऐन जिन्नस
गल्ला खंडी साडेतीसेरी
६६२॥४।

बरहुकूम गुदस्त मक्ता
६३८८॥= मक्ता
२४॥३॥१ दरमहालपैकीं

६६२॥४।

सन खमसेन
नक्त रुपये
३४१३।=॥ बरहुकूम गुदस्त
५८७॥.॥ जाजती चढ

४००१

ऐन जिन्नस
गल्ला साडेतीसेरी
बारुळें मापें बरहुकूम गुदस्त
खंडी
१०५०
तूप वजन कच्चे
४॥ बरहुकूम गुदस्त
१ जाजती चढ

५॥

(414) The Tarf of Páli and other Tarfs were farmed out for larger amounts than those received last year. The farmer was, however, directed to take care that the increase in the amount of the farm did not press so heavily on the ryots as to induce them to leave the village, and that Government would not mind if a somewhat less amount than that fixed was realised every year.

1748-49 A. D.

३८७०|||. जाजती चढ

३३१|४||१|| दिढी

९५||१८१|| कित्ता जाजती

३८७८|||.

१०५०

तूप वजन कच्चे खंडी

४|३|||२|| ऐन मक्ता बरहुकूम गुदस्त

०१८७|| जाजती साडेचार खंडीचे भरीस म्हणोन

४||

सन इहिदे खमसेन

बरहुकूम गुदस्त बेरीज

नक्त रुपये

४००१

ऐन जिन्नस

गल्लाखंडी	तूपवजन
१०५०	५		

सन इसन्ने खमसेन

बरहुकूम गुदस्त

नक्त रुपये

४००१

ऐन जिन्नस

गल्ला खंडी	तूप कच्चे वजन
१०५०	खंडी ५||.

सन सलास खमसेन

बरहुकूम गुदस्त जमा बेरीज

नक्त रुपये

४००१

ऐन जिन्नस

गल्लाखंडी	तूप वजन कच्चे खंडी.
१०५०	५		

येणें प्रमाणें मक्ता करार करून तुह्मांकडे दिल्हा असे. पहिलें साल नक्त रुपये चौतिसशें सवातेरा साडेतीन आणे, व गल्ला साडे दहाशें खंडी व तूप कच्चे साडेचार खंडी. दुसरें साल नक्त रुपये ४००१, व गल्ला साडे दाहाशें खंडी व तूप साडे पांच खंडी. तिसरें साल बरहुकूम गुदस्त. चवथें साल बरहुकूम गुदस्त. पांचवें साल बरहुकूम गुदस्त. सदरहु मक्त्या पैकीं नक्त बाब व तुपाची कबुलायत तुमची, व तिराइताचें हमीपत्र घनशेटी कर्जे यांचें घेतलें असे. सालाचें साल सरकारांत वसूल देऊन मामल्याची लावणी करणें ह्मणोन. सदरहु खेरीज कलमें:—

सन मजकुरीं गुदस्ताची बाकी व साल मजकूरची जमा एकंदर करून दोनशें खंडी तकूब ठेवून बाकी वसूल घ्यावा. व पेस्तर सालीं तकूब व सालमजकूरची जमा झाडून वसूल घ्यावा. पुढें दरसाल मक्त्या प्रमाणें वसूल घ्यावा. कलम १.

किल्ले विसापुरास तांदुळभाडें दर खंडीस रुपये ८ प्रमाणें सरकारांतून घ्यावें. कसोशीमुळें कमीजालें तरी करावें. याप्रमाणें भाडें देऊन क्षेपनिक्षेप तांदुळ बारुळें मापें खंडी २०० दोनशें किल्ले मजकुरास पोंहचवावे. कलम १.

रामाजी बाबजी याचे अमलाची बाकी असेल ते वसूल करून सरकारांत घ्यावी. व त्याचे नफ्याची बाकी पंधरा खंडी पावेतों असेल ते त्यास द्यावी. कलम १.

रयतेचा बोभाट येऊं न द्यावा; जमीन वोस आहे ते लावावी. कोणाचा आकस कोणी न करावा. कलम १.

जाजती मक्ता पडला ह्मणून कुळें फार उठोन गेलिया कार्यास येणार नाहीं. दरसाल पेशजीचे आडसटीयानें दहापांच खंडी अलीकडे पलीकडे जाहल्यानें कार्यास येईल. मजुरा पडेल. कलम १.

येणेंप्रमाणें करार केला असे. याप्रमाणें वर्तणूक करून मामल्याची कीर्द आबादानी करणें ह्मणोन सनद १.

(४१५) नारो त्रिंबक महालानिहाय प्रांत राजपुरी यासी पेस्तर साल सन खमसेनापासून करार जाबता करून दिल्हा.

इ. स. १७४८–४९.
तीसा अबैन.
मया व अलफ.
रविलावल ६.

गल्याचें माप किल्याच्या कोठीस वगैरे हस्यांनीं वाजवी घ्यावें. त्याची कसर वर्ताला दरमणी कैली अधोली प्रमाणें घ्यावयाचा करार केला असे. सदरहुप्रमाणें रयतेपासून घेत जाणें. जाजती न घेणें. कलम १.

वाहीयास टोणगे बैल रयत घेईल त्यास पांच साला मक्ता आहे तोंपर्यंत जकात न घ्यावी. कलम १.

सन तीसाची बाकी खमसेनांत राहिली त्यापैकीं हजार खंडी पावेतों तसरे घ्यावे. बाकी ऐन जिनसी वसूल घ्यावा. कलम १.

---

(415) The following instructions were issued to Náro Trimbak of Pránt Rájpuri.

1748-49 A. D.

1. The corn to be received by Government, should be properly measured; a surplusage at the rate of one Adholi (two sheers) per maund only being levied.
1. Bullocks and buffaloes purchased for purposes of agriculture by the ryots, should be exempted from octroi for 5 years.
1. Out of the revenue that might remain in arrears till next year, 1000 Khandis should be converted into cash and the rest should be levied in kind. (There is one another condition which is not quite clear.)
1. When a revenue in kind is to be converted into cash, one Khandi of corn should be held equal to 15 Rupees.
1. People coming from other countries should be exempt from house-tax for 3 years.

महालानिहायचीं कुळें जातील, व येतील, त्याचा शिरस्ता महाल बितपसील:—

११ राजापुरी सुभा, मामलें तळें; १ परगणे घोसाळें, १ तर्पे निजामपूर, १ तर्पे गोरेगांव, १ तर्पे गोवळें, १ तर्पे बीरवाडी, १ तर्पे मांडलें, १ परगणे मुरुड नांदगांव, १ परगणे झेसळें, १ परगणे दिवे, १ परगणे श्रीवर्धन (एकूण अकरा.)

३ सीमाहाल. १ तर्फ अष्टे, १ तर्फ आधारणे, १ तर्फ आतोणे (एकून तीन).

१ तर्पे नागोठणें.

१ तर्पे अष्टमी.

१ तर्फ पाळ हवेली.

१७

येणेंप्रमाणें सतरा महालांपैकीं हबशाकडील मुतसील माहालाचीं कुळें येतील तीं सरकारतर्फेकडील मुतसील माहालीं जमा धरावीं. व सरकार तर्फेचे मुतसील महालाचीं कुळें हबशाकडे मुतसील महालीं जातील, तीं बाद घालावीं. वरकड महालाचीं कुळें हबशाकडे जातील तीं बाद न घालावीं. वरकड हबशाचे महालाखेरीज साडे अकरा महालांत कुळें परस्परें जातील व येतील, तीं बाद घालीत जावीं व जमे धरीत जावीं. येणेंप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

गल्याची नेमणूक होऊन रयतेपासून तसेरे घ्यावयाचा करार सालोसाल होईल. त्याप्रमाणें दर खंडीस रुपये १५ पंधराप्रमाणें तसेर घ्यावे. जाजती न घ्यावें. कलम १.

परमुलकी कूळ येईल त्यास घर देणें तीन वर्षेपर्यंत माफ केलें असे. पुढें शिरस्तेप्रमाणें घ्यावें. कलम १.

पेंढे दरखंडीस पन्नास प्रमाणें पेशजी होते त्यास मागील मक्त्याप्रमाणें दर खंडीस पेंढे चाळीस प्रमाणें हल्लीं करार केले असेत. सदरहुप्रमाणें घेत जाणें. कलम १.

महारास राबणुकेचा एकमाही रुपया एक प्रमाणें सरकारांत घ्यावयाचा करार होता तो मागील मक्तीयासी माफ केला असे; त्याप्रमाणें हल्लींचे मक्तीयासी माफ केला असे. प्रयोजन लागलीयासी सरकारचे आज्ञेप्रमाणें वेटीस पाठवीत जाणें. कलम १.

1. Bundles of rice-straw should be collected at the rate of 40 bundles for each Khandi (of assessment) be levied in kind.
1. The levy of Re. 1 per month from the Mahárs in lieu of service is remitted. Should necessity arise, they should under Government orders, be called upon for service.
1. Should it appear on enquiry that the Khot of a village, could afford to pay more to Government than he did, the amount of his farm should be fixed accordingly. In case he refused, the village should be taken back from him and given over to another khot.
1. Every effort should be made to collect from the ryots the amount of

गांवगन्ना खोत आहेत त्यास चौकशीमुळें जाजती जीवन असेल त्याप्रमाणें मक्तीयाचा ठराव करावा, जो कबूल करील त्यास गांव खोतीस द्यावा. कबूल न करील त्याचा गांव दूर करून दुसऱ्या खोतास द्यावा. कलम १.

मक्ता रयतेकडून साधतां साधेल तो साधून ध्यावा. रयतेचा बोभाट हुजूर येऊं न द्यावा. कलम १.

वेट बेगार किल्लेयास वगैरे सरकारकामाची नेमणूक आहे त्याप्रमाणें वेट बेगार ध्यावी. वरकड माहालकरी वगैरे कोणास ध्यावयासी प्रयोजन नाहीं. कलम १.

येणेंप्रमाणें अकरा कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करीत जाणें ह्मणून करारजाबता करून दिल्हा. सदरहु खेरीज साडेचार माहालची सालमजकुरीं सन तीसांत कुळें गयाळ जाहलीं त्याचा धारा साल मजकुरीचे मक्त्याप्रमाणें गल्ला कैली नवशें बासष्ट खंडी होतो, त्याचे जाबते कुलारगवार ? महालकरी यांणीं पाठविले. त्यास गयाळपैकीं खमसेनच्या मक्त्यासी गल्ला कैली खंडी ९५० साडे नवशें वजा करून बाकी बेरजेवरी मक्ता करार करून दिल्हा. त्यास नारो त्रिंबक रवाळे गेलियावर चौकशी करावी. चौकशीमुळें गयाळपैकीं कांहीं कमी जाहलें तरी जें कमी होईल तें जमे धरून वरकड मक्त्याप्रमाणें चढसुद्धां खेरीज मक्त्याची सनद उगवणी सरकारांत करून ध्यावी. येणेंप्रमाणें करार करून करार जाबते यावर लेहून दिल्हा असे.

करार जाबता याखेरीज मक्ता जाहला यामुळें रयतेनें तगाई गल्ला मागितला तरी एक साल शेंदोनशें खंडीपावेतों देणें. आणि हंगामशीर उसना उगवून घेणें पुढें तगाई न देणें. याप्रमाणें करार केला असे.

महालानिहाय प्रांत राजपुरी येथील लावणी सचनीचे कामाकाजाबद्दल जदीद कारकून पेस्तरसाल सन खमसेनापासून करार करून पाठविले आहेत, त्यास मोईन सालीना रुपये १०० त्रिंबक हरि, ५० विठ्ठल कृष्ण निसबत बाळाजी दादाजी, एकूण १५० दीडशें रुपये करार केले असेत. तरी याजपासून चाकरी घेऊन यासी वेतन पेस्तर साल खमसेनापासून प्रांत मजकूरचे ऐवजीं पावीत जाणें. ह्मणोन खंडोजी माणकर यासी सनद १.

---

revenue fixed. No cause should however be given to them to complain to the Huzur.

1. The ryots should render service gratis for forts and for other Government purposes as before. No other officer should be allowed to exact their services gratis.

1. Should the ryots demand Tagái one hundred or two Khandis of corn should be given them and should be recovered in the next year.

(४१६) प्रांत सुरगाण येथें गैर अमली तर्फा आहेत तेथील जागीर व मुकासी व सरदेशमुखीचा अंमल महाल बितपसील:—

इ० स० १७५०।५१
इहिदे, खमसेन, मया व अलफ.
रजब २३.

१ परगणे हणमंतगांव, १ परगणे सुरंजन, १ परगणे मवासगांव, १ परगणे वासुरणे, १ परगणे कालेगांव, १ परगणे खांबलगांव, १ परगणे बोरें, १ परगणे हातगडवासदें, १ परगणे डागाण, १ जिरोडा वाहागड, १ परगणे चिचलें, १ परगणे हिवरगांव, १ परगणे कोरबळ, १ परगणे राहुंडा, एकूण चौदा माहालांची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन चौकशीनें अम्मल करणें. याखेरीज गैर अंमली तर्फा आसपासच्या असतील त्यासुद्धां सदरहु तर्फा कोळी याचे निसबतीचे गड, कोट, ठाणीं असतील तीं हस्तगत करून अंमल बसवणें. सदरहु तर्फांपैकीं बाबती व सरदेशमुखीकडे ऐन अंमल व जकातीचा अंमल चालत आला असेल तो वजा करून बाकी तर्फांचा अंमल कुलबाब पडलें पान वगैरे अमली घाटाचे जकातीचे आकारासुद्धां आकार होईल त्यांपैकीं निमे ऐवज सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाचे जाब घेणें. बाकी निमे ऐवज राहील त्यांपैकीं, नजर ह्मणून रुपये ५०० पांचशें सरकारांत पावते करणें. बाकी ऐवज राहील तो शिबंदी व सरदारी व किल्ल्याचे बेगमीस वगैरे खर्चास देविला असे; घेणें. प्रसंगोपात्त उचीत जाणून तुमचें साहित्य कागदीं पत्रीं वगैरे जे जे समयीं जसजसें करणें लागेल तसतसें केलें जाईल ह्मणून शिवाजी नरहर याचे नांवें सनद सादर.

येविशीं सनदा व ताकीद पत्रें:—

---

(416) A sanad issued to Shiváji Narhar—setting forth that the Tarfs of Aránt surgána which are not under the jurisdiction of Government but of which the Jághir Mokásá and Sardeshmuki Amal are receivable by Government are as follows.

1750-51 A. D.

1	Pargana	Hanmantgaon.
1	"	Suranjan.
1	"	Mavásgaon.
1	"	Vásurna.
1	"	Kálegaon.
1	"	Khámbalgaon.
1	"	Bore.
1	"	Hátgadwásda.
1	"	Dágán.
1	"	Jirodábáhágad.
1	"	Chichla.
1	"	Hivargaon.
1	"	Korwal.
1	"	Ráhundá.
14		

१४ मोकदम देहाय परगणे मजकूर यांस सनदा सदरहुप्रमाणें.

१४ देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर यास सदरहुप्रमाणें.

१८ साहित्यपत्रें; १ कुसाजी देशमुख परगणे दिंडोरी. १ बचाजी देशमुख प्रांत सुरगाण. १ बर्वाजी देशमुख ज(न)नासीकर. १ लोहनाईक यांसी. १ लोहअंकुश यांसी. १ जुजार नायकीण. १ मोह नायकीण. १ रामजी मल्हार यास. १ कृष्णशहा यांसी. १ रामदेव राणा संस्थान रामनगर. १ लखधीर संस्थान पेठ. १ गुलाबसिंग संस्थान वासदें. १ यशवंतराव दाभाडे सेनापति. १ फत्तेसिंग भोसले. ४ डोले घाटचे कमावीसदारास.–(१–०.१–०.१–०.१–० एकून चार.)

४६

The Kamávis of the above fourteen Mahâls has been assigned to the addressee. He should therefore conduct himself honestly and faithfully, and manage the same carefully. If there are other Tarfs in the neighbourhood under foreign rule, they together with the Forts, Hill forts, and Thánás in the occupation of Kolees, should be taken possession of and brought under Government management. After the deduction of Ain Amals and customs, as may be in force, the net revenues of Bábtees, and Sardeshmukhi Amals including Kulbáb, Kulkánu &c, and tolls of the Ghauts, should be collected; of this collection one half should be paid to Government and a receipt for the same obtained; and out of the other half Rupees 500, five hundred, should be paid to Government as Nazar (relief), the remainder being appropriated for the expenses of Sibandees, Sardári and Vakili. Assistance by way of letters &c, will be afforded, if deemed necessary, or as occasion may require.

To this effect Sanads and letters are issued as follows :—

14 Sanads to Mokadams of the said Pargana.

14 Do to District Hereditary officers of Do.

18 Letters of assistance to—

1. Kusáji Deshmukh of Pargana Dindori.
1. Bacháji Deshmukh of Pargana Surgán.
1. Barwáji Deshmukh of Nanásikar.
1. Loha Náik.
1. Loha Ankus.
1. Junjár Nâikin.
1. Moha Nâikin.
1. Rámaji Malhár.
1. Krishna Shah.
1. Rámdevráná (Torn) of Nagar.
1. Lakhádir of Saunsthân Peth.

(४१७) परगणे गोताळें सरकार दौलताबाद येथील मुकासबाब व बाबती सरदेशमुखीची कमावीस साल मजकुरीं तुह्मांस सांगितली असे. इमानें इतबारें वर्तोन चौकशीनें अंमल करणें. आकार होईल त्यापैकीं चौथाई शिबंदीचे खर्चास घेऊन उरला ऐवज सरकारांत पावता करून कबज घेणें. ह्मणोन खंडो काकाजी यांचे नांवें सनद लेहून दिल्ही असे १.

इ० स० १७५०-५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रमजान १२.

(४१८) परगणे करोली व मंडरायन(ल) व झरी व श्रीमथुरा येथील अंमल पेशजी रा० बाजी सखदेव याजकडे आहे, तो खेरीज करून नवा मुल्लक चमेली पलीकडे वाडी ढवळपूर व झरी श्रीमथुरा वगैरे येथील कमावीस तुह्मांस सांगितली असे; तरी अंमल बसवून इमानें इतबारें चौकशीनें अंमल करणें. आकार होईल त्यापैकीं तुह्मांस शिबंदी राऊत असामी ५० पन्नास ठेवावयाची आज्ञा केली असे. सदरहुप्रमाणें पन्नास राऊत ठेवून नव्या अंमलापैकीं, रुपये १०,००० दाहा हजारापर्यंत खर्च करणें. जाजती होईल तो सरकारांत

इ० स० १७५०।५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ७.

---

1. Gulábsing of Saunsthán Wásda.
1. Yeshvantrào Dhábhâdâ Senâpati.
1. Fattesing Bhosala.
4 Daulás (skeleton letters and sealed) to Kamávisdârs of Ghauts:—

18

46

1 ____________
1 ____________
1 ____________
1 ____________

4

(417) A sanad issued to Khando Kákáji–setting forth that the Kamâvis (revenue management) of Mokàsbáb and Bábti and Sardeshmukhi of Parganá Gotàle and Sarkâr Daulatábâd, has for the current year been assigned to the adoressee, and directing him to manage the same faithfully, honestly, and carefully. Out of the collections one fourth should be reserved for the expenses of the Sibandi (Police peons &c.), and the remainder should be remitted to Government, obtaining receipt for the same

1750-51 A. D.

—Sanad. 1.

(418) The Management of an Amal of Pargana Karoli and Mandráyal and Zari and Shrimadhurá has, already, been entrusted to, Báji Sakhdev. Excluding that, the new territory beyond Chameli viz Wàdidhavalpur, and Zari and Shri Madhurà &c., is given over in Kamávis to you. Bring the country under your authority and rule it honestly and with discrimination. You are permitted to entertain 50 Rauts as Shibandi out

1750-51 A. D-

इतबारें पावता करणें. कदाचित् दाहा हजारापर्यंत आकार न जाला तरी कमी जाला आकार तितकाच शिबंदीस खर्च करणें. सारांश कस्त मेहनत करून अंमल बसवून जाजती आकार करून कराराप्रमाणें शिबंदीचा ऐवज घेऊन सरकार किफायत करणें ह्मणोन रामाजी सखदेव यास सनद १.

(४१९) शेख दाऊद पारकर यास तर्फ तुर्बे येथील खोती होती. ते निघाली; ते समयीं हुजुरून कसबें तुर्बें येथील खोती मशारनिल्हेस पंधरा वर्षें द्यावयाचा करार करून तुह्मास सनद पेशजी सादर केली आहे. ते सनदेप्रमाणें कसबे मजकुराची खोती याजकडे पंधरा वर्षें चालवणें. ऐन जिन्नस भात सवा अडसष्ट खंडी चार मणखेरीज देशमुखी सनदेंत बेरीज लिहिली आहे; व एकंदर तर्फेवार चढ ऐशी खंडी खेरीज देशमुखी पडिला आहे. त्यास ऐशी खंडीची दामाशाई कसबे मजकूरचा जीव पाहून चौकशी करून यांची नुकसानी न होय, व दिवाणीचा तोटा न होय, तें पाहून ऐन बेरीज सवा अडसष्ट खंडी चार मण व चढ ऐशी खंडीची दामाशाई अशी एकंदर जमाबंदी करून त्यांतून शेखजीवर नजर देऊन, दरसाल रयात खंडी पांच वजा देऊन बाकी ऐन जिन्नस भात वसूल घेणें, ह्मणून पूर्वी सनद सादर आहे. त्यास हल्लीं शेखजीनीं हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, ऐन जिन्नस भाताचे नक्त व वसूल ध्यावयास आज्ञा करावी. त्याजवरून बराये अर्ज खातरेस आणून शेखजीवर नजर देऊन व्याहाड व गुणगांवचे निरखापेक्षां जास्ती गोडें भात व खारे भातास दर मुडा रुपये दोन प्रमाणें तसेर करून, पौष मासीं नक्त वसूल ध्यावयाचा करार केला असे. नक्त वसूल घेणें. नक्ती व वजनी पेशजीचे सनदेप्रमाणें वसूल घेणें. कसबे मजकूरची खोती पेशजीचे सनदेप्रमाणें पंधरा वर्षें चालवणें ह्मणोन रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास पत्र १.

इ० स० १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सवाल २१.

---

of the revenue that may be realized. The charge should not exceed Rs. 10,000. The balance over the said amount should be duly remitted to Government. In case the amount of revenue realised, falls short of Rs. 10,000 the charge on account of Shibandis should not exceed the said amount. In short you should spare no pains to bring the country under your authority, and to increase the revenue, so that you may be able to receive the full amount on account of Shibandi as fixed, and leave a profit to Government.

A sanad to the above effect is given to Ràmàji Sakhdeo.

(419) A letter to Ràmji Máhádeo officer of Pránt Salsette to the following effect.

1750-51 A. D.

When Shekh Daud Párkar was deprived of his revenue farm of Taraf Durbe, it was settled that the revenue farm of the Village of Kasbe Durbe should

इ० स. १७५०-५१
इहिंदे खमसेन
मया व अलफ.
जिल्हेज ३.

(४२०) प्रांत गुजराथ येथील मामलेदारास मामले सांगोन सनदा सादर केल्या. रसदेस व्याज सवोत्राप्रमाणें बिनसूट, व मुशारा रसदेस दरसदे रुपये ५ पांच प्रमाणें करार करून दिल्हा असे. माहाल बितपसील:—

४ बाबूराव हरी
 १ परगणे बिजापूर
 १ परगणे परांती
 १ परगणे अहमदनगर
 १ परगणे खिराळू
 ४
 एकूण रसद करार रुपये २६००० सवीस हजार

३ यादो त्रिंबक
 १ परगणे डबई
 १ परगणे सावखेडें
 १ परगणे बहादूरपुरा
 ३

५ बाबूराव रघुनाथ
 १ परगणे भडोंच
 १ परगणे देहजबारे
 १ परगणे अंक्लेश्वर
 १ परगणे राजपिंपळे महाल ५
 १ परगणे मातरमहीपलीकडे
 ५
 एकूण रसद करार रुपये २००००० दोन लक्ष

२ पुरुषोत्तम महादेव
 १ परगणे अमदाबाद
 १ परगणे पेटलाद
 २

be continued to him by Government for 15 years, and a sanad to that, effect has already been forwarded to you. The total revenue, excluding the Deshmukhi, stipulated for in the Sanad, is 68¼ Khandis of rice the increase on the total revenue of the whole Taraf (excluding the Deshmukhi) is fixed at 80 Khandis. The increase in the revenue of the said Village should be proportionately calculated after enquiry & with due regard to the capability of the village so as to inflict no loss either on the said person or on Government. The proportionate increase thus arrived at together with the original figure of 68¼ Khandis should be taken as the Jamábandi, and according to the Sanad already forwarded to you, this quantity is to be recovered from the Shekh deducting therefrom 5 Khandis, remitted in consideration of his circumstances. The Shekh has now personally requested the Huzur for the recovery of the revenue in cash instead of in kind viz rice. On consideration of the Sekh's circumstances his request is granted, and it is ordered that the revenue in kind should be converted into cash at a rate, exceeding by 2 Rupees for every Muda of rice grown on sweet water and on saltish water the rate prevailing in the villages of Byahád and Gun, and that the amount should be recovered in the month of Pausha. The amount so calculated as also the quantity leviable according to the previous Sanad, should be recovered. The farm of the said village should be continued according to the Sanad for 15 years.

एकूण रसदकरार रुपये २२५००० दोन लक्ष पंचवीस हजार

२ गंगाधर दादाजी
(१ परगणे गळें)
१ कसबे वर्याव
२

एकूण रसदकरार रुपये ३०००० तीस हजार.

१ बापाजी दिगंबर परगणे धुंदुके रसदकरार रुपये २०००० वीस हजार

४ मल्हार गणेश
१ परगणे विंडूर
१ परगणे मुंडासे
१ परगणे वडनगर
१ परगणे बिसननगर
४

एकूण रसदकरार रुपये ३५००० पंचतीस हजार.

एकूण रसदकरार रुपये २००००० दोन लक्ष

२ देवराव महादेव
(१ परगणे जंबूसर)
१ परगणे खंबाईत
२

एकूण रसदकरार रुपये २००००० दोन लक्ष

२३ ९३६०००

---

(420) 1750-51 A. D. The Gujráthi Mámlats have been assigned to the following Mámlatdárs and Sanads have been issued. The rate of interest on the amounts agreed upon is fixed at $1\frac{1}{4}$ Rs. per month per hundred (without remission), and the remuneration for the collection of the amount is fixed at 5 per cent. The following are the Mahâls assigned in Mámlat.

Bábuŕav Hari.

Mahàls 4.

1. Pargana Bijápur.
1. Do Paráte.
1. Do Ahamednagar.
1. Do Khirálu.

The amount agreed upon is Rs. 26000.

Yádo Trimbak.

3.

1. Pargana Dabai.

रुजू महाल निसबत वासुदेव गणेश याचे नांवें सनद लेहून दिल्ही. रसानगी गोविंद गोपाळ बर्वे. छ २२ मोहरम.

सदरहु रसदेचा ऐवज माहालीं पावला नाहीं तरी सरकारांतून दिल्हा जाईल म्हणून सनदांत लेहून दिल्हे असे. रसानगी रामाजी विश्वनाथ बर्वे.

---

1. Do Sávkhed.
1. Do Bahádurpur.

The amount agreed upon is Rs. 225,000.

2. Gangádhar Dádáji.
1. Pargana Gale.
1. Kasba Warigan.

The amount agreed upon is Rs. 30,000.

1. Bápáji Digambar.
Pargana Dunduke.

Amount agreed upon is Rs. 20,000.

4. Malhár Ganesh.
1. Pargana Wandur.
1. Do Mundáse.
1. Do Badnagar.
1. Do Bisannagar.

The amount agreed upon is Rs. 35,000.

5. Báburâo Raghunáth.
1. Pargana Baroach.
1. Do Dehajbure.
1. Do Ankleshwar.
1. Do Rájpimple. (5 Maháls).
1. Do beyond Mátar Mahi.

The amount agreed upon is Rs. 200,000.

2. Purushottam Mahádev.
1. Pargana Ahamedábád.
1. Do Pentlàd.

Amount agreed upon is Rs. 200,000.

2. Devráv Mahádev.
1. Pargana Jambusar.
1. Do Khambayat.

Amount agreed upon is Rs. 200,000.

23. 936,000.

In case the amounts above specified are not recovered from the Mahàls the same (that is, it appears, the deficiency) will be made good by Government.

[४२१] रामाजी महादेव यांस सनद कीं, तर्फ उरण, प्रांत साष्टी, येथील हवाला अंताजी गोविंद यांस आहे तेथील कैदेचीं कलमें:—

इ. स. १७५४-५५. खमस खमसेन मया व अलफ. रजब २४.

तर उतरावयाची आहे; त्यास, तर्फ मजकूरची रयत जाईल त्यास चिठी महालाची: व पर महाल व पर मुलकी रयत व चाकरमाने वगैरे शिपायी यांस उतरावयाची चिठी सुभ्याहून द्यावी. कलम १.

लग्नटक्का, पाटदाम वगैरे किरकोळ कमावीस माहालीं चुकेल व मातबर कलम सुभादाखल करून चुकवावें. कलम १.

हरएक शिकस्त गलबत सरकारांत जप्त करावयाचें जालें तर महालकरी याच्या दाखल्यानें सुभा जप्त करून जिन्नस जमा करावा. कलम १.

मचवे कामगारी सुभा व किल्यास सरकार कामास लागतील त्याची चिठी सुभ्याहून माहलीं करावी. महालांतून त्याप्रमाणें द्यावें. परभारे चिठी गांवगन्ना करूं नये. कलम १.

सावकारी गलबतें मुलकी अगर परमुलकी बंदरीं येतील तीं बाहेर जाणें त्यास चिठी सुभ्याहून द्यावी. कलम १.

वेठ बेगार व चूड बोंडा वगैरे कारसाज पाहिजे. सुभा व माहालीं, त्याची चिठी सुभ्याहून महालांत करावी. महालकरी यांनीं त्याप्रमाणें पावतें करावें. परभारी चिठी करूं नये. कलम १.

येणेंप्रमाणें सा कलमें करार केलीं असेत, सदरहू प्रमाणें वर्तणूक करणें. व तर्फ मजकुरीं प्याद्याची नेमणूक नाहीं, यास्तव प्यादे असामी पांच नेहमीं नेमून देणें. व कामकाज लागेल तर पांच माणूस देत जाणें, म्हणून सनद १.

[४२२] गोदेजी माणकर याचे नांवें सनद कीं, प्रांत बेलापूर येथील कलमें:—

इ. स. १७५५-५६. सीत खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल ४.

मौजे देसई, तर्फ पंचनद, येथील खोती मक्ता बाळाजी विश्वनाथ ठोसर यांजकडे आहे. त्यास, यांणीं रयतेस जलाल बहुत प्रकारें केलें म्हणून हुजूर विदित जालें. त्याजवरून मौजे मजकूरचा खोती मक्ता मशारनिल्हेकडून दूर करून हल्लीं जान म्हात्रा मौजे मजकूर याजकडे खोती-

---

(421) 1754-55 A. D. A sanad relating to Taraf Uran, Prânt Salsette, contains the following instructions.

1. Any person from the said Taraf wishing to cross in a boat, should obtain a pass-port from the Mahál officer. Persons from other Mahâls or territories, as also Government servants should obtain a pass-port from the Subha-Officer.

2. Merchant ships from this or other territories, coming to the port, should obtain the Subha's pass-port before leaving the port.

3. Wrecked ships should be confiscated to Government by the Subha on receiving an intimation from the Mahál.

(422) 1755-56 A. D. The Khoti of Desái belonged to Báláji Vishwanáth Thosar. As he oppressed the ryots, the office was taken away from him and made over to another.

मक्ता करार केला असे; तरी मशारनिल्हेपासून तीसाला हमीदार घेऊन गांवची खोती मक्त्याप्रमाणें म्हात्रा मजकूर याजकडे देणें. व पेशजीची बाकी गांवाचे रयतेकडे व म्हात्रा मजकूर याजकडे आहे, त्यास हमीदार घेऊन, तीन सालांत उगवणी करून घेणें. सदरहूस मातबर हमीदार घेऊन, खार देखील म्हात्रा मजकूर याजकडे देणें. सरकारचे दस्ताची उगवणी शिरस्तेप्रमाणें करून घेणें, म्हणोन सनद. १.

इ. स. १७५४–५५.
सबा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल २२.

[४२३] रामाजी महादेव यांस सनद कीं, तर्फ ठाणें, प्रांत साष्टी येथील गांव दरकदाराकडे इजाऱ्यानें आहेत, त्यांत गुंजाविशी आहे, म्हणोन हुजूर विदित जालें. ऐसीयांस दरकदारांनीं आपल्याकडे इजाऱ्यानें गांव ठेऊं नयेत, म्हणोन हुजूरची आज्ञा असोन, दरकदाराकडे गुंजाविशीनें इजारा देतां, ही गोष्ट कार्याची नाहीं. हल्लीं तर्फ मजकूरचे गांवावर चढ बिपतशील:–

गल्ला कैली खंडी–

२ मौजे चेंदणी निसबत सुंकाजी रघुनाथ.
५ निसबत फडनीस देहे ३ (·।।· मौजे बोरीवडे, २।। मौजे चेने, २ मौजे वडवली.)
१ मौजे नवपाडा निसबत सरपाटील.
४ मौजे वलखुम निसबत शेख अबदल्ला.
९ निसबत महालकरी देहे ३ (४ मौजे चितलसर, ५ मौजे कावेसर).
१० निसबत सुभेदार (७ पाखाड्या, ३ मौजे माझीवडें).
१ मौजे येऊर निसबत सुभानजी विश्वासराव.
३ मौजे वरसावें निसबत गंगाधर विश्वनाथ.
(३ मौजे तुर्फे कोळशेत निसबत आपाभट भाटे.)
२ मौजे वोवळें इसाफत देशमुखीकडे. कमावीसीखेरीज खारन व बंदीस्त.

४० येणेंप्रमाणें चाळीस खंडी चढ पेशजीचे नक्ताचे व गल्याचे मक्ते याशिवाय सालमजकुरापासून दरसाल रा. वासुदेव काशी बेहरे देतात, त्याशी पेशजीचे खोत सदरहू चढ हल्लीं रयतेपासून जाजती वसूल न घेतां सरकारांत देत असिले तरी, त्याजकडे चढ करार करून देणें. ते कबूल न करीत तरी वासुदेव काशी याजकडे चढ नक्ताचे व गल्याचे व गल्याचे मक्ते यावर साल मजकुरापासून पांच साला दरसाल चाळीस खंडी घाल्हन, मक्ता करार करून देऊन, मशारनिल्हेपासून, हमीदार घेणें. रयतेपासून पेशजीचें खातें वसूल घेत होते

(423) Government was informed that in Taraf Thana of Piánt Salsette, farms of revenue were given to Darkadârs (hereditary officers) to the detriment of public revenue. This system was opposed to the orders of Government, and Rámáji Mahádev was informed that its continuance would not be tolerated.

1756-57 A. D.

त्याप्रमाणें त्यांनीं वसूल घ्यावा. जाजती वसूल रयतेपासून घेऊं नये. येणेंप्रमाणें करार केला असे. सदरहु प्रमाणें विल्हेस लावणें ह्मणोन सनद १. रसानगी यादी.

[४२४] नाथाजी साळोंखी याजकडे प्रांत वाई व कराड पैकीं, वगैरे मामलत पेशजीपासून मक्तयानें होती. त्यास सालमजकुरीं याजकडे मामलत ठेऊन तुह्मांस सनद सादर केली असे. तरी तुम्ही याजकडील मामलतीचे जमाबंदीचा ठराव करून देऊन वसूल याचे हातें घेणें. वसुलास प्यादे व कारकून कार्याकारण लागतील, ते जुने मशारनिल्हेकडील आहेत त्यांपैकीं, नेमून देणें. प्याद्यांस नेमणूक प्रमाणें ऐवज देतील. कारकुनांची नेमणूक अखेर सालीं होईल. तूर्त पोटांस नेमून देणें, आणि मामल्याचें कामकाज यांचे हातें घेणें; ह्मणून सनदा.

इ. स. १७५७–५८.
समान खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ३.

१ शामराव अंबाजी प्रांत वाई.

१ कृष्णाजी त्रिंबक अमीन प्रांत कऱ्हाड यांस.

रसानगी यादी.

[४२५] त्रिंबक बाबुराव याचे नांवें सनद कीं, कसबें पुणतांबें सरकार संगमनेर येथील कमावीस साल गुदस्त रा० परशराम रामचंद्र याजकडे होती. ते दूर करून साल मजकुरापासून तुह्मांस कमावीस सांगोन तुम्हांकडे मक्ता पांच साला करार रुपये:–

इ. स. १७५९–६०.
सीतेन मया
व अलफ.
रमजान २०.

४५००० सालमजकूर सन सीतेन.

३८००० बरहुकूम गुदस्त.

३६००० सरकार बेरीज.

२००० महाल निसबत खर्चाचा ऐवज.

३८०००

७००० जाजती चढ.

४५०००

(424) The Mámalat of some portion of Prȧnt Wái, Karád &c. was previously farmed to the Salonkhi. It was now given in Kamávis (that is under the direct management of an officer of Government), and the officer of the Prȧnt was directed to fix the Jamábandi, and to entertain such establishment of clerks and peons, as might be necessary.

1757–58 A. D.

(425) The Kamávis of the Village of Puntámba including Jahágir, Bábti, Sardeshmukhi, Mokásabȧb, but excluding Jakȧt, in Sarkȧr Sangamner was in this year farmed out to Trimbak Báburáo for 5 years, and the amounts to be levied from him were fixed as under.

1759-60 A. D.

४६००० सन इहिदे सीतेन.
४७००० सन इसन्ने सीतेन.
४८००० सन सल्लास सीतेन.
४९००० सन अर्बा सीतेन.
२३५०००

एकूण पांच साला बेरीज दोन लाख पस्तीस हजार. पैकीं सन मजकूर सन सीतेन पंचेचाळीस हजार, व सन इहिदे शेचाळीस हजार, व सन इसन्ने सत्तेचाळीस हजार, व सन सलास अठ्ठेचाळीस हजार, व सन अर्बा सीतेन एकूणपन्नास हजार रुपये, येणें-प्रमाणें पांच साला मक्ता, जहागीर, व बाबती, व सरदेशमुखी व मोकासबाब सुद्धां करार केला असे; तर इमानें इतबारें चौकशीनें कमावीस करून, खेरीज जकात सदरहु प्रमाणें मक्तियाचा ऐवज साल दरसाल सरकारांत पावता करून, पावलियाचे जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. मामलत संबंधीं कलमें:—

मक्त्यापैकीं रसद दरसाल रुपये २०००० वीस हजार प्रमाणें करार केली असे. दरसाल वीस हजार रुपये सरकारांत जमा करून जाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मित्त्या लागतील. रसदेस व्याज दर माहे दर सदे एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केलें असे. मुदत माफीक मजुरा पडेल.

कलम १.

मक्त्याचा ऐवज दर साल वरकड महालचे शिरस्ते प्रमाणें साडेचार हतियानें सरकारांत द्यावा.

कलम १.

Rs. 45,000	Current year 1759-60 38,000 as per last year 7,000 Increase. 45,000	
Rs. 46,000	Ihade Sittain	1760-61.
„ 47,000	Isne Sittain	1761-62.
„ 48,000	Salas Sittain	1762-63.
„ 49,000	Arba Sittain	1763-64.
235,000.		

The following instructions were issued.

1. Rs. 20,000 out of the amount of each year's farm should be paid in advance, for which interest at Re. 1 per cent per mensem would be allowed.

2. The amount of the farm should be paid as usual in 4½ instalments at Poona, and no deduction on account of remittance charges would be allowed.

3. A sum of Rs. 2,000 out of the above amount would be allowed every year on account of Mahàl Nisbat Kharch.

4. A sum of Rs. 1,375 as detailed below, out of the above amount was allowed on account of Sibandis and establishment.

मक्त्याचा ऐवज साडेचार हप्तियानीं पुण्यास द्यावा. वाटचाल, व हुंडणावळ मजुरा सरकार हिशेबीं पडणार नाहीं. कलम १.

महाल निसबत खर्चास ऐवज दर साल रुपये दोन हजार प्रमाणें पंच साला बेरीज रुपये १०००० दहा हजार सदरहू पांच साला मक्त्यांत वजा होऊन बाकी ऐवज सरकारांत द्यावा. महाल निसबत खर्चाचा हिशेब सरकारांत समजवावा. कमजादा होईल, त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

शिबंदी व महाल मजकूरची नेमणूक पेशजीप्रमाणें करार रुपये,

२०० कमावीसदार रुपये ४०० पैकीं निमे करार.

२२५ शिबंदी कारकून, २५० नारोदादाजी, व अंताजी गिरमाजी—फडणीस निसबत रामाजी मल्हार.

२०० मजमू निसबत परशराम रामचंद्र

४५० पैकीं निमें करार वेतन रुपये.

५० कारकून निसबत कमावीसदार वेतन १०० पैकीं करार.

९०० प्यादे असामी ३० एकूण दरमहा रुपये ९० प्रमाणें दसमाहीं.

१३७५

एकूण पावणें चवदाशें रुपये, दरसाल नेमणूक करार केली असे. मक्त्यापैकीं, निमे माघमासीं, व निमे जेष्ठ अखेरचे हप्त्यांत ऐवज दरसाल मजुरा पडेल. कलम १.

कसबे मजकूरचा खरीफ व रबी मालाचा आकार होईल, त्याच्या सोळले दर खंडीस घुगरी आठ पायली, ऐन जिन्नस गल्ला जमा करावा. त्याचा ऐवज रयतेस कच्या ऐवजांत मजुरा पडेल. कलम १.

मालाचे रखवालीस सरकारचे शिबंदीपैकीं प्यादे ठेवावे. त्यांचें वेतन सरकारांतून पावेल. त्यांनीं रयतेपासून कांहीं न घ्यावें. कलम १.

---

200 Kamàvisdàr.

225 Kárkuns.

50 Kârkuns.

900 Ten months wages of 30 peons at Rs. 90 per month.

1,375

5. Out of the Karif and Rabi produce of the Village, 8 páyalis for every Khandi should be taken for Government, a set off to the extent of its value being allowed in the total assessment.

The following instructions regarding the management of the village were issued.

1. All the lands under cultivation should be measured. A rate per bighá regulated (according to the quality of the soil, should be fixed, as done in the

वतनसंबंधें गांवची खंड फुरोही वगैरे कलमें कमाविसीची होतील, त्याचा ऐवज किरकोळ कलमांचा मक्त्यांत मजुरा पडेल. मातबर कलम, वतनसंबंधें जें होईल तें मक्त्याशिवाय सरकारांत जमा करावें. कलम १.

सरकारची फरफर्मास पडेल ते द्यावी. कलम १.

आफ्त फितुर मातबर झाला तरी मुलुक–शिरस्ते प्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

कसबे मजकूरचे मजरे एकराखें व रास्तापूर येथील मोकास बाब शिर्के याजकडे आहे. त्याची जप्ती करून ऐवज सरकारांत खेरीज मक्ता जमा करावा, तूर्त शिर्के यांजकडे न द्यावा. कलम १.

मोकासी याचा ऐवज पेशजी तह चालत आहे त्याप्रमाणें गांवचे आकारावर द्यावा. कलम १.

अमलांचीं कलमें.

१ हल्लीं वाहती जमीन जे आहे, त्याची मोजणी करावी, जमीन सरस निरस पाहून वरकड मुल्कशिरस्तेप्रमाणें, त्याचा बिघा ठरवून वसूल घ्यावा. उक्तीं कौलीं शेतें पहिलीं असतील, त्याचा पहिला कौल असेल त्याप्रमाणें चालवावें. कौल पुरलियावर वाहते जमीनीप्रमाणें उगवणी करावी. कलम १.

१ बागाईत कदीम व नवकीर्द असेल ते मनास आणावें. त्याची मोजणी करावी. त्याचा बिघा मुलुक–शिरस्तेप्रमाणें ठरावून वसूल घ्यावा. त्यामध्यें कौल उक्ते असतील ते चालवावे.

१ पडजमीन पडली आहे, तिची लावणी दुसाला, तिसाला, चौसाला, कौल देऊन करावी. पडजमीन राहूं न द्यावी.

१ मुलुकशिरस्त्याप्रमाणें बिघा ठरवून उगवणी करावी. शिरस्त्याखेरीज जाजती कोणास उपद्रव न द्यावा. चढामुळें जाजती पैका पडला आहे; तो सदरहू अमलांचीं कलमें लिहिलीं आहेत त्याप्रमाणें अमल करून चढाची बेरीज भरून घ्यावी. पहिलीं एक दोन सालें मक्तियास कमी आलीं तर या सालची त्या सालावर पाहून घ्यावीं. परंतु रयतीस तसदी तह खेरीज जाजती देऊं नये.

४

surrounding country, and assessment should be levied) accordingly. In regard to fields held under kaul, the terms of such kauls should be respected, till the expiry of the periods fixed therein, after which the lands should be assessed as above.

2. The same as regards Bágáyat lands.

3. Waste land should be brought under cultivation by granting kauls for one or two or three years.

4. No higher assessment than that fixed at the above rates should be

चार कलमें लिहिलीं आहेत, त्याप्रमाणें अमल करावा. पडजमीनीची लावणी न जाली तर मामला परिछिन्न राहणार नाहीं. कलम १.

गांव सालाचा हिशेब सरकारांत जमेचा समजवावा. ह्मणजे कच्चा खर्च असेल तो वाजवी मजुरा दिल्हा जाईल. कलम १.

[४२६] रामाजी महादेव यासी पत्र कीं, मामले दंडा राजापुरी येथील गांव खोती चाकरमान्याकडे आहेत ह्मणोन हुजुर विदित जालें. त्यास, कारकून, व सरदार, व मुत्सदी व शिपायी लोक यांजकडे गांव खोती असतील, ते चाकरमान्याकडील दूर करून सरकारांत ठेवावयाविषयीं आज्ञापत्र सादर केलें आहे. तर याचा महालचे गांवगन्नाचा जाबता आलाहिदा आहे, त्याप्रमाणें गांव सरकारांत खोतीस ठेवणें. एकंदर चाकरमान्यास खोती गांव द्यावयासी कार्यास येणार नाहीं; व दिवेतर्फेचे गांवची खोताची नांवनिशी लागली नाहीं तर दिवेतर्फेचे गांव खोती चाकरमान्याकडे असतील ते दूर करून सरकारांत ठेवणें; ह्मणोन, छ. १९, रजब, सनद १

इ. स. १७५९–६०
सीतेन मया
व अलफ.
रजब २९.

रसानगी सर्वोत्तम शंकर पाटील.

[४२७] संस्थान मूळबागल, परगणे कोल्हार, येथील कमावीस एकबाळखान शिराणी याजकडे सालगुदस्त होती; ते याजकडून दूर करून सालमजकुरापासून, मध्वराव कृष्ण यासी कमावीस सांगोन पांच साला मक्ता करार बेरीजः—

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सफर २६.

---

levied. The increase in the amount payable to Government should be made good, by acting up to these instructions, and not by exacting additional amounts from the ryots.

5. In case waste land is not brought under cultivation, the farm would not be continued.

6. A detailed account of the village should be submitted. All reasonable expenses would then be examined and admitted.

(426) An order was issued to Râmâji Mahâdev, officer of Dundâ Râjpuri, that Government servants (Sardars, Karkuns &c.) should not be allowed to hold villages on Khoti tenure, and that any villages that might be so held, should be taken under the management of Government.

1759-60 A. D.

(427) The Samat of Moolbâgal in Parganâ Kolhâr was given in Kamâvis to a Mahamedan officer.

1760-61 A. D.

सन इहिदे साल मजकूर रुपये.

६३००० बरहुकूम मक्ता पेशजीचा चौसाला दिल्हा होता. त्यापैकीं, चवथे सालची बेरीज.

साल मजकुरची.

५८००० बरहुकूम गुदस्त
 ५००० जाजती सालमजकुर
६३०००
 ४००० हल्लीं जाजती सालमजकुर
६७०००

तपसील.

१६७५० भाद्रपद शुद्ध १
१६७५० मार्गशीर्ष शुद्ध १
१६७५० फाल्गुन शुद्ध १
१६७५० ज्येष्ठ शुद्ध १
६७०००

सन इसन्ने सीतेन रुपये,

६३००० ऐन.
 ५००० जाजती चढ
६८०००

तपसील हप्ते.

१७००० भाद्रपद शुद्ध १
१७००० मार्गशीर्ष शुद्ध १
१७००० फाल्गुन शुद्ध १
१७००० ज्येष्ठ शुद्ध १
६८०००

सन सल्लास सीतेन रुपये.

६३००० ऐन.
 ७००० जाजती चढ.
७००००

तपसील हप्ते.

१७५०० भाद्रपद शुद्ध १
१७५०० मार्गशीर्ष शुद्ध १
१७५०० फाल्गुन शुद्ध १
१७५०० ज्येष्ठ शुद्ध १
७००००

सन अर्बा सीतेन रुपये.

६३००० ऐन.
 ९००० जाजती.
७२०००

तपसील हप्ते.

१८००० भाद्रपद शुद्ध १
१८००० मार्गशीर्ष शुद्ध १
१८००० फाल्गुन शुद्ध १
१८००० ज्येष्ठ शुद्ध १
७२०००

सन खमस सीतेन रुपये.

६३००० ऐन.
१०००० चढ.
७३०००

तपसील

१८२५० भाद्रपद शुद्ध १
१८२५० मार्गशीर्ष शुद्ध १
१८२५० फाल्गुन शुद्ध १
१८२५० ज्येष्ठ शुद्ध १
७३०००

तपसील हप्ते.
तेरीज एकंदर रुपये.
६७००० सन इहिदे.
६८००० सन इसन्ने.
७०००० सलास सीतेन.
७२००० अर्बा.
७३००० सन खमस.
३५००००

येणेंप्रमाणें पांच सालां साडे तीन लक्ष रुपये मक्ता करार करून, दिल्हा असे. इमानें इतबारें वर्तोन, अंमल चौकशीनें करून, साल दरसाल हप्तेबंदीप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावता करून, पावलियाचे कबजे घेत जाणें; याखेरीज कलमें:—

रसद साल दर साल रुपये.

२२५०० सन इहिदे सालमजकुर.
२२७०० सन इसन्ने.
२३५०० सन सलास.
२४००० अर्बा खमसेन.
२४५०० सन खमस.
११७२००

येणेंप्रमाणें एक लक्ष सतरा हजार दोनशें रुपये रसद पांच सालां करार केले असेत. भरणा करित जाऊन कबज घेत जाणें. रसदेस व्याज दर माहे दरसदे रुपया १ एक सरकार शिरस्तेप्रमाणें तुह्मांस मक्तीयांत मजुरा पडेल. कलम १.

सालगुदस्तची बाकी महालाकडे आहे. ती हल्लीं येथें वसूल घ्यावी. कलम १.

आफ्त फितूर मातबर जाहलीयासी मुलुकशिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. कलम १.

सरकारच्या असाम्या मक्त्याखेरीज दरसाल रुपये.

६०० बरहुकूम गुदस्त, असाम्या २
३०० सालमजकुरापासून, सखाराम भगवंत असामी १
९०० ३

नवशें रुपये खेरीज मक्ता सरकारांत द्यावें. कलम १.

तूप जोड्या मक्त्याखेरीज दरसाल सालगुदस्तप्रमाणें जोड्या ५ दर ५० प्रमाणें रुपये २५० अडीचशें रुपये खेरीज मक्ता सरकारांत दरसाल द्यावे. कलम १.

महाल मजकूर खर्च बरहुकूम गुदस्तप्रमाणें नेमणूक रुपये कलम १.

२००० किल्ले मुळबागल.
४००० महालची शिबंदी.

३७०० ऐन शिरस्ता.
३०० तिमाजी कृष्ण.
४०००

महालीं खंड गुन्हेगारीचे वगैरे कमावीसीचें कलम होईल. त्यास दोनशें रुपये अलीकडे जें कलम होईल तें तुह्मांस मक्त्यांत मजुरा दिल्हें असे. घेत जाणें. दोनशें रुपये-याजवर कलम विल्हेस लागेल तें मक्त्याशिवाय सरकारचे हिशेबीं जमा करावें. कलम १.

दर साल मामल्यास हमीदार सरकारांत देत जावा. कलम १.

सरकारचे कारकून, फडणीस, मजुमदार यांचे हातें लिहिण्याचें कामकाज घेत जाणें. कलम १.

इनामती गांव सालाबाद प्रमाणें मजुरा पडतील. कलम १.

४५० कारकून.

२५० माधवराव नरसी फडणीस.
२०० सदाशीव भालचंद्र मजमदार.
४५०

६४५०

येणें प्रमाणें सहा हजार साडेचारशें रुपये शिबंदीची नेमणूक दरसाल करून दिल्हे—असेत, यासी हस्तेबंदी—रुपये.

३२२५ फाल्गुन शुद्ध १
३२२५ ज्येष्ठ शुद्ध १
६४५०

येणें प्रमाणें निमे निमे दोहों हप्त्यांनीं महालचे ऐवजीं खर्च करित जाणें, मक्त्यांत मजुरा पडतील. कलम १.

रयत रजाबंद राखोन मामल्याची उगवणी करित जाणें, रयतेवर जाजती करून खराब केलिया कार्यास येणार नाहीं. कलम १.

येणें प्रमाणें अकरा कलमें सदरहू प्रमाणें करार करून दिलीं असेत; वर्तणूक करित जाणें ह्मणोन, मध्वराव कृष्ण याचे नांवें सनद १.

रसानगी यादी.

इ. स. १७६०–६१.
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
रबिलावल २५.

[४२८] कसबेपाली प्रांत कऱ्हाड येथील गुदस्ताचे आकारास, सालमजकुरीं, जाजती सरकार किफायत रामचंद्र नारायण करणार. निदानी हजार रुपये इजाफा देणार. या करितां कसबे मजकूरची, कमावीस मशारनिल्हेस सांगोन तुह्मांकडे पाठविले आहेत. यांचे हातें कुल कमाविसीचें कामकाज घेणें. सालगुदस्तचे आकारास जाजती आकार निदानी हजार

(428) Râmchandra Nârâyan having agreed to increase the revenue of Kasba Páli in Prânt Karâd by at least one thousand Rupees, he was appointed Kamávisdâr, and was directed to render detailed accounts to Government.

1760-61 A. D.

रुपये पर्यंत करून देतील. त्याप्रमाणें कच्चा हिशेब याजपासून घेणें; म्हणोन कृष्णाजी त्रिंबक यांसः— सनद १

[४२९] गोंदजी माणकर याचे नांवें सनद कीं, प्रांत बेलापूर येथील सन सीतेनचा आकार नक्तबाब, व ऐन जिन्नस, खारें, गोडें, देखील खरीप दरोबस्त आकार आहे. त्याजवरी चढ खारें, गोडें, दामाशाई प्रमाणें देखील देशमुखी सुद्धां, भात दरसाल कैली खंडी ३०० तीनशें शिवाय पेशजीच्या इस्तावा सन इहिदे सीतेन पासून पंच साला उगवणी करावी. सालगुदस्त पावेतों रयतेपासून कुलारग वसूल घेतला असेल, त्याप्रमाणें द्यावा. चढ बसला म्हणून रयतेपासून वसूल जाजती घेऊं नये. कुलारग वसुलीमुळें खोताचा नफा आहे, ह्मणून चढ दुसरा गृहस्थ कबूल करीत होता. त्यास तुम्ही पदरचे पुरातन, सबब दुसरीयास मामलत सांगितला ? तुह्मांकडील रा० रामचंद्र अनंत व रामाजी आत्याजी यांनीं सदरहू तीनशें खंडी चढ दरसाल सालमजकूरापासून सन सीतेनचे आकारावर कबूल केला. सबब पांच साला करार करुत दिला असे. तरी रयतेपासून जाजती चढ न घेतां पंचसाल उगवणी करणें. रयतेचा बोभाट हुजूर आल्यास कार्यास येणार नाहीं. ह्मणोन सनद १ छं. ७ रजब. रसानगी यादी.

इ. स. १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब ७.

[४३०] माधवराव शामराव याचे नांवें सनद कीं, परगणे बारशी येथील गांव १२ बारा यांची कमावीस साल गुदस्ता तुह्मांस सांगितली होती. त्याप्रमाणें साल मजकुरापासून, चौसाला सन अर्बा पावेतों सांगोन मक्ता तुह्मांकडे करार केला. तनखाः— रुपये.

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब ९.

---

(429) The Khots of Prânt Belâpur had a wide margin of profit, and the amount of revenue to be received from them by Government was increased. They were, however, told that this increase would not justify any addition by them to the levies from the ryots, who should continue to be assessed at the old rates, and that any complaint on this head would lead to the displeasure of Government.

1760-61 A. D.

(430) The Kamâvis of 12 Villages in Bârshi was given to Mahâdev Shâmrâv. He was told that the farm was given to him as Government had confidence in his honesty, and that a higher bid for the farm made by another person was rejected. He was directed to secure for Government as much revenue as possible in addition to the amount of the farm.

1760-61 A. D.

२९७५७॥ ऐन तनखा देह १२ एकून, १ कसबे मजकूर, १ मौजे देवगांव, १ मौजे कादरगांव, १ मौजे गाडेगांव, १ मौजे कऱ्हे, १ मौजे शेळगांव, १ मौजे महागांव, १ मौजे तांदुळवाडी, शिरखानी, १ मौजे कुसळंब, १ मौजे वाभुळगांव, देखील गाळेवाडी, १ मौजे चुंब, १ मौजे काटेगांव, एकूण तनखा रुपये ३२४५८॥ पैकीं वजा.

२२०१ कसबे बारशी येथील तनखा रुपये १३२०१ आहे पैकीं पेठ याकूदपुर वैराण आहे सबब कमी.

५०० मौजे माहागांव येथील मोगलाई दप्तरींजमीन चावर १६ एकूण तनखा रुपये २०००० त्यासीं गांव लागोन, कधींहि तनखा याशी आला नाहीं. पेशजी नेमाजी शिंदे याचे अमलांत जमिनीची चौकशी करून जहागीरदारांनीं जमीदाराचे विद्यमानें मौजे मजकुरास सोड दिली. चावर चार एकूण तनखा.

२७०१

बाकी तनखा रुपये,

२९७५। सरदेशमुखी, दरसदे १० प्रमाणें

३२७३३

२२६८ जाजती तनखा, महालमजकूर व शिबंदीमुळें रुपये.

३५००१

एकूण पस्तीस हजार एक रुपया तनखा. यासी इस्तावा सालें:—

सन इहिदे साल मजकूर,

२११६० बरहुकूम गुदस्त

३४६१ जाजती चढ

२४६२१

पैकीं, वजा मुधोजी नाईक निंबाळकर यांनीं गांवगन्ना, नागवण घेतली, सबब सूटआजमासें रुपये ४६२० बाकी करार. २०००१ यासी हप्ते बरोबरीचे ४ ऐवज पुण्यास द्यावा.

सन सल्लास सीतेन मक्ता रुपये.

२४९६१ बरहुकूम गुदस्त.

४९६० जाजती चढ.

३४६० ऐन चढ.

१५०० सूटपैकीं.

४९६०

२९९२१

यासी हप्तेबंदी पुण्याची.

७४८१ मार्गशीर्ष अखेर ७४८० चैत्र अखेर

७४८० माघ अखेर ७४८० वैशाख अखेर

१४९६१ १४९६०

२९९२१

सन अर्बासीतेन मक्ता रुपये

२९९२१ बरहुकूम गुदस्त.

५०८० जाजती.

३४६० ऐन चढ.

१६२० सूट पैकीं.

५०८०

३५००१

यासी हप्तेबंदी पुण्यास ऐवज द्यावा याप्रमाणें करार.

८७५१ मार्गशीर्ष अखेर

८७५० माघ अखेर

८७५० चैत्र अखेर

८७५० वैशाख अखेर

३५००१

५००१ मार्गशीर्ष अखेर, ५००० चैत्र अखेर

५००० माघ अखेर ५००० वैशाख अखेर

१०००१ १००००

२०००१

सन इसन्ने सीतेन रुपये,

२०००१ बरहुकूम गुदस्त.

४९६० जाजती चढ.

३४६० ऐन चढ.

१५०० सूट पैकीं.

४९६०

२४९६१

यासी हप्तेबंदी ऐवज पुण्यास हप्तेबंदीप्रमाणें द्यावा. हे हप्ते बरोबरीचे चार.

६२४१ मार्गशीर्ष अखेर ६२४० चैत्र अखेर

६२४० माघ अखेर ६२४० वैशाख अखेर

१२४८१ १२४८०

२४९६१

एकूण सन इहिदे वीसहजार एक रुपया, व सन इसन्ने चोवीस हजार नवशें एकसष्ट रुपये, व सन सल्लास एकूणतीस हजार नवशें एकवीस रुपये, व सन अर्बा पस्तीस हजार एक रुपया, येणेंप्रमाणें चौसाला मक्ता करार केला असे. तरी इमानें इतबारें चौकशीनें मामलत करून सालाचे सालांत सदरहु हप्तेबंदीप्रमाणें ऐवज पुण्यास पावता करून पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा दिल्हे जातील. मामलत संबंधें कलमें, मक्त्यापैकीं सदर रुपये.

७००० सन इहिदे, १२००० सन इसन्ने, १४००० सन सल्लास, १७००० सन अर्बा, एकूण पन्नास हजार रुपये चौसाला करार केले असे. सदरहुप्रमाणें चौसालांत भरणा करून जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मिल्या लागतील. रसदेस व्याज एकोत्रा बिन सूट प्रमाणें करार केलें असेत. मुदत माफक हिशेब होईल, त्याप्रमाणें मजुरा पडेल. याप्रमाणें करार.

कलम १.

परगणे मजकूरचे गांवची लावणी संचणी करून, उत्तम प्रकारें आबादानी करावी याप्रमाणें करार.

कलम १.

सरकारचे कारकुनाचे हातें लिहिण्याचें प्रयोजन घेत जावें करार. कलम १.

वतनसंबंधें खंड, गुन्हेगारी, नजर हरकी, व मातबर कमावीस वगैरे होईल ते मक्त्याशिवाय सरकार हिशेबी जमा करावी याप्रमाणें. कलम १.

एक गृहस्थ सरदेशमुखी सुद्धां सवाईप्रमाणें चार सालां भरून देत होता. परंतु तुम्ही इतबारी याजकरितां तुम्हांकडे मामलत सांगितली असे. तरी जाजती साधतां साधेल तें साधून सरकारांत मक्त्याशिवाय जमा करित जाणें याप्रमाणें करार. कलम १.

कसबे बारशी येथील पेठ याकूदपुर वैराण आहे. सबब तनखा बावीसशें वजा केले आहेत. त्यासी पेठ मजकुरची लावणी करून आबादानी करावी. आणि आकार होईल तो मक्त्याशिवाय सरकारांत जमा करावा, करार. कलम १.

महाल मजकूरची नेमणूक दरसाल असे,

३०० कमावीसदार

२०० मजमदार नारो नरसी

१४०० प्यादे

२५ ठाणे कसबा

१० तहसिली वगैरे

३५

एकूण दर असामीस सालीना रुपये ४० प्रमाणें

१५० कारकून असामी २ दर ७५ प्रमाणें

१०० खेरीज मुशाहिरा बाजेखर्च व दफ्तर खर्च ऐवज रोशनाई वगैरे कुल.

२१५०

येणेंप्रमाणें साडे एकवीसशें रुपये नेमणूक करार केली असे. चौकसीनें हाजरी गैर हाजरी मनास आणून खर्च करणें. मक्त्यापैकीं निमें माघचे हप्त्यांत, व निमे वैशाखचे हप्त्यांत साल दरसाल मजुरा पडेल. याप्रमाणें करार. कलम १.

आफ्त फितुरत जहालाच तर मुलुकशिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. याप्रमाणें करार. कलम १.

जकातीची कमावीस तुह्मांस सांगितली असे. इमानेंइतबारें आकार करून, ऐवज मक्त्याशिवाय सरकारहिशेबीं जमा करावा. याप्रमाणें करार. कलम १.

मागील साल गुदस्त सन सीतेनचे सालच्या जहागीरीचे ऐवजीं एक पैसा वसूल जाहला नाहीं, ह्मणोन तुम्ही सांगितलें. त्यास मागील सालचा वसूल तुम्हांकडे लागला तर दुप्पट सरकारांत द्यावा. याप्रमाणें करार. कलम १.

परगणे मजकूरची पेशकसी जमीदाराकडे सदरहु बारा गांवची पेशजीची एकसाला साल मजकूरीं रुपये ५०० पांचशें करार केले असेत. अखेर पावेतों वसूल करून सरकार हिशेबीं जमा करणें. कलम १

बाबती व सरदेशमुखी व मोकासी याची नेमणूक हुजुरून होईल त्याप्रमाणें ऐवज त्यासी देत जावा. येणेंप्रमाणें करार. कलम १

येणेंप्रमाणें बारा कलमें करार केलीं असेत. सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करणें म्हणोन मशारनिल्हेचे नांवें सनद १.

(४३१) लक्ष्मण भिकाजी यांस सनद कीं, परगणे वण व दिंडोरी येथील मामलत सालगुदस्त रा. आपाजी हरि याजकडे होती. ते दूर करून सालमजकुरीं तुह्मांस कमावीस सांगोन, तुह्माकडे करार हरदुमाहालचा तनखा बेरीज रुपये:—

इ. स. १७६०-६१
इहिदे सीतेन मया व अलफ.
रजब १३.

४९९७४।।।-।। परगणे वण अज देहे ८८ एकून तनखा ८८१६३।।।≡ पैकीं वजा. ७७९६।।≡।। जागीर हातगड, निसबत राघो अनंत, तालुका सुभा आपाजी हरि, गांव १२

५३२८।।।≡।।। जागीर किल्ले करनाळा, निसबत हरि कृष्ण करवे देहे. ५

८८९४ निसबत गोविंदराव चिटणीस.
६६४४ कसबें खेडगांव.
२२५० मौजे नारायण टेंभी.
———
८८९४

(431) The Mámlat of Parganas of Wan and Dindori, which in the preceding year was held by Âppáji Hari, was granted in Kamávis during the current year to Lakshman Bhikáji. The Tankhâ of the Parganas was as under:-

1760-61 A. D.

Rs.	88163	Pargana Wan Villages 88.
	38189	Deduct Alienation Villages 47 assigned to forts &c.
	49974	Remainder realizable.
Rs.	52932	Pargana Dindori Villages 86.
	32373	Deduct Alienation Villages 53.
	20559	Remainder realizable.
	70533	Total realizable revenue.
	8816	Sar Deshmukhi at $12\frac{1}{2}$ per cent.
	79350	

२११२॥।॥ जागीर किल्ले कारकडा मश्रूत, निसबत आपाजी हरि, गांव ५.

३०६८= जागीर किल्ले गडगडा, मौजे चंडकापूर श्रीदेवीकडे गांव १.

१८१८॥= जागीर किल्ले अहिवता, निसबत दादो अनंत, गांव ६.

२३०॥।= जागीर किल्ले कांचना, मौजे वारे, निसबत विठ्ठल शिवदेव गांव १.

१४६। जागीर किल्ले मश्रूत, निसबत आपाजी हरि, गांव २.

६५ जागीर त्रिंगळवाडी, मौजे चौसाले, निसब्रत अंताजी रुद्र, गांव १.

३६९८ मौजे पाचोरें जागीर, किल्ले करनाळा, निसबत अंताजी त्र्यंबक, गांव १.

७४९॥।- निसबत तिमयागोसावी
३५० मौजे माळे.
३९९॥।- मौजे हातसे.
७४९॥।- जागीर पटापैकीं.

९६१॥।≡ मौजे जांब, निसबत दादो अनंत, कमाविसीनें आहे.

६०७९॥।≡।॥ जागीर किल्ले गडगडा, निसबत बहिरजी बाळकवडे, गांव ८.

३८१८९८-॥ ४७

बाकी गांव ४१ एकूण तनखा रुपये.

२०५५९८= परगणे दिंडोरी गांव ८६ एकून तनखा ५२९३२।-। पैकीं वजा.

१३५१२ जागीर किल्ले माहुली, निसबत जिवाजी अनंत, गांव २५

७०९४।-॥। जागीर किल्ले त्रिंगळवाडी, निसबत अंताजी रुद्र, गांव ११ येकूण रुपये.

५६१।	निसबत आपाजी हरि रुपये ३४७ किल्ले रामसेन गांव २ २१४। किल्ले देहरवाडीची वाडी १ ५६१।
२७३॥।.॥	मौजे कोराठे, जागीर अहीबता.
३२९७८=	गांव निसबत विश्वासराव लक्ष्मण, रुपये १६८१८≡ मौजे आंबे. १०७८॥। मौजे जांब. ५३७८≡ मौजे रासे गांव. ३ ३२९७८=
४९१	मौजे इंदोरे तनखा ७५१॥।= रुपये, पैकीं सरकार अह्ली जागीर ३००॥।= बाकी हिसा पीरजादे.
३७७५॥।-।	मौजे जानोरी, कमावीस, निसबत आपाजी अनंत.
१४८०८-	मौजे आंधरटे, निसबत मखतुल अलम सिवनेरकर.
७७॥	मौजे दरी, निसबत त्र्यंबकभट खेडकर.
२६४॥-	मौजे मातुरी, निसबत कृष्णाजीपंत दशपुत्र.
५५२॥	मौजे पिंपळगांव, गरुडेश्वर निसबत ब्राह्मण असामी.
२९४ ८॥	मौजे आकरोळ, निसबत संताजी वाघ.
५४॥	मौजे मनोली, निसबत तिमया गोसावी.
३०५	मौजे धांवधर, निसबत बाळाजी महादेव हिगणें.
३७९॥≡।	मौजे पिंपळनेर, निसबत पांडबा. ५३
३२३७३॥≡॥.	

बाकी गांव ३३ एकून तनखा रुपये.

७०५३३॥≡॥.
८८१६ ०/- सरदेशमुखी दरसदे १२॥

७९३५० ०॥.

एकूण एकुणैशी हजार तीनशें पन्नास रुपये अर्धा आणा तनखा आहे. त्यास इमानें इतबारें, चौकशीनें अमल करून, आकार होईल तो ऐवज सरकारांत पावता करून, पावलीयाचे जाब घेत जाणें. तेणें प्रमाणें मजुरा पडेल. सदरहु मामलत संबंधें कलमें:—

परगणे मजकूरची गांवगन्ना जरीबे करावी. जमीन उत्तम, मध्यम, कनिष्ठ प्रती निवडाव्या. जिराईत, बागाईत, पाटस्थळ, मोटस्थळ, मोजणी करून जमिनीचा आकार करून अमीनास समजवावा. अमीन मनास आणून धारा घालून देतील त्याप्रमाणें उगवणी करावी. याप्रमाणें

कलम १.

A'ppâji Hari was directed to manage the Mâmlat carefully and honestly, and to remit the amount realized to Government. The following instructions in regard to management were also issued to him.

The Villages should be surveyed. The lands should be classed as 'superior', 'ordinary', and 'inferior' and also as Jirâyat and Bâgâyat (watered by Mots and watered by canals), and should be measured. The result should be reported to the Amin, who would fix the rate to be charged. The lands should be assessed accordingly.

2 Kauls have been granted in some of the Villages in these Parganas. These should be inquired into, and the result should be reported to the Amin whose orders in the matter should be obeyed.

3 Full information regarding the Parganas should be furnished to the Amin. He would then lay down the system of Jamábandy according to which collections should be made.

The Mâmlâ of the Parganas was last year farmed out to A'ppâji Hari. He however failed to pay up the amount agreed upon, and also neglected cultivation. The present Kamâvisdâr represented that in case the Mâmalã be given in Kamâvis (under direct management), cultivation as also the revenue would increase. The Kamâvisdâr should therefore endeavour to bring in as much revenue as was agreed upon by the last farmer.

1 Waste lands in the Parganas should be brought under cultivation within 2 or 3 years. In case of failure in this respect, the Kamâvisdâr would not be continued in his appointment.

महाल मजकूरची नेमणूक बरहुकूम पेशजी रुपये:–

५०० कमावीसदार, १००० पैकीं निमें
१५० फडणीस, ३०० पैकीं निमें
१२५ कारकून असामी २, एकूण रुपये
  २५० पैकीं निमें.
———
७७५
१०० मजमदार, २०० पैकीं निमें
———
८७५

२५५० प्यादे.
१०० दिवठ्या व आफ्तागिरा.
१५० खेरीज मुशाहिरा.
———
२८००

एकूण रुपये ३६७५.

एकूण तीन हजार सहाशें पंचाहत्तर रुपये करार केले असेत. कलम १.

रसदेची नेमणूक पेशजीची आहे. त्याप्रमाणें दरसाल रुपये ३०००० तीसहजार करार केले असेत. सरकारांत भरणा करून कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मित्त्या लागतील. व्याजाचा करार एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केला असे. हिशेबी बमोजीब मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें कलम १.

परगणे मजकुरीं गांवगन्ना पड जमीन असेल तिची लावणी करावी. सालमजकुरापासून दो ती साला लावणी करावी. पड जमिनीची लावणी न जाली तरी परिच्छिन्न मामला राहणार नाहीं. येणेंप्रमाणें कलम १.

आफ्त फितूर मातबर जाली तरी मुलुकशिरस्तेप्रमाणें मजुरा पडेल. येणेंप्रमाणें कलम १.

---

1 The charge on account of establishment was sanctioned at Rs. 3675 as under:-

500 Kamávisdár (Rs 1000) half the amount.
150 Fadnis, Rs. 300 half the amount.
100 Mujumdâr Rs. 200. Do.
125 Two Kârkuns Rs. 250 Do.
2550 Peons.
100 Torch bearer and bearer of Aftâgir.
150 In addition to salaries.

1. The clerical work in connection with the Mahál should be performed by the Fadnis and Majamdâr.

1. Rs 30,000 should be advanced as usual on account of the Mâmlâ at an interest of Re 1 per cent per mensem.

1. The amount to ba paid to Mokâsi would be fixed by the Amin after reference to the old records, and should be disbursed accordingly.

फर फर्मास सरकारांतून नेमणूक होईल त्याप्रमाणें देत जावी. येणेंप्रमाणें कलम १.

देवजी अवधूतराव बांडे कोळी याचे गांव सालगुदस्त माजी कमावीसदारांनीं जप्त केले होते, त्याप्रमाणें जप्त असों द्यावे. कलम १.

१ मौजे अडध खेडे, १ मौजे वरखेड, एकूण दोन गांव जप्त असों द्यावे. येणेंप्रमाणें कलम १.

परगणे मजकुरीं कित्येक गांवांस ईस्तावियाचे कौल दिल्हे आहेत. त्याची चौकशी करावी. त्यामध्यें गुंजाइशी व तोव्याचे गांव निवडून अमीनास समजावावे. अमीन मनास आणून बंदोवस्त करून देतील त्याप्रमाणें वर्तणूक करावी. कलम १.

माहालचें कच्चें वर्तमान अमीनास समजावून द्यावें. ते मनास आणून जमाबंदीचे डौल घालून देतील. त्याप्रमाणें वसूल घ्यावा. येणेंप्रमाणें कलम १.

साल गुदस्त मक्ता करार करून, आपाजी हरि याजकडे मामला सांगितला. त्यास मशारनिल्हेनीं मक्त्याप्रमाणें आकार केला नाहीं. व लावणीचाही बंदोबस्त जाला नाहीं. हल्लींच्या कमावीसदारांनीं विदित केलें कीं, मामला कमाविसीनें ठेवल्यानें लावणी होऊन जाजती आकार होईल. असें जाणून सालमजकुरीं मामला कमाविसीनें सांगितला. परंतु लावणी करून नित्याप्रमाणें आकार होईल तें करावें येणेंप्रमाणें कलम १.

मोकासी यास ऐवज नेमून देणें, तो सरकारचे अमीन मागील दाखला पाहून नेमून देतील. त्याप्रमाणें घ्यावा. येणेंप्रमाणें करार. कलम १.

हिंगण्याचे जप्तीपैकीं, मुग शेर सरकारांत जप्त आहेत, त्याप्रमाणें जप्त असों द्यावे. येणेंप्रमाणें कलम १.

महालचें लिहिण्याचें प्रयोजन फडणीस, मजमदार यांचें हातें घ्यावें. येणें प्रमाणें कलम १.

खंड गुन्हेगारि ज्याचें जसें जीवन असेल, तसें पाहून चुकवीत जाणें. वतनसंबंधें वगैरे मातबर कलम असेल तें अमीनास समजावून त्याचे विद्यमानें चुकवीत जावें. येणेंप्रमाणें कलम १.

---

1. Fir Farmás (complimentary presents to Government) would be fixed hereafter and should be paid accordingly.

1. In imposing fines, due regard should be paid to the pecuniary circumstances of the parties concerned. In cases of importance, such as those relating to Watans, fines should not be imposed except with the approval of the Amin, to whom all the facts should be reported.

माजी कमाविसदाराचे कारकीर्दीची बाकी राहिली असेल ते रुजु करून घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करावी. येणेंप्रमाणें कलम १.

येणेंप्रमाणें पंधरा कलमें करार केलीं असत. सदरहुप्रमाणें वर्तणूक करणें. परगणे मजकुरची लावणी करून लागलियाचे अमीनानें हुजूर वर्तमान पुढले वर्षीं सांगितलें, रयत आबाद होऊन गेली, सरकार किफायत होऊं लागल्यावर वेतन पुढें करार करून कमावीसदारास द्यावें. तूर्त येणेंप्रमाणें करार केला असे ह्मणोन सनद १.

देशमुख देशपांडे परगणे मजकूर यांस पत्र कीं, परगणे वण, दिंडोरी येथील कमावीस रा० आपाजी हरि याजकडे होती. ते साल मजकुरीं त्याजकडून दूर करून रा० लक्ष्मण भिकाजी यास सांगितली असे. तरी तुह्मी यासी रुजु होऊन परगणे मजकूरचा अमल याजकडे सुरळीत देणें ह्मणोन चिटणीसीं पत्रें. १ परगणे वण, १ परगणे दिंडोरी. रसानगी यादी.

[४३२] प्रांत गुजराथ पैकीं, मही अलीकडील महालाची सुभेदारी पेशजीच्या सुभेदाराकडून दूर करून साल मजकुरीं तुह्मांस सांगितली असे. महाल बितपसील:— २३ माहाल निसबत नारोकृष्ण, १ परगणे उरपाड, परगणे सुपें, परगणे पारचोल, परगणे सरभुवन, परगणे बलवाड, परगणे बारडोळी, परगणे तेकडी, परगणे मरोळी, परगणे मोहे, परगणे बिसनपूर, परगणे सतरागांव चौऱ्यायशी, परगणे गले, हसोउट (हंसोत), परगणे अंकलेश्वर, परगणे वाघोडे, जकात सुरत अठ्ठावीसी, परगणे डबई, परगणे बहादरपूरा, परगणे सावळी, परगणे वासदें, परगणे जंबूसर जकातसुद्धां, परगणे अमोद, परगणे देहजबारे. ४ महाल निसबत विसाजी केशव, परगणे पारनेरा, परगणे बलसाड, परगणे भुतसर, परगणे बोहारी.

इ० स० १७६१।६२
इसन्ने सीतेन
मया व अलफ.
रज्जब २१.

---

1. In cases of failure of crops or disturbance in the country, remissions would be granted according to the usual practice.

The Kamâvisdâr was further told that he would receive an addition to his salary, if at the close of the year, the Amin certified that, during the year, cultivation had increased, the ryots had become prosperous, and the Government had profitted by the management.

(432) The Subhedârship of Gujerâth was conferred on one person and the following instructions were issued to him.

1761-62 A. D.

(1). The province should be managed without causing loss to Government or oppression to the ryots.

(2). If this be done the office would be continued for 5 years.

(3). Government money should not be misappropriated.

(4). No theft should be allowed to take place.

(5). He should not implicate himself in any corrupt transaction.

(6). Authority should be maintained.

एकून सत्तावीस महालची सुभेदारी सांगोन सुभेदारीसंबंधें कलमें व महाल संबंधें:—

रसद पेस्तर साल सन सलास सीतेनची तूर्त माहालावद रुपये १२०००० यासी हप्ते, ३००००० फाल्गून अखेर, ४००००० चैत्र अखेर, ५००००० वैशाख अखेर. येणेंप्रमाणें बारालक्ष करार केले असेत. सदरहु मुदतीप्रमाणें सरकारांत भरणा करून, पावल्याचे जाब घेणें.

कलम १.

साल मजकुरीं जमेचा ठराव होईल त्यापैकीं, नारो कृष्ण यांनीं वसूल घेतला असेल तो वजा करून बाकी राहिला ऐवज त्याचा वसूल तुह्मी घेऊन हस्तेबंदीप्रमाणें ऐवज सरकारांत पावता करणें. पेस्तर सालाची बारालक्ष रुपये रसद करार आगाव केली आहे. त्याशिवाय सदरहु ऐवज जलदीनें हुजूर पोंचऊन देणें.

कलम १.

महाल मजकूर शिबंदी पेशजी नेमणूक आहे, त्याप्रमाणें करार करून दिल्ही असे. चौकशीनें खर्च करणें. मजुरा पडेल.

कलम १.

रसदेस व्याज व मुशारा व हुंडणावळ पेशजी शिरस्ता आहे, त्याप्रमाणें करार करून दिल्हे असे. पेस्तर सालची रसद तूर्त करार केली असे. यास मुशारा सालमजकुरीं नाहीं. भरणा होईल तो त्या मित्तीपासून अखेर सालपर्यंत एकोत्रा बिनसूट प्रमाणें व्याज करार केलें असे, तरी मजुरा पडेल. पेस्तर सालापासून ज्या महालीं जो शिरस्ता असेल, त्याप्रमाणें व्याज हुंडणावळ मुशारा मजुरा पडेल.

कलम १.

परगणे उरपाड व परगणे अमोद हे दोन्ही महाल कमाविसीनें अलाहिदा कमावीसदाराकडे आहेत. त्याचा रसदेचा ऐवज सदरहु बारालक्षांशिवाय सरकारांत घेतला जाईल. तुह्मी महालची चौकशी मात्र करावी.

कलम १.

महालीं नारो कृष्ण याचे विद्यमानें कमावीसदार हुजुरून करार करून ठेविले आहेत. त्यापैकीं तूर्त तुह्मी पांच लक्षांचे रसदेचे महालचे जुने कमावीसदार दूर करून नवे कमावीसदार करून रसद घेणें. बाकी राहतील महाल त्यापैकीं जो कमावीसदार पेस्तर सालची रसद कबूल करून तूर्त भरणा करील त्यासच ठेवणें. जो रसद कबूल न करी त्यास सालमजकुरींच दूर करून दुसऱ्यास मामलत सांगोन रसद घेणें. जुने कमावीसदार जे दूर होतील, त्यांजपासून सालमजकुरीं रसदेचा ऐवज घेतला आहे त्यापैकीं, महालीं वसूल पावला असेल तो वजा करून, बाकी रसदेपैकीं राहिला ऐवज नव्या कमावीसदारापासून अखेर सालाअलीकडे ज्याचा त्यास देऊन कबजे घेणें.

कलम १.

प्रांत मजकुरीं ज्या महालीं सुरतकर मोंगलांचा तनखा देखील किल्ल्याचा सालाबाद पावत आहे, त्याप्रमाणें ऐवज पावीत जाणें.

कलम १.

सरकार नुकसानी तरी परिछिन्न करूं नये. व रयतेवरही जुल्म न होतां मामलतीचा बंदोबस्त यथास्थित समजोन करणें. याप्रमाणें जहाल्यास, मामलतीची घालमेल पांच सालें होणार नाहीं. ह्मणोन

कलम १.

इमानें इतबारें वर्तोन पैशाची तफावत करूं नये. चोरी कोणास करूं न देतां व आपणही एक पैशास लिप्त न होतां एखत्यारीनें सुभेदारी करणें. याप्रमाणें जाहलीयास पेस्तर सालापासून तुमची तैनात मोईन करून दिल्ही जाईल. कलम १.

मामलती संबंधें शिबंदी, स्वार, प्यादे, जरूर काम लागल्यास जाजती शें दोनशें कार्याकारण पाहून सालमजकुरीं मात्र ठेवणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें दहा कलमें करार करून दिल्हीं असेत. सदरहु प्रमाणें वर्तणूक करणें ह्मणोन गोविंद गोपाळ याचे नांवें सनद १.

येविशीं पत्रें:—

नारो कृष्ण यास कीं, प्रांत मजकूर येथील सरसुभा सालमजकुरीं तुम्हांस सांगितला होता. तो हल्लीं दूर करून रा० गोविंद गोपाळ यांस सांगितला असे. तरी तुह्मी सदरहु मामलत मशारनिल्हेचे स्वाधीन करणें. याजउपरी दखलगिरी न करणें. हाल सालीं तुह्मीं वसूल घेतला असेल तो रूजु करावयासीं एक कारकून ठेवून जमीदाराचे व कमावीसदाराचे विद्यमानें यास समजावून देणें, सरकारचे ऐवज तुम्हांकडे सदर्हु वसुलापैकीं बाकी राहिल तो हुजुर पाठवणें. तुह्मी याजउपरी तेथें न राहणें, हुजूर येणें ह्मणोन पत्र १.

जमीदारास कीं, प्रांत मजकूरची सुभेदारी मशारनिल्हेकडे सांगितली असे. यासी रूजु होऊन अमल सुरळीत देणें ह्मणोन.

२५ सदरहु महाल.
१ कसबे बारडोळी.
१ जकात सुरत अठ्ठाविसी, निसबत रामचंद्र महादेव यास
२७ रसानगी यादी.

[आय] जमीन महसूलच्या हिशोबाची तपासणी.

[४३३] परगणे मुळगुंद येथील सन सबा व सन समान, दुसाला विठ्ठल विश्राम याचे कारकीर्दीची व अलीकडील तुमचे कारकीर्दीची सन तीसा व सीतेनचे रूजुवातीस लक्ष्मण बावाजी कारकून पाठविले आहेत. तरी गांवगन्नाचे पाटील व जमीदार मशारनिल्हेकडेस रूजु करून रूजवात करणें, फिरोन लढा न पडे तें करणें. मशारनिल्हेस व जासुदास रोजमरा दीड माही रुपये:—

इ० स० १७६०।६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रबिलावल १३.

(433) A Sanad to Lakshman Koner. Lakshman Báwáji Kárkun is sent for the audit of the accounts of San Sabá and San Samán of Vithal Vishrám's administration and of San Tisá and San Sitain of your administration. You should send the patels of the villages and the Jamidárs to him, and have the accounts audited (the pay of the auditor was 25 Rupees per month and a half).

1760-61 A. D.

२५ लक्ष्मण बाबाजी.

११॥ जासूद जथे राणोजी तिमाजी.

६ शहाजी बुबाजी.

५॥ खंडोजी गुणाजी.

११॥

३६॥

एकून साडे छत्तीस रुपये दीडमाही, छ. ७ रबिलाखर पासून तुम्हाजवळ राहतील तोंपर्यंत देत जाणें. ह्मणोन लक्ष्मण कोनेर यांस सनद १.

[जे] गांवच्या हद्दीचे तंटे.

[४३४] कमाविस गुन्हेगारी, कसबें वडनेर, व मौजे शिरवडे, परगणा वण, येथील शिवेचा कजिया होता. त्यास वडनेरकरांनीं शिरवडे जाळिलें, सबब वडनेरकराकडे करार केले ते बरहुकूम यादी करारी मुदती, सालमजकुरीं रुपये:—

इ. स. १७५७-५८. समान खमसेन मया व अलफ रबिलाखर ९.

३००० माघ अखेर.

२००० चैत्र अखेर.

५०००

पांच हजार करार केले असेत. सदरहू रकमेचा हवाला गणेश दीक्षित खरे यांनीं घेऊन सरकारांत कतबा लिहून दिला असे. दप्तरीं ठेविला असे.

[४३५] मौजे काळे प्रांत कऱ्हाड येथील, व मौजे नांदगांव परगणे शिरवळ येथील शिवेचा कजिया आहे. यास्तव हरदु गांवचे शिवेमधील जमीन चाळीस पन्नास वर्षें पडली आहे, ह्मणून हुजूर विदीत जालें. त्याजवरून त्या जमीनीचें कुरण सरकारांत ठेऊन रा० लक्ष्मण बल्लाळ याचे स्वाधीन केलें असे. तरी तुह्मी तेथें दखलगिरी एकंदर न करणें, ह्मणोन चिटणीसी छ. १२ रजब पत्रें:—

इ० स० १७६०-६१ इहिदे, सीतेन, मया व अलफ. रजब १२.

(434) Owing to a boundary dispute between the Villages of Wadner and Sirwade in Pargana Wan, the inhabitants of the former burnt the latter village. They were fined Rs. 5000.

1757-58 A. D.

(435) Government was informed that in consequence of a dispute between the villages of Kále in Prânt Karád and Nándegaon in Pargana Siruvall regarding the boundary of the villages, the land on the confines of the 2 villages had lain waste for 40 or 50 years. The land was, therefore, reserved by Government for use as pasture ground, and was made over to Lakshman Ballál.

1760-61 A. D.

२ मोकदमास (१ मौजे काळे प्रांत कऱ्हाड यास, १ मौजे नांदगांव परगणे शिराळे यास).

१ कृष्णाजी त्रिंबक प्रांत कऱ्हाड यास कीं, तुह्मी आपले कमावीसदारास व हरदुगांवांस ताकीद करून सदरहु जमीनीचे कुरणाविशीं खलेल करूं न देणें. नांदगांवकर लबाडी येविशीं करूं लागल्यास त्यास बरेंवजेनें ताकीद करणें ह्मणोन.

१ सदाशिव यमाजी यास कीं, तुह्मी आपले कमावीसदार यास व गांवास ताकीद करणें ह्मणोन.

१ नाथाजी साळोंखी यांस.

१ गोपाळजी भोसले यांस सदरहु प्रमाणें, व नांदगांवकरी येविशीं नोंदिगर करतील तर त्यास बरेंवजेनें ताकीद करणें ह्मणोन.

६

येणें प्रमाणें सा पत्रें दिल्हीं असेत.

४ इतर कर.

[अ] मोहोतर्फा.

नथुराम चौधरी दिमत हुजूरात यासी ताकीद पत्रें:—

[४३६] बेलदारांचा पंचोत्रा राजश्री स्वामींनीं करार करून दिला आहे. त्याप्रमाणें बेलदारांस ताकीद करून पंचोत्रा सुरळीत देणें ह्मणोन पत्रें:—

इ. स. १७४०–४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. साबान १.

१ जमीदार प्रांत पुणें. १ जमीदार तर्फ नगर हवेली परगणे कडेवळीत. १ जमीदार परगणे संगमनेर. १ परगणे चांभारगोंदें. १ तर्फ पाटस प्रांत पुणें. १ कसबें तळेगांव-तर्फ पाबळ. १ कसबें महाळुंगें. १ कसबें पारनेर. १ कसबें ओतूर. १ प्रांत जुन्नर. १ मोकदम हवेली जुन्नर. १ मोकदम तर्फ धौंड तर्फ खेड. १ मोकदम तर्फ खेड. १ कसबें केंदूर. १ कसबे अवसरी तर्फ महाळुंगें. १ मोकदम आळे-बेल्हें. १ मोकदम कडूस. १ मल्हार दाराजी यांस पत्र. (एकूण १८).

[४३७] मामले रेवदंडा येथील कित्येक मजकूर महादाजी अनंत कमावीसदार मामले मजकूर यांणीं हुजूर लिहून पाठविला, त्यावरून मनास आणून येणें-प्रमाणें करार केला असेः—

इ. स. १७४२–४३. सलास, अर्बैन, मया व अलफ. जमादिलावल १४.

---

(436) The right to levy पंचोत्रा (Rs 5 per hundred) from the stone-quarry-men in Parganas of Junnar, Sangamner, Nagar, Pábal, Otur &c. was given to Nathurâm Chaudhari in the service of the Huzur.

1742-43 A. D.

(437) The following instructions were issued to the Komávisdár of Mámle Revdandâ in regard to taxes on trades:—

1742-43 A. D.

कोळीयास मोहतर्फा सालीना रुपये:—

बहेरीचे डोलीस रुपये ८, बलकशीचे डोलीस रुपये २, खाडींतील डोलीस रुपये ५, येणें-प्रमाणें तीन प्रती करार कलम १.

दुकानदार दरदुकानास सालीना रुपये पांच व सहा व सात प्रमाणें करार कलम १.

लोहार दर दुकानास सालीना रुपये ४ चार प्रमाणें करार कलम १.

चांभार दर दुकानास सालीना रुपये चार, व पांच, व सहा येणेंप्रमाणें करार कलम १.

खाडींतून गलबतें जातात त्यांस खुटवा, पांच खंडीचे गलबतास रुपये ·।· पावला, थोर गलबतास रुपये ·॥· नीमप्रमाणें करार कलम १.

तेली यास दर घाणीयास सालीना रुपये ५ पांच, व ६ सहा, व ७ सात येणेंप्रमाणें करार कलम १.

सोनारास दरदुकानास सालीना रुपये ३ तीन प्रमाणें करार कलम १.

कुंभारास दर दुकानास रुपये ३ तीन दर चाकास करार कलम १.

बुरुडास दर घरास सालीना रुपये ३ तीन प्रमाणें करार कलम १.

गोंधळी, टाकरीकार यांस सदरहु काजास सालीना रुपये ३ तीन प्रमाणें करार कलम १.

भंडारी याचे घरीं लग्नें होतील त्यास दर लग्नास पांच चवल प्रमाणें लग्नटका घ्यावा. व भंडारी यांत आंबटे व ढोलगरी आहेत त्यांस सदरहु प्रमाणें घ्यावें. यापुढें ढोलगरी व आंबटे येतील त्यांस दर लग्नास रुपये १ एकप्रमाणें घ्यावा. येणेंप्रमाणें करार केला असे. कलम १.

---

1. The rates of the Mohatarfá tax on Kolis should be Rs. 8, 5 & 2 per palanquin per annum.

1. The rates of the tax on shop-keepers should be Rs. 5, 6 & 7 per shop per annum.

1. The rates of the tax on blacksmiths should be Rs. 4, 5 & 6 per shop per annum.

1. The rates of the tax on shoe-makers should be Rs. 4 per shop per annum.

1. The rates of the tax on oilmen should be Rs. 5, 6 & 7 per oil mill per annum.

1. The rate of the tax on goldsmiths should be Rs. 3 per shop per annum.

1. The rate of the tax on potters should be Rs 3 per wheel per annum.

1. The rate of the tax on basket-makers should be Rs. 3 per house per annum.

1. The tax on boats passing the channel should be 4 annas for each boat fit to carry a load of a Khandi and 8 annas for each larger vessel.

1. The tax on marriages at Bhandáris' houses should be Rs. 0-10-0 for each marriage.

येणेंप्रमाणें अकरा कलमें करार केलीं असेत. सदरहुप्रमाणें अमल करवीत जाणें ह्मणोन मोरोजी शिंदे नामजाद व कारकून जंजीरे मजकूर यास पत्र.

[४३८] बलराम सोरेवाला यास कौल दिल्हा ऐसाजे, तुजला बोलाऊन आणून आज्ञा केली कीं, जेजूरी येथील तलावाची माती खणोन काढावयाचें काम करणें. त्यास, तूं अर्ज केला कीं, मातीचें काम भारी आहे, शिरस्ता पोटभरे ऐसा करार करून द्यावा. त्यावरून येणेंप्रमाणें शिरस्ता करार केला असेः—

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. साबान १.

माती खणून पूर्वेच्या पाळी पलीकडे टाकावी, तें काम मोजून घेऊन दरसदे घ्यावें रुपये ५. दर माहे खणीताचे ऐवजीं पैका पावेल त्याचें काम मोजून पदरीं घेऊन त्या उपरी दुसऱ्या महिन्याचा पैका घ्यावा. कलम १.

सरकारांतून खणीताचा पैका पावेल त्यापैकीं पंचोत्री सरकारांत दरसदे द्यावी रुपये ५. काम मोजून देणें तें पंधरा तसूच्या हातें मोजून द्यावें. कलम १.

येणेंप्रमाणें तह करार करून दिल्हा असे. तुम्हीं आपल्या जमावास आणून तळ्यावर काम करणें. तुम्हांस नथु चौधरी गाडीवान याचा वगैरे उपसर्ग लागणार नाहीं. म्हणोन कौल सादर १.

[४३९] नथुराम चौधरी दिमत हुजूरात सरकार राजेश्री स्वामी यासी ताकीदपत्रें दिल्हीं:—

इ. स. १७४३–४४. अर्बा आर्बैन मया व अलफ. रमजान १३.

हुंडा भाड्याचा धंदा राजेश्री स्वामीनीं चौधरी यास सांगितला आहे. यांणीं आपले तर्फेनें माहालीं कमाविसदार पाठविले आहेत. तरी तुम्ही येविशीं ताकीद करून हुंडा भाड्याचें कामकाज सुरळीत चालों

बेलदाराचा पंचोत्रीचा धंदा राजेश्री स्वामीनीं पेशजीपासून सांगितला असे. तरी बेलदारास ताकीद करून पंचोत्री याचा अंमल सुरळीत देवणें म्हणोन पत्रेंः—

(438) The work of removing the silt from the tank of Jejury was entrusted to Balrám Sorewálá at the rate of Rs. 5 per hundred (apparently square *Háts*. Each *Hát* measuring 15 *Tasus*). A tax called पंचोत्री at the rate of Rs. 5 per hundred on the amount paid to the contractor was ordered to be levied from him.

1742-43 A. D.

(439) The farm of revenue due from carriers of goods &c. and of the tax of 5 per cent on the income of the stone-diggers, being given by the Rájá to Nathurám Chaudhari orders were issued by the Peshwa to the officers of the various provinces (Násik, Nagar, Khándesh, Berár, Surat, Daulatábâd &c., to allow the farmer and the Kamávisdárs sent by him, to manage the revenue in question.

1743-44 A. D.

देणें. शेरे रहा दरामद बरामद हरएक माल जाईल त्याचा हुंडा भाडा सुरळीत चालते करणें म्हणोन पत्रें:—

१६ कमाविसदार दिमत मोकासी व बाबती व सरदेशमुखी—

१ परगणे पाटोदे.
१ परगणे वैजापूर.
१ परगणे गांडापूर.
१ परगणे त्रिंबक.
१ परगणे हरसूल हवेली.
१ परगणे नासीक.
१ सरकार नांदेड.
१ परगणे नगर.
१ परगणे अंब्राड.
१ परगणे बीड.
१ परगणे चांदवड.
१ परगणे वण.
१ परगणे पेडगांव.
१ सरकार दौलताबाद.
१ परगणे संगमनेर.
१ परगणे पैठण.

१६

१ नारो बाबजी कमाविसदार परगणे पारनेर.

१ कमाविसदार परगणे आकोलें.

२

१ मल्हार दादाजी यास पत्र कीं परगणे आकोले व मौजे कोटूर येथील बेलदारास ताकीद करून पंचोत्रीचा अमल सुरळीत देवणें.

३

१ जमीदार प्रांत सुरत.
१ देशमुख व देशपांडे व मोकदम सरकार दौलताबाद.
१ देशमुख व देशपांडे व मोकदम प्रांत वऱ्हाड.
१ देशमुख व देशपांडे प्रांत खानदेश.
१ मल्हार दादाजी.
१ त्र्यंबकराव विश्वनाथ प्रांत खानदेश.
१ केसो गोपाळ दिमत आवजी कवडे.

२३

येणेंप्रमाणें पत्रें दिल्हीं असेत.

[४४०] नारो रामचंद्र याचे साल गुदस्ताचे हिशेबीं अर्जी कलमें बाद घातलीं आहेत. सनद.

तीं मजुरा द्यावयाविशीं साल मजकुरीं

इ. स. १७४६–४७. सबा अर्बैन मया व अलफ. सफर २४.

पेठ किल्ले लोहगड येथील वाणी उदमी यांचीं घरें साल गुदस्ता जळालीं. सबब ज्यांचीं घरें जळालीं, त्यांस घरठाण व मोहोतर्फा सोड दिल्ही. व राहिले कुळांस मोहोतर्फा निमे सोड दिल्ही. त्याची बेरीज रुपये ४५॥।= पावणें शेचाळीस रुपये तीन आणे साल गुदस्ता सोड देऊन पेठची जमाबंदी केली, त्याप्रमाणें करार असे १.

मल्हारजी सुर्वा मौजे आवढे, तर्फ नाणे मावळ, हा मयत जाला. त्याजकडे इस्तावियाची बाकी येणें. त्यास कोणी नाहीं. सबब साल गुदस्त तुम्ही गैरसनदी माफी खर्च लिहिला, नक्त रुपये ५। गल्ला कैली खंडी ॥१॥·॥ तूप पक्कें ८८२॥।२ एकूण नक्त सवा पांच रुपये व गल्ला साडे अकरामण अधोली, व तूप पावणे तीनशेर, नऊ टांक खर्च लिहिला, तो मजुरा असे १.

सदरहुप्रमाणें साल गुदस्ताचीं दोन कलमें मजुरा असेत, म्हणोन मशारनिल्हेस सनद १.

[४४१] मोराजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा, यास सनद कीं, भिकाजी गवंडे व राघो गवंडा चाकर सरकार यास गवंडे व पाथरवट, व बेलदार याचे चाकरी पैकीं दर माहे रोज १ एक पेशजी देविला आहे. याप्रमाणें साष्टी वसईकडे चालत आहे. तरी जंजीरे मजकुरीं गवंडे व पाथरवट, व बेलदार असतील त्यांचा दरमाहे एकरोज· प्रमाणें वजा करून घेत जाणें. आणि अखेर सालीं सदरहुप्रमाणें हिशेब करून, ऐवज यास पावता करीत जाणें. याचे कारकुनाचे पदरीं घालणें, म्हणोन सनद १.

इ. स. १७५०–५१ इहिदे खमसेन मया व अलफ जिलकाद ४.

---

(440) Rs. 45-15-0 due from the traders and others of Peth Lohagad on account of Mohatarfá and Ghorwan were remitted, their houses having been burnt by fire.

1746-47 A. D.

(441) A Sanad to Moroji Shinde officer at Janjirá Revdandá. Out of the wages earned by the masons, stone cutters, and quarry-men in a month, the wages of a day have already been assigned to Bhikáji Gawande and Rágho Gawande who are in the service of Government; and the practice (of paying them accordingly) is in force in the Salsette and Bassein Pránts. You are, therefore, directed to deduct one day's wages, out of the monthly income earned by the masons, stone cutters, aud quarry-men, employed at the fort in question, to draw up an account of the amount so deducted at the end of the year, and to remit it to the persons above named.

1750-51 A. D.

[४४२] श्रीधर जिवाजी दिमत जीवबा नाईक यास सनद कीं, तुम्हास बंदर सूरत व रनाळे व औरंगाबाद, व ब-हाणपूर, व शहागड, व व-हाड वगैरे येथील हुंडा भाड्याचा मामला सांगितला आहे. त्यास कापड व किराणा वगैरे जिन्नस बाब बेपारी हुंडा भाडें करून आणील, त्यास दर बैली घ्यावयाचा शिरस्ता पेशजी प्रमाणें हुजरून आहे त्याप्रमाणें रुपये १ ऐन, ।· सर देशमुखी, एकूण सवा रुपया करार करून दिल्हा असे. पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणें घेत जाणें, सदरहु मामला सांगोन तुम्हांकडे ती साला मक्ता करार:—

इ. स. १७५२-५३.
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जिल्हेज २९.

सन सलास, सालमजकूर, रुपये २००१
यासी हप्ते बंदी:—
मार्गशीर्ष अखेर १००१
अखेर सालीं १०००
२००१

सन अर्बा बर हुकुम गुदस्त २००१
यासी हप्ते बरहुकूम गुदस्त.
सन खमस बरहुकूम गुदस्त २००१
यासी हप्ते बरहुकुम गुदस्त.

येणेंप्रमाणें सन सलास दोन हजार एक रुपया, व सन अर्बा दोन हजार एक, व सन खमस दोन हजार एक करार करून दिल्हा असे. याखेरीज जिन्नस वजन पक्कें दरसाल

॥५ वेलदोडे निवडक, थोर, भरदार, चांगले. ॥२ पत्री, चांगली.
॥२ लवंग ॥१ केशर चांगलें.
॥७ ॥३

एकूण ८।·

एकूण दाहा शेर जिन्नस दरसाल करार केला असे. सदरहुप्रमाणें रुपये व जिन्नस सालाचे सालांत, रुपये हप्तेबंदीप्रमाणें, व जिन्नस मार्गशीर्षमासीं, दरसाल सरकारांत पावते करून, पावल्याचे जाब घेणें; ह्मणोन सनद १.

रसानगी यादी करारी.

---

(442) A Sanad to Shridhar Jiváji under Jivbá Náik—The farm of levying fees from carriers at port Surat, Ranále, Aurangábád, Buránpur, Shahágad, and Berar &c. is given to you. You should levy as usual, from the carriers of cloth, groceries &c. the following rate for each bullock.

1752-53 A. D.

Re. 1	The amount of the tax.
0-4-0	On account of Sardeshmuki.
1-4-0	

(The amount to be given to Government has been fixed at Rs. 2001 a year)

[ब.] लग्नपट्टी.

[४४३] किल्ले तळें गडकरी, व किल्ले घोसळा गडकरी, चाकरमाने लोकांच्या लग्नचिठ्या महालीहून देतां, त्यास नारळ फार घेतां, तरी गडकरी यापासून नारळ १ घेऊन लग्नचिठ्ठी देणें, ह्मणोन पत्रें:—

इ. स. १७४२–४३. सलास, अर्बैन, मया व अलफ. सवाल ३०.

१ महादाजी सोनदेव हवालदार मामले तळें यास.
१ रामाजी बल्लाळ हवालदार तर्फ घोसाळें.
२

[क.] तरी.

[४४४] बाबा शेणवी खोत, तरी दांतीवरें, परगणे माहिम, प्रांत वसई, यांस पत्र कीं तीसाला मक्ता तरी मजकूर, इस्तकबील सन मजकूर तागाईत सन सबा मक्ता करार रुपये:—

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बा मया व अलफ. रमजान ८.

१५० बरहुकूम हाल हासील गुदस्त.
५० जाजती चढ एक साला
२००
यासी उगवणी सालें
सन खमस अर्बैन रुपये
१५० बरहुकूम गुदस्त,
५० जाजती चढ
२००
यासी बारमाही हप्ते दरमाही
रुपये १६।।≈ प्रमाणें.

सन सीत अर्बैन
बरहुकूम गुदस्त रुपये २००
उगवणी बारमाही.
सन सबा बरहुकुम
गुदस्त प्रमाणें रुपये २००
उगवणी बारमाही.

तीसाला मक्ता रुपये साहाशें करार. पेशजीच्या शिरस्त्याप्रमाणें अंमल करणें; म्हणोन कौल पत्र १.

---

(443) The officers of Tale and Ghosâle used to levy a number of cocoanuts from the servants at the said forts, when granting them permission to perform marriage ceremonies. They were directed that the levy should in future be restricted to one cocoanut only on each occasion.

1742-43 A. D.

(444) The ferry farm of the ferry Dâtiware in Pargana Mâhim was given to Bâbâ Shenve for a period of 3 years, for Rs. 600.

1744-45 A. D.

[४४५] नारो रामचंद्र यांस पत्र कीं, वेदमूर्ति रा० शीवभट खरे यांनीं विदीत केलें कीं, मौजे जांबगांउ तर्फ पौडखोरें येथील नदीस आपण नाव घालितों. त्यास पेशजी थोरले नानाचे वेळेस मौजे मजकूरचे भोयाचे खासगत शेत पैकीं गल्ला कैली ·॥· दाहा मण पाल देऊन नदीचा थडवा चालवीत होतें. याविशीं हवालदार, कारकून, तर्फ मजकूर यांचे नांवें सनद आहे ही पाहावी आणि पेशजीप्रमाणें १० मण गल्ला करार करून द्यावा. अलीकडे नाव चालली नाहीं, याजकरितां गल्लाही पावला नाहीं, म्हणोन विदीत केलें. त्यावरून पेशजीची सनद मनास आणून व मशारनिल्हे धर्मार्थ नाव घालितात, हें उत्तम जाणून पेशजीप्रमाणें दाहा मण गल्ला करार करून दिल्हा असे. तरी भोई मजकूर भटजीचे विद्यमानें चाकरी करतील यास मौजे मजकूरचे भोयाचे खासगत शेत पैकीं गल्ला कैली ·॥· दाहा मण साल दरसाल खर्च लिहीत जाणें, म्हणोन मशारनिल्हेचे नांवें सनद १.

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जमादिलावल १.

[४४६] तरीचा मक्ता ठाणें व घोडबंदरचा जाला. तरीचे उतारास ब्राह्मणास माफी, त्याजपासून घेऊं नये अशी शर्त आहे.

इ. स. १७५०–५१. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. सवाल ५.

[४४७] रावो गोविंद यास पत्र कीं, कसबें पुणतांबें येथें मोंगलाईकडील नाव होती, ते जाया झाली यावर तुम्हीं नवी नाव घातली आहे. ऐशास कसबे मजकूरच्या जागीरीची कमावीस रा० परशराम रामचंद्र याजकडे सांगितली असे. तरी कसबे मजकूरची नाव तुमची आहे ते मशारनिल्हेच्या हवालीं करणें. तुम्हीं नावेचा अमल न करणें; ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. रमजान १८.

---

(445) Sivabhat Khare plied gratis a ferry at Jâmgaum in Tarf Paud Khore. A remision of 10 maunds of land revenue to the boatmen, was, therefore, granted during the reign of the late Peshwa. The concession was continued.
1749-50 A. D.

(446) Ferry farms regarding Thana and Ghodbundar were given. One of the conditions of the farms was that, no fare should be levied from Brahmins using the ferries.
1750-51. A. D.

(447) A letter to Râgho Govind. There was a ferry belonging to the Mogals at Kasba Puntàmbe.As it was out of repair, you brought in a new ferry. The management of the Jahâgir Amal of the village having been entrusted to Parashurâm Râmchandra, you are directed to hand over your ferry to him, and to abstain from its management.
1753-54 A. D.

[४४८] रामचंद्र मल्हार यांचे नांवें सनद कीं, घाट मौजे रोहेर, परगणे कानापूर, रेवातीर, येथें सरकारची नाव आहे ते जुनी जाली. फुटोन गेली. पुढें घाट चालिला पाहिजे याकरितां नवी नाव करून द्यावयाची आज्ञा केली पाहिजे, म्हणोन नावाडी यांनीं हुजूर महेश्वरचे मुकामीं येऊन अर्ज केला, त्यावरून हें पत्र लिहिलें असे. तरी घाट मजकूरची जुनी नाव फुटली आहे. ते पाहोन नवी नाव करून घाट चालवणें. नाव करावयास दीडशें दोनशें-पर्यंत रुपये लागतील ते लाऊन नाव नवी चांगली मजबूत तयार करून देवणें. पैका मजुरा पडेल, ह्मणोन रसानगी चिटी. सनद १.

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज ४.

[४४९] कमावीसदारांस सनदा कीं, नव्या नावा बांधावयाची आज्ञा केली असे. तरी शें सवाशें माणूस उतरे ऐशा नावा, अवसूद, चांगल्या, करिगार सुतार मेळवून नावा तयार करून जलदीनें घालणें. दर नावेस चार पांचशें रुपये खर्च लागेल तो तुम्हांस मजुरा दिल्हा जाईल, म्हणून सनदा:—

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. सवाल १.

१ गंगाधर बल्लाळ कमावीसदार तर्फ नाशीक याजकडून २

१ मौजे भोगुर परगणे मजकूर येथें.

१ कसबें नाशीक येथें

२

१ सदाशिव विठ्ठल कमावीसदार तर्फ राहुरी याजकडून नाव १

१ बाबुराव हरि कमावीसदार तर्फ हवेली संगमनेर याजकडून.

१ बाबुराव हरि व मोरो विनायक कमावीसदार तर्फ देपूर, बेलापूर याजकडून कसबे बेलापूर. १

१ शिवाजी बल्लाळ दिमतपागा हुजूर याजकडून अशी (श्री) उंबरीस.

५

(448) The old ferry at Ráver in Paragana Kánápur on the banks of the Revá, having been destroyed, a new ferry was ordered to be constructed at a cost of Rs. 200 or 300.

1753-54. A. D.

(449) Sanads to the various Komávisdárs. You are directed to build new ferries. You should arrange to procure the services of skilled carpenters, and get them speedily to build strong ferries, fit to carry from 100 to 125 passengers each. The charge of building the ferries which would amount to Rs.400 or 500 for each ferry, will be admitted. (The ferries were required at the following places–Bhogur, Nasik, Rahuri, Sangamner, Belapur, Asi–Umbari).

1754-55. A. D.

[४९०] नारो बावाजी नामजाद परगणे नेवासे वगैरे यास सनद कीं, मैराळ जिवाजी यांणीं कसबें नेवासे येथें प्रवरेच्या घांटावर नाव एक नवी करून घातली आहे, त्यास खर्च रुपये ८५२।.॥ लागला आहे, तो ऐवज द्यावा, म्हणून विनंति केली. त्याजवरून तुम्हांस लिहिलें असे. तरी मशारनिल्हेनीं नवी नाव बांधोन घातली आहे, त्यास खर्चवेंच लागला असेल, तो विसाजी कृष्ण दिमत रावो गोविंद यास पुसोन चौकशी करून खर्च लागला असेल तो देणें; म्हणून सनद. १.

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. मोहरम ८.

[ड] जकात.

[४९१] बाळकदास बैरागी वस्ति कसबे सिरोज याणें विदीत केलें कीं, आपल्यास वाणी, बेपारी यांणीं छत्रीची चौकी कसबें मजकूर येथें दर बैली दमडी १ एक करून देविली, त्याचीं पत्रें आहेत, व कमरुद्दीनखान याचा परवाना आहे, तें मनास आणून सरकारचें पत्र भोगवटी यास करून द्यावें, म्हणोन विदीत केलें; त्यावरून पत्रें मनास आणून व भोगवटा चालत आला आहे, हें खरें जाणोन, देशाधिकारी, व देशलेखक, वर्तमानभावी, प्रांत शिरोज, प्रांत माळवा, यांचे नांवें सुदामत चालत आलें असेल त्याप्रमाणें चालवणें; म्हणून पत्र दिल्हें. १.

इ. स. १७४४–४५ खमस, अर्बैन, मया व अलफ. सफर ३०.

[४५२] बाबाजी चाफाजी शेणवी, वरदे, यास प्रांत साष्टी येथील जकात खेरीज, कोल्हेरची तर व कावेसर व वडवली व भाईंदरची तर करून साष्टी प्रांत देखील धारावी व उभामार्ग व जलमार्ग येथील मक्ता पेस्तर सन सीता पासून सन समान अर्बैन पावेतों तीसाला दिल्हा असे. इस्तकबील श्रावण शुद्ध तृतीया तागाईत बारा महिने येणेंप्रमाणें करार केले असे.

इ. स. १७४४–४५. खमस अर्बैन मया व अलफ. रमजान २३.

---

(450) Mairál Jiváji prepared a ferry for use on the Pravará, at a cost of Rs. 852, and prayed that the amount may be granted to him. His prayer was complied with.

1754-55 A. D.

(451) Bàlakdâs Bairàgi of Siroj in Prànt Mâlvá, represented that he had been permitted by the Baniyas and traders to levy a tax of $\frac{1}{4}$ of a pice per bullock for the expenses of a tomb, and that he held a permit to that effect from Makarudinkhan. The levy was sanctioned by Government.

1744-45. A. D.

(452) The octroi farm of Prânt Sâsti, excluding the ferries at Kolher, Kâvesar, Wadvali, Jajai (?) and including the roads, by land and water, in Dhârâvi, was given to Bâbâji Châpâji Shenvi Warade, for 3 years for Rs. 2700, each year. The conditions of the farm were as follows:—

1744-45. A. D.

त्याचा मक्ता:—

सन सीत अर्बैन
२३००१ बरहुकूम गुदस्त
४००० जाजती साल मजकूर

२७००१

सन सबा अर्बैन मक्ता बरहुकूम गुदस्त रुपये २७००१

तपसील

७००० अश्वीन शु. १५
२४०० कार्तिक शु. १५
२४०० मार्गशीर्ष शु. १५
२४०० पौष शु. १५
२४०० माघ शु. १५
२४०० फाल्गुन शु. १५
२४०० चैत्र शु. १५
२४०० वैशाख शु. १५
२४०० जेष्ठ शु. १५
८०१ आषाढ शु. १५

२७००१

सन समान अर्बैन मक्ता बरहुकूम गुदस्त करार रुपये २७००१

येणें प्रमाणें सन सीत सत्तावीस हजार येक व सन सबा सत्तावीस हजार येक व सन समान सत्तावीस हजार येक रुपया करार केला असे. सदरहु प्रमाणें सरकारांत वसूल देऊन

1. No duty should be levied on Government articles.

1. Duty should be levied from merchants, on rice sold to them by Government.

1. The rates of octroi fixed by Government should not be altered. If a reduction in the rates be deemed necessary, the reduction should not be effected without the sanction of Government.

1. Duty should continue to be levied on fish purchased from certain places.

1. Fish removed by Government servants for their own consumption should be exempt from duty.

1. The following articles removed by Government servant should also be exempt:—

25 plantains, 5 cocoanuts, Gur, dates, dried dates and sugar, weighing 5 seers.

1. The hire for using the ferry should not exceed the usual rates. Government servants and Brahmins should be exempt from hire.

येणें प्रमाणें अमल करणें:-

सरकारचा जिन्नस येईल त्यास जकात न घेणें. कलम १.

जकातीचा कानूजाबता करून दिला आहे, त्यास कमी अगर जास्ती हाशील न घेणें. जाबत्याप्रमाणें जकात घेणें. जकात कमी करणें झाली तरी सरकारची आज्ञा येईल तेव्हां कमी करणें. दरम्यान कमी करावयास प्रयोजन नाहीं. कलम १.

चाकरमाने लोक पोटापुरते मासे नेतील त्यांस जकात न घेणें. कलम १.

तरीस उतार सुदामत प्रमाणें घेणें. जाजती न घेणें. चाकरमाने लोक व ब्राह्मण यांस उतार न घेणें. कलम १.

तंबाकूची जकात व वानगी शिरस्ते बमोजीब घेत जाणें. कलम १.

सरकारांतून साहूकारास भात विकत दिल्हे तरी त्याची जकात तुम्ही साहूकारापासून शिरस्ते प्रमाणें घेत जाणें. कलम १.

नूतन (उतन) गोराये व मणोरी व वेसावें व दांडे व वानरें येथून मांस विकत घेऊन नेतील त्यास छापा सुदामत असेल त्याप्रमाणें हासील घेणें. कलम १.

चाकरमाने लोक केळी सुमार २५, नारळ ५, गुळ व खजूर खारीक व साखर वजन पक्कें ८८५, येणें प्रमाणें घेऊन जाईल त्यास जकात न घेणें, जास्ती असीलें तर जकात घेणें. कलम १.

तरीस गलबतें ठाण्यास १ घोडबंदर २ येकून तीन गलबतें सरकारांतून देऊं केलीं, त्यास मुशाहिरा व गलबतास लागवड लागेल तो तुम्हीं देणें. कलम १.

येणें प्रमाणें नव कलमें करार केलीं असेत. सदरहु प्रमाणें वर्तणूक करणें. मक्ते या खेरीज जाजती ऐवज होईल तो माहाल मजकुरीं खर्च करणें, म्हणोन सनद १.

[४९३] जकात प्रांत पुणें व प्रांत जुन्नर निसबत घनशेट कर्जे यास सालमजकुरीं मामला सांगोन मक्ता करार केला. इस्तकबील छ १५ रमजान सन मजकूर तागाईत छ. १५ रमजान सन सीत.

इ स. १७४४–४५
खमस अर्बैन मया व अलफ.
जिल्काद ३.

पेस्तर साल करार रुपये:—

1. 3 Ferries one at Thana and 2 at Ghodbandar would be supplied by Government. The charge on account of remuneration of kolis and on account of repairs should be borne by the farmer.

1. Duty should continue to be levied on tobacco as usual. The customary present of tabacco should also be received.

(453) The revenue of octroi Prânt Poona and Junnar for this year was farmed to Ghanshet Karje for Rs. 35,001.

1744-45 A. D.

३०००१ बरहुकूम गुदस्त.
३०००१ सरकारची बेरीज.
२०० रा० महादजी अंबाजी याचे अंतस्थ.
३०२०१
पैकीं वजा सालमजकूरीं माफ केले रुपये २०० बाकी करार.
५००० जाजती सालमजकूर कोठ्या २ दिमत दरुणी महालाकडे २.
येकूण बे(बै)लसरः—
१५०० वाडा थोरला.
९०० वाडा धाकटा.
२४००
३५००१ येकूण मक्ता.
तपशील—
११५०१ रसद.
२३५०० दरमाहे हप्तेबंदी.
३७५० पौष शुद्ध १
३७५० माघ शुद्ध १
३७५० फाल्गुन शुद्ध १
३७५० चैत्र शुद्ध १
३७५० वैशाख शुद्ध १
३७५० ज्येष्ठ शुद्ध १
२२५००
१००० किरकोळ रवा सुदगीस ऐवज
२३५००
३५००१

एकूण पस्तीस हजार एक रुपया करार केला असे. सदरहुप्रमाणें सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाचे कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. याखेरीज, जाजती आकार होईल तो महाल मजकूरीं खर्च करणें. दरमाहेचा ऐवज हप्तेबंदीचा नेमिला आहे, त्यापैकीं कापड सरकारांत, रोख रुपयांनीं कापड ज्याप्रमाणें खरेदी करून घेतों त्याहून नफा दर रुपयास ८= चवल प्रमाणें देऊन कापड रुपयेः—
१२५० वैशाख शुद्ध १ हप्त्यापैकीं
३७५० ज्येष्ठ शुद्ध १ चा हप्ता.
५०००
येणेंप्रमाणें पांच हजारांचें कापड सरकारांत घ्यावयाचें करार केला असे. सदरहुप्रमाणें सरकारांत पावतें करणें. उरला ऐवज नक्त सरकारांत वसूल देणें; ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७४५।४६
सीत अर्बैन मया
व अलफ.
जमादिलाखर २.

[४५४] परगणे सीरोज येथून बऱ्हाणपुरी हत्ती, घोडे वगैरे जिन्नस हरबाब रवाना जाला तरी त्याचा हशील येथें घ्यावा. बऱ्हाणपुरीं कांहीं घेऊं नये. पानसुपारीचा शिरस्ता काय असेल तो मात्र घ्यावा, ऐसा पहिल्यापासून पडला आहे. व तेथून हरजिन्नस रवाना जाला तरी तेथें हाशील घ्यावा; मग सिरोजेस घेऊं नये. याप्रमाणें शिरस्ता असतां शिरोजेस हाशील चुकला असतां तुह्मीं तेथें दुबार हाशील मागतां, ह्मणून विदीत जालें. त्याजवरून हें पत्र सादर केलें असे. तरी सुदामत ज्याप्रमाणें रहदारीचा शिरस्ता चालत आला असेल त्याप्रमाणें करणें, (नवीन कांहीं न करणें) ह्मणोन शंकराजी निकम यासी पत्र १.

इ. स. १७४६।४७
सबा अर्बैन मया
व अलफ.
जिलकाद २२.

[४५५] परगणे माहिम येथील जकातीचा मामला पेस्तर सालापासून तुह्मांस सांगितला असे. मक्ता बितपशील:—

सन समान अर्बैन इस्तकबील अवलसाल तागाईत अखेरसाल मक्ता रुपये:—

२४९० बरहुकूम गुदस्त.
१२१० जाजती सालमजकूर.
३७००

तपसील.

१२३३ तूर्त रसद.
२४६७ दर माहे हप्तेबंदी.

३०८ कार्तिक शुद्ध १
३०८ मार्गशीर्ष शुद्ध १
३०८ पौष शुद्ध १
३०८ माघ शुद्ध १
३०८ फाल्गून शुद्ध १
३०९ चैत्र शुद्ध १
३०९ वैशाख शुद्ध १
३०९ ज्येष्ठ शुद्ध १
एकूण २४६७.

३७००

सन तीसा अर्बैन

बरहुकूम गुदस्त मक्ता रुपये ३७००

तपसील.

१२३३ तूर्त रसद.
२४६७ दरमाहे हप्तेबंदी गुदस्ताप्रमाणें.
३७००

सन खमसेन

बरहुकूम गुदस्त मक्ता रुपये ३७००.

तपसील:—

१२३३ तूर्त रसद.
२४६७ दरमहा हप्तेबंदी गुदस्तप्रमाणें.
३७००

---

(454) 1745-46 A. D. On goods passing between Siroj and Barhânpur octroi duty was charged at only one place.

(455) 1746-47 A. D. The Mâmlâ of octroi in Pargana Mâhim was given for ready payment of Rs. 3700.

येणेंप्रमाणें सन समान तीन हजार सातशें, व सन तीसा तीन हजार सातशें, व सन खमसेन तीन हजार सातशें, सदरहु प्रमाणें सालाचे साल करार केले असेत. मुदती बरहुकूम सालाचे साल उगवणी सरकारांत करून पावलीयाचीं कबजें घेणें, तेणेंप्रमाणें मजुरा असे. याखेरीज जाजती आकार होईल तो महाल मजकूर खर्च करणें. पेशजीचा कमावीसदार अमल करीत होता, त्याप्रमाणें तुम्ही अमल करणें. जाजती करावयास प्रयोजन नाहीं, म्हणून त्रिंबक केशव याचे नांवें सनद १.

(४५६) जकात बंदर रोहें वगैरे जकातीचा इजारा सालगुदस्ता राघो हरि याजकडे होता. तो सालमजकुरीं त्याजकडून दूर करून, तुह्मांस मामला सांगितला असे. मक्ता सालें बितपसील:—

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. रमजान ८.

सालमजकूर सन खमसेन मक्ता इस्तकबील छ ८ साबान सन मजकूर तागाईत छ ८ साबान सन इहिदे खमसेन बेरीज रुपये:—

४४७१ बरहुकूम गुदस्त
४४०१ ऐन
७० बाजार पेठ कसबे तळोदे देखील
४४७१ बसक बछापा.
५३० जाजती चढ साल मजकूर देखील बाजार निजामपूर बसक
५००१

सनइहिदे खमसेन इस्तकबील छ. ८ साबान सन मजकूर तागाईत छ. ८ साबान सन इसन्ने खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त रुपये ५००१

तपसील.

१५०० रसद तूर्त.
३५०१ दरमाहे गुदस्त प्रमाणें
५००१

(456) The octroi revenue of the post of Rohe was farmed out for one year for Rs. 5001 and it was ordered that the tax should be levied at the old rates on the merchandize coming by land or by sea, and on the sale of animals.

1749-50 A. D.

तपसील:—

१५०० रसदतूर्त.

३५०१ दर माहे शु॥ १५

४५० कार्तिक.

४५० मार्गशीर्ष.

४५० पौष.

४५० माघ.

४५० फाल्गुन.

४६० चैत्र.

४०१ वैशाख.

४०० ज्येष्ठ.

३५०१

५००१

सन इसने खमसेन इस्तकबील छ. ८ साबान साल मजकूर तागाईत छ. ८ साबान सन सलास मत्ता बरहुकूम गुदस्त जमा बेरीज रुपये ५००१

तपसील:—

१५०० रसदतूर्त

३५०१ हस्तेबंदी दरमाहे गुदस्त प्रमाणें.

६००१

येणेंप्रमाणें सन खमसेन पांच हजार एक रुपया, व सन इहिदे खमसेन पांच हजार एक रुपया, व सन इसन्ने खमसेन पांच हजार एक रुपया, याप्रमाणें ती साला करार केला असे. सदरहुप्रमाणें सालाचे साल मुदतीप्रमाणें सरकारांत ऐवज पावता करून पावलीयाचे जाब घेणें; तेणेंप्रमाणें मजुरा असे. पेशजीप्रमाणें, ज्या ठिकाणीं जलमार्ग, उभा मार्ग, शिंग, शिंगोटी अंमल चालत होता, त्याप्रमाणें तुम्ही अंमल करणें. जाजती करावयास प्रयोजन नाहीं, ह्मणोन नारो हरि यास सनद १.

[४५७] हरिभक्त परायण रा. तिमया गोसावी यांचे बैलसर ७५ पाऊणशें खेरीज फिरंगाण, कोंकणांत हरएक जागा जाऊन तांदूळ, व मीठ, नारळ वगैरे हर जिन्नस भरून तळघाट, बोरघाट, कसबे नाशिकास एक खेप आणितात, त्यास जकातविशीं दस्तक. १.

इ. स. १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ
रजब ४.

(457) A pass port exempting from the payment of octroi, one trip of 75 bullocks belonging to Timayá Gosávi, conveying rice, salt, cocoa-nuts &c. to Nasik, via that of Bore Ghauts from any part of the kokan, the Portuguese settlements excepted.

1750-51 A. D.

[४५८] गंगाजी जाधव वस्ती पेठ सोमवार कसबे पुणें याचे बैलसर ६० खानदेशांत जाऊन सूत व खाद्या व छिटें वगैरे जिन्नस खरेदी करून, खेपा ३ तीन पुण्यास आणतील. त्याला कोणेविशीं मुजाहिम न होणें, ह्मणून दस्तक देऊन सरकारची नजर करार केली; देखील पुणें जुन्नर बरहुकूम याद रुपयेः—

इ. स. १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
जिल्हेज ३.

२२६ बरहुकूम गुदस्त.
१० जाजती सालमजकूर.

२३६ यास मुदतीः–
१३५ कार्तिक अखेर
१०१ माघ अखेर

२३६

[४५९] जकाती प्रांत पुणें व जुन्नर निसबत अंताजी त्रिंबक व मोरो कृष्ण यांजकडे जकातीचा मक्ता आहे; त्यांस आज पावेतों गोसावी घोडीं, उंट वगैरे माल आणून विकीत होते. त्यांस जकात कोणी अमलदार घेत नव्हता, व हेही घेत नव्हते. हल्लीं गोसावी यापासून, सत्रा आठराशें दोन हजार, दोन हजार रुपये पावेतों जकात घेतली आहे. हे सदरहु रुपये मक्तीयाचे बेरीज खेरीज सरकारांत द्यावे. आज पावेतों जकाती गोसावी याजपासून घेतली असेल, व अखेर साल पावेतों घेतील, तो ऐवज मक्ते याखेरीज सरकारांत द्यावा. येणेंप्रमाणें रसानगी भगवंत त्रिंबक मजमदार दिमत पागा लखजी बोधने.

इ. स. १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रबिलावल ७.

---

(458) A permit directing that no obstruction should be offered to 60 bullocks of Gangáji Jádhav of Somvár Peth Poona, laden with Khádyá (course cloth) & coloured cloth, purchased in Khándesh, is issued and the following Nazar is agreed upon.

1750-51 A. D.

Rs. 226 as per last year.
10 addition for the current year.

236.

To be paid.
135 At the end of Kártik.
101 At the end of Mágha.

(459) The farmers of the octroi of Pránt Poona and Junnar were Antáji Trimbak and Moro Krishna. Neither they nor any of the previous farmers levied any duty from Gosávis, selling horses, camels and other furniture. Such duty amounting to Rs. 1700 or 1800 or 2000 was however in this year levied by Antáji & Moro. They were directed to surrender the amount to Government, in addition to the amount previously contracted for.

1750-51 A. D.

[४६०] बाजार लष्कर येथील हाजारा महादशेट शेठ्या वीरकर याजकडे दिल्हा असे. इस्तकबील माघ शुद्ध १५ पासून दरमहा रुपये साडेपांचशें करार केले असेत. सरकारांत दरमहा साडेपांचशें वसूल घेत जावा; येणेंप्रमाणें करार केला असे. रसानगी यादी.

इ. स. १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर ९.

याखेरीज पेशजीपासून रा० महादाजी अंबाजी याची असामी आहे; त्याचा ऐवज सरकारांत घ्यावा. करार केला असे. रसानगी यादी.

[४६१] कानुजाबता, महाल कोठा, फरचा, व मग्यारा कोठा, शहर अमदाबाद येथें करार करून दिल्हा. शेठ्ये महाजन व कानगोवर यांणीं हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, शहर मजकुरीं पूर्वीं अलमगीर पातशाह याचे कारकीर्दींत हाशील चालत होता, त्यासी अलीकडे सुभे नवे जाहले, यांणीं पातशाही शिरस्त्याशिवाय जो सुभा जाहला त्याणें मनमानेसा जबरदस्तीनें जास्ती हासील घेत आला. यामुळें आमदरफ्ती होत नाहीं. उदीम व्यवसाय सर्व राहिला. सावकार बेपारी वगैरे लोक परागंदा जाले. शहरची खराबी बहुत जाली आहे. ऐशीयासी हल्लीं अमल सरकारांत जाला. याकरितां साहेबी रयतेवर कृपाळु होऊन, व शहरचे आबादानीवर नजर देऊन, नवे सुभे जाजती हाशील घेत आले आहेत, हा माफ करावा. पूर्वीं पातशाही शिरस्ते आहेत, ते मनास आणून, त्याप्रमाणें करार करून हाशील घेतलीयानें हरएक जागा व वाद राहून सावकार वगैरे लोक माल आणून आमदरफ्ती करतील; व रयेत परागंदा झाली आहे, ते येऊन वसाहत करतील. शहरांत उदीम व्यवसाय करून आबादानी होईल म्हणून; त्याजवरून बराय अर्ज खातरेस आणून, रयतीवर कृपाळु होऊन, शहरचे आबादानीवर नजर देऊन, अलीकडील सुभ्यांनीं जाजती अमल केला आहे, तो माफ केला असे.

इ. स. १७५२–५३
सलास खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १५.

---

(460) The farm of the revenue from the Cantonment Market, has been given to Mahâdshet Shetyá Virkar, on condition of his paying Rs. 550 per month from the 15th of Màgh (Bright half).

1750-51 A. D.

(461) The Shetye and Mahájan and Kâji of Ahmedàbád, represented that the rates at which, octroi was levied during the reign of Emperor Alumgir were increased at their pleasure by the several Subhedárs who afterwards held charge, and that consequently trade has suffered and the traders and merchants had left the city. Having regard to the prosperity of the city, Government was pleased to restore the old octroi rates of the time of Alumgir. These were as follows:—

1752-53 A. D.

अलमगीर पातशहा याचे कारकीर्दीत शिरस्ते आहेत, त्याप्रमाणें हल्लीं करार करून दिले असे. बितपसील:—

हिंदूवरी हांशील.

कपडा छापा रुपये १००० एक हजार रुपयांचे किमतीस हांशील
५० ऐन हांशील, दरसदे रुपये ५ पांच-
७॥~ दस्तुरी. प्रमाणें.
५७॥~
साडेसत्तावन रुपये एक आणा.

रेशीम कच्चें गठडी १ एक, एकूण वजन पक्के ८३ तीन मण अमदानी हरएक जागाहून येईल, त्यास मालदाखलाई, बंगाला हांशील रुपये
३॥ तफावत दाखला.
३।≡ दस्तुरी.
३ तलब दाखला गठडीस.
९॥।≡

किराणा जिन्नस. रुपये एक हजार रुपयांच्या जिनसास हांशील रुपये
५० ऐन हांशील, दरसदे रुपये ५ पांच- प्रमाणें
७॥~ दस्तुरी.
५७॥~
साडेसत्तावन रुपये एक आणा करार केला असेत. घेत जाणें. कलम १.

किराणा तफावत दाखला हरएक जागाहून येईल, त्यास दर हजारीं दस्तुरी दाखला हांशील रुपये
२॥ तफावत दाखला.
४।~ दस्तुरी.
६॥।~
पावणेंसात रुपये दुवल करार केले असेत. कलम १.

Rates for Hindus.

(*a*) Tax for stamping cloth of the value of Rs. 1000.
Rs. 50 duty proper at Rs. 5 per cent.
Rs. 7–9 Dasturi.
57-9.

(*b*) Tax on a bundle of silk weighing 3 mounds coming from any part of the country.
Rs. 3–8 Tafáwat Dákhlá.
" 3–7 Dasturi.
" 3 Talab Dákhlá.
9–15

(*c*) Tax on groceries worth Rs. 1000.
Rs. 50 duty proper at Rs. 5 per cent.
Rs. 7–9 Dasturi.
57-9

(*d*) Tax on groceries coming from any part of the country.
2-8 Tafávat Dákhlá.
4-5 Dasturi.
6-13

(*e*) Tax on glass ware worth Rs. 1000.
2-8 Tafâwat Dákhlá.
4-5 Dusturi.
6-13

(*f*) Tax on glass ware worth Rs. 1000.
50 Tax proper at Rs. 5 per cent.
7-9 Dasturi.
57-9

तीन मण रेशीम यासी पावणे दाहा रुपये तीन आणे प्रमाणें, दर मणीं ३।- सवातीन दुवल करार केले असेत. कलम १.

मण्यार कोठा, माल, रुपये १००० एक हजार रुपयांचा, यासी हांशील रुपये
५० ऐन दर सदे रुपये ५
७॥- दस्तुरी.
५७॥-
साडे सत्तावन रुपये दुवल करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

दाखलाई मण्यारा माल रुपये एक हजार यासी हांसील, हरएक जागाहून येईल त्यास दर हजारीं रुपये
२॥ ऐन तफावत दाखला.
४।-दस्तुरी.
६॥।-
पावणें सात रुपये दुवल करार केला असे. कलम १.

(एकूण) हिंदू कलमें ६.

मुसलमानावरील हांसील.

कापड छापा रुपये १००० रुपयांचे मालास हांशील रुपये
२५ ऐन हांशील हिंदूचे निमें दरसदे रुपये २॥ प्रमाणें.
७॥- दस्तुरी.
३२॥-

किराणा बाब जिन्नस रुपये १००० एक हजार रुपयाचा माल यासी हांशील
२५ ऐन हांशील हिंदूचे निमें दरसदे २॥ प्रमाणें.
७॥- दस्तुरी.
३२॥-

Rates for Mahomedens.

Half the rates of the duty proper imposed in cases nos (a) (b) and (f) above on the Hindus.

Rates for आरमणी (Armenians) वलंदेज (Hollanders) and फराशी (French) and other Europeans, to pay on all the clothes or other articles imported by them, the following for every one thousand Rupees worth of their merchandize.

Rs. 35 at Rs. 3-8 per hundred.
Rs. 7-9 Dasturi.
42-9

The Hollanders had further the concession of being required to pay in cases of nos. (d). and (e). above, half the rates imposed on Hindus.

साडे बत्तीस रुपये दुवल करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

रेशमी कच्चें गठडी १ एक, एकूण वजन पक्कें तीन मण हरएक जागाहून येईल त्यास दाखलाई व बंगाला बरहुकूम हिंदू प्रमाणें हाशील रुपये

३॥ तफावत दाखला.

३।≡ दस्तुरी.

३ तलब दाखला गठडीस.

९॥।≡

पावणे दाहा रुपये तीन आणे ३ मणास एकूण दर मणीं रुपये ३।- सवातीन दुवल प्रमाणें. कलम. १

तफावत दाखला माल मण्यारा हर एक जागाहून येईल, रुपये १००० एक हजार यासी हांशील रुपये,

२॥ तफावत दाखला.

४।- दस्तुरी.

६॥।- पावणें सात रुपये दुवल. १.

साडे बत्तीस रुपये दुवल करार केले असेत. घेत जाणें. कलम १.

तफावत दाखला किराणबाब, जिन्नस हरएक जागाहून येईल, किमत रुपये १००० एक हजार यासी दर हजारी दस्तुरी रुपये

२॥ तफावत दाखला.

४।- दस्तुरी.

६॥।-

पावणें सात रुपये दुवल करार केला असे. घेत जाणें. कलम. १

मण्यारा कोठा माल रुपये १००० एक हजार रुपयांचा यासी हांशील रुपये

२५ ऐन हांशील हिंदुचे निमें प्रमाणें दर सदे २॥ रुपये अडीच प्रमाणें.

७॥- दस्तुरी.

३२॥- साडेबत्तीस रुपये दुवल. १.

(एकूण) मुसलमान कलमें ६.

अरमणी, वलंदेज, व फरासीस वगैरे टोपीवाले, तमाम कापड हरजिन्नस माल रुपये एक हजार हाशील रुपये

३५ ऐन दरसदे रुपये ३॥ साडे तीन प्रमाणें.

७॥- दस्तुरी.

४२॥- एकूण साडे बेचाळीस रुपये दुवल करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

दाखलाई टोपीवाले पैकीं वलंदेजास मापा दर हजारीं मुकरर १। रुपये. सवा रुपये करार केला असे. घेत जाणें. कलम १.

येणेंप्रमाणें हिंदुवरी साहा कलमें व मुसलमानावरी साहा कलमें व वलंदेज टोपीवाले एक कलम व दाखलाई, टोपीवाले एक कलम याप्रमाणें करार करून दिल्हीं असे. सदरहु प्रमाणें वर्तणूक करीत जाणें. याखेरीज, चुकोन शिरस्ता राहिला असेल त्याची चौकशी करून सुदामत पातशाही शिरस्ता असेल त्याप्रमाणें हांशील घेत जाणें. येणेंप्रमाणें कानुजाबते करार करून दिल्हे असेत.

रसानगी यादी.

[ई]–छपा.

[४६२] घनशेट कर्जे यांचे नांवें सनद कीं, शहरपुणें येथील छपायतीची कमावीस तुम्हांस सांगितली असे. कलम वितपसील:—

इ० स० १७५४।५५
खमस खमसेन
मया व अलफ.
सफर ३.

बाहेरील कापड शहरांत येईल त्याजवर छापा करून किमतीवर दरसदे रुपये ५ पांच प्रमाणें घेत जावे. कलम १.

शहरांत नवें कापड होईल त्याचा शिरस्ता दर सदे रुपये २॥ अडीचप्रमाणें घेऊन छापीत जावें. कलम १.

पहिलें कापड शहरांत उदम्याचे घरीं आहे तें आणून छापावें. किमतीवर दर सदे रुपये २॥ अडीच घ्यावे. कलम १.

बिनछापी कापड जो विकील त्यापासून गुन्हेगारी घ्यावी. कलम १.

शिबंदीची नेमणूक सालीना रुपये

१००० कमावीसदार.
३७५ कारकून कमावीसदारांनीं ठेवावे ३.
३०० बाजे खर्च कागद वाहा व रोशनाई वगैरे खर्च. कलम १.
१६७५

---

(462) The Komávis of the duty of stamping cloth in the city of Poona, was entrusted to Ghanshet Karje on the followingco nditions:—

1754-55 A. D.

1. Every kind of cloth coming into the city from outside should be stamped and advalorem duty at Rs. 5 per cent should be levied on it.

1. Cloth already on hand with the traders in the city should be called for and stamped, and subjected to advalorem duty of Rs. 2-8 per cent.

1. New cloth manufactured in the city should also be stamped and subjected to advalorem duty of Rs. 2-8 per cent.

1. Any person selling unstamped cloth should be fined.

1. The requisite stamp should be obtained from Government. The stamping office should be held on the square in front of Samsher Bahàdur's house.

1. The following expenditure on this account was sanctioned.

1000 Pay of Komávisdár annual.
375 Do of 3 Kárkuns to be appointed by the Kamàvisdár.
300 Contingencies.
1675

छपायतीची कचेरी, समशेर बहादर याचे दरवाज्यापुढें पूर्वेकडील चौत्रा आहे, त्याजवर करावी. कचेरीचें साहित्य करावें. कलम १.

छापा सरकारांतून करून घ्यावा. कलम १.

येणेंप्रमाणें सात कलमें करार करून दिल्हीं असेत, तरी इमानें इतबारें वर्तोन चौकशीनें अंमल करणें. आणि ऐवज जमा होईल तो सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जाब घेणें. पावणें सत्राशें रुपये महाल मजकुरचे नेमणूक करून दिल्ही आहे. त्याप्रमाणें कमाविसीचे ऐवजीं देणें याबरोबर सरकारांस द्यावे. येणेंप्रमाणें असामीः—

१ शिवब्रानाईक मजमदार, १ फडणीस, २ कारकून, २५ प्यादे (एकूण २९).

येणेंप्रमाणें एकुणतीस असामी सरकारांतून घ्यावे; त्यांचे वेतनाची सनद सादर होईल, त्याप्रमाणें वेतन देत जाणें. सदरहु कमाविसीचे ऐवजीं तुम्हाकडे रसद रुपये ५०००० पन्नास हजार करार यास व्याज दरमहा दरसदेस रुपये एकोत्रा शिरस्तेप्रमाणें करार केला असे. तरी सदरहूचा भरणा सरकारांत करून पावलीयाचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें व्याजास मित्या लागतील, म्हणून सनद १.

(फ)–जिनसांच्या खरेदी विक्रीवरील कर.

(१) गाड्या.

[४६३] मल्हारजी गावंडा दिवव्या याणें मौजे धानोरें तर्फ चाकण, येथें गाडा एक किंमत ३५ पस्तीस रुपयांस विकत घेतला आहे. त्याची जकात दर रुपयास ≈ प्रमाणें ४।≈ सवाचार चवल आकार जाला. तो जकातदार मजकूरचे नांवें खेरीज तेनात खर्च लिहिणें; म्हणोन विसाजी बाबाजी कमावीसदार जकात प्रांत पुणें व जुन्नर यांस सनद १.

इ. स. १७५४-५५
खमस खमसेन
मया व अलफ.
साबान २४.

रसानगी हरि जिवाजी.

Ghanshet was directed to act honestly and with proper care and to remit the amounts collected to Government. The amount of expenditure above sanctioned should be paid out of the revenue collected. In addition to the above establishment one Mujumdár, one Fadnis, two Kárkuns and 25 peons were to be given by Government, and orders regarding their emoluments were to be issued afterwards. Ghanshet was further directed to pay into the treasury Rs. 50,000 and the rate of interest was fixed at Re 1 per cent per mensem.

(463) A cart was purchased for Rs. 35 at Danore in Taraf Chákana. Duty at annas two per Rupee of the purchase money was levied on account of the transaction.

1754-55 A. D.

२ तंबाकु.

[४६४] महादाजी अनंत हवालदार, मामले रेवदंडा, येथील तंबाकूचे रेदाचा मक्त देखील कारेला इस्तकबील सन सल्लास तागाईत सन समान, एकून साहासाला दिल्हा असे बितपसील:—

इ. स. १७४२–४३
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जिलकाद १०.

साल मजकूर सन सलास मक्ता.
बेरीज सालिना रुपये १००० पैकीं साहा महीने साल गुजरलें सबब वजा रुपये ५००
बाकी सन मजकूर अखेर साल तागाईत करार रुपये ५००.
सन अर्बा अर्बैन इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर सालकरार १०००रुपये.
सन खमस अर्बैन इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेरसाल करार रुपये१०००.

सन सीत अर्बैन इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेरसाल करार रुपये १०००
सन सबा अर्बैन इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेरसाल करार रुपये
१००० सालगुदस्त.
१०० जाजती साल मजकूर.
११०० सन समान इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल करार रुपये
११०० साल गुदस्त.
१०० जाजती सालमजकूर.
१२००

येणेंप्रमाणें साहा साला मक्ता सनसलास पाचशें, व सन अर्बा एक हजार, व सन खमस एक हजार, व सीत १००० एक हजार, व सन सबा एक हजार एकशे, व सन समान एक हजार दोनशें, करार केले असेत. सदरहु प्रमाणें सालाचे साला उगवणी करणें. तंबाकु विकावयाचा शिरस्ता, शाही वजनें, दरमणीं किंमत रुपये ५॥= साडे पांच रुपये चवल प्रमाणें साहुकार लोकांस व उदमी लोकांस विकत देत जाणें; म्हणोन मशारनिल्हेचे नांवें रेदाचा कौल लेहून दिल्ह असे. १.

येविशीं मोराजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा यांस पत्र १.

---

(464) License for selling tobacco in Revdandá was given for Rs. 1000.
1742-43 A. D. The condition of the license was that tobacco should be sold at Rs. 5-10 per maund and to none but merchants and traders.

(४६६) शेख दाऊद दरकार खोत रैद तंबाकु प्रांत साष्टी देखील तर्फ आटगांव यास कौल लिहून दिल्हा कीं, प्रांत मजकूरचे व तर्फ मजकूरचे तमाखूचे रैद पेशजी खेरीज, आटगांव ऐन मक्ता रुपये अडतीसशें व शिबंदी सुभ्याहून पंचवीस प्यादे व पांच कारकून देविले होते, त्यांचा मुशारा साडे आठशें रुपये, एकूण चार हजार साडेसाशें दर साल द्यावे. ऐसा तीन सालांचा

इ. स. १७४२–४३
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
साबान १४.

करार करून तुम्हास कौल सादर केला होता. त्यावरून तुम्ही हुजूर येऊन कित्येक आपलें वर्तमान जाहीर केलें. इजारा भारी पडला आहे, कांहीं रियात करावी, म्हणोन अर्ज केला. त्यावरून कृपाळु होऊन पंचवीस प्यादे व पांच कारकून सुभ्याहून द्यावे. ऐसा करार करून साडे आठशें रुपये तुम्हांकडे करार केले होते ते माफ करून, पांच प्यादे सुभ्याहून द्यावे, त्यांचा मुशाहिरा सरकारांतून पावतो त्याप्रमाणें सरकारांतून द्यावा. ऐसा करार करून मक्ता करार केला रुपये

३८०० ऐन प्रांत मजकूर.
५० तर्फ आटगांव, परगणे सायबान, येथील मक्ता हल्लीं तुम्हावर कृपाळु होऊन रियातीनें करार केला.

३८५०

एकूण तीन हजार साडे आठशें रुपये करार केले. यास हप्तेबंदी इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल एकूण मुदत माहे १२ बारा. दर माहे रुपये ३२०॥।≈ तीनशें पावणें एकवीस रुपये चवल प्रमाणें करार करून तीन सालें मक्ता तुम्हास करार करून दिल्हा असे. सदरहु प्रमाणें दरमहाचा दरमहा ऐवज तीन सालेंपर्यंत, सुभा ठाणें यास वसूल देत जाणें आणि पावलियाचे कबज घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. तंबाकु विकावयाचा शिरस्ता, शाही वजनें, दरमणीं किंमत रुपये ५॥≈ साडे पांच रुपये चवल प्रमाणें घेऊन, साहुकार लोकांस व उदमी लोकांस विकत देत जाणें. रयतेस तंबाकु विकत एकंदर न देणें. ज्या गांवीं दुकान नसेल, त्या गांवचे रयतेस तंबाकु मण, दोन मण, अदमण पावेतों विकत देत जाणें. तंबाकूची वानगी व जकात सुदामत तीन चार सालें चालत आली आहे, त्याप्रमाणें जकातीचे

---

(465) License to sell tobacco in Prânt Salsette was given for 3 years to Shekh Daud Parkâr (Darkâr) for an annual payment of Rs. 3,800. The farmer was also bound to pay Rs. 850 in addition, on account of the remuneration of 25 peons and 5 Karkuns lent to him from the Subha. The farmer represented that the amount of the farm pressed very heavily upon him, and prayed for its reduction. The charge on account of establishment was remitted and the following amount only was levied:—

1742-43 A. D.

Rs. 3800 on account of the monopoly in Prânt Salsette.
50 Do Do in Taraf Atgaum newly granted.

खोताकडे देत जाणें. जाजती एकंदर न देणें. जागाजागा तमाखुचे रेदाचा बंदोबस्त करून सुखरूप राहणे. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं; म्हणोन कौल लेहून दिल्हा असे. १.

पांच प्यादे रामाजी महादेव याजकडून देविले असेत, नेहमीं देणें. रोज मरे यांबरोबर रोजमरा देत जाणें म्हणोन पत्र दिल्हें असे. १. येविशीं रामाजी महादेव यास पत्र दिल्हें असे.

(४६६) परगणे साष्टी व आटगांव येथील तंबाकूचे रेदांचा मक्ता सालमजकूरापासून तीन वर्षेपर्यंत शेख दाऊद दरकार यांस सांगितला होता. त्याजकडून दूर करून रामजी शिवाजी परभु यास सालमजकुरापासून चौसाला येणेंप्रमाणें करार करून दिल्हा असे. तपसील:—

इ० स० १७४८।४९
तीसा अर्बैन
मया व अलफ.
मोहरम ८.

सनतीसा सालमजकूर जमा मक्ता रुपये
७८५० बरहुकूम मक्ता पेशजी
२५० अंतस्त
८१००

पैकीं वजा, शेख दाऊद दरकार यास मुदत भोगिली. मुदत इस्तक बिल छ. ६ जमादिलावर तागाईत छ. १३ मोहरम, मुदत माहे ७। दर माहे रुपये ६५४। प्रमाणें रुपये ४७४१॥
१५० अंतस्थापैकीं
४८९१॥

पैकीं वजा सोड रुपये ९९१॥. बाकी शेख दाऊद दरकार याजपासून घ्यावे रुपये

सन खमसेन मक्ता इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल रुपये
८१०१ बरहुकूम गुदस्त
४०० जाजती सालमजकूर.
८५०१

सदरहूची वांटणी बारा महिन्यांवर बसवून महिन्याच्या महिना(न्या) वसूल घेणें.

सन इहिदे खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त, इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल जमा बेरीज रुपये ८५०१.

सदरहूची वांटणी बारा महिन्यांवर बसवून महिन्याच्या महिना(न्या) वसूल घेणें.

The farmer was directed to sell tobacco to none but traders and merchants and to these persons at Rs. 5-10 per maund. A maund or two of tobacco was also permitted to be sold to ryots of villages in which there were no shop-keepers. He was further directed to continue to pay as usual to the octroi farmer, the octroi chargeable on tobacco as also the customary present of the article in question.

(466) License to sell tobacco was formerly given to Daud Parkâr (Darkâr) for Rs. 8501. This sum was inclusive of Rs. 250 as secret money. Râmji Siwâji having bid for a larger sum, the license was given to him. It was stipulated that tobacco should be sold at the rate of Rs. 5-10 per maund and to none but traders and merchants.

1748-49 A. D.

३९०० तीन हजार नवशें. बाकी रामजी मजकूर याजकडे इस्तकबील छ. १४ मोहरम तागाईत अखेर साल मुदत, माहे ४॥। दर माहे ६'५४। प्रमाणें रुपये

३१०८॥

१०० अंतस्थपैकीं

३२०८॥

बतीसशें साडेआठ रुपये पावणें पांच महिन्यांवर वांटणी बसवून महिन्याचा वसूल घेणें.

सन इसन्ने खमसेन बरहुकूम गुदस्त, इस्तकबील अवलसाल तागाईत अखेर साल रुपये ८५०१

सदरहूची वांटणी बारा महिन्यांवर बसवून महिन्याच्या महिना वसूल घेणें.

येणें प्रमाणें साल मजकूर सनतीसा तीन हजार दोनशें साडे आठ, व सन खमसेन आठ हजार पांचशें एक, व सन इहिदे खमसेन आठ हजार पांचशें एक, वसन इसन्ने खमसेन आठ हजार पांचशें एक रुपया, याप्रमाणें चौसाला करार केला असे. तंबाकू विकावयाचा शिरस्ता शाही वजनें दर मणी रुपये ५॥= साडे पांच रुपये चवल प्रमाणें घेऊन साहुकारास व उदमी लोकांस विकत देत जावा. रयेतीस तंबाकू विकत एकंदर न द्यावा. व ज्या गांवीं दुकान नसेल, त्या गावच्या रयेतीस तंबाकू मण, दोन मण, अदमण पावेतों विकत देत जावा. तंबाकूची वानगी व जकात सुदामत सरकारच्या अमलापासून चालत आहे, त्याप्रमाणें जकातीचे खोताकडे देत जावी, जाजती देऊं; नये याप्रमाणें करार केला असे. तर याजपासून हमी घेऊन सदरहु प्रमाणें तुम्हीं यास पट्टा करून देणें. जकातीचे कमावीसदाराकडे तंब्राकूचे वानगीचा व जकातीचा अंमल आहे. त्याचा मक्ता पेशजी कमावीसदारांनीं करार करून दिला आहे, तो तुम्हीं मनांस आणून त्याप्रमाणें तुम्ही रामजी मजकूर याजकडे करार करून देणें. तंबाकूचे बंदोबस्ताकारणें सुभ्याहून पांच प्यादे पेशजीप्रमाणें देविले आहेत, त्याप्रमाणें नेमून देणें. शेख दाऊद दरकार याजकडे साल मजकूरचे रेंदाचे ऐवजीं रुपये३९०० तीन हजार नवशें सोड देऊन करार केले आहेत. त्याचा वसूल घेणें म्हणोन रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांस सनद १.

(३). नारळ.

(४६७) उमर डावील व अबदुल कादीर खोत नारळ तर्फ आगाशी, प्रांत वसई येथील नारळाचे खोतीचा मक्ता इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल करार रुपये:—

इ. स. १७४४।४५
खमस अबैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर १६.

(467) License for purchasing cocoanuts from the ryots and selling them to traders in Tarf A'gáshi of Prànt Bassein was given to Abdul Kàdar for Rs. 1501.

1744–45 A. D.

१२०० बरहुकूम गुदस्त.
३०१ जाजती सालमजकूर.
१५०१

येणेंप्रमाणें एक हजार पांचशें एक रुपया करार केला असे. सरकारांत वसूल देऊन पावली याचीं कबजें घेणें. तर्फ मजकूरचे रयतेपासून नारळ तुम्हींच विकत घेऊन सर्व उदमीयांस तुम्हींच विकत देत जाणें. सरकारचा माल जाईल अगर सरकारचे दस्तकाचा माल जाईल त्यास तुह्मीं मुजाहीम न होणें. सदरहु कलमाचे सदरहु इजारी यांत तुह्मांस मजरा पडणार नाहीं. येणेंप्रमाणें करार करून कौल लिहून दिल्हा असे.

सदरहु पंधराशें रुपयांची निशा महमद साले याणें शंकराजी केशव याची केली असे. शंकराजी केशव यांणीं हुजूर निशा केली असे.

(४)—तूप.

[४६८] नारो हरि याजकडे प्रांत राजपुरी येथील गौळीयाबद्दल तुपाचा मक्ता मशारनिल्हेकडे करार केला. तूप वजन कच्चें खंडी

इ० स० १७४८।४९
तीसा अर्बैन मया व अलफ.
रमजान २३.

६॥·॥ सालमजकूर सनतीसा

२८८५ मामले तळें,
१।१॥ बरहुकूम गुदस्त.
·॥३।५ जाजती चढ.
२८८५

१॥ प्रांत घोसाळें.
·॥२॥ बरहुकूम गुदस्त.
·॥२॥ जाजती चढ.
१॥

२।·।५ तर्पे निजामपूर.
१॥·। बरहुकूम गुदस्त.
·॥८५ जाजती चढ.
२।·।५

॥ उक्ता चढजाजती.
६॥·॥

(468) The farm of the levy of Ghee from the cowherds of Prânt Râjpuri
1748-49 A. D. was given to Nâro Hari for 6½ Khandis and ½ maund.

६॥-॥ बरहुकूम गुदस्त सन खमसेन.
६॥-॥ सन इहिदे खमसेन. बरहुकूम गुदस्त.

१९॥१॥

एकूण साडे एकोणीस खंडी दीड मण प्रमाणें सनतीसा सालमजकूर साडे सहा खंडी अदमण याप्रमाणें, ती साला, साल दरसाल करार केले असे. तरी सालाचे साल, सदरहु प्रमाणें सरकारांत वसूल देऊन पावली याचीं कबजें घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असे. सन समानांत नवे गौळी आले, त्यांच्या म्हशी सर ६३ त्रेसष्ट तुह्मीं सांगितल्या. तरी त्रेसष्ट शिवाय ह्मशी असतील त्यांचा वसूल सरकारांत घ्यावा. तुह्मांस मक्त्यांत मजुरा पडणार नाहीं. पेस्तर जाजती गौळी आणाल ते मक्तीयामध्यें असेत. आफ्त फितरत जाली तर मनास आणून मजुरा दिली जाईल. या खेरीज गौळीयांचीं कलमें:—

नवें कूळ परमुलखीं येईल त्यास घर देणें एकसाला पाल. कलम १.

गौळी जिराईत करतील त्यांस वेट बेगार व पेंढा माफ कलम १.

गौळ्यास वऱ्हाड देणें व पाटदाम माफ कलम १.

एकूण तीन कलमें पेशजीचे शिरस्तेप्रमाणें करार करून दिल्हीं असेत. गौळी याजकडे चालवून अंमल सुरळीत देणें, ह्मणोन मशारनिल्हेचे नांवें सनद १.

येविशीं खंडोजी मानकर नामजाद प्रांत राजपुरी यास पत्र कीं, सदरहु प्रमाणें तिन्ही कलमें करार करून दिल्हीं असेत. पेशजीच्या शिरस्त्याप्रमाणें याजकडे चालवणें. व याखेरीज:—

चवाटे मजकूरचे गौळी यांचीं वतनी शेतें असतील तीं मक्ता सरली यावर धारा पडेल तो घेऊन, ज्यांचीं शेतें वतनी असतील त्यांचे हवाला करणें. कलम १.

गौळी याचे चारणीचे जागे सुदामत असतील ते गौळीयास देणें. गौळीयावर खरेदी सुभ्याची व महालची न घेणें. कलम १.

सदरहु प्रमाणें दोन कलमें मशारनिल्हेकडे चालवणें. सदरहु तीन महालचे मक्तियास नवे गौळी सन समानांत आले असतील त्यांपैकीं त्रेसष्ट म्हशी शिवायकरून त्यांचा वसूल मक्ता खेरीज देतील, व पेस्तर नवे गौळी हे आणतील ते मक्तियांत द्यावे, ऐसा करार केला असे. सनदेप्रमाणें याजकडे चालविलें जाईल. त्यास म्हशीची चौकशी करून सदरहु प्रमाणें आहेत, कीं अधीक उण्या आहेत, त्या लेहून पाठविणें म्हणून पत्र १.

[४६९] परगणे उमरखेड येथील तुपाची खोती महादशेट पेटकर याजकडे महिपतराव कवडे याजकडून होती, त्या प्रमाणें सरकारांतून करार करून द्यावें, म्हणोन अर्ज केला. त्यावरून करार तूप वजन पक्कें खंडी:—

इ. स. १७६०-६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. मोहरम १२.

(469) The Monopoly of the purchase of ghee in Pargana Umarked was formerly farmed by Mahipatráv Kavade to Mahâdshet Pethkar on certain terms. The latter now applies that the farm may be given to him by Government on the same terms.

1760-61 A. D.

१। बरहुकूम गुदस्त कवडे याजकडे देत होते त्याप्रमाणें.
·।· जाजती सालमजकुरापासून.

१॥·

१०० रुपये नक्त कवड्याकडे देत होते त्याप्रमाणें.

१००

येकूण दीड खंडी वजन पक्कें व एकशें रुपया करार केले असेत. सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाचा जाब घेत जाणें. जाजती आजार लागणार नाहीं. अभय असे, म्हणोन कौल महादशेट पेटकर याचे नांवें रसानगी यादी. १

यासी हमी सदाशीवशेट शेट्ये वीरकर यांणीं सरकारांत जमा करावे.

(ग). घरपट्टी व म्हैसपट्टी.

इ. स. १७४१-४२. इसन्ने अर्बैन मया व अलफ. साबान १.

[४७०] परगणे घोसाळें येथील घरटिपेचे पाहणीस व गौळीयांचे म्हशीचे पहाणीस गणेश दत्ताजी पाठविले आहेत; त्या समागमें गुदस्ताचे कागद देणें. व लिहिण्यामाफक कोरे कागद व रूमाल देणें. दोन शिपाई नेमून देणें, म्हणोन खंडोजी माणकर प्रांत राजपुरी यास पत्र. १

कोंकण प्रांतीच्या घरटिपेच्या, गौळ्याच्या म्हशीच्या, पाहणीस कारकून पाठविले, त्यास लिहिण्यामाफक कागद व रूमाल देविले; व सालगुदस्ताचे पाहणी खर्डे देविले व दोन दोन शिपायी देविले.

It is ordered that he should pay the following to Government for the monopoly in question:—

Pallâs.
$1\frac{1}{4}$. of ghee as paid last year to Mahipatráv Kavade.
$\frac{1}{4}$. Addition from the current year.

$1\frac{1}{2}$

In cash Rs. 100 the amount that was being paid to Mahipatráv Kavade.

A receipt should be taken. No additional levy shall be paid.

1741-42 A. D.

(470) An officer was sent to take a census of the houses and of the she-buffaloes of cowherds in Pargana Ghosála. Papers of the preceeding years' census were ordered to be given to him.

[४७१] तर्फ पाल व तर्फ माणखोरें येथें रावो बल्लाळ कारकून पाठविले आहेत, म्हणोन रामाजी बाबाजी हवालदार तर्फ मजकूर यास सनद १.

इ० स० १७४२–४३
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जमादिलाखर ६.

तर्फ घोसाळें येथें रामाजी विश्वनाथ कारकून पाठविले आहेत, यास शिपायी चार देऊन पाहणी करवणें, म्हणोन खंडोजी माणकर नामजाद प्रांत राजापुरी यास सनद १.

परगणे बीरवाडी येथें हरि बाबाजी कारकून पाठविले आहेत, म्हणोन होनाजी बालकवडे यास सनद १.

मामले तळें येथें नारो वासुदेव व गणेश बल्लाळ यांस पाठविले आहेत. यांस शिपायी चार देऊन पाहणी करवणें, म्हणोन खंडोजी माणकर यास सनद १.

तर्फ अष्टमी व तर्फ नागोठणें येथें नारो बल्लाळ कारकून पाठविले आहेत म्हणून होनाजी बालकवडे यांस सनद १.

[४७२] मामले रेवदंडा येथील भंडारी लोकांस घराचें भुईभाडें घर पाहून दर घरास रुपये ।· पावला, व ८≡ तीन दुवल, व ८= दोन दुवल, व ८– एक दुवल प्रमाणें दर माहे पेशजी घेत होते; ऐशास साल गुदस्ता भंडारी हुजूर कसबें पुणें येथील मुक्कामीं येऊन विनंती करून सदरहू प्रमाणें भुईभाडें माफ करून घेतलें; त्याचा आकार रा० मोराजी शिंदे यांचे विद्यमानें करून त्यांजवळून शिक्यानिशीं जाफ्ता घेऊन तुम्हीं हुजूर आणला; तो मनास आणून मशारनिल्हेनीं शिक्यानिशीं जाफ्ता करून दिल्हा आहे; त्याप्रमाणें रुपये २५६॥ दोनशें साडे छपन्न तुम्हास साल गुदस्ताचे मत्त्यांत मजुरा दिल्हे असेत. मामले मजकूरचे मत्त्यापैकीं अखेर मक्त्यामध्यें मजुरा घेणें; म्हणून महादाजी अनंत हवालदार मामले मजकूर याचे नांवें सनद १.

इ. स. १७४२–४३.
सलास अर्बैन
मया व अलफ.
जिलकाद ११.

---

(471) Karkuns were deputed for the enumeration of houses, and for ascertaining the number of she-buffaloes, kept by each cowherd in the Tarfs of Pál; Ashtami, Nágothane, Ghosále, Birwádi and Mámlá Tale.

1742–43 A. D.

(472) Mahádáji Anant Havâldar is informed by a Sanad that he should pay Rs. 256-8 less than in the previous year on account of exemption from ground rent of houses to be paid by Bhandáris of Revdandá.

1742-43 A. D.

[४७३] चिरंजीव रा०सदाशीव चिमणाजी प्रांत कल्याण यास पत्र कीं, परगणे नसरापूर व बोरेटी व चौण, प्रांत मजकूर, या प्रांतीं परभु लोकांचीं घरें आहेत, त्यास घरटीप व वण घेतात, दोनशें रुपयेपर्यंत बेरीज आहे. ते माफ करावी ह्मणोन बापुजी खंडेराव याणीं विदीत केलें. त्यावरून सदरहु तर्फामध्यें परभु लोकांचीं घरें असतील, त्यांस घरटीप व वण दोनशें रुपयेपर्यंत आकार होईल तो माफी खर्च पेस्तर साल सन खमसापासून लिहिणें; ह्मणोन सनद दिली असे.

इ. स. १७४३।४४
आर्बा अर्बैन
मया व अलफ.
रवीलाखर ५.

[ह] आबकारी.

[४७४] महादशेट वीरकर यांस कसबें पुणें व पेटा कसबें मजकूर येथील कलालास गूळ व मोहो द्यावयास तुजला आज्ञा केली असे, देत जाणें. दुसरे कोणास द्यावयास प्रयोजन नाहीं. याप्रमाणें करार करून तुजकडे मक्ता मुकरार केला. बितपसील:—

इ.स. १७४९-५०
खमसेन मया
व अलफ.
जमादिलाखर २०.

सन खमसेन सालमजकूर इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेरसाल रुपये

५०० बरहुकूम गुदस्त.
१०१ जाजती सालमजकूर.
६०१

तपशील:—

१२५ रसदतूर्त
१२५ अश्विन शु॥ १
१२५ कार्तिक शु॥ १
१२५ माघ शु॥ १
१०१ वैशाख शु॥ १
६०१

सन इहिदे खमसेन इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल बरहुकूम गुदस्त रुपये ६०१
यासी मुदती गुदस्ताप्रमाणें करार.

सन इसन्ने खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त इस्तकबील अवलसाल तागाईत अखेर साल रुपये ६०१. यासी मुदती गुदस्त प्रमाणें करार.

(473) At the request of Bápuji Khanderáv, the Parbhus in Pargana Nasrápur, Berati and Chaune were exempted from house tax and grazing fee.
1743-44 A. D.

(474) The monopoly of selling sugarcandy and maura to the liquor manufacturers of Kasba Poona and its suburbs was given for three years to Mahádshet Virkar for Rs. 601 per year. No other person had permission to sell the articles in question to the liquor manufacturers.
1749-50 A. D.

येणें प्रमाणें सालमजकुरीं साहाशें एक रुपया, व सन इहिदे साहाशें एक रुपया, व सन इसन्ने साहाशें एक रुपया, याप्रमाणें ती साला मक्ता करार केला असे. सालाचे साला मुदतीप्रमाणें सरकारांत वसूल देऊन पावली याचे जाब घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असेत ह्मणोन सनद १.

[४७५] महादशेट वीरकर याणें जुन्नर (येथून) येऊन विनंती केली कीं, कसबें पुणें व पेठ येथील कलालास गूळ व मोहे एकानें द्यावें याप्रमाणें करार करून जीवन मावाफक मक्ता केलिया उगवणी करून देऊं म्हणून. त्याजवरून मनास आणून कसबे मजकूर व पेठ येथील कलालास गूळ व मोहे द्यावयासि तुजला आज्ञा केली असे. देत जाणें. दुसरे कोणास द्यावयास प्रयोजन नाहीं.

इ. स. १७५२–५३. सल्लास खमसेन मया व अलफ. साबान ४.

याप्रमाणें करार करून तुजकडे मक्ता करार केला. बितपसील बरहुकूम करार यादी रुपये:—

सालमजकूर सन सलास इस्तकबील अवल साल तागाईत अखेर साल रुपये

६०१ बरहुकूम गुदस्त
९०० जाजती
१५०१

तपशील—

५०० तूर्त रसद
१००१ दरमाहे शु॥ १
२५० अश्विन शु॥ १
२५० कार्तिक शु॥ १
२५० माघ शु॥ १
२५१ वैशाख शु॥ १
१००१

सन आर्बा.

बरहुकूम गुदस्तजमा व मक्ता १५०१ रुपये. यासी रसद हस्तेबंदी गुदस्त प्रमाणें.

सन खमस खमसेन.

मक्ताजमा, बरहुकूम गुदस्त रुपये १५०१. यासी रसद हस्तेबंदी गुदस्त प्रमाणें करार.

---

(475) Mahàd Shet Virkar, prayed that if the right to sell sugarcandy and maura to the liquor manufacturers of Kasba Poona and the suburbs were farmed for a moderate sum, (subject to the conditions that no other person was to sell the articles to the liquor manufacturers), he would undertake the farm. His offer was accepted. The farm was given on the conditions specified above as per Memo of agreement.

1752-53 A. D.

For whole of the current year San salas A. D. 1752-53.

Rs. 601 As per last year.
900 Increase.
1501

For the year San Arba A. D. 1753-54.

Rs. 1501 as per last year. The instalment being the same.

येणेंप्रमाणें साल मजकूर सन सलास एक हजार पांचशें एक रुपया, व सन अर्बा एक हजार पांचशें एक रुपया, व सन खमस एक हजार पांचशें एक रुपया प्रमाणें ती साला मक्ता करार करून दिल्हा असे. सदरहुप्रमाणें सालबसाल मुदती बरहुकूम सरकारांत वसूल देऊन पावलीयाचे कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा असेत, म्हणून सनद १.

याखेरीज ती साला मिळोन नजर रुपये ५०० पांचशें करार केले असेत. रोख सरकारांत घ्यावे. याप्रमाणें करार केला असे.

[४७६] प्रांत फिर्गाण येथें दारूसरा होत होता, तो न करावा, म्हणून सरकारांतून मना केला होता. त्यास फिर्गाण प्रांतींची रयत भंडारी व कोळी खलक वगैरे यांची उपजीविका दारूसऱ्यावर होती, ते बंद जाली, तेव्हां परागंदा होणार आणि सरकारचे जमाबंदीस फार नुकसान येणार ह्मणून विदीत जालें. त्याजवरून हें ध्यानांत आणून पूर्ववत्प्रमाणें करार केला असे. तरी भंडारी यांणीं माड, ताड वाहावें. सऱ्याच्या भट्या लावून सरा रयेत खलकास विकावा. चाकरमाने लोकांस विकत न द्यावा. व जाजती सरा द्यावयाचा अधिकार नाहीं. ब्राह्मण, प्रभु, शेणवी, त्यास सरा विकत न द्यावा व फुकट न द्यावा. येणेंप्रमाणें परिछिन्न कैद चालविणें. यांत अंतर जालीया पारिपत्य होईल ह्मणून पत्रें:—

इ. स. १७५४।५५
खमस खमसेन
मया व अलफ
जिल्हेज १९.

Details of instalment.

500 To be paid at once.

1001 On the first of the bright half of the following months.

250	Ashwin.
250	Kàrtik.
250	Mágh.
251	Vaishàk.
1001	

For the year Khamas A. D. 1754-55. As above.

The farm was given for 3 years on the above terms.

A Nazar of Rs. 500 was in addition to be paid to Government.

(476) The manufacture of liquor in Pránt Firangán has been stopped by the orders of Government. It has, however, been represented that the ryots of Prant Firangána consist of Bhandáris, Kolis &c. who depend on the manufacture of liquor for their support, & who, if thus deprived of their means of subsistence, will be compelled to leave the province, and that this will result in a considerable loss of revenue to Government. Government is, therefore, pleased to revert to the former arrangment, and to permit the Bhandàris to open distilleries for manufactures of liquor from cocoanut and palm trees for sale to the ryots (खळक). Liquor should not be sold to the servant-class. It should neither

1754-55 A. D.

१ शंकराजी केशव प्रांत वसई यांस.
१ रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यांस.
१ गोंदजी माणकर प्रांत बेलापूर यांस.
१ मोरोजी शिंदे नामजाद जंजीरे रेवदंडा यांस.
४

(आय) मिठागर.

[४७७] तर्फ नागोठणें, प्रांत चेऊल, येथील मिठागराचे बंदिस्तीविषयीं उमेदवार होऊन अर्जदास्त हुजूर लेहून पाठविली. व रंगो नारायण, सुभेदार निसबत सुधागड, यांणीं विनंती केली. त्यावरून मनास आणून बंदिस्त करावयाची आज्ञा केली असे. मिठागराचा शिरस्ता जकात:—

इ. स. १७४२–४३. सलास अर्बैन मया व अलफ. सवाल २१.

मिठागरांत कोंड्या होतील त्या मोजून दर कोंडीस दुतर्फा खेरीज बाबती खुर्दा टक्का १.

जकात दर खंडीस रुपये.
१८= दिमत सरकार.
१८= सुधागड.
।= आंगरे.
२॥=

शिळोत्री व आगरी मिठागराची बंदिस्त करितील त्याचा शिरस्ता:—

मीठ दर खंडीस जे किंमत होईल त्याची वांटणी निमेशिळोत्री व निमे आगरी याप्रमाणें करार १.

आगरी मीठ विकवतील त्यास घरदेणें व मीठपट्टी तीसाला माफ केली असे. पुढें शिरस्तेप्रमाणें घरटका व मीठपट्टी घ्यावी.

---

be sold nor given gratis to Brahmins, Parbhus and Shenvis who by the rules of their caste are prohibited from drinking liquors. These conditions should be strictly enforced. A breach of them will be punished.

Letters to the above effect to the officers of Prànt Bassein, Salsette, Belàpur and fort Revdandá.

(477) The following instructions were issued for encouraging manufacture of salt.

1742-43 A. D.

1. The following duty would be levied:—One Takká for each salt-pan (Takká = 4 annas). Rs. 2—10 on each Khandi of salt.

1—2 to Government.
1—2 Sudhágad.
„—6 Angria.

वेट बेगार, मिठागरी यास ती तर्फा मीळाफ
केली असे.

येणेंप्रमाणें करार करून कौल सादर केला असे. तरी मिठागराची बंदिस्त करून सदरहुप्रमाणें जिकडील तिकडे वसूल देऊन सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं, म्हणोन देशमुख व अधिकारी व देशपांडे यांस कौल.

येविशीं रा. होनाजी बाळकवडे नामजाद प्रांत राजापुरी यास पत्र १.

[४७८] रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास पत्र कीं, कृष्णाजी रघुनाथ यांणीं आपलें वर्तमान कित्येक निवेदन केलें. त्यावरून मनास आणून मखलासी केली. येणेंप्रमाणें बितपशील:—

इ. स. १७४३–४४.
अर्बा आर्बैन
मया व अलफ
जमादिलावल १३.

मौजे भायंदर तर्फ घोडबंदर येथील मिठाचा मक्ता दरसाल सातशें खंडी प्रमाणें पांच साला मक्ता आहे. त्यास गतवर्षीं रा. शंकराजी केशव यांणीं, आपणाकडेस, दर खंडीस दाहा आणे प्रमाणें फरोक्ताचा शिरस्ता करार केला आहे, त्या शिरस्तेयानें विकत दिल्हें. बाकी चार सालें राहिलीं. त्याचा पैका त्याच शिरस्त्यानें द्यावयाची आज्ञा करावी ह्मणोन विनंती केली. ऐशास सरकारांत मिठाचा खर्च असेल त्याप्रमाणें ऐन जिन्नस मीठ घेणें. वरकड मिठास दर खंडीस रुपये ·।।।· पाऊण रुपया ध्यावयाचा करार केला असे. तर दर खंडीस पाऊण रुपया प्रमाणें पैका आकारून घेणें.

कलम १.

---

1. Half the value of each khandi of salt manufactured would be allowed to be taken to the Silotri and the remaining half to the Agris (owners of the tracts).

1. The manufacturers of salt would not be liable to be called upon for forced labour to Government, Sudhâgad or Angria.

1. They would further be exempted from house-tax and salt tax for three years.

(478) The salt farm at Mauji Bhoidar in Tarf Ghodbandar was taken by Krishnáji Raghunáth for a term of five years on condition of paying seven hundred khandis of salt to Government every year. In the first year Shankarâji Keshao (an officer of Government) received from the farmer in lieu of the quantity of salt agreed upon, its value calculated at 0—10. per khandi. In the succeeding year the value of salt was ordered to be calculated at 12 annas.

1743-44 A. D.

[४७९] दादाजी आनाजी प्रभु खोत मिठागर मौजे केळवें परगणे माहीम प्रांत वसई याणें कसबे पुण्याचे मुक्कामीं येऊन विनंती केली कीं, मिठागर मजकूर कांहीं जिवन माफिक गुदस्ताचे बेरजेंत चढ घालून इजारा दिली यानें उगवणी करीन. त्याजवर मनास आणून लावणीवर नजर देवून, सन मजकुरापासून तागाईत सनसबा, तीसाला नवें मीठ पिकेल, त्याचा मक्ता करार इस्तकबील सालमजकूरचा चैत्रमास तागाईत सनसबा तीसाला बेरीज रुपये १९५० यासी उगवणी सालें. ३

इ. स. १७४४–४५
खमस अर्बैन
मया व अलफ
रमजान ८.

सन खमस सालमजकूर रुपये
३५० बरहुकूम गुदस्त.
३०० जाजती चढ.
६५०
यासी उगवणी हप्तेबंदी रुपये
२५० वैशाख वद्य १ प्रतिपदा सालमजकूर
४०० सन सीतांत.
२०० मार्गशीर्ष शु॥ १
२०० माघ वद्य १ प्रतिपदा
४००
६५०

सन सीत अर्बैन.
बरहुकूम गुदस्त रुपये ६५०
यासी उगवणी गुदस्ताप्रमाणें रुपये.
२५० सनमजकूर वैशाखमास.
४०० पेस्तर साल सन खमसाप्रमाणें.
६५०

सनसबा.
बरहुकूम गुदस्त रुपये ६५०
यासी उगवणी बरहुकूम गुदस्त रुपये
२५० सन मजकूर वैशाखमास.
४०० सन समानांत हप्ते बरहुकूम गुदस्त.
६५०

एकूण एक हजार साडे नवशें. सदरहु सालोसाल हप्तेबंदीप्रमाणें उगवणी करणें. पेशजी मिठागर मजकुरीं शिल्लिक मीठ असेल तें मक्त्याखेरीज असे. नवें मीठ पिकेल त्याचा मक्ता करार म्हणून पत्र. १

[४८०] शेख दाऊद बिन शेख हसन दरकार वस्ती कसबे ठाणें साष्टी यास अभय पत्र दिल्हें ऐसाजे, तुम्ही पेशजी सन अर्बा अर्बैनांत साताऱ्याचे मुक्कामीं येऊन अर्ज केला कीं, कसबें तुर्भे तर्फ मजकूर प्रांत साष्टी येथील मिठागर खराब पडलें होतें, तें कस्त मेहनत करून खर्च वेंच लाऊन बांधलें. याकरितां तुम्हांस तीन सालें बंदिस्ती बद्दल सरकारचा महसूल

इ. स. १७४६।४७
सबा अर्बैन मया
व अलफ.
जिल्हेज २१.

---

(479) The right of manufacturing salt from the salt-pans of Mauje Kelwe in Pargana Máhim of Práut Bassein, was for a period of 3 years, farmed to Dádáji Annáji Parbhu for Rs. 1950.

1744-45 A. D.

(480) A kowl for the manufacture of salt at Durbe was granted to Shek Daud Shek Hasan Darkár of Thana in Práut Salsette. The condition was that no revenue would be charged for 3 years and that

1746-47 A. D.

माफ केला असे. पेस्तर फिर्गी याचे शिरस्तेप्रमाणें महसूल घेतला जाईल, म्हणोन कौल सादर केला होता. त्या उपर सनखमसांत अवल सालीं दुसरें मिठागर कसबे मजकूरचे दोन सुभ्याच्या सनदेवरून नवें बांधिलें आणि हुजूर येऊन अर्ज केला कीं, मिठागराचे फिर्गाणी शिरस्ते सुभा तहकीक करावयाची आज्ञा होती; त्यावरून सुभ्यास कसबे मजकूरचे पाटील व रयत आणून शिरस्त्याची चौकशी करून कौल लिहून दिल्हा आहे, तो साहेबीं मनास आणून हुजूरचा कौल द्यावा म्हणोन. त्यावरून बराय अर्ज खातरेस आणून तुह्मांवर मेहरबान होऊन सुभापाटील रयत शिरस्त्याची चौकशी करून कौल लिहून दिल्हा होता त्याप्रमाणें हुजरून कौल दिल्हा असे. बितपसील बंदिस्ती मिठागर ५ पांचः—

बंदिस्त सन अर्बा अवलीस
१ आगर धुल्या
१ आगर नवखार
१ आगर घरचा
३

बंदिस्त सन खमस अर्बैन अवलीस
१ आगर आगुरली
१ आगर सतोतन
२

यासी महसूल करार बेरीजः—

निसबत सेती व रयत.
मिठागराचे जमिनीस महसूल सालिना रुपये
३ आगर धुल्या
७ आगर नवखार
७॥ आगर घरचा
३ आगर अगुरली
३। आगर सतोतण
·।· पेशजी महसूल कारभारी याचे निसबत होता सबब
३ जास्ती करार
३।
२३॥।

निसबत साहुकार.
आत, खार, कातु मिठ विकलें, त्यास दरराशीस तेरा अधोल्यांची टोपली १ एक प्रमाणें टोपली सुमार १६०० सोळाशें येकूण तीसात रास एक, दर राशीस फिर्गाणी फदे तीसातीस १६ सोळा प्रमाणें सरकारांत द्यावे कलम १.

जकात व खुटवा जकातीचे कानु जावल्याप्रमाणें द्यावी कलम १.

कनोळी किमतीवर सवाई दिढी सूट देऊन दरशेंकडा रुपये ३ प्रमाणें शिरस्ता

---

after that period, levies would be made according to the rates in force during the Portuguese Administration. New salt pans were subsequently opened by him with the permission of the Subha, and a kowl regarding them was granted by the Peshwa the terms of which were as follows:—

1. The Revenue on the land under the salt pans was fixed at Rs. 23-12.
1. A duty should be paid to Government on the amount realized by

येकूण पात्रणें चोवीस रुपये करार कलम १. मीठ फरोक्त होईल, त्यास माल किमतीवर दररुपयास सरकारी देणें फदे फिंर्गाणी सुमार ३ तीन प्रमाणें दर रुपया २४ फदे चौवीस धरून आकार करून दरशेंकडा रुपये १२॥ साडे बारा रुपये करार केले असेत. कलम १.

केला त्याच वक्तीं फिरंगी त्याचे अमलांत सावकार व रयतेनें गवगवा केला. त्यावरून गलबत पाहून शिरस्ता पेशजी येणेंप्रमाणें रुपये:—

१॥ थोर गलबतास
१ मध्यम गलबतास
॥ लहान गलबतास
।ऽ केवळ लहान महागीर मचवा

३।ऽ

येणेंप्रमाणें चार शिरस्त्यांचे सव्वातीन रुपये दुवल करार केला असे.

येकूण बंदिस्त मिठागर याच्या व महसूल सरकारी निसबत शेती व रयत कलमें दोन व निसबत साहुकार कलमें तीन येकूण पांच कलमें करार केलीं असत. तर जे सालीं जे मिठागर बांधले त्या सालापासून तीन सालें तुम्हांस जकात व खुटव्याचें कलम खेरीज करून चार कलमें माफ केलीं आहेत. तीन सालें भरलीं याऊपर पेस्तर सदरहु चार कलमांचे शिरस्ते-प्रमाणें खेरीज हकदार सरकारांत उगवणी करून सुखरूप राहणें. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं, म्हणोन कौल सादर १. येविशीं रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास पत्र १. एकूण २.

(जे) मासे धरण्याचा मक्ता (मच्छीमारी).

[४८१] बाळाजी कृष्ण बापट यास सनद कीं, बंदर देसई प्रांत बेलापूर येथील मासळीची जकात साल गुदस्त सुभ्याकडे होती, ते दूर करून साल मजकुरीं तुम्हांस कमावीस सांगून इस्ताव येणेंप्रमाणें करार सालें बितपसील:—

इ. स. १७५४–५५. खमस खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज १.

सन खमस खमसेन मक्ता रुपये.
२८९॥। बरहुकूम गुदस्त.
१११। जाजती चढ.

४०१

सन सीत खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त ४०१ रुपया एकूण चारशें एक रुपाया. सन सबा खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त

sale of salt, at the rate of 3 Portuguese pices per Rupee (that is taking the Rupee equal to 24 Portuguese pices at Rs. $12\frac{1}{2}$ per cent.)

(481) The right of fishery at the port of Desâi in Prânt Belâpur was farmed to Bâlâji Krishna Bâpat.

1754-55 A. D.

तपशील

१९१ रसद कार्तिक शुद्ध १ प्रतिपदा.

२५० हस्तेबंदी शुद्ध प्रतिपदा.

६३ पौष.	६३ चैत्र.
६२ फाल्गून.	६२ ज्येष्ठ.
१२५	१२५

४०१ एकूण चारशें एक रुपया.

४०१ रुपया एकूण चारशें एक रुपया. सन समान खमसेन मक्ता बरहुकूम गुदस्त ४०१ रुपया एकूण चारशें एक रुपया.

येणेंप्रमाणें चार सालां मक्ता करार केला असे. सदरहुप्रमाणें सालबसाल हस्तेबंदी बरहुकूम ऐवज सरकारांत पावता करून पावलीयाचे जबाब घेत जाणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. पेशजीप्रमाणें अमल करीत जाणें. वरकड जकातीस व मार्गास या इजाऱ्यामुळें कांहीं अवरोध जाला तरी मामला दूर केला जाईल, म्हणोन सनद. १

(के) वतनें व घरें यांचे विक्रीची नोंद.

[४८२] निसबत संताजी सांवत व देवजी सांवत व जावजी सांवत व राजजी सांवत यांणीं कसबें वाडें तर्फ मजकूर येथील पाटीलकी, निमे हुंडारे, व निमे वाडेकर. त्यापैकीं वाडेकराचे निमे पैकीं निमे पाटीलकी सांवत मजकूर यांणीं रुपये १६०० सोळाशांस विकत घेतली. त्याचें खरेदीखत व महजर मनास आणून हुजूरचीं पत्रें करून दिल्हीं, सबब हरकी करार केल्या. बरहुकूम याद करार रुपये ६०१.

इ. स. १७४८–४९. तिसा अर्बैन. मोहरम ३०.

सदरहूचा वसूल अखेर साल पावेतों झाडा करून द्यावा ऐसा करार केला असे.

[४८३] उदाजी बावळे यांणीं हुजूर येऊन विनंती केली कीं, मौजे रेटवाडी तर्फ खेड प्रांत जुन्नर येथील निमे पाटीलकी बावाजी पाटील टिचके याची आहे. व निमे पाटीलकी पोवळे याची आहे. त्यास बावाजी पाटील टिचके याणें आपले खुश रजावदीनें आपले निमे पाटीलकी पैकीं तीन हिसे पाटीलकी आपणास नवशा रुपयांस विकत दिल्ही आहे. त्यास साहेबीं

इ. स. १७५१–५२. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब १७.

---

(482) A fourth share of the Pâtilki watan of Kasaba Wade in Tarf Wade was purchased by Sáwant for Rs. 1600. Letters recognizing the sale were granted by Government and a present of Rs. 601 was levied.

1748–49 A. D.

(483) A sixth share in the Pâtilaki watan being purchased, a present of Rs. 1101 was levied from the purchaser.

1751-52 A D.

सरकारची शेरणी ठराऊन सरकारचें वतनपत्र व गोत महजर सुभ्यास आज्ञा करून करवून देविली पाहिजे म्हणून. त्यावरून मनास आणून उदाजी बावळे यांणीं मौजे मजकूर पैकीं बावाजी टिचके पाटील याची निमी पाटीलकीपैकीं तीन हिसे पाटीलकी खुष रजावदीनें विकत घेतली आहे. त्याज बाबद याच्या माथा शेरणी रुपये ११०१ एक हजार एकशें एक रुपया करार करून सरकारचें वतनपत्र व गोताकडून महजर करून देविला असे. तरी सदरहुप्रमाणें उदाजीमजकुरास सरकारचें वतनपत्र व गोताकडून महजर करवून देवणें. आणि कराराप्रमाणें याजपासून सदरहु रुपये सुभा वसूल घेणें. आणि या पत्राची नकल करून घेऊन हें पत्र उदाजीमजकुराजवळ भोगवटीयास परतोन देणें म्हणोन सुभा प्रांत जुन्नर निसबत चिरंजीव रा० सदाशीव चिमणाजी यास सनद. १.

रसानगी यादी. १.

इ. स. १७५१–५२
इसन्ने खमसेन
रजब १७.

[४८४] रायाजी नाईकवाडी याणें हुजूर येऊन विनंती केली कीं, मौजे तेजवाडी तर्फ हवेली, प्रांत जुन्नर, हा गांव देशमुखाकडे मोंगलाईतून जागिरीचा अंमल इसाफत दिल्हा आहे. तेथील पाटीलकीही देशमुखाचीच होती. त्यास कांहीं कसाल्यामुळें, तुळजाजी सखोजी हांडे देशमुख यांणीं आपला निमा हिसा दरोबस्त, आनंदराव जानोजी हांडे देशमुख याणें आपले निमेपैकी निमे हिसा, येकून तीन हिस्से पाटीलकी आपणांस खुष रजावदीनें पांचशें रुपयांस विकत दिल्ही आहे. त्याचें खरेदीखत व महजर उभयतां देशमुखांनीं करून दिल्हे आहेत. त्या प्रमाणें चालवावें ह्मणोन, जुन्नरकर मोंगल याजकडील नजर चुकवून, कौलपत्र घेतलें आहे. त्यास साहेबीं सरकारची शेरणी ठराऊन सरकारचें वतनपत्र व गोतमहजर करून देविलें पाहिजे ह्मणोन. त्याजवरून मनास आणून रायाजी मजकूर याजकडे वतन संबंधें सरकारची शेरणी रुपये ९०१ नऊशें एक रुपया करार करून सरकारचें वतनपत्र व गोताकडून महजर करवून देविला असे. तरी सदरहुप्रमाणें रायाजी मजकुरास सरकारचें वतनपत्र सुभ्याहून व गोताकडून महजर करून देवणें. आणि कराराप्रमाणें याजपासून नवशें एक रुपया सुभा वसूल घेऊन या पत्राची नक्कल करून घेणें. आणि हें पत्र रायाजी मजकुराजवळ भोगवटीयास परतोन देणें ह्मणोन सुभा प्रांत जुन्नर निसबत चिरंजीव रा० सदाशीव चिमणाजी यास सनद. १

1751-52 A. D.

(484) The ¾th of the Patilki watan of Tejewâri being purchased by Râyâji Naik Wâri, a present of Rs. 901 was levied from him.

[४८५] धोंडो विश्वनाथ कमाविसदार कसबे कडूस यास सनद कीं, राजूबाई बोधनी हे निपुत्रिक ह्मणून आपलें घर विसाजी भदे यास सहाशें रुपयांस विकत देत होती. त्याचे सरकारांत रुपये २०० दोनशें घ्यावयाचा पेशजी करार केला होता. त्यास हल्लीं ते घरांत राहते. घर विकीत नाहीं सबब सदरहु दोनशें रुपये माफ केले असेत. माफ खर्च लिहिणें ह्मणून सनद १. रसानगी यादी.

इ स. १७५४–५५
खमस खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम ८.

[४८६] चिरंजीव राजश्री सदाशीव चिमणाजी प्रांत जुन्नर यास सनद कीं, त्रिंबकजी व शहाजी बिन गुणाजी कासीद यासी रामजी बिन तिमाजी पाटील, मोकदम निमे, व महादजी बिन बोवाजी पाटील व यसाजी बिन रामजी पाटील व (दसमाजी बिन मायाजी पाटील) व विसाजी बिन शेट्याजी पाटील व दावजी बिन मायाजी गावडा व भवानजी बिन बहिरजी गावडे मौजे येडगांव तर्फ आळें प्रांत जुन्नर यांणीं आपले खुषरजावदीनें मोकदमीं पैकीं निमे मोकदमी मौजे मजकूरची विकत दिल्ही आहे. त्याचा गोत महजर जाला पाहिजे. त्याजवरून तुम्हास सनद सादर केली असे. तरी सुभा तमाम गांवगन्नाचे गोत जमा करून यास महजर वतनाचा करून देणें. सरकारची नजर रुपये ७०१ सातशें एक करार करून सुभा वसूल घ्यावयाची आज्ञा केली असे. तरी सातशें एक रुपये वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन सनद. १.

रसानगी यादी.

इ. स. १७५७/५८
समान खमसेन
मया व अलफ.
सफर १०.

[४८७] दमाजी बिन पिलाजी गायकवाड यांणीं पोवळे पाटील मौजे कोलास तर्फ चाकण प्रांत जुन्नर यांस कर्जामुळें रुपये १०००० दाहा हजार जानोजी शेवळे याचे रुपये वारावयाबद्दल दिल्हे होते. त्यास मुदत चौमहिन्यांची होती. ऐसी यास मुदतीस ऐवज पोंवळे पाटील यास न मिळाला सबब अठ्ठावीस महीने जहाले. तेव्हां सदरहु ऐवजाचे खताचा

इ. स. १७६०–६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
रमजान २०.

---

(485) A Sanad to Dhondu Vishwanâth Kamâvisdâr of Kasaba Kadus, Rájubái Bodhani, having no male issue wished to sell her house to Visáji Bhade for Rs. 600, and it was previously ordered that she should pay Rs. 200 to Government in that connection. She is however now living in the house and has changed her intention of selling it. The amount of Rs. 200 is therefore remitted.

1754-55 A. D.

(486) Half the share in the Patilki watan of Edgaon in Taraf A'le was purchased by one man. It was necessary that a document (महजर) of the caste-people, acquiescing in the purchase, should be executed. Orders were issued for collecting the caste-people from different villages, in the Subhâ and getting the document executed. A Nazar of Rs. 701 was levied.

1757-58 A. D.

(487) Sanad to Sadashiv Chimnaji directing that an Inám of $2\frac{1}{4}$ khandis granted by Powale Patil of Kolas, Tarf Chakana Prant Junnar to Damáji Bin Piláji Gáekawád in satisfaction of a loan of

1760-61 A. D.

हिशेब केला, तो व्याज मुदल रुपये १७००० सतरा हजार जाले. ते वारावयास पोवळे पाटील यास मवसर न जालेबद्दल त्यांणीं गायकवाड मशारनिल्हे यास मौजे मजकूरची निमे मोकदमी किमत रुपये ७००० सात हजारांस दिल्ही. बाकी रुपये १०००० दाहा हजार राहिले. त्यास ऐवज नाहींसा जाला. तेव्हां समस्त काळी, पांढरी व पोवळे पाटील यांणीं विचार केला कीं, सवा दोन खंडी इनाम, दाहा हजारांस गायकवाड यास देऊन मुक्त व्हावें. त्याचा सारा आपण द्यावा. येणेंप्रमाणें करार करून सवा दोन खंडी इनामही गायकवाड मशारनिल्हे यांस दिल्हा. आणि सदरहूचें खरेदीखत करून दिलें. त्यास तें खरेदीखत हुजूर मनास आणून त्याप्रमाणें सरकारचीं वतनपत्रें भोगवटीयास आलाहिदा गायकवाड यास करून देऊन हें पत्र सादर केलें असे. तरी सदरहु सवा दोन खंडी इनाम गायकवाड मशारनिल्हे याजकडे सुरळीत चालों देणें. त्याचा सारा वाजवी होईल तो पोवळे पाटील व गांवकरी देत जातील. तो सरकार रकमेंत मजुरा घेत जाणें. गायकवाड याजकडेस सदरहु सवा दोन खंडी इनामाच्या साऱ्याचा तालका नसे. या पत्राची नकल करून घेऊन हें पत्र याजवळ भोगवटीयास परतोन देणें म्हणोन चिरंजीव रा० सदाशीव चिमणाजी प्रांत जुन्नर यास चिटणीसी पत्र १.

(एल) कर्जपट्टी.

[४८८] अमानसिंगराजे (अमरसिंगराजे) बुंधेले यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हाकडे सरकारचे कर्जपट्टीचा ऐवज रुपये ६२५००० सवासहा लक्ष करार केले आहेत. हे सदरहु रुपये रा० गोविंद बल्लाळ कमावीसदार प्रांत बुंदेलखंड यांजकडे देविले असेत. वसूल देणें म्हणोन सनद.

इ. स. १७५४–५५
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रबिलाखर ९.

येविशीं गोविंद बल्लाळ यांस पत्र कीं, सदरहु सवासहा लाख रुपये वसूल घेऊन सरकारांत पाठवून देणें म्हणोन.

रसानगी यादी बाबुराव नरसिंह.

जगतरायराजे बुंधेले यांचे नांवें सनद कीं, तुम्हाकडे सरकारच्या कर्जपट्टीचा ऐवज रुपये ५००००० पांच लाख करार केले असेत. सदरहूचा वसूल रा० हरी विठल याजकडे देविला असे. देणें म्हणोन सनद १.

Rs. 10000 plus interest Rs. 7000 incurred for payment to Jánoji Shivale; a former creditor of Povale Patil (should be recognized and the Patil) should be made to pay the assessment.

(488) The amounts of karja patti (a cess for the liquidation of debts) to be levied from Amarsing Ráje Bhundhele (and Jagatraj Ráje Bundhele) was fixed at Rs. 6¼ lacs and 5 lacks respectively.

1754-55 A. D.

येविशीं हरि विठ्ठल याचे नांवें पत्र कीं, सदरहु पांच लाख रुपये राजे मशारनिल्हे याजपासून वसूल घेऊन सरकारांत पावते करणें म्हणोन पत्र. १

रसानगी बाबुराव नरसिंह.

[४८९] कर्जपट्टीचा ऐवज संस्थानिक राजाकडे करार करून पत्रें पाठविलीं आहेत, त्याप्रमाणें ऐवज वसूल करून हुजूर पाठवून देणें, म्हणून कमावीसदार व संस्थानिकाच्या राजास पत्रें:—

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
रमजान १०.

२००००० निसबत नारोशंकर.

१००००० प्रीतिसिंग राजा संस्थानिक वोडसें याजकडे
१००००० इंद्रजीत राजा संस्थान दतिया याजकडे
२०००००

१००००० रामचंद्र बल्लाळ भुसकटे याजकडे भूपालकर रोहिले याजकडे करार केले रुपये.
५०००० विष्णु महादेव याजकडे संस्थान खेचीवाडा येथील सरकारचे खंडणी खेरीज.
१००००० संस्थान मंडले निसबत महिपतराव कवडे यांणीं राजापासून वसूल घेऊन हुजूर पाठवावें.
४५००००

येणेंप्रमाणें साडेचार लाख रुपये वसूल करून पाठविणें म्हणून पत्रें ९.

[४९०] रामदेवराणा संस्थान रामनगर याजकडे कर्जपट्टी रुपये २०००० वीस हजार करार करून सदरहु ऐवज तुम्हाकडे देविला त्याजपैकीं रदबदलीमुळें सोड रुपये ५००० बाकी रुपये १५००० पंधरा हजार करार केले असेत. सदरहु प्रमाणें पंधरा हजार वसूल घेणें म्हणून त्रिंबक सूर्याजी यास सनद १.

इ. स. १७५५–५६.
सीत खमसेन
मया व अलफ.
सफर १४.

रसानगी याद.

---

(489) The following amounts were ordered to be levied as karj-patti.
1755-56 A. D.

1.	Pritising Rájá of Sansthán Wodse	...	Rs. 100,000.
1.	Indrasing Rájá of Sansthan Datiyád	...	Rs. 100,000.
1.	Rohilla of Bhopál	...	Rs. 100,000.
1.	Sansthán Mandale	...	Rs. 100,000.
1.	Sansthán Khechiwára	...	Rs. 50,000.

(490) Out of a cess (कर्जपट्टी) of Rs. 20,000 imposed on Râmdeo Rânâ of Sansthán Rámnagar, Rs. 5000 were remitted.
1755--56 A. D.

[४९१] करारनामा बोली कर्जपट्टी, निसबत खानवालाशा फौज महमदखान रोहिले भूपालकर याजकडे कर्जपट्टीचा कागद सालगुदस्तां दिल्हा होता कीं, लाख रुपये पाठविणें म्हणोन लिहिलें त्यावरून आपले तर्फेनें शिवप्रसादवकील यास मशारनिल्हेनीं पाठविलें. त्यांणीं कित्येक वर्तमान जाहीर केलें. तें मनास आणून कर्जपट्टी एक साला करार केली. रुपये ५०००० एकूण पन्नास हजार रुपये करार केले; त्यास फाल्गुन शुद्ध पौर्णिमेस रा० रामचंद्र बल्लाळ याजकडे सदरहु (ऐवज) देऊन कबज घेणें, म्हणोन करारनामा १.

इ. स. १७५५–५६.
सीत, खमसेन,
मया व अलफ.
रबिलावल ७.

सदरहु ऐवज चिरंजीव रा० दादाचे स्वारीस द्यावा. याप्रमाणें करार.

[४९२] कर्जपट्टी निसबत मल्हारजी होळकर व जनकोजी शिंदे याजकडे करार रसानगी यादी. छ. ५ रमजान. रुपयेः—

इ. स. १७५८–५९.
तीसा खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ८.

३००००२ निसबत मल्हारजी होळकर याजकडे

२००००१ कर्जपट्टी, ४००००२ पैकीं निमे शिंदे बाकी निमे मशारनिल्हेकडे

१००००१ कित्ता करार.

३००००२

यास मुदती,

१५००००२ सन सीतेन.

७५०००१ आषाढ अखेर विष्णु महादेव यासी निशा करून द्यावी.

७५०००१ कार्तिक शुद्ध १ उज्जनीस निशा करून द्यावी.

१५००००२ सावकारास ऐवज द्यावा.

---

(491) The amount of karj-patti to be levied from Khanwalasha Fauz Mahomed khân Rohilla of Bhopal, which was fixed at Rs. one lac, was reduced to 50,000.

1755-56 A. D.

(492) A tax called karj-patti (कर्जपट्टी) of Rs 30,00,002 and Rs. 20,00,002 was imposed on Malhárji Holkar and Jankoji Shinde respectively.

1758-59 A. D.

१५००००० सन सीतेनच्या दसऱ्यास वराता कराव्या. त्यास ऐवज क्षेप निक्षेप द्यावा येणें प्रमाणें:—

७५०००० ज्येष्ठ अखेर सीतेनचा

७५०००० सन इहिदे सीतेनचे दसऱ्यास.

३००००० २ १५०००००

२००००० २ निसबत रा० जनकोजी शिंदे कर्जपट्टी चाळीस लाख पैकीं निमें होळकराकडे. बाकी निमे मशारनिल्हेकडे.

यासी मुदती

५००००१ आषाढ मासीं निशा.

५००००१ कार्तिकशुद्ध १ सन सीतेन.

१०००००० सीतेनच्या दसऱ्यास वराता कराव्या त्यास ऐवज पावता करावा.

५००००० ज्येष्ठ अखेर सीतेन.

५००००० सन इहिदे सीतेनचे दसऱ्यास द्यावे.

१००००००

२००००० २

वीस लाख रुपये येणें प्रमाणें करारः—आषाढ मासचे पांच लाख व कार्तिक मासचे पांच लाख एकूण दहा लाख होळकरांची शिंद्याची भेट होतांच ज्यास देववूं त्यास पांच लाख (एक) उज्जनीस पांच लाख (एक) देशी या प्रमाणें दहा लाख दोन रुपये कार्तिक सन सीतेन तागाईत पावते करावे. राहिले दहा लाख रुपये वरातदारास पुढें नेमिले हप्तेबंदीप्रमाणें द्यावे. येणें प्रमाणें करार.

५००००० ४

येणेंप्रमाणें करार केले असेत.

[४९३] बाबुराव सदाशिव यांस पत्र कीं, तुमचे तालुक्याचे महालचे कमावीसदार व कारकुनास मिळकत आहे, त्याची मिळकत एकसाल; व ज्यास मिळकत नाहीं त्याची तेनात एक साला सरकारांत कर्जपट्टीबद्दल ऐवज घ्यावा लागतो. तरी एकसाल मिळकत वेतन दरकदार कारकूनाचे व फक्त कारकूनाचे एक साल वेतनाचा ऐवज सरकारांत पावता करणें ह्मणून सनद १.

इ. स. १७६०–६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ
मोहरम १९.

(493) A sanad to Báburáo Sadáshiv. It has been decided to levy the tax कर्जपट्टी (a tax for the liquidation of debt) from the Kamávisdárs and kárkuns in your province. Such of these officers

760-61 A. D.

[४९४] रा. सदाशिव पंडित सचीव याचे नांवें जाब लिहून दिल्हा कीं, तुम्हाकडे कर्ज-पट्टीचा ऐवज करार केला, त्यापैकीं रदकर्ज गुजारत कृष्णाजी भैरव थथे यास रुपये ४०००० चाळीस हजार छ. ७ रबिलाखरीं देविले ते गुजारत सदाशीव रघुनाथ याचे गुजारतीनें सरकारांत जमा जाहले असत म्हणोन जाब लिहून दिल्हा. छ. १७ रबिलाखर जाब १.

इ. स. १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. रबिलाखर.

[४९५] जमीदाराचा हक्क एक साला कर्जपट्टीबद्दल सरकारांत घ्यावा, याप्रमाणें करार करून हे सनद तुम्हास सादर केली असे. तरी परगणे मजकूर येथील देशमुख व देशपांडे व पाटील कुळकर्णी वगैरे जमीदार यांचा हक्क रुसूम व इनामी गांव व शेतें वगैरे सुध्धां दरोबस्त, एक सालाचा ऐवज वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें म्हणोन महालोमहालचे अमल-दारांस सनदा:—

इ. स. १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. रजब २२.

३० सुभा प्रांत खानदेश.

१ महाल निसबत रा० माधवराव विश्वनाथ. महाल बितपसील:—

१ परगणे गाळणा, १ परगणे येरंडोल, १ परगणे अमळनेर, १ परगणे चिखल वहाळ, १ परगणे जलोद, ४ कित्ता महाल (१ परगणे उत्राण, १ परगणे अडावद, १ परगणे थाळनेर, १ परगणे आंवें), १ परगणे माणीकपुज, १ परगणे म्हसवें, १ किरकोळगांव व जकाती वगैरे. (एकूण) सनद १.

१ परगणे नंदूरबार, निसबत महादाजी अनंत कमावीसदार.

१ परगणे भामेर, निसबत नारो बल्लाळ कमावीसदार.

१ परगणे जेनाबाद, निसबत माधवराव शिवदेव कमावीसदार.

(Darakadârs &c.) as have lands assigned to them for remuneration should be made to contribute an amount equal to their yearly income, while those who are mere Stipendiaries and have no lands assigned to them, should be made to pay the amount of their yearly income. You should collect the amounts and remit them to Government.

(494) The tax called कर्जपट्टी, was levied from Sadáshiv Pandit Sachiv.

1760-61 A. D.

(495) The tax called karj-patti, equal to one year's emoluments, including Haks, allowances, Inâm Villages, profits from land was ordered to be levied from all the Watandars (Deshmukh, Deshpande, Patel, Kulkarni &c.) in Gujarâth, Khândesh, Gangathari and Miraj.

1760-61 A. D.

१ परगणे जामनेर, निसबत नारो शिवदेव कमाविसदार.
१ परगणे चोपडें, निसबत रघुनाथ हरि कमावीसदार.
१ महाल, निसबत सदाशीव रामचंद्र.
१ परगणे भडगांव, १ परगणे वहाळ, १ परगणे पाचोरे. सनद १.
१ सरकार बागलाण, निसबत गोविंद हरि कमावीसदार.
१ परगणे धुळें, निसबत बाळाजी हरि कमावीसदार.
१ परगणे नशिराबाद, निसबत चिंतो नारायण.
१ परगणे नेर, निसबत बाळाजी अनंत भिडे.
१ सोनगीर, निसबत बाळाजी केशव.
१ परगणे बेटावद, निसबत त्रिंबकराव यादव व कृष्णाजी बापुजी.
१ परगणे आसेर, निसबत आपाजी गणेश कमावीसदार.
१ परगणे सावदे, निसबत वासुदेव धोंडदेव.
१ परगणे पिंपळनेर, निसबत रघुनाथ हरि कमावीसदार.
१ परगणे चादसर, निसबत महादाजी विठ्ठल कमावीसदार.
१ कसबे चोपाळें, निसबत पुरुषोत्तम कृष्ण कमावीसदार.
१ परगणे रावेर दुजाई, निसबत वेंकाजी रंगनाथ कमावीसदार.
१ परगणे चाळीसगांव, निसबत वीरेश्वर हरि कमावीसदार.
१ परगणे बोरजार, निसबत त्रिंबकराऊ मुदगल कमावीसदार.
१ परगणे रायपूर, निसबत माधवराव गोविंद कमावीसदार.
१ परगणे शेंदुर्णी, निसबत आपाजी रघुनाथ कमावीसदार.
१ परगणे रावेर तिजाई, निसबत सिधोजी राऊत कमावीसदार.
१ परगणे हतगड, निसबत रावो अनंत कमावीसदार.
१ परगणे जळगांव, निसबत जगन्नाथ गणेश कमावीसदार.
१ परगणे निंबाईत, निसबत विसाजीराम कमावीसदार.
१ परगणे लोहनेर, १ परगणे वखारी, १ परगणे वोतूरपाळे, निसबत आपाजी हरि कमावीसदार.
१ परगणे बेटावद निमे, निसबत जानोजी ढमढेरे.
१ कृष्णाजी विश्वनाथ यास सनद, परगणे राजदेहर व मेहूणबारे
१ परगणे सुलतानपूर, १ परगणे जामोद, १ परगणे सावळद बारे, १ परगणे बोदवड, १ परगणे वरणगांव, १ परगणे सांडस, १ परगणे दहीवलें, १ परगणे डांगरी, १ परगणे झोटीगे.

३ कित्ता महाल निसबत शिंदे, १ परगणे एदलाबाद, १ परगणे यावल, १ परगणे लोहारे सनद १.

३०

येविशीं कृष्णाजी विश्वनाथ यास पत्र कीं, सनद जिकडील तिकडे पाठवून जमीदाराचा हक्क रुसूम, महाल व जकात दरोबस्त देखील इनामीगांव व शेतीं वगैरे कुल (एक साल) वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें. सनदा पाठविल्या आहेत, याखेरीज एखादा महाल राहिला असला तर झाडा काढून येथील वसूल घेणें ह्मणोन सनद १.

५ महालानिहाय सरकार हांडे व बिजागड वगैरे प्रांत खानदेश:—

१ सरकार हांडे व बि(जा)ज्यागड, निसबत नारो बल्लाळ कमावीसदार.
१ परगणे खांडवें, निसबत मेघःश्याम बापुजी कमावीसदार.
१ परगणे पिंपळोद, निसबत चिंतो त्रिंबक कमावीसदार.
१ परगणे बार्डे, निसबत बहीरजी हाबर.
१ परगणे कानापुर, निसबत रामाजी काशी कमावीसदार

५

१८ कित्ता महाल स्वदेशी:—

१ प्रांत पुणें, निसबत नीलकंठ महादेव कमावीसदार.
१ प्रांत जुन्नर, निसबत चिरंजीव रा० सदाशीव चिमणाजी.
१ परगणे सुपें, निसबत त्रिंबक हरि सुभेदार.
१ परगणे कर्डे राजणगांव, निसबत बाबुराव माणकेश्वर.
१ परगणे पारनेर, निसबत नारो बाबाजी कमावीसदार.
१ ताल्लुके शिवनेर, निसबत नारो त्रिंबक.
१ जिल्हा मावळ, निसबत नारो त्रिंबक कमावीसदार.
१ कर्यात मावळ, निसबत जीवाजी गणेश.
१ परगणे भोसे, निसबत सदाशिव बाबाजी कमावीसदार.
१ मंगळवेढें, निसबत मेघःश्याम कृष्ण कमावीसदार.
१ परगणे करकंब, निसबत बहिरो राम कमावीसदार.
१ परगणे सांगोलें, निसबत सदाशिव बाबाजी कमावीसदार.
१ तर्फ मानूर, निसबत धोंडो गणेश कमावीसदार.
१ परगणे नेवासे वगैरे महाल, निसबत नारो बाबाजी नामजाद.
१ परगणे जामखेड, निसबत बाजी हरि कमावीसदार.

१ परगणे तांबें, निसबत नरसिंगराव उद्धव कमावीसदार.
१ परगणे जालनापूर, निसबत यादवराव मोरेश्वर कमावीसदार.
१ परगणे शेवगांव, निसबत नरहर लक्ष्मणराव कमवीसदार.
१८

१५ प्रांत कोंकण:—

१ तालुके विजेदुर्ग, निसबत नारो त्रिंबक.
१ तालुके रत्नागिरी, निसबत मोराजी शिंदे.
१ ताल्लुका अंजनवेली, निसबत गणेश कृष्ण.
३ रामाजी महादेव यास सनदा, १ ताल्लुका सुवर्णदुर्ग
प्रांत दाभोळ, निसबत रामाजी महादेव, १ प्रांत साष्टी,
१ प्रांत कल्याण भिवंडी.
१ प्रांत राजापुरी, निसबत त्रिंबकराव नाईक.
१ प्रांत राजपुरी, निसबत राणोजी बलकवडे.
१ जंजीरा रेवदंडा, निसबत दुर्गाजी शिंदे.
१ प्रांत कल्याण भिवंडी, निसबत चिरंजीव रा० सदाशिव चिमणाजी.
१ प्रांत वसई, निसबत विसाजी केशव.
१ मामले कोहज, निसबत येशवंतराव शिवाजी.
१ प्रांत बेलापूर, निसबत गोंदजी माणकर.
१ ताल्लुके किल्ले माहुली, निसबत दुर्गोजी शिंदे.
१ पाल हवेली, निसबत नारो त्रिंबक.
१५

२९ सुभा प्रांत गंगथडी:—

१ परगणे नाशीक, निसबत मोरो विनायक, त्र्यंबकराव सदाशिव कमावीसदार.
१ परगणे पाटोदे, निसबत नरसिंगराव विठ्ठल.
१ परगणे वण दिंडोरी, निसबत लक्ष्मण भिकाजी.
१ परगणे कुंभारी, निसबत रघुनाथ रामचंद्र.
१ परगणे सिन्नर, निसबत आनंदराव जिवाजी.
१ परगणे धांदरफळ, निसबत बाळकृष्ण आपाजी.
१ परगणे आकोले, निसबत खंडो बाबुराव.
१ परगणे त्र्यंबक, निसबत त्र्यंबक सूर्याजी.

१ तर्फ राहूरी, निसबत अवधूतराव केशव.
१ तर्फ हवेली संगमनेर, निसबत बाबुराव हरी.
१ तर्फ देपूर बेलापूर, निसबत गोविंद हरि.
१ कसबे राहाते, निसबत सदाशिव रामचंद्र.
१ कसबे वावी, निसबत आपाजी त्रिंबक.
१ कसबे पुणतांबें, निसबत खंडो बाबुराव.
१ कसबे मुखेड, निसबत लक्ष्मण रघुनाथ.
१ कसबे वामोरी, निसबत त्रिंबक गणेश.
१ दिगर जाहागीर, निसबत दादो आनंत.
१ जाहागीर त्रिगलवाडी, निसबत अंताजी रुद्र.
१ दिगर जाहागीर, निसबत बाळाजी केशव, प्रांत गंगथडी.
१ मौजे जानोरी, आपाजी गणेश रुजु आनंत.
१ जकात सरकार संगमनेर, निसबत गोमाजी मुरार.
१ कसबे चाटोरी, निसबत शिवाजी विठ्ठल.
१ जाहागीर किल्ले कर्नाला, निसबत हरि कृष्ण दर्वे.
१ जहागीर किल्ले माहुली, निसबत बाळाजी गोविंद कमावीसदार.
१ बाळाजी महादेव यासी पत्रें;
  १ परगणे चांदवड, १ परगणे कोतूळ, १ परगणे कोऱ्हाळे तरफ. (एकूण ३)

२५

येविशीं बाळाजी महादेव यास पत्र कीं, सनदा जिकडील तिकडे(स) पाठवून जमीदाराचा हक्क रुसुम, महाल व जकात दरोबस्त देखील इनामी गांव व शेतें वगैरे कुल एक सालचा ऐवज वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें. सनदा पाठविल्या आहेत. याखेरीज एखादा महाल राहिला असला तर झाडा काढून तेथील वसूल घेणें म्हणोन सनद १.

२० सुभा प्रांत गुजराथः—

९ निसबत गोविंद गोपाळ.

१ परगणे सुपें, निसबत रघुनाथ हरि.
१ परगणे उरपाड, निसबत मल्हार विठ्ठल.
१ परगणे पारचोळ, निसबत रघुनाथ नारायण.
१ परगणे बलसाड व भूतचर व बेहारी, निसबत गोपाळ यादव.
१ जकात तापी दक्षिण तीर, निसबत रामचंद्र महादेव.
१ कसबे सुरत, निसबत विसाजी केशव.
१ परगणे पारनेरा, निसबत विसाजी केशव.
२ गोविंद गोपाळ यांस.

९

१ परगणे जंबुसर, १ कसबें वरडोली. (एकूण २.)

येविशीं गोविंद गोपाळ यांस पत्र कीं, सनदा जिकडील तिकडे पाठवून द्याव्या. याखेरीज एखादा महाल राहिला असला तर झाडा काढून तेथील वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें ह्मणोन सनद १.

१० निसबत आपाजी गणेश

१ परगणे यरभुवन निसबत गोविंद गोपाळ.

१ परगणे अंकलेश्वर, निसबत राघो नारायण व नारो केशव कमावीसदार.

१ परगणे हसोत, निसबत सिधो तुकदेव.

१ परगणे डबई, निसबत विठ्ठल हरि व गोविंद रघुनाथ कमावीसदार.

१ परगणे सावळी, निसबत सदाशीव अंबादास.

१ परगणे हालवड, निसबत गोविंदराव यादव.

१ परगणे अमोद व देहजवारे, निसबत बाबुराव हरि.

१ परगणे बीरमगांव, निसबत अमृतराव आपाजी.

१ परगणे बहादूरपुरा, निसबत बागोजी बलकवडे.

१ आपाजी गणेश यास.

१ परगणे धुंधुका, १ परगणे घोगे, १ परगणे खंबायत, १ परगणे ठासरे, १ परगणे मेमदाबाद, १ परगणे पेटलाद, १ परगणे दसकुरोई, १ परगणे वीरपूर, १ परगणे बाग सीनोर, १ परगणे धामणे. (एकुण १०.)

१०

सनद.

येविशीं आपाजी गणेश यास पत्र कीं, जिकडील तिकडे सनदा पाठवून देणें. याखेरीज एखादा महाल राहिला असला तर तेथील जमीदाराचा हक्क वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें म्हणून सनद १.

१ महाल निसबत, नारो कृष्ण दवे. महाल बितपसील:—

१ परगणे बिसनपूर, १ परगणे मरोळी, १ परगणे गोहा, १ परगणे तेकडी, १ परगणे मोहे, १ परगणे सतरागांव, १ परगणे वाघोडें (एकूण ७.)

२०

सनद.

३ हुजुरातीचे महाल:—

१ प्रांत वाई वगैरे, निसबत शामराव आंबाजी.

१ प्रांत कऱ्हाड वगैरे, निसबत कृष्णाजी त्रिंबक.

१ परगणे इंदापूर, निसबत बापुजी देवराव.

३

१ जकात प्रांत कल्याण भिंवडी, निसबत बाळाजी कृष्ण.

१ जकात प्रांत जुन्नर व पुणें, निसबत भास्कर जीवाजी कमावीसदार.

१ महाल निसबत बाबुराव सदाशीव यास महाल बितपशील:—

१ परगणे गुजोटी, १ परगणे आळद, १ परगणे अबजापूर, १ परगणे शेडब, १ परगणे बरदापूर, १ परगणे ढोकी, १ परगणे पांगरी, १ परगणे बारसी, १ परगणे आवढे, १ परगणे मुधोळ, १ परगणे नळदुर्ग, १ परगणे शिराढोण, १ परगणे लोहगांव, १ परगणे शेळगांव, १ परगणे सोलापूर. (एकूण १५).

याखेरीज एखादा महाल राहिला असला तर झाडा काढून तेथील वसूल घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें म्हणून सनद.

२ आपाजी हरि यास सनदा.

१ दिगर जहागीर सुभे घोडप, १ परगणे वासदे. (एकूण २.)

१ प्रांत मिरज, निसबत + + + कमावीसदार.

१ परगणे जमखिंडी प्रांत कर्नाटक, निसबत सदाशीव बल्लाळ कमावीसदार.

१२३

१ सदाशीव रघुनाथ याजकडे खासगीचे हुजुरातीचे गांव व परगणे मावळ व परगणे वगैरे.

१ म्हाळोजी बारगळ यास कीं, परगणे शेवगांव येथील निमे परगणा तुम्हाकडे मल्हारजी होळकर याजकडोन कमावीस आहे. त्यापैकीं नरहर लक्ष्मणराव याजकडे हक रूसूम देवणें.

१२५

[४९६] देशमुख व देशपांडे तर्फ नाणेंमावळ यांचे नांवें सनद कीं, तर्फ मजकूरचे महार यांणीं हुजूर विदीत केलें कीं, तर्फमजकूरचे जमीदारास सुभा राजमाचीहून कर्जपट्टीचा तगादा लाविला, याजकरितां, जमीदारांनीं आम्हांस समस्तांस कर्जपट्टीचे तोष्ट लाविले आहे. ऐशीयाशी आम्ही बंदगीचे महार किल्ले विसापुर व लोहगड व राजमाची येथील वतनदार

इ. स. १७६०–६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सवाल. १२

---

(496) The Jamidárs imposed the tax called कर्जपट्टी on a Mhár (mhars) of Taraf Náne Mâwal. He (They) represented to the Peshwas that he (they) and his (their) children were serving Government at the fort Visápur, Lohagad, and Rájmáchi, that the duties he (they) had to perform were, heavy, and that Mahárs were exempted from the tax when it was imposed on the province on one or two former occasions, and prayed that he (they) might be exempted accordingly. His (their) prayer was complied with.

1760-61 A. D.

गांवगन्नाची चाकरी मुलामाणसांनिशीं करतों. चाकरी फारच पडते. त्यास पूर्वींही एक दोन वेळा कर्जपट्टी जाहली, परंतु महारापासून कोणी घेतली नाहीं. तरी साहेबीं कृपाळु होऊन गरिबावर नजर देऊन कर्जपट्टी माफ केली पाहिजे म्हणोन. त्याजवर हें आज्ञापत्र सादर केलें असे. तरी महारापासून कर्जपट्टी घेऊं नये असा पेशजीचा करार आहे त्याप्रमाणें तुम्ही कर्जपट्टी न घेणें म्हणोन चिटणीसीपत्र १ देणें.

यादी चिटणीसीकडे.

(एम)—घासदाणा.

[४९७] त्रिंबकराव विश्वनाथ नामजाद बाबती प्रांत खानदेश, याचे नांवें सनद कीं,

इ. स. १७५०–५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
साबान १९

परगणे आडावद, येथील घांसदाणा सरकारचा पहिल्यापासून साडे सातशें रुपये होते. सांप्रत पंधराशें रुपये पट्टी पडली आहे. रयतेस भारी पडले. याकरितां सालमजकूरापासून साडे सातशें रुपये घ्यावयाची आज्ञा करावी म्हणोन रा० मल्हारजी होळकर यांणीं विनंती केली. त्यावरून परगणे मजकुराकडे सरकारचा घासदाणा रुपये ७५० साडे सातशें सालमजकुरीं करार केले असेत. हंगामशीर साडे सातशें रुपये परगणे मजकुरापासून घेऊन सरकारचे हिशेबीं जमा करणें. परगणे मजकुरांस जाजती उपसर्ग न लावणें म्हणोन. दरसाल साडे सातशें करार केले असेत. सनद १.

---

(497) A sanad issued to Trimbakrao Vishwanath, an officer of Babti Prant

1750–51 A. D.

Khandesh—setting forth that Malhârji Holkar, having represented that the item of Ghásdáná (forage money) of Pargana Adaod, held from former years by Government, and fixed at Rs. 750 (seven hundred and fifty), has at present been increased to Rs. 1500 (fifteen hundred), which the ryots find difficult to pay, and having therefore requested that the same may be reduced to seven hundred and fifty Rupees from the current year; the amount of "Ghás Dânâ" due from the said Pargana to the Government has, from the current year, been fixed at Rs. 750 (seven hundred and fifty). It is therefore directed that seven hundred and fifty Rupees be punctually collected from the said Pargana, and credited to Government accounts. Rupees seven hundred and fifty have been fixed for collection every year, with a view to save the said Pargana from further molestation _____ Sanad 1.

A Sanad issued to the Zamidars of the said Pargana—setting fourth that the amount of "Ghas-Dânâ" has, from the current year, been fixed at Rupees 750 (seven hundred and fifty), and directing them to pay seven hundred and fifty Rupees every year to Trimbakrâv Vishwanâth _____ Sanad 1.

2.

Government Minute to the effect that the amount of "Ghâs-Dânâ" has from San Ihide Khamsain (A. D. 1750-51) been fixed at seven hundred and fifty Rupees for collection every year.

जमीदार परगणे मजकूर याचे नांवें सनद कीं, सालमजकुरीं रुपये साडे सातशें घासदाणा करार केला असे. त्रिंबकराव विश्वनाथ याजकडे देणें. दरसाल साडे सातशें करार.

रसानगी यादी. सन इहिदे खमसेनापासून घासदाणा साडे सातशें रुपये करार. साल दरसाल साडे सातशें करार केले असेत.

[४९८] देशमुख व देशपांड्ये महालानिहाय यांसी. तालुके रा० राजेश्वरराउ पिंगळे:—

इ. स. १७५०-५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
रविलाखर २४.

१ परगणे इंदूर व १ परगणे बोधन व १ परगणे कोटगीर, १ परगणे वनगळ, १ परगणे खुदावतपूर, १ परगणे बेमगल, १ परगणे नारायण खेड व १ परगणे लोहगांव, २ परगणे खडके व बारहली, १ कसबे जलालपूर, १ तर्फ करडखेड, १ परगणे आडकी (एकूण १३).

तालुके रा० श्रीपतराव पिंगळे:—

१ परगणे देगलूर, १ परगणे वरवळ, १ परगणे लासूर, १ परगणे भोकर, १ परगणे मुधोळ, खेरीज जहागीर-थोरात, १ कसबे बारड. (एकूण ६.) येकूण महाल एकुणीस यांस पत्र कीं, खासा स्वारी ये प्रांतीं जाली याजकरितां सदरहु तालुक्याकडे सरकारचा घासदाणा रा० श्रीपतराव पिंगळे व राजेश्वरराव पिंगळे यांचे विद्यमानें रुपये १७२००० एकलक्ष बाहत्तर हजार करार केले असेत. तरी सदरहु रुपये मशारनिल्हेकडे वसूल देऊन पावली याचीं कबजे घेणें म्हणून देशमुख देशपांड्ये यांसी सनद १.

---

(498) A letter to the Deshmukh and Deshpande of the following Mahals:—

1750-51 A. D.

Talukas
Under Rájeshwarráo
Pingle.

1. Pargana Indur.
1. Do. Bodhan.
1. Do. Kotgir.
1. Do. Wanwal.
1. Do. Khodwadpur.
1. Do. Bemangal.
1. Do. Náráyankhed.
1. Do. Lohagaon.
2. Do. Khandka & Bárhali.
1. Kasba Jamálpur.
1. Pargana Karadkheda.
1. Do. A'dki.

13.

Talukas
Under Shripatráo
Pingle.

1. Pargana Deglur.
1. Do. Wanwal.
1. Do. Kandur.
1. Do. Bhokar.
1. Do. Dudhlekhold Jahagir of Thorwal.
1. Kasba Borad.

6.

The Peshwa having led a campaign in these provinces in person, the amount of Ghásdáná due to Government (to be paid through Shripatráo and

[४९९] मानाजी पायगुडे यास सनद कीं, मौजे सुगर परगणे कोटूर येथील घासदाणी याची खंडणी रुपये सातशें तुम्हीं केली. आणि गांवच्या वोली पाटील कुळकर्णी तुह्मीं आणून ठेविल्या आहेत. त्यास हा गांव रा० बापुजी नाईक जोशी याचा आहे ह्मणोन रा० सदाशिव नाईक दिमत मशारनिल्हे याणी विनंती केली. त्याजवरून मौजे मजकूरची खंडणी माफ केली असे. वोली घेतल्या आहेत त्या सोडणें, वसुलाचा तगादा न करणें ह्मणोन सनद १.

इ० स० १७५२।५३
सलास खमसेन
मया व अलफ.
रविलावल ६.

रसानगी यादी विसाजी दादाजी.

[५००] देशमुख देशपांड्ये परगणे सुलतानपुर यांस पत्र कीं, खासा स्वारी या प्रांते जाली, सबब परगणे मजकुराकडे घासदाणा रुपये १३००० तेरा हजार करार केले असेत. तरी महिपतराव कवडे याजकडे वसूल देणें आणि पावली याचें कबज घेणें ह्मणोन सनद १.

इ. स. १७५२–५३
सलास खमसेन
मया व अलफ.
रविलावल २१.

[५०१] पवाडे नाईक, देशमुख व देशपांड्ये समत कुंदरगी, परगणे बागलकोट, यांस पत्रकीं, खासा स्वारी या प्रांते जाहाली, सबब तुह्मांकडील तालुक्याची खंडणी करार रुपये १००० एक हजार करार केले असेत. सरकारांत वसूल देऊन कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. जाजती उपसर्ग लागणार नाहीं. अभय असे. सदरहु खंडणीचा करार रा० भगवंतराव खटावकर याचे गुजारतीनें घेऊन एक हजार रुपये सरकारांत पावले असत.

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन
मया व अलफ.
जमादिलावल ६.

Rájeshwarráo Pingle) has been fixed at Rs. 172000. You should therefore pay the amount to the above persons and take a receipt.

(499) A Sanad to Mánáji Páyguda—You imposed a contribution of Rs. 700 on account of Ghásdáná on the village of Sugav, Pargana Kotrud, and have detained with you the Patel and Kulkarni of the village as hostages for the recovery of the amount; Sadáshiv Náik, in the service of Bábáji Náik Joshi, represents that the village belongs to Bábáji, and the contribution imposed by you is therefore remitted. The hostages should be released, and no demand should be made on the village.

1752-53 A. D.

(500) A letter to the Deshmukh and Deshpande of Pargana Nandurbár—The Peshwa having come in person to the province, a contribution of Rs. 11000 has been imposed on your Pargana as Ghásdána.

1752-53 A. D.

(An amount of Rs. 13000 was imposed for similar reasons on Pargana Sultanpur.)

(501) A letter to Pawár Náik, Deshmukh and Deshpande of Sammat Kundargi, in Pargana Bágalkot—The Peshwa having come to this province in person the contribution to be levied from your

1753-54 A. D.

सदरहुचा हवाला रा० भगवंतराव खटावकर यांणीं घेतला असे.

[५०२] जमीदार तालुका सावनूर याचे नांवें कौल कीं, खासास्वारी या प्रांते जाली, सबब तालुका मजकूर देखील परगणे बंकापूर व सरकार तोरगल्ल व अजम नगर देखील खंडणी करार रुपये :—

इ. स. १७५३–५४ अर्बा खमसेन मया व अलफ. जमादिलाखर २१.

२५००००	ऐन खंडणी.
१००००	रा० रामचंद्र बाबा.
१००००	दरबार खर्चाचे.
५००००	शालु पट्टी बरहुकुम गुदस्तावर ऐवज रुपये १००००० पैकीं सोड दिल्ही. ५०००० बाकी.
३२५०००	

एकूण सवातीन लाख करार केले असेत. वसूल देऊन कबजे घेणें म्हणोन कौल लिहून दिल्हा असे.

(टीप–बेरीज केली तर ३२०००० तीन लक्ष वीस हजार होते. परंतु मूळप्रतींत ३२५००० सवातीन लक्षांचा आंकडा मांडला आहे. ५००० पांच हजार कोणत्या सदरांत चुकून राहिले तें समजत नाहीं).

[५०३] परगणे कुष्टगी समत बालकोंडा मामले मुदगल येथील जमीदारास कौल कीं, खासा स्वारी या प्रांतास आली, सबब परगणे मजकूर येथील सालमजकूरची खंडणी रुपयेः—

इ० स० १७५५।५६ सीत खमसेन मया व अलफ. रविलाखर ९.

४००००	ऐन खंडणी.
५०००	नजर.
५०००	दरबार खर्च.
५००००	

Taluka is fixed at Rs. 1000, which should be remitted to Government. Rest assured that you will not be troubled any further.

(502) The province of Sávnur having been invaded, the Deshmukh and Deshpande of the province were laid under a contribution of Rs. $3\frac{1}{4}$ Lacs.

1753-54 A. D.

(503) The Peshwa having personally visited the Pargana of Kustagi in Samat Bálkonda in Mámle Mudgal, the following amounts were levied—

1755-56 A. D.

एकूण पन्नास हजार रुपये खंडणी सदरहुप्रमाणें करार केली असे. तर सदरहु ऐवजाचा वसूल कराराप्रमाणें सरकारांत देऊन कबजे घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल. जाजती अजार लागणार नाहीं म्हणोन कौल १.

रसानगी बरहुकूम कबुलायत यादी.

[५०४] देशमुख व देशपांडे परगणे लातूर यांस जाब लिहून दिल्हा कीं, या प्रांतें स्वारी जाली सबब परगणे मजकूरची घासदाणी याची खंडणी करार रुपये ४००० चार हजार रुपये करार केले असेत. सरकारांत पावते करून सुखरूप राहणें. जाजती आजार लागणार नाहीं. अभय असे म्हणोन कौल लेहून दिल्हा असे १.

इ० स० १७५७।५८
समान खमसेन
मया व अलफ
रजब ३०.

(एन)-किरकोळ.

[५०५] काउसजी वलद फरामजी साहुकार हल्लीं वस्ती प्रांत वसई याजकडे नजर करार केली:—

इ० स० १७४७।४८
समान अर्बैन
मया व अलफ.
रमजान ९.

घोडा एकूण किंमत रुपये १२०० बाराशें रुपयांच्या किमतीचा पुण्यामध्यें ऐसा एकसाला द्यावयास मुदत माहे १२ बारा महिन्यांनीं द्यावा. बरहुकूम कतब घोडा रास १.

सरकारांत जिन्नस सालदरसाल नजर देत जावा. सालदरसाल भेटीस यावें. व सालदरसाल जिन्नस रुपये:—

४०० सरकारचा.
१०० रा० महादाजी अंबाजी याचा.
———
५००

एकूण पांचशें रुपयांचा जिन्नस दरसाल द्यावा.

Tribute	Rs. 40,000.
Nazar	5,000.
Darbárkharch	5,000.
	50,000.

(504) The Paragana of Látur having been invaded, a tribute of Rs. 4000 was levied.
1757-58 A. D.

(505) Kausji walad Framji, Merchant of Pránt Bassein, was directed to pay an annual visit to the Peshwa, and to pay annully a Nazar consisting of a horse worth Rs. 1200, and articles worth Rs. 400 to the state, and articles worth Rs. 100 to Mahádáji Ambáji. In the
1747-48 A. D.

देणें कावशेट व शहराबजी यांस वस्त्रें तसलमात अचल चोपदार. बरहुकूम याद सनगे ५॥ एकूण आंख

६८८= खासा कावशेट.

१४ तिवट	१
२४ जाफरखानी	१
२१ छीटफर्द	१
९८= गजनी	·॥·
६८८=	३॥

३३॥ शहराबजी यास.

१३॥ तिवट	१
२० जाफरखानी	१
३३॥	२

		सनगे
तश्रीफाखर्च.	१०१॥=	५॥

[५०६] रा० मेघःशाम नारायण मंत्री याजकडे मौजे करंदी व मौजे विरोली व मौजे किन्हई परगणे मजकूर हे गांव आहेत. या गांवांचे सामान प्रयोजनास पहिल्यापासून घेत नाहीं. हल्लीं व्रतबंधाचें सामान तुह्मीं घेतलें त्याचा पैका दिल्हा नाहीं, ह्मणोन विदीत जालें. त्यावरून सनद सादर केली असे. तरी सदरहु गांवचे सामानाचा पैका परगणे मजकुरास मजुरा दिल्हा असेल त्याप्रमाणें सदरहु गांवचें सामान घेतलें असेल त्याचा हिशेब करून पैका देणें. या गांवांस वेटबेगार पहिल्यापासून घेत नसतां हल्लीं घेतां ह्मणोन विदीत जालें. तर वेटबिगार व शेराचीं व रुईचीं लांकडें पहिल्यापासून घेत नसाल त्याप्रमाणें हल्लीं न घेणें ह्मणोन नारो बाबाजी कमावीसदार परगणे पारनेर यांस सनद १.

इ. स. १७४९–५०.
खमसेन मया व अलफ.
रमजान १५.

[५०७] शंकराजी केशव प्रांत वसई यास पत्र कीं, काउसजी वलद फरामजी हल्लीं वस्ती जंजीरे वसई याजकडे सन समान अर्बैनांत करार नजर रुपये १७०० सन समानांत करार नजरः—

इ. स. १७५३–५४.
अर्बा खमसेन मया व अलफ.
साबान १०.

33-8 are debited as given to Kava shet and Sheharabji respectively.

expenditure side of this date's accounts, clothes of honor worth Rs. 68-2 and Rs.

(506) The villages of Karandi, Viroli and Kinai belonged to the Mantri. It was not usual to collect from these villages provisions for ceremonies at the Huzur. Some levies were however made from them for a thread ceremony in the Peshwa's family. Their value was ordered to be restored.

1749-50. A. D.

(507) The amount of Nazar to be paid by Kavasji vallad Frámji, of Bassein at his annual visit was fixed at Rs. 1700, a horse worth Rs. 1200, and goods worth Rs. 500.

1753-54 A. D.

१२०० घोडा १ किंमत पुण्यामध्यें बाराशें रुपयांच्या किमतीचा द्यावा. मुदत माहे १२ एकसाल.

५०० जिनस साल दरसाल भेटीस यावे ते समयीं जिनसा द्यावयाचा करार रुपये.

४०० सरकारचे.

१०० महादाजी अंबाजी.

५००

१७००

२५०० इस्तकबिल सन तीसा अर्बैन तागाईत सन सलास खमसेन सालें पांच दरसाल जिनसाचे रुपये ५०० प्रमाणें एकूण बेचाळीसशें रुपये सदरहुप्रमाणें दरसाल देत जाणें. ते वोढत आहेत. वसूल दिल्हा नाहीं. याजकरितां सदरहु रुपये हल्लीं तुम्हाकडे देविले असेत. वसूल करून देववणें आणि सरकारचे हिशेबीं जमा करणें म्हणून पत्र १.

४२००

[५०८] श्रीवज्रयोगिनीचें देवालय बांधण्यास भिक्षा हशम सरदार व कारकून व शिपायी लोक व बाजे हशम व खलासी व दर्यावर्दी दर असामीस रुपये ·॥· निम व स्वार दर असामीस रुपया एक प्रमाणें देविला असे. तर रोजमुऱ्याचे ऐवजीं वजा करून अखेर साला ऐवज झाडीयानिसी रा० शंकराजी केशव याजकडे पावता करणें. येणेंप्रमाणें पत्रें:—

इ. स. १७५३–५४. अर्बा खमसेन मया व अलफ जमादिलावल १५.

(टीप:–अशाच तऱ्हेचें उदाहरण तारीख १८ च्या रोजकीर्दींत सांपडतें).

[५०९] भिकाजी गोसावी अऱ्हाणेकर यास कर्ज वारावयाबद्दल धर्मादाव गांवगन्ना रयत निसबत एक रुपया देविला असे. तरी गांवगन्ना रयत निसबत सरकारचे ऐवजाखेरीज मशारनिल्हेस एक रुपया नेमून देणें ह्मणून सनदा:—

इ. स. १७५४–५५ खमस खमसेन मया व अलफ जिल्हेज ३.

---

(508) A circular to the several Màmlatdárs and officers in charge of forts.

1753-54. A. D. It is ordered that each Hasham, Sarkárkun, peon, Báje Hasham, and sailor, should pay annas 8 & each Sowár Re. 1 as contribution for the construction of a temple dedicated to Shri Vajra Yogini. You should therefore recover the amount by short payment from the salaries due, and remit the whole at the end of the year to Shankaráji Keshava. (A similar instance of forced contribution is found in the diaries of the 18th).

(509) Sanads to the Kamâvisdárs of two Parganàs. To enable Bhikáji

1754-55. A. D. Gosàvi————to pay off his debts, he is permitted to levy one Rupee from the ryots of the several villages. You

१ नरहर लक्ष्मणराव कमावीसदार महालनिहाय यास सनद कीं, परगणे शेवगांव पैकीं गांवगन्ना एक रुपयाप्रमाणें.

१ बापुजी मोरेश्वर कमावीसदार परगणे शेवगांव दिमत मल्हारजी होळकर.

[५१०] खंडोजी माणकर यास सनद कीं, वेदमूर्ती बाबाभट पुरोहित याजकडे मौजे कुर्धोंडे तर्फ संगमेश्वर हा गांव आहे. त्यास हबशी पट्टी आंगरे यांनीं साल मजकुरीं घेतली असतां फिरोन तुम्हीं घेतली ह्मणोन भटजीनीं सांगितलें. ऐशीयास एकदां आंगरे यांणीं पट्टी घेतली असतां तुह्मीं घेतली असली तरी हबशी पट्टीचा ऐवज वेदमूर्तीस देणें ह्मणोन सनद १.

इ.स. १७५५-५६
सीत खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम ६.

रसानगी यादी.

[५११] श्रीवज्रयोगिनीचे देवालयाचे बेगमीबद्दल धर्मादाव रयत निसबत देखील मोकाशी इनामती वगैरे दरोबस्त जमाबंदीवर दरसदे रुपये ·॥· निमप्रमाणें सर्वांनीं द्यावा. ऐसा करार करून व शिबंदीवर पट्टी राउती दर असामीस रुपया १ एक व प्यादास रुपया ·॥· अर्धा व कारकुनास दर असामीस रुपया १ प्रमाणें द्यावयाचा पेशजी करार जहाला होता. त्यापैकीं ऐवज वसूल पावला असेल तो वजा करून. बाकी ऐवज शिबंदीचा व जमाबंदीचा सन तीसाचे आकाराप्रमाणें ठरावून ऐवज हुजूर पाठवून देणें ह्मणोन पत्रें:—

इ. स. १७५८–५९
तीसा, खमसेन,
मया व अलफ.
सवाल ८.

३ जमाबंदी व शिबंदीच्या ऐवजाविशीं पत्रें:—

१ हरि दामोदर प्रांत वराड.
१ गोविंद कृष्ण संस्थान उदेपूर.
१ भगवंतराव आनंत सरकार उदेपूर, बासोदे.

३

२ जमाबंदीचे ऐवजाविशीं.

१ गोविंदराव कल्याण जकात प्रगणें सिरोज भेलसें.
१ बापुजी देवराव प्रांत इंदापूर.

२

५

---

should issue orders for the payment to him offered by the ryots in addition to Govt. revenue.

(510) The Ângria used to levy a cess called Habshi-patti in Taraf Sangmeshar.
1755-56 A. D.

(511) An order was issued to the officers of Prânt Berar, Udepur, Basida, Siroj, and Indàpur to levy contribution at annas 8 per hundred of the total Jamábandi (including Saranjáms and Inàms)
1758-59. A. D.

एकूण पांच पत्रें तसलमात रा० सर्वोत्तमशंकर.

[५१२] जनार्दन रुद्र व नारो विश्वनाथ व बाळाजी राम व बाळाजी त्रिंबक छत्रे वगैरे ब्राह्मण कोळथरेकर यांस शामलानें राजपुरीस धरून नेऊन खंड घेतला. त्यास खंडाचा ऐवज द्यावयास तुह्मांकडील तालुक्यांत मुसलमान जमीदार व खोत व रयत आहे त्यांजवर कुळांचा जीव पाहून पट्टी करून घेणें.

इ. स. १७६०–६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
सफर १०.

४५०० निसबत रामाजी महादेव,

१५०० प्रांत कल्याण.
७५० कर्नाळानिसबत माहाल.
५०० राजपुरीं सुभ्यापैकीं.
१५०० तालुका सुवर्णदुर्ग.
२५० उंदेरी निसबत महाल.

४५००

१००० निसबत रा० सदाशीव चिमणाजी प्रांत कल्याण भिवंडी.
२००० निसबत त्रिंबक विनायक प्रांत राजपुरी.
१००० निसबत राणोजी बलकवडे प्रांत राजपुरी.

८५००

एकूण साडे आठ हजार रुपये सदरहुप्रमाणें घेऊन ब्राह्मणांस देविले असत. तरी मुसलमान लोकांपासून निकडीनें वसूल घेऊन ब्राह्मणांस देऊन त्यांचे पावलीयाचे कबजे घेऊन हुजूर पाठवून देणें म्हणोन सदरहु नांवनिशीप्रमाणें सनदा ४. रसानगी यादी.

(टीप—२२ सफरच्या रोजकीर्दीत अशींच उदाहरणें आहेत).

from the ryots at Re. 1 from every trooper at annas 8 from every soldier and at Re. 1 from every kárkun for the construction of a temple for Shri Vajra Yogini.

(512) The Shamal (Siddi) arrested Janârdan Rudra, Nâro Vishwanáth Bálâji Rám and Báláji Trimbak Chhatra, and other Brahmins of Kolathare, and levied contributions from them. For the purpose of re-imbursing these men for the loss they have sustained you are authorized to collect Rs. 8500 from the Mahomedan Jamedârs, Khot, ryots of your Taluka, assessing each person according to his means. The amount, when recovered, should be paid to the persons above named. The land revenue due from these persons and others who were seized and taken away by the

1760-61 A. D.

[५१३] गोपाळराव बापुजी पथक यास सनद कीं, सरकारांत म्हशीचें प्रयोजन आहे. त्यास तुम्ही मार्गांनीं जातां दर गांवास म्हैस १ एकप्रमाणें बहुत बेष चांगली घेऊन सरकारांत देऊन पावली याचे कबज घेणें म्हणोन. सनद १.

इ० स० १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलाखर ४.

[५१४] कसबे आकोलें परगणे मजकूर येथील गांवकुसूं रा० खंडो बाबुराव कमावीसदार परगणे मजकूर याचे विद्यमानें जालें. त्याची पट्टी परगण्यावरी गांवगन्ना व्हावी, तों परगणे मजकूर जागीर कविजंगाकडे जाली. सबब पट्टी होणें राहिली. हल्लीं हें आज्ञापत्र सादर केलें असे. तरी सदरहु गांवकुसूं यास खर्च लागला असेल त्याची पट्टी कमावीसदाराचे विद्यमानें गांवाप्रमाणें पट्टी करून देणें. येविशीं नौदिगर न करणें म्हणोन परगणे मजकूरचे जमीदारास चिटणीसी पत्र १.

इ. स. १७६०–६१ इहिदे सीतेन मया व अलफ. रमजान १३.

[५१५] जमीदार प्रांत साळसी यांणीं हुजूर येऊन विदित केलें कीं, प्रांत मजकुरीं कैलासवासी कानोजी आंग्रे व संभाजी आंग्रे यांचे कारकीर्दीत हबशीपट्टी अगदींच नव्हती. त्यावरी रा० तुळाजी आंग्रे यांचा अमल जाला. तेव्हां सात आठ वर्षें हबशीपट्टी द्यावयाचा शिरस्ता नव्हता. या उपरी मशारनिल्हेनीं पांच सहा वर्षें वसूल घेतला. पट्टी घेऊं लागल्यावरी एक साल

इ. स. १७६०–६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. जमादिलाबल २५.

Shiddi, and robbed of their property was remitted (Vide diary for 22 Safar). Letters to this effect to the officers of Pránt Bhiwandi, Kalyân, Karmâlá, Râjpur, Suwarndurg, Uderi.

(513) A sanad to the battalion of Gopálráo Bápuji. Government is in need of shebuffaloes. You should obtain one excellent she-buffalo from each of the villages, you come accross on your way and send them to Government.

1760-61 A. D.

(514) A Chitnisi letter to the Jamidârs of Pargana Akolá. The town walls of Kasbe Akola, were constructed, through the Kamávisdár, Khando Bâburáv. Before a contribution could be levied from the Pargana on account of the expenses, it was assigned in Jahagir to Kavijang. You are therefore directed, in order to cover the expenses incurred, to arrange through the Kamâvisdâr to levy a contribution for the villages, assessing each village according to its means.

1760-61 A. D.

(515) The tax called Habshi-patti did not exist in the Prânt of Sâlsi in the time of Kánoji and Sambháji A'ngria, but was introduced by Tulâji A'ngria. The territory having come under the sway of Government in San Saba, the tax was continued at half the former rate.

1760-61 A. D.

सूट दिली. त्यावरी प्रांत मजकूरचा अंमल सन सबांत सरकारांत आला. तेव्हां प्रथम वर्षी वसूल घेतला. सन समानांत वसूल घ्यावा तों मुलकांतील रयत तजावजा होऊं लागली. या करितां नारो त्र्यंबक यांणीं तकूब ठेविली. सन तीसांत खासास्वारी प्रांतांत आली त्या समयीं येविशीं विनंती केली. त्यावरून तूर्त तहकूब ठेवावी, पुढें मखलासी होईल म्हणोन आज्ञा जाली. त्यापासून आजपर्यंत तहकूबच आहे. ऐशी यास हे नवी बाब रयतेवरी बसते. यास्तव साहेबीं कृपाळु होऊन हे नवी बाब अलीकडील तुळाजी आंग्रे यांचे कारकीर्दींतील थोडे दिवसांची आहे. हे सोडून द्यावी म्हणोन. त्याजवरून मनास आणतां हे बाब कानोजी व संभाजी आंग्रे यांचे अमलांत नव्हती. अलीकडे तुळाजी आंग्रे यांचे अमलांत कांहीं दिवस जाली. हें जाणून रयतेवरी नजर देऊन सन समानापासून हबशीपट्टीचा निमे ऐवज रयतेस सोड देऊन बाकी निमे ऐवज सरकारांत द्यावयाचा करार केला असे. तरी सन समानापासून साळशी प्रांताचा हबशीपट्टीचा ऐवज आकारेल त्यापैकीं निमे दरसाल रयतेस सोड देऊन बाकी राहिला निमे ऐवज सरकारांत वसूल घेत जाणें; ह्मणोन नारो त्र्यंबक तालुके विजयदुर्ग यास सनद १.

रसानगी यादी.

५. गांवचे व महालाचे वतनदार.

[५१६] गणशेट सोनार यासी परगणे साकसें व परगणे कर्नाळें येथील पोतदारीचें वतन सालगुदस्ता करून देऊन सनदा सादर केल्या आहेत. त्यास तुम्ही म्हणतां कीं, पोतदाराची दमडी आपले इजारी यांत आहे, सबब यास दर रुपयास दमडीप्रमाणें देत नाहीं, म्हणोन सोनार मजकुरानें विदीत केलें. ऐशास पोतदारीची दर रुपयास दमडी तुमच्या इजारियांत आली असली तर दमडीचा आकार होईल तो तुह्मांस मजुरा दिला जाईल. तुह्मी वाणी उदमी वगैरे यांजकडील हाशिलाचे रुपये याजकडून पारखऊन यास दर रुपयास दमडी प्रमाणें देवीत जाणें ह्मणोन बाबुराव हरि कमावीसदार जकात प्रांत कल्याण भींवडी यास पत्र १ सादर.

इ. स. १७४२।४३
सलास अर्बैन मया व अलफ.
सवाल २९.

[५१७] मल्हार गोविंद कुळकर्णी मौजे चऱ्होली, प्रांत पुणें, यानें विदीत केलें कीं, सारे गांवकरी दर सजगाणीस दीडमण दाणे व दीड टक्का मुशारा देत असतां राहुजी व तुळाजी ताकपीर देत नाहीं. हरकत करतात म्हणून विदीत केलें. त्याजवरून राहुजी व तुळाजी ताकपीर मौजे चऱ्होली यांस ताकीदपत्र दिलें. १.

इ. स. १७४३।४४
अर्बा अर्बैन मया व अलफ.
रबिलावल १.

---

(516) The Potdár, whose duty was to test the coin, received one Damadi (¼ of a quarter anna) for each Rupee.
1742-43 A. D.

(517) The Kulkarni of Charoli in Pargana Poona used to receive his remuneration from the people in the shape of 1½ Maunds of grain, and 1½ Takkás in cash, on every festival.
1743-44 A. D.

[५१८] पांडुरंग नाईक व सदाशिव नाईक व रघमा नाईक बिन गोपाळ नाईक गोडसे पोतदार प्रांत जुन्नर यांनीं हुजूर येऊन विदीत केलें कीं, आपले बाप गोपाळ नाईक गोडसे यास श्रीमंत कैलासवासी राव यांनीं प्रांत मजकूरचे स्वराज्याचें पोतदारीचें वतन वंशपरंपरेनें करून देऊन वतनास हक्क दरसदे रुपये १ एक रयत निसबत देखील जकात आकार होईल त्यास करून देऊन वतनपत्रें सादर केलीं आहेत. त्याप्रमाणें आपण वतन अनुभवीत आहों. त्यास आपले बाप निवर्तले. तरी पूर्वील पत्रें स्वामींनीं मनास आणून आपलीं पत्रें भोगवटीयास करून दिलीं पाहिजेत म्हणून विनंती केली. व तीर्थरूप कैलासवासी राव यांचीं पत्रें आणून दाखविलीं. त्याजवरून मनास आणून हल्लीं हीं पत्रें सादर केलीं असेत. तरी प्रांत मजकूरचे पोतदारीचें स्वराज्याचें वतन नाईक मजकुरास तीर्थरूपांनीं करून देऊन पत्रें सादर केलीं आहेत. त्याप्रमाणें प्रांत मजकुराचे स्वराज्याचें पोतदारीचें वतन यांस व यांचे पुत्रपौत्रादि वंशपरंपरेनें चालवणें. या पत्राच्या नकला करून घेऊन असल पत्रें भोगवटीयास परतोन देणें ह्मणून पत्रें:—

इ. स. १७४८–४९.
तीसा अर्बैन
मया व अलफ.
रजब १४.

१ देशाधिकारी व लेखक वर्तमान भावी प्रांत मजकूर यांस.

१ देशमुख व देशपांडे प्रांत मजकूर यांस.

२ कित्ता पत्रें.

१ तर्फ वाडें, १ तर्फ घोडें, १ तर्फ आंबेगांव, १ तर्फ मिन्हेर, १ तर्फ कुकडन्हेर, १ तर्फ मढखोर, १ तर्फ अंदर. (एकून) तर्फा सात यासीं पत्रें.

१ देशमुख व देशपांड्ये यांस.

१ रामचंद्र कृष्णराव यास.

—
४

१ नाईक मजकूर यांस पत्र कीं, तुमचे बाप गोपाळ नाईक यास तीर्थरूप यांनीं पोतदारीचें वतन करून देऊन पत्रें सादर केलीं आहेत. त्याप्रमाणें उपभोग करणें ह्मणून पत्रें.

—
५

---

(518) The Potdári Watan of Pránt Junnar was conferred on Gopál Náik Bhide. The remuneration of the Watan was to be levied from the ryots at the rate of Re. 1 per hundred of the revenue.

1748-49 A. D.

[५१९] मौजे खोडद तर्फ नारायणगांव प्रांत जुन्नर निसबत गोविंद केशव कमावीसदार यास सनदा लिहून दिल्या:—

इ. स. १७४९–५०. खमसेन मया व अलफ. जिल्हेज ५.

बलुते असामी १२ बारा आहेत. त्यास सणाचें जेवण द्यावें लागतें. त्याची आज्ञा केली पाहिजे ह्मणोन तुम्ही विनंती केली. त्यावरून दोन जेवणें सालामध्यें द्यावयाची आज्ञा केली असे. त्यास सालांत दोन जेवणें देत जाणें. अधीक जेवणें द्यावयासी प्रयोजन नाहीं ह्मणून १.

[५२०] मौजे काकुजे, परगणे संगमनेर, येथील मुकदमांनीं हुजूर येऊन विदीत केलें कीं, मौजे मजकुरची लावणी मोगलाच्या उपद्रवामुळें होत नाहीं. याजकरितां साहेबीं कृपाळु होऊन मौजे मजकूरची निमी पाटीलकी सरकारांत घेऊन लावणी करवावी म्हणोन. त्याजवरून मनास आणून मौजे मजकूरची निमी पाटीलकी सरकारांत घेऊन हुजूर पागेकडे गुमास्तगिरी सांगितली असे. तरी तुह्मीं हे एकमतें वर्तोन गांवचा कारभार व हकदक व लावणी टुपणी करीत जाणें म्हणोन सनद १.

इ. स. १७५०–५१. इसन्ने खमसेन मया व अलफ. रजब २१.

रसानगीयादी.

येविशीं जीवाजी बल्लाळ कारकून दिमत पागा हुजूर यास पत्र कीं, मौजे मजकूर येथील निमे पाटीलकी मौजे मजकूरचे मुकदमांनीं सरकारांत दिली. त्याची गुमास्तगिरी हुजूरपागेकडे सांगितली असे. तरी तुम्ही व हे एकमतें वर्तोन गांवचा काम कारभार लावणी टुपणी करीत जाणें. निमे पाटीलकीचे हकदक वगैरे उत्पन्न होईल तें सरकारांत पावतें करून पावली याचे कबज घेणें. तेणेंप्रमाणें मजुरा पडेल म्हणून सनद १.

---

(519) The Pâtilki Watan of Khodad in Taraf Nârâyangaum belonged to Government. It was usual for the Pâtil to feed the 12 Balutás–on every festival. It was ordered that the Balutâs of Khodad should be fed on two festivals at the expense of Government.

1749-50 A. D.

(520) A sanad to the officiating Patels of Kâlunje in Taluka Sangamner to the following effect. You represent that owing to the inroads of the Mogals, cultivation of lands in the village cannot be carried on, and request that Government may take half the Patelki Watan of the village, and arrange for the cultivation of the lands. The offer is accepted, and half the Patelki Watan is entrusted to the officer in charge to the Huzur Pâgá. You should act in concert with him, carry on the duties of the village, give out lands for cultivation, and enjoy the rights of the office.

1750-51 A. D.

[५२१] दत्त पत्र श्री शके १६७४ अंगिरा नाम संवत्सरे श्रावण शुद्ध ५ इंदुवासर ते दिवशीं रा० त्रिंबक सदाशिव व महादाजी अंबाजी पुरंधरे देशपांडे कर्यात् (द्) सासवड व जोशी कुळकर्णी कसबे मजकूर यांसी बाळाजी बाजीराव व सदाशीव चिमणाजी उपनाम भट देशमुख मामले दंडाराजपुरी व निमे मोकदम मौजे गराडें तर्फ करेपठार प्रांत पुणें सुरूसन (सुरसन) सलास खमसेन मया व अलफ सन ११६२ कारणें तुम्हांस दत्तपत्र लेहून दिल्हें ऐसेजे-मौजे गराडे येथील दरोबस्त मोकदमी जगदळ्याची होती. त्यास जगदळे यांणीं आमचे तीर्थरूप बाजीराव बल्लाळ व चिमणाजी बल्लाळ कैलासवासी यासी मौजे मजकूरची निमे मोकदमी वडीलपण मानपान देखील खुषरजावदीनें खुशखरेदी विकत दिल्ही. आणि खरेदीखत करून दिल्हें. त्याप्रमाणें आपल्या वडीलीं निमी मोकदमी वडीलपणाचा उपभोग घेतला. व हल्लीं आह्मी अनुभवीत आहों. त्यास तुह्मीं विनंती केली, आपण बहुत दिवसांचे तुमच्या पदरचे आहों. तुमचे वडीलापाशीं आमच्या वडिलांनीं सेवा केली. व आह्मीही स्वामीचे पदरीं आहों. सर्व प्रकारें आपण चालवीतच आहेत. परंतु वंशपरंपरागत पुढें चाले ऐशी वृत्ती देऊन चालवावें ह्मणोन विनंती केली. त्यास तुह्मी व तुमचे वडील एकनिष्ठेनें बहुत दिवस सेवा करून आमचे वडिलांस व आह्मांस कामास आलां. व पुढें तुह्मी सेवा करीतच आहां. तुह्मांस अक्षयी देणें देऊन चालवावें ऐसें चित्तांत आणून तुमचें कदीम वतन पुरातन सासवड. त्यास समीप गराडे, येथील वतन दिल्हीया उपयुक्त वंशपरंपरागत कामास येईल. ऐसें जाणोन तुह्मावरी कृपाळु होऊन मौजे गराडे येथील आमची निमी मोकदमी व वडील-पण, मानपान, तुह्मांस स्वसंतोषें दिल्ही. व जगदळयाचे खरेदीखत कागद पत्र आह्मांपाशीं होतें, ते तुह्मांस दिल्हे असेत. तरी तुह्मी मौजे मजकुरची निमे मोकदमीचे वडीलपणाचे मान-पान अनुभवणें. बितपसील:—

इ. स. १७५२।५३
सलास खमसेन
मया व अलफ.
सवाल ४.

१ नांव नांगर दरोबस्त तुह्मी करणें. जगदाळे याजकडे कांहीं नाहीं.

---

(521) Half the Patelki Watan of Garáde, together with the rights of seniority, was purchased by Bàjiráv Ballál (the 2nd Peshwa) and Chimnáji Ballál (his brother) from the Jagdale who retained the other half to themselves. It was granted by the present Peshwà Bâlâji Bâjirao and his cousin Sadâshiv Chimnáji (described as surnamed Bhat Deshmukhas of Mâmle Dandà Ràjpuri and owners of half the Patelki Share of Garâde) to Trimbak Sádashiv and Mahâdâji Ambâji Purandare, Deshpânde of Kariyât Sàswad and Joshi Kulkarni of Sáswad, for their & their ancestor's services and devotion to the Peshwa family. The rights of the Watan acquired by the Purandare in virtue of this grant, were as follows:—

1752-53 A. D.

1. Village documents to be prepared in the name of and signed by the Purandares and not by Jagdale.

१ दिवाणची भेटी तुह्मी ठेवावी. जगदळीयास ठेवावयास गरज नाहीं.

१ शिरपाव आधीं तुह्मी घ्यावा; तुह्मां मागें जगदाळ्यांनीं घ्यावा.

१ गणेश गौरी पुढें तुमच्या; मागें जगदाळीयाच्या.

१ जोश्या(शा)नें पंचांग आधीं तुमच्या घरीं सांगावें; तुमचे मागें जगदाळीयाचे घरीं सांगावें.

१ टिळा विडा आधीं तुह्मी; मागें जगदळे.

१ होळीची पोळी आधीं तुह्मीं लावावी; मागें जगदाळीयानें लावावी.

१ शिराळ शेटी आधीं पुढें तुम्हीं न्यावा; मागून जगदाळीयांनीं न्यावा.

१ पोळ्याचा बैल आधीं तुमचा; तुम्हामागें जगदाळीयाचा.

१ दसरियाचें वाजवणें व दिपवाळीचें ओंवाळणें आधीं तुमचे घरीं; मग जगदाळीयाचे घरीं.

१ चांभाराचा जोडा आधीं तुम्हीं घ्यावा; तुम्हामागें जगदाळीयांनीं घ्यावा.

१ महारानें झाडफेड आधीं तुह्मांकडे करावी; मागून जगदाळीयाकडे करावी.

१ कोळी यांनीं पाणी आधीं तुमचे घरीं घालावें; तुम्हांमागें जगदाळीयाचे घरीं घालावें.

१ सणाची मोळी महारानें आधीं तुमचे घरीं टाकावी; मागून जगदाळीयाचे घरीं टाकावी. एकूण सदरहु प्रमाणें चौदा कलमें मानपान, व मोकदमीचा घरवाडा उजवीकडे निमे, व इनाम चावर एक पै निमे, व मिराशीचीं शेतें निमे व याशिवाय कदीम जदीद उपेंद्र (उत्पन्न) काळीं व पांढरीं मुळें होईल तें निमेनिम प्रमाणें आधीं तुम्हीं व तुह्मांमागें जगदळे या प्रमाणें आपले पुत्रपौत्रादिवंशपरंपरेनें अन(नु)भवून सुखरूप असणें. आपले संतोषें वतन तुम्हांस दिल्हें असे. सुखरूप वतन अनुभवणें. यासी आमचे वंशींचा कोणी मुजाहीम होईल. त्यास शफत असे. हें लेहून दिल्हें पत्र प्रमाण असे. येणें प्रमाणें सदाशीव चिमणाजीस मान्य असे म्हणोन पत्र १.

---

1. Nazars to Govt should be paid by the Purandare and not Jagadale.

1. The Sir-pâv (presents from Government) to be received first by the Purandare, and then by the Jagdale.

1. In the procession of the idols of Ganesh & Gauri those of the Purandare to have a precedence over the Jagdale's.

1. The Joshi to read and explain the Almanac first at Purandare's house and then at Jagdale's.

1. The Chambhârs to give the shoes first to Purandare and then to Jagdale.

1. The Mhár to perform the service of cleansing first at Purandare's house and then at Jagdale's.

1. The Sandal-an ointment and Pân to be received first by Purandare and then by Jagadale.

[५२२] बहिरजी कईगुडे बिन कान्होजी कईगुडे निमे मोकदम वडीलपण मौजे जवळें तर्फ आवसरी प्रांत जुन्नर दिल्हे.

इ. स. १७५४–५५
खमस खमसेन
मया व अलफ.
रबीलावल १८.

यांतील मानपानाबद्दल उतारा:—

मान आधीं तुम्ही; मागाहून गावडे:—

१ नांव तुमचेंच. १ टिळा १ विडा १ नांगर तुमचाच; १ शिरपाव; १ होळीस पोळी; १ दिवाळीचें ओवाळणें; १ दसरा दिवाळीस वाजवणें; १ पोळ्याचें तोरण; १ पोळीयाचे दिवशीं महाराचा गेरू; १ भेट तुह्मीच ठेवावी; १ महाराची झाडफेड; १ पोळ्याचा बैल; १ शिराळ शेट; १ गणेशगौरी; १ अक्षयतृतीयेस (सुगडें); १ संक्रांतीस सुगडें; १ न्हाव्याचा आरसा; १ दिपवाळी दसऱ्यास व संक्रांतीस उटणें; १ संवत्सर प्रतीपदेस पंचांगश्रवण; १ गण सवाशीण; १ राबता महार; १ त्याग तुह्मींच द्यावा.

हक्क उत्पन्न निमें तुह्मी; व निमें गावडे:—

१ फाव्याची मोळी दोजागा टाकावी.

१ तेली याचे घाणीयास दररोज तेल वजन कच्चें ८८|. पैकीं निमें.

१ तांबोळीयाचीं पानें दर दुकानीं दररोज १३ पैकीं निमें.

१ धुरेचे बैलाचें कातडें तुह्मींच घ्यावें. महारानें द्यावें.

१ लग्न मुहूर्त फळाची वाटी.

१ माळीयाचे भाजीस शेव.

१ इनाम जमीन चावर ·।।· पैकीं निमें.

१ चांभाराचा जोडा साला आड घ्यावा.

१ वाणीयाचे दुकानास दररोज सुपारी एक पैकीं निमें.

---

1. The holy (Holi) cake to be presented, first by Purandare and then by Jagdale.

1. At the Shirâl-shet procession Purandare's idol to precede the Jagdale's.

1. At the Pola procession, Purandare's bullocks to precede Jagdale's.

1. At the Dasrâ festival, the musicians to play first at the Purandare's house and then at Jagdale's; similarly at the Diwàli festival, the ceremony of moving the plate round the head, to be performed first at Purandare's house and then at Jagdale's.

1. The Kolis to supply water first at Purandare's and then at Jagdale's.

1. The Mhâr to supply fuel on festivals, first to Purandre and then to Jagdale.

1. Half the portion on the right side of the family house, and half the share of the Inâm lands, measuring one Cháur and of the Mirâs fields.

1. Half the profits derived in connection with the revenue on lands and villages.

(522) Half the Patelki Watan, together with the right of seniority of Javale in Taraf Avasari of Prânt Junnar was given to Bahirji Kaigude bin Kânoji Kaigude. In virtue of the grant the

1754-55 A. D.

१ साळी कोष्टी याचे जध्यास दरसाल पासोडी एक पैकीं निमें.

१ मोमिनाचे जध्यास दरसाल पागोटें एक साल आड ध्यावें.

१ गुऱ्हाळास रसाची केळी व उसाची मोळी व गुळाची ढेप पैकीं निमें.

१ दर चावरास घुगरी कैली ८१ एक मण पैकीं निमें.

१ धनगराचे जध्यास चवाळे दरसाल एक साल आड ध्यावें.

येणेंप्रमाणें मान बावीस आधीं तुह्मीं व मागून गावडे; व हक्क उत्पन्न कलमें चौदा निमें तुह्मीं व निमें गावडे घेत जाणें. व मोकदमीयाचा वाडा पुंडीयाचा सरकारचा आहे तो तुह्मीं घेणें. व मोकदमीचीं मिराशीचीं शेतें आहेत ते (तीं) तुह्मीं निमें व गावडे निमें घेणें. व याखेरीज हक्क उत्पन्न कदीम असेल व नवीन होईल तें निमेनिम घेत जाणें. सदरहु निमे मोकदमी वडीलपण लेकराचे लेकरीं अनुभवून सुखरूप राहणें, ह्मणोन मशारनिल्हेचे नांवें पत्र १. येविशीं पत्रें:—

१ हरि दामोदर यासी पत्र. १ जमीदार व वहिवाटदार मजकूर यास पत्र. १ मौजे मजकुरास. १ गावडे निमे मोकदम मौजे मजकूर यांस कीं, धाकूटपण गावडे याचें असे. येकूण ५.

---

following rights devolved on the grantee.

22 Privileges regarding precedence at ceremonies, and in addition Rights and Perquisites, as detailed below:—

1. Fuel (supplied by the Mhâr).
2. Half the quantity of oil supplied by the oilman for each oil mill.
3. Half the number of leaves supplied by the Tâmboli at 13 leaves for each shop.
4. Hides of bullocks under yokes.
5. Cocoanut pieces given at marriage and other ceremonies.
6. Vegetable supplied by Mális.
7. Half the Inám Land measuring in all half a Cháhur.
8. Pair of shoes to be taken from the Chámbhárs every alternate year.
9. Half the number of bettlenuts, supplied by the Baniyás, at I bettlenut from each shop every day.

[५२३] करारनामा. परगणे गांडापूर येथील सरदेशमुख याजकडे घ्यावयाचा करार.

इ. स. १७५५–५६. सीत खमसेन मया व अलफ. सफर ६.

ऐन जमाबंदीवर दरसदे रुपये १२॥ प्रमाणें सालाबाद चालत आले आहेत त्याप्रमाणें घ्यावें. कलम १.

अहेरपटी सालाबाद चालत आहे. त्याप्रमाणें रुपये ६२५ सवासहाशें घ्यावें. कलम १.

कडबा सुमार २०००० वीसहजार सालाबाद प्रमाणें घ्यावा. कलम १.

मोकाशी याचा कारकून व सरदेशमुख याचा कारकून एकेजागा कचेरींत बसोन कारभार करणें तो दाखल्यानें करावा. तफावत न करितां कामकाज करीत जावें. कलम १.

सदरहु कामकाज जमीदाराचे गुजारतीनें करीत जावें करार असे. मोकाशी याकडील कारकुनांनीं अथवा सरदेशमुख याजकडील कारकुनानें जो रुपया घेणें तो जमीदाराचे गुजारतीशिवाय घेऊं नये. जमीदाराचे गुजारतीनें घ्यावा. कलम १.

दरबार खर्च वगैरे रुपये तीन हजार परगणे मजकुरीं करार केले. पैकीं निमे दीड हजार मोकाशी यानें घ्यावे. निमे सरदेशमुख यांनीं घ्यावे. कलम १.

खंड फरोहि देखील सरदेशमुखी जो आकार होईल त्यापैकीं तिसरी तक्षीम मोकाशी यास द्यावी. बाकी दोन तक्षीमा सरदेशमुख यांनीं घ्याव्या. कलम १.

कारकूनी वगैरे:—

८०० सरदेशमुखी (५०० खासा कमावीसदार. ३०० किरकोळ).

८०० निसबत मोकाशी.

१६०० सदरहू प्रमाणें निमे निमे घ्यावे.

---

10. Half a piece of a rough cloth (पासोडी) supplied by the weavers craft at one piece every year.

11. One turban every alternate year from the Momins.

12. Half a can of sugar cane juice, half a bundle of sugar cane pieces and half a lump of joggery supplied at each sugar manufactory.

13. Half the quantity of Ghogary supplied by cultivators at one maund for each Châhur.

14. One blanket every alternate year from the shepherds.

(523) The dues of Sardeshmukh of Parganá Gándâpur are settled as under:—

1755-56 A. D.

1. Amount calculated at 12½ per cent on the Ain Jamâbandi.
2. Aher Patti Rupees 625.
3. Bhâde Patti Rs. 1250.
4. Farmãs Patti Rs. 750.
5. Right to purchase corn 50 khandis from the ryots.
6. Kirbi 20000 bundles.

भाडेपट्टी सालाबाद चालत आहे त्याप्रमाणें घ्यावी. रुपये १२५० साडेबाराशें. कलम १.
फर्मास रुपये ७५० घ्यावे. कलम १.
खरेदी गल्ला सोळलें मापें खंडी ५० सन ११६४ मध्यें घेतला त्याप्रमाणें दरसाल घेत जावा. कलम १.
लावणीचे गांव आहेत त्यांचा कच्चा हिशेब मोकाशी यास दाखवून गांवखर्च व हक्कदार वजा करून बाकी ऐवज राहील त्याचा दरसदे रुपये २५ प्रमाणें मोकाशी यास द्यावे. कलम १.
सदरहु गांव पेशजीचे असतील ते व पुढें असतील त्याचा करार सदरहु प्रमाणें असे. (कलम१).
श्रीमंतांची स्वारी आली, अथवा तोफखाना वगैरे कारखाना येईल, त्यास वैरण काडीचा खर्च बसेल तो वगैरे त्याचा हिस्सा मोकाशी यांनीं न घ्यावा. व खंडेराव माधव खासापरगणीयांत गेले, त्यास खर्च वैरण वगैरे होईल, त्याचा हिस्सा सरदेशमुख यांणीं न घ्यावा. कलम १.
सन खमसांत मोकाशी यांणीं आठ हजार रुपये परगणे मजकुरीं पट्टी करून घेतले. त्याप्रमाणें नारोपंत सरदेशमुख यांणीं तीन हजार रुपयांची पट्टी केली. त्याजपैकीं सवीसशें बहात्तर रुपये बाकी राहिली आहे. ते साल मजकुरीं सरदेशमुख यांणीं वसूल करून घ्यावे. कलम १.
गवत सालाबादप्रमाणें मोकाशी घेत असतात त्याप्रमाणें घ्यावें. सरदेशमुखीकडे खर्च फार सरकारांत आहे. याजकरितां दरसाल घेत असतात ते घेऊन कांहीं जाजती घ्यावे. मोकाशीयाशीं कटकट करूं नये. कलम १.

येणेंप्रमाणें पंधरा कलमें.

६. इतर मुलकी नोकर व त्यांचा मुशाहिरा.

[५२४] तर्फ निजामपूर येथील फडणीसी त्र्यंबक हरि यासी होती. ते दूर करून राघो हरि यांसि फडणीसी सांगोन पाठविले आहेत. यास वेतन दरमाहा रुपये ७ प्रमाणें करार केले असेत. बारमाही चाकरी दसमाही कबज महालच्या शिरस्त्या प्रमाणें पैवस्ता पासून पावीत जाणें ह्मणोन रामाजी त्र्यंबक हवलदार तर्फ मजकूर यासी सनद १.

इ. स. १७४०-४१. इहिदे अर्बैन मया व अलफ. रजब १९.

7. Half the amount of Darbâr Kharch (viz 1500), the other half being taken by the Mokáshi.

8. Two thirds of the fines levied.

9. Rs. 800 on account of establishment expenses.

10. The work to be done jointly by a Kárkun of the Sardeshmukh and a Kárkun of the Mokâshi.

11. The revenue not to be received by the Sardeshmukh or the Mokáshi except through the Jamidàrs.

(524) Trimbak Hari was removed from the office of Fadnis of Taraf Nizámpur and Rágho Hari was appointed in his place on a salary of Rs. 7. The salary was to be paid for 10 months, and service was to be exacted for 12 months.

1740-41 A. D.

[५२५) खंडोजी माणकर प्रांत राजपुरी यास पत्र कीं, विसाजी अनंत मुतफर्कात (?) असामी निसबत सुभे मजकूर यास तैनात दर माहे रुपये ११ अकरा आहेत. हल्लीं मशारनिल्हे यासी सुभे मजकूरची तुमची चिटणीसी सांगितली असे. याचे हातून आपले ताल्लुकातीचें प्रयोजन घेणें. आणि वेतन पेशजीप्रमाणें पावणें. यास जामीन उद्धो मोरेश्वर दिमत शेख दाऊद परकार साहुकार हुजूर घेतला असे म्हणून सनद १.

इ. स. १७४४।४५
खमस अबैन
मया व अलफ.
जमादिलावल २२.

[५२६] शंकराजी केशव प्रांत वसई यास पत्र कीं, महंमद साले सतारी यांणीं पुण्याचे मुक्कामीं येऊन विनंती केली कीं, आपण पहिल्यापासून कष्ट (स्त) मेहनत केली आहे. वसई प्रांतें आपले लेकाचे नांवें असामी करार करून द्यावी म्हणोन. त्याजवरून महंमद साले कार्याचे माणूस जाणून त्याचे पुत्र काजी महंमद वल्लद काजी महंमद साले सतारी दास्तान मडलेकर, हल्लीं वस्ती वसई, याची असामी करार करून तुम्हाकडे पाठविले आहेत. त्याजपासून सेवा घेऊन वेतन सालीना रुपये ३५० साडेतीनशें अवल सालापासून शिरस्ता वजा न करतां निवळ साडेतीनशें रुपये पावीत जावें म्हणोन सनद १. रसानगी यादी.

इ. स. १७५०।५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सावान १२.

[५२७] रामाजी महादेव नामजाद प्रांत साष्टी यास सनद कीं, तर्फ औरवलीत प्रांत कल्याण येथील मजमू रा० आबाजी अनंत यास सांगोन पाठविले आहेत. तर तर्फ मजकूर येथील मजमूचें प्रयोजन घेऊन वेतन सालीना देखील पोरगा रुपये १५० दीडशें करार केले आहेत. पावीत जाणें म्हणोन सनद १. रसानगी चिठी.

इ. स. १७५०-५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
सावान १२.

---

(525) Visáji Anant, a clerk in Subhá Râjpuri on Rs. 11 a month, was appointed Chitnis in the Subhá, and security was taken from him.

1744-45 A. D.

(526) A Sanad to Shankarâji Keshav of Pránt Bassein, Mahomed Sála Satári, having come to Poona represented that he had served Government for a long time and prayed tberefore that his son might be provided with employment. The said Mahomed Sála being a hard working man his son Kaji Mahomed walad Kaji Mahomed Sála who is a store-keeper at Mandla and resides at Bassein has been taken into service and is sent to you. He should be employed and paid his father's salary of Rs. 350 three hundred and fifty per annum from the commencement of the year without customary deduction-as per written order——Sanad I.

1750-51 A. D.

(527) A Sanad issued to Râmji Mahádev, an officer of Pránt Salsette, intimating that Abâji Anant, has been nominated Mazamu (Accountant) Taraf Aurwalit in Pránt Kalyán and sent there,

1750-51 A. D.

[५२८] रा० जनार्दन बल्लाळ फडणवीस यास सालमजकूर पासून तैनात करार रुपये:—

इ. स. १७५०-५१
इहिदे खमसेन
मया व अलफ.
जिलकाद २९.

७५० बरहुकूम गुदस्त कारकुनाचे नेमणुकेंत ऐवज पावत आहे ते.
७०० जाजती साल मजकूरपासून.
१४५०

येणेंप्रमाणें तैनात करार करून सदरहु तैनातेंत मौजे भोसे, तर्फ चाकण, प्रांत जुन्नर, हा गांव मोकासा सुभा व जाहागीर व पट्टीबाव व नजर व महाल मजकूर व मिरास पट्टी कुलबाब कुलकानु खेरीज मु(मो)कास बाब व सरदेशमुखी करून बाकी दरोबस्त मु(मो)कासा दिल्हा असे. तरी मशारनिल्हेसी रुजु होऊन खेरीज मु(मो)काशी व सरदेशमुखी करून मौजे मजकूरचा दरोबस्त वसूल मशारनिल्हेकडे सालमजकुरापासून सुरळीत देत जाणें म्हणोन मोकदम मौजे मजकूर यास सनद १.

येविशीं चिरंजीव रा० सदाशीव चिमणाजी यास पत्र १.

[५२९] कोणी सरदार अगर नोकर अगर आश्रीत याचे घरीं लग्नकार्य मुंज असल्यास त्यास पत्रावळी, लांकडें, मजूर, कुंभार, हें सामान देण्याविषयीं हुकूम होत असे.

इ. स. १७५०-५१.
इसन्ने खमसेन
मया व अलफ.
मोहरम.

---

and directing the addressee to employ the said Abáji Anant in the office of the Muzamu and pay him his salary of Rs. 150 per annum, including the charges of a boy servant as the same has been agreed upon —————— Sanad I.

(528) Remuneration to Janárdan Ballàl Fadnis agreed upon from the current year.

1750-51 A. D.

Rs. 750 As in the last year the amount paid from the Kàrkun's establishment.
Rs. 700 Addition from the current year.
1450

(The village of Bhose is given in lieu of the above).

(529) It was usual on the occasion of a marriage or thread ceremony at the house of a Sardàr or a Government Servant or a dependant to place at his disposal the services of some labourers and to provide him with fuel, leaves, vegetables &c.

1750-51 A. D.

[५३०] राणोजी इंगवळा, खिजमतगार, दिमत रा० महादाजी अंबाजी याणें बहुतवर्षे चाकरी एकनिष्ठेनें केली. वृद्ध जाला. स्वारीची चाकरी न होई; यास्तव तुम्हाकडे पाठविला आहे. यास परगणे जिंतूर पैकीं नेमणूक १ एक गांवची हजार रुपयेच्या गांवची हवालदारी सांगोन तैनात दरमहा रुपये चार प्रमाणें करार केले असेत. तरी एक गांवचे हवालदारीचें काम याचे हातून घेऊन दरमाहा तैनात देत जाणें. चाकरी इमानें करील. १.

इ. स. १७६०-६१
इहिदे सीतेन
मया व अलफ.
मोहरम २४.

शेत सनद २५ रुपये एकूण पंचवीस रुपये करार करून देवविले असत. देत जाणें. १.

एकूण दोन कलमें करार करून दिल्हीं असेत. चाकरी घेऊन पावीत जाणें म्हणोन नीलकंठ महादेव याचे नांवें सनद. १.

[५३१] चिरंजीव नाना यास सनद कीं, सतारी याचे कोठीस व मौजे पाडळी येथें सरकारचा गल्ला शिल्लक आहे; तो खर्च जहाला पाहिजे. त्यास सतारी यास लोकांचा (च्या) रोजमऱ्याचे पांच रुपये असतील, त्यास दोन रुपयांचे दाणे व तीन रुपये नक्त, याप्रमाणें जितका ज्याचा रोजमरा असेल त्यास सदरहू हिशेबाप्रमाणें रोजमरा दाणे व नक्त द्यावयाचा करार करून तुम्हास सनद सादर केली असे. तरी सदरहु प्रमाणें गल्ला व नक्त याचा रोजमरा वांटीत जाणें. हशमी लोक व शागीर्द पेशा वगैरे यास वांटीत जाणें म्हणोन सनद.

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे, सीतेन,
मया व अलफ.
रबिलावल ५.

[५३२] कारकून निसबत दप्तरे यास दस्तकें खेरीज फिरगाण कोकणांतून हरएक जागाहून तांदूळ खरेदी करून एकखेप पुणीयास आणतील त्यास आणूं देणें. जकातीचा तगादा न करणें, म्हणोन दस्तकें बैलसर

१३९० सालगुदस्ता प्रमाणें सालमजकुरीं:—

इ. स. १७६०-६१.
इहिदे, सीतेन,
मया व अलफ.
रबिलाखर ९.

---

(530) Ránoji Inglà, a personal attendant having become unfit through old age for active service, was appointed the Havildâr of a village on Rs. 4 per month, and was given land assessed at Rs. 25 on shetsandi tenure.

1760-61 A. D.

(531) A Sanad to Nânà in the store of Satàra and in Pádli considerable quantity of grain belonging to Government is lying on hand; and it must be disposed of. It is therefore ordered that $\frac{3}{5}$ths of the salaries of Government Servants be paid in cash and $\frac{2}{5}$ths in grain. You should disburse salaries accordingly to Hashams (servants) and other menials.

1760-61 A. D.

(532) There is a list of the permits issued to the establishment serving in the Daftar Department, exempting them from the payment of octroi of rice brought by them to Poona. The names of the officers are given.

1760-61 A. D.

५० बाळाजी हरि दप्तरदार. खंडी ५
५० गोपाळ महादेव दप्तरदार. खंडी ५
५० गोविंद बल्लाळ दप्तरदार. ५
७० कृष्णाजी महादेव गडबोले. ७
२० बाबुराव नारायण लिमये दप्तरदार. २

२५ गोपाळ अनंत अभ्यंकर. २॥

१० बाळाजी महादेव काळे. १
१० रामचंद्र शंकर सिधये. १
१० भिकाजी गोविंद फडके. १
१० चिमणाजी महादेव फाटक. १
२० बाबुराव वामन साठे. २
३० रामचंद्र हरि देवधर. ३
१० कृष्णाजी हरि देसाई. १
२० गोपाळ कृष्ण बिवलकर. २
१० अंताजी शिवदेव परांजपे. १
१० दिनकर नारायण करंदीकर. १
१० बाबुराव बल्लाळ फडके. १
१० त्रिंबक महादेव जोशी. १
१० दादो बल्लाळ अचवळ. १
१० विसाजी नारायण लिमये. १
१५ महादाजी विष्णु. १॥
१५ कृष्णाजी महादेव दाभोळकर १॥
२० लक्ष्मण केशव वैद्य. २
३० रामचंद्र हरि ढवळे. ३
२० मल्हारराम बापट. २

५० नारो गंगाधर पाळंदे दप्तरदार ५
१८० बापुजी बल्लाळ दप्तरदार
८० तांदूळ खंडी
५० कोकणांतून ५
३० मावळांतून खंडी ३
८०
१०० देशांतून गल्ला खंडी. १०
१८० १८

१० रामाजी बल्लाळ जोशी. १
१० सदाशीव रंगनाथ. १
१० बाबुराव जनार्दन गडबोले. १
१० नारो कृष्ण वोक. १
२५ हरि बाबाजी करंदीकर. २॥
१० बाळाजी गणेश कोलटकर. १
१० सदाशीव अनंत अभ्यंकर. १
१० धोंडो बल्लाळ लेले. १
१० खंडेराम बापट. १
१० जगन्नाथ बल्लाळ गानु. १
१० जगन्नाथ नीळकंठ बर्वे. १
१५ सदाशिव रघुनाथ खाडीलकर. १॥
२० बाजी गोविंद जोशी. २
१० भास्कर बल्लाळ जोशी. १
१५ महादाजी नारायण परचुरे. १॥
३० गोपाळराम दप्तरदार. ३
१५ राघो विश्वनाथ परचुरे. १॥
१० गोविंद महादेव जोशी. १
१० महादाजी नारायण अभ्यंकर. १

२० नारो महादेव गडबोले. २
१५ नारो महादेव शेवडे. १॥
१५ आबाजी महादेव लवाटे. १॥
१० महादाजी नारायण जोशी. १
१० भास्कर विश्वनाथ सोवनी. १
१० विसाजी गणेश दातार. १
१० सदाशीव महादेव शेवडे. १
१० बाबाजी अनंत आपटे. १
२५ नारो अनंत परचुरे. २॥
१० महादाजी केशव ढवळे. १
२० माणको चिंतामण. २
२० बाळाजी राम लेले. २
३० बाबुराव केशव. ३
१५ बाबाजी महादेव. १॥
३० हरि बल्लाळ फडके. ३
१० रामचंद्र आपाजी नातु. १
१० नागो व्यंकटेश. १
१० सदाशीव बापुजी जोगळेकर. १
१० रंगो नारायण करमरकर. १
१० बाजी रघुनाथ भावे. १
१० गोविंद हरि देवधर. १
१० रामचंद्र अनंत परचुरे. १
५ नारो कृष्ण भातखंडे. ·॥·
२० कृष्णाजी तुकदेव गडबोले. २
२० गंगाधर बाबाजी. २

असामी. ७१

१३९०

१६० जाजती साल मजकुरीं.

५० नारो गंगाधर पाळंदे. ५
३० लक्ष्मण नारायण सिद्धये. ३
२० सदाशीव नारायण ठकार. २
२० रुद्राजी नारायण निसबत जमा जामदारखाना. २
२० बाबुराव अनंत निसबत जिन्नस खाना. २
२० केसो विश्वनाथ टिळक. २

असामी. ७७

१६०

१५५०

येणें प्रमाणें पंधराशें पन्नास बैलांचीं दस्तकें दिलीं असेत. दस्तकें

३ बापुजी बल्लाळ.
१ नारो गंगाधर पाळंदे. बैलसर

५० बरहुकूम गुदस्त.
५० जाजती.

१००

७४ ऐन असामीस दर १ प्रमाणें.

७८

[५३३] मौजे कुरकुंडी, तर्फ चाकण, प्रांत जुन्नर, हा गांव रा० महादाजी गोविंद याजकडे बद्दलमुशाहिरा आहे. त्यास मौजे मजकूरचा सन सीतेन व इहिदे दुसाला चौकशीमुळें चढ बसला आहे. त्याचा तगादा तुह्मीं लाविला आहे. ह्मणोन मशारनिल्हेनीं हुजूर विदीत केलें. त्याजवरून हे सनद सादर केली असे. तरी मौजे मजकूरची मोजणी करून चौकशीमुळें सालगुदस्त सीतेन व इहिदे सालमजकूर दुसाला चढाची बेरीज बसेल तो ऐवज मशारनिल्हेचे नांवें बद्दलमुशाहिरा खर्च लिहिणें. गावांस तगादा न लावणें म्हणोन हरि दामोदर यांचे नांवें सनद १.

इ. स. १७६०-६१. इहिदे सीतेन मया व अलफ. सवाल १९.

(533) The village of Kurkundi Tarf Châkan of Pránt Junnar is assigned in lieu of remuneration to Mahàdáji Govind. The assessment of the village has been enhanced after enquiry during the two years, San Sitten and Ihide. Government is informed that you are pressing the villages for the payment of the increase. The increase in the two years is due to the measurement and assessment of the lands after enquiry. It is ordered that you should debit the whole of the revenue as paid to Mahádâji on account of remuneration and make no demands against the village. A Sanad to this effect to Hari Dâmodar.

1760-61 A. D.

बाळाजी बाजीराव पेशवे यांची रोजनिशी भाग १ ला.
ह्यांतील कठीण शब्दांचा कोश.

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
१	२	८	मुतसील	सदरचे
,,	,,	९	मवाफिक	माफक
,,	,,	१०	एकजरा	यत्किंचित्
,,	,,	,,	जीवाभ्य	जीवापाड
,,	,,	१८	जकायती	जकात घेण्यांत येते तीं (बंदरें) ठिकाणें
,,	,,	,,	देहाय	गांवगन्ना
३	४	१	जिरायत	पावसाचे पाण्यानें पीक होणारी जमीन
,,	,,	,,	बागायत	विहिरीचे अगर पाटाचे पाण्यानें पीक होणारी जमीन
,,	,,	२	भंडारथळ	भंडारी लोक राहण्याची जागा
,,	,,	,,	तुमार	ताडी विकणारा
,,	,,	,,	जराई	शेती
,,	,,	,,	बट्टापट्टी }	करविशेष
,,	,,	३	बाव }	
,,	,,	,,	उभामार्ग	राजरस्ता. मोठा मार्ग } हे विशेष
,,	,,	,,	थळभरीत	माल भरण्याचें ठिकाण } प्रकारचे
,,	,,	४	थळमोड	माल विकण्याचें ठिकाण } कर आहेत
,,	,,	,,	सिंगसिंगोटी	शिंगांचे जनावरांचे विक्रीवरील कर
,,	,,	,,	रेदे	आबकारीसंबंधीं कर. दारूगाळणीवर कर
,,	,,	,,	गादिया	गादा=समुद्रांतील मोठा मासा. अशा माशावरील कर (?)
,,	,,	,,	कुलबाब	सर्व प्रकारच्या बाबी
,,	,,	,,	कुलकानु	सर्व प्रकारचे नियम
,,	,,	५	निसबत	संबंधीं. तर्फेचा
,,	,,	१५	शिरपाव	पागोटें

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
३	४	१६	शेव	भाजीपाला, फळफळावळ बाजारांत विक्रीस आणल्यावर त्यांजवर ऐनजिनसी कर घेतात ते
,,	,,	,,	सवजी	
,,	,,	,,	वाणगी	
,,	,,	१९	बारखडी (बारखंडी ?)	गलबताचे मोठेपणाचें प्रमाण
,,	,,	२०	सिवार	शिवारांतील माल
४	४	१	पाल	माफी
४	४	३	पंधरपेसी	पंधरा पैसे वजनाचा (?)
,,	,,	५	जुतें	पायतण
५	,,	९	हुजत	पावती
,,	५	२१	क्षार	राखेसारखें
६	,,	५	लागे	माऱ्याच्या जागा
,,	,,	७	हातलागे	अनुकूल, हातीं असणारे लोक
,,	,,	११-१२	मसलहत	योग्य
७	६	७	जुत	लागण (?)
,,	,,	११	आयंदेचे मामलीयत	पुढील सालची मामलत
,,	,,	१४	आजार	दु:ख, इजा
९	१०	११	जबरदस्ती	जोरानें
,,	११	२६	मोहतर्फा	व्यापारावरील कर
१०	१२	६	षरीयतपनाह	किताबविशेष. धर्मसंरक्षक
,,	,,	१६-१७	बमोजीब	प्रमाणें; बरहुकूम
,,	१३	२०	हरदू	दोघे
११	१४	२	वगैरा	वगैरे. इतर
,,	,,	,,	हटये	ह्या ठिकाणीं
,,	,,	६	निमचा	कत्यार. हत्यारविशेष
११	१५	१५	इसापत—इनामत	ज्यावर सरकारची कांहीं नौकरी करावी लागते असें इनाम
,,	,,	१६	कुल	सर्व
१२	१७	५	रसद	भरणा. सामुग्री
,,	१८	१२	कानगोई	वतनविशेष
१३	१९	२१	कबिले	बायका
१५	२३	२	इस्तकबिल	ह्यापासून
१६	२३	१२	मोहतोपदार	अबदागिऱ्या (?)

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
१६	२३	२४	सलीते	खोगरें
१७	२४	४	बिरादर	भाऊबंद
,,	,,	६	कसाले	कडकरीतीनें अगर जुलमानें वागविणें
,,	२५	२१	पावणीचा	पावण्याचा. सरकारास यावयाचें तें
,,	,,	२२	तरांडीं	गलबतें
१८	,,	१	कोलावण	गलबतावरील कर
१८	२६	१७	खिजमत	चाकरी
,,	,,	,,	शरीयत	नियम (?)
,,	,,	१८	अवलाद	पुरुषसंतति
,,	,,	,,	अफलाद	कन्यासंतति
१९	,,	११	दंड्याप्रमाणें	शिरस्त्याप्रमाणें
,,	,,	१२	मुजाहम (मुजाईम)	विरुद्ध
,,	,,	१४	नामजाद	कीर्तिमान्. एक प्रकारची पदवी
२१	२९	२७	मालसाइर	जमीन व इतर
२२	,,	२	जिमी-बिधा	लागण जमीन (?)
,,	,,	,,	बिस्वा-जागा	पडजमीन (?)
२४	३२	७	गैर आबादी	उजाड
,,	३३	२४	इजारा	मक्ता
२५	,,	५	गिर्दनवाईस	कोटास
,,	,,	१०	दुकंडाप्रमाणें	दोन गंडे प्रमाणें (?)
,,	३५	२२	जमेनीस (जमनीस)	एक मुलकी कामगार
२७	३८	१२	माहान	महिन्याचा
२८	१८	३	रजावंद	संतुष्टपणा. राजीखुषी
,,	,,	६	बनाव	एकविचार
,,	३९	११	सर	संख्या
३५	४७	६	सरमंडलोईपण	} वतनें विशेष
,,	,,	,,	सरकानगोपण	
,,	,,	८	दरसदे	दरशेंकडा
,,	,,	९	खुमजाद	} करविशेष
,,	,,	,,	कफरीक	
,,	,,	,,	तहबाजारी	
,,	,,	,,	सायेर	

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
३५	४७	१०	फुरोई	करविशेष
४०	५४	४	तलब	मागणें
,,	५५	१५	खलेल	हरकत
४३	६२	१६	मुजाहिम	अडथळा, अडकाव
४४	६३	१३	मजमु	मुजुमदारी
४५	६३	६	फर्मान	सनद. पत्र
,,	,,	७	पोतातून	सरकारचे पैशांतून, पिशवींतून
,,	,,	१७	वजीफा	निवळ; बिनचाकरीचा
४६	६५	७	दखलगिरी	अमल. दाखला
,,	६७	१८	मोईन	नेमणूक (दरसालची)
४७	,,	१३	आडसेरी	पोटगीचें धान्य
४८	७०	१२	जकीरा	सामान
४९	७१	२	जरीबाना	जमीन मोजण्याची दस्तुरी. दंड
,,	,,	,,	तलबाना	तगाद्याची दस्तुरी
,,	,,	१३	शेडे	निशाणें
५०	७३	१०	गाडदी	कवाईत शिकलेले शिपाई
,,	,,	११	उजूर (करणें)	वाट पाहात बसणें; हरकत करणें
५२	७६	१०	चावड	जातविशेष
५३	८०	१६	सरखेल	पदवीविशेष
५५	८१	२	साहाजक—साहानक	निरंतर चालणारा
,,	,,	३	जिरात	कोरडवाहू
,,	,,	४	चारचौरस	सगळीकडे (?)
,,	,,	,,	सबनीसी	हुद्दाविशेष
,,	८२	१५	बतरीक	नियमाप्रमाणें
,,	,,	२०	बरकंदाजी	बंदूक सोडणें
,,	,,	१	बिरादरी	भाऊबंदकी
५८	,,	११	दास्तानीं	कोठींत
,,	,,	२०	ताबीनात	ताब्यांत
६०	८३	१२	यादीदास्त	यादी देणारा
,,	,,	,,	करारदाद	करार करणारा
,,	,,	१८	इस्तवा	कायम
,,	,,	,,	कदीम	प्राचीन. पुष्कळ दिवसांचे

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
६०	८३	१८	जदीद	नवीन
६१	,,	१५	रफीक	स्नेही. दोस्त
,,	,,	१७	ताजीम	उत्थापन
६३	८६	७	इजाफा	पगाराची बहडती. वाढ
६४	८९	७	रीयाती	रयत या शब्दाचें अनेकवचन
६५	९०	१३	सलुका	सलोखा. स्नेह
७०	९३	३	जाबता	पत्रक
७४	१०१	१५	फैसल	निकाल
७६	१०४	१४	सरमजमु	मुजुमदारीच्या वरचा हुद्दा
७७	१०६	९	इतलाख	निराळी. स्वतंत्र पगार घेऊन
,,	,,	१३	संदीवाल	हुद्दाविशेष
७९	१०७	६	मारुफात	मारफत. वतीनें
८९	११८	१	रुसूम	दरसाल मिळणारी नक्त नेमणूक
,,	,,	३	लावणीटुपणी	लावणी
९३	१३२	२७	रक्तवान	शाई विकणारा
,,	,,	२९	तशरीफा	मानाचे पोषाख
११३	१५९	५	महजर	सनद
,,	१६१	२१	हंसेदार	किनारदार
,,	,,	२२	सुजनी	पांघरण्याचें वस्त्रविशेष. दुलई
,,	,,	,,	कारचोबी	वस्त्राची जातविशेष
१२२	१६८	५	पेवस्तगिरी	दाखल होतांच
१२५	१७६	१	चिकनूदोजी	कापडाची जात
१३४	१९२	१६-१७	मालमालीयत	मालमत्ता
,,	,,	१७	जराबाजरा	किरकोळ सामानसुमान
१३५	१९३	११	उलफा	बिन शिजविलेलें धान्य
,,	,,	१९	मुदबख्या	आचारी. मुदपाकांत काम करणारा
१३६	१९५	२६	साजक	इनाम. निरंतरचा
१३८	१९९	२	पाडाप्रमाणें	भावाप्रमाणें
१४१	२१०	१९	तलब	हुकूम, वरात
१४४	२१८	१३	किंत	किंतु; संशय
१४५	२१९	२२	पेटा (पेठा)	हुंडी केल्याबद्दल निराळेंपत्र. लेख. हुंडीची नकल

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
१४६	२२१	२५	लवाजिमे	हुद्यासंबंधीं नौकरमनुष्यें वगैरे
१४७	२२१	१	तुमार	जमलेलें शिलकी काम
,,	,,	,,	वासिलात	तपशिलाचा कागद
,,	,,	२	दस्कत	दस्तूर. सही
१४७	२२२	१९	हशमी	किल्ल्यांतील शिपाई. मोठ्या मनुष्याचे वरोबरचे लोक
१४९	२२६	१०	चितळे	ठिपकेदार हरणें
१५५	२३७	३	माकूल	अक्कलवान्
१५७	२३९	१५	लावणी संचणी	लावणी
,,	२४०	२१	नातवानी	नादारी; गरिबी
,,	,,	,,	कसाल्याचा	हलाखीचा
१५९	२४४	२०	कल्हई	मान्यता (घातली)
१६३	२५२	१४	तजावजा	कमजास्त
१६६	२५७	७	करोल	बंदुकवाले स्वार
,,	,,	८	रिकीबदार	रिकाबी धरणारा
,,	,,	९	हुलसार	शत्रु आल्याची खबर देणारे स्वार. बिनीचे लोक
१६७	२५८	१५	रंजकदाणी	बंदुकीच्या कान्याची दारू ठेवण्याचा डबा
,,	,,	,,	सिंगाडा	बंदुकीची दारू ठेवण्याचें पात्र शिपायाचे कंठारेस असतें तें
,,	,,	१६	वासरे सीर खोर	पाडी, पाडा
,,	,,	१९	तरकस खोततीर	हत्यारविशेष
,,	,,	,,	परज	हत्याराची मूठ
,,	,,	२२	मवेसी	माल
,,	,,	२७	उणाख	कमी योग्यतेची
१६८	,,	१	तिवाशा	उशा, गाद्या
१६९	२५८	१०	पेवस्तगिरी	दाखल तारीख
,,	२५९	२४	करे	मणी
१७०	,,	२	खदवा	कटारीची एक जात आहे
,,	,,	,,	दुप	एक आडनांव आहे
,,	,,	१२	बपारी	हुद्याची एक जात आहे

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
१७१	२६०	३	फुटमुकासे	किरकोळ मुकासे अमल
,,	,,	५	खांव	कायम
१७३	२६३	६	शाई शिरस्ता	सरकारी अगर सर्व साधारण शिरस्ता
१७४	२६५	४	फसावयास	शिवावयास
१७६	२६९	९	भरमाहा	सर्व महिना
,,	२७०	१२	जेजालंदाज	जेजालचे कामाकडील मनुष्य
१७८	२७४	८	दडा	छपून रहाण्याची जागा
१७९	२७६	२-३	देगंदाज	तोफखान्याकडील कामगार
,,	,,	३	बंधानी	तोफखान्याकडील कामगार
१७९	२७६	११	खारवे	तोफखान्याकडील कामगार
१८०	२८०	६	कावाडी	मजूर; कावाड काम करणारे
१८१	२८१	९	बयाज	तपशील
,,	,,	१०	इरफ	एकुणात (?)
,,	,,	१२	कबज	पावती
,,	,,	१४	नफरगत	इसमवार
,,	,,	१५	अवरजी	तेरीज
,,	,,	२५	हजर रजावंद	हुकूमांत, आज्ञेत
१८३	२८६	१२	खेडगणती	सरसकट मोजणी
,,	,,	१६	तेरिखास	तारखेस
१८९	२९९	१८	फाजीलाय	फाजील
१९०	३००	२	रुसकत	नौकरी सोडणें. कायमची रजा घेणें
१९२	३०५	११	अलंग	कोठड्यांची लांब ओळ. चाळ
१९७	३१७	१७	अर्जबाब	विशेष प्रसंगाकरितां देणगी. मदत
१९८	३१८	१	गडद	अंधारकोठडी
,,	,,	६	बलकुबल	कठीण प्रसंग
२०१	३२३	४	नाकार	निरुपयोगी
२०३	३२५	८	तहकीकात	चौकशी
,,	३२६	१७	अवल	उत्तम
,,	,,	,,	दुबम	दुसरे प्रतीची, मध्यम
,,	,,	,,	सीम	तिसरे प्रतीची, कनिष्ठ
२०४	३२७	२	कसाले	उपद्रव. तसदी
,,	,,	४	बटाईचा	उत्पन्नाचे हिस्सेवारीचा

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
२०४	३२७	६	मामुरी	कायम
,,	,,	९	उंबरपट्टी	घरपट्टी
,,	,,	१०	आंबली	चिंच
,,	३२८	१५-१६	काटकरकाटी	लोकविशेष
,,	३२९	२१	इलतेमास	जाहीरखबर
२०५	,,	२	बेबुदी	नाहींसें करणें
,,	,,	३	मुशकश—मुशखस	तजवीज
,,	,,	४	परवस	सांभाळ; पालन; रक्षण
,,	,,	,,	आमीलासल	मुलकी कामगारविशेष
,,	,,	६	अबुबाब	उत्पन्नाच्या बाबी
,,	,,	१५	आइंदेची	पुढील साल
,,	,,	,,	वाके (करणें)	बोली (?)
२०५	३२९	१६	गौर	विचार
,,	,,	२०	अमीन	हुद्दाविशेष
,,	,,	२२	परवारी	महार अगर तशा जातीचा मनुष्य
२०६	३३१	१७	साल-ब—साल	दरसाल
२०७	३३३	१४	सरीक—शरीक	सरकती; वाटेदार
,,	,,	१६	अजहत	ताहाहयात
,,	,,	२१	बटाई	वाटा
,,	,,	२४	मुरसदकुलीखान	मामूलप्रमाणें. चालत आल्याप्रमाणें
२०८	३३४	१	घुगरी	ऐनजिनसी धान्याचा कर
,,	,,	४	करार वाके	करार; बोली; ठराव (?)
,,	,,	५	जलेल	जुल्म. असत्य
,,	,,	८	काटणीचा	कापणीचा
२०९	३३५	१	बागई	लहान मोठे
,,	३३६	१०	इस्तावियाचा	दरसालचे चढाचा
२१२	३३९	२	मोजजा	मोजणी
२१३	३४०	३	बजिद	निकरास; हट्टास
२१७	३४५	३	आफेत	संकट
,,	३४६	८	बेवसवास	शांत; स्थिर [जमीन
२२५	३६०	४	बांड (जमीन)	धान्य न होतां लहान कडबा होणारी
,,	,,	८	नाबूद	न पेरलेली

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	शब्द.	अर्थ.
२२६	३६२	१९	सायर	जमीनबाबीशिवाय इतर कर
,,	,,	,,	फुरोई	दंड
,,	,,	,,	इजारा	मक्ता
२२७	,,	३०	बुन्यादी	मूळचे
२२८	,,	२०	सनवात	सालवार
२२९	,,	१२	भेटबकरा	नजर
,,	,,	१३	छपरबंद	गांवांत घर करून राहणारीं कुळें
,,	,,	,,	पायकस्ता	ओवंडेकरी कुळें
२३५	३७५	११	सूती	येणें; बाकी (?)
२३७	३८०	१४	रियात	रीत
२३८	३८२	६	जरुरातीस	जरुरीप्रमाणें
२३९	३८६	१९	इसाफत	नौकरीचा इनाम गांव
२४०	३८७	५	खुजिस्तेबुनियाद	औरंगाबाद
२४१	,,	५	आप्ताफितरती	नापीक. पर्जन्य न पडल्यामुळें पीक आलें नाहीं
२४३	३९०	१२	दिलासा	धीर देणें
२४८	३९४	९	फडफर्मास	ऐनजिनसी नजर
२५७	४०८	१२	तफरका	बेदिल
२६२	४१२	५	बाजे	रिवाज. पद्धत
२६७	४१५	११	कुलरगवार	कुलवार
२७१	४१९	१४	रयात	रयत
२७५	४२१	१४	चूड	मशालीऐवजीं गवताची वगैरे जुडी [करितात ती
,,	,,	,,	कार्साज	छपराकरितां गवत वगैरे
२७६	४२३	२१	खारन	खारस्थळ
,,	,,	,,	बंदीस्त	बांधलेले
३०७	४४९	१०	अवसूद	नीट चालणाऱ्या
३२०	४६२	१४	वाहा	बाबद
३४१	४८७	१२	तालका	संबंध; जबाबदारी
३५१	४९६	२४	तोष्ट	तगादा
३५७	५०५	९	तश्रीफाखर्च	स्वारीखर्च
३६१	५१४	१०	नौदिगर	कमजास्ती
३७१	५२५	१	मुतर्फकात	किरकोळ; सर्व साधारण

शुद्धिपत्र.

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१			राजकीय महत्वाच्या गोष्टी	राजकीय Political matters (अ) महत्वाच्या गोष्टी=Events of [importance.
१	१	२	हवाला	हवाली
,,	२	३	इचवर्ड	इस्टवर्ड
,,	,,	८	दवणेची	देवणेची
२	३	३	सागें	सागे.
,,	3	6	Fode	Fonde
६	5	9	1836-37	1736-37
७	६	१२	करून	करूं
८	८	६	अंबाजी	अबाजी
९	११	२१	हरकार	परकार
१४	२२		इ. स. १७४५-४७	इ. स. १७४५-४६
१८	२६	३	हरकार	परकार
२६	३६	४	बळाविला	बळकाविला
२७	३८	११	सालमजकुरबद्दल पट्टा	सालमजकुरबद्दल (१७४८-४९) पट्टा
२८	38	6	Jawara	Bednore
२९	४१	२	मझरा	मजुरा
,,	,,	५	मझरा	मजुरा
,,	,,	८	मझरा	मजुरा
३५	४७	१	अरसल	अस्सल
३६	४९		समसेन	खमसेन
४०	५४		इ. स. १७५०-५१	इ. स. १७५१-५२
,,	,,		इहदे	इसन्ने
४१	57	11	are ready to do so	and give promise of doing so
४६	६७		इ. स. १७४४-४५	इ. स. १७५३-५४
६२	८५	११	मौजे देवे	मौजे पेवे
,,	85	,,	Do Dewe	Do Pewe
७६	१०३	५	किल्ल	किल्ले
,,	१०४	१४	तेकडी	कडी
,,	,,	१८	तेकडी	कडी
,,	104	3	Tekadi	Kadi
८०	११०	१७	द्यावा	घ्यावा
८६		१	(ब) राजकीय इतर माहिती	(ब) इतरमाहिती Other matters
९०	१२७	१	राजाराम	रामराजा
,,	127	1	Raja Rajaram	Ram Raja
१०१	१३७	७	क्येस	क्रियेस
१०८	१५०		इ. स. १७५०-५१	इ. स. १७४९-५०
,,	१५१		इ. स. १७५०-५१	इ. स. १७४९-५०

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
१०९	१५२		इ. स. १७५०–५१	इ. स. १७४९–५०
,,	153	10	root	roof
१११	155	22	¼ Khend	¼ Khandi
११३	161	7	double-stored	double-storied
११६	१६४	१	नारोपंताची	जानोपंताची
११९	166	3	food	feed
१२३	१७२		इ. स. १७६०–६१	इ. स. १७६१–६२
,,	172		A. D. 1760–61	A. D. 1761–62
१२७	१८०	२	जेष्ठपर्यंत	ज्येष्ठपर्यंत
१३७	१९७	१२	इचबर्ड	इस्टवर्ड
,,	१९७	१५	इचबर्ड	इस्टवर्ड
१४२	२११	७	सन १८०५	(?)
१४८	२२४		इ. स. १७४८–४९	इ. स. १७५४–५५
१५०	226	2	to carry of	to carry off
१५१	229	1	Ranji	Ranaji
,,	,,	4	Rs, 250000	Rs. 2500001
,,	,,	6	Sindai	Sindia
,,	,,		(230)	(229)
१५२	231	1	(231)	(230)
,,	232	6	(232)	(231)
१६१		7		(c). Risings in the Dominions
,,		8		(1). Bhills and Kolis.
१६२	250	16	actroi	octroi
१६७	258	5	deaggeres	daggers
१७२	२६२		रजब २४	रजब ६
१७७	२७२		इ. स. १७५२–५३	इ. स. १७५३–५४
१८१	२८१	१७	सबनिसीचे	सबनिसांचे
१८२	282	3	attacked	attached
१९४		२१		[३०९ अ] शंकराजी हरी यांस जंजिरे मजकूर येथील आरमारची लिहिण्याची सेवा सांगून तुम्हाकडे पाठविले आहेत. तर आरमारचे लिहिण्याचें प्रयोजन कुलसारे यांचे हातून घेत जाणें. यास सालीना तैनात रुपये २०० आहेत ते पेस्तर सालापासून हजिरी मनास आणून पावीत जाणें म्हणोन मोरोजी शिंदे नामजाद जंजिरे रेवदंडा यांस. इ. स. १७५०–५१ इहिदे खमसेन मया व अलफ मोहरम ८ सनद १
१९४		13		(309 A). Shankaraji Hari A. D. 1750–51. has been sent to

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
				you for service as clerk at the fort in question. The whole of the writing work in connection with the navy should be entrusted to him. His salary which is fixed at Rs. 200 a year, should be paid from the next year after taking into consideration his attendance. A Sanad to the above effect issued to Moroji Shinde, officer at fort Revadanda.
१९८	318	1	Visapur	Lohagad
२००	३२२		सोतखमसेन	सीत खमसेन
२२२	३५६	१६	मावळे	मावळ
२२३	,,	१	रुपरे	रुपये
,,	357	15	Rs. 750	Rs. 7,501
२२४	३५८	१०	पंचेताळीस	पंचेचाळीस
२२६	३६२	१८	वाकवाडा	वाल्कवाडा
२२८	,,	१४	तूत	तूर्त
२२९	,,	२	सक्ष	लक्ष
२३१	366	9	attacked	attached
२३३	371	13	left out	let out
२३८	३८४	१४	मावळे	मावळ
,,	,,	,,	मावळे	मावळ
२४१	३८८	८	आवैंन पावेतों	आबैंनपावेतों
,,	,,	,,	तीसाला	तीसालां
२४२	३८९	२९	शिवेखाली	शिवेखालीं
२४९	३९५	२०	घेत जाणें,	घेत जाणें.
,,		२२	ड.	ड.–
२५०		१	ई.	ई.–
२५०	३९७	५	हालीं	हाल्लीं
,,	,,	१०	जिवाजीबर्वे	जिवाजी बर्वे
२५१	३९९	८	कीं	कीं,
२५२		१६	कमावीसदार	कमावीसदार, पान २५३ ते २९५ यांजवरील शिरोलेखांत 'मामलेदार' या शब्दापुढें 'कमावीसदार', असा शब्द आहे असें समजावें.
२५५	४०७	११	सेवा करीत जाणे,	सेवा करीत जाणें.
२५६	,,	६	घेणें,	घेणें
२५७	४०९	१७	एकून	येकूण
,,	,,	,,	चौमहालाचा	चौमाहालाचा

पृष्ठ.	लेखांक.	ओळ.	अशुद्ध.	शुद्ध.
२५७	४०९	२०	केल असे.	केले असेत.
२६२	४१३	१४	हुजुरुन	हुजूरून
२९७		१	महसुलच्या	महसूलच्या
२९९		१३	४	४.
३१९	४६१	२९	चौककी	चौकशी
३२२	४६४	१	मक्त	मक्ता
,,	,,	२१	दिल्ह	दिल्हा
३३७		१	(मच्छीमारी)	(मच्छीमारी).

शुद्धिपत्र २.

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
Title page		1	Rájás	Rájás'
,,		3	Peishwas'	Peshwas'
,,		5	Peishwa	Peshwa
,,		8	Ráv	Ráo
Title page		1	Rájás	Rájás'
,,		3	Peishwas'	Peshwas'
,,		5	Peishwa	Peshwa
,,		8	Râv	Ráo
३	4	3	Maund	maund
४	,,	5	Maund	maund
६	5	3	Channels	channels
७	6	9	he	they
,,	,,	10	lack	lakh
८	8	2	lacs	lakhs
,,	,,	3	Jahagir	Jahgir
,,	9	4-5	Goldsmith	goldsmith
११	16	9	Muluk	Mulk
१७	24	2	Jahagirdar	Jahgirdar
२४	33	4	Bakatsing	Bakhatsing
२६	36	1	Himatroy	Himatray
२८	38	1	Withal	Vithal
,,	39	9	Mogals	Moghals
,,	40	11	Mogals	Moghals
३१	43	26	Havildar's	Havildars
३२	44	6	cannon	cannons
,,	45	14	Rohillas	Rohilas
,,	,,	20	his	their
३३	46	9	Sachiva	Sachiv
,,	,,	13	Sachiva	Sachiv
३४	,,	1	Hakka	Hakk
,,	,,	3	Hakka	Hakk
,,	46	4	Sachiva	Sachiv
,,	,,	5	Peshawa	Peshwa
,,	,,	6	Sachiva	Sachiv
,,	,,	,,	Patras	patras
,,	,,	10	Sachiva	Sachiv
,,	,,	11	Patras	patras
,,	47	14	Sir	Sar
३५	48	5	Monglai	Moglai
३७	51	8	Jahagirs	Jahgirs

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
३९	52	3	laks	lakhs
४०	54	11	Jahagir	Jahgir
४३	62	7	Jahagir	Jahgir
४९	71	6	Jahagir	Jahgir
,,	,,	15	Sirpur	Sherpura
५०	72	1	Akbarbad	Akbarabad
,,	73	3	Lakoji	Lakhoji
,,	,,	,,	Bodye	Bodhye
५१	76	6	Jahagir	Jahgir
६१	83	7	Gawalior	Gwalior
६२	85	4	Durga	Durg
६९	91	1	Jahagir	Jahgir
७०	92	1	Jahagir	Jahgir
८३	117	4	Jahagir	Jahgir
८४	118	1	Jahagir	Jahgir
८६	119	4	Aurungabad	Aurangabad
८७	120	1	of Satara	of the Satara
८९	126	7-8	Peshawa's	Peshwa's
९०	129	7	Maharaj	Maharaja
,,	,,	8	Benaras	Benares
९२	131	2	Guzarathi	Guzrathi
१०५	141	1	Peishwa	Peshwa
१०६	143	6	Junner	Junnar
१०७	146	8	Purushotam	Purushottam
१०९	153	3	Shankarji	Shankaraji
,,	,,	5	Rajapuri	Rajpuri
११०	,,	17	Rajapuri	Rajpuri
,,	,,	18	Shankerji	Shankraji
१११	154	15	Deshapandes	Deshpandes
,,	155	21	Rajapuri	Rajpuri
,,	,,	24	Guzerath	Guzrath
११२	156	3	Nasikkar	Nasikar
११३	159	3	Deshamukh	Deshmukh
११४	162	3	tola's	tolas
११८	165	1	fulfilment	fulfillment
१२३	169	2	Wag	Wagh
,,	170	6	Narayanarao	Narayanrao
१२४	175	11	Kasaba	Kasba
१२५	176	2	(uncle)	(uncle's son)
,,	178	9	part	fort
१२६	179	1	Gaikwad	Gaiekwad
१२६	180	9	Gujarath	Gujrath

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
१२७	182	8	Bhosle	Bhonsle
१२८	184	6	Khandies	Khandis
१२९	185	1	Sindia	Scindia
,,	,,	11	Guzarath	Guzrat
१३०	186	1	Sindia	Scindia
,,	,,	5	Delhi	Dehli
,,	,,	9	Sindia's	Scindia's
,,	187	17	Sindia	Scindia
१३१	,,	10	Sindia	Scindia
,,	,,	,,	Saramjam	Saranjam
,,	187	11	Sindia	Scindia
,,	,,	21	Rs. 60,43,00	Rs. 6,04,300
,,	188	22	Nifad	Niphad
,,	,,	,,	Rs. 10,00	Rs. 1,000
१३२	,,	1	Sindia	Scindia
,,	189	2	Sindia	Scindia
,,	,,	,,	Sindia	Scindia
,,	,,	5	Sindia	Scindia
,,	,,	6	Sindia	Scindia
,,	,,	9	horse men	horsemen
,,	,,	10	Sindias	Scindias
१३४		8	Daphale	Daphle
,,	192	10	Amratrao	Amritrao
१३६	194	2	Mulukh	Mulkh
१३७		1	Delhi	Dehli
१३८	199	7	its price	the price of it
१३९	202	3	Rohilla	Rohila
,,	203	7	lacs	lakhs
१४१	208	5	lacs	lakhs
,,	,,	7	lacs	lakhs
,,	209	9	Rs. 10001	Rs. 1,000
,,	,,	9-10	Shankarji	Shankaraji
१४२	211	3	175001	1,75,001
,,	212	6	10000	10,000
,,	,,	8	and for	for
१४३	214	1	Sinde	Scindia
,,	,,	3	lacs	lakhs
,,	,,	4	lacs	lakhs
,,	,,	5	lacs	lakhs
,,	,,	7	lacs	lakhs
,,	215	9	Amount	amount
१४३	,,	10	1500	1,500

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
१४४	216	4	9000	9,000
,,	217	9	100001	1,00,001
,,	218	15	years	years'
		16	Lacs	Lakhs
१४५	२१९	२२,२३	पेटा	पेठा
,,	219	1	lacs	lakhs
,,	,,	3	Sattara	Satara
,,	220	7	33756	33,756
१४८	225	7	lacs	lakhs
१५१	229	4	Nazarana	Nazrana
,,	,,	,,	250000	25,00,001
,,	230	7	Delhi	Dehli
१५२	231	2	Rs. 54100	Rs. 54,100
१५३	232	2	363402	Rs. 3,63,402
,,	234	10	Girasis	Girasias
,,	,,	12	Karjipatti	Karjapatti
१५४	,,	7	Girasis	Girasias
,,	,,	8	Mogal	Moghal
,,	,,	13	Girasi	Girasia
,,	235	19	5001	5,001
,,	236	20	100000	1,00,000
१५५	237	2	Narayenji	Narayanji
,,	,,	6	Narayenji	Narayanji
१५७	238	1	servants	servants'
,,	,,	4	Raja	Raja and
१६०	244	3	Sha	Shah
,,	,,	14	Thanna	Thana
,,	245	18	Sha's	Shah's
१६१	246	3	Majum	Majmu
,,	,,	4	capacity	capacity,
,,	,,	6	Sha	Shah
,,		7		(c)Risings in the Country
,,		8		I Bhils and Kolis
१६२	250	8	Sawada	Sawda
,,	,,	9	Arawad	Adawad
		17	Aravad	Adavad
१६३	252	4	Sukane	Sukene
१६६	257	10	Khandies	Khandis
,,	,,	,,	Pailies	Pailis
१६७	258	3	debited	debitted
१७३	263	11	5,000-10	5,000-10-0
१७४	264	2	Paylees	Pailis

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
१७६	268	1	Gunpowder	gunpowder
१७७	271	5	ancenstor	ancestor
,,	272	17	Manawell	Manwell
१७८	274	6	Shaha	Shah
,,	275	11	Jahagir	Jahgir
१७९	279	7	Budrukha	Budruk
१८०	280	5	Majamdar	Majmudar
१८७	293	1	Mamletdar	Mamlatdar
१८८	297	13	Paylis	Pailis
१९१	302	2	sher	seer
१९६	312	1	Roderiques	Rodriques
,,	,,	4-5	Payalies	Pailis
,,	313	12	Paskal	Paskol
,,	314	15	Paylis	Pailis
१९७	315	1	Dabai	Dabhai
,,	,,	2	feul	fuel
,,	316	5	Kamblies	Kamblis
,,	,,	7	mansoon	monsoon
१९९	321	2	Lohagarh	Lohgarh
२००	322	1	superintendant	superintendent
,,	323	11	Mogals	Moghals
,,	,,	,,	work,	work
२०१	324	4	Ganesha	Ganesh
,,	,,	5	Ganesha	Ganesh
२०२	325	13	Adhikaries	Adhikaris
,,	,,	,,	Kulkarnies	Kulkarnis
,,	,,	18	Summer	summer
२०३	326	1	Koregaum	Koregaon
,,	,,	3	Payalis	Pailis
२०४	327	1	Jahagirdar	Jahgirdar
,,	,,	3	Moguls	Moghals
,,	,,	5	Rat lands	Rabi lands
,,	,,	7	Mohatarpa	Mohotarpha
२०५	329	3	Mogal	Moghal
,,	,,	,,	ryot	ryots
,,	,,	5	ryot	ryots
,,	330	9	Jirayit	Jirait
२०६	332	5	Paul	Pale
,,	,,	7	Jirayat	Jirait
२०७	333	3	engaged	enjoyed
,,	334	7	Peishwa	Peshwa
२०८	,,	3	Deshmukha	Deshmukh

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
२०८	,,	4	Mogals	Moghals
,,	,,	5	Mogal	Moghal
,,	,,	6	paylis	pailis
,,	,,	9	only	———
२०९	336	2	Jahagirdars	Jahgirdars
२१०	337	3	Trimbak	Trimbak,
,,	338	10	Paylis	Pailis
,,	,,	15	Paylis	Pailis
२१२	339	7	applied	applied per bigha
,,	,,	8	Black soil per bigha	———
,,	,,	,,	Rocky soil per bigha	———
२१३	,,	1	———	black soil (1st year Rs. 0-4-0)
,,	,,	,,	———	rocky soil (Rs. 0-2-0)
,,	,,	6	Bagayet	Bagayat
,,	,,	15	Jerayet	Jirait
,,	,,	,,	Bagayet	Bagayat
,,	,,	22	Bagayet	Bagayat
२१४	340	8	Mamletdar	Mamlatdar
,,	341	13	pray	prayed
,,	,,	16	Bigha	Bighas
२१५	,,	11	Mogal	Moghal
,,	,,	28	Ramji	Ramaji
,,	342	31	Pond	Poud
,,	,,	33	Jamabandy	Jamabandi
,,	,,	34	Jamabandy	Jamabandi
२१९	349	4	Kurana	Kurna
२२०	351	1	Khandies	Khandis
,,	,,	2	Khandies	Khandis
,,	,,	5	Khandies	Khandis
२२१	354	9	Khandy	Khandi
२२२	,,	1	Bazar	Nazar
२२३	356	5	paylis	Pailis
२२४	359	11	Khandies	Khandis
२२५	360	4	Khandies	Khandis
,,	,,	5	Khandies	Khandis
२२६	361	1	Khedgaum	Kadegaon
,,	,,	6	Khedgaum	Kadegaon
२३०	363	1	Pan	Poun
२३१	365	,,	come	came
२३२	367	,,	Jungles	jungles
,,	368	5	Bânâray	Bânray
२३५	376	14	candies	Khandis

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
२३५	376	16	candy	Khandi
२३६	377	1	candies	Khandis
,,	378	6	Ramji	Ramaji
,,	,,	8	candies	Khandis
२३७	379	2	candies	Khandis
,,	380	6	candies	Khandis
,,	,,	8	candi	Khandi
,,	,,	10	candy	Khandi
,,	381	12	Mukhade	Mukhde
२३८	382	3	Hanot	Hansot
,,	383	9	Jahagir	Jahgir
,,	,,	10	Malgon	Malgaon
,,	384	17	candies	Khandis
२३९	,,	3	Bagait	Bagayat
,,	385	7	Babati	Babti
,,	,,	8	Rs. 4264-14	Rs.4,264-14-0
२४०	386	3	Bagait	Bagayat
२४१	387	6	Rs. 1140-8	Rs. 1,140-8-0
,,	388	14	candies	Khandis
,,	388	15	candies	Khandis
२४६	393	3	Chambergonde	Chambhargonde
२५०	396	2	supe	Supe
,,	398	7	being	were
,,	,,	8	issued	given
२५१	400	4	lac	lakh
,,	,,	10	Meghasayam	Meghasham
२५२	405	,,	Mahamad	Mohamad
२५९	410	1	Khandwe	Khandwa
,,	,,	1-2	Meghashyam	Meghasham
,,	,,	15	Mâhadâbâ	Mahadba
२६१	412	1	Nidi	need
२६२	413	1	Annâji	Annâji;
२६५	315	4	sheers	seers
२६६	415	2	be levied	to be levied
२६७	415	6	two Khandis	two hundred Khandis
२६८	416	3	Amal	Amals
२६९	,,	4	they	they,
,,	,,	19	Surgân	Surgâna
२६९	416	20	of Nanâsikar	Nanâsikar
,,	,,	27	Nagar	Ram Nagar
२७०	,,	3	Bhosala	Bhosla
,,	417	16	adoressee	addressee

पृष्ठ	लेखांक	ओळ	अशुद्ध	शुद्ध
२७०	418	22	Shrimadhura	Shri Mathura
,,	,,	24	Shrimadhura	Shri Mathura
२७१	419	12	Durbe	Turbe
,,	,,	,,	Durbe	Turbe
२७२	,,	1	that,	that
,,	,,	,,	effect	effect,
२७९	425	7	paylis	pailis
२८५	430	7	Bârshi	Bârsi
२८९	431	6	Alienation	Alienation,
२९२	,,	13	Jamâbandy	Jamabandi
२९३	,,	12	Mâjamdâr	Mujumda'r
,,	,,	15	ba	be
२९८	435	5	Nândegaon	Nândgaon
,,	,,	6	Siruvali	Shirol
२९९	437	4	Komâvisdâr	Kamâvisdâr
३०१	438	1	Jejury	Jejuri
३०४	442	2	Buranpur	Barhânpur
,,	,,	3	Berar	Berars
३०५	444	7	Shenve	Shenvi
३०७	448	1	Râver	Roher
,,	449	4	Komâvisdârs	Kamâvisdârs.
३०८	451	5	Baniyas	Banias
,,	,,	7	Makarudinkhan	Kamrudinkhan
,,	452	9	Sâsti	Sâshti
,,	,,	12	Warade	Warde
३१४	457	4	Kokan	Konkan
३३२	475	3	1001	1,001
,,	,,	10	1001	1,001
,,	476	19	arrangment	arrangement
३३५	479	3	1950	1,950
३३८	482	2	1600	1,600
,,	483	6	1101	1,101
३५४	498	1	172000	1,72,000
,,	590	12	11000	11,000
,,	,,	14	13000	13,000
३५५	501	1	1000	1,000
३५६	504	6	4000	4,000
,,	,,	10	1200	1,200
३५७	507	9	1700,	1,700
,,	,,	10	1200,	1,200
३६०	511	1	and	——
३७२	529	11	dependant	dependent